

Poštovane kolegice i kolege poslanici,

Otvaram Prvu - posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2021. godini Skupštine Crne Gore 27. saziva.

Prije nego što krenemo sa radom, dozvolite da sa vama i uvaženom javnošću podijelim par informacija.

Današnja sjednica definitivno ima obrise istorijskog karaktera ne samo zbog toga što imamo prvi Premijerski sat nakon izbora 42. Vlade Crne Gore koji je uslijedio nakon prve promjene vlasti u istoriji crnogorskog višepartizma, već i zbog toga što budi moje posebno zadovoljstvo što danas upravo ovom sjednicom u našem prijestonom Cetinju počinje zvanično sa radom i Parlamentarni kanal koji jeste jedan od najznačajnijih projekata u čiju smo realizaciju krenuli prije nekih šest mjeseci sa ciljem podizanja transparentnosti i javnosti rada Skupštine. Parlamentarni kanal prenosiće bez ograničenja sjednice plenarnih zasijedanja, ali ono što je jedan značajan novi momenat - direktno će prenositi i reprizirati sjednice skupštinskih radnih tijela imajući u vidu da smo u tri skupštinske sale u Podgorici u kojima se održavaju sjednice skupštinskih odbora obezbijedili najsavremeniju moguću tehnologiju koja obezbjeđuje direktne prenose.

Želim ovom prilikom da istaknem posebnu zahvalnost Misiji OEBS-a u Crnoj Gori koja je dala značajan doprinos realizaciji ovog projekta. Paralementarni kanal pored toga što će prenositi plenarna zasijedanja, sjednice skupštinskih radnih tijela, praktično će na cjelodnevnoj osnovi pratiti i druge aktivnosti poslanika iz crnogorskog Parlamenta, a u saradnji sa javnim servisom osmišljavaćemo i informativno-edukativne sadržaje kako bismo što veći broj crnogorskih građana svih starosnih dobi upoznali sa svim onim što nosi sa sobom i parlamentarizam i parlamentarna demokratija i parlamentarni rad crnogorskih poslanika.

Pored toga, želim da vas informišem da će današnje zasijedanje Skupštine Crne Gore biti prevođeno na znakovni jezik, a to naravno znači da će gluva lica i lica sa oštećenim sluhom imati prvi put mogućnost da prate zasijedanja crnogorskog Parlamenta. Podsjećam da do prije nekoliko dana ste imali prilike da vidite i novu savremenu internet prezentaciju Skupštine Crne Gore koja na inovativniji i obuhvatniji način omogućava crnogorskim građanima i javnosti da prate rad crnogorskog Parlamenta. Naravno, ovo su samo neki od projekata koje smo realizovali, a u toku je realizacija jednog izuzetno zahtjevnog projekta, očekujem njegovu finalizaciju uskoro, a on se zove Eparlament ili Digitalizacija zakonodavnog procesa. Definitivno, i time sumiram sve ono što smo uradili ovih nekoliko mjeseci, sve ono čemu danas zajedno svjedočimo, sve ovo što su najave da ćemo uraditi u narednih nekoliko mjeseci čini mi se da izaziva osjećaj ponosa i zadovoljstva kod svakog poslanika i poslanice ovog visokog doma.

Kao što znate, dnevni red sjednice je Premijerski sat i poslanička pitanja. Prvi dio sjednice posvećen je premijerskom satu u okviru kojeg pitanja predsjedniku Vlade postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Vrijeme za postavljanje pitanja predsjedniku Vlade iznosi najviše pet minuta, a predsjednik Vlade odgovara u trajanju od najviše pet minuta. Poslije datog usmenog odgovora predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje ima pravo da komentariše odgovor u trajanju najviše tri minuta, a predsjednik Vlade da odgovori na komentar u trajanju najviše tri minuta.

U skladu sa usvojenim Izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore iz kraja decembra prošle godine, predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje, nakon što predsjednik Vlade da odgovor na komentar ima pravo da iznese stav na odgovor predsjednika Vlade u trajanju najviše do dva minuta.

Podsjećam da su predsjedniku Vlade pitanja prema redosljedu predaje Pisarnici Skupštine postavili sljedeći poslanici:

- Dragan Ivanović, predsjednik Kluba poslanika Socijalističke narodne partije Crne Gore;
- Slaven Radunović, predsjednik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija, Ujedinjena Crna Gora i Radnička partija;
- Danijel Živković, predsjednik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore i Liberalne partije;
- Miloš Konatar, predsjednik Kluba poslanika Crno na bijelo;
- Dr Branko Radulović, predsjednik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Pokret za promjene;
- Mr Ervin Ibrahimović, predsjednik Kluba poslanika Bošnjačke stranke;
- Ivan Brajović, predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore;
- Boris Bogdanović, predsjednik Kluba poslanika Demokrate, DEMOS, "Mir je naša nacija" i
- Mr Raško Konjević, predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore i Albanske koalicije "Jednoglasno".

Kolege poslanici, pitanja predsjedniku Vlade postavljace naizmjenično predsjednik kluba parlamentarne većine, a nakon njega predsjednik kluba parlamentarne opozicije i to prema redosljedu predaje pitanja Pisarnici Skupštine.

Želim da istaknem da su, saglasno izmjenama Poslovnika, odgovori na poslanička pitanja premijeru dostavljeni vam pred početak sjednice u pisanoj formi što se prvi put dešava u crnogorskom Parlamentu i želim na tome da zahvalim premijeru i da iskažem očekivanja da ćemo na taj način djelovati i u narednom periodu.

Poslanik Popović, proceduralno. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (25.03.21 12:44:13)

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Htio bih da ukažem na opsadno stanje na Cetinju, ne priliči... Molim vas, ovo je kršenje Ustava, član 24.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 12:44:29)

Poslaniče Popoviću, moramo da se držimo Poslovnika, morate ukazati na član Poslovnika koji je povrijeđen. Neću sigurno dozvoliti. Obećao sam da neću dozvoliti zloupotrebu Poslovnika. Naše je da radimo u Parlamentu. Imate nesmetane uslove za rad. Drugi organi se bave onim što je njihov posao izvan ove Skupštine i nemojte da o tome otvaramo temu jer bismo mogli da pravimo različite paralele sa onim što je rađeno u prethodnom periodu. Toliko, niste ukazali na povredu Poslovnika.

ANDRIJA POPOVIĆ (25.03.21 12:45:03)

Koji su to drugi organi?

(Prekid)

Molim vas, puštite me minut, proceduru da...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 12:45:04)

Niste ukazali na povredu Poslovnika.

ANDRIJA POPOVIĆ (25.03.21 12:45:05)

Ukazao sam na član 24 - kršenje Ustava, ograničavanje ljudskih prava i sloboda.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 12:45:12)

Proceduralno reagovanje je moguće saglasno Poslovniku za ukazivanja na povredu Poslovnika. Ne mogu da dozvolim zloupotrebu jer bi to povelu ovu raspravu, ovo zasijedanje, ali i buduća zasijedanja u nešto što nije moguće kontrolisati. Molim vas, više puta smo o tome razgovarali, dogovarali se, zauzeću princip i nikom neću dozvoliti zloupotrebu proceduralnog reagovanja.

ANDRIJA POPOVIĆ (25.03.21 12:45:32)

Član 102 Poslovnika se krši i član 24 Ustava Crne Gore - ograničenje ljudskih prava i sloboda. Ako to nije dovoljno, ne znam ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 12:45:45)

Zahvaljujem poslaniku Popoviću.

Idemo dalje, proceduralna reakcija, poslanik ...

(Poslanik Popović govori iz klupe)

Imali ste već dovoljno vremena ukazali ste, izašli ste izvan okvira onoga što je dozvoljeno, dozvolio sam vam da iskažete suštinu onoga što je vaše obraćanje. Odmah sam vam odgovorio u odnosu na to što ste saopštili. Mi ovdje radimo, držimo se Poslovnika, imamo nesmetane uslove za rad i molim vas da ne zloupotrebjavamo proceduralna reaganja.

Izvolite, poslaniče Šehoviću.

(Govor iz klupe)

Imali ste više nego dovoljno vremena. Pa čim ste krenuli u zloupotrebu Poslovnika moja obaveza kao predsjedavajućeg jeste da vas opomenem. Opomenuo sam vas, pokušali ste da nastavljate da zloupotrebjavate Poslovnik. Moja obaveza je da vam ne dozvolim zloupotrebu Poslovnika. Nemojte me zaista tjerati da primjenjujem Poslovnik dalje u nekim nadležnostima koje stoje. Volim uvijek da se dogovorom sve riješi. Pokušavam da vam objasnim, da vam ukažem da razumno izađemo iz ove situacije. Nemojte insistirati, uvažite ono što je realnost i ono što je Poslovnik Skupštine Crne Gore.

Izvolite, poslaniče Šehoviću.

(Govor iz klupe)

Vi ste ukazali na ono što ste mislili. Više riječi ste izgovorili i više rečenica ste izgovorili. Dobili ste jasan odgovor i molim vas da sjednete.

Izvolite, poslaniče Šehoviću.

(Govor iz klupe)

Pročitajte član 102 Poslovnika.

ANDRIJA POPOVIĆ (25.03.21 12:47:33)

Do sada sam mogao knjigu izgovoriti.

Evo - poslaniku koji želi da govori o povredi Poslovnika predsjednik daje riječ čim je zatraži. Izlaganje tog poslanika ne može trajati duže od jednog minuta, a dužan je da ukaže na odredbu Poslovnika za koju smatra da je povrijeđena.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 12:47:56)

Upravo tako, upravo ono što sam ja saopštio.

Hvala vam što ste potvrdili moje stavove u polemici sa vama.

ANDRIJA POPOVIĆ (25.03.21 12:48:02)

Pa vi ste u prvoj sekundi mog govora ustanovili što ću ja da govorim.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 12:48:03)

Niste ukazali, nego sam vas pozvao da ukažete na član Poslovnika. Vi niste ukazali na član Poslovnika već komentarisali nešto što je izvan ove sale i što nema dodira sa održavanjem ove sjednice i sa onim što je tok ove sjednice. Molim vas da završimo i da nastavimo dalje.

ANDRIJA POPOVIĆ (25.03.21 12:48:19)

Kako nema veze? Ovo je sramota, zastiđe...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 12:48:21)

Oduzimam vam riječ. Oduzimam vam riječ, koristite uvredljive izraze.

Izvolite, poslaniče Šehoviću.

Izričem mjeru udaljenja sa sjednice, poslaniku Andriji Popoviću.

Sjednica će se nastaviti kada se udalji sa sjednice poslanik Popović, a do tada dajem kratku pauzu.

-Pauza-

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ:

Uvažene kolege poslanici i poslanice, nastavljamo sa radom.

Prije nego što krenemo na postavljanje pitanja imali smo još proceduralnih reagovanja, s tim što je došlo do promjena, što će se u ime poslaničkog kluba DPS-a obratiti kolega Živković.

Izvolite, poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.03.21 13:23:40)

Predsjedniče, vrlo kratko.

Imali smo potrebu da sazovemo kolegijum u odnosu na postojeću okolnost koja se desila, koju su građani imali prilike da vide. Andrija Popović je član kluba Demokratske partije socijalista i Liberalne partije. Ja sam ukazao i predsjedniku Parlamenta i ostalim članovima kolegijuma da možda kroz malo veći stepen tolerancije i popustljivosti smo mogli da izađemo iz ove situacije bez onoga što smo imali prilike da vidimo. Ipak je ovo parlamentarni život, znali smo da kažemo ovdje u Parlamentu da ovo nije dom lordova i da često možemo nailaziti na različite okolnosti i situacije za koje nismo možda koristili određene mjere u prethodnom sazivu ili nekim prethodnim sazivima, obično smo određivali pauze i u odnosu na te okolnosti znali smo da se postavimo tolerantnije nego što je to danas bila situacija.

Kažem opet, ukazao sam na kolegijumu da možda kroz veći stepen tolerancije i popustljivosti bismo izašli iz ove situacije, bez ovih nemilih scena, ali opet vjerujem da u odnosu na postojeće okolnosti u kojima radimo konkretno danas ovdje na Cetinju, kolega Andrija Popović je imao potrebu da iskaže svoj lični stav, iskazao ga je. Uostalom vjerujem da će i predsjednik Parlamenta a i vladajuća većina razumjeti svoju poziciju kao poziciju vlasti koja mora biti trpeljivija i mora pokazati veći stepen demokratskog kapaciteta nego što je to danas urađeno. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 13:25:03)

Poslaniče Živkoviću,

Mi ne da imamo demokratskog kapaciteta nego o tome možemo uvijek razgovarati koliko god bude trebalo. Ja sam vam sada dozvolio, naravno očekujući da ćete korektno interpretirati ono što je sadržaj kolegijuma, a ne da ovdje dijelimo packe jedni drugima, jer tako nije bio dogovor.

Moja obaveza je da se držim ovog poslovnika, da se držim Ustava i da sjednice vodim u skladu sa tim. Ne da sam bio fleksibilan u prethodnih šest mjeseci, nego čini mi se i više od toga, a čini mi se da ste svi zajedno svjedočili. Ovo nije prvi put da smo imali sličnu situaciju, prvobitno se desila upravo na Cetinju kada smo imali sjednicu u novembru, pokazao sam maksimalnu fleksibilnost, čini mi se i na nekoliko narednih sjednica i da je pomenuti poslanik imao mogućnost da govori mnogo više u Podgorici na plenarnim zasjedanjima nego što mu je pripadalo po Poslovniku, ali sam i na jednoj od posljednjih sjednica kolegijuma i u susret jednoj od posljednjih sjednica Skupštine jasno ukazao da ćemo morati da uvedemo red i da ima linija ispod koje ne možemo ići, jer ako prekršimo i u tom dijelu omogućimo zloupotrebu Poslovnika, to će naravno lančano da ide kroz Skupštinu, kroz druge poslanike, kroz druge poslaničke klubove i definitivno ono što je predmet rada Skupštine neće biti u prvom planu. Svi imaju mogućnost, evo crnogorski mediji veoma pomno prate ovu današnju sjednicu, ima se uvijek mogućnost da se izađe, da se obratite medijima, u odnosu na sve teme za koje smatrate da je potrebno da iznesete svoje stavove, ali ovdje prosto moramo imati određeni red.

Nekad sam dužan i kao predsjednik Parlamenta da vodim računa i o onome što bi posledično moglo da uslijedi i u šta bi moglo da se pretvori, a vjerujte da i meni, siguran sam i najvećem broju vas a i građanima Crne Gore, dosta je više podjela, dosta je više pretvaranja sjednica Skupštine u te famozne crnogorske podjele. Želimo da se bavimo onim što je dnevni red, želimo da se bavimo onim što su suštinska pitanja. Iz uvažavanja prema vama i prema jednom korektnom odnosu koji imamo kao šef poslaničkog kluba i predsjednik Skupštine od početka, sazvaio sam sjednicu kolegijuma, uvažio vaš zahtjev, ali sam sve učinio u skladu sa ovim poslovníkom i saglasno članu 109 koji kaže da mjera udaljenja sa sjednice može se izreći poslaniku i bez prethodno izrečenih mjera u slučaju narušavanja reda ili fizičkog napada na poslanika ili drugo lice u zgradi Skupštine. Vjerujem da smo ovo razjasnili.

Hajde da idemo dalje. Poslanik Šehović čeka odavno na proceduralnu. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (25.03.21 13:27:54)

Uvaženi predsjedniče Parlamenta, poštovani kolege poslanici, uvaženi članovi Vlade, Prinuđen sam da iskoristim pravo na proceduralno reagovanje predsjedniče da bih vam skrenuo pažnju na jednu pojavu koja mislim da nije dobra, a koja se u kontinuitetu ponavlja.

Naime, Vlada je za svega tri mjeseca svog funkcionisanja pokazala sklonost ka nestransparentnom radu, što neću komentarisati da ne bih zloupotrebljavao ovaj institut proceduralnog reagovanja, ali hoću komentarisati sklonost ka nedovoljnom poštovanju nas kao poslanika i Parlamenta na čijem ste čelu. Ovo kažem iz razloga što se često dešava da se u Poslovniku predviđenom roku ne dostavljaju informacije koje se od strane Vlade traže, uz pozivanje na član 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Ja bih na sopstvenom primjeru mogao da vam navedem nekoliko argumenata kojima bih mogao na ubjedljiv način da potkrijepim ovu tvrdnju. Iskoristiću ovu priliku i prisustvo uvaženog premijera da kažem posljednji primjer koji me je motivisao na ovo reagovanje, a on je vezan za zahtjev koji sam uputio još prije nešto više od mjesec dana, tačnije 24. februara, predsjedniku Vlade, kojim sam tražio između ostalog informaciju koja je prethodila donošenju odluke o kupovini dva aviona za potrebe kompanije ToMontenegro ukupne vrijednosti 21 milion dolara. Tim zahtjevom sam tražio i odluku, kao i ugovor ... pratio predmetnu kupovinu, tražio sam i izjašnjenje sa koje budžetske pozicije je isplata izvršena, tražio sam informaciju da li je konsultovana Agencija za zaštitu konkurencije i kako se komentariše činjenica da je Vlada odluku o ovolikom poslu donijela bez zakazivanja, bez održavanja sjednice, pa koristim priliku da vas informišem da nijesam još uvijek dobio odgovor od strane uvaženog premijera. Umjesto odgovora dobio sam informaciju šefice kabineta koja je potvrdila da je zahtjev uredno primljen i da je proslijeđen nadležnom ministarstvu i prosto cijenim da je i samo prisustvo premijera i jednog broja ministara, a i sama činjenica da smo u kompletnom sastavu, dovoljan razlog da već na samom startu ukažemo na obavezu Vlade da poštuje član 50 Poslovnika, na obavezu Vlade da poštuje Parlament, a siguran sam da ćete i vi svojom reakcijom, kao i reakcijom koju očekujem od strane premijera Krivokapića, dati svoj sud u odnosu na ovo pitanje koje ne opterećuje samo mene, nego sam siguran da interesuje i jedan broj drugih poslanika koji se nalaze u sličnoj situaciji kao i ja. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 13:31:02)

Zahvaljujem poslaniku Šehoviću.

Poslanik Šehović je imao pravo na proceduralnu reakciju jer se pozvao na konkretan član Poslovnika, tako da je razlog za davanje riječi poslaniku Šehoviću bio opravdan. Istina, kao što vidite, fleksibilnost uvijek pokazujem kad smo u temi i kad se ne krši Poslovnik, iako je poslanik Šehović sada govorio tri minuta, a minut je dozvoljen saglasno Poslovniku.

Odgovoriću vam u formalnoj a i u suštinskoj ravni. U formalnoj ravni, kako kaže naš poslovnik, u slučaju da se pisani odgovor ne dostavi u roku iz stava 3 ovog člana, generalni sekretar Skupštine o tome obavještava generalnog sekretara Vlade, odnosno funkcionera od koga je traženo obavještenje i objašnjenje. A suštinski, zaista želim da još jednom istaknem i da podsjetim da je Poslovnik akt koji je prepoznat Ustavom Crne Gore, da je Poslovnik akt koji se usvaja glasom najmanje 41 poslanika u Skupštini Crne Gore kao neveliki broj zakonskih projekata ili predloga zakona. To govori o njegovoj snazi, o njegovoj težini, ali i potrebi poštovanja, jer poštovanjem Poslovnika poštujemo i Skupštinu Crne Gore. Na svakom mjestu ću se pridružiti apelu, uvažavajući ponekad i objektivne okolnosti zbog obima posla, da se poštuje sve ono što su obaveze iz člana 50, jer zaista, a sjećam se i kada smo mi bili opozicioni poslanici, to je nešto što značajno omogućava poslaniku da bolje obavlja svoju poslaničku funkciju.

Eto toliko u tom dijelu.

Poslanik Konjević, proceduralna reakcija. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (25.03.21 13:32:53)

Predsjedniče,

Takođe član 50, jedan dio ste ukazali.

Kada se predsjednik Vlade posljednji put pojavio u Parlamentu obećao nam je transparentnost i da će posebno da bude senzitivn prema onome što su zahtjevi poslanika. I naravno, predsjednik Vlade očigledno nije tada ili danas ili u tom vremenskom intervalu ispoštovao ono što mu je bila zakonska obaveza.

Predsjedniče Parlamenta, ja sam u ovih nekoliko mjeseci od 04. decembra poslao četiri dopisa predsjedniku Vlade od kojih sam dobio odgovor isključivo samo na jedan. Ja sam uputio dvije urgencije, vi

ste, shodno Poslovniku i stavu 3, čini mi se, postupili u tom segmentu, ali ovdje se radi o činjenici da mi već puna tri mjeseca, ja u konkretnom slučaju ne mogu da dobijem odgovore na pitanja koja mi pripadaju shodno Poslovniku. Ja podržavam ovo što ste rekli da negdje se bavimo temama koje su nam značajne, ali ja, predsjedniče Parlamenta, ne mogu da dobijem zapisnik i fonografski zapis sa sjednice Vlade od 7-og, na šta imam pravo. Ja ne mogu da dobijem bilo koji podatak koji je vezan za osnivanje nove avio-kompanije niti mogu da dobijem podatak koliko su stvarni troškovi, odnosno stvarni izdaci svih potrošačkih jedinica u budžetskoj 2020. godini. Mislio sam da je rok od tri mjeseca sasvim dovoljan da relativno na tri prosta pitanja dobijem odgovor, posebno držeći na umu obećanje predsjednika Vlade koji je ovdje prije ekspozee i prije zakletve rekao da će ova vlada da bude transparentnija. Ova vlada, predsjedniče Vlade, ponaša se isto kao prethodna jer me tjera da svaki put prije neke sjednice ukazujem koji broj akata nije dostavljen poslanicima shodno članu 50. Ja vas, predsjedniče Parlamenta, molim, jer to nije samo odnos prema pojedinačnom poslaniku nego je odnos prema Parlamentu, institucionalan, da javno upozorite predsjednika Vlade da se ovakve stvari više ne ponavljaju. Korektno je da je neko iz kabineta nazvao pa rekao da ne može za 15 dana, potpuno razumijevanje, ali predsjedniče Parlamenta, za tri mjeseca možemo dobiti barem jedan odgovor na ono što nas interesuje i ono što ste vi lijepo rekli, imamo pravo i po Ustavu i po Poslovniku. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 13:35:28)

Zahvaljujem i poslaniku Šehoviću. Siguran sam da i predsjednik Vlade i članovi Vlade su čuli vaša izlaganja, čuli su i moj odgovor, tako da ćemo na taj način apsolvirati ovu temu.

Idemo dalje.

Razumio sam bio da će samo poslanik Živković u ime poslaničkog kluba DPS-a. Ok, ako je promjena dogovora.

Poslanik Papović. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (25.03.21 13:35:54)

Hvala vam.

Uvažene koleginice i kolege, poštovana Skupštino.

Predsjedniče Skupštine, smatram da ste prekršili član 8 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gdje se kaže da se predsjednik stara o radu Skupštine Crne Gore.

Ja mislim da mi danas radimo u vanrednim uslovima, da nijesmo dobili adekvatne uslove za rad ove skupštine, jer danas vi ste organizacijom ove sjednice Skupštine prije svega ponizili parlament a nas poslanike uvrijedili, jer parlament radi pod barikadama, a mi smo morali da se probijamo kroz te barikade da bismo došli na svoja poslanička mjesta. Ako to nije kršenje ovog člana Poslovnika, onda ne znam šta je. Takođe, vi govorite nama u odgovoru na intervenciju kolege Živkovića o tome da treba prevazilaziti podjele, a vi ste danas organizacijom ove sjednice podijelili Cetinje, podijelili ste ogradom od ovog parlamenta i parlament od Cetinja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 13:36:58)

Isteklo je vrijeme. Isteklo vam je minut za proceduralnu reakciju.

Kršite Poslovnik sada, poslaniče Papoviću.

Molim poslanika Papovića da sjedne jer krši Poslovnik. Opominjem vas, poslaniče Papoviću.

Naravno, zloupotreba proceduralnog reagovanja, kao što smo i navikli. Poslanici imaju uslove za nesmetan rad i neću više objašnjavati. A sada kada bismo krenuli da pravimo paralele sa onim šta se dešavalo i u kakvim uslovima su se održavale sjednice, kada su zamijenjene bile uloge vlasti i opozicije, trebalo bi nam sigurno dan. Međutim, mi smo ljudi koji gledamo naprijed, koji gledaju u budućnost. Imate potpuno nesmetane uslove za rad u ovoj plenarnoj sali, tako da je sve potpuno čisto, potpuno jasno i potpuno u skladu sa Poslovnikom.

Poslanik Nimanbegu kao posljednji koji se javio za proceduralnu reakciju i onda idemo dalje.

GENCI NIMANBEGU (25.03.21 13:38:29)

(Simultani prevod sa albanskog jezika)

Hvala.

Poštovani predsjedniče Bečiću, poštovane kolege poslanice i poslanici, dobar dan svima.

Zamolio bih vas da uzmete slušalice ako želite, ako ne onda na Parlamentarnom kanalu možete da vidite reprizu mog izlaganja.

Poštovani predsjedniče Bečiću, pozivam se na član 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore gdje kao poslanik koji kao i svi ostali poslanici u Skupštini Crne Gore imam mogućnost da dva pitanja postavim u toku poslaničkih pitanja. Ja sam u obavezi da to jedno pitanje ponovim.

Vlada u roku od 15 dana nije odgovorila na pitanje Ministarstvu zdravlja, ja moram da ponovim, ne na bazi člana 50 nego kao poslaničko pitanje. Moje pitanje se tiče kakva je situacija sa infekcijom korona virusa u Crnoj Gori po opštinama, broj inficiranih, zaraženih i umrlih. Ovo za mene ima posebnu važnost.

Poštovani predsjedniče Skupštine i poštovani premijeru, ima veliku važnost zbog toga što se najavljuje otvaranje škola u gradovima koji su trenutno u crvenim zonama, a ja lično mislim da otvaranje škola treba da bude zadnji korak.

I na kraju, incident koji se desio u Skupštini Crne Gore, gdje je bio uključen kolega Popović, nadam se da ćete vi shvatiti. Kolega Popović jeste reagovao, ali on u prošlom mandatu je bio poslanik koji je tražio da njega kazne. Zbog toga treba malo više tolerancije prema njemu. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 13:40:58)

Hvala poslaniku Nimanbeguu.

Da ne bih apsolvirao sve ono što je vezano za član 50 jer sam to iznio u odgovoru na proceduralne reakcije poslanika Konjevića i Šehovića, samo ću ponoviti i afirmisati ono o čemu sam govorio.

Naravno, imaćemo u narednim danima odgovore na poslanička pitanja ministara. Ministarka zdravlja je dobila veliki broj pitanja, imaćete mogućnost da je pitate sve što želite, ona će sigurno odgovoriti na sva pitanja, kao što je i došla na sjednicu Odbora za zdravstvo koja je trajala nekih, čini mi se, šest - sedam sati, uredno odgovarala na sva pitanja, tako da u tom dijelu nadležnosti Parlamenta i mogućnosti poslanika svi oni institutu koji stoje na raspolaganju se poštuju i afirmišemo ih na svakom koraku.

Ovim smo iscrpili proceduralne reakcije i sada prelazimo konačno na suštinski početak rada, odnosno postavljanje pitanja.

Riječ ima, kako sam i najavio, šef poslaničkog kluba gospodin Dragan Ivanović.

Izvolite, poslaniče Ivanoviću.

DRAGAN IVANOVIĆ (25.03.21 13:41:57)

Hvala, predsjedniče.

Pozdravljam kolegice poslanice, kolege poslanike, predstavnike Vlade na čelu sa premijerom i poštovane gtrađane.

Rekoste istorijski trenutak. Pa sigurno, evo i premijeru je prvi put da odgovara na pitanja poslanika, a meni kao poslaniku prvi put da postavljam poslaničko pitanje i to baš danas u Cetinju, pa možda sam i zaslužio kad je to u pitanju, hoće Bog, tako kažu. Ali dobro, neću o tome. Idemo na ono što nas čeka. Čeka nas dosta pitanja i dosta odgovora.

Na osnovu člana 187 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime kluba poslanika Socijalističke narodne partije Crne Gore, predsjedniku Vlade Crne Gore gospodinu premijeru Zdravku Krivokapiću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko je u vremenu od 30. avgusta do 04. decembra 2020. godine, u periodu tehničkog mandata bivše Vlade, na čijem je čelu bio gospodin Duško Marković kao premijer, zaposleno građana u ministarstvima, agencijama i javnim preduzećima čiji je Vlada većinski vlasnik tj. država Crna Gora?

Obrazloženje: Zašto postavljam ovo pitanje? Postavljam, poštovani građani, jer ste vi to tražili.

Građani se pitaju jer su u saznanju kao i mi, političke partije, da je ovaj period iskorišćen da bivša Vlada na čelu sa premijerom Markovićem zaposli veliki broj građana Crne Gore, to je ona obaveza koju je DPS sve vrijeme radio zapošljavajući za jedan glas ili za jednu člansku knjižicu četiri građanina i došli smo u situaciju da mnoge institucije u Crnoj Gori imaju duplo više zapošljenih nego što je sistematizovanih radnih mjesta.

Htio sam da premijer, koji je u mogućnosti da dođe do tih valjanih podataka, obavijesti ovaj parlament, da obavijesti građane Crne Gore i da svi zajedno budemo u saznanju koliko je Vlada zaposlila u tehničkom mandatu. Nijesam mogao da širim, ili nijesam htio da širim, ili nijesmo htjeli mi iz Socijalističke narodne partije, ali sigurno i u periodu predizborne kampanje i svega onoga što je rađeno u Crnoj Gori, a i

tada je zapošljen veliki broj, tako da smo dovedeni svi zajedno, a posebno oni koji 20 i više godina čekaju uporno da se zaposle, oni starije generacije, pa u međuvremenu stasala djeca, završili škole i to one škole koje su potrebne sistematizacijom radnih mjesta u našim i ministarstvima i agencijama i preduzećima i svim institucijama Crne Gore. Je li to diskriminacija? Šta je to zapravo to, dragi građani Crne Gore? Danas ćete čuti podatak i videćete šta je zapravo ta Demokratska partija socijalista ili ta bivša vlast, jer oni nijesu bili sami u Crnoj Gori, radila za ovaj period od 30.avgusta, od dana izbora pa do četvrtog kada je nova Vlada sjela i zauzela svoje mjesto.

Imam podatke da su pojedini stupili na dužnost ili na posao krajem novembra, krajem decembra i dobili radna mjesta na neodređeno, na četvorogodišnje ili petogodišnje mandate. U tom slučaju, mi sada trpimo kritiku od tih koji, gospodine predsjedniče Vlade, svaki dan ponavljaju jednu te istu priču. Kaže da mi partijski zapošljavamo. Mi ne možemo zapošljavati i ako bismo htjeli, jer nemamo gdje, sve je zauzeto, sve je maksimalno osvojeno, zauzeto. Ističe mi vrijeme, iskoristiću kasnije. A šta ti rade svima nama u državi Crnoj Gori?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 13:47:14)

Zahvaljujem poslaniku Ivanoviću.
Sada riječ ima predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 13:47:19)

Uvaženi građani Crne Gore, divni Cetinjani, poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi poslanici, Imam čast i zadovoljstvo da pozdravim čestiti i časni Liberalni savez koji je predvodio rodonačelnik Slako Perović. Ovo sve drugo je jedna igra u kojoj su saučesnici brojni ovdje prisutni. On je znao šta je ideja i šta je Crna Gora.

Sada ću da se osvrnem na pitanje koje je uvaženi poslanik Ivanović postavio.

Hvala vam na postavljenom pitanju kojim se ukazuje na problematiku koja je po ocjeni ove Vlade predstavljala jednu od značajnih tema koja će biti definisana kroz odgovarajuća zakonska rješenja. U cilju standardizacije postupka donošenja odluka i kreiranje javnih politika kao i sprečavanja potencijalnih zloupotreba mandata Vlade i nosilaca najviših izvršnih funkcija, jedan od prioriteta ove Vlade je donošenje zakona o Vladi.

Svrha donošenja ovog zakona je upravo stvaranje odgovarajućeg pravnog sistema koji omogućava djelotvorniju institucionalnu koordinaciju, efikasniju javnu potrošnju i povećanu odgovornost rada javne uprave. Prema podacima Ministarstva finansija i socijalnog staranja o broju zaposlenih u potrošačkim jedinicama budžeta od 31.avgusta i 30.novembra 2020.godine, u periodu tehničkog mandata prethodne Vlade došlo je do povećanja broja zaposlenih na centralnom nivou ništa manje ni ništa više od 3.178. Najveći broj rasta zaposlenih ostvaren je u vaspitno-obrazovnim institucijama, to da znate, što se djelimično može opravdati potrebom za novim zapošljavanjem sa početkom nove školske godine. Tako je u resoru ministra prosvjete broj zaposlenih povećan za 2.702 iako se mjesec avgust ne može uzeti kao pravi pokazatelj stvarnog rasta broja zaposlenih zbog ljetnjeg raspusta tokom kojeg zaposlenima na određeno vrijeme prestaje radni odnos i obnavlja se od septembra. Povećanje broja zaposlenih u ovim ustanovama evidentno je i ako kao uporedni mjesec uzmemo maj 2020.godine kada je školska godina još uvijek trajala, u ovom slučaju povećanje broja zaposlenih iznosilo je 713. Izuzimajući sektor prosvjete, u ostatku Javne uprave na centralnom nivou zaposleno je 476 novih lica za samo tri mjeseca. Nađite to u istoriji bilo koje demokratije. Ovi podaci predstavljaju razlog za zabrinutost i veliki podsticaj da se sa temeljnom reformom javne uprave krene što prije.

Podaci Uprave za kadrove i Zavoda za zapošljavanje potvrđuju već iznijeto. Naime, Uprava za kadrove u tromjesečnom periodu mandata tehničke Vlade za potrebe državnih organa objavila 111 internih oglasa, kojim je razriješeno 127 izvršilaca od kojih je izabrano njih 37, 283 javna oglasa kojima je traženo 319 izvršilaca od kojih je izabrano 248, 24 javna konkursa kojima je traženo 27 izvršilaca od kojih je Vlada imenovala pet starješina organa i postavila 22 kadra visokostručna. Prema raspoloživim podacima, nakon prestanka mandata prethodne Vlade, zaposlila je 312 lica u državnim organima. Uzevši u obzir da je dio postupka zapošljavanja koji je započet u navedenom periodu okončan nakon formiranja nove Vlade, to je bio 4.decembar 2020.godine, neupitno je da je broj zaposlenih lica u ovim organima i znatno veći.

Zavod za zapošljavanje u navedenom periodu za potrebe javnih ustanova, agencija, preduzeća u većinskom državnom vlasništvu i ostalih institucija javnog sektora na centralnom nivou koje primjenjuju opšte propise o radu objavio je 744 oglasa sa ravno 4.102 izvršioca. Najveći broj oglasa Zavod je objavio na zahtjev vaspitno-obrazovnih ustanova - 490, kojim je izraženo zapošljavanje već navedenih 3.172

izvršioca. Najveći broj izvršilaca tražen je u periodu od 15.septembra do 15.oktobra, sa obrazloženjem početak nove školske godine. Ovo su činjenice koje su nesporne, ostali dio materijala mogu nastaviti da čitam poslije komentara koji će sigurno imati kolega Ivanović.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 13:53:46)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Poslaniče Ivanoviću, pravo na komentar. Izvolite.

Molim vas, poslanici, predsjedniče Vlade, svi da zauzmemo svoja mjesta i da nastavimo sa sjednicom.

Izvolite, pravo na komentar, poslanik Ivanović.

DRAGAN IVANOVIĆ (25.03.21 13:53:53)

Rekli bi neki naši komšije - gospodine premijeru, pogodili smo u sridu, a mi u srijedu ili u centar.

Poštovani građani, bili ste u pravu kada ste tvrdili da je primano "šakom i kapom", što bi rekao naš narod. To su vraćanja nekih zasluga nekih koji su glasali kako su glasali.

Gospodine premijeru, sjećate li se kad smo vam predlagali leks specijalis, vi ste rekli nemojte to da radite. Vjerovatno nijeste bili svjesni ovih podataka koje ste danas iznijeli. Red je da vam se zahvalim i na pisanom odgovoru i na odgovoru koji ste dali pred ovim cijenjenim domom.

Ako sada bismo uzeli kompjutere i izračunali, a mislim da nekima to nije teško da urade dok ja ovo pričam, došli bismo do podataka koliko je oštećen budžet i budžetske jedinice u Crnoj Gori, a samim tim i vi, poštovani građani, jer za vaše neke potrebe, a da ne pomenem koje, i te kako je bilo potrebe. Međutim, gospoda je primala i popunjavala i normalno neplanski trošena sredstva za nadoknade tih. Ja znam da je problem zaposlenja i da je potreba da na ovaj način, i još jednu drugu stvar. Pročitao sam, gospodine premijeru, prije neki dan u jednoj dnevnoj novini da ste se požalili predstavnicima MMF-a, da ste sa kreditom koji je Crna Gora dobila, tih 750 miliona koje vi u opoziciji kritikujete, mislili da sprovedete neke investicije, da u interesu građana Crne Gore neke pogone industrijske proizvodne i neka nova radna mjesta otvarate, ali te pare trošite i trošimo na ovaj višak koji je u međuvremenu. Ako jedna institucija u Crnoj Gori sistematizuje 60 radnih mjesta, a zapošljava 120, je li to, gospodo, da na jedno radno mjesto imaju dva rješenja, da li je to zakonito, da li je to moguće i da li se to smije, ko je to kršio? Pričajte malo o tome, a ne kritika uzeli smo pare. Morali smo ih uzeti, o tome smo već jednom pričali i gospodin premijer se žalio i kaže šta je mislio sa tim parama, a kaže u međuvremenu je saznao ovo što je danas iznio ovdje. Nije samo problem u trošenju para, problem je na što je naišla Vlada, da ti naknadno zapošljeni i neki prije njih koji su radili u institucijama prave velike opstrukcije. Vlada bi imala potrebu da svaki dan podnosi izvještaj, samo ne znam kome, na ponašanje pojedinaca i pravljenje opstrukcija. Ni ovaj dom nije pošteđen toga. Idemo redom, onda bi taj spisak bio dug i vjerovatno bih ja prekoračio, evo već sam, pa ću nastaviti.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 13:58:05)

Zahvaljujem poslaniku Ivanoviću.

Pravo na komentar, predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 13:58:11)

Vidite, mjera ove države mora da bude odgovornost, odgovornost svakog od nas pojedinačno. Ako ste nešto uradili nečasno treba da odgovarate, ja prvi kao premijer, ali ne možete da držite lekcije koje smo čuvali za ovaj dan i nijesmo znali na što se odnose. Ja sam pitao od početka kada su se završili izbori, koliko je tih konkursa, niko nije živi znao, a minut prije nego što sam postao premijer zaposlili su u osnovnim školama određene ljude. Da li je to pošteno? Nemojte da pričate ovdje samo o tome kako je ova vlada nemušta, neznavena. Najkompetentnija vlada u dosadašnjoj istoriji Crne Gore. Možete da pričate šta hoćete, ali vaš pristup nije korektan, treba da vodite računa šta je odgovornost. Reći ću vam još nešto što ne znam, što ne mogu da utvrdim - koliko je bilo preuzimanja, kada ste svoje savjetnike, sve druge koji su u institucijama, vaše miljenike, postavljali, od gospodina Divanovića u Monte put pa do ne znam gdje sve. Šta vi mislite, je li to pošteno za ovu državu, je li to pošteno za sve nas? Dokle će više takvo jedno licemjerje da bude prisutno u Crnoj Gori? Želite pomirenje - ruka pomirenja je pružena od ove vlade svima vama, ali nije

ruka nepoštovanja. Ja sam govorio o činjenicama, nijesam rekao nijednu neprovjerenu informaciju, tri puta, bio sam začuđen da je moguće da Crna Gora je u periodu od tri mjeseca zaposlila ne u bilo kojim preduzećima, nego u državnoj upravi, državnim preduzećima toliko ljudi. Šta je to? Nemojte da pričate da niko ne zna ovdje, to treba nazvati pravim imenom. Vi znate šta je to i hiljadu puta u praksi je dokazano to, da li je to politička korupcija ne znam, ali ima naznaka da jeste. Zašto se to dešavalo, da bi obećanja koja ste dali u predizbornoj kampanji nekome, doveli do mjesta njegovog radnog, je li? Šta ste čekali do tada, zašto to nijeste uradili prije? Tehnička vlada ni u jednoj državi svijeta ne zapošljava ni jednog čovjeka. Nemojte da nama pričate šta je praksa, ovo je jedina praksa koja je tačna, nema zapošljavanja u vremenu tehničke vlade, a onda nas svodite na ono na šta ste vi naučili, da ne postoji zakon, pa onda uredbama možete da radite šta hoćete, je li? Kao uredba o ekonomskom državljanstvu, i mislite da je to dobro za Crnu Goru. Možete da dižete glas koliko hoćete, vaš glas vrijediće svakim danom sve manje i manje, jer ste unizili nas i ne doživljavate nas kao da živimo u ovoj državi, a o tome ću nešto kasnije reći.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:01:29)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na dva završna minuta ima šef poslaničkog kluba SNP-a poslanik Ivanović. Izvolite.

DRAGAN IVANOVIĆ (25.03.21 14:01:38)

Gospodo, bio je donešen Zakon o nezapošljavanju tri mjeseca prije i tri mjeseca poslije, pa je li ga Ustavni sud oborio? Ko je to uradio da ne pričamo, valjda je svima jasno o čemu se radi. Pa onaj moritoring koji je bio stavljen, pa je bila donešena odluka da se u godini izbornoj ne primaju i ne zapošljavaju, nema zapošljavanja, sve je to pogaženo. Onda smo došli u situaciju da se upire prstom na ovu vlast. Evo i ovo danas što se dešava i ova kritika, nego ne želim to da pominjem jer je izazvalo ovo što je izazvalo, jedan momenat koji se meni zapravo i nije dopao. Ograde, pa ljudi ko je počeo sa ogradama, hoćete li mi objasniti to i odgovoriti pred svima nama ko je stavljao ograde ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:02:39)

Poslaniče Ivanoviću, dozvolite, ja sam imao jedan princip, ja sam vam objasnio i odgovorio na to pitanje, da se držimo teme da bi bili jednaki prema svima. Molim vas.

DRAGAN IVANOVIĆ (25.03.21 14:02:46)

Prihvatam.

Gospodine premijeru, očekujem da će vaša vlada, ili naša, kako god hoćete, naći rješenja, ako ništa onda i tim novim investicijama i novim sredstvima koja budete obezbjeđivali da zaposlimo one koji 20 i više godina čekaju posao. Došlo je vrijeme da ni roditelji ni djeca ne rade, znate ko ih hrani - ded i baba sa nekom penzijom minimalnom. Oni su toliko čekali i očekivali neku promjenu u Crnoj Gori, koja se zapravo desila, ali oni nijesu dočekali još to što toliko čekaju.

Znači, moramo svi u ovom trenutku prevazići sve neke probleme koji su se pojavili, a posebno voditi računa o tome da moramo naći načina da zapošljavamo i da to bude prioritet ove naše vlade.

Vama još jednom, premijeru, hvala. Čini mi se da je Socijalistička narodna partija pogodila u temu i hvala vam još jednom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:04:02)

Zahvaljujem poslaniku Ivanoviću. Idemo dalje.

Sledeće poslaničko pitanje, riječ ima šef Poslaničkog kluba DPS - LP poslanik Danijel Živković. Izvolite, postavite pitanje, poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.03.21 14:04:05)

Hvala, predsjedniče Parlamenta.

Uvažene kolegice i kolege poslanice i poslanici, poštovani građani i građanke Cetinja i Crne Gore, prvi hirotonisani premijeru, ministri u 42. apostolskoj vladi,

Iskoristio sam poslovničku mogućnost da premijeru postavim pitanje. Nazvao bih vas poštovanim i uvaženim, ali to ne mogu uraditi s obzirom na sadržinu odgovora na pitanje koji sam dobio.

Dakle, prošlo je više od 100 dana od kada je izabrana Vlada čiji ste vi premijer. Od velikih obećanja koja smo čuli u ekspozeu i mnogim javnim nastupima predstavnika vladajuće većine, nakon 100 dana dobili smo rezultate koji su alarmantni i zabrinjavajući. Šta je razlog? Što je Crna Gora za nepuna četiri mjeseca u svakom smislu nazadovala, što je epidemija eskalirala i izmakla kontroli nadležnih, što do danas nije donesen plan i program rada Vlade, što nije usvojen budžet, što se obećana transparentnost rada svela na tviter objave i pres konferencije bez prisustva novinara i što je umanjen ugled u međunarodnoj zajednici o čemu svjedoče oštre opomene koje učestalo nova vlast dobija sa raznih adresa. Da li se osjećate vi odgovornim što je stabilnost Crne Gore gotovo na osnovu svih parametara ugrožena, što se mnogi procesi odvijaju stihijski bez sposobnosti Vlade da ih kontroliše? Dakle, prošlo je nešto duže od 100 dana rada vaše vlade. Mislim da je prava prilika i vrijeme da možemo sumirati te rezultate u odnosu na ono polazište vaše političke platforme i vašeg političkog djelovanje koje je bilo sadržano u ekspozeu kada ste ga branili prilikom izbora 42. Vlade.

Dakle, vi ste premijer koji je morao da blokira Cetinje da bi došao u njega. Vi ste morali da blokirate Cetinje da biste došli na Cetinje, slobodarsko Cetinje koje odiše takvom lučom. Vi danas ovdje pozdravljate Slavka Perovića i ideju koju je on promovisao, dakle ideju nezavisne Crne Gore, dakle vi ste se udostijili da pozdravljate Slavka Perovića na slobodarskom Cetinju sa blokadama gdje ste ogradili ovaj parlament i zabranili građanima da mogu slobodno da se kreću i vi pozivate na mir, i vi pozivate na stabilnost, i vi pozivate na pomirenje. Koliko kontradiktornosti i koliko političkog licemjerstva.

Dakle, imao sam potrebu da vam obrazložim ovo pitanje na način što ste vi najkontradiktorniji premijer koji se mogao pojaviti u Crnoj Gori, što predvodite jednu od najnestručnijih i najnesposobnijih vlada koja se mogla pojaviti u Crnoj Gori. Dakle, vi ste čovjek koji sa prve pozicije poziva na mir i stabilnost, pozivate na poštovanje onoga što je državni postament, a krenuli ste na rušenje državne kuće Crne Gore, ne od krova nego od njenih temelja. Počeli ste da narušavate multinacionalni sklad, znate kojim potezom - vašim prvim potezom, tako što se izabrali skoro pa jednonacionalnu vladu. U toj vladi nema nacionalnih manjina i vi nam pričate i držite lekciju o multinacionalnosti. Vi ste prvi hirotonisani premijer, vas je na tu poziciju dovela crkva. Od vas se danas ograđuju ovi ovdje ljudi koji vas podržavaju u Parlamentu, i vi nam danas ovdje držite lekcije o dostojanstvu, moralu i o odgovornosti. Na osnovu čega nam vi držite lekcije o moralu i odgovornosti? Dakle, vi ste premijer koji je došao ovdje na Cetinje i u razmjeni argumentacije sa građanima ste kazali sledeće, neću možda citirati - da ste se vi pitali sa vašim glasom, ove države ne bi postojalo. Ova država danas ne bi postojala, i vi ste se kandidovali da budete premijer države, a da ste ste se vi pitali ona ne bi postojala. I vi nam držite pridike o moralu i odgovornosti.

Govorite nam vi o ugledu u međunarodnoj zajednici, vi nam govorite o tome kako se Crna Gora ponaša pred međunarodnom zajednicom, kako je to bilo u prethodnom periodu, kako to izgleda danas. Pa vi ste postavili na čelo Agencije za nacionalnu bezbjednost čovjeka sa takvom kontroverznom biografijom, koji je dao na uvid podatke stranim agencijama i ne samo da ste kompromitovali ugled Agencije za nacionalnu bezbjednost nego ste narušili međunarodni ugled Crne Gore koje je godinama stican. Vi nama ovdje danas držite lekcije iz morala i lekcije iz dostojanstva. Na osnovu čega? Vi nam pričate o širenju epidemije korona virusa kako ste vi zatekli to stanje i kako se nalazite na čelu Vlade koja je zatekla epidemiju u Crnoj Gori, a pogledajte parametre onda kada je na čelu Nacionalnog koordinacionog tijela bio Milutin Simović. Vi ste danas sa čelne pozicije Savjeta koja se bori protiv širenja epidemije korona virusa smijenili znate koga - vašu ministarku zdravlja koja je stručno lice, i znate koga ste doveli? Dovedi ste sebe, dakle profesora na Mašinskom fakultetu. Ja se zaista čudim da li na toj poziciji, odnosno na Mašinskom fakultetu postoje određeni predmeti koji ukazuju na borbu protiv epidemije korona virusa. Govorili ste o političkom tijelu Nacionalnom koordinacionom tijelu, pa šta je ovo danas, da nestranačka ličnost se nalazi na čelu Vlade u pokušaju da formira svoju političku partiju. Vi nam pričate i držite pridike o odgovornosti, moralu itd. Pričate nam o sprženoj zemlji. Pričate nam o katastrofalnoj finansijskoj situaciji. Za tri dana ste uspjeli da zadužite zemlju 750 miliona sa 130 miliona kamata i vi nam pričate o finansijskoj situaciji, ekonomskoj situaciji zemlje. Uradili ste za nekoliko dana da ugasite nacionalnog avio prevoznika. Vaša, dakle ... ona koja radi u kancelariji za saradnju sa Evropskom komisijom, znate šta vam je rekla Zorka Kordić - mogli ste da izmijenite jednostavno zakon i da pomognete nacionalnom avio prevozniku. Vi nam pričate kako smo zatvorili fabrike, kako smo mi ugrozili finansijsko i ekonomsko stanje, a za tri dana ste uspjeli da zadužite zemlju preko 750 miliona i da ugasite nacionalnog avio prevoznika sa preko 450 zaposlenih... ovdje moralne pridike i pridike o navodnom dostojanstvu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:10:55)

Zahvaljujem poslaniku Živkoviću.
Pravo na odgovor, predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 14:11:05)

Ova država se pretvorila u inverziju. Oni koji ne bi trebali ni da pogledaju šta je čast i poštenje ovdje danas nam drže predike. To je više nego nemoralno, a ja ću vas da pozdravim.

Poštovani poslaniče Živkoviću, ne zbog toga što želim da budem drugačiji od vas, nego vas poštujem kao poslanika. Vi ste ovdje zaboravili jednu maksimalnu činjenicu koju treba svi mi da znamo. Možda na funkciji se nalazi i neko koga ne volite, ali ste zato uvijek bili spremni nekome drugom da aplaudirate. Morate da shvatite da se sve promijenilo i da ova sloboda koja je došla zapljusnula je sve nas. A sad odgovor na vaše pitanje.

Vaše pitanje, gospodine Živkoviću, nije pitanje poslaničko, to je politički pamflet i ako imam i za šta osjećaj, imam osjećaj kao profesor univerziteta da razlikujem šta je pitanje, a šta nije pitanje, ali to ću imati prilike vjerovatno u komentarima da iskažem. Ono što je najvažnije, saniranje pustoši koju je za sobom ostavio režim koji vi danas predstavljate je nešto što je zateklo ovu vladu. Šta smo mi to uradili za 40 dana, recite nam. Šta smo uradili za 120 dana, šta smo mogli drugo da uradimo? Ali ja želim vama da odgovorim onako kako ste vi tražili, a ima jedna stvar koja treba da zabrine čitavu Crnu Goru upravo zbog načina kako ste postavili ovo pitanje. Neću da se osvrćem na ekonomsku stabilnost, bezbjednosnu stabilnost, biće pitanja koji su direktno okrenuta ka tome. Ne želim ni da govorim o onome što je upisano da bih ispoštovao vrijeme, ali moram da ukažem ovo - da se ne slažem sa vama da je u ovih 100 dana rada Vlade na bilo koji način narušen međunarodni ugled Crne Gore. Vi ste imali jedan izuzetan blic efekat, a taj blic efekat se kaže poslovicom "spolja gladac, iznutra jadic". Upravo suprotno onome što ste vi rekli, ja sam već posle desetak dana bio u Briselu i razgovarao sa najvećim evropskim predstavnicima i Evropske komisije i NATO-a.

Drugo, u sledećem vremenskom periodu pored brojnih sastanaka o kojima svjedoči javnost sam razgovarao sa svim ambasadorima i naravno imao zadovoljstvo da razgovaram sa dva kancelara, jedan je kancelarka uvažena gospođa Angela Merker i taj razgovor je trajao mogu da vam kažem duže nego što je planirano duplo, i sa gospodinom Sebastijanom Kurcom. Izvrtanje teza je politički potpuno isplativo, ali nemojte to da radite zbog vas, ne zbog mene, meni vi ne možete nauditi. Nije lijepo da bilo koga dovodite u bilo koju konotaciju, a ja ću vam pročitati najznačajniji dio ovoga odgovora, a on glasi ovako:

Generalno svojim činjenjem ste pokazali da nema većih neprijatelja države Crne Gore od vas samih. Crna Gora je samostalna i nezavisna od svih, samo nije od vaše bratije, kumova i rođaka, koji su kobinatorikama i mahinacijama pretakali javno dobro u privatne džepove. Kako možete da volite svoju državu ako ugasite na desetine preduzeća, ostavite bez egzistencije na desetine hiljade građana, ako dovedete do bankrota Plantaže i Montenegro erlajns. To nije uradila Vlada, nego vi. Je li patriotski davati sebi plate od desetine hiljada eura, biti direktor i ovdje i u Beogradu i primati punu platu? Da li je prirodno da imate brojne vinograde vaših najbližih koji treba da budu obnovljeni, ali ne parama države? Da li je licemjerno naricati nad sudbinom Montenegro erlajnsa? Sve čega ste se uhvatili propalo je ili je pred propadanjem. Kada stigne koji izvještaj o finansijskom stanju u javnim insitucijama, svuda milionski dugovi. Interesantno. Za razliku od imovine vaših partijskih vođa koja raste obrnuto proporcionalno, čudno, vi kao grupacija ne možete da funkcionišete u normalnim uslovima, jer vi se snalazite samo u haosu i zato danas ova priča. (Prekid) ...koji ste uspostavili tokom 30 godina vladavine ovom državom još uvijek su u stanju da destabilizuju Crnu Goru i ovo je pokušaj destabilizacije Crne Gore. Pošto na vidjelo izlaze sva nepočinstva koja ste radili, otimanje društvenih dobara i primjeri besomučnih pljačkanja državnih resursa, ostalo vam je još samo da... (prekid) ugrozite ovu državu i to radite. Mogu li minut?

Sve u svemu, slikovito rečeno, vaše vladanje se svodilo na to da se višemilionske putne petlje volšebno zaborave u projektima, partijski računi plaćaju državnim novcem, dodjeljuje na stotine stanova partijskim vašim činovnicima u državnim organima, za koje se plaćaju samo rate od 30 do 40 eura. Ne mogu da ne istaknem da nikada se nijesam umješao u drugu granu vlasti, jesam tražio da rade svoj posao stručno, profesionalno i u duhu pravde. A vi što ste uradili - vi ste im davali stanove da bi oni bili nezavisni i nepristrasni, to je dil koji vi radite sa svima. To vrijeme je vrijeme prošlosti.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:18:32)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na komentar ima poslanik Danijel Živković. Izvolite, poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.03.21 14:18:37)

Nadam se da ću imati dovoljno vremena da obrazložim ovaj komentar u odnosu na ovo premijerovo prekoračenje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:18:49)

Kao što sam bez ijednog upozorenja dozvolio da najviše prekoračite od svih prethodnih poslanika, tako ćete imati mogućnost potpune ravnopravnosti. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.03.21 14:18:56)

Dakle, vi ste u vašem ekspozeu kazali sledeće - kriza je velika, odlazeća vlast je primijenila i sprovodi scenario spržene zemlje kako bi nam dodatno otežala posao. Je li tako? Nešto o sprženoj zemlji: Da li se spržena zemlja može zadužiti na međunaordnom tržištu u iznosu od 750 miliona za tri dana? Odgovorite mi na to pitanje u komentaru. Da li se spržena zemlja, može zadužiti na međunarodnom tržištu emisijom obveznica u iznosu od 750 miliona?

Sledeća stvar. Kako to da se od zemlje koja je spržena, po izvještaju Indeksa ekonomskih sloboda za 2019. godinu i prvu polovinu 2020. godine, Crna Gora u mandatu Vlade koju je predvodio Duško Marković poboljša svoju poziciju za 11 mjesta u ukupnoj rang listi, uz napredak za tri mjesta u razvijenoj Evropi? Napredak je postignut u oblastima državne potrošnje, lakoće poslovanja, slobode na tržištu rada i državanog integriteta. Toliko o sprženoj zemlji. Zaposlenost u januaru 2020. godine iznosila je 193 hiljade, u januaru 2021.godine 159 hiljada. Nešto dalje o sprženoj zemlji. Znači, stope rasta BDP-a su se kretale 4,7% u 2017.godini, 5,1% u 2018.godini, 4,1% u 2019.godini. Umjesto one priče o praznoj kasi. Zašto sam vam rekao da ste najkontradiktorniji premijer u istoriji Crne Gore - zbog toga što vas je demantovao upravo ministar finansija na kontrolnom saslušanju pred Odborom za finansije kada je rekao da je u kasi ipak ostavljeno 120 miliona eura, a vi ste kazali da se radi o sprženoj zemlji i praznoj kasi. Dalje, kazali ste na strani 27. ekspozea: "To ministarstvo", govorim o Ministarstvu ekonomskog razvoja, "umjesto svoje dosadašnje djelatnosti predstavlja sve ekonomske akcije koje će doprinijeti tome da Crna Gora bude prepoznata kao zemlja sigurna za investicije i na taj način pospješiti industriju". Prije dva dana dolazi informacija da nećete učestvovati na jednom renomiranom međunarodnom događaju EXPO. Dakle, napuštate najrenomiraniji međunarodni događaj u Dubaiju, a sada ću vam pročitati šta su Ujedinjeni Arapski Emirati uradili u Crnoj Gori. Dakle, za vašu informaciju, a podaci su iz Privredne komore, možete ih i vi provjeriti, od 2007.godine do danas ulaganja Ujedinjenih Arapskih Emirata iznose 363 miliona eura, i vi nam pričate o direktnim stranim investicijama i tome kako ćete vi pospješiti ekonomiju Crne Gore. Vi pričate o ekonomiji Crne Gore, nemate Ministarstvo turizma, vi pričate o polovini prihoda u odnosu na ono što je bilo 2019.godine, nemate Ministarstvo turizma niste ni počeli da pripremate tu sezonu. Obećavate kule i gradove, navodno, turističkim poslenicima, od toga nema ništa. Kada bi sada sagledavao ovaj vaš ekspoze znate kako bih ga nazvao - puste želje profesora Krivokapića. Vi i vaša vlada se ponašate po principu fliper aparata, odbijate se jedni od drugih, ne znate ni đe je lijevo ni đe je desno. Demantujete sebe u roku od 10 minuta, postavljate ljude u roku od 10 minuta, povlačite ta postavljenja i vi nam ođe držite pridike o moralu i dostojanstvu. Idemo dalje.

"Epidemiološka situacija izazvana virusom COVID-19 je izvan kontrole, zdravstveni sistem je nadomak kolapsa, dok je medicinsko osoblje na ivici izdržljivosti". Tto ste vi kazali u vašem ekspzeu. Za devet mjeseci tokom kojih je Nacionalno koordinacionalno tijelo brinulo o javnom zdravlju prosječno dnevno oboljelih je bilo 143, znate li koliko je u prethodna tri mjeseca - 437. Samo od 31. avgusta broj smrtnih stradalih od kovida je povećan za preko 300. Idemo dalje. Direktor Instituta za javno zdrvlje koga ste vi postavili rekao je - ne kontrolišemo epidemiju. Od tada čovjeku ni traga ni glasa, nema ga u javnosti, sklonili ste ga, nema ga u javnosti. Dakle, čovjek koji je stručan, koji je referentan, koji se nalazi na čelu Instituta za javno zdravlje vam je rekao ne kotrolišemo epidemiju. Da biste sanirali štetu mićete ministarku zdravlja sa čela Savjeta i dovodite sebe i kreirate opet političko tijelo jer ste navodno kazali da je Nacionalno koordinacionalno tijelo, ovakvo kakvo je bilo, političko po vašim stavovima, imalo ovakve rezultate po pitanju epidemiološke situacije. Idemo dalje. Nisam završio, možete još sjedjeti.

Dakle...(prekid) donošenje hitnih mjera i plana za borbu protiv novog virusa korona u okvirima pandemije COVID-19 s održivim sistemom zdravstvene zaštite. Danas nijedan građanin ne razumije mjere

koje ste vi donijeli. Vi danas možete iz jedne opštine preko granice sa Srbijom ili s Bosnom da izađete iz države i da uđete u drugu opštinu preko te granice ... (Prekid)

Pričamo o tome da je neophodno izgraditi sistem meritokratije, tako ste nam, čini mi se, govorili i da je bilo sledeće navedeno u ekspezu: "Javnu upravu na svim nivoima karakterišu neefikasnost, politizacija, glomaznost, a radna mjesta u administraciji, naročito na rukovodećim mjestima, dostupna su partijskim kadrovima nauštrb stručnosti i kompetentnosti". Pogledajte danas Elektroprivredu Crne Gore. Pogledajte ko je na čelu Upravnog odbora Elektroprivrede Crne Gore - Milutin Đukanović, šef Kluba poslanika Demokratskog fronta. Da vam još jednom pročitam: "Javnu upravu na svim nivoima karakterišu neefikanost, politizacija, glomaznost. Radna mjesta u administraciji, naročito na rukovodećim mjestima, dostupna su partijskim kadrovima."

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:24:49)

Poslaniče Živkoviću, prekoračili ste kao niko nikad ovdje. Molim vas, zaključite s jednom rečenicom i držite se teme.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.03.21 14:24:57)

Pogledajte ko se nalazi na čelu Upravnog odbora Nacionalnih parkova. Marina Jočić koja je poslanica Demokratskog fronta. Idemo dalje. Ko se nalazi na čelu vršioca dužnosti Morskog dobra, čiji je on član - Demokratskog fronta. Ko se nalazi na čelu Uprave javnih prihoda - Aleksandar Damjanović. Vi nam pričate o politizaciji i stručnosti i političkim kadrovima u organima javne uprave.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:25:26)

Idemo dalje.

Pravo na komentar, predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 14:25:28)

Razumijem žar vaše borbe, ali je on takav da više liči na ugljvlje jer je neko posuo taj žar vodom. Ono što vi radite je neprimjereno. Samo ću vam reći čega ste se dotakli. Jedne teme koju ste otvorili, a to je Pandorina kutija. Čitavog života dijelite ove građane na ove i one, a zadnja podjela koju ste vi vašim pitanjem iskazali je kako su građani glasali za onaj čuveni referendum o nezavisnosti. Među vama takođe ima tih, ali nijeste imali hrabrosti da kažete na novinarsko pitanje kako su se izjasnili, jer od 1992. godine do današnjeg dana vi mijenjate i glasate kako vam odgovara. Svi ste 1992. godine glasali za zajedničku državu, a na referendumu za nezavisnost ste glasali tako kako ste glasali i ne želim da ulazim u tu priču.

Da li vi želite da mi udarite žig na mojoj ljevici ili desnici? Da li želite da pravite geto, da neko ko je u demokratskom smislu iskazao svoj stav i javno to rekao bude zloupotrijebljeno na ovaj način i ovim vašim bespredmetnim, vrlo opasnim pristupom. Zna se ko je to radio. Zar vaša partija koja u premisi ima demokratski pristup može na taj način da djeluje? Meni spočitavate zašto sam na čelu Savjeta za borbu protiv pandemije. Vrlo jednostavno. Želim svojom pozicijom, odgovornošću i ono što vi markirate, da li je jedan prethodnik koji je bio na čelu NKT-a vredniji od profesora Mašinskog fakulteta koji se bar malo razumije u organizaciju. Brojni problemi u tom dijelu su vezani isključivo i samo za organizacione probleme, ali vi to ne želite da razumijete. Pravite politički poen neprimjereno, ali opravdano.

Rekli ste za ovih 750 miliona. Znao sam zašto vas to boli? Boli vas jer ste išli na tri ključna elementa. Prvo, ne znamo da upravljamo pandemijom. Niko u svijetu ne zna nego lutaju kako i šta. Da vam kažem, toga 4.12. kada smo mi zvanično imenovani bilo je 11.000 zaraženih. Danas ih ima 7.700. Vi ste se brinuli o vakcinaciji jer ste u julu zaboravili na građane i krenuli na uništavanje dokumentacije, na zapošljavanje, na zadnje trzaje, prenošenje sredstava, ugovora iz 2020. u 2021. godinu. Znao sam dobro o čemu pričam. Nemam 15 godina i dobro pamtim kada ste u lokalnoj upravi Nikšić napravili ekonomsku blokadu da bi pokazali da ti časni liberali, narodnjaci, ne znam ko su bili, ne umiju da upravljaju Nikšićem. To ste htjeli s ovom vladom. Nije vam uspjelo. Zato vas boli 750 miliona. Ne boli vas zbog toga što ste do sada četiri milijarde zadužili sve nas. Nijedan cent neće otići a da neće biti transparentno. Ovaj budžet i program koji vi napominjete će biti potpuno transparentan, a i do sada je bio transparentan. Mogli ste i vi i bilo ko od građana da dajete sugestije. Nijeste to željeli jer vas ne interesuje Crna Gora. Vas interesuje lični džep. To

je priča koja je istinita i tačna. Pogledajte ko koliko vrijedi, ko dobija poslove, ko je dobio poslove u Crnoj Gori, koje su to firme. Sedam firmi su stalno u opticađu. Ima li iko živ, može li da se nosi s njima, a meni držite ovdje pridike o moralu.

Zašto jednom ne pogledate u oči svima nama i kažete - dešavalo se, zaboravimo, radi bolje budućnosti pomirimo se. Vas pomirenje ne interesuje. Vas interesuje da destabilizujete Crnu Goru. Crna Gora će živjeti i posle mene i posle vas, ali ona mora da se pomiri. Vi nikada do sada nijednim svojim gestom to nijeste uradili. Pričate o tome da mi radimo nešto tajno. Šta smo to uradili? Da li smo i jedan jedini cent zloupotrijebili udosadašnjem radu Vlade? Pričate o imenovanjima. Sada ću da vam kažem za imenovanja. Kako je imenovan gospodin Divanović u Monteputu? Je li on vaš politički kadar? Zašto držite predavanje ovdje svima? Zna li koliko je promijenjeno ljudi u dosadašnjem dijelu - ne više od 220. Vi pričate ovdje o lustraciji. Da je ova država prava država uvela bi do sada lustraciju i onda bi se znalo ko je, đe i kada bio i šta je radio i šta je doprinio Crnoj Gori. Crnoj Gori sam dao sve što imam. Ko je to uzeo od Crne Gore, vi to bolje znate nego ja. Nemojte da mi držite predavanje. Držite čašu i dignite zdravicu da bude pomirenje među nama.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:31:56)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Sada poslanik Danijel Živković, stav na odgovor predsjednika Vlade. Izvolite, poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.03.21 14:32:05)

Ovdje ste danas izrekli nekoliko ključnih teza. Dakle, okvalifikovali ste ljude koji su najbolji dio svog života uložili na obnovu crnogorske nezavisnosti i samostalnosti. Da nije bilo tih ljudi i da nije bilo politike Demokratske partije socijalista ni vi, a ni ja ne bismo sjedeli danas u Parlamentu nezavisne i samostalne države Crne Gore koju vi pokušavate vašim postupcima da obezglavite. To je jedna stvar.

Druga stvar, govorite o slobodi i o tome šta radite. Koliko dobro radite, govori činjenica da mora špalir policije da vas prati od Podgorice do Cetinja. Toliko o tome. Idemo dalje.

Što se tiče epidemiološke situacije, govorite o vakcinaciji. Vaša vlada je vašim postupanjem i vašim mjerama odbila 150.000 donacije vakcina. To dovoljno govori o tome koliko ste dobronamjerni prema zdravlju građana.

Govorite o tome da nemate šta da krijete povodom pitanja zaduženja. Zašto u ovom parlamentu niste otvorili anketni odbor i raspravu koju je tražio kolega Konjević, otvorili parlamentarnu istragu kada nemate šta da krijete? Kada nemate šta da krijete, zašto niste ovdje otvorili raspravu?

Moram da vas podsjetim, na str. 13 ekspozee ste kazali: "U proteklom periodu nije bilo nikakvog napretka slobode informisanja i izražavanja." To ste vi kazali. Vaš savjetnik Srećko Crnogorac je izjavio da je "vrijeme da se zabrana ratnohušakačkog lista Dnevne novine nađe na spisku političkih ciljeva svih pristojnih ljudi Crne Gore." Novinari, došla sloboda 30. avgusta. Vaš potpredsjednik Abazović je kazao ovdje za Radio Televiziju Crne Gore: "Treba da se krene u radikalne rezove, pa i grčki scenario za mene nije dalek. To je televizija koja želi zemlju da gura u pravcu koji nije naš nacionalni interes." Da upoznam građane, grčka konzervativna Vlada 2013. godine zatvorila je tamošnji javni servis i otpustila 2.700 zaposlenih. Mediji, novinari, došla sloboda 30. avgusta. Idemo dalje.

Kazali ste u ekspozeeu - nezavisnost, profesionalnost, efikasnost i odgovornost našeg pravosuđa su jako problematični. Ministar u vašoj vladi, ministar pravde Leposavić je izjavio da bi trebalo donijeti zakon o amnestiji u ovoj skupštini ukoliko dođe do osuđujuće presude za dvojicu lidera Demokratskog fronta u postupku koji je bio u toku. Vi mi ovdje pričate o tome kako se niste miješali tj. vaša vlada u nezavisnost i profesionalnost sudstva. Svaka čast. (Prekid)

... i vraćanje autonomije Univerziteta Crne Gore. Da li ste mislili na tu depolitizaciju kada ste imenovali u Upravni odbor Univerziteta Budimira Aleksića, takođe poslanika Demokratskog fronta. Vi pristajete na trule kompromise Demokratskog fronta da biste ostali na vlasti. Dok je za rektora Univerziteta imenovan prof. dr Vladimir Božović za kog je poslanik Demokratskog fronta Nebojša Medojević izjavio sledeće: "Tada sam vjerovao u njegovo poštenje, na žalost ispalo je da se nije sve lagalo, božovićev paravan je srpski nacionalizam. U stvari se radi o profesionalnom obavještađu, kriptografu, čije usluge koriste zapadne službe." Ovo nisam rekao ja. "Oslonio sam se, na žalost, na procjene mog prijatelja Andrije Mandića koji mi je rekao da se radi o jednom od najobrazovanijih pripadnika srpskog naroda u Crnoj Gori. Lijepo bi bilo da ovaj čovjek i njegova šira porodica saopšte koliko imaju nekretnina u Crnoj Gori i u inostranstvu, kao i broj firmi čiji su vlasnici."

Samo još nešto prof. Krivokapiću. Vi promijenite mišljenje u roku od deset minuta. Ne znam kako s vama, bez obzira na poštovanje prema vašim godinama i prema vašoj tituli, mogu odgovorno i ozbiljno razgovarati. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:36:15)

Idemo dalje.

Sledeće poslaničko pitanje postavio je poslanik Slaven Radunović.

Izvolite, poslaniče Radunoviću.

Izvolite, poslanice Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (25.03.21 14:36:28)

Imam proceduru, uvaženi predsedniče Bečiću, zbog toga što je premijer mene prozvao i obratio mi se, s obzirom na to da sam držala čašu vode, prozvao me da nazdravim pomirenju u Crnoj Gori. Molim vas, samo minut da odgovorim na to.

ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:36:59)

Poslanice Vuković, zaista vam molim, poslaniku Živkoviću sam obezbijedio više nego dovoljno vremena da odgovori na sve ono što je bilo i što ste vi smatrali za potrebnim. Nemojte sada da zloupotrebjavamo, nemojte nazdravljanje i pozive za pomirenje da predstavljate kao nešto što je napad na bilo koju ličnost i da koriste sada mogućnost da kršite Poslovnik jer vas moram pozvati na poslednji stav člana 188 koji kaže - poslanik ne može govoriti povodom poslaničkog pitanja, odgovora na poslaničko pitanje i komentara odgovora drugog poslanika.

Na proceduru ste ukazali. Izvolite deset sekundi i završite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (25.03.21 14:37:35)

Upravo ću odgovoriti jednom poznatom epskom pjesmom iz ciklusa koji premijer naročito voli, kosovskog ciklusa - zdrav mi budi i zdravicu popij, vino popij i na čast ti pehar, ali upravo u atmosferi u kojoj ta pjesma i nastaje i u kojoj se ovi stihovi izgovaraju. Ono što nama potkazuju da smo antisrbi, da smo protiv crkve dokazaćemo u budućem periodu ko je u stvari ođe antisrbin, ko radi protiv interesa ove države i zbog čega se oni koji hoće da gase Fakultet za crnogorski jezik...

ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:38:12)

Hvala vam, poslanice Vuković. Izašli ste iz okvira svega onoga što je moja korektnost.

Izvolite, poslaniče Radunoviću.

SLAVEN RADUNOVIĆ (25.03.21 14:38:17)

Zahvaljujem.

Poštovani građani Crne Gore, kolegice poslanice i kolege poslanici,

Diskusija između predstavnika DPS-a i gospodina Krivokapića bila je sjajan uvod u ovo moje pitanje. Mislim da će i gospodinu Krivokapiću biti jasno. Kada se obračunavate s ovakvom organizacijom kakva je DPS tu vam Venecijanska komisija mnogo ne može pomoći.

Moje pitanje glasi:

Zašto je vaša vlada potpuno izvan svojih ustavnih nadležnosti tražila mišljenje Venecijanske komisije o Predlogu zakona i izmjenama i dopunama tužilačkih zakona predloženih od strane grupe poslanika kada sami poslanici to nisu smatrali za potrebno, čime se grubo umiješala u rad druge grane vlasti i njenu osnovnu zakonodavnu funkciju? Zašto ste tim činom dali doprinos dodatnom unižavanju najvažnije grane vlasti i urušavanju suvereniteta države i njenih građana koketirajući s mogućnošću da neko drugi njihovim izabranim predstavnicima nameće na koji način da se izbore s gorućim problemima u

svojoj zemlji, iako je jasno da niko drugi bolje ne poznaje suštinu i istoriju bolesti u crnogorskom društvu, pa ne može ni da predloži efikasniju terapiju?

Svi znamo koliko se prašine diglo oko tužilačkih zakona, a namjera poslanika koji su predložili te tužilačke zakone je bila baš da, predsjedniče Vlade, ne morate da odgovarate na ovakva pitanja i ovakve provokacije od ljudi koji su u Crnoj Gori mutili vodu, opljačkali imovinu, a bogami mnogi i okrvavili ruke. Neko ko je najviše njima bio jatak u svemu tome je gospodin Milivoje Katnić s ostatkom ekipe iz Specijalnog državnog tužilaštva, a ništa bolja situacija nije ni generalnog tužilaštva. Izuzetno cijenim sve sugestije koje dolaze od strane ljudi koji žele dobro Crnoj Gori, kao i mi, ali ne vjerujem jednako u njihovu mogućnost da procijene šta je dobro za Crnu Goru. Mislim da svaki pojedinačno član Venecijanske komisije ima manje prava samo od mene, da ne kažem od svih nas zajedno, da se ovakvim stvarima bavi, a i manje znanja. Oni imaju pravno znanje, teoretsko znanje, ali oni nijesu živjeli i radili s ovim ljudima ovoliko godina. Oni ne znaju na šta su ovi ljudi spremni. Oni ne znaju da je institucija koju oni brane s akademskih visina već zarobljena institucija u kojoj su figurativno naoružani ljudi i naoružani neprijatelji vladavine prava i Crne Gore koji neće dozvoliti oslobađanje te institucije. Taj koji nama kaže idite putem disciplinskih mjera da rušite gospodina Milivoja Katnića, taj nama kaže trpite Milivoja Katnića još dvije godine i njegovu kamarilu. Mi na to nismo spremni.

Zato, pogođen sam kao poslanik koji je predložio, uz još četiri poslanika, činjenicom da ste vi, iako Vlada nije predlagač ovih zakona nego poslanici koji nemaju obavezu da provjeravaju bilo gdje svoje stavove za razliku od Vlade koja mora kada su ovakvi zakoni u pitanju da ih stavi na javnu raspravu i da, eventualno, konsultuje Venecijansku komisiju, zašto ste insistirali na tome.

Naime, prije nego što je došlo do odluke dijela poslanika da povuku svoj potpis već je ovaj dokument bio u Venecijanskoj komisiji, istina bio je tamo neformalno. Niko nije ni mogao očekivati da će da bude drugačije mišljenje Venecijanske komisije između ostalog, što svi znam o da u Venecijanskoj komisiji uglavnom sjede vrlo stručni, ali penzionisani sudije, tužioc, bivši ministri koji se udubljuju baš na način na koji se mi udubljujemo u svoje probleme i u svoju muku. Oni su se bavili, ponoviću još jedan put, našim problemom s tih akademskih visina.

Danas ste imali, između ostalog, jedan nastup koji mi se svidio... (prekid) tako životan kad ste odgovarali na pitanje gospodinu Ivanoviću oko zapošljavanja između ostalog u prosveti, sramnog zapošljavanja ne samo u ta tri mjeseca, gospodine Krivokapiću, nego u čitavom periodu kojim je gospodin Šehović rukovodio kao ministar. Zašto niste onda istom ovom logikom i Zakon o opštem osnovnom obrazovanju i vaspitanju koji je u proceduri i koji je neophodan i treba da ga usvojimo da bi se ispravio makar dio grešaka, da bi se superpartijski kadrovi koji rukovode školama u Crnoj Gori mogli demontirati sa tih pozicija, zašto niste i to poslali Venecijanskoj komisiji da nam kaže svoje mišljenje? Znate što bi nam rekli? Isto ovo - nemojte tako, pa treba ići kroz institucije sistema. Tako nije radio Damir Šehović, nego poskidao sve direktore i postavio one svoje koji ga slušaju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:44:40)

Zahvaljujem poslaniku Radunoviću.
Izvolite, predsjedniče Vlade, pravo na odgovor.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 14:44:56)

Uvaženi poslaniče Radunoviću,

Cijenjeneći vaše političko iskustvo koje nije samo političko nego i praktično u svim događanjima koja su zadesila naše prostore u zadnjih bar 15 godina, ja želim samo da kažem da ova vlada po Ustavu ima pravo da zakon koji se tiče pogotovo ovoga dijela, a definisan je Sporazumom o pridruživanju i našem obavezom da kontrolne mjere broj tri koji se tiču upravo ovih zakona budu usaglašene upravo sa komisijom, a preduslov za to usaglašavanje je naravno mišljenje Venecijanske komisije. Vidite, u Venecijanskoj komisiji stoje najkompetentnije osobe koje mogu nezavisno, nepristrasno, bez obzira što se negdje aludira mogućnost lobiranja gospodina Pažina i Darmanovića ja duboko vjerujem da lobiranje nije moglo da da' ovakav rezultat, ali biću vrlo konkretan.

Venecijanska komisija nije, kao što neki a pogotovo mediji to spinuju, dala niti negativno niti pozitivno mišljenje, dala je svoje mišljenje u kome ima odgovarajućih preporuka koje su vrlo jednostavne za izmjenu i odgovarajućih preporuka koje traže određene procedure.

Ne možete da kažete da njihov stav o Zakonu o Tužilačkom savjetu nije takav. On omogućava vrlo jednostavnu, uravnoteženu strukturu Tužilačkog savjeta i to je prva prilika da možemo da smijenimo onoga koji je iznad gospodina Katnića. Venecijanska komisija kao i mnoge druge nezavisne i nepristrasne

institucije teško doživljavaju kad je jedan čovjek meta nekog zakona, bez obzira što imaju apsolutno prvi put razumijevanje za ovaj proces. To je nešto što niko ne voli da se desi, bez obzira kakva je ta osoba. Mogu samo da vam kažem da sam u svim razgovorima, a pogotovo juče sa diplomatskim korom Evropske unije, ukazao upravo na ovo što vi potencirate. Koje su to zlouporebe koje vidi svaki građanin, ne treba da bude pravnik, evo ja kao mašinar mogu da dokažem da je krenulo pogrešnim putem i naveo četiri. Oni su to prihvatili, znaju, imaju drugačiji pogled. Jeste, gospodin Katnić je simbol odbrane prethodnog sistema, ali vas molim, pošto ste ovdje ukazali na Zakon o prosveti, da se svi vratimo svom elementarnom zadatku da damo doprinos, ja znam da vrijeme teče, ali ipak da budemo u duhu vladavine prava, dobre saradnje sa Evropskom komisijom, jer je naš put, put opredjeljenja ove vlade da budemo sledeća država članica Evropske unije. To možemo da uradimo u periodu trajanja mandata ove vlade. Ja sam ubijeđen da upravo sve ovo što radimo činimo zajednički da bi na kraju došli do onoga što svi želimo, da Crna Gora bude država pravde, jer pravda je nešto što na ovim prostorima je uvijek predstavljala ožiljak koji se nije mogao tako lako riješiti. Ta nepravda prisutna u svim djelovima sistema mora da se ispravi. Doći će vrijeme, ja samo kažem treba imati strpljenja. Ja znam da ćete me razumjeti ili možda nećete, ali to je moj stav i stav nove vlade. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:49:11)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.
Pravo na komentar poslanik Radunović. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (25.03.21 14:49:13)

Poštovani predsjedniče Vlade,

Neću vas razumjeti, reći ću vam i zašto. I vaš i moj posao je prvenstveno da donesemo boljitak građanima Crne Gore. Kad znam za nešto unaprijed da radimo pogrešno, ja na to moram da ukazujem, pa koliko god bilo ko od naših prijatelja sa strane mislio drugačije, a ne misle drugačije. Misle isto kao mi, samo ne smiju da izgovore sledeće - ovi koje smo do sad mazili ne valjaju ništa, a ovim što traži gospodin Radunović i njegove kolege bi priznali da smo trpjeli one koji ne valjaju. Ja njih razumijem, ali to je njihov problem. A vaš i moj problem je znate šta - rezultat koji će opet ista ta Evropska komisija da traži od nas, a koji je to rezultat koji od nas traže? Da u Crnoj Gori zaživi vladavina prava i da se izborimo u najvećoj mogućoj mjeri sa organizovanim kriminalnom korupcijom. I sad vi meni recite hoćemo li se lakše izboriti sa organizovanim kriminalom i korupcijom sa Specijalnim državnim tužilaštvom u kojem sjede Milivoje Katnić i Saša Čađenović i ostali ili bez njih. Ili ćemo se lakše izboriti ako budemo imali non-stop ovakvo v.d. stanje sa jednim čovjekom koji treba da ide u penziju, koji je trebao i prošle godine, ili budemo imali Tužilački savjet koji je operativan i koji može da radi? Svi mi znamo odgovor. Odgovor je ono na čemu ja insistiram, jednom da raščistimo sa tim, da ne slušamo bespogovorno ono što nam dolazi iz inostranstva a kad smo stoprocentno ubijeđeni da to je na našu štetu. Ja razumijem one koji nas savjetuju, jer oni za to imaju razloge, oni imaju svoj interes za tako nešto, ali ja tražim od vas, od čitave Vlade, od većine, u stvari od svih poslanika u crnogorskom parlamentu uopšte, ali prvenstveno ovih iz većine, da radimo ono za što mi znamo da je najbolje i budite sigurni za pola godine dobićete pohvale iz te Evropske komisije zbog napretka. Ako nastavimo ovako sa Milivojem Katnićem koji drži u fijoci sve predmete koji žuljaju crnogorsku javnost, a bavi se predmetima ili može da naštetiti nekome iz opozicije prvenstveno, nema napretka. Nema nikakvog napretka i na kraju ćemo opet doći kao pas koji juri svoj rep, u situaciju da objašnjavamo kako i zašto nema vladavine prava u Crnoj Gori, kako i zašto nema efikasne borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije. I zato ja vas pozivam da budete odgovorni kao premijer ove države da se odbranite od uticaja sa strane koji nijesu čak ni tako žestoki pritisci. Ovo što predstavljaju pojediji kao ne znam kakav pritisak na Crnu Goru uopšte ne smatram prevelikim pritiskom na Crnu Goru. Slušao sam evropske zvaničnike, to su neka više protokolarna upozorenja. Hoće li Crna Gora ući za četiri godine u Evropsku uniju ili za četiri godine i dva mjeseca, a po meni bi na ovaj način kako mi predlažemo ušla ranije a ne kasnije, to je manje bitno. Mi moramo početi da se oslobađamo ove gube koja nas je napala. Ne znam kako drugačije ako ne ovako. U odgovoru na pitanje gospodina Ivanovića ste rekli još jednu stvar, ili možda gospodinu Danijelu Živkoviću, da ste do sad smijenili 220 ljudi u Vladi i u svim organima i u bordovima i tako dalje. Nemojte da se ljutite, od svega što ste radili ja mislim da vam je to najgori rezultat. To je najgori rezultat. S obzirom na to ko je ostao u tim organima, sve go partijski vojnik zaklet Milu Đukanoviću, njegovoj porodici i prijateljima, trebalo je da bude skinuto tri-četiri hiljade ljudi s tih mjesta po bilo koju cijenu. Znači mi smo jednostavno u situaciji da spašavamo ovu državu, njenu ekonomiju, slobodu građana. Ovdje su vam ljudi postavljali mine dok su odlazili i vi znate da su postavili te mine, ali ih ne uklanjate iz razloga što će neko možda reći da ste

to uradili na jedan brz i nekulturan način. Ne može tako. Mora se efikasnije. Ja vam garantujem, neću da kažem za druge, da je Demokratski front ušao u ovu vladu kad je trebalo i kako je trebalo po Bogu i pravdi, ne bismo danas pričali ovako, a posebno se ne bi oni prema nama ovako odnosili danas, nego bi bilo jasno da je došla nova vlast i da je došla sloboda u Crnu Goru. Ja bih volio da postupite vi na sličan način kako vam predlažem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 14:54:40)

Zahvaljujem poslaniku Radunoviću.
Izvolite, predsjedniče Vlade. Pravo na komentar.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 14:54:55)

Poslaniče Radunoviću,

Ja znam da ste vi predvodili u jednom vremenskom periodu Odbor za pristup evropskim integracijama. Znam da imate saznanja ista kao i ja, znam šta je bitno ili bitnije, znam da razlikujem prioritete. Ja mislim da smo ovoga puta napravili vrlo dobar put kako bismo na taj način iskazali ovaj vaš zajednički i moj stav da želimo da poštujemo vladavinu prava.

U borbi sa organizovanim kriminalom i korupcijom na koju ste ukazali, vjerujte da mi želimo to da radimo sa ekspertima koji nam se nude iz inostranstva, jer znam da Crna Gora ne zbog toga što nema kapaciteta je povezana na hiljadu načina i da bi sve to bilo nezavisno i nepristrasno, a u duhu zadovoljenja pravde, zamolili smo brojne države da nam pomognu u tom dijelu.

Sada želim da iskažem jedan stav koji je možda moj lični, a ne mora da se uvaži, ako ne krenemo i Skupštinu ne oslobodimo sa stanovišta donošenja zakona, makar vama to u ovom trenutku politički ne odgovaralo, mi smo svi ponovo stali. Zato vas molim da ne bude to auto koje šljafuje u mjestu, nego da ga izguramo iz toga i zajedničkim naporima dođemo do najboljeg rješenja. Hiljadu puta sam spomenuo jednu osobu koja treba da bude mjera odnosa prema onome što se dešavalo u prošlosti, to je Laura Koveši koju sam molio, čak, ako je moguće da dođe da bude samo tri mjeseca ovdje, imala bi posla preko vrh glave. Naravno, to u ovom trenutku zbog njene evropske pozicije nije moguće, ali ona treba da bude primjer i simbol šta se može uraditi samo sa jednim dobrim nezavisnim, stručnim kompetentnim kadrom, a ne sa onim koji unaprijed fingira svoj stav i onda dovodi sudstvo u jasnu proceduru odbija se.

Samo ću vam reći jedan podatak. Juče sam tražio da vidim koliko je primjera za pranje novca procesuirala Uprava policije. Znae koliko - 31. Od toga 10 sa velikom sumom pranja novca. Jedan od tih 10 je otišao na lokalnom nivou, a devet je ... Šta će desiti? Svi će biti abolirani, jer će neko u Tužilaštvu da kaže ovaj proces ćemo malo da produžimo, ovo nema dovoljno dokaza i time ćemo jedan vrlo ozbiljan posao koji je radila Uprava policije svesti na mjeru četvrte grane vlasti koju je neko uspostavio. To je tužilaštvo.

Pravo ime za to tužilaštvo je zarobljena institucija koja radi samo u interesu određene grupacije i određenih političkih subjekata. Ako to nije tako, zašto se nekad nijeste pobunili protiv toga? Zašto nijeste digli glas? Zašto nijeste ukazali pošto ste građani? Građanina boli jednako kad čepa nekoga drugoga, jer će se to vama sutra desiti. Šta je to sa nama, ili morate da sprovodite ono što vam neko kaže? Ja nemam gazde niti ću ga imati. Nijesam ga imao 62 godine, jedini gazda je bio moj otac. Treba da vodimo računa, ako se Zdravku to dešava računajte sutra kuca na vaša vrata. Ali vi to zaboravite, mislili ste da ćete sa ovakvim Ustavom, ovakvim zakonskim rješenjima živjeti stotinu godina. To je greška. Trebali ste da pravite i Ustav - koji je vjerujte kočnica za mnoga djela - i zakone po mjeri dobrote. Nijesam ja bio nikada ni poslanik, nijesam dizao ruke, zna se ko je to radio. Molim vas, još jednom pozivam, građani, dođite da se pomirimo. Jedina mjera Crne Gore za njenu budućnost je pomirenje, ai ne pljuvanje koje se čuje ovdje i to kad iznosite činjenice, istine. To nije dobro. To nije lijepo. O čemu pričate vi? Mene ne poštujete. Šta sam ja vama to uradio? Kada sam vam to uradio? Da li sam vam nanio neko zlo? Da vam ne pričam o tome kakav je predsjednik Upravnog odbora Univerziteta. Nemojte, molim vas. Doći će i to vrijeme pa ćete se možda stidjeti. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:00:30)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.
Gospodine Radunoviću, imate pravo na stav završni dva minuta. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (25.03.21 15:00:36)

Millo mi je, predsjedniče Vlade, što ste na ovako jedan živopisan način se obratili kolegama iz DPS-a i praktično potvrdili sve ono što sam ja govorio i što tražim od vas, a to je da završimo jednom sa ovakvom praksom. Sami ste rekli šta se može očekivati od tog tužilaštva. Sami ste rekli da se ono ponaša kao četvrta grana vlasti. A ko se raduje odlaganju usvajanja zakona koje smo mojih četvorica kolega i ja predložili? Što mislite, ko? Kriminalci u Crnoj Gori se raduju. I to ne oni kriminalci što obijaju trafike, nego krupni kriminalci koji su na pozicijama političke moći. Šta je posljedica odlaganja? Da sve ovo duže traje o čemu ste vi pričali. Sve će ovo duže da traje. A znate li među tim državama koje daju članove Venecijanske komisije koliko ima država u kojima tužioca postavljaju direktno Vlada, direktno ministar pravde? Uopšte nema ovakvih zakona i ovolikih priča. Tužilaštvo praktično pripada izvršnoj vlasti, to je realno. Ono brani interese države koje vi zastupate i zato nema potrebe da sami povlačimo ručnu kočnicu i otežavamo sebi put ka oslobođenju od ovoga. Postavite pitanje sebi. Ko se raduje zbog činjenice da ste vi predložili da povučemo zakone? Raduje se Milivoje Katnić, raduje se Slavoljub Stijepović, raduje se porodica Đukanović. Ja sam poslanik u ovom parlamentu, mene su glasali ljudi koji su tražili oslobođenje od toga i ja neću odustati, nego tražim, isve moje kolege, da se vrate ovi zakoni i da se izglasaju, a onda ako se ispostavi da bilo što od toga što mi usvojimo nije zaživjelo u praksi, ako se ispostavi da smo prekršili neke mjere i lijepog ponašanja i bavljenja politikom na jedan demokratski i evropski način, možemo da ispravljamo, ali da tamo više ne bude ni Milivoja Katnića, ni one zarobljene institucije oko njega...(prekid) koja je zarobila Crnu Goru. Dajte prvo da izvadimo trn iz noge pa ćemo onda da pijemo antibiotike, ali prvo moramo da izvadimo trn. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:03:35)

Zahvaljujem, poslaniku Radunoviću.

Idemo dalje. Četvrto poslaničko pitanje, poslanik magistar Ervin Ibrahimović.

Izvolite, poslaniče Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.03.21 15:03:39)

Poštovani predsjedniče Skupštine sa saradnicima, uvaženi gospodine Krivokapiću, ministarko, ministri, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore postavio sam pitanje gospodinu Krivokapiću:

Da li Vlada na čijem se čelu vodi računa o srazmjernoj zastupljenosti manje brojnih naroda u Vladi i da li nam možete reći koliko je pripadnika manje brojnog naroda zastupljeno na rukovodećim mjestima od kada ste vi na vlasti?

Naravno, u vrijeme velike zdravstvene krize i ekonomske krize kada imamo povećan broj preminulih i zaraženih, kada raste stopa siromaštva, zasigurno nam ne treba i ovo pitanje, ali pred nama je još jedan veliki izazov - kako da održimo visoki stepen tolerancije u društvu, ono što je krasilo naše društvo i po čemu je Crna Gora bila prepoznata. Danas nakon deceniju i po od obnove nezavisnosti Crne Gore, manje brojni narodi, bili to Bošnjaci, Albanci, Hrvati, Romi i drugi, osjećaju zbog takve prakse nove vlade zabrinutost u onoj državi u kojoj su skoro plebiscitno podržali nezavisnu, građansku, evropsku Crnu Goru, osjećaju da su im ugrožena osnovna ljudska i manjiska prava, između ostalog pravo da rade i srazmjerno da budu zastupljeni u institucijama sistema.

Podsjetiću vas, gospodine Krivokapiću, da ste posle avgustovskih parlamentarnih izbora jasno govorili kao mandatar da će jedina preporuka biti za zapošljavanje u državnoj upravi reference i da ćete imati posebno senzibilitet prema manje brojnom narodu, odnosno da ćete uvažiti nacionalnu raznolikost. Na žalost, u ovih blizu 120 dana Vlade praksa je pokazala sasvim drugačije. Kadrovanje i zapošljavanje u državnoj upravi, privrednim društvima gdje država ima vlasništvo, pokazuje nešto sasvim suprotno i samo se pitanje nameće, ja vjerujem kao svi dobronamjerni građani, da li je moguće na ni jedan građanin koji se izjašnjava kao Bošnjak, Hrvat, Albanac, Rom nije zavrijedio ili nema takve kompetencije da bude na visokim državnim funkcijama gdje ste vi na čelu u Vladi.

Takođe je poražavajuće, drage kolege i kolegice, da danas imamo onako stravičan izvještaj NVO sektora Građanske alijanse gdje se navodi podatak da je pokazana netransparentna kadrovska zastupljenost u Vladi, pokazaću vam posle, i da od 205 zaposlenih funkcionera u novoj Vladi imamo skoro zanemarljiv broj, odnosno sedam, i to na našim pozicijama. Danas ovo vrijeme na žalost mnoge od manje brojnih naroda podsjeća na vrijeme devedesetih kada su se čistile institucije od manje brojnih naroda, ali

isto, drage kolege, kao i tada istrajaćemo i sada da odbranimo sve one vrijednosti koje smo zajedno ovdje stvarali, svi narodi, istrajaćemo da unapređujemo društvo, da jačamo demokratske standarde i vrijednosti. Na kraju, tako smo dobili preporuku od partnera, koliko sam shvatio i vi ste saglasni sa njima, da manjine treba da budu u državnim institucijama. Tako je rekao evropski komesar za proširenje Oliver Varhelji. Isto tako šefica delegacije uvažena ambasadorica Oana Kristina Popa je rekla da Evropa brine o manjinama i da manjine su važan faktor za evropske integracije Crne Gore. Na osnovu toga znam i da i vi u to vjerujete da je jedini recept za uspjeh Crne Gore građansko društvo, a manjine su jedan od faktora koji se bore za građansko društvo. E zato pozivam vas sa ove govornice da pravimo društvo u pravom smislu jednakih šansi, da se manjine osjećaju ravnopravne sa većinom i da odustanete od ove politike. To nije put Evrope ako svakodnevno otpuštate po jednog ili više pripadnika manje brojnog naroda.

Poštovani gospodine Krivokapiću, ja iskreno vjerujem da ste vi svjesni da Crna Gora ne može biti uspješna evropska priča ukoliko ne budu svi građani imali jednaku šansu da učestvuju u tom procesu. Nezavisno kako se zovu, da li Milan, da li Božena, da li Dario, da li Kenana i nikako ne smije biti ono što je najvažnije u Crnoj Gori da ne učestvuju u ovom procesu zbog toga što pripadaju različitim konfesijama. Nadam se da ćete shvatiti ozbiljno ovu poruku od predstavnika manje brojnih naroda i pružam vam još jednom šansu, ne jednu nego obje ruke, da ono što ste pričali posle avgustovskih parlamentarnih izbora napokon krenete da sprovedite. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:09:30)

Zahvaljujem poslaniku Ibrahimoviću.

Pravo na odgovor, predsjednik Vlade. Izvolite, predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 15:09:35)

Cijenjeni poslaniče Ibrahimoviću, nikada nijednog ministra nijesam pitao koje je nacionalnosti. Prihvatam član 1 Ustava koji kaže da je Crna Gora građanska država bez obzira što u Ustavu su jasno definisana i predviđena prava manjina. Ne želim da se bavim matematikom, odgovorio sam vam to u pitanju, ali ovu vašu ruku koju pružate ja ću prihvatiti. Neću gledati da li ste i dalje u zagrljaju sa DPS-om ili nijeste, da se ne možete od njih odvojiti ili možete, to je stvar vaše političke percepcije, ali ni jedan do sada, bilo koji funkcioner nije otišao zato što je druge nacionalnosti. Otišao je kao što je danas gospodin Klica dao ostavku, jer nije radio, pa evo ja vam kažem, jer je radio svoj posao izuzetno profesionalno i vrlo selektivno. To je mjera takvog odnosa. Ako to nije tako, vi to dokažite. Ovdje trebamo svi da vrlo odgovorno markiramo problem i rješavamo ga ne po boji očiju i po imenu, jer ja ne znam ko je po imenu neko niti moje ime govori iako se odnosi na zdravlje da sam zdrav ili nijesam zdrav. To je vrlo često prilika u Crnoj Gori, da mi po imenu sudimo kome ko pripada. Vi koji zasigurno predstavljate najveći dio vašeg naroda s pravom imate obavezu da štite, ali ako želite da pričamo o statistici onda tu statistiku ste trebali posebno da analizirate u periodu kada ste imali izuzetnu saradnju sa DPS-om. Tada ste dobili određeni dio procenata koji je vrlo jasan i tada ste po dubini, pogotovo zainteresovani za saobraćaj, dobili određeni broj kadrova. Niko ih dirnuti neće, ali ne možete da prigovarate da u dva ista CV-a imamo pogled koji je pogled afirmativne akcije. Afirmativnu akciju cijenim, ali ako ste istakli da želimo da budemo građansko društvo, ko je do sada na prostoru Crne Gore definisao na bilo koji način ko je taj konstitutivni narod, ko su manjine, gdje je to zapisano i kakav je naš odnos? Mi imamo nacionalne savjete. To je druga priča. Ovo je priča koju do kraja neko nije želio da izvede na čistac. Spreman sam da prihvatim pogotovo činjenicu da saradujem sa vama, mene ne treba glas, mene treba vrijednost, stručnost, profesionalizam. To je mjera ove vlade. Da li se dešava, ma nemojte molim vas, ovoj vladi sve gledate tri puta i to sa lupom koja je za svemir. Toliko ste ušli u detalje, ko je, kako je, šta je, a zaboravili ste da je metod ponašanja ne moj nego prethodne garniture bio takav da nije bilo određene grupacije koja je po popisu stanovništva druga po veličini u Crnoj Gori. Nikoga ne želim posebno da ističem. Isto tako zar sve nas ne treba da zabrine činjenica kakav je naš odnos prema Romima? Jesmo li mi to radili? Nemojte misliti da nemam sve informacije, nažalost hoće me informacije. Ne govorim, gospodine Ibrahimoviću, znam da ste vi uvijek solidarni, ali ima onih koji su sve umjeli da upotrijebe za taj jedan glas. Ja nijesam taj, kad god imate bilo koje kandidate slobodno kada krenu konkursi ni po babu ni po stričevima, ni po boji čiju, ni po nacionalnoj pripadnosti. Ali vjerujte da je u ovom trenutku u Crnoj Gori prisutna još jedna nevjerovatna stvar, a to je da imate CV sa fakultetima koji su vrlo, vrlo sumnjivog kvaliteta, ali su doživjeli sertifikaciju. Ja kada bih predlagao neki zakon, predložio bih takav zakon da u državnoj upravi ne može niko da radi, možda to jeste diskriminacija, znam da ćete me optužiti, ko nije završio državni fakultet i državni univerzitet. Bez obzira na sve te priče privatno je jače, jeste u Americi, jeste u Engleskoj, ali ovdje jedina mjera vrijednosti treba da bude. Nijesmo napravili ni

kategorizaciju fakulteta, ni to nijesmo bili u stanju da uradimo. Šta je to? Nemojte da mislite da ne znam odakle su diplome dolazile, nijesam ih ja štancovao. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:15:49)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na kometar poslanik Ibrahimović. Izvolite, poslaniče Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.03.21 15:15:53)

Poštovani gospodine Krivokapiću, očekivao sam da danas govorite ne kao političar, nego koliko sam shvatio predstavljate se kao vjernik, da ste ravnopravni za sve, ali danas je više bilo političke priče i moram vam reći insinucija. Ne znam zašto pominjete saobraćaj, zagrljaje. Znaite, nekog treba voljeti da se zagrlji, neko treba zaslužiti da se zagrlji, a za nekoga treba biti i odbojan. Plašim se da ovo što vi danas radite ipak ponovo ne šalžete poruku da možemo biti ravnopravni. Ali vjerujte ono što ste radili ovih 120 dana vi i vaša vlada, ja sam znao da ne možete odgovoriti na ovo pitanje, jer vaš rezultat su rekly i evropske institucije, naši međunarodni partneri, upozorili su vas, ili vam je i to čudno. I ono što zabrinjava, ipak evo biram riječi, jer ste vi ovdje kao gost i uvijek ću se držati toga. Očekivao sam da nam mnogo jasnije ostavite poruku, ali hvala vam na tome, vi ste ostali dosljedni onoj politici koju predstavljate, znači, da u vašoj vladi nema mjesta za manje brojne narode. U redu, jasni ste bili, ali isto tako je zabrinjavajuće da vas ne interesuju poruke međunarodnih partnera da je manjinama mjesto u institucijama države. Sada elementarna logika kaže, da li ste vi odustali od evropskog puta Crne Gore ili okrećete svoju politiku prema onim državama koje su jednonacionalne i jednovjerske. To je vaše pravo, ali to bi bilo pogubno za Crnu Goru, to ne bi bilo fer prema onih 75% građana koji su jasno rekli da su manjine ravnopravne u ovoj državi, da je Crna Gora građanska država, evropska država. Zato, molim vas odustanite od te politike, odustanite od politike isključivosti. Ovdje treba svima da je jasno, ovu državu Crnu Goru smo svi ravnopravno gradili i nećemo pristati na ponižavanje, nećemo pristati na milostinju, prošla su ona vremena kada smo protjerivani sa ovih prostora.

Ostali smo ovdje, poslao je naš pokojni lider poruku - Bošnjaci, ostanite na svoja ognjišta. Ostajemo tu i borićemo se za svoja prava, ali ne samo za svoja prava, borićemo se za prava svakog građanina, jer jedini put, jedini ostvariv put za prosperitet svih građana Crne Gore je međuetnički, međuvjerski sklad. Bojim se da ovakvo kadrovanje i ovakve poruke koje šalžete sa ovog mjesta ne doprinose tome. Da vam kažem, pokušaću da ostanem kao uvijek u domenu korektnosti, žao mi je što ste sa ovoga mjesta pomenuli gospodina Košutu, primjer je kako je stvarno dobro radio, ali nemojmo ovdje da pričamo jer ne želim da se služim time. Ako se nekad vidimo u Vladi reći ću vam kako je dao ostavku, kako su smijenjeni preko stotinu pripadnika manje brojnih naroda, kako su saznali da su smijenjeni. Žalosno je to, gospodine Krivokapiću, i molim vas da uzmete to u obzir kao dobru namjeru. Jer moja djeca će ostati ovdje da žive, vjerujem i vaša, ne smijemo im ostaviti nasleđe koje neće biti dobro ni za njih ni za njihovu djecu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:19:40)

Zahvaljujem poslaniku Ibrahimoviću.

Predsjednik Vlade, pravo na kometar. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 15:19:51)

Cijenjeni gospodine Ibrahimoviću, vjerujte ja ne znam gdje ste našli razloga da ja nijesam opredijeljen za Evropsku uniju, poštovanje manjina. I ono što je najvažnije, ja ću vam pročitati zvanične podatke koje imam, a dobijeni su iz centralne kadrovske evidencije: Crnogoraca je 81%, Srba 5,3%, Bošnjaka i Albanaca 5%, Muslimana 1,5%, to je zvanično, i Hrvata 0,4. Sada, u ovih 100 dana rada Vlade vi možete da mi prigovarate šta hoćete. Ovo je stanje koje je zatečeno, ja ga nijesam fingirao, nego sam ga izvukao iz Centralne kadrovske evidencije. Znata šta još tu postoji - jedna igra, naši centralni registri nijesu tačni. To je najveći problem, nema nijednog registra koji smo provjerili da je apsolutno tačan, negdje je redundantnost podataka, a negdje se podaci čak i razlikuju, evo to je stanje trenutno u Crnoj Gori. Pošto ste mi pružili ruku, ja tu ruku prihvatam, dođite, razgovaraćemo. Evo, ja mogu vama da kažem, zašto

gospodina Dritana Abazovića, ne doživljavate da pripada nekoj nacionalnoj manjini, zašto budućeg državnog sekretara u Ministarstvu finansija ne prihvatate da pripada vašem narodu? Zašto moju savjetnicu ne tretirate drugačije osim ovako kao što ste iskazali? Ako želite građansku Crnu Goru, dajte da smanjimo nacionalne tenzije, da se svi ujedini koliko možemo, oprostimo jedni drugima za sve ono što niko bar iz Vlade nikad nije pomislio, a radili su vaši koalicioni partneri.

Ja nijesam političar, ali sam naučio da odgovaram i uvijek ću odgovarati ako mogu ikako činjenicama. Ovu su činjenice zvanično izvučene iz centralnog registra kadrova. Hvala vam..

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:22:25)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Poslanik Ibrahimović, pravo stava na odgovor predsjednika Vlade do dva minuta. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.03.21 15:22:35)

Gospodine Krivokapiću, ipak ću pošto je ovo naš dom napraviti ja korak prije nego vi, da pohvalim ono što ste uradili. Pohvaljujem da ste za ministre postavili ljude koji su prije par godina dobili crnogorsko državljanstvo, to je dobro i pozdravljam, ali treba ipak da se vodite i evropskim i svjetskim standardima. Ako može u Sjedinjenim Američkim Državama da ljudi koji su došli iz neke druge države obnašaju visoke pozicije, da u Kanadi imamo ministre iz arapskih zemalja, iz Indije, ako možemo u Austriji da imamo Bošnjakinju za ministra, ili Švedskoj, razmislite da li ste na pravom putu, to vam iskreno kažem. Ono što je još manje pohvalno za vas, najavljivali ste promjene, ravnopravnost, ovo je posle 20 i nešto godina jedina Vlada koja nema ministre iz manje brojnih naroda. Nije to dobro. Molim vas da ipak čuvamo dignitet jedan drugome. Ne mogu da shvatim da je neko iz Bošnjačke stranke rekao da ne doživljavamo uvaženog gospodina Dritana Abazovića da nije pripadnik manje brojnog naroda.

Vi ste profesor tehničkih nauka, ja sam u pokušaju bio, tako da ipak znamo šta su brojke i egzaktna mjerila. Ako možemo da se pohvalimo, ukoliko sam ja dobro razumio, da se pohvalimo da su pripadnici manje brojnih naroda zaposleni na ovim pozicijama, neću imena, znači M.T. predsjednik Komisije za žalbe u postupku za povraćaj imovinskog prava i obeštećenja.

Uvaženi predsjedniče, pošto sam bio u okviru vremena, za razliku od drugih, ako budem malo produžio...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:24:31)

Vi ste maksimalno korektno nastupili, izvolite slobodno.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.03.21 15:24:32)

E.D. član Odbora direktora Aerodroma Crne Gore. Ovo su pripadnici manje brojnih naroda. Znači A.Š. Upravni odbor Javne ustanove Zavoda za geološka istraživanja, A.O. član Socijalnog savjeta itd. Ne možemo se time pohvaliti. Morate hrabrije i jače da nađete načina da vjerujete manje brojnom narodu. Manje brojni narod je pokazao odanost ne predsjedniku Vlade, ne predsjedniku jedne partije, nego je dao odanost državi Crnoj Gori i to je velika vrijednost ove naše države. Nemojte pokušavati da utičete na nas jer zaludu će vam biti posao. Postojeće Crna Gora i poslije mene i poslije vas.

I na samom kraju, vi znate, pročitali se statističke podatke, popis je bio 2011. Jasno se zna koliko kojeg ima naroda u Crnoj Gori, a znate da u ustanovama nisu u obavezi da zaposleni se izjašnjavaju po nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti. Ponovo vas molim kao ozbiljan čovjek da ovdje pričamo o argumentima u pravcu boljeg i prosperitetnijeg društva. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:25:46)

Zahvaljujem poslaniku Ibrahimoviću.

Zaista želim u ovoj polemici oba sagovornika da pohvalim da su imali jedan civilizovani pristup i mislim da je ovakva razmjena mišljenja, bez obzira na različite stavove, primjer kako možemo i bez tenzija civilizovano da vodimo polemiku u ovom parlamentu.

Izvolite, poslaniče Konatar, vaše vrijeme za poslaničko pitanje.

MILOŠ KONATAR (25.03.21 15:26:06)

Hvala predsjedniče.

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvažene kolege poslanici, poštovani predsjedniče Vlade, uvaženi ministri,

Dozvolite na početku da pozovem sve građane Crne Gore, kolege poslanike, sve javne funkcionere, političke lidere da spustimo tenzije. Crnoj Gori je dosta podjela. Zajedno možemo sve, ostanemo li podijeljeni svi ćemo izgubiti. Mislim da je vrijeme, poštovane kolege, poštovani građani, da svi zastanemo, da stanemo na trenutak i pronađemo ono dobro u sebi i gledamo u budućnost.

Na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Zdravku Krivokapiću, postavljam sljedeće pitanje:

Poštovani predsjedniče Vlade, da li će Vlada podržati inicijativu za održavanje referenduma o eksploataciji nafte i gasa u Crnoj Gori i Skupštini podnijeti predlog za njegovo održavanje?

Član 1 stav 2 Ustava Crne Gore definiše našu državu između ostalog i kao ekološku. Imajući u vidu da je Crna Gora u članu 1 Ustava definisana kao ekološka država i da projekat eksploatacije nafte i gasa može strateški odlučiti i opredijeliti budućnost Crne Gore, a takođe dovesti u pitanje suštinu i uopšte mogućnost da Crnu Goru izgradimo kao ekološku državu, baziranu na principima zelene ekonomije, održivog razvoja i zaštite životne sredine, smatramo da je održavanje referenduma na kome bi se građani izjasnili o ovom važnom pitanju najveći stepen demokratije i najpoštenije rješenje.

Da ne bi bilo bilo kakve dileme, Građanski pokret URA kao članica Zelenih Evrope je protiv eksploatacije nafte i gasa u Crnoj Gori. Podrazumijeva se da ne može podržati nijedan projekat koji će ugroziti prirodu i životnu sredinu ili koji je visoko rizičan po ekološku Crnu Goru. Crnu Goru moramo graditi kao ekološku zasnovanu na zelenoj, domaćinskoj i odgovornoj ekonomiji, a ne ekonomiji profita bez obzira po posljedice po prirodu i ljude. U 21 vijeku, ako želimo da gledamo u budućnost, moramo se okrenuti obnovljivim izvorima energije, suncu i vjetru prije svega. Kako je Crna Gora podijeljena po ovom pitanju, u ime Građanskog pokreta URA ja pozivam Vladu da podrži održavanje referenduma o eksploataciji nafte i gasa kako bi građani dali konačnu riječ, a da svi mi koji smo protiv ili za ukrstimo argumente i na sto stavimo sve informacije o ovom važnom pitanju. Kako kažu građani neka tako bude.

Poštovani premijeru Krivokapiću, vište puta ste naglasili da želite ekološku Crnu Goru, a takođe ste naveli da vjerujete u direktnu demokratiju i sud građana. Ja vam vjerujem. Crnu Goru ne možemo graditi kao ekološku a istovremeno da svoj ekonomski napredak u 21. vijeku baziramo na eksploataciji fosilnih goriva, u ovom slučaju nafte i gasa. Nesporno je da je referendumsko izjašnjavaње vrhunac demokratije i najneposrednije iskazivanje volje građana. Zato vas i pozivam da podržite inicijativu i predlog da se građani na referendumu izjasne o eksploataciji nafte i gasa u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:31:08)

Zahvaljujem poslaniku Konataru.

Izvolite. Predsjednik Vlade, pravo na odgovor.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 15:31:19)

Poštovani poslaniče Konatar,

Ja želim samo da vam kažem ono što je do sada vrlo jasno. Ova vlada se opredijelila za ekološku državu Crnu Goru, ali ne da bi proklamovala to, nego da bi to obezbijedila.

Što se tiče posla istraživanja nafte i gasa, vi znate da je taj ugovor potpisan 2015. godine, odnosno neposredno prije 2016. godine i to je jedan od rijetko dobrih ugovora koja je ova prethodna vlast uradila. U kom smislu? U smislu korišćenja najviših standarda u tom dijelu. I sad imate priču o održivom razvoju. Vi znate da je prvi stub ove vlade zelena ekonomija i ako to imamo kao mjeru onda održiv razvoj treba da bude sučeljavaње između onoga što nanosimo kao potencijalnu štetu iako po razvoju tehnologije postoji vrlo zanemarljiv mogući negativni uticaj na životnu sredinu. Ako se vratimo na esencijalno pitanje, esencijalno pitanje je ovo što ste rekli, u direktnoj demokratiji. Put do direktne demokratije nije jednostavan. Ja bih sa zadovoljstvom prihvatio da svako pitanje koje predstavlja sukob mišljenja struke, nauke, nevladinih organizacija, medija, razriješimo na taj način.

Moram da ukažem na dva elementa koja su vrlo bitna. Sprovođenje klasičnog oblika referenduma bi koštalo Crnu Goru dva miliona eura. Šteta prekidanja istraživanja koje je početo bi iznosila negdje oko stotinu miliona eura. Na prostoru Jadrana, kao što vam je poznato, postoji negdje oko hiljadu i pesto sličnih bušenja sa različitim geološkim strukturama. Imao sam prilike osamdesetih godina da vidim prvi litar naše nafte koju je radio nekadašnji Jugopetrol, ali nije bila ekonomski isplativa. Da se to tada desilo, vjerovatno bismo imali mnoge benefite o kojim sad pričamo.

Obnovljivi izvori energije su neminovnost, a ova vlada će se zalagati za sve ono što je demokratski. Ako možemo da sprovedemo referendum a da malo košta, ja sam prvi koji je spreman za to. Znam da Tamara ima priču o jednoj platformi koja nije skupa, ali ne može da garantuje pouzdanost identifikacije, to je jedan drugačiji sistem koji bi tražio biometrijski pristup izjašnjavanja. To Crna Gora u ovom trenutku ne može da obezbijedi. A da bi imali takav referendum koji malo košta a nije pouzdan, mislim da bi to bila loša poruka svima nama. Da li možemo da isprobamo da to bude test problem na kome ćemo testirati to, spreman sam za sve što smatrate da je najbolje rješenje. Takođe, na sajtu Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija ima mogućnost da bi posredstvom tog, kako se zove, prijavite mogućnost koja je vezana za broj ljudi koji je potreban da bi se pričalo o referendumu. Ako je mjera trenutno života u Crnoj Gori demokratija, direktna demokratija i time sve što možemo da prevedemo na referendumsko pitanje, dajte da radimo na tome, to nije jednostavan posao, traži i dobru infrastrukturu. Vi znate da širokopojasni internet nije došao do mnogih mjesta u Crnoj Gori, to je preduslov koji garantuje da je svaki građanin ravnopravan i ima priliku da iskaže svoj stav. O tome možemo pričati, nadam se da će vrijeme dati najbolje rješenje. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:36:30)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na komentar, poslanik Konatar. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (25.03.21 15:36:39)

Uvaženi predsjedniče Vlade,

Najprije hvala vam na pisanom odgovoru i drago mi je da ste ipak ostavili mogućnost da se referendum po ovom važnom pitanju u Crnoj Gori održi i mislim da bi to bio jedan presedan i korak u pravom smjeru, da po ugledu na Švajcarsku organizujemo neposredne referendume, kako sa mjesnih, lokalnih nivoa pa sve do državnog nivoa. Ja bih lično volio da i ovaj referendum o istraživanju nafte i gasa bude prvi primjer i da napravimo presedan u Crnoj Gori po ovom pitanju.

Vidite, ja sam 2016. godine kao poslanik ovoga doma u ovoj skupštini govorio protiv ovoga ugovora o istraživanju nafte i gasa i nisam ga podržao ni tada ni danas. Ono što mene interesuje jeste pitanje eksploatacije nafte. Dakle, kada govorimo o eksploataciji nafte govorimo o budućnosti. Nijedan pojedinac ili politički subjekt ne bi trebalo na svojim leđima da ponese breme te odgovornosti. Vidite, vi u odgovoru kažete, naravno da se koncesionar obavezao na zaštitu životne sredine i da se rizik od incidenta može mjeriti u promilima. Vidite, rizik od incidenta se i 2011. godine mjerio u promilima kada se desila nesreća u nuklearnoj elektrani u Japanu, Fukušimi u martu 2011. godine, kada se desio veliki zemljotres koji je izazvao havariju u nuklearnoj elektrani što je imalo velike posljedice po životnu sredinu u Japanu.

Ma koliko da je promila, desi li se ekološka katastrofa u Crnoj Gori, mi smo sa životnom sredinom na obali, na Jadranskom moru i sa turizmom trajno završili. Nemojte da bilo ko uzima tu odgovornost na sebe. Zbog toga kažem, po ovom pitanju koje će ključno opredijeliti budućnost Crne Gore, važno je da svi građani na referendumu donesu odluku. Dakle, u Crnoj Gori postoji koncesus da želimo ekološku Crnu Goru. Pazite, u doba globalizacije u svijetu biti poseban je zaista neka privilegija. Ako želimo da budemo posebni, ja mislim da mi Crnu Goru moramo razvijati kao ekološku državu, kao državu zdrave životne sredine, zdrave hrane, čiste prirode. Ako budemo prepoznati po eksploataciji nafte, mi ćemo se utopiti i ni po čemu nećemo biti posebni. Graditi ekološku Crnu Goru onako kako ona treba da bude definisana, da budemo jedini u svijetu prepoznati kao ekološka država, a eksploatisati naftu i gas, ne možemo i to treba svima da bude jasno. Vidite, korona je promijenila svijet, niko je nije mogao predvidjeti, niko nije mogao da predvidi posljedice korone. Nemojte, kad govorimo o promilima, o riziku, da ulazimo u taj posao i da bilo ko nosi breme odgovornosti a da to ne budu svi građani jer se ovo pitanje tiče budućnosti Crne Gore.

Ja bih vam se zahvalio i ja bih pozvao sve građane Crne Gore, ekološke aktiviste, navladine organizacije koje se bave ekologijom da se uključe u ovu priču, ova priča nije završena. Dakle, poštovani građani, mi sad govorimo o fazi istraživanja nafte i gasa i mi imamo vremena da pokažemo svoj stav, da

dignemo glas. Svi oni građani koji žele da Crnu Goru grade kao ekološku državu obnovljivih izvora energije, bez nafte i gasa, u Građanskom pokretu URA će imati prijatelje i saradnike.

Izvinjavam se, predsjedniče, zbog prekoračenja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:41:23)

Zahvaljujem poslaniku Konataru.

Predsjednik Vlade ne želi komentar. Samim tim smo završili odgovor na ovo poslaničko pitanje.

Idemo dalje. Sada je na redu šesto poslaničko pitanje i riječ ima poslanik Ivan Brajović. Izvolite, gospodine Brajoviću.

IVAN BRAJOVIĆ (25.03.21 15:41:47)

Hvala vam, predsjedniče Bečiću.

Kolege poslanici, predsjedniče Vlade, prisutni članovi Vlade.

Gospodine Krivokapiću, početkom decembra prošle godine na sjednici koja je bila posvećena izboru Vlade nismo imali prilike da vodimo ozbiljan razgovor, tada je to bio vaš izbor. Opredijelili ste se da pročitate uvodno izlaganje, da odslušate sve diskusije poslanika bez ikakvog komentara i odgovora i da imate završno obraćanje. Danas poslije 100 dana, na prvom Premijerskom satu imamo konačno priliku za razgovor.

Pitam vas na koji način vi i vlada koju predvodite u narednom periodu planirate da se suočite sa katastrofalnom epidemiološkom situacijom u državi i što vi i vaša vlada planirate da uradite na smanjivanju tenzija i podjela u društvu koje su eskalirale u Crnoj Gori nakon 30. avgusta. Nijesam vas pitao što ste do sada uradili, niti što sada radite po ovom pitanju, jer odgovor je očigledan i vidljiv i nama poslanicima i crnogorskoj javnosti. Na žalost, ništa da popravite stanje jer ono je mnogo gore nego kad ste izabrani za premijera. A očekujem, kao i svaki zabrinuti građanin Crne Gore, mnogo više angažovanosti, principijelnosti, transparentnosti i konačno rezultate.

Danas je prilika poslije sto dana Vlade, kako nalažu pravila demokratije, da analiziramo rezultate. Kao parametar za ovu priliku možemo uzeti samo ekspoze vaš tadašnji. Što je obećano - gdje smo danas. Prema tadašnjoj vašoj ocjeni ... (prekid) ozbiljnu situaciju u javnim finansijama. Često se koristi riječ kaos. Preglomazan i neefikasan administrativni aparat. Takođe, epidemiološku situaciju zbog kovida izvan kontrole i zdravstveni sistem nadomak kolapsa. Nama ste tada, a i građanima Crne Gore, praktično obećali lijek za probleme, za sve probleme. Da vidimo jeste li ga pronašli.

Po oba osnova iz mog pitanja nalazimo se u nikad težoj situaciji i kad govorimo o epidemiološkoj situaciji i kad govorimo o izraženim podjelama u društvu. Za stotinu dana rada Vlade broj novozaraženih od COVID-19 u Crnoj Gori je veći nego za devet mjeseci prethodne godine kao i broj preminulih. Sada smo druga zemlja u svijetu po broju oboljelih, a sedma po broju preminulih. Gledajući statistiku i grafike očigledno je, na žalost, da se broj novooboljelih u prosjeku od novembra do danas ne smanjuje, a broj smrtnih slučajeva je od početka marta nikad veći. Znači, gotovo četiri mjeseca, u mandatu ove vlade, ima dnevno između 400 i 600 novooboljelih, a dva puta smo u toku ovog mjeseca imali prijavljenih 18 smrtnih slučajeva. To su užasne cifre i za mnogo veće države nego što je Crna Gora. Mjere koje ste donosili bile su selektivne i diskriminatorne, ponekad teško razumljive. Može okupljanje u crkvama, ne može kafa za ponijeti. Zatvaranje Tuzi zbog problema u Podgorici. Može se doći iz susjedne države, ali ne može iz susjedne opštine jer imamo otvorene granice, a zatvorene opštine i sl. Na koliko sjednica Vlade ste imali na dnevnom redu tačku koja se tiče situacije sa epidemijom? Ako se pogleda zvanični sajt Vlade, to nisam mogao da pronađem. Vakcinacija stanovništva je skoro potpuno izostala, kao što znate sad smo je počeli tek.

Ono što ćemo posebno pamtiti, pogotovo oni najteže pogođeni, jeste odbijanje Vlade da organizuje prijem vakcina od donatora. U stvari odbijeni su jedni, a prihvaćeni drugi donatori zavisno od afiniteta vaše vlade. Pitate li se koliko je ljudi moglo biti spašeno da se Vlada drugačije ponašala? Što su vam bili prioriteti u zdravstvu za to vrijeme? Na žalost, najčešće se govorilo o revanšističkim smjenama rukovodilca zdravstvenih ustanova. Profesionalci i odgovorni ljudi zamijenjeni su drugim kadrovima, često partijskim kadrovima. Nemam namjeru naravno da uvrijedim nijednog od tih ... ljudi i nadam se da će oni nezavisno od toga kojoj partiji pripadaju odgovoriti svojim obavezama jer od njihovog odgovora zavisi život i naših sugrađanki i sugrađana.

Da zaključim, danas je po ovom pitanju većina zdravstvenih radnika na izmaku snaga, a bolnički kapaciteti u cijeloj Crnoj Gori su gotovo u potpunosti popunjeni. Ponoviću, stanje je mnogo gore nego kad ste preuzeli funkciju predsjednika Vlade.

Što se tiče onog drugog dijela pitanja, od 30. avgusta u Crnoj Gori su i te kako eskalirale podjele u društvu pogotovo po nacionalnoj, vjerskoj i partijskoj pripadnosti. Svi smo bili svjedoci, a nerado se prisjećam i situacije u kakvoj su se nakon parlamentarnih izbora nalazili pljevaljski Muslimani. Incidenata manjih i većih, prijavljenih i neprijavljenih bilo je, kao što znate, širom Crne Gore. Svježija su dešavanja i eskalacije tenzija u susret lokalnim izborima u Nikšiću. Ovo nije samo pitanje za partije, ovo je pitanje svih nas i od odgovora na to pitanje zavisi kako ćemo živjeti u vremenu koje je pred nama. U ovakvoj atmosferi svaka građanka i građanin ove države može biti ugrožen. Svi zajedno smo tu i dužni smo da ih zaštitimo, a vaša odgovornost je svakako najveća zbog funkcije koju obavljate.

Vi ste govorili u proteklim komentarima da se držite pridruživanja Evropskoj uniji, da se držite vaših međunarodnih obaveza i kao tada nosilac liste jedne od koalicija sa budućim partnerima u vlasti početkom septembra zaključili ste i potpisali sporazum kojim se obavezujete na mnogo važnih aktivnosti. Između ostalog i da ćete odgovorno sprovoditi sve međunarodno preuzete obaveze i jačati i unapređivati saradnju sa NATO savezom. To jeste djelovalo ohrabrujuće, ali priznaćete i značajno odudaralo od stavova većine vaših birača. Posljednja dešavanja su vrlo indikativna. To što je vršilac dužnosti direktora ANB-a u svojoj komunikaciji sa Odborom za bezbjednost i odbranu kompromitovao svoje službenike, kao i agente partnerske službe, neko ocjenjuje kao slučajnu grešku, neko ocjenjuje kao nesmotrenost, neko kao namjeru. Imajući na umu opredjeljenje vaših birača najviše mi liči na namjeru da se kompromitujemo kod partnera pa da kad ste već se neželjno obavezali na saradnju sa NATO-om... (prekid) da oni zamrznu saradnju sa nama. Vi ste se odmah stavili u zaštitu vršioca dužnosti direktora ANB-a, a napali ste poslanike, sve poslanike koji su bili prisutni na odboru. Istovremeno vaš prvi saradnik u Vladi, valjda procjenjujući da će u Briselu dobiti podršku za tako oštar stav i napad, napada našeg takođe veoma važnog međunarodnog partnera, Narodnu Republiku Kinu zanemarujući ili prenebregavajući činjenicu da u Briselu sjede poslanici 12 zemalja Evropske unije koji imaju veoma intenzivnu saradnju sa Kinom, kao i mi i sve zemlje Zapadnog Balkana, pa je tako po njemu sve u redu kada nam doniraju vakcine i medicinsku opremu, ali kad je u Briselu poziva da nas Evropa spasi od njihovog uticaja. Poštujući vrijeme nastavićemo dalje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:49:52)

Zahvaljujem poslanku Brajoviću.
Predsjednik Vlade, pravo na odgovor.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 15:50:02)

Poštovani gospodine Brajoviću,

Mogu da vam odgovorim na ova dva vaša pitanja iako doživljam da ovdje čovjek treba da odgovara samo na jedno pitanje. Takav je bar moj stav kad sam dolazio ovdje, da premijer treba da odgovara na jedno pitanje. Vi ste ovdje postavili pored dva pitanja koja imate još nekoliko vrlo interesantnih pitanja, ali čućete odgovor prilikom postavljanja pitanja drugog poslanika.

Što se tiče kovida, znate koji je najveći pik koji je postojao u analizi podataka kad se bavite statistikom, to je kraj oktobra. Da li je ova vlada bila na čelu NKT-a? Ko je bio na čelu NKT-a? Šta je preduzimao? Niko od nas tada nije mogao ni da prikviri bilo čemu, a čak ni računima do dana današnjeg onoga što se slilo u NKT. Ako pogledate ono što su preporučivali određeni stručnjaci, a uporno protažirao predsjednik države, Crna Gora bi trebala da bude zatvorena. Vi to znate. Šta je rezultat zatvaranja Crne Gore u prošlom vremenskom periodu? Fenomenalna situacija u četiri nedelje, a onda eksplozija i uništenje turističke privrede sa minusom od 500 miliona eura. To nijesmo mi uradili.

Kada smo došli 4.12. već sam spomenuo, ali to treba čuti, imalo je 11.000 zaraženih. Tada se pričalo da je Crna Gora stabilna, a sada nam potčitavate da ne možemo da upravljamo situacijom. Upravo znamo kako se upravlja hazardom u vanrednim situacijama. Vi ste u to vrijeme gledali gdje će ko koga da smjesti, ne u bolničke krevete nego na odgovarajuće pozicije. To je razlika. Ako želite da pričamo o činjenicama, dajte recite koliko pada broj zaraženih i gdje to u svijetu pada osim u Crnoj Gori. Ako markirate, postoji jedna metoda koja se zove uzrok-posledica, onda vidite da je za ovakvo ponašanje kriv i premijer i svaki građanin koji ne poštuje mjere. Znači, nije rezultat stanja ono što vi stalno protažirate. Uvijek vam je crkva mjesto gdje treba da udarate. Čuvajte se toga. Niko ko na crkvu je udario nije ostao bez posledica. Nemojte je čak ni pominjati, biće vam lakše, ali da mi pominjete Statisa koji se velikosrdno pojavio kao vaš način rješavanja problema u Crnoj Gori, vi dobro znate, Vlada je usvojila da može samo da uzme vakcine od vlade druge države ili ...(prekid). Nećete mi reći da toga čovjeka vi možda ne poznajete. Zašto ga protažirate, šta je to dobro učinio Crnoj Gori? Uništio Sveti Stefan svugdje su njegovi prsti. Jeste,

jeste, to je taj koji ima svoje prste uvijek u Crnoj Gori i mislite da mi ništa ne znamo, niti znamo ko su oni, ni čime se bave. Oni su vaši prijatelji, prijateljstvo, jeste. Zašto nije ta vakcina išla kao donacija Vlade Ujedinjenih Emirata, nego je išla direktno posredstvom jednog čovjeka? O kojim podjelama vi to pričate? Jesu li ove podjele nastale u ovih šest mjeseci ili ih je neko namjerno projektovao, uvijek upotrebljavao i da ne kažem zloupotrebljavao? Uvijek su bile podjele, jer podjela je najbolji način upravljanja od Rima pa do današnjeg dana. Ako želimo istinski ovo što vi kažete, dajte da se pomirimo jednom zauvijek, pedeseti put ću danas ponoviti tu riječ. Dajte da se pomirimo, da zaboravimo ko je četnik, ko je partizan, ko je glasao 2006. godine na ovaj, na onaj način, ko je ustavotvorac tri ustava itd. Nijesam ja. Ko je taj? Da li sam ja čovjek koji bez jednog jedinog dana radnog staža je premijer Vlade. Da li sam ja čovjek koji nikad u svom životu nigdje nije radio, a postao sam jedan, drugi, treći funkcioner. Meni prigovarate za saradnju sa bilo kojim inostranim faktorom, moraćete to da obrazložite građanima, odakle vi znate da je odata bilo koja tajna jedne članice NATO-a, to morate da kažete. Nemojte ovdje da pričate, u mojoj vladi ima šest stipendista američke vlade, nije valjda da meni možete to da kažete. Pitajte se odakle vam ta informacija, ko vam je dao i na osnovu čega vi to možete građanima da kažete. To je nekorektno, ali o tome ćete čuti u nekom od narednih pitanja.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 15:56:01)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na komentar, poslanik Brajović. Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ (25.03.21 15:56:07)

Prije svega, predsjedniče, ne možete meni pričati o nekorektnosti i upućivati riječi, jer ja iskreno u komunikaciji zaista pazim da vodim računa kako se ophodim prema sagovornicima.

Jedna stvar koju ste pomenul. Prihvatam ja da kažete - vi ste, vi ste. Jeste, bio sam naravno partner u prošloj vlasti. Pročitao sam ovo vaše i hvala vam na tome što ste nam uputili. To je novo poslovničko rješenje da dobijamo odgovore prije početka, baš smo neposredno prije početka Premijerskog sata dobili odgovor. Ali ja zaista mislim da ni vi ne vjerujete da ste zadovoljni mjerama koje preduzima ova Vlada i da ste zadovoljni ovakvom situacijom kakva je u Crnoj Gori. Prosto mislim da ne može niko u ovoj državi da ovim brojevima bude zadovoljan.

Pazite, mi smo, ako govorimo o prošloj vlasti, spašavali živote u tom trenutku kad smo zatvorili granice, kad smo najirigidnije mjere napravili mi smo spašavali živote i Crna Gora je bila posljednja evropska država u kojoj je importovan korona virus i bila prva free corona država. Na žalost, vi ne spašavate živote danas ovim mjerama, ali ne spašavate ni ekonomiju, o tome ćemo ako stignemo nešto drugo ispričati još. Ova priča o tome da je pružena ruka pomirenja, apsolutno sam za to, mi ćemo morati da pravimo neke mostove saradnje da neka većina koja vodi ovu državu bude ubjedljivija većina, da možemo da donosimo neke zakone i dvotrećinskom većinom ili tropetinskom. To ćemo morati da radimo, ali i u odgovorima na pitanja nekih mojih kolega bili ste kontradiktorni sa pričom o pomirenju i riječima koje ste im upućivali i to je svima nama ovdje jasno, vjerovatno i javnosti koja nas sluša.

Pomenuli ste i vi saradnju, pitate me odakle ja znam. Znae odakle znam da je kompromitovana služba i kompromitovana partnerska služba - čitao sam informaciju koja mi je dostavljena. U prethodnom periodu kao član Odbora za bezbjednost i odbranu u prethodnom parlamentu sam bio neko ko je dobijao sve informacije od AMB-a bez smanjivanja mogućnosti, jer najveće tajne mogli da saznaju ako ih dobiju od AMB-a predsjednik države i predsjednik Skupštine i predsjednik Vlade. Nikad ni u jednom dopisu nijesam pročitao ni jedno ime obavještajca, ovdje smo ga pročitali. Ja naravno neću da pričam o tome, jer je to bila zatvorena sjednica.

Kolege s vaše liste, sad su protiv vas su nekim izjavama, i svi predstavnici klubova su to čitali. Jvnosti Crne Gore kažem, jasno sam čitao nešto što nama nije smjelo da bude u posjedu, i onda namjerno kažem da se to možda poslalo da bi se kompromitovala naša pozicija u NATO-u. Većina vašeg biračkog tijela, to valjda ne sporite, bila je protiv NATO-a, e sad pošto ste neželjeno bili prisiljeni da potpišete sporazum i da se ponašate kao lojalni NATO partner, možda ste na ovakav način željeli da izigrate to. Kažem možda, vrijeme će to da pokaže.

Prirodno je da poslije 100 dana želimo da razgovaramo sa vama. Vi ste u toj ruci koju ste pružili prema nama rekli da možemo uvijek da dođemo u vaš kabinet. Naravno, kažete. Sjećate se da ste samo jednom u ovih 110 dana pozvali, bar sam ja dobio taj poziv kao šef poslaničkog kluba i očigledno je bio greškom upućen jer ste ga u roku od pola sata povukli. Znači, nije postojala ta inicijativa sa vaše strane i

onda je prirodno da želimo da što više da razgovaramo sa vama ovdje. Izvinjavam se, kolege. Obećanje je bilo, jesmo li išta uradili na tim obećanjima - reforme javnih finansija, pošteno i domaćinsko upravljanje? Pazite, Vlada je trajno i organizovano, kako vi kažete, a ja kažem trajno, tajno i nezakonito zadužila državu u iznosu od 750 miliona, sa kamatama skoro 900 miliona.

Vlada nije sačinila i dostavila Skupštini budžet za 2021.godinu, niti je uradila i Centralnoj banci i Skupštini dostavila fiskalnu strategiju. Zbog svega toga Vlada danas raspolaže našim novcem netransparentno i protivpravno, a transparentnost je bila jedna od vaših osnovnih poruka. Na snazi je privremeno finansiranje, a novac dobijaju i budžetske jedinice koje nijesu ni postojale pri usvajanju budžeta za prethodnu godinu što je u suprotnosti sa zakonom. Vlada je istovremeno po svom nahođenju i bez pravnog osnova obustavila finansiranje nekih institucija od nacionalnog značaja, kao Fakultet za crnogorski jezik i književnost na primjer, a zaustavljene su i naknade istaknutim crnogorskim kulturnim stvaraocima, a neko prije vas ih je dodjeljivao. Koja je to kontrola potrebna? Neko ih je prije vas dodjeljivao. Da ne kažem o tome da poseban segment se odnosi na najavu Vlade da će bez plaćanja osnovati novu avio-kompaniju, urađeno je suprotno. Vlada je uplatila 19 miliona eura osnivačkog kapitala za kompaniju ToMontenegro, a od istog novca praktično kupila avione. Za 100 dana rada Vlade nijeste predložili ni jedan reformski zakon. Zakoni koji su predlagani su uglavnom bili, ne znam je li to dogovor većine poslanika i Vlade, predlagani od strane poslanika. Da ne kažem da ste, govorim o podacima sa sajta Vlade, uglavnom bavili odlukama o smjenama o postavljenjima, a znamo da je bila priča da nema revanšizma. To vaše manevrisanje tzv. zapošljavanje po dubini pratio je bogami očigledan revanšizam po dubini ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:02:26)

Poslaniče Brajoviću, imao sam senzibiliteta jer ste vi bivši predsjednik Parlamenta i najviše prekoračenja sam vam dozvolio, ali imaćete priliku i za završno izlaganje.

Zahvaljujem.

Predsjedniče Vlade, pravo na komentar.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 16:02:47)

Poštovani gospodine Brajoviću, pričate o nezakonitosti, došlo je na kontrolno saslušanje pitanje koje se tiče te problematike. Valjda vam je ministar Spajić toliko detaljno, jasno i bez ikakvih sumnji pokazao šta znači taj rad. Pitali ste kako je moguće bilo za tih nekoliko dana to raditi, zato što kad imate finansijske stručnjake koji su kompetentni, koji znaju, koji su radili sličan posao, onda, dođete do rješenja. To je odgovor na to pitanje.

Ne želim ovdje sada ali moram radi javnosti da kažem, da je neprimjereno postaviti jedno pitanje, a širiti temu. To je bilo kontrolno saslušanje koje su svi građani Crne Gore vidjeli, kada je bilo pitanje obveznica. Tada vam je jasno bilo ko vodu nosi, a ko kosi, tu nije bilo dileme da li je stručnjak ili nije stručnjak, ali ostaje jedna velika briga za sve nas. Najduža odborana doktorata u istoriji univerziteta na prostorima bivše Jugoslavije je trajala pet sati, a vi ste gospodina Spajića sedam sati ispitivali, kao da je najveći kriminalac. Da li pričamo to o nečemu što je prirodno ili neprirodno, u svim drugim elementima, ja vjerujem ne znam šta da odgovorim, ja sam začuđen.

Gospodine Brajoviću, vi ste građevinski inženjer, saobraćajne struke, ako pričate o podacima, nemojte bar javnost da obmanjete. Jedina država u okruženju koja ima broj zaraženih u padu je Crna Gora, sve ostale eksponencijalno idu nevjerovatno brzo, to je činjenica. Ako želite da pričamo o brojkama, dajte da pričamo, ja vama ne želim da pričam šta ste vi to radili. Nemojte da me podsjećate na nešto što je vrlo jasno. Vi kao građevinski inženjer sa dosta godina utvrđenog materijala ste zaboravili Petlju, zaboravili ovo, zaboravili ono. Svaki profesor koji uči studente iz upravljanja projektima kaže da ako nešto nijeste uradili plaćate aneksima, a mi sada treba da potpišemo aneks šest ugovora da se završi auto-put. Pričate da se svađamo sa Kinezima. Ne, baš naprotiv. Uvaženi potpredsjednik je iznio jednu mogućnost, jer Crna Gora je jedina država koja ne vodi monetarnu politiku i ne možete da kažete da ne treba očekivati drugačiju podršku Evropske unije nego tražiti nešto što je normalno, a to je da ako druga država u okruženju dobije 10 milijardi, od toga 7,2 nepovratno, onda valjda i Crna Gora ima pravo da ima svoj stav, da bi se zaštitila, da ne bi još jednom sa 15% duga koji je nametnut, kako mislite da se to vraća, sa ovih 500 miliona koje nijesmo prošle godine ostvarili zatvaranjem svega. Život je sloboda i u toj slobodi treba naći mjeru. Niko u svijetu za pandemiju nema pravi odgovor, ne postoji, ali preduzimamo sve da možda vrlo brzo uđemo u aranžman vezano za COVID-19 bolnicu koja bi bila negdje regionalna na prostoru Boke kotorske, da bismo omogućili i zdravlje. Vi ste čuvali živote, vi ste čuvali živote, igrate se politički sa ljudima, molim vas, to ispada da mi ne čuvamo živote, to je nedopustivo. Mi brinemo o svakom građaninu i hiljadu puta sam

ponovio i reći ću glavnu činjenicu - onaj koji spasi jedan život, spasio je čitav svijet. To treba da bude naša poruka zajedništva, a ne da me napadate jesam li na čelu ovoga ili na čelu onoga. Dajte da vidimo šta je mjera rezultata, je li ovo moja briga oko pandemije ili vaša zajednička? Imamo opstrukciju na lokalnom nivou. Nemojte, molim vas, sve znam, imam svaku informaciju, detaljno je analiziram. Svi da radimo svoj posao, da se posvetimo zajedničkoj borbi. Ovo nije borba ove vlade protiv COVID, ovo je naša zajednička borba i ako je tako ne doživimo će ćemo sutra završiti, bez turističke sezone? Pričate nemamo vakcina. Biće vakcina, biće dovoljno da se svi vakcinišu, do 15.juna 35% stanovništva će biti vakcinisano. To je mjera, da bi sa 25% onih koji su preležali COVID obezbijedili tu stabilnost koju očekuje turista. Nijeste se posvetili da u šest mjeseci brinete kako može da se napravi modularna COVID bolnica. Nije vam padalo na pamet, jer ste se brinuli o drugim stvarima. Nemojte mene da optužujete za nešto što ne radim. Radim dan - noć, ne zbog toga što želim da mi neko zahvali, nego što ovo doživljam kao jedinu moguću mjeru bolje Crne Gore, a to je lična žrtva. Od te mjere nema veće.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:09:14)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na završni stav, poslanik Brajović. Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ (25.03.21 16:09:20)

Bez obzira na to što ste mi dozvolili malo više vremena moraćete mi i sad zato što je gospodin Krivokapić sad prilično skakao sa pitanja na pitanje i toliko zaslužio komentara koje sigurno sve neću moći potrošiti.

Kao prvo moramo konstatovati da nijeste rekli riječ više o AMB što znači da sam vrlo ubjedljivo djelovao da je to tako, kako sam rekao, a ne može ni biti drugačije. To je jedna stvar.

Druga stvar, oko gospodina Spajića, ja neću procjenjivati njegovu stručnost, referentnost, u njegovom CV-u je zaista prisutna, ali ću vam reći - ovaj kredit je veći od kredita za auto-put sa gorom kamatnom stopom nego kredit za auto-put i to je potpuno jasna situacija i precizna.

Ako već pričate o Petlji, ja vas molim dobronamjerno, nemojte se vi zapetljivati u to. Potpuno je jasno da projektom auto-puta je bila Petlja, nije u toj dionici bila, nego samo kontakt sa magistralnim putem i to je toliko puta objašnjeno. Znači, najbolja stvar i najbolji projekt koji je radila Crna Gora bila je priča o auto-putu zato što je bio sveobuhvatan, zato što su imali kontrolni mehanizmi, ekspertski tim koji sam ja vodio, operativni tim koji je vodio tadašnji premijer, Vlada koja je svaku odluku donijela i Parlament koji je raspravljao o tome zakonu najduže u svojoj istoriji, četiri dana.

Prema tome, potpuno je jasna stvar i vama je jasna, a govorimo kao kolege inženjeri. Ako vi možete da nađete opravdanje za svoju tvrdnju da smo mi u dobroj situaciji, da smo mi mnogo bolji, vidio sam koje ste zemlje naveli. Ja nijesam ništa rekao netačno, rekao sam sedmi po broju preminulih, drugi po broju zaraženih. Mi koji smo bili u jednom trenutku jedina corona free država i bili smo vrlo rigidni u postupanju, razgovarali smo danima u Parlamentu oko toga.

Ja bih volio da ste vi u svom izlaganju i obraćanjima bili u skladu potpuno sa tom željom i vjerovatno imate želju da pružite ruku, da radite na pomirenju. Svi dobronamjerni u Parlamentu imamo jer treba ova država da osjeti tu sigurnost. Ali, ja je ne osjećam u vašim djelima i riječima, ne osjećam je ni u priči o tome da je... (prekid) ...građanska država, ona nije to u praksi, ona klizi polako u teokratiju. To je moj stav politički i nemojte mi pričati hoću li pričati o crkvi ili ne. Ja na žalost imam taj stav da je ovu vladu formirala Srpska pravoslavna crkva i to je politički stav. Čujem ga često i od kolega sa opozicione strane.

Gospodine Krivokapiću, svi zaista treba da pokažemo odgovornost, a vi ste najodgovorniji jer ste na funkciji predsjednika Vlade. To što se žalite stranim predstavnicima kako pišu pojedini mediji da vaša vlada nema podršku ni vladajuće većine ni opozicije u Skupštini, da je u javnoj upravi upotrebljivo manje od 20% kadra, to je loša poruka, tamo ima sjajnih ljudi. Ja vjerujem da u većini zaposlenih ljudi u administraciji su ljudi od respekta koji rade tamo 20-30 godina. Optužujete prethodnu vlast za sve. Samo da vam ukažem na to da je ta prethodna vlast vas birala nekoliko puta da budete na ... funkcijama, da budete ... u tom rektoratu koji kreira priču i koji kreira politiku obrazovanja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:13:26)

Poslaniče Brajoviću, molim vas.

IVAN BRAJOVIĆ (25.03.21 16:13:27)

Sve to govori opet najviše o onome ko saopštava takve stavove.

Sad ako se žalite na nedostatak podrške, onda bi to možda mogao da bude znak da treba da podnesete ostavku. Jeste brzo, ali bi i posljedice, siguran sam, bile manje. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:13:52)

Zahvaljujem poslaniku Brajoviću.

Molim vas zaista da budemo korektni, da budemo tolerantni.

Poslaniče Brajoviću, govorili ste više od premijera u ovoj razmjeni mišljenja nekih šest i po minuta. Po najnovijim izmjenama Poslovnika kojim je značajno unaprijeđena pozicija šefova poslaničkih klubova, dovedeni su da kažem u jednu vrstu privilegovanog statusa u odnosu na premijera, dozvoljena su dva minuta. Ovdje je bilo šest i po minuta više i naravno bio sam ja, bili smo svi, jesmo maksimalno tolerantni. Molim sve da zaista vodimo računa, jer sa ove strane premijer ima pravo. Otvori se mnogo više čak tema od onih koji su napismeno dostavljene, a i tu imamo više tema u okviru formalno jednog poslaničkog pitanja, pa se dodaje u usmenom obrazloženju još nekoliko tema i onda naravno predsjednik Vlade ima potrebu na javnoj sceni da odgovori na ta pitanja. Samo molba. Ovo je prvi Premijerski sat, napredovaćemo zajednički svakim danom i raditi po novim pravilima. Molba samo da uvažim ovo o čemu sam govorio. Idemo dalje.

Sedmo poslaničko pitanje, poslanik dr Branko Radulović.

Izvolite, poslaniče Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ (25.03.21 16:15:09)

Hvala.

Uvažena gospodo, uvaženi građani Crne Gore,

Ja sam duboko ubijeden da je ovo istorijski momenat za Crnu Goru, poslednja šansa da opstane Crna Gora ili da se surva u ambis. Za opstanak Crne Gore, za vaskrsenje Crne Gore potrebne su, ja sam duboko ubijeden, radikalne, sveobuhvatne, demokratske, optimalne, znavene reforme. Ukoliko toga ne bude, građani Crne Gore, Crna Gora će biti invalid. U temelje Crne Gore će se ugraditi lopovluk, ugradiće se laž, ugradiće se limiti, ugradiće se prosječnost. Ukoliko toga ne bude, građani Crne Gore, postoji velika mogućnost da nam se ponovo vrate lopovi i da gospodare ne samo nama nego našoj budućnosti i našem potomstvu. Ko će tu biti pobjednik, u gubitničkoj varijanti je najveći gubitnik. Zato sam ja, gospodine Krivokapiću, danas u uvodnom izlaganju otvorio našu diskusiju na toj osnovi. Sve što budete dobro radili, ja ću pohvaliti, sve što ne budete dovoljno radili dobro ili loše, ja ću reći kako. Sve dok vi tu budete i ja ovdje bio. Zato sam, građani Crne Gore, gospodinu Krivokapiću po meni postavio suštinsko pitanje:

Da li ste vi i vaša Vlada za punu demontažu totalitarnog, kriminalnog režima, potpuno preispitivanje prošlosti efikasnu i optimalnu izgradnju pravne, funkcionalne, prosperitetne i evropske Crne Gore ili niste?

Odgovorili ste mi sa DA. Mene to raduje, ali ona crvena lampa, gospodine Krivokapiću, u Nikšiću poslije izbora treperi. To je alarm da reforme nisu dobre i da moramo da se mijenjamo. Navešću samo neke primjere što ste trebali da uradite. Ja sam vas nominovao, vas i gospodina Bečića na onim sastancima da vi budete premijer, a da on bude predsjednik, prije šest i po mjeseci. Skupština prije tri i po mjeseca izabrala je vašu Vladu i vas za premijera. To je mnogo, gospodine Krivokapiću. U tom periodu nama nedostaje fiskalna strategija, osnova svega. Nama nedostaje za četiri godine, nama nedostaje plan rada Vlade za dvije godine, nama nedostaje program rada Vlade za ovu godinu. Dao sam vam ovo što je osnova trebalo da bude svega, što pojedini ministri kažu da ništa pametnije nisu pročitali, a niste ga prlmijenili.

Gospodine Krivokapiću, prva stvar treba da bude demontaža lopovskoga režima. Što ste uradili, da li ste napravili reviziju? Da li ste napravili onu tranzicionu pravdu, ovi koji nas progone 30 godina, nas i naše potomstvo ili oni na desetine hiljada, priliku? Ne. Će vam je otvaranje tajnih dosijea da vidimo ko je bio lažov, lopov, špijun? Gdje vam je preispitivanje imovine, gdje vam je lustracija, Će su vam štetni ugovori da odmah prekinete? Zašto niste napravili victim proces kao što su Holandanci napravili sa susjednom državom, da preispitamo svakog policajca, svakog tužioca, svakog sudiju da li je lopov ili nije lopov? Zašto, gospodine Krivokapiću, ono što se zalažem, a vi kažete hoće da me pomognu Amerikanci ili Britanci, jaki biro za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala? Ništa od toga. Bili smo zajedno onu noć,

gospodine Krivokapiću, ili onaj dan kod gospodina Bečića. Ja sam, kao što znate, bio energično da se tim ljudima koji nisu dosledni ljudi, a poznajem pojedine kao što je bugarski sudija, moj prijatelj, da im to šaljemo, jer sam znao i rekao sam vam biće negativan odgovor ili će biti odgovor onakav kakav je. Vi ste mi rekli - da zadovoljimo tu formu, glasaćemo. Držim vas za riječ. Moramo tužilaštvo da sve preispitamo, smrdi tamo od onoga dolje, od Osnovnoga pa do Stankovića, sve smrdi tamo. Mi smo to dobro osjetili.

Gospodine Krivokapiću, ne samo da smrdi u tužilaštvu nego smrdi u sudstvu od osnovnog do vrhovnog, smrdi u tzv. Privrednom sudu - to je stečajna mafija, smrdi u Ustavnom sudu, sve smrdi. Sve treba da promijenimo, gospodine Krivokapiću. Bio sam ja na tom sastanku i bio je fenomenalan sastanak sedam sati. Neću sa ministrom Spajićem da govorim zakonit - nezakonito. Jeste li gledali to? Koliko me puta pomenuo - pet puta. Je li me pohvalio, zašto me pohvalio? Trebali smo se zadužiti, ali trebali ne linearno za godinu dana, nego smo trebali da se zadužimo stepenasto, gospodine Krivokapiću, u kontekstu dešavanja. Danas para ima ljudi koliko hoćete. Zato što štancaju pare, zato što kao što kažu u onome filmu - nikada jeftinije nisu bile, zato što ne možeš da ih plasiraš u investicije, zato što padaju svi indeksi. Gospodine Krivokapiću, morali smo u kontekst toga da gledamo. Oni koji imaju velike pare kupuju zlato ili sigurne državne obveznice. Zašto se nismo stepenasto zadužili? Kako vam je sektor finansija? Nula. Zašto ste izabrali onu... (prekid) svi smo bili protiv, čak i ministra Spajića sam ubijedio. Zašto mi onako odgovarate za razvojnu banku, dogovori se s njom. Gdje vam je ono što znači tržište kapitala? Nula, mrtvo je. Gdje vam je fond za spas Crne Gore? Nula.

Možete mi uzeti, ja ću mu sve reći pa nek mi on odgovori, mene nemojte više puštati. Hoću da kažem viziju. Meni nije važno ko je pametniji od nas dvojice.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:22:47)

Znači nećete koristiti više pravo na komentar. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (25.03.21 16:22:57)

Gospodine Krivokapiću, znate li vi da se mi nalazimo pred potpunom recesijom?

Gospodin, ja mislim on je pametan, ali on zastupa neoliberalni koncept, milijardu posto. Pogledajte kakvi su nam makroekonomski indikatori, pogledaj kako nam rastu cijene. Će nam je restrukturiranje privrede? Sad sam mu rekao, maloprije, znate li ko su glavni izvoznici u Njemačkoj, Češkoj, u Sloveniji? Aluminijska industrija visokoprerađena, čelik visokoprerađeni i sve ostalo, realna ekonomija. Dolazi, da ga ne zovem fukara, ucjenjuje nas. Tužba ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:23:43)

Birajte riječi, poslaniče. Možete vi to bolje.

BRANKO RADULOVIĆ (25.03.21 16:23:51)

Ovo sam mnogo izabrao koliko zaslužuje.

Katnić je rekao prije neku noć, ovaj je najmanje krao, više su krali ovi. On ga dovodi i kaže mu - uvaženi gospodine, neću ime da mu pomenem, stečajni upravnik treba da riješi sve. Koji stečajni kada je on dio stečajne mafije? Još mu dajete benefite, još mu dajete rudu, još ga titrate.

Gospodine Krivokapiću, mnogo mogu da vam nabrojim. Ono što me strašno boli, niste napravili institucije ove godine, da napravimo strategije, da idemo Maršalovim planom, da stvorimo nova radna mjesta, da Crna Gora jedri pravim putem. Gospodine Krivokapiću, ništa od toga niste uradili. Šedite. Kažete 10% od njih. Znate li koliko ima pametnih i zaslužnih tamo - 5%. Sve treba duboko preispitivati, svih 60.000 plus 10.000. Nema više partijske knjižice, ali će i s ove strane djeca i oni koji nisu imali para da završe fakultete i oni koji su završili najbolje fakultete imati ista prava. Ne interesuje me Evropska unija. Interesuje me Crna Gora. Gospodine Krivokapiću, imam mnoge stvari ovdje, ali ću sada na dvije mnogo važne stvari. Jednu oko zdravstvene situacije, izazova, a drugo oko ovih vještačkih podjela.

Gospodine Krivokapiću, rekao sam vam... (prekid) lagali su me godinu dana da su poručili vakcine. Ovdje imam dokumentaciju. Nijednu niste poručili. Zašto se laže da smo poručili vakcine? Napravili ste velike napore da se nabavi vakcina. Ljudi, znajte nešto, zašto se umire. Još više ćemo da umiremo ako se ne dovedemo pameti. Da li ste vi normalni, da li znate uopšte što se dešava? Da li znate koji su sve novi,

da li znate gdje ide, evo ga ljekar, kako ide virus? Mi smo njegovo stanište pomakli sa svojim egoizmom, promjenom i presijecanjem biološkog prstena. On se brani, on je pametniji od nas. On ide deset godina ispred nas. Jeste li vi normalni, što pričate? Onakvim skupovima i onakvim pridržavanjem pomrijećemo, ovakvim nedostatkom empatije, s ovakvim ludilom. Jedini sam ja nenormalan jer među normalne ljude jedini nosim masku kada šetam. Mi smo ljudi. Građani Crne Gore, Krivokapiću, kažite, onaj ko ne nosi masku je potencijalni ubica ili samoubica. Onaj kome je neko umro, on je najviše kriv što mu je umro. To je zakon vjerovatnoće.

Gospodine Krivokapiću, mi moramo da nabavimo 500.000 ili milion vakcina, kaži, doktore, i to vakcina kojih, jer je Južna Afrika odustala od njih, jer sve vakcine nijesu efikasne. Ljudi, jeste li vi normalni? Znači, mi u kontinuitetu to moramo da uradimo. Mi moramo da napravimo, ono što ste vi pitali, testove koji će tačno da registruju poslednji oblik virusa. Ljudi, ukoliko mi to ne radimo, zla nam je pogibija.

Gospodine Krivokapiću, ukoliko se ne pridržavamo lok daun, zatvori Crnu Goru, jer nismo ljudi, nismo Japanci, nismo ništa. Tražite od zdravstvenog sistema, ne zbog moje ćerke, da budu fenomenalni. Pitate li koliko dajete tom zdravstvenom sistemu, 350 eura po glavi stanovnika, koliko u Hrvatskoj -, tri puta više. Koliko je prosjek u Evropskoj uniji - deset puta više. Gdje su vam bolnice, gdje vam je oprema? Oni nesrećnici tamo što su im sijede kose koji plaču za svakim umrlim. Ta ološ, pojedini portali, po društvenim mrežama igraju se njihovim imenima, sram ih bilo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:29:15)

Birajte riječi, vi ste profesor.

BRANKO RADULOVIĆ (25.03.21 16:29:17)

Zaslužuje ta ološ mnogo više. Ma koji profesor, ja živim za Crnu Goru.

Gospodo, uvažavajte zdravstvenu situaciju i da poštujete njihovo mišljenje.

Gospodine Krivokapiću, znate li zašto ste vi najviše krivi za ove podjele? Da ste bili pravi reformista, danas bi se dijelili na lopove i poštene. Mnogi od njih, ne kroz njih nego kroz vas, oni koji vam komanduju, bili bi u Spužu. Kažite slobodno, jasno i glasno, šakom dolje, svako onaj koji kaže s desne strane da je ovo Srbija, ne reći, drugar, ovo je Crna Gora svih nas. Ovim ovdje kažite da niko nije protiv Crne Gore niti će ovo biti srpska država, ali protiv Crne Gore su lopovi, protiv Crne Gore su lažovi koji su se zaogruli crnogorskom zastavom. (Prekid)... danas ovdje što su napravili policajci. Član sam Liberalnog saveza od 1990. godine i jedini profesor član glavnog odbora, član izvršnog odbora, član vlade u sjenci i boli me ovo strašno. Dajte, ljudi, okrenimo se Crnoj Gori.

Podite kod susjeda, gospodine Krivokapiću, nemojte da čekate ko će koga zvati jer kroz susjede ide put u Evropu, da zajednički napravimo auto-puteve, zajednički vodimo ... (prekid). Znae li de je ona boca nafte? Na Institutu za tehnička istraživanja. Znae li ko je tamo bio šef. Ja. Okrenimo se sebi. Ono što je zajedničko, spas Crne Gore, spasimo je, a vi budite reformator. Ukoliko ne možete, a ne možete, napravite rekonstrukciju Vlade, napravite jaku Vladu. Od vas, od nas i svako ko hoće, ali neko bude reformator. Ukoliko to ne uradite, gospodine Krivokapiću, onda bojim se da u istoriji Crne Gore, a pružila vam se šansa, bićete brzo zaboravljeni. Želim da vaše ime bude vječito, da ostanete kao reformator. Sami kažite kako ćete. Hvala.

ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:31:55)

Zahvaljujem profesoru Raduloviću.

Sada riječ ima predsjednik Vlade i time ćemo završiti ovo poslaničko pitanje kako smo i dogovorili.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 16:32:00)

Poštovani profesore Raduloviću, vi ste mene oduševili kao i uvijek. Kada sam bio svojevremeno asistent, sjećam se vaše energije, dramatičnosti i poruka. To je nešto što krasi, pošteno rečeno, nekadašnju Crnu Goru koja se izgubila u lavirintu bespuća koje su nametnuli oni koji su do sada nama upravljali.

Pitate me pitanje koje je zatvorenog tipa i moj odgovor je da. Ali, nekako to ispada kao da Vlada nije željela da demontira ovaj sistem. Ovaj sistem je utemeljen 30 godina. Trideset godina temelja ne mogu za

100 dana Vlade ni da se pomjere. Zar vam nije jasan signal koji dolazi od DPS-a, da smo mi krenuli u proces demontaže i da su oni više nego zabrinuti. To pokazujemo na svakom koraku.

Ono što je jedna izuzetna karakteristika koju sam analizirao, to je ... Desio se u Albaniji. Tada su se prije ...(prekid) zakona razbježali svi krivci, niko ih nije mogao uhvatiti. Svaka stvar može da se gleda s jedne i s druge strane. Da li nam treba provjeravanje i tužilaštva i sudstva? Apsolutno da. Kako? Brzo, energično. Ovo što ste vi istakli, ključne mjere nečijeg dobrog rada ili nedobrog je porijeklo imovine. Zakon o porijeklu imovine se radi. Imali smo tri predloga, usaglašavamo ga. Nadam se da će biti poslat Skupštini vrlo brzo na usvajanje.

Što se tiče programa rada i nacrtu budžeta, on će biti do zakonskog roka ispoštovan i biće prvi program koji je potpuno bio transparentan, iako ovdje čujete poruke da mi ne radimo ništa transparentno. Naprotiv, mi ništa ne krijemo. To što se nekome čini ili pogrešno protumači jedan moj stav, to je njegovo lično pravo, ali najčešće da bi politički kalkulirao. Vi znate, niti vi niti ja ne kalkulišemo, jer da kalkulišemo, ne bismo se ovako ponašali. Ne bismo svaki put osjećajno i do kraja i iz duše govorili ono što želimo Crnoj Gori. Ako su moja i vaša namjera apsolutno takve, dajte da kroz to dođe do toga zajedništva koje je neophodno. Poštujem tuđe mišljenje, maksimalno ga uvažavam, ali ne poštujem vrijeđanje. To se dešavalo i tokom ekspoza i tokom današnjeg dana, ali to svakom treba da bude pouka da i ta kultura dijaloga mora da se izdigne na najviši mogući nivo.

Profesore, hvala vam na vašoj energiji i požrtvovanosti. Izgrađićemo Crnu Goru, vjerujte, onakvu kakvu svi želimo, a to je da budu ponosni naši potomci na nju. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:35:49)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Sada idemo na osmo poslaničko pitanje.

Riječ ima poslanik mr Raško Konjević. Izvolite, poslaniče Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (25.03.21 16:36:02)

Zahvaljujem, predsjedniče Parlamenta.

Poštovani predsjedniče Vlade, članovi Vladi, poštovani građani, posebno građani Cetinja,

Predsjedniče Vlade, u jednom dijelu se slažem s vama. Sto dana Vlade jeste malo da bi se dao jedan onako širi presjek rada Vlade na bazi onoga što ste vi u ovom Parlamentu prije nešto malo više od tri mjeseca definisali kao određene principe kojima će Vlada posebno da bude posvećena. Negdje je ova naša prva prilika da u Parlamentu razgovaramo najčešće ako imamo takav ugao gledanja, a ja ga imam, da je 100 dana malo, onda je prilika da se posvetimo nekim stvarima koje su na različite načine obilježili neki događaji u ovih 100 dana Vlade. Vi ste ovdje govorili o zajedništvu, pa nakon toga govorite o moralu i nemoralu. Valjda mislite za nekoga da je moralan, nemoralan, da je poštenje ili nepoštenje. Mislim da bismo mi trebali da nađemo zajedništvo u poštovanju zakona, propisa i vladavini prava, da ne ocjenjujete ni vi nas, ne kažem da ste nego govorim kategorijalno, ni mi vas u nečemu što bi bila neka vrsta subjektivne kategorije.

Postavio sam vam pitanje zato što ste vi u ekspozeu, između ostalog, kada ste govorili, negdje sam dominantno pribilježio dvije stvari koje su mi se tada, moram priznati, dopale, ja ih stalno afirmišem kao nešto što je prepoznato od strane tadašnjeg mandataru i predsjednika Vlade, a rekli ste da će vaša Vlada da bude transparentnija od svih prethodnih i rekli ste da ćete posebno da afirmišete princip odgovornosti. Da ne ispadne ni kao kritika jer pohvala nije sigurno, ali vas molim da jedan dio stvari koje pravimo kao upite ka vama, predsjedniku Vlade i vašoj Vladi, dobijemo barem malo revnosnije nego što je vremenski period od tri mjeseca.

Oko odgovornosti.

Vi ste čovjek koji ste nijeste bavili politikom. Danas je ovo prvi Premijerski sat i imate priliku da s poslanicima razmijenite mišljenja o nekim aktuelnim stvarima. Vi ste, predsjedniče Vlade, uz puno uvažavanje u ovom Parlamentu uvaženi gost. Čini mi se da bi u tom kontekstu trebali u poslaničkim klubovima, bez obzira da li pripadaju vlasti ili opoziciji, da tražite spone kako zajedničkim djelovanjem izvršne i zakonodavne vlasti možemo da popravimo ovaj sistem jer u ovom sistemu, složićemo se ima dosta stvari za popravku, a ima i dosta stvari koje su urađene na jedan pristojan način. Predsjedniče Vlade, kada ste govorili oko odgovornosti, moje pitanje će upravo biti vezano za tu riječ jer ste je apostrofirali u ekspozeu.

Predsjedniče Vlade, da li ćete predložiti Vladi da razriješite vršioca dužnosti direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost zbog kršenja Zakona o tajnosti podataka, člana 26 stav 2 i 4, kao i osnivanje sumnje da je počinjeno krivično djelo iz člana 369 krivičnog zakonika odavanje tajnih podataka?

Zašto vam postavljamo ovako direktno pitanje, ne želim da idem u širinu, želim da budem vrlo konkretan i da pojasnim ovaj moj stav. Ujedno da mi odgovorite, predsjedniče Vlade, ne morate spominjati naziv države, da li ste dan prije sjednice Odbora za bezbjednost imali kontakt s jednom članicom NATO-a, a nama partnerskom zemljom, u kojoj vam je sugerisano da materijal koji je dostavljen Odboru za bezbjednost u svom jednom dijelu bi trebalo da bude povučen. Znao sam zašto vam ovo govorim. Zato što je potpredsjednik Vlade, gospodin Abazović rekao da je on bio kontaktiran i da mu je sugerisano da ovaj materijal koji ja definišem kao tajne podatke druge države i članice NATO-a, ... obavještajne agencije po našem zakonu nije smio da bude u poziciji, odnosno nijesmo smjeli da imamo pristup poslanici članovi Odbora za bezbjednost. Vaš prvi saradnik u Vladi, potpredsjednik Vlade gospodin Abazović, koordinator službi bezbjednosti je rekao da je direktor Agencije napravio propust odavanjem tajnih podataka. Na samoj sjednici, direktor Agencije, nakon dvadesetak minuta od početka sjednice poslao je službenika da se taj materijal zamijeni.

Ovdje se predsjedniče Vlade, radi o jednom presedanu koji se, da ja mogu da se sjetim, nije desio u prethodnih petnaestak godina, da su imena operativaca, odnosno rezidentnih predstavnika jedne NATO zemlje našla se na stolu ispred poslanika članova Odbora za bezbjednost. Ako je šta nedozvoljeno u obavještajnoj saradnji među državama nedozvoljeno je upravo to. Posebno nije dozvoljeno, predsjedniče Vlade, da se poslanicima članovima Odbora, jer oni se ne bave operativnim radom nego vrše kontrolnu i nadzornu funkciju nad radom Agencije za nacionalnu bezbjednost, govori o prioritetima, o problemima, sugestijama strane obavještajne agencije članice NATO-a.

Puno je bilo primjedbi zašto ste imenovali gospodina Lukšića za vršioca dužnosti Agencije. Bilo je različitih tumačenja od medijskih nastupa da je bio advokat Kavačkog klana do činjenice da je politički djelovao, što je suprotno članu 25, ali sigurna je stvar da je gospodin Lukšić, i tu mu odajem priznanje, dobar advokat. Još jedna stvar je, predsjedniče Vlade, sigurna. Na 10. zatvorenoj sjednici sam ga upozorio pred svim kolegama da način na koji upravlja tajnim podacima u dijelu njihovog otvaranja prema službenicima koji rade u agenciji je nešto što je suprotno profesionalnom standardu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:43:02)

Zahvaljujem poslaniku Konjeviću.
Riječ ima predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 16:43:16)

Poštovani poslaniče Konjeviću, obradovan sam vašim pitanjem.

Naravno, mjera svakog dobrog funkcionisanja je odgovornost. Vi znate četiri podgrupe odgovornosti od kojih je jedna ta koja govori o tome da ste pohvaljeni ili da možete da imate štete o tome ako nijeste odgovorili svojoj obavezi. Ne želim da čitam ovaj dio odgovora koji sam dao, ja ću samo da bih ispoštovao vrijeme ukazati na ovu činjenicu koja je nesporna. To je da postoji član 57 ovog istog zakona koga ste vi citirali, kada je onaj kome je dostavljen taj podatak dužan da obavijesti upravu ANB o tome da je napravljen propust.

Gospodine Konjeviću, ja nijesam čovjek koji ima bezbjedonosnu kulturu, meni se može desiti bilo kakav propust, ali upravo vi treba da svjedočite o toj bezbjednosnoj kulturi na najbolji mogući način. Zašto to kažem? Zato što vi imate ogromno iskustvo o tome, čak ste i školovani u tom dijelu, išli ste na odgovarajuće obuke, bili ste, kao i danas, član Odbora za bezbjednost i u tom vremenskom periodu pojavljivali su se izričito partijski kadrovi na koje niko nije ukazivao da pripadaju partiji. Gospodin Vukšić ne pripada niti jednoj jedinjoj partiji, isto kao i ja sticajem okolnosti predvodio je koaliciju na lokalnom nivou. Ja ne znam šta se to sa nama dešava, svaku grešku ove vlade pokušavate da pretvorite u politički poen i da nas zavadite sa međunarodnom zajednicom. Ako to je dobar put, ja ne znam šta je.

Pitali ste me nešto što sam ja vas htio da pitam u komentarima, da li sam ja u četvrtak bio obaviješten od bilo koje članice NATO-a. Ja vam odgovorno tvrdim, iako ste me napali da jesam, odgovorno tvrdim da nijesam. Morate da mi kažete, ne morate to javno, od koje članice, kada i kako ste vi to dobili. Niko me kontaktirao u četvrtak nije. Znao sam da sam četvrtak proveo u Vladi od ujutro preko sjednice Vlade do odbora koji smo imali vezano upravo za problematiku COVID, došao sam kući u kasnim večernjim časovima. Telefon ne nosim sa sobom, da li je neko kontaktirao telefonski mene možda, moja supruga bi mi rekla. Niko ni kabinet ni mene lično nije kontaktirao, to vam je jedino tačno. Molim vas da ubuduće ako vas interesuje bilo koja tačna informacija prije nego što je medijski lansirate provjerite to sa mnom. Nemojte da se pozivamo na Vukov rječnik i da ja govorim da to nije istina, to nije lijepo ni sa moje, ni sa vaše strane. Ja znam, da ste vi posvećen poslanik, kad bih ja osnovao partiju volio bih da takvog

poslanika imam kao što ste vi, jer ste savjesni, profesionalni, posvećeni poslu i znate uvijek da to radite maksimalno stručno. Ali pošto vjerovatno naša politička opredeljenja nikada neće biti ista onda je dobro da na ovaj način razmijenimo informacije.

Ja vam se zahvaljujem na vašem korektnom pitanju, dobili ste pisani dio odgovora, nadam se da ste zadovoljni njim i mislim da je to nešto što treba da bude mjera našeg rada. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:47:58)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na komentar poslanik Konjević. Izvolite, poslaniče Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (25.03.21 16:48:03)

Predsjedniče Vlade, po onom principu crnogorskom, lijepo jedni o drugima, i ne samo crnogorskom, ali ovdje se radi principu koji sam ja želio da afirmišem, jer mislim da je on potreban ovom društvu, a to je princip odgovornosti. Ne može, predsjedniče Vlade, biti greške u vladi a da niko ne odgovara, to ne može. Ova greška, kako vi to definišete, podrazumijeva kršenje zakona, a kršenje Zakona o tajnosti podataka je uslovilo potencijalno vršenje krivičnog dijela iz člana 369, posebna glava ili naslov Otkrivanje tajnih podataka. Ali drago mi je da smo se u jednoj stvari složili, a to je da je napravljena greška. Vi ste to rekli, ja sam zapisao. Rekli ste, predsjedniče Vlade, ja sam vas vrlo pažljivo slušao. Dakle, kao što ste mi rekli da vam kažem... Sad ja dok vi govorite ne znam šta znače znaci navoda, ali znate kako, predsjedniče Vlade, i ovo stoji snimljeno kao što su snimljene sjednice Odbora za bezbjednost gdje vrlo jednostavno možemo da provjerimo šta je ko u kojem segmentu govorio. Saglasni oko toga, vi kažete greška, ja ću reći ozbiljno kršenje zakona, ali mi nijeste odgovorili na ono što je suština moga pitanja vama. Da li mislite, evo da se ne prepiremo da li je kršenje zakona ili greška, radi javnosti, dakle da li vi mislite da će odnosi između dvije obavještajne službe, odnos između dvije države, unaprijediti činjenica da se imena rezidentnih operativaca te službe dostavljaju poslanicima crnogorskog parlamenta koji na to nemaju pravo? Da li vi mislite da je ispravno da prioritete te strane obavještajne službe, njeni prioritete u radu, budu na stolu ispred poslanika Skupštine Crne Gore, koji vrše isključivo kontrolnu i nadzornu ulogu u smislu zakonitosti rada te agencije. Vi ste, predsjedniče Vlade, u ovom odgovoru koji ste postavili, dakle tu me malo iznenađujete, od jednog tona koji je bio vrlo primjeren, u pitanju ste završili, što ja vam ne sporim, daću vam jednu javnu "ponudu" u tom segmentu, odnosi se na mene, kažete: "zbog čega će se u ovom slučaju postaviti pitanje vaše odgovornosti". Ja, predsjedniče Vlade, ne odgovaram za svoj rad vama, vi za svoj rad odgovarate nama, ne zato što se to meni sviđa ili ne sviđa, nego zato što je osvo sistem parlamentarne demokratije.

Ja vam sada kažem, ja ću podnijeti ostavku na funkciju poslanika ukoliko vi budete u pravu da sam ja iznio neistinu. Šta ćete vi uraditi ako ja budem u pravu, to je suštinsko pitanje. Znam ponešto kako funkcioniše obavještajni sektor, barem na elementarnom nivou principa. Ne postoji, predsjedniče Vlade, slično iskustvo da su prijateljske obavještajne službe razmjenjujući podatke doživjele da imena njihovih operativaca, prioritete u radu, problemi, izazovi, sugestije i savjeti našli se za stolom među političarima u Odboru za bezbjednost. I nije niko od poslanika, predsjedniče Vlade, odao bilo koji tajni podatak, jer je naša zakonska obaveza da i vas, medije, druge poslanike, sve obavijestimo po Ustavu i po zakonu o parlamentarnom nadzoru sektora bezbjednosti, obavijestimo javnost ukoliko je direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost prekršio zakon. Bilo je dobro za princip odgovornosti, bilo je dobro za saniranje štete da ste povukli potez kojim biste potvrdili za greške što se dešavaju. Ovo su krupne greške kršenja zakona koje narušavaju odnose, za koje potpredsjednik Vlade kaže da je napravljen ozbiljan propust od strane direktora Agencije jer je došlo do odavanja tajnih podataka. Prema tome, vi ste trebali da se držite onoga principa koji ste definisali u svom ekspozeu. Da li ćete, predsjedniče Vlade, ukoliko se ispostavi da ovi podaci koji su nama bili za stolom, podaci obavještajne službe članice NATO pakta, da li ćete zbog te činjenice što smo mi imali uvid u njih podnijeti neopozivu ostavku?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:53:49)

Zahvaljujem poslaniku Konjeviću.

Pravo na komentar, predsjednik Vlade. Izvolite, predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 16:53:56)

Znate kako, ovdje ja moram da učim pa sam spreman i to da radim, ali sam učio toliko dobro da mislim da mi svi smo na istom putu.

Gospodine Konjeviću, vi ste 8-og bili u ANB-u, imali ste kompletno uvid u čitavu dokumentaciju. Da li član 57 obavezuje nekoga da ako vidi neki propust, manjkavost ili grešku pri čemu, samo da vam kažem, ovdje pokušava da se sve svede na jedan nivo političkog odnosa u kome treba direktor ANB-a da bude proglašen kao nesposoban, a samim tim i premijer koji ga je postavio. Ne postoji nijedna služba u svijetu koja nije napravila neki previd. Ne postoji niko ko u svom životu nije napravio grešku. Najgora stvar koja može da se desi je da smo mi ovo izveli na nivo međunarodnog incidenta. Nemam nijedan uvid u taj podatak niti sam ga želio imati. Želim da mi zajednički branimo bezbjednost Crne Gore.

Zašto je gospodin direktor Dejan Abazović možda problem? Zato što je vrlo savjesno i odgovorno otkinuo određene pipke koji su bili prisutni u ANB-u. Zašto je gospodin Dejan Vukšić toliko problematičan? Da vam kažem, on je meni jasno rekao, kao što i ja vrlo često uradim, na osnovu onoga što vam dostavi određena grupa ljudi vi to prosljedite samo sa vašim potpisom. To je jedna priča koja treba sve nas da upozori, pri čemu dva učesnika u tome procesu školovani na najboljim primjerima bezbjedonosne struke. Ja iz mašinstva znam da na crtežu postoje tri ključna elementa - jedan izradio, drugi pregledao, treći ovjerio. Nemam podatke kakva je procedura u ANB-u. Ne želim da ulazim u tu priču, ali sigurno znam da će gospodin Vukšić preduzeti sve mjere da vidimo ko je zatajio ako je došlo do toga, ko to nije uradio kako treba ako je došlo do toga, da vidimo da li je neko bez obzira što je poslanik učestvovao tom procesu ili nije, jer vi dobro poznajete zakon, bolje nego ja. Vi ste tu verzirani do krajnje tačke profesionalizma jer ste posvećeni tome. Ja znam samo ono što je tačno, da je neko dužan da kada uoči da neki podatak nije takav ili remeti bezbjednosnu strukturu, po članu 57, neko je morao da reaguje. Zašto je to izdignuto na nivo da je to takav problem zato što je neko želio? Ako je u pitanju takva greška kao što je vi predstavljate, dajte da utvrdimo prvo odgovornost pa da pričamo o posljedicama. Vi hipotetički meni namećete pitanje kako bih vam ja hipotetički odgovorio. Dajte da poštujemo princip nevinosti o kome ste vi mnogo puta u ovom parlamentu govorili. Ako je princip nevinosti takav, zašto je neko stavljen odmah na stub srama? To su mjere o kojima možemo zajednički da pričamo. Neka se utvrdi odgovornost, prepustimo i tužilaštvu i internoj proceduri u okviru ANB-a da dođemo do saznanja šta je istina. Istina oslobađa i partnere i one koji su učesnici u tome. To je najbolja priča koja će nam pomoći da spoznamo kakvi smo, kakva je procedura. Ja ne znam, ali procedura je osnov svega. Poštovanje procedure je neminovnost, ali dajte da markiramo tačke ko je to uradio. Da li je uradio namjerno? Da li je uradio po nagovoru? Da li je uradio upravo u periodu kada gospodin Vukšić nije bio tu? Fizički, čovjek nije bio tu i vi to dobro znate. On se u četvrtak kasno uveče vraćao sa puta. Možemo o svemu da pričamo, samo nemojte da sve zloupotrebjavamo. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 16:59:31)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na završni stav, poslanik Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (25.03.21 16:59:37)

Predsjedniče Vlade,

Nijesam ništa zloupotrijebio. Očekivao sam od vas ako ste uvjereni u to što vam kaže gospodin Vukšić iako u ovom odgovoru koji sad ne bih čitao jer ga nijeste ni vi čitali ili u onom video obraćanju koje ste imali u nedelju ste dobrano relativizovali stav. Nijeste mi odgovorili na pitanje. Mislim da je to bilo fer, jer vam ja to pitanje nijesam postavio da bih vas isprovocirao nego sam vam rekao princip gdje ja mislim da je dobra mjera. Ako se ispostavi to što vi govorite, da sam ja odao neki tajni podatak, ne zaboravite to ste rekli, pa ste onda rekli da pozivate tužilaštvo da protiv mene podnese krivičnu prijavu. Tužilaštvo ne podnosi krivične prijave, ali stavimo to po strani, manje je važno za ovu priču. Ja vam sada na taj vaš stav odgovaram, ako vi budete u pravu, predsjedniče Vlade, ja ću podnijeti ostavku na ovu funkciju, ali mislim da je onda pošteno da mi odgovorite šta ćete vi uraditi ako ja budem u pravu. Tvrdim da poslanici po zakonu nijesu imali pravo da imaju uvid u imena rezidentnih operativaca jedne NATO obavještajne službe. Nijesu imali pravo da saznaju šta su njeni problemi, prioriteti, savjeti i razmjena podataka. To je elementarni standard, predsjedniče Vlade, i ne mislim da vi trebate ovo da znate, u najpozitivnijem smislu govorim, ni da se ovim bavite, ali ste zato imali potez da pokažete da u vašoj vladi leži princip odgovornosti onako kako ste govorili da za propust, grešku, a ja kažem kršenje propisa i ugrožavanje odnosa sa tom obavještajnom službom, zahvalite se gospodinu Vukšiću i nađete novog vršioca dužnosti ili novog direktora Agencije za

nacionalnu bezbjednost. Znao zašto? Čovjek je 20 godina advokat i vrhunski pravnik, vrhunski je pravnik. Kad je bila sjednica Odbora za bezbjednost 10-og, postoji snimljeno, postoje kolege ovdje, kažem mu da način na koji upravlja imenima i prezimenima u podacima koje nam dostavlja, gdje je tu bilo podataka za još neke ljude, ne treba Odboru za bezbjednost i da on time ugrožava operativnu sposobnost Agencije. Nije prošlo pet ili šest ili koliko to dođe, devet dana, on je otišao korak dalje i dostavio nam imena stranih rezidentnih operativaca. To nije zabilježeno u odnosima prijateljskih službi i služba kojoj se odaju ljudi koji u nekoj državi borave legalno i legalno rade posao doživljava to kao neprijateljski akt. Da ne biste nešto mistifikovali, ne mislim opet negativno, ali tako mi je negdje ličilo, kažete vi ste 8-og imali uvid u kompletu. Pa u tome je i problem, predsjedniče Vlade, upravo to što sam imao uvid u kompletan materijal je problem, ne samo ja nego bilo ko od drugih poslanika članova odbora na to nijesmo imali pravo. Nijesmo imali pravo, predsjedniče Vlade. Naveo sam vam tri puta zašto nijesmo imali pravo. Dakle, zato što mi nemamo pravo da pristupimo tajnim podacima stranih država.

Pedsjedniče Vlade, po Zakonu o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, to su faraonska ovlaštenja, to je sui generis državni organ gdje direktor Agencije ima stotine puta veća ovlaštenja nego što imate vi kao predsjednik Vlade. Ne može ni jedan papir iz Agencije da izađe a da on to ne pročita, ne zna itd. Prema tome, odgovornost je njegova. Nije dobro da se ta odgovornost sada pokušava spuštati mimo onoga nivoa što je nivo u tom segmentu direktora Agencije.

Dakle, predsjedniče, bez obzira što mi nijeste odgovorili na pitanje, ovi koji nas slušaju će razumjeti. Ja vas još jednom pozivam, da bismo zaustavili štetu koja je napravljena, o kojoj smo govorili između ostalog i sa potpredsjednikom Vlade gospodinom Abazovićem, ovo je ta pružena ruka koju vi treba na neki način da čujete. Ako je naš stav, a jeste, dobronamjeran, razriješite gospodina Vukšića, vaše je pravo, imenujte drugoga, jer se ovakve greške u ovom poslu o kojem mi pričamo ne ... Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 17:04:54)

Zahvaljujem poslaniku Konjeviću.

Idemo na posljednje poslaničko pitanje. Riječ ima poslanik Boris Bogdanović, šef poslaničkog kluba Demokrate-Demos - Mir je naša nacija. Izvolite.

BORIS BOGDANOVIĆ (25.03.21 17:05:08)

Gospodine predsjedniče Skupštine, poštovani građani Crne Gore, kolegice i kolege,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade Crne Gore postavljam sljedeće pitanje:

Gospodine predsjedniče Vlade, Vlada Crne Gore kupila je dva aviona za potrebe kompanije ToMontenegro. Zašto se Vlada Crne Gore odlučila da povuče takav potez i donese predmetnu odluku? Od koje kompanije su otkupljeni pomenuti vazduhoplovi? Da li je kupovinom dva aviona ostvarena bilo kakva budžetska ušteda i ako jeste u kom iznosu? Da li je predmetna kupovina ekonomski opravdana? Da li su vazduhoplovi plaćeni odmah ili će se plaćanje izvršiti periodično? Koliko je sredstava od osnivanja do prestanka rada nacionalne avio kompanije Montenegro airlines uloženo iz budžeta Crne Gore? Koliko su iznosili dugovi Montenegro airlinesa na dan prestanka rada kompanije? Koliko je kompanija Montenegro airlines imala vazduhoplova u svom vlasništvu.

Kratko obrazloženje i pojašnjenje. Montenegro airlines je bila kompanija koju je bivši režim doveo do ivice propasti. I naravno pandemija korona virusa koja je nanijela ogromnu štetu avio industriji bila je negdje posljednji ekser u vrata ovoj kompaniji, odnosno posljednji ekser u vrata Montenegro airlinesu. Ta kompanija je savršena metafora za cjelokupnu politiku bivšeg režima. Sistematsko uništavanje u sprezi sa organizovanim kriminalom i korupcijom i ličnim bogaćenjem. Dakle, kao i mnoge druge tekovine bivšeg režima dužni smo i obavezni smo da i ovo ispravimo. Montenegro airlines iza sebe ima ogromne gubitke i ogromne dugove, a mi imamo dug prema građanima Crne Gore da to ispravimo. Ne možemo da vratimo vrijeme, ne možemo da se vratimo u prošlost, ali možemo da svoj let u budućnosti započnemo na novim krilima. Za to nam je potreban dobar stav, dobar zamah i dobar vjetar. Znam da su sve avio kompanije suočene sa velikim problemom zbog ove aktuelne situacije sa pandemijom korona virusa i zato je važno da u ovoj aktuelnoj situaciji ovu kompaniju postavimo na zdrave noge. Ipak Montenegro airlines je bio i u finansijskom i u organizacionom stanju na respiratoru prije nego što je počela pandemija korona virusa i uzrok tome je neodrživ i koruptivni model upravljanja i poslovanja.

Novi početak je zaista težak i kao u svim drugim poslovima i u ovom poslu nas je bivši režim doveo u jedan nezavidan položaj. Ali, to je jedan od zadataka nove vlasti, jedan od zadataka nove Vlade, a mi kao predstavnici naroda Crne Gore i građana Crne Gore smo dužni da podržimo one predloge i one inicijative i

one ideje koje rade za Crnu Goru. Dakle, ni jedna kompanija ne bi preživjela način upravljanja kako se upravljalo Montenegro airlinesom. Kompaniju su koristili kao svoj ćup novca iz kojeg su uzimali onoliko koliko su htjeli, a svi dugovi Montenegro airlinesa su pokriveni iz budžeta građana Crne Gore, kako onih koji su letjeli tako i onih koji nisu imali ni za autobusku a kamoli za avionsku kartu. Dakle, Montenegro airlines je bila kompanija koja je samo uzimala od građana Crne Gore i od onih koji su je podržavali i izdržavali. Vrijeme je da postavimo takve kompanije koje će da rade za Crnu Goru i za građane Crne Gore, a ne za tajkune, formalne i neformalne centre moći u Crnoj Gori i van Crne Gore. A svi napadi koji dolaze na novu crnogorsku avio-kompaniju dolaze od onih koji su nekada hvalili Montenegro airlines a nakon toga ga opljačkali i očerupali. Imajući u vidu da se zaista puno toga reklo i govoreno i o Montenegro airlinesu i o kupovini dva aviona i o novoj crnogorskoj avio-kompaniji ToMontenegro, evo prilika da iz prve ruke svi građani Crne Gore čuju koje su to informacije, relevantne informacije, relevantni podaci u vezi sa ova tri pitanja. Toliko.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 17:09:53)

Zahvaljujem poslaniku Bogdanoviću.

Pravo na odgovor predsjednik Vlade. Izvolite, predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 17:10:04)

Kolega Bogdanoviću,

Ja vam se zahvaljujem na ovom pitanju. Pročitacu, pošto je kratak odgovor, naš stav.

Vlada Crne Gore se opredijelila za kupovinu dva aviona koja su bila angažovana u operativnom lizingu Montenegro airlinesa. Avioni su otkupljeni od kompanije GECAS. Postojeći ugovor je bio izuzetno finansijski nepovoljan za Montenegro airlines, a ekonomski skoro neodrživ. Uslovi raskida i povraćaja dva aviona su iznosili preko 40 miliona eura uz dodatne penale po ranije raskinutom ugovoru za jedan od ova dva aviona. U ovoj transakciji, država Cma Gora kao garant u ugovoru bi morala da izmiri navedeni iznos, a uz to bi ostala bez prava dva aviona.

Kupovinom ovih aviona ostvarena je budžetska ušteda od 20 miliona eura. Ujedno je država postala trajni vlasnik aviona, što znači da je država u ukupnom iznosu uspjela da bude pozitivna za 40 miliona eura. Avioni su odmah placeni. Iz budžeta Cme Gore, pošto nemam podatak koji ste vi tražili, ali imamo podatak koji smo vam dostavili u tabeli, od 2008. Montenegro airiinesu je uplaceno 77,9 miliona eura. To vam govori o činjenici koliko smo bili izdašni za kompaniju koja je imala menadžment koji je bio nagrađen iznad svih mogućih kriterijuma.

Dug kompanije u momentu prestanka funkcionisanja, odnosno bolje rečeno letjenja je iznosio oko 110 miliona eura, što je onemogućavalo dalje poslovanje kompanije, a država nije imala nikakav zakonski okvir da nastavi da pruži finansijsku pomoć i to je svakome ko želi da priča istinito jasno. Ne mogu se navoditi izjave bilo kojeg pojedinca, nego je to stav odgovarajućih institucija koje su reagovala neposredno poslije završetka izbora.

Kompanija Montenegro airlines u momentu prestanka letaćkih operacija u svom vlasništvu je imala samo jedan operativni avion tipa "foker", proizveden 1992. godine. Ostali avioni tipa "embraer 195" su bili: dva u operativnom i jedan u flnansijskom lizingu. Ostala četiri aviona na aerodromu Podgorica su od ranije prizemljeni i bez mogućnosti ponovnog stavljanja u saobraćaj. To su činjenice. Hvala vam na pitanju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 17:13:17)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Pravo na odgovor, poslanik Bogdanović. Izvolite, poslaniče Bogdanoviću.

BORIS BOGDANOVIĆ (25.03.21 17:13:23)

Poštovani predsjedniče Vlade, gospodine Krivokapiću,

Hvala vam zaista na odgovoru na ovo pitanje. Hvala vam i na detaljnim informacijama jer ste mi dostavili pregled uplata prema Montenegro airlinesu od 2008. do 2012.godine. Pošto je Montenegro airlines jedan od najvećih crnogroskih gubitaka, mi zaista u potpunosti podržavamo ovakve systemske ispravke grešaka prethodnog režima. Prvo se krpe najveće i najdublje rupe, prvo se oporavljaju ona najbitnija i

najvažnija preduzeća i kompanija, onda korak po korak, preduzeće po preduzeće, dok svako preduzeće, svaku kompaniju ne oporavimo i finansijski stabilizujemo. Svi luksuzi menadžmenta Montenegro airlinesa, kao što sam rekao, plaćeni su iz budžeta građana Crne Gore. Slobodno se može reći da je menadžment Montenegro Airlinesa ne samo letio prvom klasom, nego da je živio prvo klasno i tome se zaista moralo stati na kraj, dosta su građani Crne Gore plaćali ceh. Dakle, uprkos tom izuzetno lošem poslovanju Montenegro airlinesa, menadžment Montenegro airlinesa je bio izuzetno dobro plaćen, pa je recimo tako izvršni direktor Montenegro airlinesa primao platu 3.600 eura, predsjednik Upravnog odbora 3.100 eura, direktor operativne službe 5.000 eura, direktor letачke operative 5.266 eura, a direktor sektora za obuku vazuhoplovnog osoblja 3.348 eura. Postoji li bilo koja kompanija na svijetu koja bi izdržala ovakvo bahaćenje menadžmenta Montenegro airlinesa? Zaista je sramno čuti kolike su se plate davale menadžmentu Montenegro airlinesa. Namjerno kažem davale i poklanjale, jer nijesu zarađene. Nadam se, gospodine predsjedniče, da ćemo zauvijek sa takvom praksom prekinuti, da će plate menadžmentu bilo koje kompanije ili bilo kog preduzeća biti odraz poslovanja te kompanije i odraz poslovanja tog preduzeća i bilansa stanja tih subjekata. Na ovaj način signalizirano menadžmentu Montenegro airlinesa da radi sjajan posao, i naravno nijesu za to podnosili odgovornost, zašto bi se mijenjali kada su za katastrofalne rezultate bili sjajno plaćeni. Ovo je na žalost bio stav režima u svim oblastima i na svim nivoima i zato što su radili na način kako su radili, zato što smo otkrili to što smo otkrili, kažnjeni su na prethodnim parlamentarnim izborima, kažnjeni su na naknadnim lokalnim izborima u Nikšiću, biće kažnjeni na narednim hercegovačkim izborima, a sa druge strane nama je dat mandat građana da te sistemske greške ispravimo.

Dakle, nijeste htjeli da se mijenjate, nijeste htjeli da se popravite, nijeste htjeli da se zaustavite, e sad mi moramo nešto da mijenjamo, sada mi moramo da vas zaustavimo na isti način kako smo vas zaustavili u naletu na ovu instituciju, na institucije Crne Gore i na državu Crnu Goru 28.decembra 2020.godine, i to za 15 minuta. Dakle, osnivanjem TO Montenegro konačno smo zatrpali tu finansijsku rupu u koju je tonuo Montenegro airlines i mi svi zajedno sa njim. Osnivamo novu kompaniju koju dižemo na noge, na ponos Crne Gore i Crnogoraca i osnivanjem TO Montenegro mi preuzimamo punu odgovornost, preuzimamo na sebe ono što bivša vlast i bivši režim nije htio preuzeti na sebe, i nije ni sada preuzeo na sebe. Radićemo 15 časova na dan i vikendom i praznicima ako treba, svako obećanje, svaku riječ koju smo dali ćemo ispuniti i ostvariti, dakle TO Montenegro će biti moderna kompanija savremene Crne Gore. Nabavka dva aviona "embraer 195" po cijeni od 21 milion eura je dupla i dvostruka pobjeda za Crnu Goru, to je primjer pravog crnogorskog patriotizma, to je mjera patriotizma. Konačno ćemo na svjetskom nebu imati crnogorske avione, u njima će se služiti crnogorska hrana, a prihod od tih aviona će ići crnogorskom građaninu. Dakle, na svjetskom nebu imamo prava dva simbola crnogorske nezavisnosti i suverenosti. Mi ćemo sada imati svoje crnogorske avione, a ne avione na lizing koje smo predstavljali kao svoje i naše, a nijesu bili naši, i vi gospodo moćnici, vi iz sive zone, biznismeni koji ste letjeli besplatno, koji ste letjeli kako niko nikada na svijet nije letio, nećete više letjeti besplatno, nego ćete te karte jednostavno morati plaćati na vrijeme, u zadatim rokovima i vjerovatno unaprijed. Želimo da nova kompanija bude na ponos Crne Gore, to je naš cilj. Umjesto da plaćamo 39 do 43 miliona eura ni za šta, sada za 21 milion eura imamo dva aviona, dvije letilice na korist naroda Crne Gore, držve Crne Gore i građana Crne Gore koje će biti u funkciji stabilnog poslovanja novoosnovane crnogorske avio-kompanije. Završavam, predsjedniče, neću koristiti ova dva minuta. Dakle, crnogorska avio kompanija neka bude samo prva u nizu kompanija koje ćemo dovesti u red, koje će poslovati na pravi način, koje će biti putokaz svim drugim kompanijama i svim drugim preduzećima koje ćemo oporaviti, koje ćemo finansijski konsolidovati, koje ćemo stabilizovati, koje ćemo vratiti građanima Crne Gore i koje će biti prepoznate kao jedne od najboljih regionalnih kompanija i preduzeća. Kako bismo već sutra započeli nove poslove i da otkrivamo nove načine kako da oporavimo ono što je uništavano prethodnih 30 godina, prvo moramo da zatrpamo sve finansijske rupe koje smo zatekli. Neće nam biti teško, jer sve što činimo i sve što radimo poklanjamo državi Crnoj Gori i narodu Crne Gore. Toliko i hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 17:19:27)

Zahvaljujem poslaniku Bogdanoviću.

Pravo na odgovor, predsjednik Vlade gospodin Krivokapić. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (25.03.21 17:19:37)

Lakše bi mi bilo da sam poslanik, ali ne može mi biti.

Šta želim da kažem. Kao što sam u završnoj riječi ekspozee rekao, bez obzira kako gledali Crnu Goru ona mora biti prvo odraz etike kao što je bila da bi bila uspješna u svemu. Nekažnjivost i neodgovornost su mjera dosadašnjeg funkcionisanja. Ne možete nagrađivati ljude na način da imate gubitke i najbolja dva primjera su vam Montenegro airlines i Plantaže 13. jul. To su oličenja kako ne treba raditi.

Kada bih imao prostora i vremena napisao bih jedan priručnik kako se ne treba odnositi prema svojoj državi, to bi bila mjera upozorenja da se ponašamo onako kako su se ponašali naši dedovi i praedovi. Oni su vodili računa o svakom dijelu komuna, a komun je bio mjera zajedništva. Tu mjeru zajedništva smo izgubili jer smo je davali onima koji to ne zaslužuju. Zajedništvo postoji ako se poštujemo, ako imamo povjerenja jedni u drugima, ovdje nema ni povjerenja ni poštovanja.

U 100 dana rada Vlade nikada u istoriji niti jedne jedine vlade nije bilo da je toliko napadana, da je toliko klevetana, da je toliko netačnih informacija bilo i za premijera i za ovu vladu. To je dokaz slobode. Nijednom nijesam odgovarao, moj odgovor je bio tišina do današnjeg dana. Ubuduće, vjerujte, neću dozvoliti da me provlaćite kroz odžak pa kad izađem budem tako crn da samoga sebe ne mogu prepoznati. Govorite istinu, pozivajte se na činjenice i kritikujte do besvijesti tako Vladu. Ali ovako, ovo je blaćenje Vlade. Imamo do sada tri scenarija od kojih nijedan nije uspio. Prvi scenario je bio da smo mi ekonomski nesposobni, da ne možemo ništa, da ne znamo, da ne umijemo. Kako možete to da kažete za ljude koji čine tu vladu? Najkompetentnija vlada u dosadašnjoj istoriji Crne Gore. To što vama ne odgovaraju imena ili nema vaših prijatelja, to je drugi problem. Nema zaštitnika nećijih interesa, to je drugi problem. Ova vlada je pokazala da može, da zna i da umije da vodi državu.

Drugo šta ste željeli? Željeli ste da pokažete kako ova vlada ne upravlja kovidom. Ni tu nijeste mogli da imate upliva, iako ste imali predstavnike koji znaju samo da kažu "zaključaj". Koje zaključavanje, kome je urodilo to plodom? U ovoj situaciji kad imamo ekonomsku katastrofu dajte da nađemo zajedničku mjeru. Koja je zajednička mjera? Zlatna vrata. I da to bude mjera našeg budućeg ...(prekid).

Treći element je ovaj novokomponovani bezbjednosni gdje želite da pokažete kako jedan novi direktor ANB-a, pogledajte ko su bili prethodnici, sve će vam biti jasno. Nemojte stalno da gađate prstom tamo gdje taj čovjek to ne zaslužuje. On je jedan savjestan, odgovoran ne samo pravnik nego i čovjek koji umije da upravlja i takvim sistemom koji je zatekao. Pogledajte koliko je bilo samo promjena tamo. Sve će vam biti jasno.

Ono što je najvažnije, Crna Gora mora da ekonomski još progleda i nemojte meni spočitavati bilo šta u tom dijelu. Ja nijesam ugovarao sa investitorima, ja im nijesam davao godine zakupa 90 godina, ja im nijesam omogućavao da zakup bude ispod eura. Ko je to radio? Nijesam, iako moji članovi porodice su bolji mnogo od bilo koga drugoga, nikad protažirao ni sina, ni ćerku, ni kuma, ni rođaka, niti ću. Uveli ste da je mjera države Crne Gore nepotizam. Ko ga je stvorio? Ja? Dajte jednom za svagda da zaboravimo šta je bilo, dajte jednom za svagda da se pomirimo. Dajte jednom za svagda da ne podstičete ove podjele. Ja sam podsticao podjelu time što sam išao u hram, je li? Hram je mjesto mira, ako nijeste znali. Nema uticaja crkve na ovu vladu. Završen je taj trenutak onoga dana kada je usvojen Zakon o slobodi vjeroispovijesti, ali vi biste željeli da premijer ne bude vjernik čime moja prava uskraćujete. Da mi kažete za sekund, ima i psihički momenat ili psihička sekunda kada ja razmišljam hoću li zbog vas ili zbog sebe da se opredijelim da ono što treba da radim da ne bih napravio problem i opredjeljujem se za ono što sam čitavog života radio. Nema kod mene kalkulacije kad je vjera u pitanju, za razliku od onih koji su išli, ljubili krstove, klanjali se radi ličnog interesa i da bi dobili pobjedu. Ja to ne radim radi toga, radim iz onoga što je u mom srcu. Promijenite svoje srce, svi ćemo biti drugačiji.

Mogu li još nešto da kažem?

Ja se osjećam u ovom domu kao u svom domu, ali pored svega toga ovdje ste postavili prvi put premijera u funkciji da ne može da kaže ni završnu riječ. Ja mislim da trebate to preispitati. Ne želim da utičem na Parlament, ali je ovo prvi put da na ovakav način imamo ... Kažete da mene obavezuje Poslovnik Skupštine. Znate o čemu vi to pričate? Evo ja kao pravnik koji ništa iz prava ne zna želim da vam kažem da je to nedopustivo. Zašto nijeste napravili zakon o Skupštini? Zašti to nijeste uradili, nego me nižim aktom dovodite u ovu situaciju? Ja ću vazda da vas ispoštujem, jer to je moj odnos prema vama, ali dajte napravite da sve bude uređeno. Ta uređenost ne postoji. Taman mislite da ste u Ustavu došli do nečega, a ono fali. Dođete do zakona, a ono je zaštita za krađu. Nemojte molim vas, dajte da sarađujemo. Želim da sarađujemo. Nemam nikakvo opterećenje. Evo sad ću javno da kažem. Nijesam želio da mimoidem gradonačelnika Cetinja. Došao sam u hodnik i pokucao na vrata. To je moj odnos prema gradonačelniku, jer sam došao u njegovu kuću, a ne zato što me je pozvao. Dajte da se svi malo promijenimo, da promijenimo svijest. Koliko prof. Radulović puta govori, dramu ovdje pred svima nama, kao da ga niko ne čuje. Zašto toliko da dramimo, dajte da to provedemo u djelo. Mediji, pričate mi o medijima, da li ova vlada ima svoje medije? Koliko ih vi imate, odakle su? Sve znam.

Ja sam jedini premijer koji nije mogao da dođe da gostuje u Radio Televiziju Crne Gore kad je on želio, ali neka, to je mjera ovoga trenutka, to je mjera demokratije. Neka se sve svali na moja leđa. Ja to

želim. Molim vas, poslednji put vas kumim, dajte da sarađujemo, da se ne optužujemo, da kritikujemo s pravom za sve što ne valja. To je moja poruka i sa time molim i moje drage Cetinjanje da zaborave ove koji podstrekavaju na ovo što ne treba da rade. Oni znaju zašto to rade, a časni Cetinjani su ostali kod svojih kuća. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (25.03.21 17:29:49)

Zahvaljujem predsjedniku Vlade.

Ovim smo završili odgovore na poslanička pitanja tako da ne može nikom biti krivi dio, i ako ćete statistički, jer sam matematičar izuzetno dobar pa u sekundi vodim evidenciju, predsjednici klubova su trebali da govore više od predsjednika Vlade 18 minuta po novom Poslovniku, govorili su više nekih 47,48 minuta ili pola sata. Tako da apsolutno smo bili korektni, apsolutno smo bili ravnopravni. Zahvaljujem. Ovim smo završili dio sjednice koji se odnosi na Premijerski sat.

Zahvaljujem predsjedniku Vlade na prisustvu i na pristupu.

Uvažene kolege, rad ćemo nastaviti sutra, po dogovoru sa Kolegijuma, u Podgorici sa početkom u 10 h. Okvirni redosljed postavljanja poslaničkih pitanja naredna tri radna dana vam je dostavljen. Sutra u 10 časova počinjemo sa potpredsjednikom Vlade gospodinom Abazovićem.

Želim da istaknem domaćinima zahvalnost na gostoprimstvu i svemu što ste uradili da mi danas ovdje na Cetinju u prostorijama Skupštine Prijestonice Cetinje možemo raditi u jednoj mirnoj i prijatnoj atmosferi.

Zahvaljujem svima.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:13:08)

Uvažene kolege poslanici i poslanice,
Nastavljamo sjednicu.

Prelazimo na dio sjednice posvećen poslaničkim pitanjima.

Podsjećam vas da na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju do pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovnika koja se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje. Znači, do pet minuta. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Napominjem sljedeće da je na tekućoj sjednici Skupštine njenom dijelu posvećenom Premijerskom satu dana 25.03.2021. godine saglasno članu 109 Poslovnika Skupštine poslaniku Andriji Popoviću izrečena mjera udaljenja sa sjednice. Saglasno članu 110a stav 2 Poslovnika Skupštine mjera udaljenja sa sjednice primjenjuje se i za narednih 15 dana zasijedanja rada Skupštine od dana izricanja ove mjere.

Prelazimo na postavljanje pitanja. Sa nama je dr Dritan Abazović, potpredsjednik Vlade, koga pozdravljam, koji će prvi odgovarati danas na poslanička pitanja.

Prvo poslaničko pitanje je pitanje poslanika dr Branka Radulovića koji je postavio dva pitanja potpredsjedniku Vlade.

Idemo sa prvim pitanjem i riječ ima poslanik dr Branko Radulović.

Izvolite, poslanice Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ (26.03.21 10:15:16)

Hvala, predsjedniče.

Gospodine Abazoviću, hoćete li ono lakše prvo ili teže?

Koje ćete? Hajde lakše.

Postavio sam, građani Crne Gore, izuzetno dva važna pitanja možda ne bi izgledalo evo ovo ću prvo iz Brisela da je to tako na prvi pogled, ali je gospodin Abazović potrefio u centar ako je u pitanju prvi dio rečenice poput ulcinjskih trgovaca osjetio je što je njihov dio, ali onaj drugi poput kralja Nikole pogriješio je veliko kad se igrao sa velikim silama.

Moje pitanje je - Tokom vaše posjete Briselu zatražili ste od Evropske unije pomoć za otplatu kredita koji je Crna Gora uzela od kineske Exim banke za izgradnju prve dionice autoputa Bar - Boljare i da je to način da prekinete kineski uticaj da li bi danas korigovali ovu izjavu?

Gospodine Abazoviću, zahvaljujem Vam se, Vi ste dali odgovor, ali ste otišli desno oko Exim banke i na taj način promašene izgranje autoputa. Ja sam se sa tim bavio osam godina, deset od Žderića, pa do sad ovih Kineza i govorio kako i što. To je dosta priče ispričana, važno je kako ćemo mi završiti te pregovore sa njima i krivično odgovarati oni koji su pogriješili.

Kada je u pitanju to vi ste u suštini tražili nešto što nama pripada, a to je naš kolač iz evropske agende. Što to znači, građani Crne Gore i kolege? Evropljani poput mnogih drugih država svjesni kakve sve ekonomske posljedice će izazvati globalna pandemija, njihova centralna banka i ostale institucije su se zadužile ogromni novac. U pitanju je 750 milijardi samo od jednog fonda, u pitanju je, čini mi se, oko 1.300 i nešto milijardi kada je u pitanju sedmogodišnji njihov budžet. Taj novac je štampanje, čim taj novac nije ekvivalent realne ekonomije proizvodnje i svega ostalog on će se preliti kao što se ovih dana prelijeva kroz inflaciju i sve ostale stvari. Mi kako imamo euro kao našu novčanu jedinicu mi ćemo morati svojim procentom i učešćem da vraćamo te pare. Takođe, ćemo ako bog da, a bićemo za četiri, pet ili šest godina dana članice Evropske unije to morati konkretno da radimo. Oni su podijelili te pare na neprincipijelan način i to, gospodine Abazoviću, poput mene što od Pope pa do ne znam koga im kažem. Nemojte vi da se igrate sa nama. Dajte nama pare koje nam pripadaju. Oni su podijelili, tukli su se, svađali su se ne znam tamo mjesecima da to podijele i onda su po kvotama, broju stanovnika i po ugroženosti ekonomskoj, na kraju ću skratiti ovaj drugi dio jer mi je važno samo da ga iniciram da ga dignem u vazduh, nijesu važne ostale stvari.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:19:09)

Znači, isto kao juče objedinjavate?
Hvala Vam.

BRANKO RADULOVIĆ (26.03.21 10:19:15)

Ne nego jedan minut, dopunsko ću na kraju.

Dopunsko ono pitanje, to nije ni važno, dopunsko.

Znači, ovako pojedini su dobili po 1.300 milijardi. Pojedini su dobili ogroman novac, pojedini su dobili po stanovniku kao Španci, na primjer 6.000, 7.000 eura po glavi stanovnika. Crna Gora kolko je dobila? Neđe oko, čini mi se, 113 miliona i to 50 ili 60 miliona bespovratno drugi dio ako ispunimo ovo drugo pitanje o kome ću govoriti. Mi smo dobili negdje čini mi se oko 118 eura po glavi stanovnika. Ako se mi nalazimo na kraju uvoza u tehnološkom, strukturnom i svakom smislu, ako se oni nalaze sa tehnološkim razvojem mnogo naprijed, gospodine Abazoviću, Vi šakom o sto i rečite dajte vi nama naše pare. Znači, morate to da uradite i onda da uzmete sve ove cifre što sam ja Vama dao. To morate da radite i moramo svi da radimo. Znači, ukoliko mi dobijamo neke mrvice, a za te mrvice ćemo plaćati stotruko više, a oni dobijaju veliki kolač. Će je ta ravnopravnost Evropske unije, nema je nigdje. Mi hoćemo Evropsku uniju, ali na pravim osnovama i pravim korektnim stvarima. O vakcini da ne pričam kako su nas prevarili.

Druga stvar, gospodine Abazoviću, vi ćete sada da pregovarate sa velikim silama. Zna li kako se to pregovara, sa svima lijepo, sa svima nedorečeno, a nasamo ja tebe najviše volim, ali znaš ljubav košta. Razumiješ li me, znači ideš u Brisel, ideš u Moskvu, ideš u Peking, pričaš sa njima i razgovaraš sa njima i vazda nedorečen. Ne ka kralj Nikola ufati se ovamo ja ću ovamo, ja ću onamo, pa buć dolje. Znači, u prvu stvar ste djelimično potrefili u drugu stvar ste krajnje omanuli. Potenciram i jednu i drugu stvar, a prvu konkretno, tražite naš novac. Zna li koliko treba da nam daju - 2,5 milijarde. Da imamo te 2,5 milijarde da stvorimo fond za razvoj Crne Gore sa razvojnom bankom, za restrukturiranjem tržišta novca, za restrukturiranjem tržišta kapitala, sa institutom za razvoj, onda bi krenuli u maršalov plan, a tako ovako ne može. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:22:05)

Zahvaljujem poslaniku Raduloviću.
Sada riječ ima potpredsjednik Vlade, izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 10:22:16)

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovane poslanice i poslanici, poštovani građani Crne Gore, poštovani profesore, hvala na pitanju.

Samo da kažem, čisto informacije radi da sam sve odgovore uredno dostavio i da, naravno, sa velikim zadovoljstvom danas prisustvujem ministarskom satu ili kako se to već naziva, u cilju razgovaranja na ove teme koje zaista smatram jako važnim.

Dakle, oko Vašeg konkretnog pitanja, pošto vjerujem da ćete imati i odgovor, možda i neka potpitanja, želim odmah da otvorim debatu da ne bih čitao ovo što sam pripremio a vi to svakako možete.

Ovdje se 2015. godine, i Vi to najbolje znate, otvorila priča o autoputu u Crnoj Gori i mnogi od nas koji su tada bili u opoziciji kritikovali su taj projekat, ne za to što ne želimo autoput, nego način na koji je tadašnja vlada izvodila taj projekat koji ima ogromnu implikaciju na naš državni budžet, enormnu implikaciju na naš državni budžet. Da napomenem, zbog građana Crne Gore, umjesto da je Skupština donijela samo odluku o zaduživanju, kao oko velikih infrastrukturnih projekata, mi smo donijeli Zakon o autoputu kojeg su pratile brojne kontraverze i koji može potencijalno, a nadamo se da neće, biti velika omča oko vrata daljem razvoju Crne Gore i njenom finansijskom sistemu. Vi, kao profesor koji je tada bio, ne tada nego u kontinuitetu priče o tome, najbolje znate ove činjenice. Nikakvog odnosa negativnog prema Kinezima ili prema Rusima ili prema Amerikancija nije bilo.

Na konkretno pitanje potpredsjednika Evropskog parlamenta, Vi ste sad dali odgovor, ja ću ga ponoviti, ja sam rekao stvar za koju duboko smatram da je najpravednija. Ukoliko želite da smanjite uticaj, a to ne znači u negativnom smislu, nego da naš budžet ne bude toliko zavisian od jednog duga, pomognite nam. Nijesam bio direktan kao što ste vi rekli, zato što ne mislim da su to naše pare, ja mislim da su to pare poreskih obveznika Evropske unije i mislim da nas je prethodna vlada uspjela dovesti do Evropske unije da bi mi danas imali milijardu. Mi smo došli u nezavidan položaj na način što nijesmo u Evropskoj uniji, a moramo da tražimo finansijsku podršku da bi mogli da servisiramo ono što je sadašnji budžet Crne Gore i ono što će biti naša perspektiva u buduću. Šta hoću da kažem. Mi smo morali tako da se postavimo. I možda su još neke kolege postavile to pitanje, biće vjerovatno danas prilike. Morali smo za to što naš autoput ne završava završetkom prve dionice, nego mora da se izvede do kraja da bi dobio svoj smisao. Da bi imali put od Bara do Boljara mi moramo da gradimo još dvije dionice. Kojim novcem? Jedna trećina našeg budžeta, jedna trećina našeg duga je kineski kredit. Ove priče o zaduženju, zadužili ste državu 750 miliona, pa 500 miliona je da se vrata dugovi koje je već nagomilala prošla vlada. Smatram to krajnje odgovornim. Potpuno saglasan pošto ste Vi dali najbolji odgovor na svoje pitanje kako treba da se ponesemo - tako treba da se ponesemo. Zašto? Ako neko želi stvarno da nam pomogne ili ako nas neko percipira kao partnera, neka nam pomogne finansijski. Mi od lijepih riječi nemamo ništa.

Isto je bilo za vakcine. Odmah da napomenem da sam izuzetno zahvalan Narodnoj Republici Kini koja je ustupila vakcine, koja je dala vakcine Crnoj Gori i pomogla. Još jednu stvar da konstatujem koja se i tamo konstatovala bez obzira što neki mediji koji imaju cilj samo da napadaju i da iznose stvari koje su netačne nisu to potencirali. Dakle, taj ugovor oko autoputa je potpisala naša Vlada, šta ima Narodna Republika Kina sa tim. Oni su vam dali jednu mogućnost, vi ste rekli ovo je za nas prihvatljivo, zašto bi mi na njih bili ljuti. Ako treba na nekoga da budemo ljuti, treba da budemo ljuti na sebe u smislu prethodne vlade.

Naš autoput se ne gradi po dinamici koja je predviđena. Ko za to odgovara? Mi moramo da uđemo u nove aranžmane sa Kinezima. Moramo da damo nova novčana sredstva da bi oni završili projekat. Ista firma radi most Kopno - Pelješac u Hrvatskoj, probija sve rokove u pozitivnom smislu. Kod nas ne može, 22 puta se probijaju rokovi. Dakle, zaboravili smo petlju, 60 miliona ili 100 miliona smo izgubili samo u tome. Ko će da odgovara za te stvari? To je pitanje koje treba da znaju građani Crne Gore. Naš odnos, ja sam potpuno saglasan sa profesorom, on je rekao prema svima, s obzirom da smo mi prvo mala država, država servisa, značajno orijentisana na turistički proizvod, odnosno na ono što treba da turizam stvara kao prihod mi nemamo luksuza da dijelimo lekciju o svjetskom miru. Međutim, to ne znači da nemamo svoj integritet bez obzira što nijesmo velika sila i nemamo svoja strateška spoljno-politička opredjeljenja koja treba da budu jasna. Ali to ni na koji način ne podrazumijeva konfrotaciju sa bilo kime ko je prema nama dobronamjeran, a ja vidim da su svi prema nama prilično dobronamjerni. Međutim, tako nešto treba da se iskaže i kroz ovo što ste Vi rekli, a to je kroz finansijsku podršku. Ako bi oni nama dali mogućnost da gradimo, možda dvije druge dionice, preko njihovih kreditnih aranžmana to ne bi bio poklon, to bi isto bio naš međusobni odnos koji bi mi morali da servisiramo godinama pred nama. Naš autoput ne može imati smisao sa 43 kilometra. Mislim da je državnički razmišljati i o drugim dionicama. Možda ih neće graditi ova Vlada, možda će one početi da se grade za 10 godina, ja zaista ne znam, volio bih da sve to bude brže, ali mi o tome moramo da razmišljamo, to je nešto što je vizija. Ako mi samo razmišljamo od danas do sutra hoće li nešto biti u političkom smislu, hoće li se iskoristiti u Crnoj Gori u aprilu ili u maju, zaista ja ne mislim da je to ispravno.

Hvala Vam puno na pitanju. Ako bude bilo potrebe za ovim finansijskim konkretnim podacima možemo ih iznijeti, ali vjerujem da smo se razumjeli. Takođe i ja dijelim Vaše stavove. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:29:12)

Zahvaljujem potpredsjedniku Vlade.
Profesore, iskoristili ste pravo na komentar, insistirate li na dopunskom pitanju?
Izvolite, dopunsko pitanje.

BRANKO RADULOVIĆ (26.03.21 10:29:20)

Gospodine Abazoviću,

Nas dvojica smo stari drugari i znamo, jedan više drugi manje, prema godinama. Ja samo želim usmjeravanje. Ovolika je dokumentacija oko autoputeva, tako da sve znamo i to ćemo preći, prebačiti u prvo pitanje kada budemo preispitivali. Mi ga moramo napraviti, ne samo ovaj autoput, nego i željeznicu i topli autoput i modernizovati dva aerodroma u sljedećih četiri godine dana to mora biti u agendi. Ako to ne budemo počeli u ovom mandatu nikad ga nećemo završiti.

Slušajte sad ovako, neću više da ulazim u to, samo sam rekao to sa susjedima moramo prvo da uradimo, premijeru sam juče rekao, sa svim susjedima u kompletnim projektima. Druga stvar, moramo odmah transformaciju da napravimo za sljedeći mjesec-dva dana, izgleda da će najbolje biti oko dolar - euro. To sam ministru Spajiću rekao.

Treće, ove pare, znate li kad se vraću, 2035. godine. Ako do tada ne budemo u Evropsku uniju, znači moraćemo ih vraćati. Kad ćemo biti? Što znači da su to naše pare.

Četvrta stvar. Znate li kako je Poljska izgradila autoput - nula, Evropska unija. Znate li kako je Istočna Njemačka izgradila autoput - nula! Zapadna Njemačka i Evropska unija. Znate li kako Bugarska i Rumunija su izgradile autoput - nula. Zašto, geopolitički uticaj. Hrvati fifti-fifti. Što znači da onaj investicioni balkanski okvir je minimalan, oni su rekli da će povezati svaku tačku. Neka povežu i naka nam daju pare za kvalitetne projekte, usaglašene. Znači morate tako da razmišljate, gospodine Abazoviću. Jesmo li se razumjeli? Dobro.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:31:13)

Zahvaljujem poslaniku Raduloviću.
Da li potpredsjednik Vlade želi pismeno dostaviti odgovor ili će sada iskoristiti pravo?
Izvolite popotpredsjedniče.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 10:31:22)

Mene raduje što je profesor Radulović i ja bih u ukupnom političkom diskursu volio da ovo budu teme oko kojih se mi navodno sporimo. Mislim imamo idejni konflikt, ne fizički konflikt.

Ovo su razvojne stvari. Vi ste rekli istinu. Mislim i neka to sad isto sada zamjeri, da bi mi mogli da nađemo te aranžmane koje ste Vi govorili da je imala Poljska, Istočna Njemačka, kad bi imali jasan stav zemalja Zapadnog Balkana o našim prioritetnim projektima. Međutim, mi svi, govorim generalno, i to je boljka ovoga prostora, mi stalno imamo te neke partikularne interese koji ne vode razvoju, nego vode regresiji i zbog toga mi ne možemo da dođemo do sredstava do kojih su možda drugi došli. Treba samo napraviti jednu razliku brojni od ovih infrastrukturnih projekata koji su se gradili, gradili su se u zemljama koje su već bile članice Evropske unije. Ja se potpuno slažem i to je naša razvojna šansa i mi je moramo nekako iskoristiti, a iskoristićemo je sigurno ako ne budemo dozvolili da nas prevlada neki nacionalizam, neki primitivizam sigurno ćemo iskoristiti jer Crna Gora je zemlja mogućnosti - Luku Bar, Željeznica i autoput. Sa susjedima novi projekti koji trebaju da budu Jadransko-jonsko povezivanje. Mi na taj način možemo za Crnu Goru da uradimo veliku stvar u prilično kratkom vremenskom periodu. Vjerujem da svi koji mogu da daju doprinos tome, a Vi ste sigurno jedan od ljudi koji već dao i tek vjerovatno treba idejno da pomogne da ćete to zaista znati da javno kanališete na najispravniji način i budete motivator i Vladi, ali generalno i građanima Crne Gore da se razmišlja u tom pravcu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:33:29)

Zahaljujem potpredsjedniku Vlade.

Sada idemo na drugo poslaničko pitanje, koristim priliku da pozdravim i ministra Leposavića, koji je sa nama i koji je prvi ministar koji će nakon potpredsjednika odgovarati na pitanja poslanika.

Ponovo poslanik doktor Branko Radulović.

Izvolite poslaniče Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ (26.03.21 10:33:47)

Gospodine Abazoviću, ja sam juče otvorio priču sa premijerom, sa Vama i sa ministrom ću i sa Sekulićem četvrtim oko ovog prvog dijela, jer ako nema prvog dijela nema ni posljednjeg dijela. To je ukoliko nemamo istinsku borbu protiv korupcije, demontažu sistema, reviziju prošlosti i uspostavljanje profesionalnih institucija neće biti Crne Gore, ni pravno, ni moralno, ni u ekonomskom ni u integracionalnom smislu. Svuđe će ste bili govorili su vam - konkretni potezi oko borbe protiv korupcije, orgaizovanog kriminala, konkretni, vi ste zborili - biće, biće. Sad ću ja Vas da pitam, ali konkretno da mi odgovorite. Ja to više biće, sutra, malo sutra, pa ovo pa ono prođe život i zakameni se Crna Gora u nemoralu i korupciji. Kažite pošto nemamo mi još agendu, rada Vlade za ovu godinu, a trebali smo je imati, trebali ste je napraviti.

Kažite mi prvo, kada će se otvarati tajni dosije, ali tačno da mi kaže do kad, do kada ćemo imati zakon o lustraciji? Do kada ćemo imati zakon o preispitivanju imovine? Do kada ćemo praviti i preispitivati štetne ugovore i pljačkaše koji i danas nastavljaju pljačku? Do kada ćemo institucionalno to uraditi? Što znači to? U Policiji prečistiti policiju, od ANB-a pa do Biroa za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Još to niste formirali, još ima onaj zadah onog Radonjića i onog drugoga kako se zvaše onaj što je iznad njega, Lazović, još njegov uticaj u ostalim stvarima. Prvu stvar što treba da napravite je jaki Biro u borbi protiv korupcije. Znate li Vi tačno kako je Zakon o tužilačkom procesu, znate li tužilački zakon? Ima ingerencije policije policija mora, može svakog od nas da pritvori ukoliko ima čvrste dokaze kao ovdje što ima. Znači, policija može svakoga da pritvori, nas ne jer treba da nam skinu imunitet. Što ste uradili oko toga? Dobro je Medo rekao - uhvatite ribu poljubite pa je puštite, nemojte da se tako šalimo sa Crnom Gorom.

Ja hoću dokaze, evo dokaz, onaj Radonjić se sprda sa nama, prije neki dan dok nije smijenjen, evo profesore ispitujemo deset godina dana, onda Katnić, prije neku noć ispitujemo deset dana, Brković nije da me ne bi opet opomenuli nije malo, a ovi su drugi mnogo

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:37:02)

Profesore, spajajte isto pitanje i komentar.

BRANKO RADULOVIĆ (26.03.21 10:37:10)

Znači, gospodine Abazoviću, kad će ove moje tužbe koje predstavljaju budućnost Crne Gore biti u Policiji? Tužilaštvo je sad ovakvo kakvo je i Katnić ovakav kakav je kad će biti preispitan, kad ćete to napraviti?

Gospodine Abazoviću, ako mi to ne uradimo neće biti ništa od Crne Gore. Zašto se Demokratski front tako čvrsto zalaže za ova dva zakona oko tužilaštva? Ne što mrzim, ne znam sutra ću ga zaboraviti Katniću ću reći jado jadani što je bio to u istoriji tako će i ostanut. Ali ja želim da pročisti i mi u Demokratskom frontu želimo da pročistimo, da napravimo policiju fenomenalnu, profesionalnu. Zašto je od Amerikanaca ne uzmete glavnu specijalnost, ne, kakvog Katnića nego pravog dokazanog. Zašto ne uzmete što sam ja pričao Rumunku, predsjednicu što je bila ministarku pravde, zašto vi ne pođete kod nje, moju drugaricu? Zašto sa ovom oko državnog tužioca Evropske unije ja kad sam veliki naslov gore Radulović traži da dođe Macovej, da dođu u Crnu Goru da nam pomognu, istinu bre tražim, ako nećemo nekoga neka neko dođe. Zašto ne počnete sa tim stvarima? Kažite Evropskoj uniji nemojte vi nas, ni Venecijanci, nemojte vi nas mi ćemo da primjenimo ono što ste vi primjenjivali u Češkoj, Poljskoj tih i tih godina. To znači, kad otvoriš tajni dosije na Trgu slobode slike - špijun, špijun. Tako ćemo one portale što smo Vi i ja protiv njih, one udbaške portale da ih očistimo i one nik nejmome.

Zašto, gospodine Abazoviću, ne sjednemo, ja sam stalno zborio i predsjedniku Skupštine i Vama, da sjednemo, prvo mi da napravimo osnovu, reformi pravosudnih organa, krajnje je vrijeme. Da ponudimo njima ovo je osnova koja je demokratska osnova, ako je ne prihvate onda ih nešto svrbi, onda ima nešto u što su umiješani, u neke stvari, kog interesuje Crna Gora, onda će biti korektni. Znači, kažite mi kad ćemo

otvoriti tajni dosijee i zalijepiti slike na Trgu slobode da bude slobodna, ali tačno da mi kažete do kad? Kad će biti ovi drugi zakoni, kad će se preispitati ove moje tužbe, kad će privesti Branka Radulovića odnosno Mila Đukanovića za lopovluk, kad će zato što je Branko Radulović, odnosno Milo Đukanović ođe na vrhu svih ovih tužbi za krađu, kad će se oni privesti? Ne interesuje me kohabitacija sa mnom ili sa njim, nego me interesuje interes Crne Gore, pa do onoga posljednjeg u KAP-u, a još mu dajete Crvene boksite /prekid/... Još se igra i ovako ucjenjuje ona junačina. Nemojte tako, nemojte da se igramo, nijesmo se za ovo borili, ni Vi ni ja ni ostali ođe, toliko godina mogli smo se prodati. Ajmo ozbiljno, odgovorite mi konkretno.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:40:54)

Zahvaljujem poslaniku Raduloviću.
Riječ ima potpredsjednik Vlade.
Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 10:41:00)

Hvala profesore Raduloviću, sad smo na ove teme koje eto i sektorski su mi bliže, ja ću pokušati da odgovorim.

Dakle, znate zašto je napad na bezbjednosni sektor u Crnoj Gori? Zato što, ako poražena strana ukapira da taj sektor može da ostane u cjelosti spreman da odgovori zahtjevima države, oni više nikad neće imati šta da traže na političkoj sceni. Znamo zašto su svi napadi konkretno na mene lično vezano za ove portale koji i vas tretiraju, ali u manjem obimu samo zbog toga što svako zna da najsloženije operacije su počele da se češljaju. One nijesu dobile svoj konačni epilog, ali je nešto počelo da se radi i to što je počelo da se radi je vrlo ozbiljno. Ukoliko ne bude rušenja sistema sektora bezbjednosti, te stvari će ugledati svjetlost dana. Ja ne mogu da kažem datum, ali mogu da kažem da na to nećemo čekati predugo. To su najozbiljnije operacije u ovoj državi.

Kada je riječ o tome što je konkretno urađeno, urađeno je mnogo. U javnoj upravi, počevši od svih ministarstava niko nije spreman više da ukrade jedan jedini euro. To je prva stvar.

U ovu Vladu su ljudi koje vi možete kritikovati i to jeste posao svih političara, ali su poštjeni. To je jedna stvar. Ako ne krađu ministri neće krasti ni službenici, ako neko bude dirnuo jedan euro protivzakonito, a za to se sazna ja ću da uperim prstom na tog službenika ako to ne bude uradio nadležni ministar, ali da se to sazna. Da li ima korupcije i dalje u Crnoj Gori? Ima. Da li ima u mjeri u kojoj je bilo ranije? Nema. Da li je ovo što ste Vi rekli, ovaj početak za koji sam ja rekao da je jako važan i da je ipak i pored svega i sa ovakvim tužilaštvom kojeg ja kritikujem više nego vi zato što je meni veća omča oko vrata nego vama, zato što moramo ljudima da isporučimo rezultate, a ne možemo. Ja sam o tome govorio isto kao Vi i u Briselu i na svakom mjestu. U Euronjuz imate intervju u kome naslov kaže - Moli se Evropska komisija da ne drži zavezane ruke Crnoj Gori u borbi protiv korupcije. Zato što ja smatram da isti ljudi ne mogu da postignu bolje rezultate, nego da su nam problem da bi uradili stvari o kojima Vi pričate, o kojima ja pričam, o kojima javnost priča godinama gdje je naša zemlja, pa samim tim i naša budućnost poharana, opljačkana do koske. Vi ste naveli samo neke primjere. Mi smo u KAP-u izgubili 500 miliona eura, možda i više. Mi smo dali garancije 180 miliona eura nenaplativih. Ko bi vam dao danas kredit da vi ne založite neki kolateral u povratku? Niko. Ko može to da procesuiru? Samo tužilaštvo. Policija može da privodi, ali ona ne može da odredi zadržavanje i to je ono što je Vaš kolega rekao, ali u malignom smislu da smo mi imali situaciju privedite pa pustite. Mi ljude ne možemo protivzakonito držati u pritvorenju. To od ove Vlade ne možete da tražite.

Mi smo stavili lisice na ruke Branu Mićunoviću, naša policija, i to ljudi koji rade za 500 eura i nijesu trepnuli, jer su ispunili zadatak koji je važio za svakog građanina toga dana da lica budu kontrolisana na način na koji je to primjereno. Tako smo se ponašali, 68 ljudi koje je uhapšeno, privedeno, pušteno, protiv kojih su podnijete krivične prijave, pa ljudi uhapsili smo pola jedne lokalne samouprave. Svi su priznali krivicu. Zašto bi ih držali. Oni će ići na sud i dobiti kaznu. Ja ne mogu da razumijem da neko očekuje da ljudi idu u zatvor, pa to je opterećenje, najbolja stvar je kad sami priznaju. Jeste napravili su zloupotrebu službenog položaja lako, biće presuđeno novčano ovako-onako, ne znam to je stvar suda.

Da vam kažem, četiri ubistva su spriječena u Crnoj Gori. Kad je uhapšen Belivuk u Srbiji kome je naša policija dozvolila ulaz, ne sada nego ranije, on je skinut sa liste ljudi kojima je zabranjen ulaz, što je katastrofa. Prethodna vlast je to činjala, ljude koje ste vi sada pominjali sada iz Policije kojih je jako teško da se oslobodite, vi kada se oslobodite jednog čovjeka on svoju mrežu zadrži, ti ljudi su i dalje unutar sistema. Treba tu dosta raditi da bi se napravio neki veći rifešing. Četiri ubistva su spriječena na primorju i u Podgorici. Da se to desilo u Srbiji mi ne bi sedam dana mogli da živimo od medija samo bi se o tome

pisalo, bez obzira voljeli mi tužilaštvo, Specijalni policijski tim, Upravu policije ili ne voljeli, to se desilo u Crnoj Gori. Krenula je borba i protiv ljudi koji švercuju narkotike, krenula je i protiv ljudi koji su zloupotrijebili službeni položaj na raznim mjestima. Ja očekujem da vrlo uskoro imamo i druge akcije vrlo, vrlo značajne.

U MUP-u gdje smo mogli da radimo, gdje smo došli do dokumentacije otkrili smo tender višemilionske zloupotrebe novca, sredstava Evropske unije. Sada je pod monitoringom još nekoliko tendera. U drugim institucijama desiće se isto, ali ja kao i Vi nijesam zadovoljan dinamikom koliko mi brzo osvježavamo sistem, odnosno koliko se u institucijama brzo inkorporiraju ljudi, ja sam sa time nezadovoljan. Uopšte me nije sramota da to kažem. Ja sam lično sa time nezadovoljan. U nekim upravama i dalje sjede ljudi iz bivšeg režima. Mi ne možemo da dopremo do svega, ali niko ne može da kaže da se u 100 dana nije nešto činilo. Zašto? Da je ovo stvar tužilaštva, nijesu radili to ranije, nijesu mogli da čekaju novu vlast. Nije bilo političko volje. Sad postoji politička volja, zbog toga se crtaju mete. Sve ove priče izdajničke, komitske, srpskog sveta ovoga - onoga sve ima samo za jedan cilj i neka građani upamte u Crnoj Gori, sve ima samo za jedan cilj, da se zaštiti kriminal. Samo jedan cilj postoji, da se zaštiti kriminal i ogromna finansijska sredstva i poslovanja koji određeni krugovi ljudi imaju od toga.

Žao mi je što danas nema gospodina Popovića koji je dobio kaznu 15 dana iz Skupštine Crne Gore. Žao mi je zato što na njegov odgovor treba da se kaže šta se dešava u njegovom rodnom gradu i ko su lica u njegovom rodnom gradu koji između ostalog prijetu ljudima koji pokušavaju da se obračunaju sa kriminalom i zbog čega postoje službene zabilješke. Lako je ljude etiketirati po portalima i oko toga je li neko uzeo novac, nije neko uzeo novac. Nije niko uzeo novac. Zato je i problem, jer da je uzeo novac ćutao bi, ne bi se niko borio protiv njih.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:48:44)

Potpredsjedniče Vlade, privodite kraju. Zaključite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 10:48:47)

Samo da kažem konkretno za dva zakona završavam i izvinjavam se.

Vi ste pitali za zakon o porijeklu imovine za koji smatram da je najznačajniji zakon u borbi protiv korupcije u Crnoj Gori. Vaš Klub je i predložio jedan zakon.

Građanski pokret URA je predložio drugi zakon. Imamo jedan predlog iz Britanske ambasade, izabraćemo model. Do kraja proljećnjeg zasijedanja, ja mislim da ćete biti u prilici da usvojimo zakon o porijeklu imovine. Što se tiče zakona o lustraciji on je komplikovan iz razloga što se efektira drugčije na drušvo. U mnogim zemljama se pokazao kao neuspješan, ali jesam da otvorimo dijalog sa svima naravno da otvorimo društveni dijalog oko toga da vidimo da li i taj zakon možemo da učinimo primljenjivim u Crnoj Gori.

Znate što je problem sa službom? Vi kažete stavićemo imena špijuna i tako dalje. Stavićemo imena špijuma, ali stavićemo imena koji nijesu špijuni, a koje možda služba iz ovog ili onog razloga željela da etiketira kao špijune. Što ćemo onda da uradimo? Onda će nam se desiti situacija kao u Sjevernoj Makedoniji. Zbog toga treba da budemo oprezno, jer se radi o ljudima o njihovim porodicama o kredibilitetu i moramo da budemo oprezni kad izaberemo model moramo da ga izaberemo na način na koji će biti izvodljivo primljenjiv u Crnoj Gori. Smatram, i sa time završavam uz veliko izvinjenje, zakon o porijeklu imovine i kad vam neko kucne na vrata i kaže -kako vozite blindirano auto koje je pritom nelegalno registrovano, onda ćete morati da kažete jeste ja ostvarujem prihode od toga i toga. Ili imate kuću od nekoliko miliona eura, a radite u državnoj upravi za 700 ili 800 eura? Kad to opravdate ako ste otkrili mikročip ili ste Bil Gejts treba reći svaka čast, ne treba više čovjeka pominjati. Kad dođe do tog zakona kad ne bude dileme ja ću samog sebe da prijavim. Ako ta opcija ne bude postojala zamoliću nekoga od kolega da me prijavi i volio bih da se svi nosimo, naravno profesor Radulović da me prijavi, i da se svi na taj način odnosimo vrlo korektno prema tome. To će biti veliki doprinos, veliki doprinos i punjenju državnog budžeta i unošenja...

Izvinjavam se još jednom predsjedniče i hvala na razumijevanju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:51:29)

Potpredsjedniče Vlade biće prilike kasnije. Hvala. Kasnije ćemo sve nadoknaditi tako da će sve biti kako treba da bude.

Poslanik Radulović insistira na dopunskom pitanju. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (26.03.21 10:51:33)

Gospodine Abazoviću,

Vidi se da ste bili moj đak dokvas nije Miško Perović preuzeo, ali dobro. Što šala, što istina nećemo sad i Miško je moj drug.

Da Vam kažem nešto, super ste u pravu sva ova hala buka zato sam rekao juče u pamet se građani Crne Gore, diže se iza nećijih repova. To je jedina stvar, druge stvari nema. To je jedna stvar.

Zašto sam juče govorio premijeru viting, viting, viting moramo da preispitamo svakoga i od imovinskog kartona do kredibilitnosti u policiji, tužilaštvu i sudstvu, ako tu ne izvedemo tu ne pročistimo sve i prolufiramo džabe krečimo. Vi ste rekli da o svakome znate sve, pa ćete fino da kažete ovo je istina, ovo je istina, ovaj nije, ovaj akademik je bio špijun, ovaj profesor je bio špijun, ovaj je bio špijun jer ima akademika špijuna ima ih svakakvih. Znači, to je ta rabota. Nema pročišćenja Crne Gore, ukoliko mi to ne uradimo, vi kažete da ne kradete, pa to je osnovna stvar da ne kradete pa to je demokratski kontinuitet, ali mi smo post-totalitarni sistem gdje moramo da rastresemo svu Crnu Goru. Shvatate li to i morate mnogo brže da radite. Lustracija - pročitajte poglavlje - 3. Mi moramo tranziciju pravdu kroz lustraciju da sprovedemo od spomenika onih koji su proganjani do onih koji su širili bratsku netrpeljivost da ih maknemo. Moramo da nadoknadimo ili materijalno ili barem bistu nekome da podignemo što su mu pobijeni sve bili da su manjine ili neki drugi protivnici, moramo u tranziciju pravdu.

Gospodine Abazoviću, došli ste na vruću stolicu, hoću konkretne rezultate, imate partnera u meni. Ukoliko nema konkretnih rezultata hoću da se smijenite jer je to istorijska uloga vaša. Razumijete li me sve znači budućnost Crne Gore oko svega, neću da ulazim u druge detalje jer bi otišlo to u priču, ali ovo je naš kontinuitet poslije. Ja ću ubuduće da razgovaram sa premijerom, što je uradio oko ovoga juče što sam mu dao i Vama što ste uradili, što će te uraditi za dva mjeseca. Za dva mjeseca znate li koliko se može uraditi.

Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:53:10)

Zahvaljujem poslaniku Raduloviću.

S obzirom da je potpredsjednik Vlade imao drastično prekoračenje, sada neće moći maksimalno iskoristiti, ali kratko možete. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 10:54:36)

Dakle, meni je drago ako Vi mislite da sam bio Vaš učenik, meni je to čast, zadovoljstvo, Vi ste uz to jedan od najpametnijih ljudi na svijetu. Tako da nema umrlih, već je ostalo 70 možda je ostalo 70. Slažem se i samo da kažem čisto zbog odgovornosti, ako ne možemo da isporučimo rezultate ne treba da sjedimo ovdje i treba da dođe neko ko može da ih isporuči. To građani u Crnoj Gori očekuju, ja sa tim nemam nikakav mogući problem, dajem maksimum koliko mogu, koliko znam, koliko činim, to je to. Nikakav problem sa tim nemam. Spreman sam da ako ne možemo da isporučimo rezultate da dođe neko drugi ko može da isporuči.

Međutim, što ste Vi rekli 30 godina i nije to 30 godina, to je mnogo duže od 30 godina, taloženje svega i svačega u Crnoj Gori, a naročito u posljednjih 30 godina, ne može da se demontira za 100 dana. Proces je krenuo mi više što je najvažnije nikakav politički monopol svi imaju određenu važnost neko veću, neko manju, ali svi imaju određenu važnost. Nadam se da će Crna Gora to iskoristiti kao kvalitet više i da ćemo naravno imati progresivne snage u narednom periodu. Samo još jedna stvar, s obzirom da je zakon o unutrašnjim poslovima gotov da je već stigao u Skupštinu, ako ne stići će, pozivam sve poslanike, naročito poslanike parlamentarne većine da ga podrže. On će isto pomoći značajno u ovome što ste Vi rekli u rifešovanju sistema unutar Uprave policije generalno.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 10:56:19)

Zahvaljujemo potpredsjedniku Vlade.

Idemo dalje.

Treće poslaničko pitanje, došlo je do rotacije, tako da će prvo postaviti pitanje poslanik Danijel Živković, a sljedeći na redosljedu će biti poslanik Andrija Nikolić.

Izvolite poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (26.03.21 10:56:35)

Hvala poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani potpredsjedniče Vlade, kolegice i kolege, poštovani građani,

Ja sam u skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, potpredsjedniku Vlade gospodinu Abazoviću, postavio sljedeće poslaničko pitanje.

Prilikom posljednje posjete Briselu, kazali ste da postoji jak uticaj Kine i Rusije u Crnoj Gori. Kako ste ranije najavili da ćete strogo voditi računa o imenovanjima u obavještajno bezbjednosnom sektoru, a u kontekstu posljednjih ozbiljnih propusta u radu Agencije za nacionalnu bezbjednost kao i kršenja Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, Zakona o državnim službenicima i namještenicima, kroz donošenje i rješenja o prestanku službe, za nekoliko službenika, među kojima su i tri načelnika, da li se smatrate odgovornim za ove propuste? Kako ćete opravdati činjenicu da se iz Agencije za nezakonit način tjeraju najiskusniji operativci, a da su odluke o tome kompromitovane od početka do kraja takozvanog disciplinskog postupka?

Kazao sam da ću obrazloženje dati na današnjoj sjednici Skupštine.

Dakle i Vi i ja dobro znamo koliko je značaj bezbjednosnog sektora u jednoj državi. Znamo dobro da je Crna Gora izabrala svoj integracioni put i da je danas Crna Gora članica NATO saveza. S obzirom na te okolnosti moram priznati da, naravno kao i Vi, znamo odlično da postoji ozbiljno interesovanje drugih zemalja odnosno trećih zemalja zbog različitih interesa i uticaja na Crnu Goru. Takvo interesovanje kao što se i Vi sjećate bilo 2016. godine prilikom održavanja parlamentarnih izbora, posebno zbog toga što je Crna Gora trebala da postane članica NATO saveza.

Interesuje me kako Vi posmatrate situaciju u odnosu na tu okolnost iz 2016. godine danas, da li postoje jaki uticaji, ne govorim o finansijskom uticaju tih trećih zemalja na Crnu Goru, govorim o bezbjednosnim izazovima tih trećih zemalja? Posebno u kontekstu onoga što se posljednje desilo u Agenciji za nacionalnu bezbjednost. Vi ste kazali da je neophodno promijeniti kadrove i strukturu u obavještajno bezbjednosnom sektoru kako bi imali kvalitetne rezultate. Ipak, morate priznati da u tom obavještajno bezbjednosnom sektoru rade siguran sam kvalitetniji operativci odnosno ljudi koji svojim referencama zaslužuju da budu tu, a koliko ja imam informacije oni su sklonjeni sa tih radnih mjesta. Da li je to narušilo reputaciju i ugled Crne Gore, ovom obavještajnom smislu pred međunarodnim adresama. Posebno ako uzmemo u obzir da je došlo do curenja odnosno davanja određenih tajnih podataka koje smo imali prilike da čujemo na Odboru za bezbjednost i odbranu prilikom Vašeg kontrolnog saslušanja i gdje ste Vi sami kazali da je došlo do propusta u radu od strane vršioca dužnosti Agencije za nacionalnu bezbjednost gospodina Vukšića.

Dakle, kako se određujete u odnosu na tu okolnost, s obzirom na to da ste kazali da će te pomno pratiti sva imenovanja u obavještajno bezbjednosnom sektoru u odnosu na to kakva je biografija gospodina Vukšića i da je bilo kroz medije različitih indicija da je to ime povezano sa ruskim uticajem u Crnoj Gori? Zbog toga sam Vam i sa namjerom postavio ovo pitanje da nam obrazložite da li se ovaj jak uticaj Kine i Rusije odnosi na bezbjednosni izazov pred kojim se Crna Gora nalazi? Da li je ugrožena reputacija Crne Gore u ovom smislu pred međunarodnim partnerima, konkretno NATO partnerima, s obzirom na to da je došlo do odavanja tajnih podataka jedne od zemalja članice NATO saveza? U odnosu na to daću i komentar.

Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:00:15)

Zahvaljujem poslaniku Živkoviću.

Sada riječ ima potpredsjednik Vlade pravo na odgovor. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 11:00:21)

Poslaniče Živkoviću, zahvaljujem na pitanju. Naravno odgovoriću neću čitati odgovor koji ste dobili pismeno nego ću se osvrnuti na Vaše komentare koji su ispravni u smislu otvaranja polemike i reću ću sljedeće.

Dakle, što se tiče sektora bezbjednosti maloprije sam u odgovoru rekao, a moram ponoviti to je najosjetljivija stvar u svakoj zemlji nije to nešto što je osjetljivo u Crnoj Gori. Strani uticaj ovdje je prisutan godinama i biće prisutan i u narednom periodu. Zašto, zato što je to logika djelovanja super sila u svijetu, u svakoj državi svijeta, negdje manje, negdje više. U zavisnosti od jačine institucija neke pojedinačne zemlje zavisi ko će taj uticaj biti pozitivan ili koliko će biti značajan za ostvarivanje nekih političkih ciljeva ili ekonomskih ciljeva. Ali, mi ne možemo da kažemo čisto da ne bi ostala neka dilema da na primjer SAD kao super sila, Kina kao super sila, Rusija kao super sila, Turska koja je u uzletu da tako ne ostvaruje uticaj i na druge zemlje svijeta, a ne samo na Crnu Goru.

Kad je riječ o ruskom uticaju koga Vi potencirate, ja ću reći da je značajni ruski uticaj ostvaren od sticanja nezavisnosti Crne Gore, kada ste vi dozvolili ne Rusima kao Rusima, jer naravno mi treba da budemo otvoreni za sve, nego ljudima sa sumnjivim kapitalom da osvoje značajne prostore i da ostvare značajne investicije u Crnoj Gori. Tada mi nijesmo bili na vlasti. Ja lično nijesam bio ni u politici, vjerujem ni Vi pošto smo mlađi, ali Vaše starije kolege su to omogućile. Radile su to permanentno. U mnogim tim stvarima ostvaren je značajan finansijski uticaj koji se kasnije nekako vjerovatno pokušao kapitalizovati i u političkom smislu.

Bio sam prošle nedjelje u Briselu i bio sam u sjedištu NATO-a i razgovarao sam sa direktorom NOS- a, naravno na zatvorenom sastanku s obzirom da on otvorenih sastanaka nema. Mislim da naš sistem bezbjednosti nije narušen, ali isto tako mislim da postoje ljude i unutar sistema i unutar politike najviše one koje vi personifikujete koji žele da ga uruše. Koji su motivi? Oni mogu biti različiti - da se Vlada pokaže nesposobnom, da se stekne neki politički profit, da se stekne neka finansijska korist, da se udovolji nekim mračnim silama unutar države ili van države ja zaista ne znam. Ako vi ne vidite da zapravo vi stvarate tu negativnu percepciju sektora bezbjednosti onda ne znam šta da vam kažem.

Dakle, slažem se sa Vama da i unutar Uprave policije i unutar Agencije za nacionalnu bezbjednost postoje ljudi koji časno i odgovorno obavljaju svoj posao. Bila bi tragedija da nije tako. Međutim, kad se napravi neki propust, a ja sam rekao da se napravio propust, nemojte odmah da targetujete direktora, nego razmislite o tim kadrovima koji su vama bliski, a koji su unutar sistema. Ja ne optužujem nikoga i znam da postoji funkcionalna odgovornost. Funkcionalna odgovornost se odnosi na ljude koji su na čelu institucija i to je nešto što se treba utvrđivati internom istragom ili na način na koji je to propisano zakonom ili NATO standardima.

U sektoru bezbjednosti mislim da pokušavamo da izvedemo reforme. Ja sam zadovoljan sa onim što se do sada uradilo, ostaje još mnogo posla, ostaje još ekstremno mnogo posla, ali ni na koji način ne želim da konstatujem da je on ugrožen ili da bih bio spreman da ga ugrozim, odnosno da ne reagujem, ako vidim da se tamo zaista neke stvari dešavaju suprotno nacionalnim interesima Crne Gore. Ja sam bio vrlo jasan i u razgovorima sa mojim kolegama. Neki od njih su to zamjerali, neki ne, neki su razumjeli, neki nijesu htjeli da razumiju, govorim o parlamentarnoj većini. Da što se mene lično tiče, subjekta kojeg ja predstavljam, sektor bezbjednosti nije stvar nečega što mi volimo i nešto što mi želimo da radimo zato što nam je to zanimljivo, nego je to crvena linija zaštite nacionalnih interesa Crne Gore i mi sa nacionalnih interesa Crne Gore se nećemo pomjeriti jedan jedini milimetar, a ne moramo da budemo dio Vlade, jedan jedini milimetar.

Isto tako kao što nijesam u cijeloj ovoj buci koju ste stvorili nakon 30. avgusta konkretno protiv mene lično, kao što nijesam nasjeo na propagandu, ni sad ne nasjedam na propagandu. Sve što se dešava neka se utvrđuje u skladu sa zakonom sa propisima. Znam što sam razgovarao sa našim kolegama iz NATO-a. Ja sam zadovoljan mnogim stvarima koje sam uspio da čujem, mnogim kritikama, mnogim pohvalama, mnogim sugestijama. Mi moramo da se transformišemo, ali ako neko misli da mi poslije 30 godina možemo za 100 dana da imamo sektor bezbjednosti koji će da funkcioniše besprekorno ja to zaista ne smatram za ozbiljnu percepciju. Tako da čisto da završim, bez obzira na vaše pitanje koje je bilo jako direktno. Mislim da i dalje postoje uticaji u Crnoj Gori, da će oni postojati i u kontinuitetu, mi smo takva država. Što mi ovdje u ovom Parlamentu i naravno kao u ogledalu Crne Gore, ukupnog stanovništva Crne Gore budemo jedinstveniji, to će naš otpor prema bilo kakvom negativnom uticaju, govorim samo o negativnim uticajima, biti veći. Što nas neko iz ličnih političkih razloga bude gurao u polarizaciju, u podjele, u nestabilnost to će uticaj tih drugih elemenata biti značajniji na naš sistem.

Zato vas ja pozivam s obzirom da ste vi na čelu Kluba Demokratske partije socijalista da pokušate ako zaista vam je stalo do Crne Gore da ne razarate njeno sistemsko biće. Ako vi budete nastavili da razarate vjerujte mi ćemo sa ove strane činjati sve da vam to ne dozvolimo, ali nemojte da dođemo sutra u situaciju da govorimo da je narušen naš ugled ili da Crna Gora nije nekako u političkom smislu ili u integracionom smislu poljuljana. Ja zato ne navijam i zato vas pozivam bez obzira što ste u opoziciji da ove stvari koje su nacionalni interes zaista budemo obazriviji i ne stvaramo nepravilike tamo gdje ih nema, a ako ih ima ljudi će svakako odgovarati. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:07:47)

Zahvaljujem, potpredsjedniku Vlade.
Pravo na komentar poslanik Živković.
Izvolite, poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (26.03.21 11:07:55)

Vjerujem da teza koju ste kazali da mi podrivamo sistem je neodživa. Zbog čega? Od 30. avgusta desila se mirna tranzicija vlasti i Vi ste sami kazali kako smo mi sve uradili što je do nas da napravimo mirnu tranziciju vlasti iako se to navodno nije očekivalo. Dakle, neodrživa je ta teza da mi podrivamo sistem. Da smo htjeli da podrivamo sistem moguće da bismo iskoristili neke druge metode od te mirne tranzicije vlasti. Vi ste dobili ulogu nekoga ko danas kreira društveno politički prostor i nekog ko ima društvenu političku odgovornost pred građanima. To podrazumijeva da snosite odgovornost za ono što su imenovanja u obavještajno bezbjednosnom sektoru. Govorio sam o tome zbog toga što je ovaj proces imenovanja, ne govorim o ličnosti, dakle ne govorim o čovjeku, nego o principu, narušen od samom početka.

Dakle, vi ste na čelu Agencije za nacionalnu bezbjednost tj. za vršioca dužnosti imenovali čovjeka koji je u tom momentu obavljao funkciju predsjednika Skupštine Opštine u Kotoru. To je politička ličnost koja je nosila jednu od lista u Opštini u Kotoru. Ako to nije tačno evo Vi me demantujte. Omogućili ste licu koje je politički profilisano da dođe na čelu Agencije za nacionalnu bezbjednost.

Evo da ostavimo po strani te formalne pretpostavke i u odnosu na biografiju tog lica imamo situaciju da je na jednom Odboru za bezbjednost prije ovoga gdje ste Vi bili kontrolno saslušavani jasno saopšteno vršiocu dužnosti direktoru Agencije za nacionalnu bezbjednost da ne otkriva podatke službenika Agencije za nacionalnu bezbjednost. Da li je to ozbiljan propust? Mislim da jeste. Otkrivanje imena svakog službenika koji je radio u bilo kojoj operaciji je ozbiljna prijetnja po porodicu tih ljudi koji su ti u tim operacijama učestvovali. Znači upozoren ja na toj sjednici Odbora. Nakon tog upozorenja imamo sljedeći problem koji se dešava na sjednici kojoj ste Vi prisustvovali da se odaju tajni podaci članice NATO saveza. To je ozbiljan propust i pravi kompromitaciju sa našim NATO partnerima. Bile su izjave ambasadora u Crnoj Gori o tome kako se može narušiti povjerenje sa članicama NATO saveza. Nema veze da li se Vi danas nalazite u ulozi potpredsjednika i nekoga ko nosi taj posao ili će se neko sutra umjesto Vas nalaziti. Govorimo o sistemu vrijednosti. Ja sam Vam jasno postavio pitanje zbog sistema vrijednosti. Dakle, Crna Gora se usmjerila ka evropskom sistemu vrijednosti. Interes nekih trećih zemalja je da Crnu Goru skrenu sa tog puta.

Govorili ste da smo mi omogućili da Rusija ima tako jak uticaj nakon sticanja nezavisnosti 2006. godine. Crna Gora je slobodno tržište. Svako je ovdje mogao da dođe kao što danas kao što ste vi kazali i iz Kine i iz Rusije i iz Turske naravno da ulaže u Crnu Goru. Zbog toga ne možemo problematizovati pitanje kako je ova vlast omogućila jak ruski uticaj. Vi dobro znate šta je bilo 2016. godine i zbog toga je bio otvoren jedan sudski proces koji je danas u trajanju pred sudskim organima i mi smo ostali principijalni u tom stavu da postupke koji se odvijaju pred pravosudnim organima ne komentarišemo, njih nijesmo komentarisali. Mi slim da je to bilo korektno sa naše strane iako kolege ovdje komentarišu sve sudske procese koji se odvijaju vezano za one ljude koji dolaze iz Demokratske partije socijalista.

Takođe, bilo je još nekih propusta u drugom obavještajnom bezbjednosnom sektoru. Govorim dakle o Ministarstvu odbrane. Dakle i tu se desio jedan propust na osnovu indicija koje smo dobili iz medija. Vi to možete demantovati ili potvrditi da je tamo u obavještajno bezbjednosni sektor imenovano lice koje je navodno zloupotrebljavalo određenu dokumentaciju i podatke vezano za NATO bazu u Poljskoj. Snosite odgovornost u odnosu na imenovanja. Mi govorimo o sistemu vrijednosti. Vi kažete da nećete mijenjati kurs kojim je Crna Gora krenula, vi kao politika, koji personifikujete tu politiku, dakle da nećete mijenjati kurs bez obzira da li bili u vlasti ili opoziciji. Ipak, dozvoljavate da tim imenovanjima bude kompromitovana i narušena reputacija Crne Gore u međunarodnim krugovima, posebno u obavještajno bezbjednosnom sektoru od koga zavisi ukupna stabilnost Crne Gore.

Zbog toga sam Vam i postavio ovo pitanje i sugerisao da se na taj način ne može voditi politika. Razumijem da je potrebno na različite načine uklapati različite političke interese, ali se ipak mora strogo voditi računa o tome ko personifikuje institucije koje vode računa o nacionalnoj bezbjednosti građana. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:12:45)

Zahvaljujem poslaniku Živkoviću.

Potpredsjedniče Vlade, nemate mogućnost, moguće da ste zaboravili zbog ove nove uloge i funkcije. Kada poslanik u drugom krugu ne iskoristi pravo na dopunsko pitanje. Kolega Živković je koristio pravo na tri minuta komentara, dozvolio sam isto prekoračenje poslaniku Živkoviću koliko i Vama, potpuno ravnopravno, praktično u sekundi. Da je poslanik Živković želio dopunsko pitanje, Vi biste nakon toga imali mogućnost. Premijer je juče imao, kao što znate, takođe ovo su stara pravila čak koja su bila i kada ste Vi bili poslanik, nova pravila premijerska su juče stupila, premijer je poštovao sve. Potpredsjedniče Vlade, imaćete mogućnost. On kaže da nije postavio nego je koristio pravo na komentar.

Poslanik Živković kaže da je bilo pitanje.

Izvolite, kratko odgovor.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 11:14:14)

Podrška u smislu odgovora.

Mislim da je diskusija bila vrlo korektna, potrudicu se da budem kratak.

Ne želeći sada da zloupotrebjavam, pošto ste džentlmentski dozvolili, da nekako politički napadnem - to ne želim, samo želim da konstatujem sljedeće. Dakle, kada govorimo o ovim propustima koji su bili ili nijesu bili ili će se utvrditi, samo Vam napominjem da smo mi već identifikovali velike propuste prethodnog direktora koji su mnogo više, po mom skromnom sudu, poražavajući nego li neke eventualne greške koje su se dešavale.

Tako da, kada govorite o tome da mi možda nijesmo bili obazrivi, treba uvijek da znate da postoji mnogo veća argumentacija koju sada ne mogu u kratkom vremenskom periodu i ne želim da zloupotrijebim, koja se odnosi na imenovanja koja su bila u prethodnom periodu, a vjerujem da Vi to jako dobro znate. Neću dalje. Zahvaljujem, predsjedniče.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:15:15)

Zahvaljujem na korektnom pristupu obojici sagovornika i civilizovanom odnosu.

Idemo dalje.

Sada poslaničko pitanje poslanika Andrije Nikolića.

Izvolite, poslaniče Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.03.21 11:15:28)

Poštovani građani Crne Gore, poštovani predsjedniče Parlamenta, poštovani potpredsjedniče Vlade,

Postavio sam Vam sljedeće pitanje - Zašto ste tokom izlaganja na Odboru za vanjske poslove Evropskog parlamenta u Briselu svjesno obmanuli evropske poslanike i na njihova pitanja saopštavali proizvoljne i netačne informacije? Da li ste to učinili da bi sa sebe i Vlade skinuli odgovornost zbog poteza koji dovode u pitanje evropski put Crne Gore?

Zašto sam upotrijebio oštru formulaciju i rekao da ste iznijeli obmane i da ste saopštili proizvoljne i netačne informacije? Po mom sudu, za svaku od ovih krivotvorina koju ste plasirali pred evropskim poslanicima, ponudiću argumentaciju, a onda neka zainteresovana javnost sudi o vjerodostojnosti tih navoda. Vi ste u Briselu kategorično odbacili ocjene da je Vlada prorуска, odnosno prosrpska. Vi i ja znamo da su idejni tvorci ove Vlade Srpska pravoslavna crkva i vaši osnivači. Dakle, predsjednika Vaše Vlade postavila je Srpska pravoslavna crkva. U toj Vladi nema nacionalnih Crnogoraca. Uglavnom su ljudi koji su jednovjerski i jednonacionalno određeni. Dogovor o formiranju Vlade je postignut pod Manastirrom Ostrog gdje ste i Vi lično prisustvovali. Da li zaista mislite da u Evropskoj uniji ne znaju za veze koje Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori ima sa Beogradom i Moskvom? Misлите li da je neopaženo prošlo to što ste Univerzitet Crne Gore dali u ruke predsjedniku Izvršnog odbora Matice srpske i osnivaču opskurnog portala IN4S je označen kao ključno glasilo srpske progagande u Crnoj Gori? Prema Izvještaju Stejt Dipartmenta označen kao dio propagande ekosistema ruskih dezinformacija u regionu. Da im je nepoznato da ste resor nauke, kulture, prosvjete i sporta dali u ruke Vesni Bratić koja za Crnogorce kaže da su proizvod etničkog inženjeringa. Da li misлите da je, makar nakon posljednjih događaja, ostalo nepoznato i to da ste jednu od najosjetljivijih pozicija u državi predali u ruke šefu Agencije za nacionalnu bezbjednost, gospodinu Vukšiću, koji je politička ličnost? Takođe ličnost bliska sa Srpskom pravoslavnom crkvom, nosilac liste koalicije crkve i Demokratskog fronta u Kotoru. Čovjek koji je ovih dana odao tajne informacije i kompromitovao saradnju

sa našim NATO partnerima, i sve tako po dubini državnog aparata, da ne govorim sada o kadrovima koje instalirate, odnosno vaša Vlada.

Ostalo je da čujemo šta ćete uraditi povodom najave predsjednika Vlade da će rekonstruisati Vladu na način što će potpredsjednička mjesta u Vladi ustupiti Demokratskom frontu i Socijalističkoj narodnoj partiji. Dakle, istog onog Demokratskog fronta kojeg ste u avgustu kvalifikovali kao kleronacionaliste koji negiraju Crnu Goru, a onda ste sa kleronacionalistima otišli pod Manastir Ostrog i dogovorili formiranje vlasti.

Drugo, tražili ste od Evropske unije, a govorili ste o tome i u nekom od prethodnih pitanja, da spriječi uticaj Rusije, a prije toga nijeste ni prstom mrdnuli na brutalno miješanje Srbije u izborni proces u Nikšiću. Ništa nijeste uradili. Držali ste granice sve vrijeme otvorenim i dozvolili ste da razni mešetari i agenti vršljaju po Nikšiću, sa nekim od njih ste čak imali i sastanke. Tu vam prethodnicu nije napravila Agencija za nacionalnu bezbjednost. Tokom kampanje i nakon izbora, potpredsjedniče Vlade, vi ste podrška u Vučićevoj bitci za Nikšić. Nemojte mi reći da predsjednik Srbije širi srpski svet u Nikšiću i u Crnoj Gori za račun i u ime Evropske unije.

Treće, zamolili ste Evropsku uniju da zaustavi kineski uticaj u Crnoj Gori i da zajam koji imamo prema Kinezima oko autoputa zamijenimo zajmom u nekoj od evropskih banaka. Krajem februara veze sa Kinom nijeste kvalifikovali kao veze koje mogu štetiti Crnoj Gori. Nijeste, nego ste prilikom donacije 30.000 kineskih vakcina zahvalili ambasadoru, iskazali poštovanje prema međudržavnim odnosima Narodne Republike Kine i Crne Gore i izrazili očekivanje da će se ti odnosi bilateralno unapređivati. Dakle, ovaj diplomatski incident koji ste napravili u Briselu treba da vidimo koliko će štete napraviti Crnoj Gori.

Molim Vas, dozvolite, nadam se da nećete biti restriktivni ni prema potpredsjedniku Vlade.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:21:26)

Biću ravnopravan, ali da se držimo granicu. Biću jednak prema obojici, ali privedite kraju.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.03.21 11:21:42)

Dozvolite samo da završim. Mislim da su važni argume i da je važno takođe da čujemo i odgovor od potpredsjednika.

Četvrto, rekli ste u Briselu da je promjena ljudi u Tužilaštvu neophodna, ali ste se ogradili od Predloga zakona o tužilaštvu pripisujući ga poslanicima vladajuće većine u Parlamentu. Dakle, poslanici URA u Parlamentu su potpisali inicijativu o promjeni tužilačkih zakona bez vašeg znanja kao predsjednika partije. Genijalno, genijalno zaista. Zaboravili ste šta ste govorili i Vi i ministar pravde Leposavić u odnosu na ove zakone, zaboravili ste i sad se ograđujete kao da Vlada nije ni luk jela ni luk mirisala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:22:32)

Poslaniče Nikoliću,

Stvarno je previše bilo, imate pravo kasnije na komentar, previše je zaista. Privedite kraju, prešli ste više od onoga što je dozvoljeno za postavljanje pitanja. Molim Vas.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.03.21 11:22:47)

Završavam u jednoj rečenici.

U redu, nastaviću kasnije.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:22:49)

Izvolite potpredsjedniče Vlade pravo na odgovor.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 11:22:56)

Hvala.

Poslaniče Nikoliću, u prethodnoj raspravi smo mogli da nađemo, da tako kažem neku crtu koja nije klasično politička nego bi se mogle i neke tehničke stvari reći ovdje. Vi ste postavili više političkih pitanja, možda moj odgovor ovaj pisani nije adekvatan jer nijesam znao da ćete ovoliko, ali meni ovo odgovara, meni ovo zaista odgovara i trudiću se da budem efikasan.

Dakle, prvo ja nijesam iznio nikakve obmane, samo da znate to. Uvijek govorim istinu i ono što mislim da treba. Nijesam partijski vojnik, nikad neću biti, ne moram da budem ovdje, ne moram da budem u politici, ja pričam ono što mislim da je istina i uvijek isključivo govorim što je istina, tako da ovo što ste Vi rekli da su izgovorene neistine zaista ne stoji. To što se vama moja istina ne sviđa ja to smatram dio demokratskog procesa i sa tim sam saglasan, a sad ću reći argumente više zbog građana nego zbog Vas jer ih Vi svakako nećete prihvatiti.

Dakle, ova Vlada nije ni prorуска ni prosrpska i meni je žao što Vi vrijeđate ljude koji su članovi Vlade Crne Gore. U Vladi Crne Gore sjede i Crnogorci. Mene je zaista stid što mi u 2021. godini treba da prebrojavamo krvna zrnca nekoga ko je u Vladi Crne Gore. Je li vama Sergej Sekulović Srbin, a sve i da jeste šta je problem, ali nije. Je li Tamara Srzentić Srpkinja, je li Dritan Abazović Srbin? Ali, sve i da jeste, sad je ovo jako ružno prema, ispada kao da treba nekako imati segregaciju prema ljudima koji se nacionalno izražavaju kao Srbi. Hoćete li vi takvu Crnu Goru? E ne može, pa ja kažem ne može. Crna Gora može samo da bude građanska i biće građanska. Biće građanska i biće jednaka prema svima. To je jedini način kako mi možemo u punom smislu da ostvarimo svoju državnost, svoju suverenost i svoj napredak. Hoćete li da eliminišemo te ljude za to što se izjašnjavaju drukčije? Ne dozvoljavam. Ja u tome neću učestvovati. Nije prosrpska, nije prorуска, nego je crnogorska u građanskom smislu.

Ko je odredio, Vlada, rekli ste bio je sastanak pod Ostrog. Jeste, rekao sam. Gdje treba da se sastajemo. Ja sam tamo razgovarao sa ljudima. Da budem vrlo precizan, gospodina Krivokapića sam ja predložio, nijesu predložili njegove kolege, a i druge kolege nisu imali stav protiv a nisu bile eksplicitne. Ja sam ga predložio. Ako Vi mislite da ja pričam u ime Aleksandra Vučića, to je Vaš problem. Ja sebe uopšte ne smatram toliko moćnim ni toliko značajnim da bih mogao da pričam u nečije drugo ime, naročito ne u ime državnika susjednih država ili u bilo koje države. Dobili smo ne političku vladu, dobili smo ekspertsku vladu, vidjećemo što će biti u budućnosti. Ljudi rade, trude se. Ja stojim iza njih kao ministara, poštenu su, ne brojimo im krvna zrnca i mislim da tako treba i da se nastavi.

Kad je riječ o Univerzitetu Crne Gore, ista vam je logika kao i za ministre. Hoćete li vi da kažete da neko ko nije Crnogorac ne može da bude na čelu rektorata ili na čelu Univerziteta Crne Gore. Je li to ta logika, je li to način na koji mi treba da gradimo neki evropski duh? Je li to to? Ako jeste recite javno. Ja ću vam reći da takve teze su teze nacionalističke i fašističke i šovinističke, ne zato što ih Vi izgovarate nego za to što je tako u realnoj praksi. Pa to možete sutra da kažete i za Bošnjaka i za Albanca i za Roma, da kažete ne može zato što nije. Će ste vi to vidjeli, Će ste vi to vidjeli? Dakle, Vlada je poštenih ljudi.

Rečeno vam je juče na Cetinju što ljudi Crnogorci misle o vama. Je li vam rečeno juče. Evo, prvi put, ja ne podržavam te skupove, suprotni su i mjerama, jesu li rekli vama, vašim poslanicima, naravno i poslanicima i drugih nekih stranaka, jesu li rekli što misle o vama. Kad govorite o srpskom svetu o tome treba da razmislite. Kad govorite o tome da Crna Gora može da nestane da može da joj se desi nešto, o tome treba da razmislite. 30 godina ste bili na vlast, 30 godina ste bili na vlast. Osim naših učlanjenja u neke međunarodne organizacije i naravno sticanja suverenosti, sve drugo je propast i lopovluk koji nas je doveo u ovu situaciju da se svađamo ko je koje vjere, ko je koje nacije. Zašto? Zato što ljudi ne mogu da pričaju o radnim mjestima. Ako mislite da je to način na koji treba razvija Crnu Goru, mislim da je to propast. Kad govorite o srpskom svetu nemojte vi davati doprinos tome. Vaša politika je dala doprinos tome da ljudi ovu zemlju ne osjete kao svoju. Što fali što se neko izjašnjava da je Srbin, što je problem? Albanac, Bošnjak, Crnogorac, marsovac, Jugosloven? Dajte više izađite iz toga ako želite da pomognemo Crnoj Gori da je spasimo, da je na neki način razvijamo. Kako ćemo drukčije time što ćemo praviti segregaciju.

Kad je riječ o portalima. Portali koji su vama bliski, vašoj političkoj opciji, ne Vama lično, vašoj političkoj opciji su sveli javni diskurs na taj primitivizam da je to nešto nevjerovatno, da je to zaista zastiđe. Ja ne branim ni jedan ni drugi portal, ali to što rade određeni portali bliski određenim kriminalnim krugovima, to je zaista stepen primitivizma koji trajno razara naše društvo, koji će ostaviti velike posljedice, jer vi legitimizujete taj rječnik. Pogledajte naslove na neke portale, da ih sad ne pominjem. Legitimisanje tog rječnika je nešto što će trajno da se prihvati u našoj državi. Onda ćemo ja i Vi doći u situaciju da za dvije godine, na primjer ovdje, tim rečnikom razgovaramo u Skupštini Crne Gore. Je li to hoćete? Ja neću, ja to neću. Ja hoću da imamo pristojne razgovore, da pričamo o autoputu, o drugim stvarima, o jednoj zajedničkoj državi koja je država svih nas koji živimo ovdje, koji radimo ovdje, koji svoju budućnost vidimo ovdje.

Kad je riječ o izbornom procesu u Nikšiću bilo je aktivnosti Uprave policije. One aktivnosti koje su izostale izostale su zbog ljudi koji su vama bliski, unutar sistema koji ne mogu da sprovode. Mi smo i vraćali građane u susjednu državu, bilo je miješanja u politički proces. Crna Gora i Srbija su zemlje koje su jako blisko povezane istorijski, familijarno, kumski. To ne možete da, ja nijesam ta opcija, ne želim, ja sve

smatram stvar legitimnosti. Nelegitimno je da neko čini nešto protivzakonito. I sigurno je toga bilo. Ja sam i u Briselu rekao da ne bih scene iz Nikšića volio da se nigdje ponove. Evo Herceg Novi je sad 9. maja, nadam se da ćemo drukčije ući u izborni proces. Pa neka pobijedi ko god pobijedi, sretno mu bilo. Ali nemojte da stvaramo apokalipsu od izbornih procesa, naročito ne na lokalnom nivou. Zašto bi stvarali apokalipsu, zašto bi imali tu tenziju, toliku preokupaciju, tuče na ulicama, ne znam ni ja auto litije na jednoj i na drugoj strani. Nemojte ljudi, dajte dozvolite neka se ljudi izjasne, neka pobijedi najbolji, ali ne možemo više da se vodimo logikom da ako pobijedi opcija koja nama nije bliska da će sutra da nestane Crna Gora. Je li nestala Crna Gora, e to ste govorili 30. avgusta, je li nestala Crna Gora?

Kad je riječ o Kinezima. Opet obmana. Jeste, ja sam se zahvalio ambasadoru Kine i izuzetno dobar odnos stvorio, po mom skromnom sudu sa ambasadorom Kine. Smo što mislim za razliku od vas jeste da u našem dugu niko ne treba da učestvuje sa 30%. Ako oramo da imamo dug, a moramo zbog vas da imamo dug, dakle da to bude po 10% raspodijeljeno na različite međunarodne faktore. Ja to smatram korisnim za državu. Da ne budemo zavisni ni od Kineza, možda ni od Evropske unije, ni od Rusije ni od Amerike, ali da pozovemo da nam pomognu finansijski, ako je to moguće i to nije antikineski, vi pokušavate da ga predstavite kao antikineski stav. Naravno njima hvala na svemu što su do sad uradili za Crnu Goru. Opet govorim sa ove govornice. Završavam.

Moram reći sljedeće. Kad je riječ o tužilačkim zakonima. Prvo Građanski pokret URA ne vodi Koza Nostra. Možda je to vama problem da razumijete, ali ga ne vodi Koza Nostra. Ovi ljudi koji su poslanici ovdje imaju svoj integritet, imaju svoje ime i prezime, imaju svoje dostojanstvo i mogu prema svakom zakonskom rješenju da se odnose na način ne koji je suprotan programu, ali mogu da se ponesu na način koji je demokratski. Ja tužilačke zakone u smislu korekcija koje su nama potrebne da bi sačuvali evropski put podržavam, ali to ne znači da ja podržavam ovakav rad specijalnog državnog tužioca ili drugih tužioca koji ne mogu da isporuče rezultate. To podržavam. Dakle, rezultate treba da isporuče neki drugi ljudi. Ovi ljudi da su mogli do sad da ih isporuče, pa oni ne bi čekali novu vlast. Ko je njima vezao ruke da rade, njima je zakon dao mogućnost da mogu da djeluju, ja ih pozivam i sad da djeluju dok su tu, ali isto mislim da je krajnje legitimno da se razmisli, ako nešto ne može, ako nema efikasnosti zašto bi neko, ostajem pri stavu nema čovjeka u Crnoj Gori koji treba da bude iznad nacionalnih interesa države. To važi za specijalnog državnog tužioca. Važi i za predsjednika države i za premijera i za poslanike.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:33:40)

Završna rečenica, potpredsjedniče Vlade, prekoračili ste.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 11:33:55)

Završna rečenica izvinite i kolega je prekoračio izvinjavam se završavam, možda će biti prilike i još. Žao mi je što vi baštinite što ste odmah, nakon što ste pali sa vlasti počeli da baštinite antievropsku politiku, antizapadnu politiku. Ja ne mogu da ulazim u vaše odluke, vi čovječe pozivate ambasadoru Amerike da napusti državu, a mislite da se vi ne krijete iza tih inicijativa. Ko se krije? Mislite da ne znamo. Vi sada govorite antievropski, pa vi ste antievropska orijentacija. vama smeta što sam ja tražio veći upliv Evropske unije u Briselu nego li što bi vi voljeli. Vi sada okrećete svoje kormilo, jer ste shvatili da sa 23. i 24. ako je ova većina realizuje možda Vi personalno ne, možda ni kolege koji su oko Vas ne, ali bojim ljudi koji rukovode vašom partijom ili su rukovodili vašom partijom to im se baš neće svidjeti.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:34:53)

Dovoljno je bilo potpredsjedniče Vlade. Odgovorili ste na sva pitanja.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 11:35:00)

Dovoljan vam je garant Petar Ivanović, ali nije on jedini vjerujte. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:35:04)

Zahvaljujem Vam potpredsjedniče Vlade.

Izvolite, pravo na komentar, poslanik Nikolić, samo mi recite na početku da li koristite samo pravo na komentar i na dopunsko pitanje? Zahvaljujem.

Izvolite poslaniče Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.03.21 11:35:14)

Potrudicu se da kažem još ponešto u odnosu na ovih 11 minuta koje je koristio potpredsjednik Vlade, gospodin Abazović.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:35:23)

Ne brinite ja vodim računa u sekundi će biti sve ravnopravno kao i za sve prethodne, a možemo da provjerimo statistički svakog prethodnika koji je bio. Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.03.21 11:35:34)

Ne sumnjam u Vašu korektnost predsjedniče.

Dakle, ponavlja se ono, gospodine Abazoviću što sam već jednom rekao kad smo vodili polemiku u Parlamentu. Što je istina slabija decibeli su jači. Žao mi je što ste pogrešno razumjeli ovu moju diskusiju i žao mi je što ne čitate na pravi način ono što sugestije upućene Vama.

Osnovna ideja mog obraćanja Vama je bila da Vas upozorim na činjenicu da vaša stranka i Vi personalno imate istorijsku, političku i civilizacijsku odgovornost za stanje u kojem se Crna Gora nalazi i u kojem će se nalaziti. U odnosu na to što ste prepoznali kao primjedbu za preraspodjelu određenih kadrova prosrpske orijentacije kako ste Vi to pročitali, a naravno pročitali ste tendenciozno da bi to politički pokušali da iskoristite je neprimjereno i netačno. Vaša poslanica u ovom Parlamentu govori da je trenutna opasnost za Crnu Goru klerikalizacija društva, a onda vaši poslanici u ovom Parlamentu glasaju za odluke parlamentarne većine koji doprinose toj klerikalizaciji.

Vaš poslanik koji je iskazao protivljenje Zakonu o slobodi vjeroispovijesti napušta Parlament da bi eskivirao glasanje o tom zakonu. Šta radi? Ide u Vladu koja predlaže taj zakon. Nemojte da nam držite pridike o principijelnosti, o moralu i o odgovornosti. Možda Vi, gospodine Abazoviću mislite da ste pozvani da to radite, ali reći ću vam nešto vrlo otvoreno i volio bih da to vrlo zapamtite. To što ste vi prepoznali kao protivljenje građana Cetinja u određenom smislu prema našoj pojavi juče na Cetinju možda smo u nekom smislu i zaslužili. Možda smo i zaslužili na neki način te zvižduke, ali nemojte da kolektivizujete i nemojte da govorite o kolektivnoj odgovornosti partije koja je donijela dobro ovoj državi, koja je donijela dobro ovim građanima. Vi ste se potpisom obavezali, potpisom, da ćete poštovati ono što su tridesetogodišnja dostignuća te vlasti.

Još jedna stvar gospodine Abazoviću. Ja sam čovjek koji živi od plate. Moja majka koja živi u Nikšiću živi privatno. Ja otplaćujem kredit za stan časno i odgovorno, kao što sam radio cijelog svog života. Prema tome, moje je upozorenje prema Vama. Budite malo senzitivniji i oprezniji u Vašim nastupima, jer nije sve u politici. Danas ste potpredsjednik Vlade sutra možda nećete biti. Mi smo poslanici, možda nećemo biti poslanici, ali ćemo morati da nastavimo da živimo jedni sa drugima i sa građanima Crne Gore, sa hipotekom koju smo stvorili o sebi radeći ovaj javni posao.

Ja sam Vam rekao da ste po mom političkom sudu vi u ovom trenutku politička karika koja pomaže zaokruživanje srpskog sveta u Crnoj Gori. Zašto sam Vam to rekao? Zato što u susret popisu u Crnoj Gori vi ustupate čelnu poziciju kulturnoj i prosvjetnoj eliti koja zagovara taj srpski svet. Ustupate poziciju Univerziteta. Prvi potez predsjednice Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore, Rajke Glušice, bio je ovaj, a inače joj se omaklo kod je koautor rječnika notirala Albance u pežurativnom nazivu i Dražu Mihailovića izjednačila sa antifašistima. Je li to vrednosni okvir u kome se vi krećete, gospodine Abazoviću? Nijesmo mi nacionalisti. Mi smo proevropska stranka. Mi smo sve uradili ovih 30 godina da Crna Gora zaokruži svoj evropski i evroatlantski put. Vi treba da budete /prekid/ posla i ako ste iskreno posvećeni tom poslu, vi ćete u Demokratskoj partiji socijalista i ovim ljudima koji sjede u ovim klupama imati podršku za taj posao. Pošto se pozivate na primjere iz savremene Evrope, a saglasićemo se da je Njemačka uzorna demokratija, premijer Kiringije jedne oblasti u Njemačkoj koji je nedavno izabran na tu funkciju je podnio ostavku. Zna li zašto? Zato što mu je podršku dala desničarska Alternativa za Njemačku.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:41:35)

Poslaniče Nikoliću., završavajte.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.03.21 11:42:10)

Završavam. Znate li što je Angela Merkel kazala u odnosu na tu činjenicu - da je to nedopustivo. Danas je desničarska Alternativa za Njemačku pod obavještajnim nadzorom Njemačke obavještajne službe u susret nacionalnim izborima. Dakle, neki savezi, politički savezi, gospodine Abazoviću, se ne mogu pravdati ni u savremenoj civilizaciji, a bogami ni u Crnoj Gori. I još nešto. Pošto ste pomenuli priču o navodnoj ugroženosti Crne Gore. Budite sigurni dok god smo ovdje i dok god radim ovaj posao, ni vi ni vaše kolege ni bilo ko drugi nećete moći da dovedete u pitanje ono što je urađeno u Crnoj Gori. Neki ljudi su posvetili tome cio svoj život i ugradili se u temelje savremene nezavisne i proevropske Crne Gore.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:42:40)

Zahvaljujem poslaniku Nikoliću.

Idemo dalje.

Sada je poslanik Luid Škrelja na redu. Peto poslaničko pitanje.

Riječ ima poslanik Luid Škrelja.

Pravila su takva, sve ste rekli, definitivno ste obojica imali dovoljno vremena, odgovorili na sva pitanja. Građani će suditi, ali mislim da je sve jasno.

Izvolite poslaniče Škrelja.

LUID LJUBO ŠKRELJA (26.03.21 11:43:05)

Hvala poštovani predsjedniče.

Dobar dan poštovane građanke i poštovani građani Crne Gore. Tražim vam oprost za vas koji ste zainteresovani da gledate Parlament da smo vas probudili rano da nas gledate.

Uvaženi predsjedniče Skupštine, uvaženi potpredsjedniče Bulajiću, uvaženi potpredsjedniče Vlade i ministre pravde, koleginice i kolege poslanici, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Dozvolite mi na početku samo da napravim dvije male, sasvim kratke digresije, što ćete moći da uključite u moju minutažu tokom izlaganja mog poslaničkog pitanja.

Ja potičem iz jednog kraja koji baštini tradiciju priče, govora, povodom veselih, tužnih i bilo kojih drugih događaja. Ako se pojavi neki čovjek koji je tiho pričao, a pričao je o najpametnijim stvarima na svijetu, da si pitao prisutne što je rekao, svi su rekli - a ništa pusti ga. Ako je vikao, ako je galamio - svaka mu čast, pa njemu ravnoga nema. Tako da imamo slučaj i situaciju i u našem Parlamentu koji su zauzeli jedan takav stav što u određenom momentu može da proizvodi i određene političke efekte. To je prva digresija.

Druga je očigledno da sam promašio temu i žao mi je jer nijesam znao da treba samo o bezbjednosnom sektoru da pričam, a ja sam mom sugrađaninu postavio drugačije pitanje. Ali, sad dolazim do jednog zaključka koji upošte nije meni po volji, a najvjerovatnije njima jeste. Imali smo prilike da čitamo da je neko objavio da su ona čuvena afera prislušivanja, da su svi lideri opozicije u Crnoj Gori prisluškivani sem Dritana Abazovića i Nebojše Medojevića. Zaključak neka građani izvedu. Zašto ona dvojica nijesu praćena. Ja sam rekao svaki komentar je suvišan po tom pitanju.

E ako mi dozvolite sad bih prešao na poslaničko pitanje, kažem koje je možda neprimjereno sad ovom momentu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:45:52)

Ubrzajte malo poslaniče Škrelja.

LUID LJUBO ŠKRELJA (26.03.21 11:45:57)

Poslaničko pitanje.

Pošto potpisujete sve što je Vlada uradila u prvih 100 dana rada, kao uspješan period sa zavidnim rezultatima, nabrajajući sva hapšenja, procesuiranja, smjene funkcionera iz revanšistički i političkih motiva, interesuje me da li smatrate uspjehom i da li potpisujete kao vrhunsku dobru stvar eliminisanje pripadnika manjinskih naroda iz svih segmenata vlasti, počev od Parlamenta, Vlade, upravnih odbora i drugih radnih tijela na svim nivoima? Kao najdrastičniji primjer, navešću Javno preduzeće za upravljanje Morskim dobrom iz kojeg ste eliminisali predsjednika i člana Upravnog odbora i to oboje iz Ulcinja, đe je preko 50% teritorije Morskog dobra u toj opštini.

Odgovor sam tražio u pisanoj formi. Dobio sam taj odgovor. Kasnije ću o tome.

Vrlo kratko obrazloženje, ako imam vremena, uvaženi predsjedniče, neću da prekoračim, vrlo kratko obrazloženje.

Ovo pitanje ponukalo me nakon mnogih izjava koje potpredsjednik Abazović daje. Zadnju nakon izbora u Nikšiću je jasno rekao - DPS je izgubio izbore, SDP je pošao u prošlost, gradimo građansku Crnu Goru. Logično pitanje - s kim, s kim grade građansku Crnu Goru ako su ova dva pošla u prošlost?

Da bih to potkrijepio tačno, ja ću vrlo kratko na moju diskusiju prilikom izbora ove Vlade sam rekao - pokušaću da i ja sa svog ugla dam skroman doprinos raspravi o izboru numerički 42, a realno i stvarno prve crnogorske vlade u njenoj istoriji, ne u smislu nacionalnog oprjedjeljenja jer neću u to da ulazim, već po građanskom karakteru naše države propisane Ustavom.

Kažete da nemate pravo na grešku, a u startu kršite sveto pismo svake države, tj. preambulu i član 1 Ustava Crne Gore. Ova Vlada niti je demokratska, niti višestranačka, niti ekspertska, već jednonacionalna, jednovjerska, pravoslavna pod patronatom Srpske pravoslavne crkve. Jedino što cijenim da je istorijsko to što u takvoj Vladi nije bilo mjesta za pripadnike manjinskih naroda nezabilježeno u parlamentarnoj tradiciji Crne Gore.

I zbog javnosti da kažem, nikad ni ja niti moja porodica, niti moji bližnji rođaci ništa protiv bilo koje vjere nemamo niti protiv bilo koje nacije i ne bih volio da neko samo pominjanje Srpske pravoslavne crkve smjesti u kontekst politikanstva, jer ja za to nijesam spreman, raspoložen, niti mogu da razgovaram na takav način sa bilo kim. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:49:08)

Zahvaljujem poslaniku Škrelji.

Sada pravo na odgovor potpredsjednik Vlade, gospodin Abazović. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 11:49:21)

Poštovani poslaniče Škrelja, hvala na pitanju.

Upotrebljavaju se i drugi jezici, itd. mogu odgovoriti naravno, ali volio bih da me svi vi razumijete, kao i javnost, a naravno sa kolegom Škreljom možemo kasnije nastaviti polemiku.

Dakle, samo ću prije nego što kažem, pošto je gospodin Škrelja podsjetio i na neke stvari koje su bile prije izglasavanja nove vlade, posjetio je na neke izjave, na ekspozice, na neke segmente, koji su tamo rečeni. Ja ću samo podsjetiti na još jednu svoju rečenicu, mnogi su je zamjerali, ja smatram da je ona ubjedljivo najbolja, ali nema veze. Rekao sam da IQ 86 nagrdi ovu državu. Ja ostajem pri tome koliko god to nekome možda zvučilo prejako. Generalno govorim IQ 86 u prosjeku ako je tačan, a vjerovatno nije daleko od tačnog, on definitivno razara naše i političko biće i društveno i kulturno i svako drugo biće i mi treba da idemo ka unapređenju, prvo 90, onda ka 100, pa onda da dođemo negdje na neki zavidni nivo onda ćemo imati drukčije tretmane i unutar Parlamenta.

Kad govorim o odgovornosti. Možda se djelimično odnosi na odgovor na prethodno pitanje, djelimično. Kad se pričalo samo o odgovornosti, samo da kažem jednu stvar da ne bi bilo sada mi ovako, mi onako, neko nam nešto spočitava za šta mi nijesmo krivi itd. Karl Jaspers najveći filozof koji je pisao o odgovornosti, detektovao je četiri vrste odgovornosti: političku, moralnu, krivičnu i metafizičku. Vi, bez obzira što vaši neki pojedinci, nijesu direktno involvirani u neku krivičnu odgovornost, to ih ne oslobađa političke.

Postoji još jedan, pošto i drugi filozofi koji su onda rekli, postoji profesionalna odgovornost, funkcionalna odgovornost, ali da sad čisto ne bih dužio oko filozofiranja, treba razumjeti da stvari koje su se dešavale snose ljudi odgovornost i za ono što su glasali, za ono što su podržavali, za ono što su izgovarali, bez obzira što možda direktno toga nijesu imali neku korist ili su možda eventualno čak imali i štetu, to je jedno. Nema veza ne pominjem sada imena.

Kad je riječ o broju da se vratim na Vaš odgovor, Vi ste dali pitanje vezano za prisutnost i brojčanost manjinskih naroda i imenovanje manjinskih naroda u novim strukturama itd. Ja ću Vam odmah reći da sam sa brojem imenovanih ljudi iz redova manjinskih naroda nezadovoljan kao što u svim situacijama govorim što mislim i u ovoj situaciji govorim što mislim nezadovoljan. Proces imenovanja u našoj Vladi nakon 100 dana je tek počeo, on je tek počeo on je u nekoj završnoj fazi, nego je tek počeo i ja vjerujem da će se i oni inkorporirati naravno na osnovu razloga, a ne političke pripadnosti. Razlika između percepcije manjinskih naroda i manjinskih stranaka između mene i vas je velika vi nijeste upošljavali ljude koji su iz redova manjinskih naroda, nego ljude koji su bili servilni vama. Vi nijeste davali nikome šansu ko nije bio servilan i ja to ne želim. Volim da dođu ljudi sa svojim referencama da pokažu što znaju i apsolutno to je, nije ni primarno kakvu ko ima nacionalni bekgnaund ili svoja osjećanja.

Kad je riječ o Morskom dobru podsjetiću Vas. Tačno je da nije još izabran Upravni odbor, izabran je direktor Morskog dobra, nije još izabran, nije još imenovan, ali nema veze. Dakle, bio je čovjek iz Ulcinja, svaka čast ne želim o nikome da govorim, ali što Ulcinj ima od toga. Što je Ulcinj imao od toga? Ja bih sad potpisao kažem to u ime svih Ulcinjana, a ja i Vi dolazimo iz Opštine koja 57% morskog dobra ukupno je na teritoriji opštine Ulcinj, da nikad za vijek vjekova ne bude ni jedan Ulcinjanin u bordu, a da naša granica bude skladno zakonu dokle dopire najveći talas za vrijeme najvećeg vremena. Pa bolje da nam vrate 50% teritorije koja pripada opštini Ulcinj, nego što će jedan tamo čovjek da sjedi i da prima platu, e to je razlika između moje i Vaše logike.

Znači, bilo je moguće neka sjedi tamo, neka se udomi nije važno koje je opcije, uglavnom neka se ništa ne dešava. Ne, ja očekujem od novog rukovodstva Morskog dobra da se pozabavi pitanjima i pitanjima privatne imovine ljudi u Boki i na drugim mjestima i primjeni zakona i o raspodjeli sredstava mi nijesmo imali ništa od toga. Jedan, Vi znate to, jedan onaj vinč za barku izgrađen prošle godine nakon 30 godina na pogrešnom mjestu. Ne može da izvuče barku veću od šest metara i o čemu mi pričamo, moja logika je drugačija. Mislim da postoje ljudi u Crnoj Gori, postoje ljudi u Crnoj Gori koji su svih vjera i nacija koju mogu da daju doprinos transformaciji sistema i samo me lično interesuje vjerujem da je to interes i cijele Vlade i većine, pa i parlamentarne manjine, da ljudi daju doprinos nekoj konkretnoj transformaciji, a ne da se bavimo formom. Formom da li nekim nacionalnim ključem, a da iz toga nema nikakav rezultat, dajte da imamo neki konkretan rezultat da kažemo poslije izvjesnog vremena riješen je jedan od 10 problema riješena su dva ili tri. Ja bih to volio da mi kažemo u jednom trenutku, a ne da li smo zadovoljili neku formu.

Ponavljam, očekujem da se proces imenovanja nastavi ne po babu, ne po stričevima i da omogući svima bez obzira na svoja osjećanja, vjerska, nacionalna, da budu dio sistema nove javne uprave Crne Gore i dio sistema Vlade Crne Gore. Na tome ću insistirati prostora ima, proces imenovanja je tek počeo i ja očekujem da u nekom narednom našem obraćanju u Parlamentu i nekom narednom vašem pitanju, da konstatujemo progres.

Eto toliko za prvo javljanje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:56:11)

Zahvaljujem potpredsjedniku Abazoviću.

Samo poslaniče Škrelja koristite li samo pravo na komentar i na dopunsko pitanje?

Nakon tri minuta mi dajte tu informaciju. Hvala vam.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (26.03.21 11:56:27)

Poštovaću vrijeme.

Znači opet moram da počnem sa jednom pametnom rečenicom koja kaže - pravda i znanje umjereno pričaju, nepravda urliče, galami, viče, mlatara rukama, skače. To je znak nedostatka organizacije za nešto što treba da se iskaže, znači bez ljutnje.

Kažete Vaša logika je drugačija, ne daj bože da nam bude ista, ja da dozvolim sebi da svoje najbolje drugove proglašavam servilnim kao što Vi to radite to mi nije na kraj pameti, nijesam tako vaspitan, ne potičem iz takve porodice, ja sam patrijahalno vaspitan. Vi nazivate najboljeg svoga druga koji je postavio isto pitanje skoro kao ja premijeru Krivokapiću, on po vama je servilan, tvoj partijski, životni, gradski, opštinski i kako drugačije hoćeš drug, nemoj tako.

Prethodno nazvao si sve lidere albanskih stranaka ljude udbašima, albanske nacionalne partije si optužio da je Udbe formirala i to je ona rečenica zbog čega nijesi praćen, jer si saradnik Udbe, kako drugačije možemo to da protumačimo, a sve zna, vidiš da sve zna. Nije poenta u tome, može li neko od 1997. godine, znam da mnogima ne odgovara ovo što ja pričam, te ljude koji su bili u Vladi iz redova

Albanaca, žao mi je što pričam o mom narodu, jer sam ja građanski orijentisan i ja sve gledam istim aršinom i manjine i većine. Za mene su ljudi sa kojima mogu da u svakom momentu da sjedim, da popijem kafu, da se družimo da se kumimo i da se pobratimimo, a da ih nazoveš servilnim, ljude koji su predstavljali Crnu Goru u cijelom svijetu. Ljude koji su ostavili pečat ne samo u Ulcinju, nego u cijelu teritoriju Crne Gore, a vi ih nazivate servilnim samo zbog toga što su bili u koaliciji sa Demokratskom partijom socijalista. To je gubitak orijentacije, gospodine predsjedniče upozorite potpredsjednika Vlade, ne ide mu to u prilog, ali moramo.

Druga stvar, da se vratimo na pitanje totalno sam nezadovoljan ovim. Ova vaša priča trotoarska, pristanska, od prije 10 godina, nema manjina, nema ovamo onamo, što se vi niste pokazali? Vaši nastupi u javnosti preko novina, euforično, uhapsili smo, pa to njesu izvještaji od 100 godina ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 11:59:34)

Gospodine Škrelja je li to sada dopunsko ili završavate?
Izvolite dopunsko pitanje.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (26.03.21 11:59:53)

Dozvolite da završim.

Znači, Vaša euforična objašnjenja uhapsili smo 60 ljudi, stići će ruka pravde do tamo. To nije ratni izvještaj. Ti kao da se javljaš sa ratišta. Zapamtite jednu stvar - ruka pravde treba da bude čista, ruka pravde treba da bude poštena, a Vaša nije. Nije iz jednostavnog razloga do onoga momenta kada ne u pežurativnom smislu, kao politički pričamo, do onoga momenta kada budete javno saopštili ko Vam je ponudio 21 milion da ne sastavite Vladu, do onoga momenta ni obraz vam neće biti čist, dok ne budete rekli na kojoj sam rang listi da me uhapsite. Do onoga momenta da u delirijumu politike Abazoviću, kad gubite razum pričate o tome ko spava u Crnoj Gori, ko ne spava. Priliči li to jednom potpredsjedniku Vlade? Vi ulazite u subjektivnu ocjenu građana i građanke Crne Gore, to je sramota za Crnu Goru i zbog toga treba da se izvinjavate Crnogorkama i Crnogorcima. Nek svak spava onim snom kako mu je bog dao i kako mu zdravlje daje, a vi hapsite svaki dan, transparentno ste objavili uhapšena lokalna vlast u Opštini Ulcinj. Pa, niste otkrili Ameriku.

Završavam, da li imate obraza da pogledate u oči tim mladim ljudima koji su ostali bez posla, ali zbog toga Ulcinj je bio izložen katastrofalnoj epidemiološkoj situaciji. Niste se usudili da dolazite da obilazite te građane. Imali smo i po pet smrtnih slučajeva na dan samo dolazite zauzimate trotoare i zatvarate se u kafanama u pristanu i kršite NKT mjere gospodine Abazoviću. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 12:02:19)

Zahvaljujem, poslaniku Škrelji.
Pravo na odgovor na dopunsko pitanje, potpredsjednik Abazović.
Izvolite, potpredsjedniče.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 12:02:26)

Hvala, gospodine Škrelja na dopunskim pitanjima i na šansi. Ne, ne bilo je dopunskih pitanja. Odgovoriću hvala Vama na šansi bez obzira da li vas neko uzima za ozbiljno ili ne. Moram Vas uzeti za ozbiljno zbog funkcije koja je sad drugačija nego što je bila i pokušaću da odgovorim.

Kad sam rekao ko spava, ko ne spava ljudi imaju možda ljudi koji su bliski vašoj političkoj opciji iz nekog razloga vjerovatno je to neki razlog lične sujete. Sve gledaju negativno ja uopšte ne gledam negativno. Kad sam rekao ko, pola Crne Gore ne spava. Gledajte to pozitivno. Pola Crne Gore ne spava od radosti. Ljudi su željeli pravdu, ljudi su željeli slobodu. Zašto od sjekiracije? Ljudi možda ne spavaju od radosti, gledajte to malo na drugačiji način.

Kad je riječ o 21 milionu nema kolege Popovića zbog ove diskvalifikacije od juče, ali on je imao slično pitanje tako da mogu i odgovoriti i Vama i ako sam više puta odgovorio. Dakle, nakon parlamentarnih izbora, pogotovu u prvoj sedmici, ali to se nastavilo u kontinuitetu postao sam jedna jedina meta u Crnoj Gori je postao lično Dritan Abazović i Građanski pokret URA, ali više Dritan Abazović. U tom periodu primio sam ozbiljne prijetnje. Ja ove prijetnje društvenih mreža i toga kad bih prijavljivao, prijavljivao bih po pet na

dan ili po 10, mene to ne zanima ili što ljudi kritikuju, borio sam se da oni budu slobodni i neka kritikuju, neka kao što su vas juče izviždali, mene su 10 puta sigurno više izviždali i opet će i pozivam ih da to čine što se mene lično tiče to na mene ne utiče.

Međutim, ja sam tada bio kada sam tražio prvu procjenu bezbjednosti, svoje lične bezbjednosti na nagovor kolega, bio u Agenciji za nacionalnu bezbjednost i saopštio ime čovjeka za koga potencijalno, potencijalno jer za svakog se treba istražiti, koji je najviše rangirani kriminalnih struktura u Crnoj Gori saopštio sam ime čovjeka koji insistira da se sastane sa mnom. Naravno, to sam odbio, nijesam želio, ali sam morao da prijavim državnim organima koji su tada bili pod vašom kontrolom što je potpuno ok. Uradio sam to nikad nijesam dobio tu bezbjednosnu procjenu, nikad mi nijesu papirom saopštili da li je to tačno netačno itd. U tom periodu se isto ta priča pojavila o 21 milionu. Ne mogu da etiketiram ljude niti želim da etiketiram ljude, niti sam to pominjao. To je pominjao gospodin Davidović u jednoj tv emisiji. Ja sam nakon toga u cilju zaštite jednog čovjeka morao da kažem da je suma tačna da sam je više puta čuo, ali da čovjek zaista, naravno da nisam je vidio jer da sam je vidio prijavio bih, uradio bih kako treba.

Znate zašto se to govori, umjesto da to tumačite kao visoki čin ljudi koji su bliski vama ili koji vode vašu partiju ili koji finansiraju ne samo da bi oni inkasirali ne, ne to ne oni bi sad dali za smjenu vlasti desetostruko veće sume od toga bilo kome od nas ovdje da mogu da se vrata na tron. Desetostruke, zato što znaju da ova ruka pravde vama ona možda djeluje da nije čista ili da je prljava ili da je važno da je čvrsta, ta ruka treba da bude čvrsta i jaka kao malj. Moja volja je jaka kao malj. Nijesam čovjek nekih gabarita niti sam bilo kakve fizičke obračune, ali za volju ne brinite i pravdoljubiv sam, vrlo sam pravdoljubiv. Oni ljudi koje vi mislite da ih ne mogu sresti i porazgovarati sa njima - nema toga. U Crnoj Gori - ne, sa kojim se ne bi sreo lice u lice i ispričao istinu onakva kakva jeste bez floskula, bez neke demagogije, bez nekog pokušaja izazivanja smijeha oko stvari koje su ozbiljne i to ostaje moje krajnje opredjeljenje. Hoće li to funkcionisati neće funkcionisati, hoće li to građani da prepoznaju, neće li prepoznati vrijeme će pokazati kao što je kolega Nikolić rekao sutra nećemo biti na ovim pozicijama nećemo se možda ni baviti politikom. Kamo sreće da se ne bavimo politikom.

Od ovoga svi imamo samo veliki stres i veliko opterećenje, ali s obzirom da imamo obavezu prema sopstvenoj državi i prema građanima red je da se žrtvujemo. Ako nas je zapalo treba da se žrtvujemo do kraja i spreman sam da se žrtvujem do kraja bez obzira na posljedice bilo po mojoj porodici ili ljudima iz mog okruženja. To je moje opredjeljenje krajnje i najvažnije da je ta ruka počela da djeluje da nadam se da će dobiti ubrzanje. Mnogo je važno da ima političku podršku da bi mogla da dobije svoj smisao i da bude čvrsta, do kraja čvrsta i da ne dozvoli ni minimalni kompromis kad je u pitanju nešto što je pravda koju građani s pravom toliko dugo očekuju. Zahvaljujem, predsjedniče.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 12:07:59)

Zahvaljujem, potpredsjedniku Vlade.

Idemo dalje, šesto poslaničko pitanje. Dva pitanja poslanika Branka Čavora. Prvo poslaničko pitanje poslanika Branka Čavora.

Izvolite, poslaniče Čavor.

BRANKO ČAVOR (26.03.21 12:08:13)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Koleginice i kolege poslanici, uvaženi potpredsjedniče,

Iskoristio sam svoje pravo da postavim dva pitanja koja su veoma značajna, a koja su kompatibilna odnose se na pitanja i NATO-a i evropskih integracija.

Prvo pitanje glasi - Da li istinski i suštinski podržavate jačanje NATO i pozicije Crne Gore, kao ravnopravne članice saveza, i da li članstvo može biti osporeno vašom sadašnjom koalicijom čiji politički subjekti nijesu podržali učlanjenje Crne Gore u NATO, kao i trenutnim nekopetentnim, konfuznim djelovanjem i kompromitacijom bezbjednosnog sektora?

Obrazloženje je vrlo kratko.

Jedan od ključnih spoljno-političkih uspjeha prethodne koalicione vlasti Demokratske partije socijalista i njenih partnera bilo je upravo učlanjenje Crne Gore u NATO alijansu i učvršćivanje bezbjednosne i sigurnosne pozicije na mapi Evrope i Balkana.

Nijedna od partija koje vas podržavaju i čine skupštinsku većinu sa druge starane u parlamentu nijesu glasale za ulazak Crne Gore u NATO, a najveći dio te koalicije čine čvrsti protivnici NATO-a od kojih su čak neki i spaljivali zastave tog saveza. Dok se vaš pokret deklarativno zalaže za podršku atlantskim procesima vaši većinski partneri vlasti su otvoreno se protivili tome i time ugrožavali integritet i kredibilitet

tih procesa značajno dovodeći u pitanje opstanak Crne Gore u NATO-u. Isti ti partneri i danas na nešto suptilniji način preispituju članstvo zemlje u sjeverno-atlantskom savezu.

Cijenim za shodno da vas pitam da li smatrate da ovakvo djelovanje velikog dijela izvršne i naročito zakonodavne vlasti može uticati na neispunjavanje svih obaveza koje proizilaze iz članstva Crne Gore u NATO. Podsjetio bih brojna dosadašnja društvena događanja izjave političkih lidera, imenovanja u bezbjednosnom sektoru i brojne druge anomalije koje su došle uz novu parlamentarnu većinu u Crnoj Gori ukazuju da podrška ovom članstvu nije suštinska, te da proces saradnje sa ostalim saveznicima može u velikoj mjeri biti i ugrožen. Što se već dogodilo nedvosmislenom kompromitacijom bezbjednosnog sektora odlivanjem tajnih podataka iz Agencije za nacionalnu bezbjednost.

Takođe, bih vas pitao da li ste ovakvo činjenično stanje predočili našim zajedničkim međunarodnim partnerima tokom nedavne posjete Briselu koji takođe sa velikom zabrinutošću prate društvena događanja u Crnoj Gori. Vjerujem da je vama, kao i svima nama jasna poruka koju je uoči ministarskog sastanka u sjedištu NATO-a u Briselu poslao generalni sekretar Jens Stoltenberg. Već sada se pokazalo da ono na šta ste se obavezali postizbornim sporazumom i nije ispunjeno i da je bezbjednosna situacija u Crnoj Gori narušena, a čitav sektor i kompromitovan dijelom i ranjiv. U krajnjem i meni kao većinu građana Crne Gore interesuje da li ste spremni, sposobni da svoje obaveze punopravnog članstva u NATO ispunjavate odgovorno i bezrezervno. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 12:11:29)

Zahvaljujem, poslaniku Čavoru.
Izvolite, potpredsjedniče Vlade, pravo na odgovor.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 12:11:36)

Hvala, predsjedniče.

Poštovani poslaniče Čavore,

Imali smo vrlo korektnu diskusiju i na Odboru za bezbjednost i ja Vas zaista i lično cijenim i način na koji Vi saopštavate vaše stavove.

Dakle, primio sam Vaše pitanje odgovorio sam u pisanoj formi, a daću i kratak komentar s obzirom da je Vaše pitanje vrlo konkretno i tiče se da li nova Vlada Crne Gore maksimalno ispunjava ili biće posvećena ispunjavanju obaveza iz NATO članstva i kako to NATO partneri gledaju na novu Vladu Crne Gore.

Ja ću Vam saopštiti ono što sam Vam već saopštio na zatvorenoj sjednici, ali isto i zbog javnosti jer tu nema nikakvih tajni. Ja smatram da mi imamo veliku podršku naših NATO partnera i podsjetiću vas i na ovo što ste Vi rekli da smo 7. septembra lideri tri pobjedničke liste na parlamentarnim izborima potpisali sporazum koji je za mene, ali i za njih evo ih ovdje jedan je ovdje, jedan nije, važeći. Tu smo jasno deklarirali šta mi treba da radimo u onome što je naš odnos ili nove Vlade odnos prema NATO savezu. Da li ima nekih prepreka da li ima nekih barijera kao i u drugim sektorima.

Vjerovatno i u Ministarstvu finansija napominjem ne želeći nikoga da ističem hipotetički Ministarstvu ekologije, da li se i oni susrijeću sa nekim problemima u realizaciji njihovih obaveza iz Evropske agende i tako sektor bezbjednosti sigurno se suočava sa nekim izazovom. Vjerujte, uvjeravam vas da nijesam vidio nikakvu specijalnu restrikciju ili kritiku koja bi bila toliko zabrinjavajućeg karaktera da bih ja vama danas saopštio da imamo osjećaj da naši NATO partneri misle da je Vlada Crne Gore nešto se poljuljala ili iskočila iz onoga što je bio već trasirani naš evroatlantski put, toga nema. Da li na tom putu ima nekih prepreka koje treba prevazilaziti, unapređivati svakako ima.

Ja vam kažem da bez obzira na javnu retoriku i na nešto što su naši unutrašnji politički obračuni naša spoljna politika je vrlo dosljedna, naša misija pri NATO-u funkcioniše dobro, kvalitetno. Treba i tu unaprijediti rad, treba vidjeti kako će da se osvježi sa nekoliko novih kadrova u smislu poboljšanja ima tamo ljudi koji vjerovatno ne zaslužuju da budu na tim pozicijama. Ali, to je nešto što sad od funkckioniše bez nekih većih restrikcija. U domenu onoga da ne bih sada ni trošio vrijeme jer nema potrebe vi znate moj stav. Ja ću ostati, a očekujem to i od svih drugih kolega maksimalno dosljedan ovome. Ukoliko se vremenom pokaže da nešto nije u redu opet ćemo otvoriti dijalog na ovom mjestu ili na neko drugom mjestu na Vladi, ja sa tim zaista nemam nikakav problem.

Kada je riječ o vašoj tezi da postoje ljudi unutar parlamentarne većine ili unutar većine koja je glasala na parlamentarnim izborima koji imaju drugačiji stav prema NATO savezu, ja ga poštujem kao neko ko cijeni demokratske principe zaista kao što neko o nekom drugom pitanju razmišlja drugačije od mene ili od vas, zaista sa tim nemam problem. Neko će reći sutra ja mislim da nije dobro da imamo autoput, nego

da imamo brzu cestu. Ja zbog toga nemam nikakvu restrikciju, isto tako neko ko je bio protiv NATO-a i aktivan bio protiv NATO-a, ja lično ne dijelim taj stav, ali to ne znači da ne treba otvoriti dijalog da se ne treba pronalaziti. Crna Gora mora generalno da nauči da pravi kompromise, kad budemo pravili kompromise, kad budemo uspijevali da pravimo dogovore, onda ćemo jednostavno unaprijediti ukupno naš sistem, a sigurno nećemo doći u situaciju da o svakom pitanju mislimo na isti način. Da završim samo dvije stvari koje su vrlo činjenične, jedna je da je premijer svoju prvu posjetu Briselu odmah nakon stupanja na dužnost, ne mogu sad tačno da kažem da li je bilo sedam dana nakon stupanja na dužnost, ali vrlo brzo nakon stupanja na dužnost on je otišao i bio je gost generalnog sekretara NATO-a Stoltenberga. Na taj način je isto uputio jednu simboličku poruku o spremnosti Vlade da djeluju u tom pravcu. Naravno nakon njega sam bio ja i bio je ministar vanjskih poslova juče, tako da mislim da tu nema nikakve prepreke.

Druga činjenična stvar ne vidim da je bilo ko od ljudi na javnoj sceni koji podržavaju ovu većinu nešto uradio suprotno onom izvornom sporazumu. Da li neko može dati izjavu koja nije u potpunosti kompatibilna sa tim kao svoj stav ili stav svoje partije, vjerujte meni lično ne smeta. Državna politika ima svoj magistralni pravac političke partije imaju svoje pravce, ljudi pojedinci imaju svoja razmišljanja. Vjerovatno ljudi u klubu vašem, pa o nekom pitanju različito misle, u vašem možda ne, ali i u drugim klubovima sigurno. Bez obzira na to smatram da je jako važno da poštujemo demokratske norme i da ne ulazimo olako u etiketiranje ljudi zbog njihovih stavova koji možda eventualno nijesu bliski nama, da ostajemo maksimalno posvećeni punom i ne samo članstvu nego ispunjavanju svih obaveza naših prema NATO-u, a takođe i prema Evropskoj uniji.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 12:17:31)

Zahvaljujemo potpredsjedniku Abazoviću.

Prije nego što dam komentar poslaniku Čvoru, samo sam zaboravio ranije jednu informaciju zbog interesovanja građana i javnosti, Parlamentarni kanal se nalazi na poziciji broj 3 na svim platformama.

Izvolite poslaniče Čvor, koristite li samo pravo na komentar ili eventualno i na dopunsko pitanje? Važi, zahvaljujem. Izvolite.

BRANKO ČAVOR (26.03.21 12:17:51)

Potpredsjedniče Abazoviću, zahvaljujem na odgovoru i mogu kazati da sam djelimično zadovoljan i sa tim odgovorom, onim sa čim sam zadovoljan sa Vašim deklarativnim opredjeljenjem da učinite sve što je u vašoj moći da budemo pouzdana članica NATO saveza. Ali, često sam nezadovoljan sa tim kada ova kretanja po Crnoj Gori dešavanje bezbjednosnih nepogoda u kojima se negdje ispušta ta nit dobre komunikacije sa članicama NATO-a i negdje gubljenja toga povjerenja.

Ono što takođe znam iz vVšeg izlaganja ranije da ste Vi u toku NATO procesa i kampanje u Crnoj Gori podržavali NATO proces i ulazak Crne Gore NATO savez, ali definitivno ostao kao jedan hendikep, jedna mrlja na tome u onome ključnome momentu kada su u Skupštini Crne Gore donosila ta odluka vi nijeste našli za shodno da budet tu. To doživljavam kao vaš hendikep. Ono što jeste sada Vi ste u poziciji potpredsjednika Vlade veoma značajnog u ovoj oblasti i bezbjednosti i od Vas očekuje ne samo deklarativna podrška, već i konkretni rezultati.

Ono što jeste postala vaša već uobičajena strategija kada i govorite, a to je napad na bivšu vlast. Na tome uglavnom gradite neku svoju percepciju izlaganja.

Ja vas podsjećam da vi nijeste došli revolucijom na vlast u Crnoj Gori, nego ste došli jednim mirnim međunarodno priznatim izborima koje je bilo tog trenutka opredjeljenje građana da imate većinu. To sada što ste u vlasti ne treba da pravi alibi nad pričama po Crnoj Gori 30 godina zadnjih šta je i kako rađeno negativno. Da je to sve to kao što vi kažete ne bismo ni mi bili članovi za NATO savez to je definitivno.

Prema tome ta priča jeste naglašeno politička, ali sigurno da su međunarodni partneri procijenili da je Crna Gora zrelo demokratsko društvo, kada je dobila status kroz članice u NATO savezu. Upravo taj cilj strateški, pored obnove nezavisnosti, ostvarili smo mi i naši koalicioni partneri, to je sasvim poznato svima i poznato je i vama i meni da iz toga proizilaze naročiti benefiti. Jedan od ključnih benefita u svakom pogledu je očuvanje, nezavisnosti, teritorijalnog integriteta, očuvanje demokratskog, građanskog društva.

Upravo ovim vremenima kada smo bili svjedoci ataka na Crnu Goru svih da kažem iz svih oružja i iznutra i iz nekih drugih sredina, ovaj benefit je bio veoma značajan. Jer definitivno članstvom u NATO smo obezbijedili taj osnovni i ostvareni cilj 2006. godine, sa čuvanjem suverenosti i teritorijalnog integriteta i to sad sigurno neće dozvoliti ni NATO, a neće dozvoliti ni većina građana Crne Gore. Naravno da su ostali benefiti takođe važan i u pogledu ekonomskom i u pogledu nastavka u oblasti vladavine prava, a kada su u

pitanju ekonomski oni su veoma značajni, jer dobro znamo šta pogotovo u ovim vremenima znači privlačenje stranih direktnih investicija, vraćanje vremena dolaska turista u Crnu Goru, ulaganja, da je Crna Gora sigurno i dobro društvo. Ali što je jasno da pored članstva u NATO postoje određene obaveze, obaveze i odgovornosti. Upravo na tim stvarima oko poštovanja strogih standarda i procedura mi smo napravili prekršaj u ovome trenutku, jer tačnije vi i vaša pozicija u oblasti bezbjednosti na koji se najlakše gubi način u povjerenju bezbjednosni sektor, a to je ova afera koja se desila u Agenciji za nacionalnu bezbjednost. Ono što jeste tačno čuli smo Vašu izjavu, čuli smo izjavu premijera koje su potpuno oprečne, čak ide u toj nekoj krajnosti da premijer optužuje i poslanike, što je sasvim neprimjereno. Od vas što tražimo jeste samo dvije stvari. Prvo, da utvrdite odgovornost i drugo da utvrdite siguran sistem da se to ne dešava. Vi kad kažete NATO neće imati posljedice ka nama, neće javne, ti će susreti biti korektni, ali gubljenje veoma važnih podataka koji bi mogli biti uskraćeni Crnoj Gori mogu da naruše našu bezbjednost i posljedice bi bile veoma katastrofalne.

Potpredsjedniče, Vi ste moćan čovjek sa pozicije koju pokrivete, ali često ste neke stvari nemoćni da objasnite kako i u kojoj situaciji kreće sada ta bezbjednosna struktura o kojoj Vi pričate. Zato se pitam da li je to proizvod neiskustva. Da li u nekim situacijama to želite da se po svaku cijenu ostane na vlast ili nešto treće ne znam ili neke namjere, ali morate voditi računa o poziciji koju trenutno pokrivete. Uporno govorite, što je dobro, da Vi i Vaša partija ste garant očuvanja i građanske Crne Gore i državnih i nacionalnih interesa. To je veoma dobro, ali pitanje je do kad traje garancija, jer vi ste u takvom savezu u kojem ta garancija može da traje kratkoročno. Da vas samo podsjetim, vaša pozicija recimo trenutno i nakon recimo izbora u Budvi i Nikšiću je sve manja u situaciji da uslovljava i da bude dio vlasti. Da li će se u nekom trenutku to desiti i na državnom nivou e onda će ta vaša priča o garantima biti prošlost i biti šteta Crne Gore. Izvinjavam se. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 12:24:04)

Zahvaljujem, poslaniku Čavoru.

Idemo na posljednje poslaničko pitanje potpredsjedniku Vlade koje takođe dolazi od poslanika Branka Čavora.

Izvolite, poslaniče Čavor postavite drugo pitanje.

BRANKO ČAVOR (26.03.21 12:24:16)

Ovo pitanje se nadovezuje na pitanje vezano za članstvo u NATO savezu i veoma je značajno pitanje.

Da li Vi kao potpredsjednik Vlade podržavate akciono, a ne samo deklarativno članstvo Crne Gore u Evropsku uniju? Ako je odgovor pozitivan molim za pojašnjenje. Da li je ova Vlada posvećena evropskim integracijama i koje su aktivnosti preduzeli resori u vašoj nadležnosti po pitanju preporuka iz izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori kada su u pitanju poglavlja 23 i posebno 24 koje se odnosi na bezbjednost?

U izuzetno izazovnim vremenima i za samu Evropsku uniju bilo je zahtjevno održati fokus Brisela na ispunjavanju pregovaračkih poglavlja. Pored toga Crna Gora je bila posvećena evropskim integracijama i zadobila status od lidera u regionu u oblasti pregovaranja sa Evropskom unijom. U svim izvještajima Evropske komisije konstatovan napredak u pregovaračkom procesu. Zahvaljujući tome otvorili smo sva pregovaračka poglavlja i tri privremeno zatvorili. Prva smo naredna članica Evropske unije, izvjesno, ukoliko vi ne usporite ili ne zaustavite ove procese. Šta ste vi u ovom vremenu vršenja vlasti uradili na ubrzavanju evroatlantskih integracija države?

U prethodnom periodu građani Crne Gore su imali priliku da čuju nikad češća javna obraćanja predstavnika Evropske komisije u kojima se mogla primijetiti velika zabrinutost vezano za poteze Vlade, a posebno resora za koji ste zaduženi kao potpredsjednik. Kao primjer navešću diplomatsko upozorenje uvažene šefice delegacije Evropske unije nakon sastanka sa ministrom pravde ljudskih i manjinskih prava, a neposredno pred usvajanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi vjeroispovijesti i pravnom položaju vjerskih zajednica, zatim davanje podrške veoma spornim izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima koji su veliki korak unazad kada je službenički sistem u pitanju.

Takođe, u prilog gore navedenom govori činjenica da ste predsjednik partije čiji je jedan od poslanika predlažao izmjena tzv. tužilačkih zakona čijim usvajanjima bi se Crna Gora vratila sedam godina unazad kada su pregovori sa Evropskom unijom u pitanju. Šta o tome misli Venecijanska komisija, ali i Brisel imali smo priliku da čujemo proteklih dana. Takođe, vaši koalicioni partneri tvrde da treba ignorisati stavove Brisela i Venecijanske komisije i po svaku cijenu usvojiti tzv. tužilačke zakone. Naravno da je iz

ovoga jasno poruka njihova i dalje prema ovom zakonu. Dakle, pitanje je da li se radi o nedostatku političke volje, neznanju odnosno, nedostatku stručnih kapaciteta kako Vlade tako i parlamentarne većine ili je pak u pitanju samo deklarativna, a ne suštinska podrška integracionom procesu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 12:27:23)

Zahvaljujem, poslaniku Čavoru.

Pravo na odgovor, potpredsjednik Vlade. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (26.03.21 12:27:28)

Hvala, gospodine poslaniče Čavor.

Dakle, još jedno pitanje vrlo korektno. Ja sam Vam dao i u pisanoj formi odgovor možda i najduži odgovor u pisanoj formi. Dakle, odgovor je isti i sličan kao i prethodni bez obzira na neke vaše konstatacije koje imaju političku konataciju i ja ih zaista legitimno tretiram. Želim da kažem sledeće.

Što se tiče 23 i 24, ali i generalno procesa učlanjenja Crne Gore u Evropskoj uniji apsolutno ostajemo maksimalno posvećeni. U tom pravcu ima dosta prepreka, ali moramo da radimo. Dakle, da ste vi završili posao mi bi bili u Evropskoj uniji i sada bi mogli da koristimo mnogo veće fondove u trenutku pandemije, naročito je to naglašeno. Vidimo kolika je podrška članicama, a vidimo koliko je podrška onima koji imaju status kandidata. Kada je riječ konkretno od 23 i 24 ona je u fokusu ne samo građana, ne samo Evropske komisije, nego i sektora koji pokriva potpredsjednik Vlade. Ja ću reći samo neke stvari koje su urađene u tom pravcu. Dakle, mi smo formirali Nacionalni savez za borbu protiv korupcije na visokom nivou. On je pozdravljen od Brisela, čak imamo i dva eksperta koji su već angažovani na slučajevima koji nemaju nikakav efekat negativan na naš budžet jer će biti plaćeni od strane međunarodnih organizacija. Tu treba da se sprovede nekoliko slučajeva od kojih je jedan po značaju i za članicu Evropske unije, govorim o Možuri.

Takođe, vi znate da smo spremili informaciju koja se tiče ekonomskog državljanstva koje je takođe izazvalo određene kontraverze u jednom trenutku kada je to usvajano zbog situacije koja je ranije postojala u nekim zemljama članicama Evropske unije gdje to nije baš sa najvećim zadovoljstvom gledano od strane Evroske komisije zbog tog bezbjednosnog aspekta i ljudi koji možda imaju potrebu da kupe pasoše EU ili zemlje koje će biti članica EU, a nemaju toliko čist kapital i to će biti urađeno. Druge stvari koje su od izuzetnog značaja jesu da konačno iskazujemo tu volju da donesemo neke konkretne rezultate. Glavna stvar koju ja želim da tumačim pored ovih stvari koje se mogu pobrojati jeste ovo pitanje tužilačkih zakona. Dakle, naše opredjeljenje, opredjeljenje Vlade je i Evropa i reforme. Možda neke kolege koje su i čak iz parlamentarne većine razmišljaju samo o reformama. Možda neke kolege razmišljaju samo o tome šta će reći Evropska unija. Vlada je opredijeljena i misli da je to kolosjek potpuno identičan da imamo i evropske integracije i reforme. Kako to pronaći uz određene korekcije i mi u tom smislu treba da radimo. Dakle, ne želeći da narušavamo nikakav proces integracija zato što se stvara pogrešna percepcija. Vlada vodi pregovarački proces i zbog toga je odgovornost na nju veća, ali to ne isključuje pravo poslanika Crne Gore da skladno zakonu i Ustavu oni predlažu akte za koje oni misle da su najbolji. Ne možemo da suspendujemo sistem u jednom slučaju, a da u drugom afirmišemo. To je to. Dakle i Evropa i reforme.

Vlada mora naći rješenje i naći ćemo ga i radimo na tome. Shvatili smo šta je htjela Venecijanska komisija. Nije baš tako kao što ste vi rekli da mi sad ne možemo da izvedemo reforme. Možemo da izvedemo reforme. Možda ne način kako smo opredijelili prvi put, ali sigurno na jedan drugačiji način i mi bez toga ne možemo da isporučimo rezultate. Da bi imali situaciju gospodine Čavor, u kome će neki potpredsjednik Vlade u Briselu doći i reći mi smo u prethodnih 365 dana uradili to i to, sa ovim tužilaštvom će biti jako teško. Sa tužilaštvom koje bude oslobođeno profesionalno i htjelo da radi ja sam siguran da će neko otići u Brisel i saopštiti konkretne rezultate. Između konkretnih rezultata i određenih formi ja lično bih izabrao konkretne rezultate. Ako može i jedno i drugo to je najbolje rješenje. Ako može i konkretni rezultati i ispunjenje svih formi to je najbolje rješenje i tome Vlada treba da bude posvećena. Ja sam iznio svoj stav. Najvažnije mi je da građani Crne Gore osjete da se rezultat isporučuje. To treba da bude obaveza to smo mi obećali građanima.

Naravno i sam predstavljam subjekat koji se striktno zalaže za učlanjenje Crne Gore u Evropsku uniju. Ovdje je taj konsenzus potpun to raduje bez obzira što možda neko ima različita mišljenja. Ja bih volio i navijam zato i siguran sam da ćete Vi dati personalno doprinos tome, ali i vaš klub, zašto da ne da Crna Gora što prije bude punopravna članica Evropske unije. Dajte da završimo sve što je do nas. Kada ćemo biti primljeni, hoćemo li biti primljeni, kakve će biti geopolitičke okolnosti, da li su oni pretjerano zainteresovani za proširenje u ovom trenutku ili imaju neku možda restriktivniju politiku. To mi ne možemo

da odlučimo. Ono što mi možemo da odlučimo jeste da mi uradimo sve što je do nas. Završavam predsjedniče.

Kad je riječ o ovoj podršci koju ste bi naglasili da se to može manifestovati na ovaj ili na onaj način da ima lokalnih samouprava gdje se to manifestovalo na ovaj način naša odgovornost traje do momenta do kad možemo uticati na proces. Zašto bih ja uzeo na svoja leđa ili neko iz Građanskog pokreta URA nešto što ne može uticati na proces. Znači li zašto je ta podrška takva kakva je, s tim što ja mislim da je sasvim ok, bez obzira to je možda priča za neku drugu priliku? Zato što ste vi targetovali samo građanske opcije da uništavate. Vama je cilj da uništite samo građanske opcije. Ja nijesam čuo nikakvu kritiku prema bilo kome drugom sistematsku. Vama smeta građansko, jednostavno ja to ne mogu logički da prihvatim, razumijemo politički sve. Umjesto da je potpuno suprotno, a kažete u redu mi se sa ovim slažemo, ali njihove ideje nijesu opasne po Crnu Goru, nijesu pogubne po Crnu Goru, vi ste izabrali potpuno suprotnu strategiju, vas samo Građanski pokret URA i Dritan Abazović. Niko drugi, niko sistematski. Da li se negdje desi da još nekoga iskritikujete u međuprostoru sigurno se dešava. Dešava se da i članovi parlamentarne većine sami sebe kritikuju u međuprostoru, ali sistematski. Ja mislim da je to loše za Crnu Goru, ali vi samo nastavite što se mene lično tiče. To je vaše legitimno pravo. Ja ga zaista poštujem i cijenim i spreman sam da se borim, ali morate da znate da odgovornost traje samo do onog trenutka do kada zaista odluke zavise od vas. Kad odluke ne zavise od vas ta odgovornost će se skladno demokratskoj praksi prenijeti na onoga ko u tom trenutku bude mogao da donosi takve odluke. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 12:35:30)

Zahvaljujem, potpredsjedniku Vlade.

Pravo na komentar poslanik Čavor ili samo pravo na komentar ili dopunsko pitanje? Zahvaljujem. Izvolite.

BRANKO ČAVOR (26.03.21 12:35:40)

Hvala potpredsjedniku Vlade na datom odgovoru i u pisanoj formi.

Dobro je opet da kažem da se izjasnio da će biti potpuno posvećeni i potpredsjednik Vlade i Vlada na ispunjavanju i osvajanju dionica ka Evropskoj uniji. Opet se pravi jedna, u startu, konstruktivna greška. U svakom tom odgovoru na ova naša pitanja ide prvo atak na DPS.

Gospodine Abazoviću, Vi ste mlad čovjek. Ne znam odakle tolika frustracija zarobljenost sa DPS-om. To nije dobro, nije dobro za Vas, za zdravlje, za stranku. Očekujem od Vas da budete državnik, a ne ostrašćenik, jer sve ovo istorija vjerujte što god mi pričali, pogotovo uradili istorija to i bilježi. Zašto sam postavio pitanje? Znači postavio sam pitanje, jer je upravo naša želja u Demokratskoj partiji socijalista da se zadrži onaj trend puta Crne Gore ka Evropskoj uniji gdje smo mi procijenili da u ovoj situaciji sada daje to pitanje manje važno za ovu Vladu. Zato što se ova Vlada bavi sa nekim drugim pitanjima, bavi se i sa pitanjima između sebe, bavi se sa još međusobnim neslaganjima, pitanja opstanka ili neopstanka vlasti, generalno rečeno- o jadu se zabavi.

Vraćam se na ovo pitanje koje ste Vi kazali, jeste ključno i imate tu podršku evropskih partnera. To je tačno, imali ste i podršku evropskih partnera kada ste potpisali sporazum. U sporazumu ste tačno definisali ova pitanja o kojim govorite. Vjerujte da imam osjećaj da je to nekad mrtvo slovo na papiru, jer podsjetimo se u tom sporazumu su i evropske integracije i NATO standardi. U njima je i depolitizacija, u njima je nerevanšizam, u njima su mnoge stvari koje ste vi deklarativno naveli i ona koja je ključna da ćete poštovati sve međunarodne standarde u donošenju zakona. To je sve negdje u tom sporazumu, dobro registrovano, ali nekad izgleda kao mrtvo slovo na papiru, a čak i jedan dio, veći, vaših koalicionih partnera kaže da taj sporazum praktično i ne postoji da ga oni nijesu potpisali i da nije dio njihove priče i interesovanja.

Ono što je takođe važno jeste kada govorimo o toj nekoj da kažem vrsti revanšizma najgore je bila primijenjena u ovome dijelu pregovaračkih timova i dobro znate ako pažljivo pratite, i ako želite dobro državi Crnoj Gori i sistema nad kojim vladate da kad pogledate šta je u pregovaračkim timovima, šta je u nekom procesu, prvo uradite skener, onda na osnovu toga afirmišete ono šta je dobro rađeno, a ono što nije dobro rađeno unaprijedite ili ono šta je loše rađeno eliminišete. Vi ste se poslužili jednom metodom da se odustane od veoma dobrih pregovarača u ovim timovima u 23 i 24 na osnovu kojih je i da kažem po nama došlo i do određenog zastoja u ovim poglavljima. Mislimo da to nije dobro, jer znate i sami da su izvještaji bili veoma korektni, da su imali pozitivan odnos, ali da su ukazivali ono šta treba brže uraditi, što je potpuno prirodno.

Dobro je što opominjete pododbor koji je značajno u dijelu Evropske komisije, ali vidim iz njega da su to uglavnom vaše impresije, a volio bih da vidim konkretne recimo i zaključke i rezultate sa tog sastanka pododbora. Govorite i o rezultatima koji su ostvareni. Jedan od tih rezultata koje ste pomenuli u ovom odgovoru na moje pitanje jeste da ste otvorili procese protiv ljudi, funkcionera, i da to prikazujete kao značajnu djelatnost i uspjeh u bezbjednosnom sektoru i Policiji. Naravno kada to govorite vjerovatno ste mislili na taj dio da je to i zasluga onih ljudi koji su bili u Upravi policije pa i specijalnog državnog tužioca o kojem danas i ovdje razgovaramo. Ujedno kada se govori o migracijama i ostalim uspjesima. Ali definitivno ono što jeste evo danas smo treći put govorili, doživjeli ste fijasko kada je u pitanju donošenje predlaganje prije svega seta tužilačkih zakona. Čuli smo dosta o tome je bilo riječi i danas kako je protekao predlog za mene stvarno nejasno, jer u nekim stvarima kakvi su odnosi između poslaničkih klubova i Vlade po meni dosta neprirodno, jer klubovi ulaze u posao Vlade, a Vlada se na bavi svojim poslom tako da se dođe do ovih problema do kojih se sada došlo. Definitivno dobili ste odgovor Venecijanske komisije i sada jedan broj poslanika osporava, /upadice/ a i gospodin Abazović je dobio makar tri minuta ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 12:40:47)

Poslaniče Čavor zaključajte.

Evo samo da vam kažem. U ovom trenutku rekao sam nemojte o matematici sa mnom, u ovom trenutku ste minut u prednosti ako pogledamo oba ova demokratska duela Vas i kolege Abazovića. Izvolite, zaključajte ako nećete već da koristite pravo na dopunsko pitanje. Izvolite.

BRANKO ČAVOR (26.03.21 12:41:07)

Dakle, u tom dijelu kada govorim o tom fijasku jasno je da u kakvoj ste sada vi situaciji. Imate dvije mogućnosti da prihvatite mišljenje Venecijanske komisije ili suprotno da to ne uradite i da upadnete u situaciju da sa tim želite očuvati vlast. Mislim da to nije dobro, ali završavam veoma važnim pitanjem da bismo sve dobro radili u ovoj oblasti moramo imati definitivno i program rada.

Na kraju predsjedniče završavam sa onim što je veoma važno za Parlament i za vas i za sve nas ovdje kad je odnos Demokratske partije socijalista, o čemu je govorio i gospodin Abazović, mi smo veoma kooperativni i konstruktivni u Parlamentu o svim pitanjima koje znače napredak na putu ka Evropskoj uniji. Nećemo biti agresivni, kao što je to radio u prošlom našem mandatu jedan dio opozicije, nećemo ni bojkotovati Parlament kao što ste radili Vi i gospodin Bečić nego ćemo biti potpuno prisutni u radu ovoga parlamenta i imaćete u nama saradnike za svako pitanje koje znači dalji korak ka Evropskoj uniji. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.03.21 12:42:18)

Zahvaljujem, poslaniče Čavor. Bojkotovali ste i vi par mjeseci samo što mi vama nijesmo oduzimali plate, a vi nama jeste. To je nešto što je iza nas treba da gledamo u budućnost.

Ovim su završena poslanička pitanja i odgovori na poslanička pitanja potpredsjedniku Vlade.

Sada molim za dva minuta pauze da bi se pripremili ministar Lepasavić i poslanik Bojović i da bih prepustio predsjedavanje uvaženom potpredsjedniku Bulajiću.

Dva minuta pauze i Skupština nastavlja sa radom.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 12:49:12)

Poštovane kolege, nastavljamo sa radom.

Prelazimo na set pitanja upućenih dr Vladimiru Lepasaviću, ministru pravde, ljudskih i manjinskih prava. Ministar Lepasavić je tu i pozdravljam ga.

Prvo pitanje je postavio dr Dragan Bojović, ima riječ, a neka se pripremi kolegica Daliborka Pejović.

DRAGAN BOJOVIĆ (26.03.21 12:49:35)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, dame i gospodo poslanici, uvaženi ministre, uvaženi građani,

Postavio sam sljedeće pitanje, ministru pravde, gospodinu Leposaviću - Kako ocjenjujete rad Tužilačkog savjeta Crne Gore, posebno u dijelu nadzora i koordinacije ovog tijela sa Vrhovnim državnim tužilaštvom i Specijalnim državnim tužilaštvom? S obzirom da Ministarstvo pravde ima svog predstavnika u Tužilačkom savjetu, te da ima neposredan uvid u rad tužilačke organizacije u cjelini, da li ste zadovoljni načinom djelovanja i učinkovitošću najviših organa ove državne institucije, naročito Specijalnog državnog tužilaštva i glavnog specijalnog tužioca?

Gospodine ministre,

Mi se nalazimo u poziciji da se Tužilaštvo izdvojilo kao jedna nova četvrta grana vlasti. U svim demokratskim normalnim državama postoje tri grane vlasti - zakonodavna, izvršna i pravosudna. Mi smo se nekim našim propisima, volimo da sprovedimo eksperiment da budemo avangardni u svoom pogledu, mi smo stvorili jednu novu četvrtu granu vlasti, tužilačku granu vlasti. To ne bi bilo sporno da Tužilaštvo obavlja na profesionalan način svoju funkciju, da je zaista nezavisno, da je zaista objektivno, da radi po slovu zakona. Međutim, svi smo svjedoci da Tužilaštvo ne radi dobro svoj posao i da imamo situaciju kojom takvi eksperimenti koje smo mi sprovedli dovode do loših posljedica i da ugrožavaju interese države. Ako jednoj instituciji ili bolje reći onom predstavniku koji reprezentuje tu instituciju dajemo takva neograničena ovlašćenja, ako on ne odgovara ni građanima ako ne odgovara ni drugim institucijama osim nekoj porodici ili privatnim klanovima koji su ga opet privatnim kanalima doveli u poziciju da bude tu gdje jeste onda mi dobijamo jednog gospodina Katnića koji djeluje nekontrolisano, koji montira sudske procese, koji ugrožava živote ljudi itd.

Dakle, mi ovdje imamo sistemski problem i to nije samo u slučaju sa Tužilaštvom. Mi imamo takav problem i kod Javnog servisa. Recimo donijeti su zakonski propisi u kome smo htjeli taj Javni servis da napravimo nezavisnim i od samoga sebe da bude nezavisan od svega i svačega. Dobili smo program kakav smo dobili. Dobili smo program koji je ultranacionalistički, koji je, moram da kažem, fašistički koga ne podržava ni 1% građana, a svi ga građni plaćaju. Mi znači imamo sistemske anomalije sa određenim propisima, sa određenim procedurama koje smo uspostavili gdje određene tzv. nezavisne institucije nemaju nikakvu odgovornost prema građanima, nemaju nikakvu odgovornost prema drugim institucijama, ali imaju određenu odgovornost jedino prema određenim privatnim klanovima i porodicama koje su kontrolisale bivši režim i koje usmjeravaju rad ovih institucija. Stoga toga sam Vam postavio pitanje da mi date Vašu ocjenu kao resorni ministar Tužilaštva, rada Tužilaštva koje je eklantantan primjer sistemske anomalije i da li smatrate da sa tom sistemskom anomalijom možemo uopšte da zatvorimo poglavlje 23 i 24 i da ubrzamo ili uopšte krenemo ka Evropskoj uniji.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 12:53:32)

Hvala, gospodinu Bojoviću.

Ministar pravde, pravo na odgovor.

Izvolite.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 12:53:37)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine.

Gospodo narodni poslanici, dragi građani,

Želim, prije svega, da se zahvalim svim narodnim poslanicima na njihovim poslaničkim pitanjima koja su stigla u Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava naslovljena na mene lično. Nadam se da s obzirom da je to i cilj, ovog jednog od instrumenata, najvažnijih instrumenata demokratije i demokratske vlasti da će moji odgovori biti od javnog interesa. U smislu da će pomoći utvrđivanju svih onih činjenica stavova, mišljenja i onog što je vezano za rad Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava u proteklom periodu, da će u tom smislu eventualno doprinijeti dobroj debati i da će se tako nastaviti u budućnosti. U tom smislu, prije svega, se zahvaljujem gospodinu Draganu Bojoviću čije je poslaničko pitanje na koje imam priliku, kao na prvo, odgovorim.

Prije svega, želim da se osvrnem na ono kratko i ako je nešto što se tiče govorenja o eventualno zakonskim i ustavnim rješenjima koja trenutno nijesu na snazi, a možda bi trebalo da budu bar kad je u pitanju iskustvo i zakonodavstvo većine drugih evropskih zemalja u smislu pozicije Tužilaštva uopšte u tužilačko-sudskom sistemu o čemu ste rekli. Slažem se sa Vama da je stručna javnost gotovo preovlađujuće ima ili snažno preovlađujuće ima taj stav da je rješenje koje trenutno kod nas nije na snazi, a to je da Tužilaštvo bude u sastavu sudstva. To je nešto što je barem prema onome što su ranija iskustva

prije nego što se mijenjao i Ustav, odnosno prije nego što je i u tom smislu i usvojen i u toku trajanja onog što je stara škola pravna i pravno iskustvo daje sistem gdje Tužilaštvo je u sastavu sudstva i kao dio sudske grane vlasti posmatrano da je to rješenje koje je bolje. Naravno to je u domenu onoga što su razgovori uopšte u ustavnim rješenjima i o pozicioniranju državnih organa sudsko-tužilačkih. Međutim, kako to pitanje se tiče nečega što sada nije na dnevnom redu neću praviti veliku digresiju nego prelazim na ono što je konkretno Vaše pitanje, a tiče se moje ocjene rada koordinacije u tom smislu pozicije Tužilačkog savjeta kad je u pitanju Vrhovno i Specijalno državno tužilaštvo.

Naime, Tužilački savjet naravno ima svoje ustavom propisane nadležnosti koje su sadržane u članu 123 Ustava Crne Gore, ali su dalje razrađene članom 37 Zakona o Državnom tužilaštvu vrlo precizno navedene. Naravno da je u tom smislu njihova dosljedna primjena i poštovanje ono što je zadatak, prije svega, samog Tužilačkog savjeta. Osvrnuo bih se i na to, to možda najbolje opisuje onu ulogu koju Tužilački savjet iz zbira ovih nadležnosti treba da ima i treba da vrši, a ona je sadržana u Ustavu Crne Gore gdje se kaže da Tužilački savjet obezbjeđuje samostalnost Državnog tužilaštva i državnih tužilaca. U tom smislu imajući u vidu zadatak Tužilačkog savjeta da obezbijedi samostalnost Državnog tužilaštva i državnih tužilaca, polazeći od toga, smatram da to tijelo nije ispunilo očekivanja prvenstveno građana Crne Gore, ali ni Evropske komisije i uopšte tijela koje nadgledaju proces pridruženja Crne Gore Evropskoj uniji. U tom smislu posebno sferu vladavine prava i ostvarivanja principa vladavine prava i svih standarda koji su uključeni, a tiču se se čuvenih poglavlja 23 i 24 kao definitivno najvažnijih. Želeći da budem vrlo precizan, a da izbjegnem eventualno kritike onog što bi sa pozicije ministra prevde, ljudskih i manjinskih prava moglo da bude protumačeno i ako to neće biti, kao miješanje u rad u ovom slučaju Državnog tužilaštva, odnosno Tužilačkog savjeta konkretno. Podsjetiću javnost, a povodom svog stava da smatram da to tijelo nije ispunilo očekivanja podsjetiću, odnosno upotrijebiću argumente sa kojima se slažem, a koje, prije svega, iznosilo u prethodnim izvještajima za Crnu Goru, odnosno kako su se kolokvijalno zvali izvještaji o napretku Crne Gore Evropska komisija i njena stručna tijela, odnosno pododbori koji se posebno bave pitanjem vladavine prava i ostvarivanju ovih kriterijuma.

Dakle, najprije Tužilački savjet je, kada govorimo o vršenju nadležnosti koje su Ustavom i zakonom propisane i povjerene, u 2019. godini započeo proceduru izbora 11 rukovodioca državnih tužilaca, rukovodilaca državnih tužilaštava, a u tom smislu ni do dan danas nije okončana nijedna od njih. Nije razriješen, odnosno nije izabran nijedan od njih, nije okončana procedura. U tom smislu dalje disciplinski ozbiljno odgovarao nijedan tužilac. To je nešto što i u Izvještaju o napretku Crne Gore iz 2020. godine, dakle posljednjem, konstatovano u formi da "bilans rezultata primjene disciplinske odgovornosti je i dalje loš". Ovo je naravno ponovljeno i od strane pododbora Evropske komisije za pravdu, slobodu i jednakost i to samo prije nekoliko dana. Dakle, 17 i 18. marta ove godine gdje je istaknuto od strane članova pododbora Evropske komisije koji se bavi ovim pitanjem i vrši nadzor nad primjenom ovih standarda gdje disciplinske komisije još uvijek imaju nedosljedan pristup rješavanju slučajeva i da pravni lijek protiv njihovih odluka još uvijek nije zakonski uređen kako bi trebalo da bude.

Dalje, pitanje o kojem se u našoj javnosti raspravljalo iako je čini mi se stručna javnost po tom pitanju prilično jednoglasna bila i ostala, nijesmo imali epilog što je posebno zabrinjavajuće, a to je da Tužilački savjet nije utvrdio prestanak tužilačke funkcije tužiocima koji su ispunili uslove za starosnu penziju. Iako je Zakonom o Državnom tužilaštvu propisano da državnim tužiocu prestaje funkcija pored ostalih situacija onda kada se ispune uslovi za starosnu penziju u konkretnom slučaju. Ovo je poseban primjer i jedna, rekao bih, ipak bizarna činjenica s ozbirim da se radi o pravnicima nesumnjivo velikog znanja da u tom smislu se dozvoli da vršenje tako jednostavne deklaratorne u ovom konkretnom slučaju nadležnosti kao što je da se utvrdi nastupanje uslova za odlazak u starosnu penziju da se to ne učini. Ako se ta činjenica ne učini onda potpuno postoji kao opravdana sumnja da se i druge nadležnosti ne vrše u skladu sa zakonom.

Na kraju dodao bih opet naslanjajući se na ono što su konstatovali i izvještaji ne samo posljednji nego i oni raniji da su uz sve ovo da je Tužilački savjet ocjenjivao odlučnom ocjenom gotovo uzastopno ili bez izuzetka rad svih tužilaca pojedinačno što ozbiljno dovodi u pitanje i svrhu takvog ocjenjivanja i objektivnost u postupanju. Znajući da je sve ovo od strana međunarodnih organizacija, vlada trećih zemalja u prethodnom periodu, odnosno za vrijeme prethodne vlasti jasno označeno kao društvo i zemlja koja je dozvolila da joj se desi enedmska korupcija, hibridni režim sa problemima organizovanog kriminala i korupcije onda je u tom smislu potpuno jasno da bi svako ko objektivno posmatra način djelovanja i učinke rada samih organa o kojima govorite, odnosno cjelokupnog Državnog tužilaštva morao da bude nezadovoljan i da želi u tom smislu napredak, odnosno promjene. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:01:12)

Zahvaljujem, ministru.

Pravo na komentar, kolega Bojović.
Da li da računamo minut za dodatno?
U redu.

DRAGAN BOJOVIĆ (26.03.21 13:01:18)

Na dopunsko pitanje možete računati.

Da se zahvalim, uvaženom ministru, na iscrpnom i jako preciznom odgovoru koji pokazuje jasno, i mislim da smo apsolutno saglasni, da sa ovakvim tužilaštvom mi ne možemo napraviti pomake u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala. Naglasio sam da postoji taj sistemski problem u smislu da ukoliko mi zaštitimo bilo koju instituciju, ili bilo kojeg pojedinca kao bijelog medveda i damo mu sva moguća ovlašćenja i represivne aparate na ruku. Tada mi možemo da dođemo u situaciju u kakvoj smo se našli sa Specijalnim državnim tužilaštvom i glavnim specijalnim tužiocem koji predstavljaju tužilaštvo, predstavlja simbol zarobljene institucije koja promjenom vlasti mora da se oslobodi. Kada Demokratski front insistira na tužilačkim zakonima na usvajanju izmjena tužilačkih zakona mi to ne radimo iz revanšizma i zbog obračuna sa bilo kojim pojedincem, nego upravo da bi se oslobodile zarobljene institucije. Mi nemamo problem sa Katnićem, Katnić ima problem sa samim sobom. Kada insistiramo na izmjenama tužilačkih zakona insistiramo na tome da se odgovori zahtjevima Evropske unije i da se odgovori zahtjevima da se postignu mjerljivi i konkretni rezultati na planu borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije što mi svakako ne uspijevamo.

Insistiranjem na tim zakonskim promjenama u tim zakonskim rješenjima mi upravo idemo na fonu toga da postignemo napredak na našem putu ka Evropskoj uniji. U krajnjoj istanci ovdje kažem postoji sistemski anomalija, sistemski problem koji se mora otkloniti.

U većini država Evropske unije tužilaštvo je dio izvršne vlasti, jer ono nastupa u ime države. Mi ovdje imamo u tužilaštvu ne kao ni dio pravosudne vlasti već kao posebnu granu vlasti. Znači, mi moramo otkloniti te sistemske anomalije koje nam onemogućavaju normalno funkcionisanje države. Normalno funkcionisanje na elementarnom nivou. Ja bih Vas u tom smislu dopunski pitao i dao Vam priliku da još malo i konkretnije dogovorimo o radu i učincima tužilaštva. Da li smatrate da se u najgorije vrijeme moraju usvojiti tužilački zakoni odnosno izmjene tužilačkih zakona koji će omogućiti oslobađanje ovih institucija? Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:04:06)

Hvala Vam, kolega Bojoviću.

Gospodine ministre Vi možete odmah sad da odgovorite ako želite, a ako ne, možete u pisanoj formi.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 13:04:09)

Odgovoriću odmah budući da se prirodno nastavlja na ovo o čemu je poslanik Bojović pitao i govorio u svom obrazloženju. Da, evo nastavljajući, zapravo razgovor o onome što su rezultati ili dijeljenje naših mišljenja koja su mislim prilično objektivna budući da se zasnivaju na onome što su, opet se pozivam zvanični izvještaji, nalazi. Inače su vrlo obazrivi u svom radu i međunarodnih tijela koja koristi diplomatski jezik, koja se uvijek trude da u smislu miješanja u unutrašnje odnose država, to miješanje bude u granicama dozvoljenog. Bazira se na preporukama, da se izbjegavaju ono što je i svojstveno domaćoj političkoj sceni, jači politički komentari i slično. Opet u posljednjem izvještaju Evropske komisije se posebno, kad je riječ o Tužilačkom savjetu i o vršenju njegovih nadležnosti govori o limitiranim rezultatima i zabrinjavajućim praksama u radu državnog tužilaštva odnosno Tužilačkog savjeta. Konstatovano je da je upravo potrebno preispitati sam zakonodavni okvir. To nije nešto što je kada govorimo o potrebi reforme ili usvajanja novih zakona, što je novost. Ono što je u tom smislu bio zakonski i ostao zakonski predlog narodnih poslanika početkom ove godine je nešto što je konstatovano u Izvještaju Evropske komisije kao potreba da se desi, naravno ostaje uvijek pitanje i ono je sada čini mi se na stolu da se o njemu raspravlja, načina, metoda formulacija pravnih normi i odabira odgovarajućih rješenja. Međutim, definitivno da je potreba reforme jasna i da je ona već stigla da se ona nalazi i da je to nešto i što građani vrlo dobro i jasno vide i znaju, s tim što su naravno narodni poslanici i Vlada koji su narodni poslanici izabrali ti koji treba da artikulišu to i oni to čine. Zakoni, odnosno predložene izmjene zakonske su na stolu. Vlada je u tom smislu

dala svoje mišljenje o čijim elementima se razgovara intezivno ovih dana. Imamo i mišljenje Venecijanske komisije. To su, upravo elementi faza na kojima radimo i nastavljamo dalji rad.

Mislim, da s jedne strane opravdano, ali u jednom tehničkom smislu čak i po malo bespotrebno postavlja pitanje, da li je potrebna promjena zakonodavnog okvira, ako sistem ne funkcioniše. U svakoj drugoj oblasti, ako se radi o obrazovanju ili ako se radi o sportu ili se radi o privredi ili ekonomiji potpuno prirodno dolazi poslanicima da razmišljaju o tome ili javnosti da uopšte prihvati potrebu da se izmijeni zakonodavni okvir, da se promijene odgovarajuće norme ne bi li se unaprijedilo stanje u toj oblasti. Naravno kada je u pitanju samo Tužilaštvo, prije svega zbog velike odgovornosti koju taj rad nosi, pogotovo ispravan rad Državnog tužilaštva nosi, tu imamo nešto veće emocije. Mislim da je to pitanje potpuno u tom smislu jasno i treba pristupiti tome na najširoj mogućoj bazi. Zato je bio i politički impuls koji je došao iz Skupštine, Vlada je naravno ne uzimajući, ne pritežući sebi tu funkciju, nego poštujući da suverenitet stanuje u ovom domu i da vlast demokratska izvire iz Skupštine, se u tom smislu pridružila svojim mišljenjem, nadam se do kraja konstruktivnom ulogom u tom procesu.

Vjerujem da će on biti na zadovoljstvo, prije svega svih građana završen i okončan u smislu da se odgovarajuće reforme dese i usvoje, a i to ne znači da neće i dalje biti monitoring, odnosno da neće i dalje biti potrebe da se razmišlja o primjeni i o eventualno novim elementima. To je nešto što prati zakonodavni rad u Skupštini i uopšte pravni život svake zemlje i svakog drugog društva. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:08:02)

Zahvaljujem gospodine ministre. Time je završen odgovor na dopunsko pitanje kolege Bojovića.

Prelazimo na drugo pitanje.

Riječ ima poslanica, kolegica Daliborka Pejović. Izvolite.

DALIBORKA PEJOVIĆ (26.03.21 13:08:15)

Hvala Vam uvaženi potpredsjedniče Bulajiću.

Ministru pravde ljudskih i manjinskih prava imam potrebu da postavim jedno vrlo kratko pitanje. U formi njegovog postavljanja ja nijesam dala preopširno obrazloženje iz razloga što je ova tema bila već predmet razmatranja matičnog Odbora za ekonomiju, finansije i budžet. Prosto zbog jedne specifične situacije između ministra pravde aktuelnog i nekih nadležnih državnih institucija koje se bave poslovima korupcije, mene je interesovalo kako ministar pravde gospodin Leposavić gleda na pokušaj smanjenja budžeta Agenciji za sprečavanje korupcije i kakav je njegov odnos prema pokušaju Ministarstva finansija da mogu slobodno da kažem vrlo transparentno i otvoreno prekrši zakonsku normu?

Zakonska norma predviđa da 0,2% budžeta, tekućeg, države Crne Gore mora da ide za troškove rada i realizacija aktivnosti Agencije za sprečavanje korupcije. Kako smo dobili, ja barem, u pisanom formi obraćanje predsjednika Savjeta ove Agencije, na osnovu smjernica gdje su imali samo dva dana da pripreme budžet za potrebe Ministarstva finansija, već se može govoriti o tome da ta zakonska norma nije ispoštovana. Naš matični odbor, mislim na Odbor za sprečavanje korupcije imati prilike, vjerovatno kako stvari stoje, ove godine u redovnom, da kažem mjesečnom, odnosno godišnjem svom programu da se bavi ne samo razmatranjem jednog izvještaja za prošlu godinu, nego izvještaja koji se nije razmatrao ni za onu prije. Čeka nas jedan ogroman posao, a tek mogu da mislim, a to ćete Vi ministre najbolje znati šta će sve Agenciju čekati i sada i shodno onim novim obavezama koje će vjerovatno dobiti kada se donesu zakonska rješenja koja, evo najavljuju uporno i predsjednik Vlade i potpredsjednik, a vjerovatno ćete i Vi biti uključeni u sve te aktivnosti.

Ja želim da čujem Vaš odnos prema tome i naravno u odnosu na odgovor koji ću dobiti ću se odnijeti prema tim konstatacijama. Meni je samo žao to ovdje moram da kažem, ne znam da li tu praksu možemo promijeniti u crnogorskom Parlamentu, da odgovore na postavljena pitanja barem dobijemo neposredno prije sjednice, jer ovako zbilja pretpostavljam zbog ekskluzivnosti odgovora neću biti uvijek u prilici da odgovorimo na sve činjenice koje u njima stoje. Hvala vam lijepa.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:10:44)

Zahvaljujem kolegici Pejović. Ta praksa izostajanje odgovora na poslanička pitanja nije od juče, tako da, nadam se da će Vlada imati to u vidu za ubuduće.

Gospodin ministar Leposavić, pravo na odgovor. Izvolite.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 13:10:58)

Hvala.

Uvažna poslanice Pejović,

Prije svega, želim da se saglasim sa Vama u dijelu u kojem ste primijetili i iznijeli kritiku o brzini, odnosno o dostavljanju odgovora na poslanička pitanja na vrijeme i u skladu sa i ako izmijenjenim, ipak važećim Poslovníkom, mi smo se potrudili. U tom smislu su i pitanja iako u roku koji je Poslovník odredio čini mi se nekako, ipak stigla od strane poslanika sva, u isto vrijeme otpočelo je slanje, tako da pretpostavljam da tek jutros odgovor stigao Vama i mislim da je jutros bio u Skupštini. Ako se tu nešto desilo u tehničkom smislu iako su institucije blizu onda se ja izvinjavam zbog toga.

U svakom slučaju jeste, Vaše pitanje je vrlo jasno i kratko. Mislim, da je takav odgovor. Ja ću se osvrnuti na ono čime ste Vi počeli. Rekli ste da meni upućujete ovo pitanje zbog toga što je Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava po prirodi svojih nadležnosti vezano za borbu protiv korupcije i tu je Agencija za sprečavanje korupcije ima vrlo važnu centralnu ulogu.

Postoji zakon naravno koji u tom smislu centralnom mjestu te borbe stavlja upravo ovaj državni organ, ali ste pomenuli da postoji neka specifična situacija između ministra pravde odnosno mene lično i samog rukovodioca Agencije. Nema nikakve specifične situacije bar ne sa moje strane. Ono što je specifično u tom slučaju jeste da je povodom mog komentarisanja sudskih postupaka na javan i transparentan način, bez i uz ogradu da ti komentari predstavljaju moj stručni stav i ono što je moja i društvena odgovornost i odgovornost kao ministra pravde, da ti komentari ne predstavljaju bilo kakvo miješanje i tako dalje. U svakom slučaju Agencija je pokrenula postupak u kojem je trostruko prekršila moja prava, ostavljajući mi rok koji nije u skadu sa zakonom, odnosno drugi put, ne dozvoljavajući mi da učestvujem u javnoj raspravi, odnosno da pred samim tim tijelom iznesem činjenice koje sam iznio da bi naravno utvrdila o kršenju onoga što su standardi ponašanja kada su u pitanju javni funkcioneri, prije svega komentarisanje, odnosno uticaj na nezavisnost pravosuđa.

Ovom prilikom želim da kažem da je ta saga i možda neka urbana legenda o tome kako je nedozvoljeno komentarisanje sudskih presuda i sudskih odluka nešto sa čim je završeno u Crnoj Gori, osim što je završeno i u Evropi. Vrlo je jasan standard i stav evropskih tijela, Savjeta Evrope i u tom smislu ovaj slučaj nemio, ali koristan, u kojem sam se ja našao i doprinio tome.

Vjerujem u jednom manjem dijelu ja lično da potpuno bude jasno da i evropski standard da se u tom smislu nezavisno sudstvu garantuje ne zbog sudstva i sudija nego zbog građana i zbog upravo posebne uloge koji sudovi, kao naravno nezavisni organi i nezavisna grana vlasti treba da imaju, ali u cilju bistvovanja i rada kako bi se građanima zaštitila osnovna ljudska prava, a samim tim i vrijednosti života, slobode i imovine. Zbog toga postoje sudije. Standardi Evropske komisije i Venecijanske komisije su potpuno jasni, dok se kod novinara i javnih poslanika i angažovanih predstavnika civilnog sektora i slično zahtijeva kritički pristup prema, u tom smislu i sudskim odlukama na odgovarajući način dotle se čak i predstavnicima izvršne vlasti dozvoljava, uz naravno ogradu, odnosno uz napomenu da taj i svaka vrsta komentarisanja mora biti primjerena. O tome naravno će se u svakom konkretnom slučaju raspravljati. Možda ćete i vi imati mišljenje o načinu na koji je moj komentar bio izrečen.

Ono što želim da naglasim jeste da sam ja postupao i moj pristup u odnosu prema sudijama je takav da ja ne poznajem lično sudije niti poznajem sudije konkretnog slučaja. Ne zovem iz telefonom, ne sastajemo se u kancelarijama, niti na privatnim mjestima, postoji u Ministarstvu pravde, bar od kad sam ja tu, zabrana uopšte razmišljanja o tome da se sudije i tužioc kontaktiraju na bilo koji način. i ako je to negdje prećutna istina prethodnog rada vjerovatno bila, bar o tome postoje neke krupne naznake. Zato, upravo obezbjeđujući sebi i svojim saradnicima tu nezavisnost i tražeći tu vrstu odnosa, smatram da je potpuno primjereno da u slučajevima koji su izuzetno javno važni u kojima se na jedan ili drugi način medijski ili slično godinama evidentno zatvaraju oči javnosti ili ista gura u pravcu jednog ili drugog zaključka, da u slučajevima u kojima se takođe evidentno vidi pogotovo kada su javno praćeni, analizirani, da postoje neki problemi u smislu primjene zakona. Mislim, da je potpuno adekvatno da se o tome govori. Na kraju sloboda govora je sloboda izražavanja ne staje tu i to je bio razlog mog konkretnog nastupa i u tom smislu specifične situacije nema. Možda je do sada bila specifična za Crnu Goru, ali sada vjerujem da je i ta vrsta tabua prekinuta. Slobodno razgovaramo o svemu i to je najbolji pristup da je rješavaju problemi.

Što se tiče same Agencije za sprečavanje korupcije ja se apsolutno slažem sa Vama i ja ovaj odnos službeni ili odnos komunikacije međusobne putem nadležnosti koje vrši rukovodilac Agencije i na drugoj strani ja, ja ga uopšte nijesam ni trenutno ga ne doživljam kao nešto što bi trebalo da me spriječi da kažem da se apsolutno zalažem da se Agenciji za sprečavanje korupcije ne smanjuje budžet. U tom smislu bio bi idealno kada bi svim budžetskih korisnicima, svim jedinicama, mogao budžet da ostane jednako izdašan, kao što je bio ranije, ako je moguće ili da bude uvećan, to je cilj. Mislim da je to cilj i

ministra finansija, takođe, bar što sam s njim razgovarao da bi se taj cilj postigao neophodno je da se pravi odgovarajuća ušteda.

Moram da kažem da ja nijesam mogao da zastupam Agenciju zato što pregovarajuću, odnosno razgovarajuću o planovima za novi budžet sa ministrom finansija, ministar pravde razgovara o onim organizacionim jedinicama Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava koje su u sastavu Ministarstva. Agencija samostano obavlja te konsultacije koje kako ste rekli bile kratke, nedovoljno opsežne i ja sam apsolutno zato da svim budžetskim korisnicima se planirana davanje ne smanjuju. Naravno ono što je moje saznanje o tome će ministar finansija moći više da govori. Čini mi se da je jedna posebna ekonomska politika, a koja je i u ovoj Agenciji u ovom državnom organu ima svoj trag je dovela do toga kada je Vlada stupila na dužnosti i njeni članovi da je državni trezor bio praktično ispražnjen. Tako da ne mislim da je to odluka koja je usmjerena, ali svakako da se slažem sa Vama da je ovo najvažnija ili da bi trebalo da bude najvažnija, pošto u praksi to još uvijek nije najvažnije tijelo, najvažniji državni organ koji treba da se na više nivoa bori kontinuirano protiv korupcije. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:18:24)

Zahvaljujem gospodinu ministru.

DALIBORKA PEJOVIĆ (26.03.21 13:18:31)

Uvaženi ministre, moram da primijetim pet minuta Vam je trebalo ...

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:18:39)

Izvinjavam se.
Koleginice Pejović,

Imam obavezu da saopštim da sam upravo obaviješten od strane skupštinske Službe da je ministar Leposavić obavio svoju poslovničku obavezu i da je odgovor na pitanje bio u Klubu, tako sam obaviješten. Izvolite.

DALIBORKA PEJOVIĆ (26.03.21 13:18:58)

Ništa strašno. Znao zašto je ništa strašno zato što sam ja pet minuta slušala u specifičnoj situaciji minut i 29 sekundi odgovor na moje pitanje. Moram da Vam kažem. Mene je mnogo manje zabrinula ta specifična situacija očigledno nego Vas kada je u pitanju Agencija za sprečavanje korupcije. To je samo bilo usput pomenuto. Meni, moram da priznam, nije jasno da vi ne možete da crpate vašu funkcionalnu odgovornost i činjenice da Ministarstvo pravde, zapravo se stara o poštovanju propisa. To je vaša jedna od maltene od izvornih nadležnosti. S tim u vezi budžet je takođe zakon koji ćete morati da provjerite da li je u potpunosti usklađen sa onim što su zakonske obaveze. Znao zašto vas ja ovo uporno pitam? Zato što imam nekad osjećaj da se u Vladi potpuno djeluje nesinhronizovano. Ministar Spajić na neki način već u prekršaju samim tim što je ponudio predlog zakona ili budžet koji je apsolutno nije u skladu sa zakonskim rješenjem. Iako je i sam u nekoliko navrata, barem ono što sam ja uspjela da čujem, vrlo transparentno pričao o tome da se neće smanjivati plata i da će svaka zakonska obaveza biti situirana u predlogu novog budžeta. I još jedna bitna stvar koju želim ovdje da napomenem. To je jedna važna činjenica, a to je - nemojte da pričamo o Agenciji za sprečavanje korupcije koju smo u proteklom periodu slušali iz jedne vizure da sada bude doživljena kao atak na njenu funkcionalnu i finansijsku samostalnost. Ne samo iz razloga što to propisuje zakon i to što propisuju i međunarodna pravila i preuzete obaveze nego zato što čak u odnosu na odobrena sredstva Agencije ona isključivo sama raspolaže sredstvima bez ickijeg upliva ili naravno uticaja. Tako da moje navođenje specifične situacije upravo može biti konotirano jedino jeste u ovom slučaju. Da li naše lične percepcije ili okolnosti nekada diktiraju odnos ne više jednoj instituciji nego i prema zakonskim propisima.

Zato bih Vas zamolila, s obzirom da sam predsjednica Odbora za sprečavanje korupcije da zaista povedete računa o ovoj činjenici. Sigurna sam ako ostane predlog budžeta ovakav kakav jeste da će to biti ozbiljna kritika barem sa naše strane. Neću govoriti o tome da je ovo priča evropske agende koja je vrlo, to Vi znate bolje možda nego ja, predmet najozbiljnijih dnevnih analiza ne samo ovog Parlamenta i domaće crnogorske javnosti nego i međunarodne. Ne želim naravno da Vas plašim, jer to nemam pravo, ali želim

da Vas obavijestim da smo mi na ovom maričnom odboru dobili uvjerenja sadašnjeg predsjednika Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije da je on drugačiji budžet u odnosu na ono što propisuje zakon neće potpisati. E, ajte sad onda Vi i ja u nekom budućem periodu i vremenu da vidimo koje će to konotacije proizvesti i na Crnu Goru i na Vladu Crne Gore i nas sve zajedno, da ne govorim u jednoj vrlo važnoj instituciji. Hvala vam lijepa i hvala za dostavljeno pitanje.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:21:49)

Hvala Vama što poštujete vrijeme.
Treće pitanje, kolega Slaven Radunović. Izvolite.
Neka se pripremi koleginica Vesna Pavićević.

SLAVEN RADUNOVIĆ (26.03.21 13:22:00)

Hvala predsjedavajući Bulajiću.
Poštovani ministre,

Postavio sam Vam jedno pitanje koje je vrlo aktuelno, ovih dana a i da malo pojasnimo građanima vezano za mišljenje Venecijanske komisije i šta nas i koliko to obavezuje.

Pročitacu pitanje. Da li mišljenje Venecijanske komisije na bilo koji način pravno obavezuje poslanike Skupštine Crne Gore ili se u smislu legaliteta i legitimiteta mogu osloniti samo na svoju savjest i potrebe građana koje predstavljaju?

Pretpostavljam da je svima jasno šta sam pitanjem htio da kažem. Mi jednostavno kao izabrani predstavnici građana u Crnoj Gori smo dužni da zastupamo njihov najbolji interes i to sve u skladu sa svojom savešću. Znači, da radimo one poteze za koje smatramo da pokrećemo poteze da su najefikasniji.

Ova država, a posebno neke njene institucije, je zarobljena. Zarobljena je višegodišnjim trudom prethodnog režima da bude takva, da bi samo služila njima. Klasični primjer te zarobljenosti institucija, posebno Specijalnog državnog tužilaštva, ali i naravno, tužilaštva kao šireg pojma.

Više puta su iz inostranstva dolazili dobronamjerni savjeti i sugestije. Uzeću baš jedan, upravo je koleginica Pejović pominjala, Agenciju za sprečavanje korupcije. To je klasični primjer. Više puta je vršila pritisak Evropska komisija, vršili smo i mi iz opozicije da se formira ta Agencija za sprečavanje korupcije sa zadatkom da kontroliše posebno ljude koji su u poziciji da na visokom nivou se bave korupcijom. Kako je to režim u Crnoj Gori shvatio? Shvatio je to kao jedan novi način da se zaštiti od nepočinstava koje čini. Pa je onda bukvalno onaj koji treba da bude najviše kontrolisan, a to je premijer Duško Marković, postavio za direktora čovjeka, recimo, iz najbližeg okruženja, a da ne kažemo iz porodice, znači, njihovi sin i kćerka su muž i žena. To je način kako se u Crnoj Gori izvrgava ruglu svaka dobronamjerna sugestija iz inostranstva. Ja tako gledam na isti način i na ovu sugestiju Venecijanske komisije. Sve je to lijepo da ste penzionisani tužilac sa Kipra ili Vrhovnog suda iz Portugala i dok krckate tih 10 - 15.000 evra od Venecijanske komisije koje dobijate kao honorar razmišljate o nekakvoj zemlji sa turističkih spotova i kao tamo bi trebalo ovako, trebalo bi onako.

Da li oni znaju ono što mi znamo, da li oni znaju da mi čuvare organizovanog kriminala i korupcije imamo u Specijalnom državnom tužilaštvu? Da li mi znamo da su ti ljudi u 21. vijeku se bavili scenarijom i režijom jednog, na žalost, filma po istinitom događaju koji se dešavao ljudima iz Demokratskog fronta i nekim ljudima iz Srbije i Rusije koji je imao za cilj da se obračuna sa opozicijom, da se obračuna sa ljudima koji su se borili za slobodnu Crnu Goru, a sve da bi zaštitio jedan režim koji je izgubio na izborima. Kako ćemo mi sa njima da se borimo? Na način što ćemo da slušamo dobronamjerne sugestije par penzionisanih ljudi iz Venecijanske komisije. Mislim da Vam je jasno zašto sam postavio pitanje, želim da od Vas čuju građani. Izvinjavam se predsjedavajući, makar imajte prema meni onoliko koliko prema drugima, a ja ću imati obzira.

Znam da su oni imali dobru namjeru, ali znam i da mi kad smo svjesni toga da to nije efikasan put ne moramo da ih poslušamo, ne moramo ni po zakonu da ih poslušamo. Ne moramo ni zato što nam je to navodno neki uslov, jer to nije nikakav specijalni uslov za zatvaranje poglavlja, za zatvaranje poglavlja uslov je da se izborimo sa organizovanim kriminalom i korupcijom i da zavedemo vladavinu prava. Sa Milivojem Katnićem i ekipom koju mi ne možemo da smijenimo shodno sugestijama koje smo dobili iz Venecijanske komisije mi to ne možemo. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:27:17)

Zahvaljujem.
Odgovor, ministar Leposavić, izvolite.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 13:27:22)

Hvala potpredsjedniče.

Uvaženi poslanice Radunoviću, hvala Vam na pitanju. Prije nego što pokušam da odgovorim na njega u potpunosti, onako odgovoriću sigurno, ali da javnost bude zadovoljna i da to bude korak naprijed, jer se o ovom pitanju dosta i govori. Ovo je dobro pravno pitanje. Prije toga bih jednu malu sugestiju napravio u vezi sa pominjanjem starih, odnosno u tom smislu penzionisanih lica. Razumijem da je Vaša aluzija na to da ipak ljudi nijesu u radnom odnosu ili da možda nijesu aktivni, ali nema sa suprotne strane ni dokaza, niti je to kad je u pitanju i zaštita, prije svega, svih posebnih grupa u tom smislu i starih lica dokaza da bi konkretno godine kao takve bile prepreka odličnom znanju i razumijevanju situacije. Ono što je njihova udaljenost geografska ili ono što je njihova situiranost u drugim društveno-političkim sistemima koji nijesu balkanski je definitivno na mjestu i tu se sa Vama slažem. Naravno da oni ne mogu biti upoznati sa situacijom nikako kao ljudi koji ovdje žive, pogotovu ni kao poslanici koji su dugo godina zapravo borili bitku da se u jednoj zemlji Evrope ili posljednjoj zemlji Evrope koja to nije doživjela desi prva demokratska smjena vlasti. Sa time ću i da počnem.

Vi ste pitali vrlo dobro na kraju obrazlažući svoje pitanje da li uopšte su ne samo, da pretpostavljate da ne znaju dobro situaciju kao mi, nego da li su uopšte svjesni obima problema sa kojima se srijecemo, sa brojim zloupotrebama, sa onima što su ispadi i na ličnom nivou i u smislu vršenja ili nevršenja dužnosti od strane najviših predstavnika državnih organa, u ovom slučaju Državnog tužilaštva. Kad kažem Državnog tužilaštva mislim i na Specijalno tužilaštvo jer je u pitanju jedinstven organ, odnosno, u ovom slučaju organizacione jedinice. Mislim da su sada poslije nego, naravno, više nego ikada prije, poslije upravo onoga što je bio politički impuls Skupštine, da neposredno nakon novogodišnjih praznika krene sa predlozima zakonskih izmjena u oblasti tužilaštva, naravno, onoga što je bio i taj brzo sprovedeni dijalog u smislu traženja mišljenja što je dijelom i naišlo na negodovanje narodnih poslanika jer su reforme prijeko potrebne i dugo se čekaju u tom smislu. Mislim da je ta situacija proizvela da sada, ono što je moje saznanje, a evo svakodneno i prethodnih dana u razgovorima sa predstavnicima i Venecijanske komisije i Savjeta Evrope jasna poruka koju ja, naravno, iznosim i njome garantujem jeste da su i Venecijanska komisija i Savjet Evrope razumjeli potrebe da se u Crnoj Gori izvrše ove reforme, da oni te reforme kao takve podržavaju. Savjet Evrope i Venecijanska komisija nijesu protivnik reformi, ali da je akcenat na tome da se te reforme, odnosno konkretna zakonska rješenja o kojima mi sada razgovaramo i danas, a i ovih dana, vjerovatno ćemo i narednih, nadam se da to neće trajati i predugo, jer opet se vraćam, reforme su bitne. Ključna stvar je ne opredjeljenje ili shvatanje sa strane Venecijanske komisije da su reforme potrebne, u tome postoji apsolutna saglasnost, i to se dijelom desilo tek sada na početku rada nove Vlade i nove parlamentarne većine. Međutim, pitanje je u tome i da Venecijanska komisija insistira, u dijelu svojih preporuka, na tome da Parlament i Vlada zajedno nađu zajedno rješenje da se odaberu ona zakonska rješenja, oni modeliteti koji će obezbijediti objektivnost koja će sačuvati insitucije. Modaliteti koji neće biti usmjereni samo na smjenu personalnu, nego da u tom smislu omoguće nastavak rada, očuvanje resursa državnih institucija, sigurnost i stalnost funkcije. Bez obzira i ako dolazi do izmjena da one budu na odgovarajuće procedure naslonjene, da sada ne tumačim mišljenje konačno koje je svima poznato. To je i kolega Vaš, poslanik Bojović, rekao da cilj nije personalnog karaktera iako je u tom smislu ponašanje, rukovodilac ili njihovo držanje ili postupanje se ispriječilo onome što su reforme. Dakle, to mi je vrlo drago da mogu da sad da podijelim sa poslanicima da je taj stav apsolutno tačan. Venecijanska komisija i Savjet Evrope podržavaju reforme, ostaje da se sa Vladom konsultuju, odnosno da i sa Parlamentom nađu najbolji način kako da se to učini, a da bude u najvećoj mjeri sačuvana ideja vladavine prava.

Završiću sa ovim što je Vaše pitanje koje je inače sa pravne strane vrlo zanimljivo i evo pokušaću da odgovorim na njega precizno. Shodno Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju koji je zaključen između Crne Gore i Evropske unije, a koji je kao potvrđeni međunarodni ugovor sastavni dio domaćeg pravnog poretka, na osnovu tog ugovora postoji i važi privremeno mjerilo broja 3 koje je definisano neku godinu nakon toga, nekoliko godina nakon potpisivanja SSP-a, a koje glasi: "Crna Gora sprovodi ustavne promjene u skladu sa preporukama Venecijanske komisije i shodno tome usvaja i sekundarno zakonodavstvo". U toj terminologiji sekundarno zakonodavstvo je zakonodavstvo koje slijedi iza Ustava, to su zakoni.

U formalno pravnom, strogo formalnom smislu, mišljenje Venecijanske komisije nije pravno obavezujuće. Međutim ono nije lišeno u potpunosti pravnog dejstva. Ono predstavlja više od običnih međunarodnih dokumenata koji sadrže takozvane smjernice. Ono je dio takoreći mekog prava i to je termin poznat u međunarodnom pravu. Inače Memorandum o razumijevanju koji je sklopljen između Evropske

unije i Savjeta Evrope, a koji se posebno tiče uloge Venecijanske komisije i njenih mišljenja, željelo se time da se definiše uloga i snaga tih mišljenja iz 2007. godine, definisao je mišljenje Venecijanske komisije kao mjerilo potvrđivanja primjene standarda vladavine prava. Dakle, to nije pravna norma koja obavezuje, ali jeste mjerilo preko kojeg se ocjenjuje, odnosno poštovanje ili ne, mjerilo preko kojeg se ocjenjuje ispunjenje zahtjeva vladavine prava. Iako formalno pravno nije obavezujuće ono ne može u potpunosti biti ignorisano a da to ne proizvede politički, prije svega i odgovarajuće pravne posljedice u tim međusobnim odnosima koji postoje između Crne Gore sa jedne i Evropske unije i Savjeta Evrope sa druge strane. Ovo je naročito važno zato što preporuke, odnosno mišljenja Venecijanske komisije nijesu formulisani u formi konkretnih zakonskih normi, nego preporuka koje svaka država članica usvaja u skladu sa svojim konkretnim prilikama i domaćem zakonodavstvu. Dakle, bitno je da se ostvari cilj preporuka a ne strogo njihovo slovo osim ovdje gdje je zaista to nedvosmisleno jasno.

U vezi drugog dijela Vašeg pitanja, i završavam sa tim, nema sumnje da razlozi legaliteta i legitimiteta u konkretnom slučaju o kojem ste govorili, ne sprečavaju narodne poslanike da apsolutno samostalno glasaju i donose odluku. Uz napomenu, moju lično, a mislim i cijele Vlade, da bi stepen legaliteta, a naročito legitimiteta bio do kraja u potpunosti postignut odgovarajućem usvajanjem preporuka iz Mišljenja Venecijanske komisije imajući pored svega ostalog što sam rekao u vidu to da velika većina građana prema posljednjim istraživanjima u dijelu u kojem se može vjerovati njihovoj tačnosti, želi i nastoji da se Crna Gora pridruži Evropskoj uniji. U tom smislu pitanje legitimiteta ovdje podijeljeno i stanuje i kod potrebe za reforme i kod potrebe da se nastavi, odnosno da se ne uspori proces pridruživanja zbog svih ovih benefita koje sa više ili manje razloga su već kod naroda prisutne kao nešto što definitivno na tom putu stoji.

Tako da zbog toga mislim odgovor na Vaše pitanje je da nema prepreke, ali da bi u potpunosti bio i legalitet u ovim bilateralnim odnosima Crne Gore sa međunarodnim organizacijama postignut i legitimitet opravdan, onda je možda najbolje rješenje da se predloženi zakoni u tom smislu usvoje uz usvajanje ili prihvatanje preporuka Venecijanske komisije. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:35:26)

Zahvaljujem ministru.

Pravo na komentar kolega Radunović. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (26.03.21 13:35:31)

Hvala Vam gospodine ministre.

Prvo što smo čuli da se radi o savjetima koji bi trebalo da budu uvaženi u najvećoj mjeri, da to kažem tako narodnim jezikom koliko je to moguće, ali da opet s druge strane ne ugrožavaju prvenstveni interes zbog kojeg su ih ovi poslanici i koji su predložili ove tužilačke savjete.

Prvo, ostao sam dužan, više zbog Vaše reakcije nego zbog onoga što sam sam rekao. Nisam ja ni na jedan način želio da umanjim pravno znanje ili moje razmišljanje o pravnom znanju ljudi koji su donosili ovo mišljenje, time što su penzioneri. To bi moglo da znači obrnuto da imaju više pravnog znanja nego neko ko je na pola radnog vijeka. To se podrazumijeva. Pričam ovdje više o nekakvoj realnoj zainteresovanosti između nas koji sjedimo u ovim klupama i koji se borimo sa tim gorućim pitanjem u Crnoj Gori i nekoga kome je to jedan radni zadatak u penziji. Znači o tome pričam, to je ta razlika, vjerovatno iz njihovog ugla i sa njihovim znanjem bih donio vrlo slično mišljenje. Na moju nesreću a na njihovu sreću, ja sam ovdje, a oni su tamo i ja moram da razmišljam glavom poslanika u crnogorskom Parlamentu koji je obavezan da se suoči sa problemima Crne Gore, a ti problemi treba da budu riješeni na najefikasniji način.

Prema tome, nikakav nije problem, gospodine Leposaviću, pošto ste Vi jedan od ljudi koji koordinira tim odnosom Vlade i Venecijanske komisije, da se uvažavaju one sugestije koje ne dotiču suštinu naše želje da se izvrše promjene u Tužilačkom savjetu. Suština ne smije da bude taknuta iz prostog razloga što, ako bismo bukvalno slušali ono što je tamo, tj. čitali ono što piše, to bi značilo da mi treba da se okrenemo, kako rekoh juče i premijeru, discipliniranim mjerama protiv gospodina Katnića, pa on uzme advokata, pa se žali drugom stepenu, pa znači nikad, znači nikad. Mi nemamo vremena za nikad. Između ostalog za to što treba da ispunimo to što se od nas traži na putu evropskih integracija. Prema tome, mi kao političari treba da donesemo odgovornu odluku i da kažemo - hvala vam gospodo iz Venecijanske komisije, uvažićemo sve što vi kažete, a što je moguće primijeniti u ovoj situaciji, ali mi preuzimamo odgovornost. Mi preuzimamo odgovornost jer su nas glasali građani Crne Gore.

Imam i dopunsko pitanje. Prije dopunskog pitanja, samo da Vas podsjetim na nešto što Vi odlično znate, a to je kako neke vrlo bitne institucije sistema u Crnoj Gori funkcionišu i da je i to možda nezamislivo

za ove ljude koji donose razna mišljenja o situaciji u Crnoj Gori, ali se dešava. Kod nas Agencija za nacionalnu bezbjednost jedino čime se ne bavi nacionalnom bezbjednošću, bavi se bezbjednošću partije na vlasti doskorašnje, pa ste čuli kako prisluškuju nezakonito poslanike, pa rade druge stvari, učestvuju u švercu cigara, prate konvoje sa nedozvoljenim robama, itd. Znači to je Agencija za nacionalnu bezbjednost i institucija sistema iz Crne Gore. Onda to nekim švedskim očima kad gledate to je malo drugačije. Ili recimo Uprava za dijasporu. Svaka bi država trebala i poželjela da ima upravu za dijasporu, da drži komunikaciju sa svojim građanima. Ali naša Uprava za dijasporu je u stvari infrastruktura za dovođenje nelegalnih glasača u Crnu Goru da bi branili interese Demokratske partije socijalista. Ovo dajem primjere i samo kažem ne možemo da se pravimo ludi mi, kao poslanici, da stvari nijesu ovakve i mi kao građani Crne Gore. Da izmjerimo do koje mjere treba da slušamo sugestije dok ne počnu da nas ugrožavaju te sugestije. Kad počnu da nas ugrožavaju - stop.

Ja sam izabran voljom građana Crne Gore i ja njih poštujem. Poštujem sve ostale, ali najviše građane Crne Gore.

E sad dopunsko pitanje za Vas.

Teško Vam je, biće teško da odgovorite zbog pozicije u kojoj se nalazite, ali Vas pitam - Vi lično kao Vladimir Leposavić, mislite li da ćemo lakše da se izborimo sa problemom u Tužilaštvu ako se postupi i ako se donesu zakoni koje je predložilo ovih pet poslanika, uključujući neke preporuke Venecijanske komisije, bez promjene suštine, ili ukoliko promijenimo suštinu i, recimo, odustanemo od toga da se smijeni Specijalno državno tužilaštvo? Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:40:30)

Hvala kolegi Radunoviću.

Želite li sad gospodine ministre? Izvolite.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 13:40:35)

Hvala Vama. Računam da je možda tako za ovu raspravu i za konačni cilj bolje.

Na Vaše dopunsko pitanje, ono što je centar njega da ja u tom smislu lično. /upadice/ Tako je, jeste. Stvar je u tome da ja lično kao i ministar pravde i lično nijesam uopšte, niti razmišljam o tome koji će se od dva scenarija pojaviti kao bolji i za koji bih morao da optiram, gdje ste vi rekli da se usvoje zakoni koji su efikasni u smislu onog što predlažu njihova rješenja i onih kojima je suština izuzeta, zato što ja uopšte ne razmišljam o tome da će se usvajati zakoni čija je suština zamagljena. Zaista lično ne vidim zašto bi se donosili zakoni i zašto bi se u tom smislu preduzimalo bilo koje djelo, a pogotovo rad narodnih poslanika ovdje i mijenjanje zakonodavnog okvira ako bi suština bila zamagljena. Iskreno vjerujem u tom smislu da cilj onoga što je mišljenje Venecijanske komisije nije da se zamagli suština. Ako negdje postoji opasnost od toga onda je upravo zadatak narodnih poslanika i stručnih službi Vlade da ne dozvole da se zamagli suština nego da u komunikaciji koja je, ovom prilikom da kažem, takođe ponuđena, komunikacija stručna između Vlade i Venecijanske komisije dok traju same reforme odnosno proces razgovora o amandmanima, rješenjima itd. pokušaju da se mišljenje u što većoj mjeri adaptira u sam zakonski tekst i u buduće zakonodavni okvir. Dakle, da tu postoji otvorena ruka saradnje tako da ja uopšte ne razmišljam, zaista ne izbjegavam odgovor nego ne razmišljam o mogućnosti da se usvajaju zakoni koji su bez suštine ili bez mogućnosti za moguće reforme. To ne bih ni lično ni kao ministar pravde niti podržao niti bih govorio o tome kao opciji. Nešto sam mlađi od vas ali se nadam da neću biti neozbiljan da takve projekte zastupam kao što je usvajanje zakona koji nemaju primjenu.

To je inače, moram da kažem, nešto što pravnici smatraju za najgori mogući oblik neprava kada se usvajaju zakoni koji nemaju primjenu ili koji ne funkcionišu. Zašto? Zato što ne samo da oni ne omogućavaju da se izvrši ono što je volja naroda u koju se narod nada kada njegovi predstavnici usvajaju zakone, nego tako postupanje usvajanja zakona koji su mrtvo slovo na papiru u stvari delegitimiše i dezavuiše samu ideju prava i pravde, pa ona i demotiviše ljude u budućnosti da uopšte pristupaju i da razmišljaju o zakonskim promjenama kao o nečemu što bi moglo biti rješenje. Tako da apsolutno mislim da postoji ta praksa takozvana praksa prenormiranja i nečega što je gubljenje administracije ili želja, to smo imali, velika je u tom smislu i kritika Evropske komisije bila da je prethodna vlast usvajala dosta zakona, a da je većina njih ostajala, upravo kad se pogleda sa stanovišta rezultata, a upravo u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, dakle da su ti zakoni propisi ostajali mrtvo slovo na papiru. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:43:43)

Zahvaljujem ministru.

Sljedeće pitanje postavlja kolegistica Vesna Pavićević, a neka se pripremi kolega Andrija Nikolić.

VESNA PAVIĆEVIĆ (26.03.21 13:43:52)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, gospodine Bulajiću, kolegistica i kolege, poštovani ministre pravde gospodine Leposaviću,

Prvo da vam kažem da u Vašem pozdravnom obraćanju sam Vam zamjerila zašto niste pozdravili nas poslanice već samo poslanike, a mi kao poslanice koje se borimo za rodnu ravnopravnost svaki put ćemo na ovako nešto reagovati.

Danas je bilo mnogo priče o Zakonu za organizovani kriminal i korupciju, o Predlogu zakona i moje pitanje se odnosi na to. Predlog nema nikakvih izmjena u odnosu na Zakon o Specijalnom državnom tužilaštvu, a vidljiva je promjena samo u nazivu organa, što jasno znači da je cilj da se nepodobni uklone sa tih pozicija, ali i uruši tužilački sistem. Predlog ovog zakona ni po strukturi ni po sadržini norme nema karakter novog zakona. Iako su svjesni predlagači ovog zakona da je jedan od ključnih nedostataka ovog predloga to što Državno tužilaštvo više neće biti zaštićeno od uticaja politike i neće moći slobodno i samostalno da vrši svoje dužnosti. Da budem precizna, ova rješenja direktno ugrožavaju funkcionalnu nezavisnost Tužilaštva kao ključnog uslova vladavine prava.

Da su se, prilikom predloga ovog zakona, barem malo ili letimično konsultovali ili konsultovali evropske standarde u ovoj oblasti vidjeli bi da je uvođenje nezavisnog tužilaštva odavno postalo neupitni standard u Evropskoj uniji. Tako da su pogledali Mišljenje konsultativnog vijeća evropskih tužilaca iz 2014. godine o evropskim normama i načelima za tužioce, vidjeli bi u dijelu - samostalnost tužilaca gdje tačka 34 i 35 kaže sljedeće: "Evropski sud za ljudska prava je smatrao neophodnim da naglasi da u demokratskom društvu ni sudovi ni istražni organi ne smiju biti podvrgnuti političkom pritisku. Samostalnost tužilaca nije prerogativ niti privilegija koja je data u interesu tužilaca već predstavlja garanciju interesa pravične, nepristrasne i djelotvorne pravde kojom se štiti javni i privatni interes datih lica."

Svi koji poznaju obim i složenost posla Specijalnog državnog tužilaštva znaju da bi ponuđena rješenja obavezno dovela do prekida, a u nastavku, kako ga zamišljaju zakonopisci, do neminovnog usporavanja procesa rada što bi za posljedicu imalo izostanak rezultata koji se očekuju u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, posebno od ovog dijela tužilačke organizacije.

Ukidanjem Specijalnog državnog tužilaštva bi došlo do stvaranja vakuma čime se direktno utiče na rad pravosudnih organa jer ima veliki broj predmeta koji su u fazi istrage i optužnih akata što može dovesti do zastoja i dalekosežnih negativnih posljedica. Do izbora tužilaca za organizovani kriminal i korupciju kriminalne grupe bi imale više nego dovoljno vremena da pojačaju kriminalnu aktivnost, da se konsoliduju, uklone tragove i slično.

Vi kao bivši advokat dobro to znate da, u slučajevima kada se iz razloga odlaska na drugu funkciju ili smrti ili odlaska u penziju, zamijeni tužilac u jednoj tužilačkoj jedinici da uvijek dođe do zastoja kod tih predmeta iako se svi oni upoznaju svakodnevno i rade na kolegijumima na tim predmetima, a kamo li da se dovede tužilac da radi na te predmete iz druge tužilačke jedinice.

Takođe, isto moram napomenuti, šta se dešava u slučajevima kada imate ljude u pritvoru koji, ako do šest mjeseci ne donesete optužnice, ne podignete optužnicu, šta će se onda desiti. Ljudi će biti pušteni iz pritvora. Znači, to su one slabosti koje izaziva ovaj predlog zakona u trenutku kada ti tužioc i ostaju neraspoređeni. Svrha predloženog zakona bila bi u činjenici da glavni specijalni tužilac i specijalni tužioc i zabrani po Zakonu o specijalnom državnom tužilaštvu dobiju status, kako sam rekla, neraspoređenih tužilaca. Dakle, cilj predloga je u direktnom političkom preuzimanju kontrole Tužilaštva.

Imajući sve ovo u vidu ponoviću moje pitanje - Da li je za ukidanje Specijalnog državnog tužilaštva, pravi razlog uklanjanje profesionalaca iz te oblasti i revanšizam, ili da se stvaranjem vakuma u tužilaštvu stvori povoljan ambijent za djelovanje kriminalnih grupa na ovim prostorima i uspori proces ulaska u Evropsku uniju vezano za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:49:32)

Hvala Vama.

Gospodine ministre izvolite.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 13:49:37)

Uvažena poslanice Pavićević,

Hvala Vam na Vašoj primjedbe vezano za upotrebu rodno senzitivnog jezika i u ovom smislu varijanta u kojoj je *poslanice*, a ne *poslanici*, samo uz primjedbu da jedno poslaničko pitanje se tiče i teme ženskih prava. Dali ste mi šlagort, ja ne mogu a da ne primijetim, da ne kažem da je stav i opredjeljenje moje lično, o tome se i u Ministarstvu sada radi, da se akcenat, kad je u pitanju zaštita žena, ipak stavi na zaštitu od nasilja. Zatim i na zaštitu jednakih primanja, njihovih ekonomskih prava prije nego li na insistiranje koje, naravno pozdravljam, ali na samo insistiranje na rodno senzitivnom jeziku. Mnogo je lakše koristiti rodno senzitivni jezik, a ne rješavati situaciju u kojoj je svaka druga žena u Crnoj Gori pretrpjela nasilje. Mislim da je to nešto čemu ne bi trebalo da dozvolimo da potpadnemo kao pod uticaj onoga što je administracija ili prihvatanje zakona koji će biti mrtvo slovo na papiru. Složit ćete se, da bi bilo prilično licemjerno i nesrećno za cijelo društvo ako bi svi usvojili rodno senzitivni jezik, a i dalje imali neregulisan problem da država ne obezbjeđuje dovoljno mjesta za ono što su sigurne ženske kuće i zaštita žena od nasilja. Da je potpuno normalno da žena za jednak ili za isti posao u istoj kvalifikaciji prima 30% manju platu. Dakle to su naši glavni problemi, a onda rješavajući njih onda će ovo biti kao prirodno. Do tada, naravno vaša sugestija meni je dobrodošla ja sam zahvalan.

Što se tiče Vašeg pitanja za tužilačke zakone, odnosno za racio njihovog donošenja i to šta je po srijedi, zaista, gdje Vi naravno iznosite svoj stav o tome govoreći, razumijem i zašto, dijelom da se javlja opasnost, a da bi to možda moglo biti cilj stvaranja vakuma ili zastoja u radu itd. Sa ovom opasnom posljedicom da se eventualno time stvori povoljno /prekid/... Prvo želim da kažem da ne bježeći od odgovora, ali je u tom smislu, pošto ću doći do odgovora nadam se na vrijeme, odnosno u ovom predviđenom vremenskom okviru, da je ovo pitanje koje je u suštini je pitanje na koje odgovara predlagač zakona. Ja ću Vas podsjetiti da Vlada nije predlagač zakona, nego neko ko daje mišljenje. S obzirom na to se radi o temi od velikog značaja, o temi o kojoj građani i te kako imaju svoj stav i zbog kojeg su mislim i dominantno zahtijevali promjene političke, pa onda i personalne i u tom smislu promjene vlasti konačno, mogu da odgovorim na to pitanje, bez želje da budem advokat poslanicima, jer oni najbolje znaju zašto su predložili. Ne mislim da to najbolje znaju kao predlagači nego u konkretnom slučaju, nažalost s obzirom na njihovo iskustva sa radom ovih državnih organa, odnosno Državnog tužilaštva u cjelini, oni zaista imaju i nažalost najbolje iskustvo, ali moram dakle na naglasim sljedeću stvar. Razumijem naravno ono što ste rekli i te primjedbe dijelom stoje, da bi u brzini, u potrebi da se kao što se već desilo iako taj impuls politički bio važan, ali u brzini predlaganja zakonskih odredbi sigurno može da se desilo, ili se dešava da nedovoljna preciznost ili nedovoljno urečenost pravnih normi dovede do toga da se stvori pravni vakum, da se stvori zastoj. Ne vjerujem, i drago mi je što su poslanici ovdje parlamentarne većine danas rekli da je njihov cilj nije revanšizam, i da njihov cilj nije nekakva lična relacija prema rukovodiocima u Državnom tužilaštvu. To definitivno nije cilj Vlade. Često se ta granica zamagljuje, ja je opet ponavljam, cilj rada ove Vlade nije revanšizam, ona se bori protiv revanšizma. To je ono što istoriju Crne Gore mnogo opteretilo.

Želim da naglasim da revanšizam iako se često namjerno nekad i neznanja miješaju to dvoje, revanšizam nije kada vi mijenjate menadžmet ili rukovodioce državnih organa koji inače po slovu zakona se mijenjaju onda kada se mijenja organ ili se mijenja sastav vlade. Revanšizam protiv kojeg se borimo je da se u tom smislu zabrani i pomisao proganjanja bilo kog pojedinca zbog njegovog svojstva zbog njegovog članstva u političkoj partiji, bivšoj vlasti ili sadašnjoj opoziciji. U svakom slučaju dakle, revanšizam podrazumijeva da ljudi ne trpe zbog svojih ličnih odluka, i da se u tom smislu naravno ne krše njihova zakonska prava, pa ni prava zaposlenih. U onom dijelu u kojem država ima slobodu da mijenja politike, da vodi kadrovsku politiku, ekonomsku i svaku drugu, socijalnu, ona nužno mora da pravi reforme i da pravi promjene. Tanka je granica, ali mislim da je jasna ipak između onoga što je revanšizam i što su reforme.

Ne mogu da se saglasim nikako sa Vama da je glavni razlog ili da bi glavni neki skriveni povod ovih predloga zakona mogao da bude stvaranje kako kažete - povoljnog ambijenta za djelovanje kriminalnih grupa. Ovdje sam prinuđen da primijetim iako ću pokušati do kraja da se suzdržavam od komentara koji su možda i tipično politički i nekad potrebni, ali i oštri, a ja nijesam prevashodno u tom smislu političari i nemam tu ulogu, ne sporeći njen ogromi značaj i cijenjeći je. Da ovdje ne uzimam i ne budem advokat onih koji su političari, ipak moram da primijetim da povoljniji ambijent za kriminalne grupe od onog koje je stvorila prethodna vlast teško da je moguće stvoriti. Tako da je nemoguće da to bude cilj ovih zakona. Zašto? Zato što opet se vraćam na konstataciju onoga što su najozbiljniji renomirani izvještaji i istraživanja međunarodnih tijela i vlada zemalja sila, takozvanih, koji već godinama unazad govore o tome da je sistem opterećen endemskom korupcijom, da postoji hibridni režim da su kriminal i korupcija dotle, a mi znamo da su dotle uklopljeni u društvo, da se brodovi pod imenom ove zemlje zaustavljaju kao brodovi kojima se krijumčare najopasnije i najsmrtonosnije opojne droge u organizovanom smisli. Da ne pominjem to da je jedan visoki funkcioner partije sadašnje opozicije nekadašnji, dugogodišnji višedecenijski na vlasti, po

sopstvenom priznanju osuđen za krivična djela iz oblasti onih koja se tiču organizovanog kriminala i korupcije.

Dakle, zaista ne mislim, gotovo da sam siguran da to nije cilj. Da li ta opasnost postoji od svake vlasti da zloupotrijebi - definitivno. Tome svi jednako treba da se protivimo i borimo između ostalog i izmjenama ako treba korekcijama, a mislim da treba i trenutnih predloga zakona. Vakum i zastoj, upravo na tome radimo, da se ne stvori mogućnost o čemu govorite, za raspoređivanje. Ja bih rekao da cilj ovih zakona nije, bar naš cilj u Vladi nije da se ukine institucija Specijalnog tužilaštva nego da se ona reformiše. Čuvajući sve svoje kapacitete koje ima i ljudske i one ekonomske i druge, znam da je u tu ustanovu ulagano, da su ulagana međunarodna sredstva, obuke, treninzi, da je ona kao takva, zamišljena da funkcioniše vrlo dobro. Opet kažem drago mi je da vidim da se ovdje govori o tome da cilj nije lični odnos niti revanšizam. Dakle upravo na ovome što ste Vi rekli, na otklanjanju mogućnosti da se stvori vakum u radu, da se predmeti pojavljuju kao neraspoređeni, da budu raspoređeni kod onih djelova Državnog tužilaštva koji nemaju kapaciteta. Tu ste apsolutno u pravu, da najmanje promjena izaziva problem u radu državnih službenika, pogotovo u ovako osjetljivim predmetima. To je naš zajednički cilj, cilj Vlade ona u tom smislu pomaže i Skupštini, Skupština povratno njoj, pa pozivam i Vas da budete u onom periodu budućem gdje bude govora o amandmanima i o predlozima dopune ovih zakonskih rješenja konstruktivnih date Vaš ili lični doprinos. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 13:57:24)

Zahvaljujem, gospodinu ministru.
Izvolite, kolegice Pavićević.

VESNA PAVIĆEVIĆ (26.03.21 13:57:30)

Prije nego što dam komentar, samo da kažem gospodine ministre, vrlo mi je drago što dajete akcenat na borbu protiv nasilja nad ženama, nasilja u porodici. Da Vam kažem ja sam cio svoj život posvetila tome. Ja sam učestvovala u osnivanju prvog Centra za podršku djece i porodici u Bijelom Polju koji je osnov u regionu, kao prvi za smještaj i prihvat žrtava nasilja. Pored toga šta sam bila inspektor u policiji, koordinirala na zahtjev tadašnje Vlade i na mog gradonačelnika tim centrom zato što sam bila ekspert i borila se cijeli život za to. Koordinirala tri godine, za osnivanje tog centra sam dobitnik i najvećeg opštinskog priznanja nagrade "3. januar". Tu Vas podržavam i o tome ne morate da nam govorite, jer u nama samo možete da imate dobre saradnike na tom polju, prvo to.

Drugo, ja sam sad dobila Vaše odgovore, tako da nijesam bila u prilici sve to da pregledam, ali sam nešto kratko notirala. Prvo da kažem da ovakav predlog u najmanju ruku predstavlja rješenje koje nije dovoljno osmišljeno, što ste se i Vi složili da je ishitreno, dato bez temeljne analize i to takve, bez perspektive u smislu brzih i efikasnih i pozitivnih efekata. Tu smo se negdje mislim složili, da treba sporije raditi sve reforme, ne na tako brz način. U brojnim odlukama Evropskog suda za ljudska prava se kao imperativ ističe nezavisno djelovanje državnih tužilaca i ono mora biti zaštićeno od uticaja zakonodavne i izvršene vlasti.

Gospodine Leposaviću, kao da se zaboravlja da državo-tužilačka organizacija nije dio izvršne vlasti niti organ uprave. Očigledno se ne shvata da je Državno tužilaštvo zastupnik pravde, a ne partikularnih političkih interesa. Vežano za ovo, samo onako sam ovlaš pogledala, ali ću vrlo potruditi se da kažem vezano za Vaš odgovor. U vezi ovog dijela na koji Vi odgovarate da to nije Vaša nadležnost, da bukvalno Vi nijeste bili upućeni u ovaj zakon - to ne pije vodu iz razloga što je to predložila parlamentarna većina koja je Vas izabrala, prvo. Drugo, dobro znate da se to našlo 18.02. u dnevnom redu na sjednici koja nije odražana. Vi kažete kada se to saznali u tom smislu kada ste to poslali radi davanja mišljenja Venecijanske komisije. Ne, gospodine Leposaviću, Vi ste usljed pritiska stručne javnosti Crne Gore i međunarodnih zajednica te zakone uputili Venecijanskoj komisiji na mišljenje.

Ovo što ste govorili o revanšizmu svjedoci smo da svakodnevno se susriječemo sa revašizmom, šta može da bude drugo. Ministarstvo unutrašnjih poslova, to jeste Uprava policije, tamo sam provela radni vijek, znam koliko su zahtjevne i profesionalne i odgovorne funkcije pomoćnika direktora policije. Šta može biti, gdje može biti veći revanšizam nego promijeniti organizacijsku šemu i istog dana sve pomoćnike poslati kući. Ne možemo da govorimo da nema revašizma. Da li je način da promijenite, da donesete Zakon o specijalnom tužilaštvu da bi se ticalo i toga da sad vama ne odgovara rukovodilac Višeg tužilaštva ili osnovnog i promijenite zakon i onda nije Više tužilaštvo nego se zove okružno tužilaštvo, a osnovno se zove opštinsko.

To nije način rada postupanja u tako osjetljivim sferama. Vi ste bili advokat, ja sam bila policajac, inspektor, a bila sam i načelnica zatvora. Tako da Vi i ja možemo odlično o tome da pričamo jer znamo da smo zajedno sa svima njima nosili taj teret i znamo koliko je to veliki teret, posebno Specijalnog državnog tužilaštva. Kažete da oni nijesu imali dovoljno rezultata u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije i posebno da su bili privilegovani u tom smislu, parafraziram, najviše funkcioneri naše političke partije. Vi treba da znate kao ministar pravde, a opet Vam kažem kao bivši advokat, morali ste bili upoznati da je Specijalno državno tužilaštvo radilo preko 60 kriminalnih grupa u vrijeme svog mandata, što je i konstatovao Evropski izvještaj. Znate i to da su hapšeni i procesuirani ljudi iz DPS-a, što govori o njihovoj profesionalnosti i objektivnosti. Da ne nabrajam, znate da su hapšeni direktori, bivši ministri, predsjednici opština itd. Vi ste aplaudirali kada se to dešavalo, tj. parlamentarna većina koja je Vas birala, ali kada su na red došli oni koji vam ne odgovaraju, Vi ste, što mi kažemo u narodu, prevrnuli ploču. Molim vas, kratko. Pustili ste i ministra pa dozvolite i meni da završim.

Svjesni smo da je ogroman napor i da je veliko ulaganje bilo u profesionalno i stručno osposobljavanje državnih tužilaca te je zabluda da se može tako površno odnositi prema teškim i složenim predmetima, a da se to ne odrazi na kvalitet rada, pa i propadanje započetih predmeta. Da bi ukidanje Specijalnog tužilaštva i dodjele predmeta drugim tužiocima, što ste maloprije rekli, izazvalo administrativni haos, ukazivali su i iz tužilačke organizacije, što je kao problem prepoznala i Venecijanska komisija. Uostalom, Venecijanska komisija u svom mišljenju je bila vrlo jasna po pitanju predmeta zakona da nije saglasna s ukidanjem Specijalnog državnog tužilaštva, da ne treba počinjati institucionalne reforme sa svrhom zamjena tužilaca.

Uvjerena sam da sadržina zakonskog prijedloga sa datim obrazloženjima ima samo jedan cilj, ostvarivanje direktnog uticaja politike na funkcionisanje tužilačke organizacije te shodno ovim prijedlozima zakona predlagači zbog animoziteta prema specijalnom tužiocu u obračunu sa postojećim tužilačkim kadrom u Specijalnom državnom tužilaštvu, ugrožavaju ustavni poredak i nadležnosti državnog tužilaštva i Tužilačkog savjeta i pokušavaju da politički preuzmu kontrolu nad tužilaštvom, zbog čega predloženo rješenje nije niti može biti održivo.

Ministre Leposaviću, Vi odlično znate, ali znam da nećete ni da priznate. Usvajanje ovog zakona bi eksplicitno značilo nazadovanje u sprovođenju reformi i sigurno bi u toj situaciji došlo do urušavanja sistema i do zaustavljanja pregovora u procesu pristupa naše države Evropskoj uniji. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 14:05:37)

Hvala Vama.

Radi ostalih kolega, Vi ste u prekoračenju u odnosu na ministra za četiri minuta i 37 sekundi. Riječ ima kolega Andrija Nikolić, a neka se pripremi koleginica Aleksandra Vuković.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.03.21 14:06:15)

Poštovani potpredsjedniče Bulajiću, poštovani ministre pravde Leposaviću, poštovani građani Crne Gore,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, ministru pravde sam postavio sljedeće poslaničko pitanje - Da li ste vi kao ministar pravde koji je, između ostalog, zadužen i za polje ljudskih i manjinskih prava spremni da priznate, da prihvatite da se u Srebrenici dogodio genocid i da li pokazujete spremnost da se poklonite žrtvama Srebrenice?

Mislím da je pitanje više nego korektno.

Očekujem odgovor ministra, a onda ću dati svoj komentar.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 14:07:05)

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 14:07:10)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi gospodine Nikoliću, hvala Vam na postavljenom pitanju. Izvinjavam se ako je i Vama stiglo kasno, vjerovatno jeste, odnosno kasnije nego što bi trebalo.

Vi ste naveli da vjerujete da je pitanje konkretno na kraju ovog kratkog obrazloženja. Dakle, Vaše poslaničko pitanje je konkretno, pitanje je da li je korektno, a evo i zašto.

Imajući u vidu način na koji ste formulisali poslaničko pitanje, najprije želim da predočim Vama i javnosti da nije na ministru pravde, kao što nije ni na bilo kojem drugom pojedincu koji nije učestvovao u kritičnom događaju, pogotovo kakav je ovaj, da prizna ili ne prizna, odnosno eventualno poriče postojanje bilo kojeg krivičnog djela, pogotovo ratnog zločina.

Pitanje koje ste Vi postavili meni zapravo je pitanje koje se postavlja isključivo okrivljenom licu u sudnici jer samo onaj ko je okrivljen za krivično djelo može da prizna ili ne prizna i može njegovo priznanje ili nepriznanje da bude relevantno za saznavanje i otkrivanje o tom djelu i za njegovu sudbinu, osim ukoliko politički ne postoji želja da moja sudbina bude sudbina krivca, a to se neće desiti. Ako se zna, a nažalost nam nije nepoznato da zločin genocida podrazumijeva uključenost različitih kolektiviteta, najmanje dva, te da posebna namjera i organizacija sprovođenja ovog zločina koja nužno postoji kada postoji zločin genocida, stigmatizuje ne samo učinioce već i čitave narode kojima pripadaju činioci, jasno je da političko raspravljanje i utvrđivanje o zločinu genocida između pojedinaca koji nijesu ni teritorijalno ni generacijski vezani za događaj, predstavlja sukobe produženog trajanja. Iskreno se nadam da Vi lično ipak nemate namjeru da pitanjima kao što je ovo produžavate eho krvavih bratoubilačkih sukoba iz kojih je ovo društvo jedva, a još ne do kraja izašlo.

Zločin genocida o kojem govorite u svom poslaničkom pitanju od ostalih ratnih zločina razlikuje jedan poseban element, to je genocidna namjera, taj dolus specialis. To je namjera da se uništi čitav jedan narod. Pitanje koje ste postavili meni je pitanje o tome da li su ratni zločinci u Srebrenici 1995. godine imali genocidnu namjeru ili nijesu. Ja to ne znam. Mogu samo da vjerujem sudijama iz Haga, bilo onim koji su glasali za ovakvu pravnu kvalifikaciju ili onima iz Sudskog vijeća, istog Sudskog vijeća koji su o ovim pitanju zauzeli ili izdvojeno ili posebno mišljenje, u svakom slučaju različito. Pitanje kvalifikacija zločina koji je prema Bošnjacima učinjen u Srebrenici, kao i mnoga druga pitanja iz građanskog rata u bivšoj Jugoslaviji i dalje su predmet ne samo emotivnih postupanja i često neprimjerenih, nažalost, reakcija, ne mislim na Vas nego na širu javnost, već su i predmet stručnih polemika. To je razumnjivo budući da Odluka Međunarodnog suda pravde kojom je zločin u Srebrenici okvalifikovan kao genocid zasnovana na nalazima Haškog tribunala. Haški tribunal za bivšu Jugoslaviju, osim što je osnovan rezolucijom umjesto međunarodnim ugovorom, gotovo je u potpunosti izgubio svoj legitimitet kada je utvrđeno da su dokazi izvjestioca Savjeta Evrope o vađenju i trgovini i organima civilnih srpskih žrtava na Kosmetu uništeni u tom sudu. Siguran sam da nijedan istaknuti pripadnik srpskog naroda ne negira da je u Srebrenici učinjen stravičan zločin čije žrtve trebaju stalni pomen i pijetet, kao što i njegovi učinioci trebaju zasluženu kaznu. Toga i svakog drugog, naročito ovog.

Ono što je srpskom i bošnjačkom narodu potrebno danas više nego ikad, a čemu pitanja kao što je Vaše po mom uvjerenju ne doprinose nikako, jeste razumijevanje da su i jedan i drugi narod - narodi žrtve. Samo u posljednjem građanskom ratu nema prostora na kojem konkretno su živjeli pored Bošnjaka, to je takođe vezano pošto govorimo o narodima žrtvama, Srbi a da nijesu sa istog bili proganjani ili etnički čišćeni. Isti narod je skoro čitav jedan vijek lišen prava da se stotine hiljada jasenovačkih žrtava označe kao žrtve planskog ubijenja, iako je riječ o nečemu što je bilo u nadležnosti još i Nirnberškog suda kada je i donijeta, nažalost, čuvena Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida.

Otuda su, uvaženi poslanice, svi naši današnji problemi i nevolje zato što se dešava da jedan pripadnik ili grupa naroda ne žele da priznaju nešto što je suđeno ili što je utvrđeno iz razloga što se njima ne priznaje isto pravo itd. Vi ste kao narodni poslanik dužni ipak, čini mi se, da znate da postavljanje pitanja kao što je Vaše ignorišete činjenicu da u nesrećnim događajima kao što je ovaj u Srebrenici, većina koji su se desili u Bosni, a i drugdje tokom 90-ih, da su to događaji u kojima pate sve strane. Zbog toga, pitanje i njemu pripadajuće političko ponašanje koje ima i političku pozadinu i upotrebu itd. samo produžava tu patnju. Kao ministar pravde, ljudskih i manjinskih prava, imam obavezu da postupam sa maksimalnim poštovanjem i da se odnosim s razumijevanjem prema svima jednako, pa tako i prema Bošnjacima i Srbima kao brojnim, a opet ne većinskim narodima u Crnoj Gori. Naročito prema onome što je budućnost njihovog odnosa, njihov odnos danas i željena budućnost njihovog odnosa.

Gospodine Nikoliću, nijesam bio ratni profiter i neću biti ni antiratni profiter. Stoga se i neću u javnom životu koristiti kolektivnim osudama i stigmatizacijama bilo koje vrste, a koje su do sada u ovoj zemlji izazvale toliko toga lošeg među ljudima i građanima. Osim toga, dakle što nijesam lično vlasnik, uopšte ne mogu da priznam ili ne priznam događaj o kojem nemam saznanja, spreman sam da priznam da je u Srebrenici učinjen zločin genocida kada se to i nedvosmisleno utvrdi. Svakako neću kao što to nijesam činio ni ranije, negirati pravnu važnost odluka međunarodnih tijela, naročito neću sporiti osjećanja i uvjerenja Bošnjaka i Muslimana koji neće prestati da u svojim srcima doživljavaju ovaj zločin kao svoju trajnu patnju, kao njihovu tragediju, ali mislim i svih nas.

Apelujem na sve ovom prilikom političare, posebno javne ličnosti da ovako osjetljiva pitanja i teme i da po ovako osjetljivim temama manje ispitujemo jedni druge, a više slušamo jer ćemo tako lakše saznati, u stvari, ono što već znamo da su naša iskustva, želja, strahovi i nadanja ista i da nas ona čine ljudima. Takođe, i time završavam, spreman sam da se poklonim svim žrtvama, a naročito sam spreman da se poklonim žrtvama Srebrenice jer su to žrtve mojih prijatelja i sugrađana i to i ovom prilikom činim. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 14:14:00)

Zahvaljujem, ministre.
Pravo na komentar. Izvolite, gospodine Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.03.21 14:14:08)

Hvala Vam, poštovani potpredsjedniče.

Ministre, očekivao sam više od Vas. Nevješto ste se sakrili iza formulacija kojima zapravo negirate da se dogodio genocid u Srebrenici. Nije opredjeljujuće, doduše nije ni nevažno, kakav će odnos biti određene političke ličnosti, u ovom slučaju Vas jer ste ministar, u odnosu na to da li ćete negirati ili prihvatiti činjenicu da se u Srebrenici dogodio genocid. Mnogo važnije od toga je da su najviše pravne instance u međunarodnoj zajednici to okarakterisale na ovaj način.

Dakle, genocid je, ministre pravde, ono što se kaže da je genocid, a sud je rekao da je to bio genocid. Ubijanje ljudi na osnovu nacionalne pripadnosti. U julu mjesecu 1995. godine više od 8.000 muškaraca i djece u nekoliko dana. Dakle, sud je formulisao svoj odnos prema tome. Vi kažete da ne postoje relevantne činjenice na osnovu kojih bi se Vi izjasnili u odnosu na ovo što sam vas pitao. Demokratija i civilizovani odnos, civilizovano ponašanje podrazumijeva da prihvatamo i nešto što se kosi sa našim intimnim uvjerenjima.

Vi kažete da ovo pitanje koje sam Vam postavio ima potrebu za nastavljanjem eha bratoubilačkih namjena, tako ste rekli. Nažalost, ministre, na Balkanu i dalje prevladava postratni mentalitet. Zna li zašto prevladava? Zato što uzroci rata još uvijek nijesu transformisani u adekvatnu formu kohabitacije koja podrazumijeva da je Bosna i Hercegovina država priznata od strane svih. U tome je problem. Zbog toga ste Vi kao politička ličnost kroz koju se ogleda i politika ove Vlade, dužni da zauzmete civilizacijski odnos prema ovoj strahoti koja se dogodila i za koju mnogi smatraju da je najveće zvjerstvo u Evropi nakon Drugog svjetskog rata.

Znači, 90-ih godina kada je bila povišena nacionalna temperatura, kada se govorilo o ovim zločinima, drugi bi znali da kažu - šta je sa Jasenovcem. Vi ste danas rekli šta je sa Jasenovcem. Dakle, Vi u ovu priču uvodite pojam ravnoteže zločina. Da li je to pristup koji treba da ima ministar pravde, ljudskih i manjinskih prava? Jedan od razloga osnivanja sudova, sudskih instanci je upravo u tome da sudovi koji sude pojedincima imaju ambiciju da se suprotstave kolektivnoj krivici. Niko ovdje ne izriče kolektivnu krivicu u odnosu na Srebrenicu srpskom narodu, ali je dužnost ljudi koji su eksponirani na najvišim državnim i političkim funkcijama da o tome govore otvoreno, a ne da tu priču zataškavaju i ostavljaju pod tepihom.

Vi ste rekli da otvaranjem ove teme mi ne doprinosimo pomirenju. Kako mislite da se odvija pomirenje, na kojim principima i na kojoj platformi treba da se dogodi pomirenje, počev od Crne Gore pa od zemalja regiona? Tako što nećemo da govorimo o 1918, tako što nećemo da govorimo o 1941. godini. Mi smo tek počeli prije dvadeset godina da učimo našu istoriju. Knjige su se pisale o skrivenoj strani istorije. Nije prilog istini ako o činjenicama ne govorimo i ako činjenice ne utvrđujemo. Prilog istini je ako se o tome razgovara. Da li Francuzi govore o francuskoj revoluciji? Da li Amerikanci govore o Građanskom ratu? Danas Sjedinjene Američke Države koje su model, uzor demokratije, takođe se suočavaju sa nasljeđem robovlasničkog društva iz ranijih vjekova, ali o tome govore otvoreno. Model kako se to prevazilazi je Savezna Republika Njemačka. Dakle, to je najbolje što se može uraditi. Potrebno je suočiti se s prošlošću, prihvatiti je i iskupiti se. To je formula, ministre, a ne ovo što Vi sugerišete.

Zbog ovakvog odnosa prema stvarima koje su civilizacijske prirode, Vi biste u demokratskom društvu, a Crna Gora jeste demokratsko društvo, trebalo da podnesete ostavku. Ovo vam kažem najotvorenije. Vi personalno kao pojedinac možete da imate intiman stav koji se kosi sa ovim standardom koji je utvrđen pred Međunarodnim sudom, ali ne smijete to da radite kao ministar pravde, države koja je građanska, multientička, multikonfesionalna i države koja se sačuvala u onim zlim vremenima 90 - ih godina. Završio sam. Hvala. Izvinite što sam prekoračio.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 14:20:43)

Aleksandra Vuković. Izvolite.
Neka se pripremi Dragutin Papović.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (26.03.21 14:21:19)

Hvala Vam, potpredsjedniče Bulajiću.

Evo prilika da Vam čestitam na tome što danas prvi dan obavljate dužnost potpredsjednika, u ime Nikšićanki, jer se pitanje odnosi na žene, prije svega, u Crnoj Gori.

Ministru pravde, ljudskih i manjinskih prava, uz pozdrav njemu, pozdrav građankama i građanima Crne Gore, postavila sam pitanje da sa pozicije ministra pravde i ljudskih i manjinskih prava prokometriše i izvjesti crnogorsku javnost o tome zašto se u kratkom periodu trajanja aktuelne vlasti i Vlade, čiji je član, intenzivirao govor mržnje u javnom prostoru, naročito mizogini i seksistički napadi na političarke, praćeni vulgarnim karikaturama i komentarima koji nemaju pandan u istoriji devijantnih ponašanja. Što sa pozicije ministra za ljudska prava čini da spriječi takve pojave? Takođe sam Vas pitala da prokometarišete djelovanje pojedinih portala, tačnije da zapitam da li pratite njihov rad s obzirom na tekstove koji objavljuju s obzirom na atmosferu i ciljeve koji se ostvarju u smislu fašizacije, vulgarizacije i satanizacije javnih ličnosti, naročito žena u politici. Voema je važno da Vi to uradite sa mjesta koje radite. Za razliku od drugih kolega ja sam na vrijeme dobila Vaš odgovor. Ali čini mi se da nema toga vremena za koje je vrijeme za ovakve odgovore, uvaženi ministre Leposaviću.

Ja Vam ovo pitanje nijesam postavila da biste Vi polemicali sa mnom, niti da bismo otvarali polemiku uvaženi ministre Leposaviću. Nijesam Vam to pomenula zbog toga što smatram da niko od nas ne smije prihvatiti banalizaciju političkog života, ne smije prihvatiti trivijalizaciju društva, ne smije prihvatiti fašizaciju budućnosti Crne Gore, ako želimo pružiti otpor niskom uskusu, mrcvarenju javne sfere, karikaturama i fotomontažama javnih ličnosti, naročito političarki. Ako se hoćemo suprostaviti sakaćenju slobode govora, ali i govoru mržnje koji sakati lične slobode onda je ovo pitanje i odgovor zaista nešto što imaju smisla. Međutim, ukoliko poslije ovoga pitanja i odgovora ministre Leposaviću, Vi odete u Vladu i ne preduzmete ništa, uzalud sam Vas ja pitala. Ja sam Vas pitala da biste preduzeli nešto. Vi ste pristupili u odgovoru vrlo selektivno, i onda se pitam đe je tu odgovornost, Vaša lično i Vlade koju predstavljate.

Ovo pitanje zaista zahtjeva neselektivnost jer će i moj odnos prema ličnostima koje su bile žrtve ovog medijskog linča, nasilja, takođe fotomontaža i karikatura, a izdvojili ste samo one iz opozicionog tada korpusa sada iz pozicije vlasti biti udružena borba protiv takvih devijatnih ponašanja. Dakle, trebalo je prije svega da me saslušate, ministre Leposaviću, a onda da odgovorite na ovo pitanje. Možda je vaš odgovor trebalo da bude kratak, a ne pregled toga šta je učinila povodom ovoga pitanja prethodna vlast. Da smo dobro radili svoj posao vjerovatno sada ne bi bili opozicija, a vi ste dobili mandat da mijenjate prilike u ovom društvu i da mijenjate neprilike u ovoj državi, a ne da se neprilike inteziviraju i to sa onih pozicija koje su navodno proglašene za platforme odbrane crkve. Ako odbrana crkve podrazumijeva fotomontaže Aleksandre Vuković, neprilične, nakaradne, nakazne, nedostojne, nemuške, neviteške, a Vi pri tome zažmurite i kažete da ne znate o tome ništa, onda je to Vaš problem ministre. Ako Aleksandra Vuković ne kuka svakoga dana i ne žali se međunarodnoj u zajednici, nevladinim organizacijama, onda to ne znači da Vi treba da žmurite pred tim što se događa. Ako Draginja Vuksanović to isto ne uradi, to onda ne znači da Vi ne treba da žmurite pred onim što se događa. Vi ste minsitar ljudskih prava, dakle - ženskih i muških prava. Vi ste dužni da zaštitite javne funkcionere od onoga što ih snalazi svakodnevno sa lažnih profila. Znaete zašto ste to dužni ministre pravde Leposaviću? Da, ja sam naravno spremna i to da radim od ponedjeljka - da podnosim prijave i svakoga dana da ću ih podnositi. Podnosiće ih i moje kolegice, ali to ne treba da radimo mi, to treba da rade institucije, jer ukoliko to budemo radile mi desiće se nešto o čemu ću Vam govoriti nakon Vašeg odgovora ministre Leposaviću.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 14:26:34)

Molim Vas, imaćete komentar pa možete nastaviti.
Izvolite, ministre odgovor.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 14:26:46)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Uvažena poslanice Vuković, hvala Vam na postavljenom pitanju bez obzira što se mi u tumačenju koncepcija ili ciljeva - ja Vašeg pitanja, a Vi mog odgovora ne slažemo, odnosno nijesmo saglasni. Ja jesam saglasan sa Vama da u izuzetnom važno pitanje i važna tema. S tim što ne mislim da u odgovoru nije trebalo da polemishemo, dozvolite da ja sam vlastan i nadležan i odgovoran za sebe da znam šta u odgovoru treba da kažem svom sagovorniku. Odlučio sam se na to da napravim presjek onog što se dešavalo do sada iz dva razloga, prvo iz naučnog, socijaloškog. To je zbog toga što ovaj problem nije problem političke prirode koji se sada desio zato što je izabrana Vlada, ili zato što je izabrana druga ili zato što nije izabrana neka treća, nego je to problem koje sve vrijeme trajanja, koja ima svoje korijene, koji je složen problem, i zbog toga što negdje u Vašem pitanju Vi zapravo sadržali odgovor, jednu osudu. Vi ste pitajući posebno o tome zašto se u ovom periodu, kratkom po mom uvjerenju, zašto se u ovom kratkom periodu trajanju 100 dana Vlade, zašto se dešava da je praktično parafraziram Vaše pitanje, rad Vlade obilježen gotovo ničim drugim do ovim eaksističkim ispadima govorom mizoginije i slično. To je sugerisalo da je u tom smislu glavno obilježje ove Vlade, pa sam ja naravno podsjetio prije svega da je ovo rodno najsenzitivnija Vlada u istoriji Crne Gore. Treba i to priznati, kao što Vi u tom smislu priznajete činjenice i vrlo ste toleratni, kada bar u ovome što Vaše obrazloženje govorite o političkoj istini i konstatujete činjenice.

Dakle, trećinu članova odnosno članica nove Vlade čine dame, takođe po našim dosadašnjim analizama taj trend zapošljavanja dama i davanja odnosno i odlaženja ka tome da se postigne ako je moguće i potpuna ravnopravnost u smislu onog što je populaciona struktura stanovništva kad su u pitanju prije svega žene i muškarci, da se postigne ravnopravnost. Taj trend se prati kad su u pitanju druga imenovanja i druge pozicije odnosno državni organi gdje Vlada ima odlučujuću ulogu da vodi kadrovsku politiku. Međutim, ovi mizogini i seksistički napadi koju su po Vama obilježili prvih sto dana Vlade počeli su dominantno i bili su obilježeni govorom mržnje koji je trajao dugo vremena protiv ministarke prosvjete, nauke, kulture i sporta profesorice doktorke Vesne Bratić.

Ja sam poslije naveo iako ste mi rekli da nijesam iz drugog spektra, političkog, da je nakon toga slično, a jednako nedolično ponašanje odnosno postupci su se desili kojima je bila izložena pored ostalih javno angažovanih sugrađanki gospođa Sanja Damjanović. Kad kažete o Vama ja ih lično nijesam vidio, ali sam potpuno saglasan sa Vama da je to je nešto što je za svaku osudu. Znete, u ovom slučaju kad se radi o društvenim mrežama, o portalima ili o kako ste naveli lažnim profilima, odnosno nalozima ličnim društvenim mrežama, postoje trenuci sistuacije kada je nešto bez obzira što je slažem se sa Vama neprimjereno do krajnje granice ipak banalno, do te mjere da mu stalnim komentarom ne treba zapravo davati na posebnoj težini i vrijednosti. To je negdje opredjeljenje kada govorimo o svakodnevnim sadržajima na brojnim društvenim mrežama. Govora mržnje u javnom prostoru od ličnosti i lica koja nastupaju pod imenom i prezimenom zaista nije bilo. Što se tiče onoga što su društvene mreže moram da kažem da tu tražeći od mene, reagovanje koje bi bilo ... zapravo tražite da kršimo zakon. U nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, tužioca i sudova da sankcionišu takve postupke. Naravno da Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava može i treba da vodi politike i da doprinosi, što ono i čini, u dvije glavne sfere, u sferi zakonodavnih inicijativa, u sferi javnog i ličnog govora što se nekako i podrazumijeva i konačno u sferi podržavanja finansijskog i drugog. Onog što su rad građanskih slobodnih udruženja, nevladinih udruženja u ovo smislu udruženja žena i u opšte udruženje nevladinih organizacija koje se bave zaštitom posebnih grupa, kao što su u ovom smislu žene, odnosno rodno senzitivne grupe.

Dakle, naravno u tom smislu sam rekao da nijesam saglasan sa Vama, kako ste naveli, da se u istoriji devijantnih ponašanja ne pojavljuju pandani u ovoj ili sličnih pojava. Ima ih, nažalost ih ima, volio bih da ih nema. Tu sam konstatovao, da smo imali situaciju beskrupuloznog napada na integritet javno angažovanih kakvom je više i na skandalozno intezivan način i duže vremena bila izložena uvažena predstavnica nevaladinog sektora gospođa Vanja Čalović-Marković. Pa, od Vas nijesmo ni od Vaših kolegenica čuli saglašavanje jednu žensku, ljudsku solidarnost. Zato sam apelovao da je važno, naravno krunski važno, ali da se saglasimo. Osim što se formalno saglašavao da na djelu to pokažemo u smislu da ženska i ljudska solidarnost nema političke granice i političke konotacije i da nema omiljenih i neomiljenih zbog političkih ili drugih razloga, u ovom slučaju žena, kad trpe nasilje kad su izložene govoru mržnje. Godinama, pa i decenijama unazad moram da kažem institucije u Crnoj Gori, a moram zbog konstatacije da je ovaj problem obilježio prvih sto dana Vlade, nove 42. Vlade. Dakle, godinama i decenijama unazad institucije u Crnoj Gori su praktično tolerisale nasilje nad ženama o čemu svjedoče brojni statistički podaci. Više od pola sudskih presuda u ovoj stvari čine uslovne osude i mjere bezbjednosti dok u ostatku dominantno mjesto zauzimaju novačane kazne koje osim što su nedjelotvorne jer podrazumijevaju istog momenta vraćanje učinioca krivičnog djela ili nasilja u porodici kući kod iste te porodice one obično glase na ponižavajuće male iznose. To je naša politika koju zatiče ova vlada.

Program Ujedinjenih nacija za razvoj, čuveni UNDP podržao je 2017. godine istraživanje koje je objelodanilo poražavajuće podatke o stavovima društava o ovom pitanju među kojima i to da svaka druga žena u Crnoj Gori je žrtva nasilja. Naravno tu je i grupa eksperata Savjeta Evrope za borbu protiv nasilja

nad ženama u porodici GREVIO koji pored ostalih manjkavosti našeg kolektivnog, zajedničkog odgovora na problem nasilje nad ženama pominje i apostrofira često umanjene važnosti nasilja koje žene trpe. To je konstatovano tri godine unazad, za period koji još datira unazad više od tri godine. Dakle, umanjene značaja, sloboda govora izražavanja ona predstavlja univerzalno ljudsko pravo, ali ne može da se cenzuriše. Ne može ministar pravde reagovati na način što će tražiti zabranu govora na društvenim mrežama i sl. Može da sankcioniše i u tom smislu je Vaša preporuka dobrodošla i hvala Vam na tome zato što ja ću se bar u budućnosti truditi da na svaki koji ja vidim ili koji do mene kao informacija dođe, a dolazi u Ministarstvu i ovako privatno podatak sramni ove vrste dođe da na njega reagujem i privatno. U svakom slučaju želim da Vas i lično uvjerim, pošto ste rekli da je vaš cilj da u ovoj borbi zajednički uspijemo i da Vi vidite u tom smislu bolje rezultate u budućnosti, da je Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava posvećeno borbi za eliminaciju svih oblika diskriminacije, mržnje gdje posebno mjesto zauzima vrijednost rodne ravnopravnosti i potpune zaštite žena. Za postizanje ovog cilja, kao što sam rekao, nije dovoljno kaznenu politiku voditi ili je voditi kao strožu već da se u svim sferama društva obrazovnom i svakom drugom planu zajednički predano radi na ostvarivanju zajedničkog cilja. U svim svojim politikama Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava i Vlada će se posebno zalagati da se odbaci paternalistički pristup i svahtanje po kojem se žene štite zato što su slabije. Ne, žene zaštitu trebaju kao jednako vrijedne i na tom osnovu ćemo raditi, a Vaša sugestija svaka i ja Vas molim da ih ubuduće, nevezano za poslanička pitanja, našem, odnosno vašem ministarstvu dostavljate u svako doba će biti privahćena i dobrodošla. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 14:35:10)

Hvala, ministru.

Komentar na odgovor, izvolite, kolegice Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (26.03.21 14:35:16)

Ministre, jedno je Vladimir Leposavić i drugo je Aleksandra Vuković kada djeluju van javnog prostora. Sada ste Vi ministar i sada sam ja poslanica i sada moj stav nešto znači. Moj stav osude, prezira prema nitkovluku koji je činjen i vezi sa ličnostima Vesne Bratić i vezi sa ličnošću Vanje Čalović i vezi sa ličnošću Draginje Vuksanović sada čujem i kolegice Jovanke Laličić i drugih kolegica u političkom prostoru koje su preživjele diflamaciju je glasan i jasan. Ja time ne manipulišem i nikada nijesam. Što sam mogla da kažem prije pet godina kada nijesam bila poslanica vjerujte nije imalo tolikog značaja i nije imalo takvu zvučnost.

Prljave i skrivene strasti moralnih pigmeja ministre, moralnih pigmeja na društvenim mrežama moraju biti objelodanjene i mora im suditi crnogorska javnost, kao što oni na najniži mogući način sude nama. Ti jalovi pokušaji brukanja žena u politici nas neće zaustaviti jer mi znamo šta je cilj - da nas zaustave u našem političkom i javnom djelovanju, ali mi zbog nikogovića kojekakvovića i bijednika ćemo u stvari još snažnije ovu borbu voditi.

Ono što morate znati jeste da ćemo mi zaustaviti njih. Moraće izaći iz svojih jazbina i brloga i svoga životnoga mraka na videlo svoje trošno odelo pokazati crnogorskoj javnosti u crnogorskim sudovima, a još jedno od sad ćemo ih prijavljivati dok se oni ne odjave iz javnog prostora. Ne smije u Crnoj Gori niko i ništa umisliti da može svašta i za to ne odgovarati. Zato, ministre, očekujem od Vas zakon i zato, ministre, od Vas očekujem sljedeći postupak. Očekujem zakon protiv online nasilja i molim Vas da ga odmah počnete raditi, pomoći ću vam u tome. Očekujem da kao američki đak slijedite put predsjednika Sjedinjenih Američkih Država Džoa Bajdena koji je na besprizornu kampanju protiv prve žene potpredsjednice Amerike Kamale Haris predložio formiranje specijalne jedinice koja bi se sastojala od predstavnika saveznih i državnih agencija, tehnoloških kompanija pravnika i bezbjednosnih zvaničnika u cilju suzbijanja online nasilja.

Vi ćete, ministre Leposaviću, pošto kažete da nijeste videli karikature koje se odnose na naše kolegice, dobro ne vidite, mi ćemo vam omogućiti uvid. Naćeraćemo Vas da vidite u ime svih žena i zbog svih žena koje će se danas ili sutra baviti politikom i na vašu adresu, ministre Leposaviću, na adresu Ministarstva pravde, na adresu Ministarstva unutrašnjih poslova i na adresu premijera stići će sve besramne karikature koje su se tokom šest godina moga bavljenja politikom odnosile na moju ličnost. Stići će i sve besramne karikature i komentari koji se danas nalaze u proceduri u Upravi policije koji se odnose na moje kolegice, bilo da su u vlasti bilo da su u opoziciji jer nećemo dozvoliti da ne vidite. Nećemo dozvoliti da širom zatvorenih očiju ne vidite kroz šta prolaze naše porodice. Znaete zašto nećemo dozvoliti? Ukoliko institucije ne preduzmu ništa onda nam preostaje da kao u obespravljenoj i obezdržavljenoj državi

same uzimamo pravdu u svoje ruke, a mi smo za to voljne kako bismo zaštitile svoj lični i porodični status. Ako mislite da ćemo ćutke posmatrati da se poslije svakoga našeg javno i političkog iznesenog stava u javnosti nacionalistički predatori sa vrlo dobro utvrđenim i plaćenim zadatkom difamiranja našeg morala i ugleda, izživljavanja nad našim ličnostima i besramnim karikaturama bolesnim fotomontažama prećute, varate se.

Varate se i zbog ovoga što ste mi zaobišli odgovor na pitanje za koje ćete dobiti takođe veoma debeo dosije uvaženi ministre Leposaviću. Odnosi se na portal koji je danas pomenut u ovom Parlamentu od strane moga kolege Andrije Nikolića koji ciljano radi na fašizaciji našega društva. To i nije medij, ja sam taj portal nazvala Augijevim štalama jer mu ne pripada status medija, a zbog toga što podržava vašu Vladu, promoviše rad vaše Vlade, Vi naročito treba da se pozabavite time. Dobićete takođe materijal, tekstove sa pratećim komentarima koji obiluju seksizmom, satanizmom možemo slobodno reći i najtežim oblikom vulgarizacije žena u javnom prostoru. Kada sve to vidite, ministre pravde, ljudskih i manjinskih prava, onda sam sigurna da će Vaša uloga u ovom društvu zaista biti uloga čovjeka, prije svega, a ne ministra koji će raditi na unapređenju ovoga društva kako niko od nas ode ne bi bio šutra ni Vesna Bratić, ni Sanja Damjanović, ni bilo koja druga žena koja je preuzela tu ulogu, ulogu snažnog bavljenja promjenom Crne Gore i ovoga društva nabolje. Ako ih ne zaštitimo zajedno, spremna sam da štitim sve osim sebe jer živim u onom osnovnom moralnom principu crnogorskom da štitim druge od sebe onda ćemo svjedočiti onome o čemu je pisao Emil Sioran - kratkom pregledu raspadanja. Raspadanja moralnosti, intelektualnosti i osjećajnosti o kojima je kao kulturnom obrascu pisao i jedan od najvećih srpskih pravnika, državnika i historičara književnosti. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 14:41:31)

Hvala, kolegini Vuković. Zahvaljujem na lijepim željama upućenim na početku i molim sve nas zaista da vodimo računa o vremenu jer prekoračujemo, razumijem 20, 30 sekundi ali 100% vremena datog, premnogo je.

Pitanje, Dragutin Papović izvolite, a neka se pripemi Danijel Živković.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (26.03.21 14:42:02)

Hvala Vam potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege,

Gospodinu Leposaviću sam postavio pitanje - Kada je Vlada Crne Gore donijela odluku da sa Srpskom pravoslavnom crkvom počne pregovore o sklapanju ugovora i ko je u ime Vlade vodio pregovore sa Srpskom pravoslavnom crkvom?

Informaciju o ovome smo saznali iznenada jer izgleda da je običaj ove vlade da sve radi tajno, a da o tome javnost sazna kada je posao završen. Naime, ministar Leposavić je u izjavi za beogradsku Politiku 21. marta saopštio: "Srpska pravoslavna crkva je jedina tradicionalna crkva, odnosno vjerska zajednica sa kojom država nije prethodno sklopila temeljni ugovor. Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, zajedno sa pravnim ekspertima i predstavnicima crkve uspješno je obavilo dijalog i usaglasilo tekst budućeg sporazuma, pa su sada stvoreni svi uslovi da se ovaj sporazum potpiše".

Dakle, o ovome prvo ministar obavještava javnost u Srbiji, da bi tek posrednim putem saznala javnost u Crnoj Gori da se radi zaista o jednom značajnom događaju. Pri tome ministar iznosi neistine jer kaže da je "Srpska pravoslavna crkva je jedina tradicionalna crkva, odnosno vjerska zajednica sa kojom država nije prethodno sklopila temeljni ugovor". Naše zakonodavstvo i Ustav ne prepoznaje tradicionalne crkve, toga nema u našem pravnom sistemu. Potom, ako već govorite o tradicionalnim crkvama onda pročitajte Ustav tradicionalne Crne Gore iz 1905. gdje se kaže da je Crnogorska crkva autokefalna crkva. Taj ustav ne pominje Srpsku pravoslavnu crkvu, već pominje priznate vjeroispovjesti, pored Crnogorske crkve tu su još bile islamska zajednica i katolička crkva.

Kaže da za sklapanje ovoga sporazuma su polazne osnove bile legitimna prava crkve. Dakle, ministar u Vladi države sklapa ugovor sa vjerskom zajednicom polazeći od njenih legitimnih očekivanja. Šta je sa legitimnim očekivanjima države? Gospodine ministre, nijeste Vi, makar ne bi trebalo da ste više advokat Srpske pravoslavne crkve, Vi ste ministar ove države, Vi treba da štite državni interes u pregovorima i sa crkvama i sa vjerskim zajednicama. Ovo je dokaz da se prije svega čitav proces odvijao netransparentno, tajno, da javnost o ovome saznaje tek kad je, izgleda ugovor već pripremljen, kad je već usaglašen, a ministar javno priznaje da je ugovor rađen u korist Srpske pravoslavne crkve. O ovome prije svega treba pozvati na odgovornost Vladu. Vama i većini parlamentarne većine se i ne čudim, jer je ovo ono što je u stvari vaša politika. Vi se ovim bavite godinama, ovo je vaš cilj. Ali ovdje postoji, recimo, URA

koja se javno obavezala da će štiti nacionalne interese. Ta URA ima potpredsjednika Vlade, Vlada o ovome, baš bih volio da čujem, da li je zauzela jednoobrazan stav. Prema tome, dakle čitava politika se bazira na tome da vi idete u korist jedne vjerske zajednice i da toj vjerskoj zajednici obezbjeđujete monopolni položaj.

Zanimljivo, samo nekoliko dana prije Vas u Beogradu su boravili lideri Demokratskog fronta Andrija Mandić i Milan Knežević koji su se sastali sa srpskim patrijarhom Porfirije. Tom prilikom, oni su rekli, citiram: "Da će se preuzeti dalje političke i zakonodavne aktivnosti koje će, u skladu sa evropskom, ali i dobrom praksom u Srbiji, još precizije utvrditi položaj i uloga Srpske pravoslavne crkve u crnogorskom društvu". Dakle - u skladu sa onim što je položaj Srpske pravoslavne crkve u Srbiji. A Zakon o crkvama i vjerskim zajednicama Srbije kaže u članu 11: "Srpskoj pravoslavnoj crkvi priznaje se kontinuitet sa pravnim subjektivitetom stečenim na osnovu načrtanja duhovnoj vlasti i Zakona o Srpskoj pravoslavnoj crkvi i da joj se priznaje poseban status kao zaštitnice srpskoga naroda". I sada taj status koji ima u Srbiji vi hoćete da Srpskoj pravoslavnoj crkvi obezbijedite u Crnoj Gori. Em je neustavno, em je diskriminatorski, em je netransparentno, em je protivno onome na što ste se obavezali da ćete raditi u mandatu ove vlade, a prije svega Građanski pokret URA.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 14:47:23)

Zahvaljujem.

Gospodine ministre izvolite, odgovor.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 14:47:32)

Hvala potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Papoviću, evo izgleda da je potpredsjednik Abazović bio u pravu kad je danas rekao da je URA kontinuirano stalno na meti pa i kada su ova pitanja tehničko pravna ili nemaju veze konkretno ni sa URA-om a ni sa jednim od problema koje je uvaženi poslanik iznio.

Evo ja ću da odgovorim radi javnosti, naravno i samog poslanika, a i mene lično da, ako sam u tom smislu propustio nešto i neka od primjedbi ako stoji, da je usvojim odmah i za budući rad. Međutim, gospodin Papović je rekao da je do razgovora i do dijaloga Vlade i Srpske pravoslavne crkve došlo bez neke posebne odluke, iznenada. Prvo, za dijalog ne treba posebna odluka. Vlada vodi dijalog na mnogo nivoa sa svim društvenim faktorima i ne donosi posebno formalnu odluku o svakom tom razgovoru i dijalogu.

Drugo, nije došlo iznenada. Mislim da ako bi neko ovdje trebao to dobro da zna to je upravo gospodin Papović, ako se ne varam, Vi me ispravite, vi ste bili na čelu Direktorata za odnose sa vjerskim zajednicama 2015. godine, baš u vrijeme kada je Ministarstvo ljudskih, tadašnjih, manjinskih prava održalo dijalog, konsultativni dijalog sa Srpskom pravoslavnom crkvom povodom zaključenja ugovora. Inače, Vlada Crne Gore je pristupila ovome neposredno nakon stupanja na dužnost kad je imala priliku da se upozna sa činjenicom da je 2011. odnosno 2012. godine Srpska pravoslavna crkva poslala Vladi tadašnjoj Predlog temeljnog ugovora sa željom da isti zaključi i u tom smislu rekli ste da je neistina moja tvrdnja da je jedina pravoslavna crkva odnosno jedina tradicionalna crkva koja nije sklopila ugovor sa Vladom, odnosno sa državom, Srpska pravoslavna crkva. To ne može biti neistina jer ste upravo Vi i Vlada prethodna vodili taj dijalog i upravo ga vodili na temelju, moram da podsjetim, na temelju činjenice da je to jedina tradicionalna crkva koja nije sklopila temeljni ugovor. Zbog toga je o tom ugovoru razgovarano na način da on bude u strukturi i sistematici jednak ili upodobljen onome što su i ugovori sklopljeni sa Rimokatoličkom crkvom i ostalim tradicionalnim, prije svega islamskom i jevrejskom vjerskom zajednicom. U svakom slučaju Vlada dijalog vodi u skladu sa svojim nadležnostima na način da ona odgovara na poziv koji stoji 10 godina i poziv povodom kojeg je vodila dijalog Vlada i ministarstvo čiji ste vi bili visokorukovodni kadar. Tako da ne znam kako vam je sad iznenada ovaj događaj, a nije bio iznenada svaki onaj događaj vođenja dijaloga i razgovora o zaključenju temeljnog ugovora.

Dakle, ako ste vi razgovarali da je postojala i potreba legitimna i u tom smislu potreba zaštite legitimnih prava crkve. U ovom dijalogu Vlada je učestvovala, ja sam Vama dostavio sastav predstavnika oličenih u generalnom sekretaru Vlade, državnom sekretaru u Ministarstvu pravde gospodinu Vukićeviću, te savjetnicima Mašanoviću i savjetniku u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih Božidaru Čarmaku, uz naravno i moje prisustvo. Vi ste rekli, tačno citirali, da sam ja kazao da je Ministarstvo pravde usaglasilo tekst. Jeste usaglasili tekst okvirno i to, s jedne strane, znači da je taj dijalog do sada uspješno okončan i vođen, ali naravno formalno pravno neophodno je da ga usaglasi, odnosno da ga utvrdi Vlada preko stručnih tijela u odgovarajućoj proceduri i onda će ili neposredno prije toga biti dostupan javnosti.

Ono što mogu da kažem Vama jeste da je taj ugovor upodobljen onome što su temeljni ugovori sklopljeni prije svega sa Rimokatoličkom crkvom i ostalim tradicionalnim, odnosno postojećim vjerskim zajednicama. Kažete da ne postoje, a ja moram da Vam kažem, gospodine Papoviću, da je stupio na snagu novi Zakon o slobodi vjeroispovjesti, upravo iz želje da ne deskriminiše terminološki ono što evropska praksa govori o postojećim vjerskim zajednicama, postojećim u vrijeme stupanja na snagu Zakona o kojem je riječ.

U svakom slučaju ja želim samo da podsjetim i Vas i javnost da je standard Evropskog suda za ljudska prava i standard do kojeg, pored ostalog, se došlo i koji je utvrđen u slučaju Riječ života protiv Hrvatske. Slučaj koji je 2008. pokrenut, pa 2010, odnosno ranije, pa 2010. okončan Odlukom ovog suda u kojem je konstatovano i to je postao standard koji je postao i dio smjernica Savjeta evrope i OEBS-a, a to je da je država dužna da zaključi temeljni ugovor u istom obimu prava i obaveza koje imaju priznate i druge vjerske zajednice sa svakom vjeskom zajednicom koja to želi i koja tome pristupi u skladu sa poštovanjem Ustava i domaćeg zakonodavstva. Dakle, ja sam u tom smislu i Vlada Crne Gore postupa u skladu sa nadležnostima. Naravno ne ugovara se niti je moguće da se ugovori i da se sklopi sporazum o bilo čemu što bi bilo protivno Ustavu Crne Gore. Rekli ste da bi nacionalni interes tražio drugačiji pristup. Ja ne znam kako zamišljate nacionalni interes ako najveća većina vjernika koja je izvela istorijski dokaz i pokaz demokratije i poštovanja prava i sloboda drugih, ako oni čine veliku većinu građana Crne Gore šta je to nacionalni interes nego građani Crne Gore koji su u ovom slučaju vjernici. Dakle, prosto vjerujem da negdje ipak govorimo o istoj stvari samo što ovo još nijesmo obojica shvatili. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 14:53:28)

Zahvaljujem, gospodine ministre i ja se tome nadam.
Gospodin Papović, pravo na komentar. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (26.03.21 14:53:34)

Uvaženi ministre,

Kada smo 2015. godine pokrenuli dijalog sa predstavnicima Srpske pravoslavne crkve koji je počeo prije toga, mi smo se sastali da vidimo oko kojih pitanja bi se mogli usaglasiti i to je rađeno transparentno. Isto smo radili sa Crnogorskom pravoslavnom crkvom. Ako Vi želite da govorite o tradicionalnim crkvama Crnogorska pravoslavna crkva je tradicionalna crkva u Crnoj Gori, a nju ste izostavili u ovoj izjavi jer smo mi tada, gospodine ministre, u Ministarstvu postupali profesionalno prema svima jednako. Sa svima smo mi htjeli da dogovaramo i potpisujemo ugovore, ne samo sa Crnogorskom i Srpskom pravoslavnom crkvom nego sa svim vjerskim zajednicama koje su svoje djelovanje uskladile sa pravnim poretkom Crne Gore. To je mnogo puta ponovljeno i to je dokaz da prethodna Vlada nije imala diskriminatorski položaj odnosno politiku prema Srpskoj pravoslavnoj crkvi.

Znate li gdje je zapelo u tim pregovorima? Kada su predstavnici Srpske pravoslavne crkve tražili da ih u ugovoru nazovemo Pravoslavna crkva u Crnoj Gori, što nije tačno. Prema njihovim unutrašnjim pravilima, dokumentima nije tačno. I da im priznamo kontinuitet od 1220. godine u Crnoj Gori, a u Srbiji im je priznat tek od 1836. To ne može. Tražili su da budu jedina pravoslavna crkva za pravoslavne u Crnoj Gori, što takođe ne može. Baš me zanima i treba da objavite ovaj ugovor koji ste, kako kažete, usaglasili pa da vidimo, da vidimo. Ako nije ništa strašno zašto to odmah nijeste uradili nego prvo saznajemo o tome na osnovu Vaše izjave u "Politici" u Beogradu. Tako se ne vodi ozbiljna politika o ovoj osjetljivoj materiji.

Takođe, odgovorili ste na pitanje ko su bili članovi tima koji je vodio pregovore u ime Vlade, Vi i još troje ili četvoro. U redu. Od toga, da kažem troje koji su iskreni podržavaoci Srpske pravoslavne crkve, učesnici litija. U suštini, znate što se desilo? Desilo se da jedan pravni tim Srpske pravoslavne crkve, maskiran u liku gospodina ministra i njegovog tima, pregovara sa drugim pravnim timom Srpske pravoslavne crkve oko ugovora između Crne Gore i Srpske pravoslavne crkve. Dakle, Srpska pravoslavna crkva faktički pregovara sama sa sobom kakav će imati položaj u Crnoj Gori. E do toga ste Vi, gospodine ministre, doveli državni interes, on u Vašoj politici ne postoji.

Takođe, o tome svjedoči vaše, po mom mišljenju, neprimjereno ponašanje kada ste episkopu budimljansko nikšičkom i administratoru Mitropolije crnogorsko primorske Joanikiju lično uručili "Službeni list Crne Gore" u kome je objavljen Zakon o slobodi vjeroispovjesti. Zaista, evo pitam sve kolege, da li je neko mogao ikad imao priliku da vidi situaciju u kojoj ministar glumi poštaru, pa ministar uručuje službeni list korisnicima. To, prije svega, nije dostojanstveno za jednog ministra, za jedno ministarstvo, za Vladu, za jednu državu. Službeni list se šalje službenom poštom na službeni način, ali Vi ste izgleda htjeli da se pokažete kako ste konačno i trijumfalno uspjeli da ostvarite interese Srpske pravoslavne crkve, pa ste to

htjeli da prezentujete javnosti na takav način da ste lojalni Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Šta je sa vašom lojalnošću Ministarstvu, Vladi, državi koju predstavljate. Nje nema. Uzalud se Vi gospodine Leposaviću krijete iza maske sa crnogorskim grbom. Ovo što Vi radite ovo je anticrnogorska politika. O tome govori jučerašnje dešavanje na Cetinju. Vlada koja ne smije da dođe na Cetinje koje je kolijevka crnogorske slobode i nezavisnosti, ne može biti crnogorska vlada. Sva vaša politika je rezultat u stvari jedne apsurdne situacije da državom upravljaju oni koji intimno zaista ne vole tu državu. Ja mislim da se Vi pretenciozno nazivate ministar pravde, ljudskih i građanskih prava, Vi ste ministar za interese Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori. Prema tome, ja mislim da bi jedini patriotski čin koji možete Vi i Vlada u kojoj ste da uradite da podnesete ostavku. To bi bio jedini patriotski čin prema Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 14:58:37)

Zahvaljujem.

Posljednje pitanje upućeno ministru Leposaviću, kolega Danijel Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (26.03.21 14:58:47)

Hvala poštovani potpredsjedniče Bulajiću,

Uvaženi ministre pravde, gospodine Leposaviću, poštovani ministre unutrašnjih poslova sa svojim saradnicima, poštovane kolegice i kolege,

Ja sam ministru pravde postavio pitanje koje se odnosi na jednu od njegovih izjava, skorašnju medijima da uskoro možemo očekivati formiranje komisije za istinu i pomirenje. Zanimalo me konkretno koje će biti nadležnosti te komisije za istinu i pomirenje. Kojim vremenskim atokom će se ona baviti i naravno, ko će biti personalni članovi?

Dobio sam odgovor vrlo korektan, prije postavljanja ovog pitanja i naravno hvala Vam i na onom odgovoru koji sam dobio u poslaničkom Klubu, a koje se odnosilo na dostavljanje sporazuma koje je postavljao kolega Papović prije mene.

Što se tiče obrazloženja, često smo znali da govorimo i u prethodnom mandatu a i značajno unazad godinama da postoje podjele u Crnoj Gori. Ne mislim da ni jedan akter društveno političke scene danas može to demantovati. Više puta smo, tokom mandata od 2016. do 2020. godine, a i značajno prije toga u mandatu premijera Đukanovića, kao politika, pozivali i onaj dio stranaka političkih koji su sebe smatrali da su predstavnici onih građana koji se nacionalno izjašnjavaju kao Srbi da budu dio vlasti i da imamo zaista taj jedan potpuno uobičen taj multinacionalni kontekst koji stoji u postamentu napisan u Ustavu, Crnoj Gori kao građanskoj državi.

Razumijem da ste Vi maloprije u odgovoru na pitanje kolege Nikolića kazali da neke treme ne treba otvarati. Ipak kroz ovu komisiju moramo otvarati određene bolne teme koje su uzrokovale podjelu u našem društvu. Te bolne teme, opet kažem, ne volim da ih pominjem, ali je neophodno da bi se odredio prema određenim okolnostima i da čujem konkretno Vaš stav o određenim pitanjima. Naravno, ukoliko budete u mogućnosti da mi taj stav saopštite ja ću Vam postaviti dva pitanja i naravno, Vi možete da odgovorite ili ne, to je Vaše lično pravo. Da li Vi kao ministar pravde, ljudskih i manjinskih prava u 42. Vladi Crne Gore priznajete rezultate demokratskog referenduma koji je održan 2006. godine? Da li smatrate da je četnički pokret antifašistički ili kolaboristički? Zanimaju me odgovori na ta dva pitanja, a u odnosu na to ja ću dati konkretno komentar. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:01:54)

Zahvaljujem na pitanju.

Izvolite, gospodine ministre.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 15:02:12)

U svakom slučaju pokušaću...

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:02:16)

Izvinjavam se gospodine ministre, da li ste postavili jedno osnovno i jedno dopunsko ili kako? Osnovno i dva dopunska izgleda. Izvolite.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 15:02:28)

Jeste i komentar o kolegi poslaniku Nikoliću.

Dakle, uvaženi poslanice Živkoviću, hvala Vam.

Prije svega, iskoristiću priliku pošto je tema jako važna uporno se u ovom dijalogu nekom međusobnom pogrešno citiramo, odnosno ja sam ovdje pogrešno citiran vjerujem namjerno to je politički manir, ali nije dobro i nije ispravno. Dakle, nijesam rekao da postoje teme o kojima se ne razgovora. Ja kao što je gospodin prethodno, Vaš kolega, rekao kad smo govorili o ovim nesrećnim dešavanjima i ratovima devedesetih dakle, nijesam rekao da sam protiv razgovora, rekao sam da se pitanja o priznanju krivice ili događaja ili dešavanje ljudima koji nijesu bili tu ne postavljaju. Pogotovo ne od političara u trenutima kada vodimo raspravu koja se tiče svega ostalog i gorućih tema u smislu tom da su naravno naučne institucije, debate i sva ostala mjesta i javni forumi mjesta za to. Razlika je možda fluidna, ali postoji. Drugo, ne negiram u tom smislu takođe sam rekao jasno da ne negiram. Poslije je poslanik kolega Vaš rekao negira, u redu. Razumijem da je to tako manir političkog dijaloga i takmičenje.

Dakle, na Vaše osnovno pitanje želim Vama da se zahvalim zato što ste vi postavili pitanje koje je po mom dubokom uvjerenju pitanje koje predstavlja važnu vijest i temu ili bi mogla da bude važna vijest i tema. U tom smislu naravno javnosti je promicala pažnja o ovome iako je nekoliko puta bar sa moje strane najavljeno, želim da kažem da su komisije za istinu i pomirenje čak i baš u takvom nazivu najčešće u takvom nazivu, time sam se bavio lično i sa saradnicima u najvećem broju tranzicionih režima. Premda naša tranzicija počinje sa uvođenjem višestranačja, ali se sad dovršava prvom demokratskom smjenom ovim izborom vlasti u potpunosti, dakle smjenom i izborom koji podrazumijeva mirnu i demokratsku smjenu vlasti. Dakle, u takvim se situacijama uvijek dešavalo uvođenje komisije za istinu i pomirenje ili komisije samo za istinu ili sličnog naziva koja je imala za cilj pravno neobavezujuće, ali sa autoritetom ličnosti koja bi bila angažovani i cilj ako ima da doprinese pomirenju društva i uklanjanju razlika koje postoje. Za koje svi vjerujemo nekako da nijesu bitne i nijesu suštinske ili da ne treba da budu razlog međusobnih sukoba, a nekako svi istrajavamo evo između ostalog i da jedni druge pogrešno citiramo. Što ja danas, a vjerujem i do kraja mog javnog angažmanja neću činiti.

Komisija za istinu i pomirenje, predviđena je, i želim odmah da naglasim neće kao takva niti njen rad niti njen sastav nametan javnosti nego će se tražiti u tom smislu najšira podrška da bi ona zaista imala smisla i njen rad. U konačnom njene odluke će biti nešto što bi mogao da predstavlja jedan dokument koji će usvojiti Vlada ili će ga predložiti Skupštini, pa kako se o tome bude odlučivalo, ali da se pristupi onome što je utvrđivanje svih pojedinačnih i kolektivnih slučajeva u cjelokupnoj istoriji crnogorskoj. Vjerujem da je crnogorska istorija i istorija zajedničkih država južnoslovenskih u različitim oblicima vlasti, monarhističkom, odnosno jednopartijskom komunističkom itd. do obnavljanja nezavisnosti, da se u svim istorijskim fazama pristupi od strane sociologa, istoričara, naravno i prvorazredno. Zatim etnologa i ljudi koji su i sociolozi najšireg spektra znanja, da se pristupi kodifikaciji imena, davanju pomena svim pojedincima i grupama koje su žrtve ideološkog progona bilo državne, bile nekog drugog organizovanog spoljnog oblika vlasti za vrijeme neprijateljskih okupacija i slično. Da se u tom smislu dakle stavi centar i akcenat na pojedinca, da se da priznanje revnosti pojedinca da se bori protiv vlasti ili opresivnog sistema u bilo kojoj fazi svog života ili istoriji ove zemlje, da se bori zbog svojih uvjerenja gdje taj pojedinac bio ko je to činio legitimnim sredstvima i na način koji je civilizacijski prihvatljiv. Da u tom smislu ono gdje postoji saglasnost o vršenju zločina i teških nedjela da to odmah izuzmemo. Dakle, to bio bio cilj da bez razlike na period, počevši od onoga što je istorija knjaževine i kraljevina Crne Gore preko stvaranja prve južnoslovenske zemlje do danas. Svi ljudi koji su bilo kao danas medijski poslenici, urednici, novinari, borci za ljudska prava, nekada su to pripadnici jednog ili drugog pokreta koji su iskreno branili svoje ideje kojima je nekako često ovdje kad bi se god mijenjala neka državna vlast, ili svaka, nekome uskraćivala ili grubo kršila ne samo pravo na slobodu i pravo na imovinu nego često i pravo na život ili isti oduzimala na najsuroviji način.

Dakle, ja lično vjerujem i stav ove Vlade da je potrebno da se okrenemo slobodnom građaninu i pojedinca, da priznamo jednaki pijetet ko se kroz istoriju našu borio za svoja uvjerenja i za slobodu bez obzira da je li je pripadao ljevici, desnici i jednom ideološkom ili drugom nacionalnom kolektivitetu. Srećno društvo i uspješne zemlje su one koje svoju istoriju cjelokupnu bez obzira na različite etape i faze razvoja prihvata, koja iz svoje istorije uči, koja se ni svojih grešaka, makar se saglasila većina, ne mora nužno da postoji saglasnost, ali koja se ne odriče svoje istorije, koja ne ratuje sa sopstvenom istorijom, koja prihvata činjenice koja njime debatuje. Da bi kao posljedica toga bio stavljen na pijadastal građanskog života slobodan čovjek i pojedinac, jer suverenost pripada građanima to je princip koji postoji sad i koji će postojati do kraja svijeta i političkog sistema. Tu odlaska unazad nema i mi možemo jedino da uspijemo u tome da

slobodan građanin bez obzira na bilo koje svojstvo bude priznat i prepoznat kao gradivna jedinica društva, a to je cilj ove komisije i cilj konkretno rada Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava. Naravno sastav još nije u tom smislu određen već je plan da se to učini putem javnog poziva pa da i metodologija rada te komisije u budućnosti i njen personalni sastav budu plod najšire debate i transparentnog pristupa na dobrobit svih. Ako bi bilo koji drugi cilj bio ispred toga ja ne bih se bavio tim poslom niti zloupotrebjavao ni funkciju ni svoje tuđe vrijeme. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:09:32)

Hvala, ministre.
Gospodine Živkoviću, Vaše pravo na komentar.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (26.03.21 15:09:41)

Prvo, ministre, možda sam Vas ja pogrešno interpretirao. Dakle kada ste kazali u Vašem komentaru ili odgovoru kolegi Nikoliću da ne treba otvarati te teme, imali ste svoju interpretaciju, možda sam ja pogrešno razumio. Svako pitanje koje Vam postavimo ima neku svoju suštinu. Želimo da dođemo do određenog cilja. Nije suština postavljanja ovakvog pitanja nijednog momenta prema Vama da čujemo nešto što bi nam koristilo za izgradnju bilo kakve političke platforme ili sticanje nekih političkih poena. Ipak se radi o osjetljivim temama kada govorimo o komisiji za istinu i povjerenje. Riječ je o tome da želim od Vas da čujemo vrijednosni sud i vrijednosni stav, dakle ministra pravde, ljudskih i manjinskih prava. Ne konkretno čovjeka koji se zove Vladimir Leposavić nego čovjeka koji je ministar u 42. Vladi Crne Gore. Na osnovu toga ćemo i mi imati određeni stav prema tome što nam kažete.

Ja sam postavio ova pitanja vjerujem da ćete možda poslije u dopunskoj mogućnosti odgovoriti naravno ako budete željeli ona dva pitanja koja sam postavio vezano za referendum i četnički pokret. Opet kažem teške su teme, teška pitanja, zbog toga što su podjele često vukle Crnu Goru unazad i tu nema nikakve dileme. Postoje određene činjenice i okolnosti o kojima ste Vi sada odgovorili na ovo pitanje kao što ste kazali i u odgovoru na pitanje da će se ova komisija vjerovatno baviti tim vremenskim periodom od vremena knjaževine, odnosno Kraljevine Crne Gore. Je li tako, čini mi se da je tako pisalo u odgovoru od prilike dokle seže određena arhivska građa.

Dakle, mi u Crnoj Gori i dan danas ne možemo da se složimo oko nekoliko ključnih činjenica. Prvo da je Crna Gora nasilno prisajedinjena 1918. godine, i da danas u Crnoj Gori i u parlamentarnom životu postoje određene političke strukture koje slave taj datum. Drugo, ono što je osnovno da postoje političke strukture u Crnoj Gori i ovdje u Parlamentu koje ne priznaju rezultate referenduma koji je održan 21. maja 2006. godine. Postoje političke strukture koje podržavaju vašu Vladu u kojoj ste Vi ministar, koje ne podržavaju odnosno ne priznaju rezultate referenduma. Ako ne priznajete rezultate referenduma, a pledirate da budete dio vlasti, to je toliko kontradiktorno. Dakle, ne priznajete državu u kojoj živite, dakle ne priznajete rezultate referenduma koji su priznale sve relevantne međunarodne organizacije, a želite da budete dio vlasti. Vi ste ministar u Vladi koji podržavaju oni koji ne priznaju ovu državu.

Mnogo kontradiktornosti na jednom mjestu. Zato kažem da nije ovdje riječ o istini i pomirenju, nego bojim se da se radi o nečemu većem, o nerazumijevanju određenih činjenica. Ko će tu istinu i pomirenje sprovesti, ja ne znam evo još nemamo konkretnu da kažemo metodologiju kako ste mi kazali ko će biti ovaj dio te komisije. U suštini koliko sam ja upoznat obično su te komisije bile imenovane od strane predsjednika države, pa je predsjednik države ukazom donosio rješenja o određivanju sastava tih komisija. Vi ste tu preuzeli ...

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:13:18)

Gospodine, izvinjavam se već je prošlo vrijeme za komentar, da li sad ovo vrijeme da tretiramo kao dopunsko pitanje.
Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (26.03.21 15:13:33)

Možete, brzo ću ja evo ima par nekih činjenica pa možete smatrati kao dopunsko pitanje, iako sam postavio gospodinu Leposaviću u postavljanju pitanja.

Dakle, da li možemo doći do pomirenja tamo kada zajedno idemo na Cetinje i kada nas okružuje špalir policije. Nijesu mi drage te scene, moram Vam reći iako toga nije bilo ni u prethodnom mandatu. Nema veze da li je neko dobrodošao, da li sam ja dobro došao na Cetinje ili neko drugi, to nije dobro. Na toj platformi se ne može izgraditi ni istina ni pomirenje. Mene lično ovdje sa bilo kim od vas nema potrebe niko da miri, da se razumijemo, mi imamo različite dijametralne stavove i ideološke i političke. Ne potenciramo mi određene teme, da se razumijemo da bi se približili jednom dijelu političke biračke javnosti. Ovdje u Crnoj Gori postoji nekolicine uneverzalne vrijednosti, a to je da je Crna Gora multinacionalna država, da je Crna Gora građanska država i da je Crna Gora evropska država. Ako se ne možemo na toj platformi okupiti, a ipak ne možemo, zato što sam Vam objasnio, dakle samo u dvije situacije, da postoje oni koji slave nestanak Crne Gore 1918. godine i postoje oni koji ne priznaju Crnu Goru za državu. Kako ćemo se približiti u određenim situacijama i naći zajedničke tačke razgovora ako ne možemo da krenemo od osnovne premise, da neko slavi nestanak Crne Gore i da nije u stanju da prizna da je Crna Gora obnovila svoju nezavisnost i samostalnost. Ja samo Vama ukazujem, kao ministru sa obzirom na to da ste krenuli u tu misiju formiranja komisije za istinu i pomirenje, zanimalo me pitanje da li priznajete rezultate referenduma koji je održan 2006.godine? Mislim da je pitanje konkretno i da možete konkretno i odgovoriti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:15:38)

Zahvaljujem.
Izvolite, gospodine ministre.

VLADIMIR LEPOSAVIĆ (26.03.21 15:15:43)

Gospodine Živkoviću, dakle Vi ste djelovali u načinu postavlja ili ponavljanje ovog pitanja kao da je nešto što zaista izaziva dilemu. Ja sada imam po inerciji neki osjećaj da bi trebalo da objašnjavam duže, ali ne vidim bolji način nego kratko i jasno kažem, apsolutno. U tom smislu da li priznajem nezavisnost Crne Gore mislim to je pitanje koje nekako je suvišno. Šta se od normalnog građanina očekuje, bez obzira na ove razlike o kojima govorite. Čak mislim da tu i politička, sada parlamentarna većina, da možda je riječ o nečemu što je politički ovdje ping pong. Mislim da ljudi ovdje govore o rezultatima da izazivaju neku reakciju, da možda Vi ne razumijete dobro u smislu slavljenja nestanka Crne Gore, to mi opet pitanje koje mi je novo. Ne znam nikoga, ja ne poznajem ljude koji slave nestanak Crne Gore, nestanak, prestanak Crne Gore, zaista mi nije poznato.

Dakle, želim da Vam kažem Vi ste nastupili danas u tonu koji je toleratan i koji ima makar formalno na ovom leksičkom nivou razumijevanja za različitost, ali negdje u Vašem stavovima provijava da Vi imputirate drugoj strani gotove stavove, ovim slavljenjem, nestanka. To su po meni političke fraze koje trenutno postoje i nažalost postoje duže vremena, ali evo od nedavno sve manje. Nemojte pretpostavljati, ako govorimo o različitosti, ako govorimo o multinacionalnom, multikonfesionalnom u svakom smislu pristupu slavljenja ili uvažavanja barem razlika, onda uvažite i razliku na različito mišljenje ili viđenje jedne iste situacije. Dakle, naša zrelost, zrelost svih nas građana danas na ovom mjestu, sutra na drugom, a svakako građana Crne Gore i njeni bez obzira na razlike i na ono što je i politički inat, utakmica, borba, dokazivanje nekih vrlo važnih stvari kao što su gubitak prava, zanemarivanje prava u istoriji u bitnim izbornim procesima, što nije beznačajno, ali svi mi zaista imamo taj jedan test. Da on nije da kažemo da smo multikonfesionalno društvo, društvo različitih kada u praksi uporno ne dozvoljavamo onom drugom da misli, tumači makar neki događaj koji je iz dalje prošlosti na jedan ili drugi način. Svako društvo ima te događaje o kojima raspravlja, koje različito vidi, o kojima otkriva nove činjenice ili se ispostavlja vremenom da novootkrivene zapravo i nijesu novootkrivene nego su dio kampanje ili slično itd. Ali se ozbiljno društva se sa tim suočavaju na normalni način ne praveći uvijek razdor i okrivljujući jedne druge da ne žele dobro svojoj zemlji, zemlje su ljudi.

Ja moram da kažem ovdje država je pravno lice, a pravno lice je fikcija, pravno lice ne postoji, niko ga nije sreo, nikome nije donijelo niti čestitku, niti poklon za rođendan, postoje ljudi i oni čine pravna lica i ljudi su država. U tom smislu, ovi ljudi ovdje gdje Vi sada, a i mene uračunavajući tu protiv kojih imate neku vrstu zadržke ili prema kojima da tako kažem ipak ne protiv nego prema kojima imate, gospodin Živković, je bio toleratan u nastupu, jednu vrstu zadržke su ljudi i oni su Crna Gora i vi ste Crna Gora i to je u tom smislu najbolje jedino što imamo. Nama nema tog nekog metastanja koje će se pojaviti sa neba, nego zaista imamo materijal međusobnih odnosa ljude i radeći jedni sa drugima i živeći u budućnosti, a u tom smislu poštujući ipak razlike koje ja ne vidim da su toliko strašne, niti da su neki istorijski novum ili specifikum vezan samo za Crnu Goru, nego se srijeću svuda. Dajte da sa malo više tolerancije pristupimo

po tim pitanjima, zaista mislim da su u ovoj sali svi patriote, da niko ne slavi nestanak bilo čega dobrog, a kamo li Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:20:08)

Zahvaljujem.

Ovim je završen set pitanja upućen ministru pravde. Zahvaljujem na datim odgovorima. Dobrodošlica za ministra unutrašnjih poslova Sekulovića i njegovim saradnicima.

Prvo pitanje postavila je Maja Vukićević, ministru unutrašnjih poslova.

Izvolite.

MAJA VUKIĆEVIĆ (26.03.21 15:20:31)

Hvala poštovani potpredsjedniče Parlamenta, poštovane kolege i kolegice, poštovani članovi Vlade, uvaženi građani Crne Gore,

Želim da postavim pitanje gospodinu Sergeju Sekuloviću, ministru unutrašnjih poslova.

Moje poslaničko pitanje - Šta je do sada urađeno na sređivanju biračkog spiska i koliko je građana promijenilo prebivalište neposredno pred izbore u Nikšiću, prijavljujući se na adresama u tom gradu i koliko je od njih iskoristilo svoje pravo glasa 14. marta? Čišćenje biračkog spiska bio je jedan od ciljeva koje su gotovo sve partije koje čine novu parlamentarnu većinu postavile kao primarni zadatak u svojim izbornim kampanjama. Poznato mi je da je pred izbore u Nikšiću formiran Operativni tim za kontrolu izbornog procesa, na čijem čelu je bio Državni sekretar u Ministarstvu unutrašnjih poslova, gospodin Zoran Miljanić. Zadatak tima je koliko sam mogla vidjeti iz sredstava informisanja bio je da kontroliše postupanje policije i određenih organizovanih grupa i spriječi eventualne zloupotrebe kao što je kupovina glasova tokom izbornog procesa u Nikšiću. Međutim, činjenica je da je bio evidentan problem promjene prebivališta u periodu koji je neposredno prethodio lokalnim izborima u tom gradu. Sam gospodin Miljanić je govorio o ovom potencijalnom seljenju sigurnih birača, koji bi ozbiljno mogli da ugrozi izborne procese u Crnoj Gori. Samo iz Šavnika je dostavljen podatak da je iz ovog malog mjesta njih 37 napustilo svoje prebivalište i prijavilo kao novo mjesto stanovanja upravo Nikšić.

Poznato mi je da su neki građani Bara učinili slično, a isto se dešavalo i iz ostalih opština.

Problematično je da li je tu bilo osnova za promjenu prebivališta. Imam opravdanu sumnju da se u većini slučajeva radi o zloupotrebi i namjenskoj promjeni prebivališta kako bi ti ljudi glasali na izborima i to je razlog do kojeg sam postavila ovo pitanje ministru policije.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:22:11)

Zahvaljujem kolegici Vukićević.

Izvolite gospodine ministre.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.03.21 15:22:32)

Dobar dan uvaženi poslanici i poslanice u crnogorskom Parlamentu, uvaženi potpredsjedniče, uvažena poslanice.

Zahvaljujem na pitanju.

Pitanje Vam je kompleksno. Ono zahtijeva razmatranje na više nivoa. Tačno je da Odlukom Ustavnog suda, mada i bez te odluke, otvara se potpuno jedan prostor za potencijalnu zloupotrebu ja sam tu sa Vama potpuno saglasan. Dodatno nakon Odluke Ustavnog suda koji je ukinut rezidencijalne uslove od šest mjeseci u smislu promjene prebivališta unutar Crne Gore, kao uslova za sticanje prava glasi na lokalnim izborima taj potencijalni prostor se proširio. Ustavni sud je dao svoju argumentaciju koja u pravnom kontekstu ili u pravnom smislu uže pravnom smislu ima svoju poentu.

Građanin Crne Gore može da šeta iz opštine u opštinu, njegovu slobodu kretanja niko ne smije i ne može ograničiti. Međutim, s obzirom na politički ambijent u kojem se mi krećemo to je otvorilo prostor za zloupotrebu.

Da li je u ovom konkretnom slučaju bilo moguće ja ne mogu da isključim. Pogotovo pri našoj analizi što je u zadnja dva ili tri dana taj broj rapidno povećan. Što smo mi mogli da uradimo s obzirom na zakonske instrumente? Ništa. U ovom konkretnom slučaju mi nijesmo mogli da spriječimo apsolutno ni

jedan upis. Što mi pokušavamo da uradimo? Mi pokušavamo, između ostalog, mada se tu preklapam sa jednim drugim pitanjem izmjenama i dopunama Zakona o prebivalištu, registrima prebivališta i boravišta da na određeni način uredimo, što je moguće najbolje rješenje, mada i ono ima svojih nedostataka, to su lokalni izbori u jednom danu. To je moje lično mišljenje, moguće jednim dijelom politički stav, ali držim da je ono najefikasnije u ovom kontekstu. Uredićemo ga koliko možemo, pratićemo ga koliko možemo, otvara li prostor za zloupotrebu - otvara, da li treba nadograditi neki drugi zakon - možda.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:24:29)

Zahvaljujem.
Koleginice Vukićević. Izvolite. Komentar.

MAJA VUKIĆEVIĆ (26.03.21 15:24:34)

Zahvaljujem ministru Sekuloviću, što je i u pismenoj formi dostavio svoj odgovor. Jasno je da period od formiranja Vlade do danas nije bio dovoljan da se sredi birački spisak, ali bilo je dovoljno vremena da se počne sa tim procesom. Upravo ministar je pomenuo Odluku Ustavnog suda zbog koje sam ja i postavila ovo pitanje. Naime, Ustavni sud je Odlukom od 6. novembra 2020. godine ukinuo član Zakona o izboru odbornika i poslanika kojim se propisuje da građanin mora imati prijavljeno prebivalište, najmanje šest mjeseci prije lokalnih izbora. Tako smo i pred izbore u Nikšiću imali ovo seljenje sigurnih glasača i ja sam dobila broj u odgovoru koji mi je pisano dostavljen, mada to nekome može djelovati kao zanemarljiv broj. Ovim su uvodi opasna praksa da neki građani u situaciji kada se lokalni izbori ne održavaju u istom danu mogu glasati u više opština. Dakle, ovi koji su glasali sada u Nikšiću vратиće se u Šavnik iz kojeg ste promijenili prebivalište ili u Bar i tako glasati i u tim gradovima.

Mislim da se ozbiljno moramo pozabaviti ovim pitanjem, upravo ga riješiti kroz Zakon o prebivalištu, a takođe i kroz ovu reformu izbornog zakonodavstva koja nam predstoji. Možda za Nikšić koji je veći grad tih 506 lica koliko sam dobila u ovim podacima koji su promijenili prebivališta ne može mnogo da utiče, mada je u konačnom svaki glas bitan. Zamislite da se to dešava u nekom manjem gradu gdje je jedan ili dva mandata vrijede toliko to bi drastično uticalo na izborne rezultate.

Takođe, iskoristiću ovu priliku kada je ministar ovdje da ukažem da su izbori u Nikšiću pokazali da ove promjene koje su se desile u Policiji jesu dobre, ali to je još uvijek na nivou kozmetičkih promjena, jer smo u Nikšiću imali sličan folor sa prethodnih izbora koji, moram priznati nije spriječen.

Vrijeme je da promjene počnu da se dešavaju mnogo brže, jer je to ono što građani očekuju od svih nas. Takođe, iskoristiću priliku da ukažem ministru da bi policija možda trebalo malo više da se pozabavi ovim skupovima koji se dešavaju ovih dana u Crnoj Gori, a koji po meni služe širenju mrženje. Poštujem i podržavam pravo svih građana Crne Gore da mirno protestuju da uvijek kad za to ima razloga. Međutim, čini mi se da to nije slučaj sa ovim skupovima koji se ovih dana dešavaju u Crnoj Gori. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:26:46)

Zahvaljujem, zahvaljujem i što poštujete vrijeme.
Ministar nema sad pravo. Takav je Poslovnik.
Na redu kolega Fatmir Gjeka, a neka se pripremi Radoš Zečević. Izvolite.

FATMIR GJEKA (26.03.21 15:27:31)

Hvala.

Poštovani potpredsjedniče Skupštine Crne Gore, gospodine Bulajiću, poštovane kolege poslanici, uvaženi ministre Sekuloviću, poštovani građani Crne Gore,

Moje postavljeno pitanje je sljedeće - prije gotovo tri godine Vlada Crne Gore i Albanije su postigle Sporazum o otvaranju graničnog prelaza za međunarodni drumski, putnički i jezerski saobraćaj Skia, odnosno Ckla-Zogaj u Krajini na Skadarskom jezeru. Tada je zvanično saopšteno da će ovaj granički prelaz biti završen do kraja 2020. godine. Nažalost, svjedočimo da se to nije ostvarilo. Iako je riječ o veoma važnom projektu, prije svega za stanovnike Krajina, potom Alamanskog područja Ulcinja i Bara, jer na taj način bi se nesumnjivo podstakla ekonomija ovog područja, te donekle ublažile ogromne gužve koje imamo već godinama na zajedničkom prelazu Sukobin - Muriqan.

Podsjećam, da je to nefrekventni granični prelaz u državi sa preko dva miliona putnika godišnje, odnosno pet puta više nego što je planirano. Ističem i da je prije 85 godina na potezu od Jadranskog mora do Skadarskog jezera bilo pet graničnih prelaza. Dakle, moje pitanje gospodine ministre - kada će prelaz Ckla-Zogaj sa Republikom Albanijom biti konačno u funkciju?

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:29:04)

Zahvaljujem kolegi Gjeki.
Riječ ima ministar Sekulović. Pravo na odgovor. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.03.21 15:29:13)

Mi smo dostavili detaljnu hronologiju vezano za ovaj granični prelaz. Ja sam sa Vama potpuno saglasan da je on u interesu kako Crne Gore tako i Republike Albanije, odnosno našeg naroda u Crnoj Gori i naroda u Albaniji. Ono što ćemo mi da uradimo, što radimo danas to u jednom dijelu smo zaokružili. Naravno, postoji jedan dio koji je naša obaveza, između ostalog čisto da znate, a stoji u ovom pisanom odgovoru mi smo opredijelili u Šangenskom akcionom planu 2022/25 2.500.000 eura za taj granični prelaz. Ono što bih ja sad i javno zamolio albansku stranu da što prije pridemo razgovorimo i završimo ovaj zajednički sporazum kojim bismo definisali mnoge tehničko-stručne elemente koji su podloga da ovaj proces završimo do kraja. U tom smislu sa naše strane postoji puno raspoloženje i ruka je tu i nadamo se pošto se radi zaista o projektu od obostranog interesa da ćemo vrlo brzo krenuti i u konkretnu realizaciju.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:30:13)

Zahvaljujem gospodinu ministru na efikasnosti i ekspeditivnosti.
Kolega Gjeka. Izvolite. Pravo na komentar.

FATMIR GJEKA (26.03.21 15:30:22)

Hvala potpredsjedniče.

Mi smo svjedoci da granični prelaz naročito Sukobin-Muriqan složili bismo se da je i fizički više znači nemoguće da toliki broj znači ljudi i građana iz regiona i cijele Evrope ne mogu naročito tokom jula i avgusta da pređu fizički. Prave se kolone možda po dva do tri kilometra. Ja bih apelovao na Vas da imate u obzir ne samo Ckla-Zogaj nego i proširenje za robni promet, što se tiče graničnog prelaza Sukobin - Muriqan.

Dešavalo se nekoliko puta da dolaze stranci da ne znaju da je zabranjen robni promet i da se vraćaju nazad i da prelaze preko Božaja. Normalno, ja bih da se obraćam i na mom maternjem jeziku, pošto se radi o jednom području gdje je većina stanovnika su Albanci.

/govor na albanskom/

Poštovani građani, kao što smo vam obećali iz opozicije pokušaćemo da zahtjeve koji su od izuzetne važnosti bile oni politički, ekonomski, kao što je u ovom slučaju naš zahtjev pokušat ćemo da ih proguramo na neki način sa svim našim mogućnostima. Mi smo svjedoci da granični prilaz Sukobin-Muriqan je jedan problem koji već dugi niz godina pravi probleme svima onima koji prolaze kroz taj granični prijelaz. Tuda prolazi od dva miliona do dva ipo miliona ljudi. Ono što je isto tako važno da osim proširivanja tog graničnog prijelaza i omogućavanje da tu prolazi i roba. Isto tako je važno da se otvori granični prijelaz na moru. Mislim da mi smo jedina opština na primorju koja nema granični prijelaz na moru. Mislim da Ulcinj zaslužuje to, da zaslužuje granični prijelaz na moru. U drugim tačkama koje će biti u Skupštini, kao što je budžet, mi ćemo inicirati da se otvori granični prijelaz na moru.

Ovo su neke od naših inicijativa i zahtjeva koje smo građanima predočili tokom kampanje i mi nećemo ćutati već ćemo tokom cijelog ovog perioda gdje smo sada ćemo pokušati da ih na neki način valorizujemo

Hvala i Vama što steme poslušali i na albanskom jeziku, hvala ministru na odgovoru.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:34:14)

Hvala Vama gospodine Gjeka.
Na redu je Radoš Zečević, a neka se pripremi Amer Smailović.

RADOŠ ZEČEVIĆ (26.03.21 15:34:23)

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru unutrašnjih poslova, Sergeju Sekuloviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje - Ministre Sekuloviću, da li ste identifikovali organizatore aktuelnih autoprotesta koji se dešavaju u gradovima Crne Gore bez bilo kakve prijave protesta? Naravno, ovo pitam zbog činjenice da se na ovaj način krše mjere Ministarstva zdravlja zbog aktuelne pandemije. Ako jeste, koliko ste lica procesuirali po ovom osnovu i šta ćete preduzeti iz svoje nadležnosti da spriječite ovo protivzakonito ponašanje u budućnosti?

Siguran sam da Vam je pitanje apsolutno jasno i bukvalno ne treba pojašnjavati, ipak par riječi.

Osnovna intencija pitanje pravda za sve, pravda jednaka našim i takozvanim vašim, dostupna svima i apsolutna vladavina prava bez selekcije.

Kad ovo kažem smatram da ovakav pristup u prošlom vremenu u vremenu iza nas nije bio zastupljen, naprotiv bio je značajno drugačiji.

Mi iz Demokratskog fronta to najbolje znamo. Situacija se ministre popravlja značajno mogu da Vas pohvalim, s tim što lično i u ime stranke koju predstavljam nijesmo zadovoljno sa brzinom. Zato imate našu podršku brže reforme po ovom pitanju i bićemo pouzdani partneri.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:36:07)

Zahvaljujem kolegi Zečeviću.
Ministre imate pravo na odgovor.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.03.21 15:36:17)

Ima li potrebe da ga čitam u cijelosti?

RADOŠ ZEČEVIĆ (26.03.21 15:36:32)

Tražio sam pisani odgovor i vrlo opširno i korektno je to ispoštovano od strane gospodina Sekulovića. U principu smatram da ne treba da čitam ovdje tu informaciju ja sam zahvalan svakako za to.

Ali, pošto nećemo komentarisati imao bih potrebu za jedno dopunsko pitanje, ja ću vam svakako to dostaviti na način procedurama /prekid/...

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:37:02)

Izvinjavam se Radoše, ministar prvo ima pravo na odgovor, pa poslije Vi imate pravo na dopunsko pitanje.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.03.21 15:37:18)

Vjerujte, jedna od osnovnih politika Ministarstva unutrašnjih poslova, jedna od osnovnih ideja i vrijednosti to je da se prema svim postupa bez diskriminacije. Znam da autokolone, mada bi mogli bi u pravnom smislu da pričamo koliko su to stvarno javni skupovi, vožnja u kojima nije zabranjeno. Ali, da on ima druge elemente formalne elemente javnog okupljanja i to je tačno. Moja lično ajde da kažem takva odluka vrlo sam uticao na tu odluku, da se vezano za autokolone ne ide represivno. Mislim da bilo kakvo ponašanje Uprave policije u tom kontekstu bi imalo domino negativni efekat. Što ne znači vidjeli ste iz pisanog odgovora da se ne radi ništa, naravno evidentiraju se tablice ljudi su tu i pokreću se postupci. Tužilac kaže ima elemenata krivičnog djela, negdje kaže nema elemenata krivičnog djela.

Ja bih zaista volio da se sa svim autokolonama prestane i mislim da je vrijeme da vratimo politički proces onamo gdje mu prirodno pripada, a to je u ovom Parlamentu centru kao srcu političkog procesa u

Vladi i u drugim organima i da se taj dijalog nastavi na mjesta na koja treba. U tom smislu ja dajem koliko mogu svoj doprinos.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:38:38)

Zahvaljujem ministru.

Kolega Zečeviću imate sad pravo Vi na komentar i na dodatno pitanje ako ga imate naravno. Dopunsko imate pravo.

RADOŠ ZEČEVIĆ (26.03.21 15:38:48)

Gospodine Sekuloviću, molim Vas da mi pripremite odgovor u dogledno vrijeme u sljedećem slučaju i dostavite ga u pisanoj formi.

Ja ću Vam svakako dostaviti ne morate pisati.

Dokle je stigla istraga u poznatom slučaju od 29. oktobra 2020.godine o teškoj saobraćajnoj nesreći sa smrtnom posljedicom u kojoj je život izgubio Ivica Božović, udes se desio u ulici Stanka Dragojevića? Da li je pronađen automobil koji je izazvao ovaj udes, da li je zbog ovog događaja neko priveden ili zadržan u pritvoru?

Porodica pokojnika smatra da se nedopustivo sporo radi na ovom slučaju, s obzirom da je prošlo skoro pet mjeseci od predmetnog događaja i oni ne mogu dobiti nikakvu informaciju od nadležnih organa. Ovolikim protekom vremena bez konkretnih rezultata daje se prostora za razne špekulacije koje još više iritiraju ožalošćenu porodicu.

Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:39:53)

Zahvaljujem.

Gospodine ministre Vi imate pravo da odgovorite sad ako želite, ako ne, možete u pisanoj formi. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.03.21 15:40:07)

Ništa pogotovo, a što se tiče dubljih reformi evo da vas zamolim ovako javno. Glasajte za Predlog zakona o unutrašnjim poslovima koji ma omogućava da reformu Policije i Može li prije toga?

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:40:23)

Ministre da ste dobili odgovor.

Zahvaljujem.

Riječ ima kolega Amer Smailović. Izvolite.

AMER SMAILOVIĆ (26.03.21 15:40:40)

Poštovani kolegice i kolege, uvaženi ministre, poštovani građani,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore postavio sam sljedeće pitanje ministru unutrašnjih poslova, gospodinu Sergeju Sekuloviću.

Poštovani ministre, da li su identifikovani i procesuirani počinioci svih djela usmjerenih ka izazivanju nacionalne i vjerske mržnje i upućivanja prijetećih poruka prema Bošnjacima u Pljevljima, Beranama, Nikšiću i Podgorici, u periodu od 30.8.2020.godine do danas?

Obrazloženje.

Nakon parlamentarnih izbora održanih prošle godine, svjedočimo porastu netrpeljivosti i širenju poruka koja afirmišu netoleranciju prema drugim narodima. Desilo se više napada na pripadnike bošnjačkog naroda u Pljevljima i Beranama i imovinu Islamske zajednice u Crnoj Gori. Skrnavljenje vjerskih

objekata i ispisivanje grafita sa zastrašujućim prijetećim porukama na zidovima džamija, kao i na raznim drugim lokacijama u Crnoj Gori uznemirilo je javnost.

Crna Gora je bila primjer multietničkog i multivjerskog sklada u regionu, a navedena dešavanja produbljuju podjele i šalju lošu poruku svijetu.

Naročito su uznemireni pripadnici manje brojnih naroda prema kojima su i bile usmjerene poruke koje asociraju na ratna dešavanja sa prostora bivše Jugoslavije tokom devedesetih godina prošlog vijeka.

Neposredno nakon održanih izbora desili su se verbalni napadi na pojedine građane bošnjačke nacionalnosti u Pljevljima. Upućivana su im šovinističke poruke i prijetnje, zatim se desio i napad na prostorju Islamske zajednice u istom gradu. U prostoriji je nađena poruka na papiru kojom se priziva ponavljanje genocida u Srebrenici. U Pljevljima je broj Bošnjaka od početka 90-ih godina prošlog vijeka znatno umanjen i ovakve poruke mržnje su uznemirile sad već malobrojno bošnjačko stanovništvo u ovom gradu.

Nakon nemilih dešavanja u Pljevljima i u Beranama smo svjedočili uvrjedljivom i prijetećem skandiranju prema Bošnjacima iz Plava na fubalskoj utakmici između Jezera i Budućnosti. Tom prilikom je drmoliran i automobil jedne osobe iz Plava. U nizu incidenata koji su zabrinuli kako javnost Crne Gore, tako i međunarodnu javnost desila su se sknavljenja džamije Osmanagića u Podgorici i Hadži Smajlove džamije u Nikšiću kao i još jedan pokušaj zastrašivanja manje brojnih naroda. Hadži Smajlova džamija je između ostalog pod zaštitom Zavoda za zaštitu kulturno-istorijskih spomenika Crne Gore i jedina sačuvana u ovom gradu.

U svim navedenim slučajevima su na zidovima vjerskih objekata i njihovim ogradama ispisivani grafiti sa prijetećom sadržinom koja asocira stradanja Bošnjačkog naroda na prostoru bivše Jugoslavije. Treba napomenuti i to da su se prethodnih mjeseci pojavljivali grafiti slične sadržine na zidovima napuštenih objekata i u nekoliko beranskih naselja. S toga je neophodno da javnost bude upoznata sa svim detaljima, ko to pokušava zastrašiti manje brojne narode i manipulirati njihovim osjećanjima i ko to pokušava da naruši među komšijske odnose u ovim gradovima i unese nemir među građanima Crne Gore.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:43:53)

Zahvaljujem kolegi Smailoviću.

Prije nego što dam riječ ministru unutrašnjih poslova, samo zaboravio sam prije da napomenem da je naredni koji postavlja pitanje kolega Slaven Radunović.

Izvolite ministre.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.03.21 15:44:16)

Da se radi dosta toga - radi se, to možete da vidite iz pisanog odgovora.

Da li sam u cjelosti zadovoljan - ne, zato što postoje slučajevi koji nijesu otkriveni. Ti slučajevi su test ozbiljnosti ove države, ja to otvoreno kažem, ja kao ministar unutrašnjih poslova ne mogu da budem ovdje populist i da vam garantujem rezultate. Ali ono što mogu da garantujem to je da ćemo uraditi sve da otkrijemo počinioc i potencijalne nalogodavce, imate moju riječ.

STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:44:48)

Zahvaljujem ministru.

Gospodine Smailoviću, imate pravo komentara na odgovor.

AMER SMAILOVIĆ (26.03.21 15:44:57)

Mogu reći da sam zadovoljan kako obimnošću tako i sa informacija koje sam dobio jer se radi o detaljnim podacima o svim slučajevima i značajno je to što je broj slučajeva sa aspekta postupanja policijskih službenika riješen.

Međutim, ne možemo biti zadovoljni kao što ste i Vi sami rekli da se ove stvari uopšte dešavaju i da je izazivanje nacionalne i vjerske mržnje postalo učestalo u ovolikoj mjeri. Desile su se očigledne društvene promjene koje upozoravaju koje se moraju na vrijeme prepoznati. Moramo se složiti da je nakon parlamentarnih izbora položaj manje brojnih naroda odnosno njegov status dosta ugrožen kako sa aspekta

bezbjednosti tako i sa onih drugih aspekata, ali svakako kompletnog društveno-političkog ambijenta. Ponovo iskazujem zabrinutost naroda kojem pripadam jer se ipak nije dovoljno uradilo na rasvjetaljanju ovih djela. Drago mi je što ste Vi iznijeli sličnu ocjenu i što se slažete da se o ovim pitanjima mora i moralo posvetiti više pažnje jer tim prije što se radi o prilično osjetljivoj materiji. Raduje me Vaša spremnost da stanete na kraj ovim društvenim anomalijama.

Ukoliko ova pitanja budu u vrhu prioriteta Ministarstva unutrašnjih poslova kao što ste najavili imaćete punu podršku u Vašem radu. Očekujemo od Vas uvaženi ministre kao jedne od ključnih ličnosti zaduženih za bezbjednost građana da budete odlučni i imate aktivniji pristup u rješavanju ovih slučajeva kako bi svi građani na ravnopravnoj osnovi bili institucionalno zaštićeni.

Dakle, evidentno je da u određenom broju slučajeva počinioci nijesu pronađeni, a da je većina postupaka u toku i da i dalje ne postoji volja za konačan sudski epilog. To je doista ugrožavajuća činjenica jer ovo nijesu samo napadi na Bošnjake nego i na temelje ove države. Postupci se moraju ubrzati da bi se izbjegla razna zlonamjerna tumačenja i pokušaj da se stave u politički kontekst. Nadležne institucije moraju raditi svoj posao i dati puni doprinos u rješavanju ovih slučajeva. Društvo mora pokazati nultu toleranciju prema svakoj vrsti nasilja, širenja nacionalne rasne i vjerske mržnje i nijemost nadležnih institucija ostavlja prostor da javnost bira različita tumačenja i različite interpretacije događaja. Cijeneći sopstveni doprinos u promociji mira i tolerancije, jačanju pravne države i evropskog puta Crne Gore, Bošnjaci žele da vjeruju državnim institucijama. Svi incidenti se s toga moraju istražiti, a počinioci identifikovati i sudski procesuirati u suprotnom rizikujemo da neodgovorni pojedinci dodatno se ohrabre i ponove slična djela .

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:47:39)

Zahvaljujem kolegi Smailoviću.

Naredni je kao što sam rekao Slaven Radunović, a neka se pripremi Dragan Bojović. Izvolite Slavene.

SLAVEN RADUNOVIĆ (26.03.21 15:47:53)

Zahvaljujem predsjedavajući.

Ja sam se bavio, praktično, biračkim spiskom, ali nije samo biračkim spiskom, ali nije samo biračkim spiskom, nego malo šire, pa evo prvo da pročitam pitanje da bi građani bolje razumjeli o čemu pričam.

Da li Ministarstvo radi na pripremi zakona o prebivalištu, kojim bi se precizno definisalo kako biračko pravo, tako i onemogućila utaja poreza kroz lažno prijavljivanje mjesta primarnog stanovanja?

Naime kao što znate jedan od gorućih problema kada je u pitanju birački spisak su ljudi koji su upisani u birački spisak, a ne ispunjavaju jedan od osnovnih uslova propisanih Ustavom Crne Gore, a to je da žive makar posljednje dvije godine u Crnoj Gori. To je već problem koji se provlači mogu da kažem decenijama i sva zloupotreba je praktično bazirana na lošem Zakonu o prebivalištu ili da budem precizan na nepreciznoj formulaciji prebivališta. Više puta smo govorili o tome da je taj zakon praktično prepisan od Srbije i Hrvatske i u svemu je isti ili sličan osim u konstataciji šta je prebivalište. U njihovim zakonima, naravno, vrlo se precizno formuliše šta je, a u crnogorskom se ostavlja, ostavlja se narodu na maštu otprilike da prebivalište može da bude i mjesto gdje se smatra da ćeš se jednom vratiti da živiš. Prebivalište zna se i takva je i evropska praksa je mjesto gdje ostvaruješ svoja prava iz rada, obrazovanja, zdravstva, kulture, sporta i svega ostaloga, tačnije onamo gdje živite, gdje djeca idu u školu.

E sad, ne samo što se zloupotrebljava ta činjenica, da ljudi koji nijesu odjavili prebivalište, a do sad je to bilo praktično njima ostavljeno na volju. To što oni zloupotrebljavaju, pa dođu pa glasaju ovdje nego što je država organizovano vršila zloupotrebu te mogućnosti i dovodila ljude organizovano čak plaćala iz državnog budžeta novcem njihov dolazak. Tu postoji još jedan veliki problem koji je vrlo rijetko ovđe pominjan, ja sam ga makar pet puta iznosio, ali nikad se niko od nadležnih nije uhvatio za to, a to je da ti ljudi ujedno vrši i utaju poreza u Crnoj Gori. Oni, najveći broj njih imovinu vrijednu koju imaju u Crnoj Gori bilo da se radi o vili u Budvi, bilo da se radi o velikoj kući u Rožajama, potpuno je svejedno prikazuju kao mjesto primarnog stanovanja gdje im je prebivalište. Recimo da u Budvi, gledao sam neke kvadrature malo ozbiljnije, jer ima puno ljudi koji imaju naših gaster bajtera kako ih zovemo koji imaju kuće po 400, po 500 kvadrata, umjesto da plaća u Budvi, na turističku vilu porez od tri do četiri hiljade evra godišnje, on plaća 400 ili 500 evra kao mjesto primarnog stanovanja. Slično je i sa drugim gradovima i to kad se izmnoži radi se skoro o desetinama miliona na godišnjem nivou kojim je oštećena Crna Gora.

Tako da ovim uređenjem registra prebivališta mi praktično rješavamo dva problema skidamo najveći problem kad su neregularnosti u pitanju biračkog spiska, to su desetine hiljada ljudi, naravno ne

zloupotrebjavaju svi biračko pravo. To mi vrlo često kažemo ima ih ne znam 60, 70 hiljada, ali ne dolaze svi da glasaju, najviše ih je bilo za referendum oko 40.000, inače je to 15-ak hiljada, ali to su tri poslanička mandata u Skupštini Crne Gore. To je prosjek, a bilo je i više.

Da da ne govorimo šta to znači za lokalne izbore, to je već posebna priča. Prema tome, da čujemo od ministra da li se nešto radi na tom planu. U stvari, da budem iskren, ja sam dobio odgovor pa znam da li se već radi nešto na tom planu, ali da čuje javnost. Imaću i nekih, ajde da kažem sugestija i sad, ali i kad bude zakon u proceduri kao poslanik kroz amandmane.

STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:52:12)

Zahvaljujem kolegi Radunoviću.
Izvolite ministre.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.03.21 15:52:24)

Potpuno ste u pravu. Registar prebivališta jeste osnovni registar iz kojeg se izvlače podaci sa kojim imamo problem.

Daakle, tačno je zakon, odnosno Nacrt zakona o registrima prebivališta i boravišta je urađen i uskoro će biti na javnoj raspravi i tu očekujem zaista puno učešće svih. U kontekstu dilema, odnosno problema koje imamo s tim zakonom, neke od njih ste Vi naveli, su riješene. Obaveza postoji, prvi put se otvara prostor za terenske provjere po službenoj dužnosti. Takođe, sa tim zakonom pokušavamo da uvedemo apsolutni red i definisanje samog pojma prebivališta mislim da nam je malo pobjeglo, nijesam siguran do kraja sada dok ste pričali, to mi se dopalo, i eto prilike da neđemo prostor za dijalog. Tako da je tačno - uređeno prebivalište znači uređenu državu. Uređeno prebivalište znači osnov za bilo koju javnu politiku, uključujući i poresku koju ste pomenuli. U tom smislu očekujem da ćemo na ovom zakonu raditi zajedno.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:53:25)

Zahvaljujem, gospodinu ministru.
Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (26.03.21 15:53:29)

Hvala predsjedavajući.

Vidjelo se iz mog nastupa prvog da sam zadovoljan onim što sam pročitao prije nego što ste Vi to javno uradili i odgovorili. Imam, nekoliko da kažem sugestija, kažem može i u proceduri kasnijoj, ali možda je bolje u ovoj ranoj fazi. A to je, nijesam ja slučajno naglasio ovaj dio utaje poreza, to je razlog i koji nam je dodatna garancija da će se poštovati ovo što ste napisali da se uvede i krivična odgovornost, krivična odgovornost ko ne postupi po zakonu. Ne neka sitna prekršajna 50 evra i sl. jer od toga ništa onda, nego krivična odgovornost baš zbog ove mogućnosti gdje se vrši utaja poreza. Jer, kad neko ostvari kroz registar prebivališta neko pravo poslije ga vi ne možete juriti ako mu je za to 100 evra kazna, on će da rizikuje, jer ovamo zarađuje hiljade evra.

Šta znači obavezna je odjava, znači izvinjavam se, poštovani građani Vi nijeste čitali ovaj odgovor, ja jesam pa malo preskačem neke stvari. Znači predviđeno je da građanin za razliku do sad, mora kad napusti Crnu Goru i preseli se negdje da živi, mora da odjavi prebivalište, a ne kao do sad može da odjavi prebivalište.

I broj dva - najvjerovatnije policija ili neki drugi vid inspekcije može da obavi službeno posjetu i da utvrdi da li građanin živi tu ili ne i na osnovu toga da ga briše iz prebivališta. Ali da se ne bi igrali žandara i lopova po Crnoj Gori i da bi ovo imalo smisla, mora da se odredi ozbiljna krivična sankcija. S druge strane i da olakšamo građanima koji žive u inostranstvu da imaju neki vid mogućnosti odjave preko internera uz, naravno, legitimisanje da se zna na čovjek to svojevrijedno radi i sl. Mislim da je to strašno bitno i na taj način ćemo se najefikasnije i momentalno praktično, riješiti ovog problema. Jer, znajući naše ljude niko neće biti spreman da ostavlja tolike pare i da odgovara krivično, pa makar znajući da više ne može da pomogne DPS-u nelegalno. Tako da mislim da ste na dobrom putu sa ovim zakonom, izvanrednom. Čak mi se sviđa i ovo rješenje, ako sam ga dobro razumio, da svi građani Crne Gore na trenutak izgube prebivalište, tako da

moramo svi da ga prijavimo u roku od godinu dana, da se ne bi desilo mnogo je to lakše nego da jurimo pojedinačno od čovjeka do čovjeka da li je odjavio. Ovako gledamo ko je potvrdio i ima li za to uslove. Stvorice malo muke i policiji i građanima, ali da jednom to riješimo za sva vremena.

Vrlo sam zadovoljan odgovorom i zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 15:56:27)

Zahvaljujem kolegi Radunoviću.

Ukoliko je to izvodljivo i ja sam za.

Sljedeći kolega koji postavlja pitanje je Dragan Bojović, a neka se pripremi koleginka Suada Zoronjić.

Izvolite Dragane.

DRAGAN BOJOVIĆ (26.03.21 15:56:43)

Dame i gospodo, poštovani građani,

Ja sam postavio sljedeće pitanje uvaženom ministru gospodinu Sekuloviću:

Kada će biti promijenjeni načelnici i komandiri opštinskih centara bezbjednosti koji su se posebno isticali u obračunu sa političkim neistomišljenicima bivšeg režima, kao i sa učesnicima prošlogodišnjih mirnih litija, do mjere da su privođeni, maltretirani i procesuirani čak i žene i djeca?

Gospodine minsitre Sekuloviću,

U većini država svijeta svjedoci smo toga, policija predstavlja produženu ruku vladajućeg režima. Teorijski ona bi trebala da bude nezavisna. Praktično, obično to nije tako, manje više nije tako. Mi težimo da ovo teorijsko pretvorimo ovdje u praksu, makar takav nam je proklamovani cilj, tj. da izvršimo neku vrstu depolitizacije i departizacije Policije. Međutim depolitizacija i departizacija Policije se ne može izvesti sve dok na rukovodećim pozicijama u Policiji su kadrovi bivšeg režima. Znači, onda nemamo departizaciju nego depesizaciju policije ili đukanizaciju policije, kako bi to slikovito predstavili. Jednostavno je neophodno da se dešavaju određene promjene i da se promjene dešavaju na jedan brži način i bržim tempom. Ovdje nemam samo kritičku primjedbu za Policiju, ovdje imam primjedbu da se to dešava dosta sporo i u ostalim oblastima, jer je vlast promijenjena. U sektoru Policije izabran je novi direktor Policije gospodin Brđanin, koji je sad, ima zdravstvene probleme i na oporavku, pozdravljam ga ovom prilikom i želim mu brzo ozdravljenje, ali mi imamo mnogo rukovodećeg kadra bivšeg režima koji je ostao na tim pozicijama i dan danas. Nakon sedam mjeseci od naše izborne pobjede i nakon 100 dana nove vlade.

Vi znate što se dešavalo po opštinama, svi smo svjedoci. Ja ne govorim ovdje o časnim policajcima, ima ih puno koji časno i pošteno vrše svoj posao, nego govorim o onima koji su naređivali prebijanje građana, trovanje građana itd. Tu je najviše stradao, i to moram opet da istaknem, Demokratski front. Mi se čelom u čelo, nijesmo pili dojč kafe, nego smo se čelom u čelo tukli sa režimo pet godina i više, ali da ne izdvajam sad Demokratski front i da ne apostrofiram samo nas. Sjetimo se prošlogodišnjih mirnih litija i gdje papirić na ulicu nije bačen i gdje su građani maltretirani, privođeni, procesuirani bez ikakvoga razloga. Pa evo, recimo imamo primjer djevojčice, fakatički u Danilovgradu, koja je privedena i držana pet, šest sati u policiji u Danilovgradu kao posljednji kriminalac a nosila je masku i bila je dva metra distanca od nje u odnosu na ostale učesnike te litije i nosila je krst i valjda je zbog toga držana i maltretirana i držana u policiji, znači pet, šest sati. Sjetimo se onoga prebijanja i snimke prebijanja mladića u Pljevljima i koliko je takvih prebijanja bilo da nijesu snimljena.

Dakle, ja ovdje pitam zašto su svi ti koji su davali ili većina tih koji su davali takve naredbe, zašto oni još nijesu podlegli makar disciplinskoj odgovornosti, zašto nijesu razriješeni već i dalje su na istim pozicijama. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 16:00:45)

Zahvaljujem kolegi Bojoviću.

Pravo na odgovor gospodin Sekulović. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.03.21 16:00:54)

S jedne strane zakonska rješenja su takva da krenem sa Vašeg kraja, ona su u ovom trenutku takva da ja kao ministar unutrašnjih poslova ne mogu da pokrenem ni disciplinski postupak protiv policijskog službenika. Mislim da bi to trebala javnost da zna.

Policija je samostalan organ uprave koji ima svog starješinu, imaju svoju kadrovsku politiku, posebna su budžetska jedinica. Oni bukvalno u svakodnevnom funkcionisanju funkcionišu van Ministarstva, u operativnom i drugom smislu.

Drugo, ja vjerujem u novo rukovodstvo. To je druga važna poruka koju želim da Vam kažem.

I treće, da se vratim opet na ovaj zakon. Glasajte za zakon pa tražite do kraja rezultate. I vjerujte mi da ću dati sve od sebe da na sva načelnička i druga rukovodeća mjesta budu najbolji. Ne za to što su u ovoj ili onoj partiji ili za to što se zovu ovako ili onako, da su ove ili one nacionalnosti nego zato što su najpošteniji i za to dajem riječ.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 16:01:51)

Hvala gospodinu ministru.

Kolega Bojović, komentar na odgovor. Izvolite.

DRAGAN BOJOVIĆ (26.03.21 16:01:56)

Mi se naravno moramo držati određenih procedura i protokola, slažem se sa tim. Drago mi je što ste predložili izmjene zakona, mi ćemo ih usvojiti nakon što se usvoje tužilački zakoni, jer je to uslov svih uslova, Vi to znate, i mi moramo tu da se usaglasimo i na tom planu.

Ja ovdje govorim o tome da je prošlo sedam mjeseci od naše izborne pobjede i da je prošlo preko 100 dana Vlade, a da poštujemo mi procedure, ali da se nijesu desile promjene na rukovodećim pozicijama, ne samo u Policiji, nego i u mnogim drugim oblastima. Da i dalje imamo na rukovodećim pozicijama pripadnike bivšeg režima. Pa zamislite da sada Džo Bajden ostavi sve Trampove ljude na rukovodećim pozicijama. To nema ni u jednoj demokratskoj državi, demokratska promjena vlasti podrazumijeva promjenu rukovodećih kadrova u svim oblastima i to je jednostavno tako, to je isto tako dio jedne normalne procedure, demokratske procedure, tu nema ništa strašno. Pa ne možete da očekujete da sa Milom Đukanovićem kao kadrom razvlastite ili promijenite Mila Đukanovića, kao diktatora, odnosno kao autokratu da tako kažem.

Znači, ne možete sa onima koji su strasno, žustro podržavali bivši režim, da očekujete da iznesete nove demokratske promjene koje su došle sa promjenom vlasti, a ta promjena vlasti je neminovno uslijedila.

Svi oni koji su profesionalno obavljali posao naravno da treba da ostanu na tom poslu i da ga i dalje profesionalno obavljaju. Ali, oni koji su eksponenti bivšeg režima, koji su vršili prljave poslove za bivši režim moraju da odu. Zapravo oni su morali već da odu čim se vlast promijenila, jer oni svakako ne mogu da budu lokomotiva demokratskih promjena koje mi kao nova vlast treba da iznesemo i da smo u tome saglasni.

Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 16:04:13)

Hvala Vama, gospodine Bojoviću.

Na redu je koleginica Suada Zoronjić, a neka se pripremi kolega Miloš Konatar.

Izvolite koleginice.

SUADA ZORONJIĆ (26.03.21 16:04:23)

Poštovani predsjedavajući, uvaženi ministre, uvaženi gosti, drage kolege, poštovani građani Crne Gore.

Postoji interesovanje velikog broja crnogorskih državaljana za rješavanje ovog višegodišnjeg problema. S obzirom da prethodna vlast nije uspjela da riješi ovaj problem koji je više puta stavljen u proceduru, ja sam radi interesa građana htjela Vama gospodine Skuloviću da postavim ovo pitanje koje glasi - Da li ćete kao resorni ministar unutrašnjih poslova pokrenuti proceduru potpisivanja Sporazuma o

međusobnom priznavanju vozačkih dozvola sa Njemačkom kako bi omogućili crnogorskim državljanima da bez ograničenja koriste vozačke dozvole koje su stekli u Crnoj Gori?

Više crnogorskih građana koji su na privremenom radu u Njemačkoj nemaju pravo korišćenja vozačke dozvole više od šest mjeseci. Ako prijave svoj boravak i obrate se određenim institucijama zahtjevom da mogu da borave još šest mjeseci u tom slučaju znači maksimalno mogu da koriste vozačke dozvole godinu dana. Nakon toga moraju ih zamijeniti njemačkom dozvolom. To naravno pričanja veliki problem našim državljanima zato što iziskuje veliki trošak. Takođe vozačka dozvola je jedan od uslova za posao koji mogu dobiti, zatim udaljenost posla od mjesta stanovanja itd.

Poštovani ministre, imajući u vidu važnost ovog višegodišnjeg problema koji je kao što rekoh bio u proceduri više puta, nadam se da ćete popraviti prije svega bilateralne odnose između ove dvije zemlje i riješiti ovaj problem. Zatim, želim da Vas informišem, a vjerovatno i Vi znate, da postoji ta međunarodna saradnja i sporazum potpisan od Srbije i Bosne sa Njemačkom, takođe Makedonija i Albanija imaju potpisan sporazum sa Crnom Gorom, tako da ja zahtijevam od Vas da ako možete da afirmišete sami proces potpisivanja sporazuma sa Republikom Njemačkom, kako bi naši državljani riješili taj problem vezano za korišćenje vozačke dozvole u Njemačkoj.

Ja sam od Vas u pisanoj formi dobila odgovor naravno djelimično sam zadovoljna što ne znači da ne podržavam Vaš stav, jako sam zadovoljna sa Vašim radom i uvijek ćete imati kako Vi, tako i ostali ministri u Vladi moju apsolutnu podršku. Htjela bih da se založite za ovaj problem koji kao što sam rekla traje više godina i da riješite problem jer je ostao na pola puta. Znači, pokušaji su tu postojali, ali niko još se nije založio toliko da definitivno ovaj problem riješi.

U ovom dopisu koji ste mi dostavili stoji da ste razgovarali krajem prošle godine sa ambasadorom Njemačke u Crnoj Gori, sa gospodinom Robertom Veberom i da postoji određeno obećanje, na što Vam zahvaljujem, ali potenciram priču o Vašoj istrajnosti da završite ovaj proces potpisivanja sporazuma.

Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 16:08:18)

Zahvaljujem kolegici Zoronjić.
Ministre izvolite, odgovor.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.03.21 16:08:25)

Uvažena gospođo Zoronjić sigurno ste otvorili pitanje koje tangira nemali broj crnogorskih državljana.

Međutim, problem kod rješavanja ovog pitanja je taj što ne zavisi od samo od naše strane. Bitnim dijelom zavisi od procjene Njemačke države u sigurnost naših propisa, stanje na putevima kvaliteta vozačkih dozvola itd. i u tome je suština njihovog problema sa priznavanjem naših vozačkih dozvola.

Tačno je da sam na tom razgovoru sa gospodinom Veberom aktuelizovao i reaktualizovao ovo pitanje i da sam dobio određena uvjerenja da će on tu proceduru da pokrene, nijesam dobio uvjerenje u smislu pozitivnog rezultata, ali da će uraditi sa svoje strane sve da se ono i tamo reaktualizuje. Uradićemo sve što budemo mogli jer znamo da se ovim rješavamo problem zbog ogromnog broja građana Crne Gore.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 16:09:12)

Hvala, ministru.
Koleginice Zoronjić, pravo na komentar odgovora. Izvolite.

SUADA ZORONJIĆ (26.03.21 16:09:19)

Ja ću kratko dati svoj komentar.

Odgovor koji ste dobili i Vi, a preko Vas i ja želim da podijelim sa građanima Crne Gore.

Znači, da ne postoji usaglašenost odnosno ekvivalent između crnogorskog i njemačkog prava vezano za vozačke dozvole. Ja bih dala neke impute, kako da se unaprijedi saradnja između Crne Gore i Njemačke, odnosno, kako da se poprave aktivnosti na našem polju.

Prije svega da se poboljša saobraćajna infrastruktura, da se poprave kriterijumi za tehnički pregled vozila, jedan od uslova je i po njihovim preporukama da su naši automobili mnogo lošiji. Mi uvijek kupujemo ono što oni odbacuju i najčešće uvozimo automobile od njih, iz Njemačke.

Polaganje vozačkih ispita treba da bude unaprijeđeno, kako bi naše vozačke dozvole imale bolji tretman u Njemačkoj i u drugim zemljama naravno i da se unaprijedi bilateralna saradnja između ove dvije zemlje, a sve to svakako u interesu naših građana.

Iz svih navedenih razloga, ja očekujem da ćete Vi afirmativno djelovati i da ćete riješiti ovaj višegodišnji problem u to ime sam Vam zahvalna, a nadam se da će i građani biti zadovoljni i Vama zahvalni ukoliko riješite ovaj problem.

Hvala vam. Toliko.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 16:11:06)

Zahvaljujem kolegici Zoronjić.

Posljednji, naravno za danas posljednji, kolega Miloš Konatar. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (26.03.21 16:11:14)

Hvala potpredsjedniče i na početku bih želio da Vam čestitam Vaše prvo predsjedavanje ako se ne varam i želim Vam puno uspješnih i dosadnih sjednica na kojima nećete imati previše posla u smirivanju tenzija među poslanicima.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 16:11:36)

Puno Vam hvala i ja želim da budu što dosadnije.

Hvala.

MILOŠ KONATAR (26.03.21 16:11:42)

Takođe, želio bih da pozdravim uvaženog ministra Sekulovića sa saradnicima, poštovani građani, takođe, zadovoljstvo mi je što ću danas prvi put postaviti poslaničko pitanje u ime našeg koalicionog partnera Stranke pravde i pomirenja koji su kao članica koalicija Crno na bijelo postavili pitanje vezano za problem građana Petnjice.

Kao što znate opština Petnjica je mjesto u kojem postoji tendencija iseljavanja stanovništva kao uostalom cijelog sjevera Crne Gore, geografsko područje opštine Petnjica kada je u pitanju putna infrastruktura je na žalost slijepo crijevo u kojem prethodne vlasti nijesu spoznavale važnost otvaranja graničnog prelaza prema Republici Srbiji i jedina je opština u regionu, a i šire siguran sam koja se granični sa nekom od država, a da nema administrativni granični prelaz.

Upravo zbog toga sam Vas uvaženi ministre pitao da li ćete Vi kao resorni ministar i nova Vlada ispraviti nepravdu prethodne Vlade prema građanima opštine Petnjica i otvoriti granični prelaz prema opštini Tutin, uzimajući u obzir višestruku korist koju bi on donio stanovništvu kako Petnjice, tako siguran sam i stanovništvu opštine Tutin.

Pazite, granični prelaz bi omogućio privrednicima u opštini Petnjica da skrate transport i troškove protoka robe, olakšao bi život stanovnicima Petnjice. Ako se ne varam u ovome trenutku stanovnici opštine Petnjica građani moraju ići 80 km preko opštine Rožaje i graničnog prelaza do opštine Tutin koja je bratska Opština sa Opštinom Petnjica dok bi se otvaranjem ovog graničnog prelaza vrijeme puta skratilo za polovinu, jer bi umjesto dosadašnjih 80 km građani Petnjice prelazili nekih 40 km.

Vidite, prethodna Vlada nije imala sluha ni razumijevanja za ovo pitanje, nažalost, i ja se nadam da će nova Vlada uvažiti molbu i ispraviti nepravdu prema građanima Petnjice jer bi otvaranjem ovog graničnog prelaza u nekom razumnom i kratkom roku nova Vlada sigurno zadobila povjerenje građana Petnjice i vi kao ministar. Nadam se da bi to bio jedan korak u pravom smjeru, da pokažemo da je i nama ovdje u Skupštini i vama u Vladi jedina namjera i vodilja da svim građanima Crne Gore bez obzira na nacionalnu, vjersku ili bilo koju drugu pripadnost omogućimo bolje uslove za život nego što su oni to danas, a sigurno je da bi otvaranje ovog graničnog prelaza bilo nešto što građani Petnjice traže i žele u ovom trenutku.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 16:15:06)

Hvala, gospodine Konataru.
Riječ ima ministar Sekulović.

SERGEJ SEKULOVIĆ (26.03.21 16:15:12)

Gospodine Konatar otvorili ste važno pitanje iz više aspekata, u suštini pokrili ste svako od njih. Ali što se tiče graničnih prelaza za to nam je potrebna i druga strane.

Dakle u ovom smislu moramo otvoriti pregovore za potpisivanje bilateralnog sporazuma sa Republikom Srbijom. Da bismo to završili i na nivou Vlade donijeli odluku o otvaranju graničnog prelaza, moram i to da naglasim nijesu jeftine. Dakle, potrebe su nemala, međutim ta sredstva mi možemo da povučemo od međunarodnih donatora. Otvorili ste jedno pitanje koje će u mom mandatu biti jedan od prioriteta, jer držim ga vrlo, vrlo važno sa privrednog, kako god hoćete, demografskog, ustavno pravnog, ako hoćete i takvog aspekta i u saradnji sa nadležnim organima Republike Srbije ću otvoriti ovo pitanje i nadam se ukoliko mislimo da regionalno saradujemo kako treba, da će saglasnost od njihove strane takođe biti prisutna i onda pitanje rješavamo do kraja.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 16:16:15)

Zahvaljujem.
Kolega Konatar ima pravo na komentar odgovora. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (26.03.21 16:16:22)

Pa vrlo kratko u ime mojih kolega iz Stranke pravde i pomirenja, slobodno mogu reći u ime građana Petnjice hvala Vam na odgovoru i hvala Vam na namjeri, da se ovo pitanje riješi za dobrobit građana Petnjice. To je sigurno za njih u ovom trenutku vrlo važno pitanje i ja se nadam da ćete djelovati onako kako ste rekli, da će to zaista biti jedan od Vaših prioriteta da ćete u kratkom roku otvoriti i razgovore sa nadležnim organima u Republici Srbiji i nadam se da ćemo riješiti ovo vrlo važno pitanje za sve stanovnike i građane opštine Petnjice. U to ime hvala Vam i nadam se da ćemo vrlo brzo svjedočiti realizaciji ovog problema, odnosno rješavanja ovog problema o kojem smo govorili danas.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (26.03.21 16:17:30)

Zahvaljujem kolegi Konataru.
Ovim konstatujem da je današnji dan posvećen poslaničkim pitanjima završen.
Zahvaljujem predstavnicima Vlade.

Uvažene kolega rad nastavljamo u ponedjeljak 29. marta sa početkom u 10 sati ujutru, prvi ministar odnosno ministarka koja će da odgovara na postavljena pitanja je ministarka nauke, prosvjete, kulture i sporta doktor Vesna Bratić, a prvi poslanik koji će da postavi pitanje Dejan Đurović.

Hvala još jednom i vidimo se u ponedjeljak.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:12:16)

Poštovane kolegice i kolege poslanici, nastavljamo Prvu posebnu sjednicu prvog redovnog proljećnog zasijedanja u 2021. godini.

Sa nama su danas, na početku radnog dana, ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta dr Vesna Bratić i državni sekretar u istoimenom ministarstvu gospodin Miroslav Anđelić, koje ovom prilikom pozdravljam.

Prije nego što krenemo na postavljanje poslaničkih pitanja, kratko ću podsjetiti na proceduru postavljanja i odgovora na poslanička pitanja.

Podsjećam da na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju do pet minuta po jednom pitanju.

Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje, poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut.

Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade u slučaju dopunskog pitanja ima pravo na odgovor na dopunsko pitanje shodno odredbi Poslovnika koja se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje - do pet minuta.

Prvo poslaničko pitanje će postaviti poslanik Dejan Đurović, a nakon njega neka se pripremi poslanica Draginja Vuksanović - Stanković.

Izvolite, poslaniče Đuroviću.

DEJAN ĐUROVIĆ (29.03.21 10:13:58)

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Dame i gospodo narodno poslanici, uvažena gospodo ministarko,

Postavio sam sljedeće pitanje:

Dokle se stiglo sa izmjenom nastavnog plana i programa za osnovno i srednje obrazovanje kojim bi se vratili u obaveznu literaturu pisci koji su bili uklonjeni u jednom dijelu: Desanka Maksimović, Meša Selimović, Aleksa Šantić i na kraju Petar II Petrović Njegoš?

Poznato je da je nakon 2004. godine kada je u ovdašnjim školama preimenovan nastavni program srpski jezik i književnost u maternji, a naročito nakon 2011. godine, program nastave književnosti za osnovne i srednje škole prilagođen jednom ideološkom projektu koji sprovodi bivši režim DPS-a sa svojim satelitima. Dakle, u školskim programima, udžbenicima i čitankama, služeći se raznim krivotvorstima, poluistinama i floskulama, uz odobrenje Ministarstva prosvjete i Nacionalnog savjeta, razvlastili su 30% građana Crne Gore koji se izjašnjavaju kao Srbi i 43% građana koji govore srpskim jezikom od Miroslavljevog jevanđelja, od Oktoiha, Njegoša i od cjelokupnog kulturnog nasljeđa kojima su vjekovima njihovi preci stvarali na ovom prostoru. Autori se nisu pridržavali kriterijuma književno-istorijskih, estetskih, pedagoških, pa i etičkih. Samim tim, pomanjkanjem navedenih a favorizujući ideološke ciljeve, čine, nema sumnje, najteži moralni prekršaj. Programi za književnost i po njima nastavni udžbenici pokazuju uvjerljivije od bilo čega drugog šta je uradila antisrpska kampanja u proteklih 15 godina.

Spremnost autora da iz gimnazijskog programa izbace Antonija Isakovića, Milutina Bojića, Milorada Pavića, Matiju Bečkovića pokazuje kakav se naboj animoziteta razvio prema srpskom narodu i književnosti kod jednog dijela tobože evroatlantskih orijentisanih intelektualaca, iskusnih, ali, nažalost, i onih mlađih koji su stasali u tim okolnostima. Više je nego očigledno da je, prihvatanjem ovakvih programa i njihovog nametanja učenicima, bivše Ministarstvo prosvjete jasno pokazalo namjeru da zloupotrebom obrazovnog sistema, odnosno školskih programa izvrši temeljnu jezičku, kulturnu i nacionalnu preidentifikaciju školske populacije u Crnoj Gori.

Navešću samo nekoliko primjera koje sam Vam postavio i u poslaničkom pitanju. U III razredu su uklonjeni: Desanka Maksimović, Branko Radičević i Mira Alečković. U V razredu: Đura Jakšić, Aleksa Šantić i Petar Kočić. U VII razredu: Bora Stanković i Meša Selimović. Imajući ovo u vidu, pitam resorno ministarstvo namjerava li da u bliskoj perspektivi krene u izmjenu ovakvih diskriminatorских i ideološko motivisanih nastavnih programa.

Napominjem da sam odgovor dobio prije ravno tri minuta, tako da ga nisam uspio pročitati. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:17:31)

Zahvaljujem poslaniku Đuroviću.

Sada pravo na odgovor ima ministarka Bratić.

Izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 10:17:40)

Hvala Vam, poslaniče Đuroviću, što ste podsjetili na ovaj problem koji zaista to jeste ne samo sa političko-ideološke, već i sa književno-estetske tačke gledišta.

Uklonjeni autori spadaju u sam vrh jugoslovenske književnosti, a ja bih se usudila reći i evropske i svjetske književnosti. To se u književnosti zove kanon.

Daću Vam prvo jedan vrlo kratak odgovor na Vaše pitanje: Da, namjeravamo. Mijenjaćemo. A nakon toga ću pročitati odgovor koji Vi nijeste imali vremena, izvinjavam se zbog toga, da pročitate.

Poštovani poslanice Đuroviću,

Spiskove književnih djela možete naći u predmetnim programima za predmet crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost po nivoima obrazovanja na sajtu Zavoda za školstvo. Nakon tabele sa ishodima, sadržajima i pojmovima, kao i predloženim aktivnostima za svaki razred u predmetnom programu navedenog predmeta, dug je naziv pa ćete izviniti što neću svaki put da čitam da ne bih oduzimala vrijeme, nalazi se i spisak književnih djela. Taj spisak obuhvata naslove predloženih književnih djela, naslove opširnijih književnih djela koja se u prvom ciklusu čitaju u nastavcima, dakle, nastavnici i roditelji ih čitaju i djela za čitanje kod kuće, nekadašnja lektira u drugom i trećem ciklusu. Na spisku književnih djela u trećem ciklusu nalaze se i djela koja su obavezna za čitanje, takozvana kanonska djela. Kanonsko djelo je djelo koje je prošlo test vremena, koje ima sve estetske i etičke vrijednosti i koje je godinama u obaveznoj školskoj lektiri. Takva djela su djela koja ste Vi pomenuli. Razlozi zbog kojih su uklonjena iz školske lektire su više nego jasni i upravo su oni koje ste Vi naveli.

Na spisku književnih djela u trećem ciklusu nalaze se i djela koja su obavezna za čitanje, znači kanonska djela. Sem obaveznih kanonskih djela u VII, VIII i IX razredu, sva ostala književna djela sa spiska su predložena. Tu je ostavljena mogućnost našim nastavnicima, koji zaista profesionalno obavljaju svoj posao, da izaberu ono što, po njihovom mišljenju, a ja imam veliko povjerenje u naše prosvjetne radnike, treba da uče naši učenici.

Prije nego što nastavim sa čitanjem, daću Vam jedan primjer iz škole koju sam posjetila u Kotoru. Pitala sam u IX razredu dvoje učenika, oni su se dobrovoljno javili, koja je njihova omiljena knjiga. Jedan dječacić je rekao "Hari Poter". Koji je vaš omiljeni pisac? Rekao je: Dž. K. Rouling, autorka Hari Potera, a drugi dječak je rekao - Branko Ćopić. Dakle, ono što smo mi voljeli da čitamo vole i mogu da čitaju i djeca koja danas pohađaju nastavu. Radi se o otvorenom programu i to je ono što je u ovoj situaciji dobro. Inače, ovaj dječacić ne bi mogao da uživa u ljepotama književnog djela Branka Ćopića. I šta nam to još pokazuje? Zašto je to kanon? Zašto je Branko Ćopić kanon? Zašto je Desanka Maksimović kanon? Zašto je Meša Selimović kanon? Zato što u tim djelima jednako uživamo mi u 40-im ili 50-im ili, izvinjavam se, ima i mlađih, 30-im godinama života i djeca koja sada u ovoj digitalnoj eri uče školu. I pored kompjutera, i pored smart telefona, i dalje se čita i čitaće se Branko Ćopić.

Nakon spiska književnih djela, nastavnicima je data napomena da je spisak predloženih tekstova napravljen na osnovu kriterijuma estetske vrijednosti i primijerenosti tekstova. U kom smislu? Tematski, strukturno i stilski uzrastu učenika i njihovom kulturnom i životnom iskustvu. To je spisak iz kojeg nastavnik bira tekstove prema svojim profesionalnim kriterijumima, a spisak ga ne ograničava. Naprotiv, za čitanje nastavnik može izabrati neki drugi prikladan tekst koji nije na spisku, ali treba da vodi računa o navedenim kriterijumima, kao i o proporcijalnom odnosu rodova i vrsta, tj. o ciljevima i ishodima programa. S obzirom na predviđeni broj časova za nastavu književnosti, treba planirati čitanje i intepretaciju onoliko tekstova koliko je potrebno da učenici na najbolji način dostignu planom i programom predviđene ishode. Ne treba insistirati na čitanju svih predloženih tekstova, jer bi to u odnosu na predviđeni broj časova bilo teško postići.

Što se tiče autora koje ste pomenuli u samom pitanju, naravno ne svih, u osnovnoj školi se čita Desanka Maksimović u V razredu: bajka pod naslovom "Ako je verovati mojoj baki" i pjesma "Strepnja", VIII razred. Aleksa Šantić "O, klasje moje", VIII razred i predivno "Veče na školju", vjerujem da se mnogi poslanici i danas sjećaju i da mogu da navedu neke od tih predivnih stihova, IX razred. Treće, Meša Selimović "Derviš i smrt", odlomak, XIII poglavlje, kanonski tekst za VIII razred. Četvrto, Petar II Petrović Njegoš "Vojvoda Draško u Mlecima", VII razred, kanonski, obavezan tekst, "San Vuka Mandušića", VIII razred, kanonski tekst. Od predloženih, dakle, neobaveznih tekstova /prekid/ đe je zrno klicu zametnuo, tako počinje, i monolog igumana Stefana - ja sam proša sito i rešeto.

Što se tiče srednje škole, isto je i za gimnazije i za srednje stručne škole. Najvećeg crnogorskog pjesnika Petra II Petrovića Njegoša, kao kanon u cjelini učenici izučavaju u II razredu - "Gorski vijenac" i "Noć skuplja vijeka" u IV razredu. Posveta u "Luči mikrokozma" izučava se IV razredu, kao predloženi tekst, pjesma Alekse Šantića "Jedna suza" u III razredu kanonski /prekid/ Izvinjavam se, s tim što bi bolje bilo da je zamijenjeno. Meša Selimović, kanon u IV razredu. Ipak, s obzirom na to da su Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta u prethodnom periodu dostavljene brojne primjedbe od strane stručne, ali i laičke javnosti koje se odnose na predmetni program za osnovnu i srednju školu, planiramo da u narednom periodu izvršimo sistematičnu, sveobuhvatnu, objektivnu i cjelishodnu reviziju više predmetnih programa, a između ostalog i predmetnog programa za crnogorski-srpski-bosanski-hrvatski jezik i književnost.

Riješeni smo, budite uvjereni, poslanice Đuroviću, a i svi ostali da uložimo dodatne napore kako bi revidirani programi za pojedine predmete mogli da se primjenjuju u što skorije vrijeme. Hvala.

Zahvaljujemo ministarki Bratić.

Pravo na komentar, ako želi, poslanik Đurović.

Da li koristite samo pravo na komentar, ili dopunsko pitanje?

Pravo na komentar do tri minuta ima poslanik Đurović.

Izvolite.

DEJAN ĐUROVIĆ (29.03.21 10:25:39)

Biću vrlo kratak.

Zahvaljujem, uvažena gospođo ministarko. Zadovoljan sam odgovorom bez obzira na to što sam odgovor dobio sad. Drago mi je da ste rekli da će doći do izmjena nastavnog programa i mislim da je to u redu i da je to obaveza prema čitavoj školskoj populaciji koja je trenutno u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:26:01)

Zahvaljujem poslaniku Đuroviću.

Sada će pitanje postaviti poslanica Draginja Vuksanović - Stanković, a neka se pripremi poslanik Momo Koprivica.

Izvolite, poslanice Vuksanović - Stanković.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 10:26:17)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvaženi predstavnici Vlade, poštovani građani Crne Gore,

Moje poslaničko pitanje ministarki Bratić glasi:

Da li je Vaša ili namjera Vlade čija ste članica da kroz najavljene izmjene Zakona o visokom obrazovanju na bilo koji način utičete na izmjenu postojećeg statusa Fakulteta za crnogorski jezik i književnost sa Cetinja?

Obrazloženje:

Pitanje jezika je jedno od najznačajnijih identitetskih pitanja za svaku zajednicu, pogotovo za one male zajednice kakva je crnogorska. Proučavanje, čuvanje i unapređivanje jezika spada u red ključnih identitetskih oblika svake ozbiljne države, a u Evropi je ključna identitetska borba, borba za pravo na sopstveni jezik, koji simbolizuje sve - kulturu, istoriju, književno stvaralaštvo i, u konačnom, istorijsko utemeljenje određenog naroda na vlastitu samobitnost i samostalnost.

Na crnogorski jezik je bilo previše nasrtaja da bi to zaista bila i slučajnost. Iako će vam svaki Jugosloven jasno po crnogorskom govoru odrediti odakle dolazite, njegovo negiranje ima duboko utemeljenje u velikodržavnim aspiracijama onih koji smatraju da Crnoj Gori ne treba ni sopstveni jezik, ni sopstvena nacija, ni sopstvena istorija, pa čak ni sopstvena država. Zbog toga je borba za Fakultet za crnogorski jezik borba za očuvanje identiteta naših građana i naše države. Nećemo dozvoliti da nas opet zavodite za Goleš planinu i da se preko naših leđa namiruju tuđe velikodržavne aspiracije.

Zbog toga je moje pitanje jasno i nedvosmisleno: Da li ćete Vi i Vlada koju predstavljate raditi na gušenju i gašenju Fakulteta za crnogorski jezik i književnost, ili ćete ga podržati kao izuzetno bitnu naučnu ustanovu? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:28:25)

Zahvaljujem poslanici Vuksanović - Stanković.

Pravo na odgovor, ministarka Bratić.

Izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 10:28:31)

Hvala.

Prije svega, moraću da ispravim uvaženu poslanicu Vuksanović - Stanković. Govor i jezik nisu isto, to se uči na prvim časovima jezika i lingvistike. Ako postoji crnogorski govor, ili hercegovački govor, ili

zetski govor, to ne znači da postoji i jezik. Ovim, gospođo, nisam negirala postojanje crnogorskog jezika, nego ukazala na faktičku materijalnu grešku u Vašem obraćanju. Dalje, da nije bilo tog srpskog hegemonističkog jezika, Vi ne biste tako lijepo citirali srpsku narodnu epiku i zavođenje za Goleš planinu. Ne planiram ni ja, niti Vlada da se bavimo zavođenjem. Planiram da Vam vrlo kratko odgovorim na pitanje.

Poštovana gospođo Vuksanović - Stanković,

U vezi sa Vašim pitanjem, dostavljenim Ministarstvu 22. marta o.g, obavještavamo Vas i crnogorsku javnost sljedeće:

Status javnih visokoškolskih ustanova definisan je Zakonom o visokom obrazovanju. Shodno ovom zakonu, status ustanove nije u nadležnosti Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, već u nadležnosti osnivača, odnosno Vlade Crne Gore, član 25, koja jedina može donijeti akt o osnivanju ili ukidanju ovoga ili bilo kog drugog fakulteta. Sve obaveze prema navedenom fakultetu su izmirene u skladu sa zakonom zaključno sa mjesecom martom i biće uredno izmirivane i u budućnosti. Dakle, u tom smislu se trenutni status ustanove neće mijenjati, kako je uostalom i saopšteno na Drugoj sjednici Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport 18.03. o. g, kojem nisam mogla da prisustvujem jer je predsjednik Odbora, gle čuda, ne znajući da je Vlada Crne Gore uvijek četvrtkom u 11:00h, zakazao sjednicu Odbora u 12:00h, misleći valjda da će na taj način pokazati da će moje nepojavljivanje znači da se nešto ili nekoga ili nečega, ne daj Bože, plašim.

Novi Zakon o visokom obrazovanju je trenutno u proceduri. Radna grupa koja radi na izmjenama i dopunama prethodnog Zakona o obrazovanju nije oformljena radi omogućavanja promjene statusa neke visokoškolske ustanove, pa ni Fakulteta za crnogorski jezik i književnost, već radi poboljšanja postojećeg zakona, koji očigledno nije dovoljno dobar. Studenti Fakulteta za crnogorski jezik i književnost ne treba da imaju bojazan da bi njihove studije mogle biti prekinute ili ugašene. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:31:19)

Zahvaljujem ministarki Bratić.

Pravo na komentar ima poslanica Vuksanović - Stanković.

Izvolite.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 10:31:33)

Uvažena ministarko, očigledno je da su Vam u ovom pravnom dijelu odgovor pisali drugi. Šta ćete, tako da teško da možete Vi mene da ispravite sa lošim namjerama kako se obraćate ovdje na postavljeno pitanje.

Kažete da, shodno ovom zakonu, status ustanove nije u nadležnosti Ministarstva prosvjete, ali je donošenje zakona, odnosno predlaganje zakona u nadležnosti Vlade, a naravno mogu da predlože i poslanici, Skupština donosi. Prema tome, svakom izmjenom i dopunama zakona može se ukoliko postoji volja ili ne za to nešto u tom zakonu promijeniti i u toj pravnoj normi. Prema tome, ako Vi mislite da se izuzmete iz ovoga i da kažete da to nije u Vašoj nadležnosti, a pri tome ste preduzimali sve radnje kroz nefinansiranje redovno Fakulteta za crnogorski jezik i književnost da ugasite taj fakultet, teško da možete u tom dijelu da izbjegnute odgovornost. Sve je to bila želja da se poništi... Ja Vas molim da ne gestikulirate. Ja gestikuliram?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:32:44)

Molim Vas.

Izvolite, poslanice Vuksanović - Stanković.

Nastavite.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 10:32:49)

Ja bih zamolila da upozorite ministarku da se ovdje u Skupštini ne bavi konkludentnim radnjama.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:32:55)

Izvolite, nastavite.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 10:32:57)

Ovo je uvod da poništite svaku crnogorsku posebnost i autentičnost i da se na taj način priklonite hegemonističkom centru Aleksandra Vučića. To je vaš cilj i zato ste na kašičicu htjeli da finansirate Fakultet za crnogorski jezik i književnost - da biste se njemu dodvorili. A ja Vas pitam, pošto ste se Vi negdje izjasnili kao žena četnik, rekli ste za sebe: "Ja sam žena četnik", zanima me da li Vi kao ministarka nauke, kulture, prosvjete i sporta u ovoj državi priznajete crnogorsku državu? Da li priznajete crnogorsku naciju? Da li priznajete crnogorski jezik i autentičnost?

Pitam Vas da li kao ministarka u Vladi priznajete crnogorsku državu, crnogorsku naciju i crnogorski jezik pošto pokrivete četiri resora. A pošto Vi očigledno, o tome će koleginica Vuković detaljnije govoriti, ne znate koliki su doprinosi Fakulteta za crnogorski jezik i književnost, ja ću samo reći jednu stvar. Od njihovog velikog naučno-istraživačkog rada do vrijednog rada profesora, naučnika i saradnika, angažovanja profesora koji dolaze iz inostranstva, profesora koji dolaze iz regiona, do brojnih objavljenih publikacija, knjiga i drugih naučnih radova, rad na brojnim naučno-istraživačkim projektima do toga da je rad Fakulteta za crnogorski jezik i književnost ocijenjen najboljim ocjenama i vrednovan od strane eksperata za visoko obrazovanje u Briselu i na taj način se evaluirao rad crnogorske visokoškolske ustanove.

Prema tome, uvažena ministarko, odgovorićete mi na ova dopunska pitanja. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:34:44)

Zahvaljujem, poslanice Vuksanović - Stanković.

Shvatili smo da se radi o dopunskim pitanjima, tako da ima pravo ministarka ako želi da odgovori na dopunska pitanja. Može i pisano naravno, to je izbor ministarke.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 10:34:57)

Po meni, ovo nisu dopunska pitanja. Dopunska pitanja se odnose na postavljeno pitanje, tako da nema potrebe da odgovaram na ovakvu vrstu pitanja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:35:03)

Zahvaljujem ministarki Bratić.

Gospođo Vuksanović - Stanković, imate, ukažite na član na osnovu kojeg sam povrijedio Poslovnik. Izvolite.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 10:35:25)

Ako se moje pitanje odnosi na Fakultet za crnogorski jezik i književnost, i ja pitam ministarku da li priznaje crnogorski jezik, to je u skladu sa mojim pitanjem. Tražim da mi odgovorite da li priznajete da postoji crnogorski jezik. Lijepo Vas pitam. Odgovorite mi na pitanje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:35:34)

Gospođo Vuksanović - Stanković, iskoristili ste svoje pravo.

Gospođo Vuksanović - Stanković, molim Vas.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 10:35:50)

Ja imam pravo da dobijem odgovor.

Samo da Vam kažem nešto, predsjedniče. Možete li me pustiti da završim rečenicu? Ja ne zloupotrebljavam nikada...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:35:52)

Gospođo Vuksanović - Stanković, molim Vas. Zloupotrijebili ste i sada proceduralno reagovanje.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA:
Zbog čega mi onemogućavate da govorim?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ:
Ne stoji Vam kad se ljutite, ne stoji Vam kad ste nervozni.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA:
Ali ja se uopšte ne ljutim.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ:
Mnogo Vam ... stoji suprotan pristup i to od Vas očekujem.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 10:36:15)

Ja se borim da govorim u ovom Parlamentu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ:
Vjerujte mi, ne borite se, imali ste pravo. Zloupotrebljavate proceduralnu reakciju, ne ukazujete na član Poslovnika koji je prekršan.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA:
Nije tačno. Tražim da mi ministarka odgovori na postavljeno pitanje, jer je obavezna da mi odgovori.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:36:17)

Ministarka je imala mogućnost i ona je odabrala način na koji će da Vam odgovori. Ona je odabrala da procijeni da li proizilazi nešto ili ne iz poslaničkog pitanja, to je njeno pravo. Vi ste imali mogućnost kao poslanica da iznesete svoje mišljenje. Javnost će suditi o Vašem radu, o radu ministarke. Zaključujem.

Idemo do narednog diskutanta, uvaženog poslanika Moma Koprivica.
Izvolite, poslaniče Koprivica.

MOMO KOPRIVICA (29.03.21 10:36:42)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvažena Skupštino, poštovani ministri, poštovana gospođo Bratić, uvaženi gospodine Anđeliću,

U skladu sa članovima 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sam sljedeće poslaničko pitanje ministarki prosvjete, nauke, kulture i sporta:

Da li je u slučaju sklapanja Ugovora o javno-privatnom partnerstvu za pružanje usluge smještaja studenata u Nikšiću 2016. godine ispoštovana zakonska procedura i da li ste registrovali manjkavosti u tom postupku na koje treba reagovati pravnim putem?

Poštovani građani, postavlja se jedno pitanje: Kako biste označili, kako biste nazvali onog čovjeka koji proda vlastitu kuću, a nakon toga moli tog čovjeka kojem je prodao kuću da bude postanar u toj kući i da plaća zakupnine? Evo imamo profesore jezika i književnosti i u vlasti i u opoziciji, teško da mogu naći

riječ za takav rasipnički nedomaćinski odnos u pogledu jednog državnog dobra. To je slučaj sa hotelom "Onogošt" u Nikšiću, čija je vrijednost svojevremeno procjenjivana na 16 miliona eura, a na kraju je prodat za jedan milion eura. I gledajte, država je još kreditirala tog kupca hotela prvo sa milion eura, zatim sa milion i po eura i subvencionisala je kamatne stope u visini od 30 hiljada eura i dodjeljivala državnu pomoć tom istom hotelu kojeg je prodala, čijeg se korišćenja odrekla, odrekla se i ubiranja prihoda po osnovu upravljanja tim hotelom, a nakon toga je u taj isti hotel smjestila četiri državne institucije i zaključila ugovor o smještaju studenata. Redovno se godišnje isplaćuje 116 eura po jednom studentu, a ugovor je zaključen na 20 godina i pri tome su vrlo nepovoljne klauzule tog ugovora. Ako nije obezbijeđena maksimalna popunjenost tog hotela od strane studenata, država se smatra isključivo krivom i dužna je platiti punu cijenu. Ako nije obezbijeđena ni djelimična popunjenost tih smještajnih kapaciteta od strane studenata, plaća fiksno ugovornu kaznu u visini od 100 hiljada eura.

Siguran sam, i gospodin Joković se bavi preduzetništvom, da na takav slučaj nedomaćinskog i neracionalnog odnosa prema dobru kojim raspolazete nijeste naišli. Postavljaju se tu ključna pitanja:

- Da li je prilikom zaključenja tog ugovora o smještaju studenata između državne i privatne firme Komp komerc, inače funkcionera i donatora DPS-a, ispoštovan Zakon o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga?

- Da li je dobijeno odobrenje Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte?

- Da li je ovaj ugovorni aranžman, što je zakonska obaveza, postao dio privatizacionih planova i na koji način je donijeta i da li Ministarstvo uopšte ima u svojoj dokumentaciji danas tu odluku o izboru najboljeg ponuđača u vezi sa smještajem studenata?

Ovo su veoma značajna pitanja na koja treba dati odgovor kako bi se sagledalo da li taj ugovor može opstati u pravnom sistemu, kao i šta treba država da preduzima u narednom periodu kako bi se uklonilo to bezakonje iz pravnog sistema i kako bi prestalo ponižavanje studenata u Nikšiću, koji su poniženi iz razloga što su iskorišćeni za prebacivanje državnog novca u privatne svrhe. Pri tome, došlo je i do odustanka od gradnje studentskog doma, pa je studentima namijenjen smještaj u prostorijama blizu gdje se proizvodi pivo, gdje se organizuju svadbe, gdje dolaze kojekakvi gosti, što je poniženje za Nikšić kao centar obrazovanja, kao univerzitetski centar. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:40:54)

Zahvaljujem poslaniku Koprivici.

Pravo na odgovor ima ministarka Bratić.

Izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 10:40:58)

Poštovani i zaista uvaženi gospodine Koprivica,

Ugovor o javno-privatnom partnerstvu za pružanje usluga smještaja studenata u Nikšiću zaključen je 08. jula 2016. godine između Vlade Crne Gore, odnosno tadašnjeg resornog Ministarstva prosvjete i privrednog društva Komp komerc iz Nikšića, o kome Vi, kako stvari stoje, imate više informacija.

Predmet ovog ugovora je pružanje usluge smještaja za 260 studenata za 10 mjeseci godišnje na period od 20 godina. Neto cijena bez uračunatog PDV, dakle po ugovoru po jednom studentu za jedan mjesec je 116 eura, pri čemu su se Vlada Crne Gore, odnosno resorno ministarstvo, tadašnje Ministarstvo prosvjete, obavezali da plate punu cijenu smještaja po punom smještajnom kapacitetu u slučaju da nije obezbijeđena maksimalna iskorišćenost smještajnih kapaciteta.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je pokrenulo postupak utvrđivanja da li je ugovor zaključen u skladu sa zakonom. To je samo jedan od brojnih pravnih poslova prethodne vlasti koji je u fazi preispitivanja ili će biti preispitan u mom ministarstvu, našem ministarstvu, crnogorskom ministarstvu. U realizaciji ovog pravnog posla su bile uključene i druge državne institucije i za određeni dio dokumenata postoje oznake tajnosti. Ministarstvo će preduzeti mjere za uklanjanje oznake tajnosti sa svih dokumenata koji su vezani za ovaj ugovor. Takođe, u Ministarstvu ne postoji jedan dio dokumentacije, što za ovo Ministarstvo nije ništa neobično (svašta tu ima). Na primjer, odluka o izboru najpovoljnije ponude na osnovu koje je zaključen ugovor niti se može doći do bližih informacija u vezi sa njegovim zaključivanjem, imajući u vidu da lica koja su učestvovala u zaključivanju istog nisu više zaposlena u Ministarstvu.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta će pravovremeno i objektivno, a sve u znaku transparentnosti, što je jedna od ključnih riječi ove Vlade, informisati javnost o saznanjima do kojih je došlo

i pokrenuti postupak utvrđivanja pojedinačne odgovornosti ako se utvrdi da su prilikom zaključenja ovog ugovora prekršene odredbe bilo tada važećeg zakona o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga, bilo nekog drugog zakona. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:43:33)

Zahvaljujem ministarki Bratić.
Pravo na komentar ima poslanik Koprivica.
Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (29.03.21 10:43:40)

Uvažena gospođo Bratić,

Cijenim veoma Vašu spremnost i otvorenost da se suočite sa bezakonjem iz prethodnog perioda, jer je preduslov da bi se institucije bavile razvojem i izvršavanjem svojih funkcija da se očiste od korupcije, mahinacija ili bilo koje vrste zloupotrebe. Hvala Vam i na ovom svojevrsnom komplimentu o informisanosti, a sve te informacije ću rado podijeliti sa nadležnim organima.

Kad skinete oznake tajnosti sa tih dokumenata, vidjećete upravo ono o čemu sam i govorio, a kad jedno ministarstvo dobro radi svoj posao, nema potrebe za oznakama tajnosti. Onaj ko pravi zloupotrebe, taj i krije i bježi od otvorenosti. Zato i nema tih odluka u Vašem Ministarstvu jer se kriju tragovi o korupciji i o kršenju zakona.

Ono što je važno reći sa pravnog aspekta, kad se postavlja pitanje da li je ovaj ugovor o javno-privatnom partnerstvu u vezi smještaja studenata sklopljen u skladu sa zakonom o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga - nije. Ovaj ugovor nema osnovu u ovom zakonu, jer se ovaj zakon odnosi na tri vrste ugovora osim regulatornih tijela: ugovor o lizingu i menadžmentu, ugovor o koncesijama i pravnom laiku je jasno da se u ovom slučaju ne radi ni o lizingu, ni o menadžmentu, a ni o koncesijama, jer se po tom zakonu koncesije odnose na iskopavanje ili eksploataciju prirodnih bogatstava. Takođe, ne odnosi se, što je vrlo važno pitanje, ni na tzv. BOT aranžmane, zato što u slučaju BOT aranžmana dolazi do transfera svojine prenosa svojine sa privatnog sektora na javni sektor nakon isteka trajanja ugovora, što u ovom slučaju nije ni predviđeno, niti je ugovorom definisano. Da li je dobijeno odobrenje Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, što je obaveza po članu 4 Zakona o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga? Nije i o tome sam zvaničnim putem obaviješten 9. februara od strane predsjednika Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, aktuelnog premijera. U onom mandatu Vlade od 2012. do 2016. godine nije Ministarstvo tražilo odobrenje od Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, što je grubo gaženje zakonske procedure. Da li je ovaj ugovorni aranžman postao dio privatizacionih planova, što je obaveza po članu 5 tog Zakona? Nije. U privatizacionim planovima za 2016. i 2017. godine nema tog ugovora. Prema tome, radi se fantomskom ugovoru i o još jednom vidu gaženja procedure.

Na kraju, pogledajte, dragi građani, o kakvoj se zloupotrebi još tu radi. U javnom pozivu za pružanje usluge smještaja studenata u Nikšiću nakon što se odustalo od izgranje studentskog doma i nakon što se država opredijelila da smjesti studente u hotelu, i to ne privremeno dok se nađe trajno rješenje nego za 20 godina, da studenti budu sprat ili dva iznad prostorije u kojoj se proizvodi pivo, a to je svojevrsno ponižavanje jednog rada i studentske populacije od koje zavisi budućnost i napredak jedne zemlje - pazite, u javnom pozivu se definiše da je rok za podnošenje, raspisan je 17. juna 2016. godine, rok za podnošenje ponuda je 10 dana. Dakle, ističe rok 27. juna 2016. godine. Odluka o izboru najboljeg ponuđača, ta koje nema u Ministarstvu i koja je vjerovatno namjerno sakrivena i uništena, je donijeta iz ugovora proizilazi 24. juna 2016. godine. Odluka o izboru najboljeg ponuđača je donijeta tri dana prije isteka roka za podnošenje ponude. To je dokaz namještaljke. Koliko znam, Vi ste kao ugledni univerzitetski profesor magistrirali ili doktorirali na književnom djelu Aleksandra Tišme. Tu sam negdje dobio motiv da se prisjetim jednog, a u kontekstu ove priče, djela Milorada Pavića, tu su i profesorice sa književnosti sa jedne i sa druge strane, "Poslednja ljubav u Carigradu" i dodatak toj knjizi su bile tarot karte. E, vjerovatno su i tada ovi rukovodioci i odgovorna lica u Ministarstvu prosvjete koristili tarot karte da tri dana prije isteka roka za podnošenje ponude izgataju ko će biti najbolji ponuđač.

Gospođo Bratić, i Vi ste toga svjesni, i to mi čini svakako zadovoljstvo i satisfakciju, svjesni te zloupotrebe, toga bezakonja i zato još jedno postavljam pitanje: Koje ste mjere planirali da preduzmete i šta će konkretno još Ministarstvo u vezi sa ovim učiniti i čime će se pozabaviti? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:49:01)

Zahvaljujem poslaniku Koprivici.
Pravo na odgovor, ministarka Bratić.
Izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 10:49:08)

Poslaniče Koprivica,

Vjerujte mi da imamo mnogo sličnih pitanja kojima treba da se pozabavimo. Hvala Vam što ste ukazali na jedno. Tarot karte nisam pronašla, nijedno pakovanje. Možda su ih ponijeli sa sobom bivši ministri kad su pošli, tako da neću koristiti tarot. Vi sami znate da sam ja vjernica, to je nama zabranjeno.

Naravno, ovo je bila šala, kao što je bila šala i Vaš komentar o tarot kartama. Ali, nažalost, pošto sam profesorka, kada su mi učenici nemirni, to me dekoncentriše, ali vi ste naravno narodni poslanici pa imate pravo da budete i malo nestašni i da zaglušujete odgovore, ali da biste mogli da čujete odgovore...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:49:58)

Ministarko Bratić, malo je bilo buke, ali sad imate sve uslove za rad.

Molim Vas, ja ću voditi računa o redu na sjednici, a Vi slobodno nastavite sa odgovorom na pitanje.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 10:50:09)

Hvala Vam.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta će preduzeti sljedeće:

1. Preduzećemo sve zakonske radnje da se skine oznaka tajno sa svih dokumenata na kojima te oznake nije trebalo ni da bude;

2. Formiraće se komisija, na čijem čelu će biti državni sekretar i ispitaće se uslovi pod kojima je ugovor zaključen, da li je bilo neregularnosti i ako jeste, sve odgovorne osobe, budete sigurni, biće procesuirane o bilo kome da se radi. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:50:43)

Zahvaljujem ministarki Bratić.

Ovim je završeno i treće poslaničko pitanje. Prije nego što pređemo na narednog poslanika, u međuvremenu su nam se pridružili ministar Stijović, ministarka Borovinić - Bojović, ministarka Srzentić i državni sekretar Čađenović. Koristim priliku da ih pozdravim.

Sada pravo na poslaničko pitanje ima poslanik dr Damir Šehović, a neka se pripremi poslanica Suada Zoronjić.

Izvolite, poslaniče Šehoviću.

DAMIR ŠEHOVIĆ (29.03.21 10:51:15)

Poštovana ministarko Bratić,

Ja sam, u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio jednostavno poslaničko pitanje:

Da li Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta planira da ugasi Fakultet za crnogorski jezik i književnost?

Zašto sam to uradio? Zato što je bilo dosta nelogičnih postupanja od strane nove Vlade u prethodnih nekoliko mjeseci prema ovoj visokoškolskoj ustanovi. Zato što, bez obzira na to što nije postojao nikakav pravni osnov za neuplaćivanje dijela budžetskih sredstava, ovoj ustanovi Vlada ta sredstva nije uredno izmirivala, čime je na direktan način prekršila član 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Zato što je takođe vrlo teško povjerovati u činjenicu da je za sve druge potrošačke jedinice bilo novca, a da jedino za Fakultet za crnogorski jezik i književnost nije moglo da se nađe par desetina hiljada eura. Zato što je Vaše Ministarstvo podnijelo krivičnu prijavu protiv dekana Fakulteta iako je čitava Crna Gora mogla da vidi da to što mu se stavlja na teret nema ama baš nikakve veze sa njim. Zato što je gospodin Koprivica nedavno

izjavio da studenti koji su upisali već fakultet ne moraju da brinu i da će završiti uredno studije, što smo znali i bez gospodina Koprivice, jer im to ne garantuje gospodin Koprivica nego Zakon o visokom obrazovanju, ali što bi moglo da znači da neće biti narednih upisa na taj fakultet. Dakle, da budem potpuno iskren i otvoren, dobar dio naše javnosti je upravo u ovim nelogičnim postupanjima Vlade vidio vašu namjeru da ugasi Fakultet za crnogorski jezik i književnost.

Zbog toga danas imate priliku da pred čitavom crnogorskom javnošću, istoj onoj koja misli ovo što sam rekao, odagnate sumnje da želite da se politički obračunavate sa ovom ustanovom i da stavite tačku na to pitanje. Prije nego što mi date konkretan odgovor na to pitanje, reći ću Vam da bi politički obračun sa ustanovom na kojoj trenutno studira oko 140 studenata osnovnih i master studija, koja je za svega osam godina od svog postojanja uspjela da iza sebe ostavi 170 knjiga i monografija, koja iza sebe ima 26 brojeva časopisa "Lingua Montenegrina", koji je jedini filološki časopis te vrste koji je uvršten u Web of Science bazu podataka, u kojem su radove objavljivali najeminentniji regionalni i svjetski stručnjaci. Da je to fakultet koji iza sebe ima petotomnu bibliografiju o Njegošu, koji ima trotomnu istoriju crnogorske književnosti, istoriju crnogorske književnosti za djecu i mlade.

Dakle, obračun sa takvim fakultetom bi, po mom mišljenju, bio obračun sa zdravim razumom. Obračun sa Fakultetom za crnogorski jezik i književnost bi bio obračun sa crnogorskim jezikom i sa crnogorskom kulturom. Obračun sa ovim fakultetom bi bio obračun sa crnogorskim identitetom. Riječju, obračun sa ovim fakultetom bi bio obračun sa većinskom građanskom Crnom Gorom, a ja hoću da vjerujem da nikom, pa ni Vladi, u kojoj sjede ljudi koji o Crnoj Gori i Srbiji govore kao o dvije srpske države i koji Crnogorce tretiraju rezultatom etničkog inženjeringa, neće pasti na pamet da uradi. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:55:08)

Zahvaljujem poslaniku Šehoviću.
Pravo na odgovor ima ministarka Bratić.
Izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 10:55:19)

...šta misli i šta želi većinska crnogorska javnost i šta misli većinska građanska javnost.

Dakle, veliki dio njegovog pitanja, osim ovog konkretno što mi je postavljeno na koje ću dati konkretan odgovor, je prosto gatanje ili bapska priča. Dakle, niti planiramo da ugasio Fakultet jer ga nismo ni palili, ne kaže se - ugasi fakultet, moram kao lingvista da Vas upozorim na to, nego ukinuti.

Odgovor je sljedeći:

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta neće donijeti odluku o gašenju, moram da odgovorim direktno na pitanje, ili ukidanju Fakulteta za crnogorski jezik i književnost, niti je, shodno Zakonu o visokom obrazovanju, u nadležnosti da to učini. Akt o osnivanju i ukidanju javne ustanove, shodno pomenutom Zakonu, član 25, može donijeti jedino Vlada. Dodaću još par stvari koje se ne nalaze ovdje.

Fakultet za crnogorski jezik i književnost ne samo da nije diskriminisan, nego je privilegovan u odnosu na druge visokoškolske ustanove, jer jedini postoji i finansira se od strane Vlade i to dobro finansira u odnosu na ostale odsjeke i fakultete, koji su, složićete se, recimo Medicinski, takođe potrebni Crnoj Gori. Sve obaveze su prema tom fakultetu u finansijskom smislu uredno izmirene. Nikakvih obaveza prema tom fakultetu mi više nemamo. Izmirivaćemo obaveze i u budućnosti i studenti ne treba da se plaše za budućnost svojih studija.

Ostala sam ipak pomalo dužna, a uz ovo pitanje možda ide i taj odgovor, na provocirajuću, doduše, priču na koju smo već navikli, na koju se skupljaju jeftini politički poeni, ali se ne može skupiti ni cenzus nažalost. Dakle, ja volim Crnu Goru, ja priznajem Crnu Goru, jer su se za nju, gospodo moja, borili i ginuli moji preci. Ne možete mi ni u jednom trenutku nikada prigovoriti da ne volim ili ne priznajem Crnu Goru. To da sam žena četnik i ostale gluposti koje Vaša kolegunica izgovorila, pardon iz drugog strankoida...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:57:55)

Molim Vas, ministarko Bratić, privodite kraju da ne bismo sad ušli u drugu vrstu zloupotrebe.
Imali ste prije, izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 10:58:03)

Reći ću zašto sam iskoristila ovo slično pitanje da bih odgovorila na dva smisljena pitanja, a ne na besmisleno pitanje koje se nalazilo u dopunskom pitanju poslanice Vuksanović - Stanković.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:58:17)

Samo nemojte pominjati poslanike i poslanice i polemisati sa poslanicima koji su završili postavljanje poslaničkih pitanja, jer moramo poštovati Poslovnik.

Izvolite. Imate još vremena što se tiče Vašeg odgovora na poslaničko pitanje poslanika Šehovića. Izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 10:58:33)

Mislim da sam odgovorila sasvim zadovoljavajuće. Ako poslanik Šehović ima još nešto da pita...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:58:37)

Zahvaljujem ministarki Bratić.

Izvolite. Proceduralno poslanica Vukasanović - Stanković.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 10:58:48)

Evo sam upravo sad dobila neku vrstu odgovora, ali ne na moje pitanje koje sam maloprije postavila. Indirektno sam pomenuta.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:58:58)

Molim Vas, poslanice Vuksanović - Stanković. Automatski sam prekinuo ministarku Bratić, sugerisao joj, a ona je uvažila moju primjedbu. Upoznao sam je sa procedurom i ona je završila svoje izlaganje. Tako da sam potpuno jednak, potpuno ravnopravan. Kažem Vam, ponedjeljak je, počinje radna nedelja, ne stoji Vam kad ste nervozni. Vi ste iznijeli svoj stav, potpuno legitiman. Molim Vas da ova sjednica ide dalje. Ako hoćete proceduralno, ukažite na povredu Poslovnika. Izvolite.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 10:59:29)

Ispravka navoda. Te gluposti da ste Vi žena četnik nisam rekla ja, nego sam citirala Vas. Vi ste rekli za sebe - ja sam žena četnik. To ste Vi rekli za sebe. A Vama ne stoji da budete predsjednik Skupštine u odnosu na način kako se ponašate prema meni. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 10:59:47)

Nemojte /prekid/ odmah. Ne nego odmah. Bijeg iz demokratske arene nije odlika Demokrata. Ja sam Vam sugerisao zbog Vašeg dobra da budete pozitivni, da budete nasmijani. Potpuno sam jednak i potpuno sam ravnopravan prema svim poslanicima u ovom Parlamentu. Poštujem Poslovnik, držim se Poslovnika, a znam da su se neki pitali, ne bih bio na ovom mjestu, ali žalim. Ne pitaju se, moraju se navići na neku novu političku realnost u Crnoj Gori i još dugo će me gledati na ovom mjestu.

Idemo dalje. Komentar poslanik Šehović.

Molim Vas, poslanice Martinoviću, bez dobacivanja.

DAMIR ŠEHOVIĆ (29.03.21 11:00:54)

Poštovana ministarko Bratić, u svom odgovoru ste iznijeli nekoliko činjenica koje ne stoje. Prvo nije tačno da su sve obaveze prema ovom fakultetu izmirene, jer nije uplaćena do jutros rata koju ste morali uplatiti za mart mjesec. Nije tačno da ste imali blagonaklon odnos prema ovom fakultetu, jer je ovo jedini fakultet, jedina potrošačka jedinica u Crnoj Gori prema kojoj budžetske obaveze nijesu izmirivane kako treba, čime ste na direktan način prekršili član 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Mislim da Vaše prvo pojavljivanje u Parlamentu nije trebalo da bude iskorišćeno da na ovakav, moram reći, pežorativan način govorite o kolegici koja je prije mene postavila pitanje, uopšte da govorite o bilo kom poslaniku. Jer, kao što i sami vidite, ovdje ste rado primljen gost i sa uvažavanjem se obraćam prema Vama ja, a vjerujem i ostali poslanici.

Pošto ste imali nekoliko upadica u odnosu na rad prethodnog Ministarstva, moram da Vam kažem da ću ja, gospođo Bratić, ostati upamćen kao ministar prosvjete za čijeg mandata je donešena odluka uvođenja besplatnih osnovnih studija, o uvođenju besplatnih master studija, da ću ostati upamćen kao ministar u čijem mandatu je osnovan Fond za kvalitet i talente, iz kojeg se svake godine dodjeljuje oko 500 nagrada najboljim učenicima i nastavnicima. Da ću ostati upamćen kao ministar koji je uveo dualni sistem obrazovanja, koji sad pohađa oko 800 učenika kod 250 poslodavaca. Da ću ostati upamćen kao ministar koji je izdejtstvovao najveće povećanje zarada prosvjetnim radnicima u novijoj istoriji. Da ću ostati upamćen po tome što sam iza sebe ostavio: novu školu u Golubovcima, novi vrtić u Zagoriču, novi vrtić na Starom Aerodromu, novi vrtić u Tuzima, novi vrtić u Rožajama, što smo započeli gradnju novog vrtića u Bloku VI. Dakle, ostaću upamćen i po tome što sam započeo zajedno sa Vladom, naravno, najveći investicioni ciklus u oblasti obrazovne infrastrukture ikada, zbog čega je vama ostavljeno na raspolaganju blizu stotinu miliona eura, sa kojima vi očigledno ne znate šta ćete. Vi ćete, uvažena ministarko, ostati upamćena kao prva ministarka prosvjete u istoriji Crne Gore koja je za sebe ustvrdila, Vi ste za sebe ustvrdili da ste ženski četnik i da su Crnogorci dostojni prezira zato što su pristali da se nad njima vrši etnički inženjering. Tako da Vas molim da ubuduće vodite računa na koji način se obraćate u ovom Parlamentu da ne bismo mi koji sjedimo u ovom Parlamentu bili u obavezi da Vam na ovakav način odgovaramo. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.03.21 11:03:56)

Zahvaljujem poslaniku Šehoviću.

Sada riječ ima poslanica Suada Zoronjić, a predsjedavanje će preuzeti moja uvažena potpredsjednica, odnosno potpredsjednica ovog visokog doma gospođa Branka Bošnjak.

Izvolite, poslanice Zoronjić.

SUADA ZORONJIĆ (29.03.21 11:04:13)

Uvaženi ministri, poštovane kolege i kolegice, poštovani građani Crne Gore,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki prosvjete, kulture, nauke i sporta, gospođi Vesni Bratić, postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Imajući u vidu da su prosvjetni radnici u doba korona krize radili više od predviđene norme časova i bili direktno izloženi riziku od infekcije virusom korona, moje pitanje glasi: Da li Vi, kao resorna ministarka prosvjete, planirate da prosvjetnim radnicima nadoknadite uloženi trud i rad u najtežim uslovima?

Država koja strateški razmišlja o njenom razvoju ulaže u obrazovanje, jer takvo ulaganje je isplativo i donosi benefite. Za mene lično najveći benefit za jedno društvo jeste obrazovanje. Zato treba ulagati u obrazovni sistem, u prosvjetne radnike, jer samo zadovoljni prosvjetni radnici mogu biti i dobri radnici.

Položaj prosvjetnih radnika je danas marginalizovan. Prosvjetni radnici nisu vrednovani kako to zaslužuju. Političke elite o tome do sada nisu vodili dovoljno računa. Nekada su prosvjetni radnici bili ugledni članovi društvene zajednice. Danas poniženi prosvjetni radnici žrtva su, nažalost, poremećenih društvenih vrijednosti, ali i kao posljedica današnje epidemiološke situacije u kojoj smo se svi našli. Prosvjetni radnici od početka panedmije su u veoma oskudnim uslovima izvodili nastavu, odgovorili svim izazovima, istina putem on lajn konekcije, ali treba imati na umu da je opremljenost internetom i modernom tehnologijom bila isključivo prepuštena sudbini nastavnika, a i roditelja. U tome učešće nisu uzeli ni Ministarstvo prosvjete, ni država.

Zar oni koji rade sa najosetljivijom populacijom društva nemaju pravo da budu vrednovani onako kako to i zaslužuju? Ne možemo prenebregnuti činjenicu da su prosvjetni radnici u doba korona krize dali sve od sebe u ostvarivanju kvalitetnog obrazovanog sistema i efikasnosti sprovođenja vaspitno-obrazovnih ciljeva. Od oktobra mjeseca pa sve do danas prosvjetni radnici su iskusili sve izazove sa kojima su se sreli

u otežanim uslovima rada, uz poštovanje svih mjera koje su naložene. I pored poštovanja svih mjera, veliki broj prosvjetnih radnika i učenika je, nažalost, inficiran. Nerado ću pomenuti i broj preminulih prosvjetnih radnika, koji su, nažalost, podlegli infekciji virusa korona i ostavili za sobom uplakane roditelje, djecu, učenike i društvo.

Ne treba zaboraviti sav uloženi trud oko organizacije nastave koja iziskuje vrijeme i napor, dodatni rad koji treba vrednovati i nagraditi. Ako se sve to uzme u obzir, dodatni rad u vidu povećanog broja časova on lajn nastave, vajber grupe kojih ima mnogo, kombinovana nastava, stručno usavršavanje koje uglavnom plaćaju nastavnici i još niz aktivnosti - resorno Ministarstvo u dogovoru sa Vladom treba da planira i uvrsti u budžet za 2021. godinu da se nadoknadi dodatni rad prosvjetnim radnicima.

Dobila sam odgovor od Vas. Naravno, poštovana ministarka, nisam zadovoljna. Vidim da u odgovoru stoji da ćete učiniti sve što je do Vas i da ste već obavili neke razgovore sa predstavnicima Vlade i sa predstavnicima Sindikata, ali svakako neću biti zadovoljna dok ne odgovorite potpunom zahtjevu i ne platite prosvjetnim radnicima sve ono za šta su uložili ogromni rad i trud. Toliko. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:08:33)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor ima ministarka Bratić.

Izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 11:08:41)

Poštovana gospođo Zoronjić, pošto sam i sama i prosvjetni i naučni radnik, u potpunosti sam saglasna sa Vama. Imali ste u prethodnih nekoliko minuta prije Vašeg izlaganja tiradu o tome po čemu će prethodno Ministarstvo prosvjete ostati upamćeno.

Ono što u odgovoru Vama piše, a što i građani treba da čuju, što oni vjerovatno već i znaju - mi smo zatekli sprženu zemlju. Mi smo zatekli državu koja se nalazila pred bankrotom. U prethodna tri mjeseca imali smo privremeno finansiranje i sredstva kojima je raspolagalo Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta morala su biti ograničena, uz sve one uspjehe i one silne milione koje moj prethodnik u jednom od resora tvrdi da nam je ostavio, uz sve ono što tvrdi da je urađeno, uz sve one pohvale sebi samome. Pored toga, izvršili smo detaljne analize koje se odnose na način i modalitete rada u nastavi u periodu od marta 2020. do početka decembra 2020. godine, dakle, od početka pandemije virusa korona do mog imenovanja na funkciju ministarke. Utvrdili smo velike propuste: nejednakost u dostupnosti obrazovanja, neprilagođenost predmetnih programa novonastaloj situaciji, situaciji koja je vanredna, situaciji pandemije.

S tim u vezi, formirali smo radnu grupu koja se bavi načinom organizovanja nastave u III i IV klasifikacionom periodu školske 2020/21. godine. Uporedo sa tim, već u decembru prethodne a naročito početkom tekuće godine imali smo brojne formalne i neformalne sastanke sa predstavnicima Sindikata prosvjete Crne Gore, sa roditeljima, sa nastavničkim udruženjima, sa pojedinim odborima. Uvažavajući značaj tema i respektujući napore radne grupe i svih uključenih u aktivnosti resora prosvjete, jednom od sastanaka prisustvovali su i prof. dr Zdravko Krivokapić, premijer Vlade Crne Gore, kao i mr Miloško Spajić, ministar finansija u Vladi Crne Gore.

Potpuno smo svjesni, ja više od ostalih kao prosvjetni radnik, da su prosvjetni radnici pokazali veliku odgovornost i herojsku posvećenost svom pozivu. Oni su zaista profesionalno odgovorili na izazove i probleme koje je stvorila novonastala situacija. Uložili su i ulažu maksimalne napore da pomognu učenicima da ostvare predviđene ishode učenja.

Vjerujem da niste u potpunosti zadovoljni odgovorom. Neću ni ja biti zadovoljna svojim radom ukoliko vi ne budete zadovoljni njegovim rezultatima u ovom domenu. Cijeneci angažman, trud i profesionalnost prosvjetnih radnika, učinićemo sve, učiniću sve, kako bih ispoštovala njihov rad u finansijskom pogledu. Nažalost, postoji tu jedno ali - u onom obimu u kome nam to omogući budžet. Nakon usvajanja budžeta očekujemo, radiću na tome, to mogu da Vam obećam, još intenzivniju komunikaciju sa Sindikatom prosvjete i Ministarstvom finansija u cilju postizanja dogovora. Jako je važno da ljudi koji rade jedan od najvažnijih poslova u državi, koji obrazuju mlade generacije budu zadovoljni. I kada nijesu finansijski zadovoljni, njihova profesionalna etika im ne dozvoljava da čas ne bude dobar ili nekad čak i savršen. Zbog toga, ponoviću - daću sve što je u mojoj moći da se njihov angažman i finansijski valorizuje na način na koji to bude moguće, a u maksimalnoj mogućoj mjeri.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:12:43)

Zahvaljujem.

Pravo na komentar odgovora ima kolegunica Suada Zoronjić, a neka se pripremi Aleksandra Vuković.

SUADA ZORONJIĆ (29.03.21 11:12:52)

Zahvaljujem uvaženoj ministarki Bratić na odgovoru koji je sada dala. Ja svakako potičem iz sfere obrazovanja i poentiraću još jednom jer je zaista bitna tema o kojoj govorimo, bitno je zbog samog položaja prosvjetnih radnika i vrednovanja njihovog truda. Iako su prosvjetni radnici radili po skraćenom terminu od 30 minuta, moram da naglasim da je taj skraćeni čas bio puta dva, jer sva odjeljenja koja broje više od 17 učenika su podijeljena na grupe. Tako da čas od 30 minuta zapravo nije bio čas koji je trajao 30 minuta, nego 60. Ako imamo dvije grupe po 30, to je znači 30 puta dva i ona pauza od pet minuta koju nijesmo imali u 45 minuta. Znači, čas traje kod prosvjetnih radnika i ovih koji sada izvode nastavu 65 minuta. Ako, recimo, nastavnik radi u nekoliko škola, konkretno pomenuću dvije škole, ako u jednoj školi ima četiri časa, on zapravo ima osam časova po 30 minuta; i ako nastavu nastavi u drugoj školi i, recimo, i tamo ima četiri časa, zapravo to nijesu četiri časa nego je to osam časova.

Hoću da poentiram koliko je važno da se nadoknadi prosvjetnim radnicima za sav uloženi trud, a možete da zamislite kolika je izloženost u tom smislu ako prosvjetni radnici toliko vremena borave u školi.

Toliko. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:14:38)

Zahvaljujem kolegatici na racionalizaciji vremena.

Sada riječ ima poslanica Aleksandra Vuković.

Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (29.03.21 11:14:50)

Predsjedavajuća, uvaženi ministri i uvažene ministarke, građani i građanke Crne Gore i cijenjeni kolege i kolegice,

Postoji jedan stih Njegošev koji kaže: "Čuvaj mu obraz, kao on tebi". Moja je dužnost da čuvam obraz crnogorskoga Parlamenta, kao njegova poslanica i zbog toga se obraćam direktno ministarki Bratić.

Nije umjesno, ministarka, da se obraćate poslanicima na način na koji ste se obratili. Prije svega, nije umjesno da kao intelektualka i profesorka ono što treba da radite u učionici radite ođe i pratite pravopisne i pravogovorne greške poslanika. Evo, vidite, ja sam napravila grešku, treba li da lovimo tuđe greške? Treba li da kažem da u odgovoru koji ste mi poslali ne treba da piše prepuno, nego puno? Postoji punije od punog. Trebalo bi... izvinite.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:15:39)

Ovo je više komentar odgovora.

Imali ste pravo kroz proceduralnu reakciju da reagujete, a sada bih Vas zamolila da postavite pitanje, pa ćete komentarisati odgovor ministarke Bratić. Ili ste mogli proceduralno da se javite u momentu kad je završen komentar ministarke Bratić na pitanje poslanika.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (29.03.21 11:16:23)

Mislim da nema smisla, gospođo Bošnjak, da me prekidate. Mislim da bi trebalo da se pridružite mom stavu prema tome da ne treba ispravljati poslanike na ovaj način, jer bi ministarka prvo trebalo da prati govor i nastupe svoga premijera, ne kažem crnogorskoga nego svoga premijera, jer tu bi zaista imala prostora da se bavi greškama. Međutim, onaj koji kod drugih vidi samo greške, trebalo bi da se zapita je li sam greška.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK:
Ja Vas molim da postavite pitanje.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ:

Moje pitanje koje sam uputila ministarki Bratić je bilo veoma dobronamjerno i moj cilj je bio da je pohvalim u njenom radu. Pitala sam je kao univerzitetsku profesorku kakav je njen stav prema tome što radi Fakultet za crnogorski jezik i koliko je, prema njenom mišljenju kao profesorke i lingvistkinje, Fakultet za crnogorski jezik doprinio afirmaciji crnogorskoga identiteta i montenegristike kao njegove važne karike. Ona zna da sam je u javnosti pohvalila i zbog toga što je ćirilicu "vratila" u Ministarstvo prosvjete. Zna da sam imala veoma afirmativan odnos prema tome. Zbog toga što crnogorski jezik upravo i crnogorska kultura baštine ćirilicu kao svoje počelo. Znamo da je upravo na ovom prostoru napisana prva ćirilčna knjiga, prvi manuskript. To je "Miroslavljevo jevanđelje". Htjela sam da je pitam možemo li što učiniti, ako nije prethodna vlast učinila, da vratimo "Miroslavljevo jevanđelje" ođe đe je i nastalo. Htjela sam da joj zahvalim što je imala takav odnos prema "Oktoihu", koji je, takođe, napisan u prijestonom Cetinju na ćirilici, prva štampana knjiga i da afirmišem takav kritikovan u javnosti.

Međutim, dobila sam odgovor na svoje pitanje koji je kratak, ali sažima dugo taloženu frustraciju zbog crnogorskog nacionalnog buđenja i netrpeljivost prema onom dijelu građana i građanki Crne Gore koji se osećaju Crnogorcima i Crnogorkama, ali i netoleranciju prema onome dijelu građana i građanki koji se osećaju Albancima i Albankama. Albanac ili Crnogorac - u građanskoj Crnoj Gori oni su jednako vrijedni.

Crnogorski integritet, gospođo Bratić, koji sam naznačila u svome pitanju podrazumijeva ustavnu kategoriju građanskog karaktera države Crne Gore. Zato leksikon istaknutih albanskih lingvista, kao izdavački poduhvat Fakulteta za crnogorski jezik. Zato izučavanje srpskih književnika na Fakultetu za crnogorski jezik i to, gospođo Bratić, tri semestra najmanje, a sve vrijeme trajanja studija. Studenti i studentkinje Fakulteta za crnogorski jezik moraju da čitaju sljedeće pisce: Dositeja Obradovića, Vuka Karadžića, Branka Radičevića, Đuru Jakšića, Jovana Jovanovića-Zmaja, Lazu Kostića, Lazu Lazarevića, Sima Matavulja, Stevana Sremca, Vojislava Ilića, Radoja Domanovića, Aleksu Šantića, Milana Rakića, Branislava Nušića, Boru Stankovića, Vinavera, kojem, kada pominju na televizijama koje afirmišu srpsku kulturu i srpski identitet, ne znaju izgovoriti prezime, Nastasijevića, Crnjanskog, Andrića, Davića, Selimovića, Popu i da ne nabrajam koje sve srpske pisce su obavezni čitati studenti Fakulteta za crnogorski jezik.

Gospođo Bratić, moja namjera je bila dobronamjerna. Htjela sam da rehabilitujem Vaše stavove koji su se pominjali u javnosti, a koji se odnose na dio onih građana čiju kulturu i Vi treba da afirmišete kroz Ministarstvo koje vodite. A Vi ste meni poslali odgovor koji će čuti građani i građanke Crne Gore, a onda će čuti i moj komentar na taj odgovor.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:20:35)

Zahvaljujem.
Izvolite, ministarko Bratić.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 11:20:42)

Poslanice Vuković, i Vi ste meni lično simpatični.

Uopšte nije smiješno, čak uzeću sebi za pravo jednu malu digresiju. Jednom prilikom je na neprimjeren način, prije nego što sam Vas vidjela uživo, jedna mlada djevojka, pripadnica tadašnje opozicije a sadašnje, hvala Bogu, pozicije, komentarisala Vas kao ženu na jedan izuzetno ružan način, možda sam se i sama tu pronašla, kao neudatu osobu i jedan veliki broj mojih prijatelja to lajkovao. Ja sam, bez obzira na to da li ću biti popularna ili neću, napisala status u kojem sam kazala da je to sramno. Veliki broj mojih prijatelja je, to je možda neobično ali u digitalnom prostoru koji postaje sve važniji i za nevirtuelni prostor važno, povukao lajkove i shvatio da je u suštini komentarisao i rekao nešto ružno što ne priliči crnogorskom muškarcu i crnogorskoj ženi. Kad kažem crnogorski, mislim na sve građane Crne Gore. Tako da ste i Vi meni lično izuzetno simpatični.

Ipak, kada Vam dajem odgovore na pitanja, ja se pokušavam voditi činjenicama.

Pročitaću i ja odgovor da bi i građani i poslanici čuli o čemu se radi:

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta ima izričito afirmativan stav prema razvijanju crnogorskog identiteta i kulture, kao i svih ostalih zajednica naše multikulturalne i građanske sredine, jer je Crna Gora građanska država. To je nesporno. U tom smislu, podržavamo i cijenimo doprinos svih institucija koje su angažovane na tom polju. Međutim, kada sagledamo tek neke primjere izdavaštva Fakulteta za

crnogorski jezik i književnost, moramo se zapitati u kojoj mjeri su oni korisni. Vi ste pomenuli, i zaista mi je drago što je tako, afirmativne primjere, ali su vjerovatno morali nečim da popune program. Ja ću pomenuti neke koji nijesu tako afirmativni. Recimo, zbirku kolumni Milorada Nikčevića pod naslovom Identitetske aporije ili ćorsokaci, rasprave, kolumne, intervjui. Ne možemo da se ne zapitamo na koji način to treba da bude shvaćeno kao učvršćivanje crnogorskog nacionalnog identiteta ili građanskog identiteta, posebno ukoliko uzmemo u obzir da su kolumne gospodina Nikčevića često prepune spornih i šovinističkih ideja. Da ih nije toliko mnogo, bile bi samo pune. Ovako su prepune. Jedna od takvih je da je blaženopočivši mitropolit Amfilohije nakalemio svetosavlje kao oblik srpskog nacifašizma. Recite mi kako ovo doprinosi multietničkoj, i građanskoj, i pravednoj, i dobroj Crnoj Gori za koju se i Vi i ja nadam se iskreno zalažemo?

Valja pomenuti i "Oglede o Njegošu". Doduše, kad se pomene ko ih je napisao, pored svih mogućih autora koji su se Njegošem bavili, tu se nalazi Savić Marković Štedimlija, u najmanju ruku sporan autor, zagovornik teze o tzv. Crvenoj Hrvatskoj i saradnik najzloglasnijeg režima, ustaškog režima u tzv. nezavisnoj državi Hrvatskoj, koje je Fakultet za crnogorski jezik i književnost objavio 2015. godine. Da li to doprinosi pomirenju? Da li to doprinosi multinacionalnom i etničkom skladu, imajući u obzir da oko 30% stanovnika multietničke i građanske Crne Gore čine Srbi koji su na stravične načine stradali u nezavisnoj državi Hrvatskoj? Ne da bih se Vama nešto pravdala, već zbog toga što sam i sama uočila da bi bilo zaista nepravedno da se u istom pasusu uz ime jedne ovakve persone, koju Fakultet za crnogorski jezik i književnost smatra dostojnom da joj se oglede o bilo kome pa čak i o velikom Njegošu izdaju, izdvojiću "Leksikon istaknutih albanskih lingvista" Artana Hadžija i Tefa Topalija iz ove grupe i od ove dvojice autora. Dakle, tehnički pošto se radi o albanologiji, odnosno albanistici, to bi bilo kao da studijski program za njemački jezik objavljuje leksikon francuskih lingvista. Poštujem albanski narod kao i sve ostale narode u Crnoj Gori, samo ukazujem na nelogičnosti.

Sad ide treća kategorija. To su ljudi bez referenci, čitav niz autora, poput Vukića Pulevića, kome su objavljene "Crnogorske onomastičke studije", iako pomenuti nije lingvista već botaničar upitnih referenci i bez specijalizacije. U tom smislu prosto se nameće pitanje na koji način je to promocija crnogorskog identiteta i kulture. Ja razumijem da je botanika značajna, ali pretpostavljam da se proučava i o njoj monografije pišu na studijskom programu za biologiju ili na Institutu za biologiju ili već negdje slično.

U vezi sa dijelom Vašeg pitanja koji se tiče sudbine Fakulteta za crnogorski jezik i književnost /prekid/, jedine visokoškolske prosvjetne institucije koja funkcioniše van okvira Univerziteta Crne Gore, te je visokoprivilegovana kao da zaista doprinosi, onako kao što Vi rekoste da doprinosi, važno je istaći da se Zakonom o visokom obrazovanju...

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Ministarko, morate privoditi kraju.

VESNA BRATIĆ:

Hoću. Studenti ne treba da imaju bojazan da će njihove studije biti prekinute ili ugašene, kako smo već istakli. Dakle, ni sudbina crnogorskog jezika u Crnoj Gori nije niti može biti ugrožena budući da već duži niz godina, u skladu sa zakonom i regulativama, na Filološkom fakultetu u Nikšiću postoji Studijski program za crnogorski jezik i književnost, koji pohađaju i uspješno završavaju generacije studenata i na kojem predaju zaista pravi referentni profesori.

Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:27:51)

Zahvaljujem.

Pravo na komentar ima poslanica Aleksandra Vuković, a da se pripremi za svoje pitanje poslanica Suzana Pribilović.

Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (29.03.21 11:28:01)

Zahvaljujem, uvažena potpredsjednice Bošnjak.

Uvažena ministarko, žene u Crnoj Gori nijesu tuđa večera i kao ženu ću Vas uvijek zaštititi. To sam uradila i prošle nedelje u petak kada je ođe bio Vaš kolega Leposavić, pominjući karikaturu koja je

napravljena o Vama. Oni koji prave takve karikature sami su karikatura i nedostojni su. To su ljudi iz nekih jazbina iz kojih treba da izađu i iz kojih mi treba da ih izvedemo pred lice pravde.

Međutim, to što ste žena nikako me neće spriječiti u tome da polemishem sa Vašim političko-ideološkim stavovima. Prvo i mislim osnovno u Vašem odgovoru, što je strašno, jeste Vaš odgovor u odnosu na gospodina Pulevića, akademika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i čovjeka koji se pored svoje osnovne struke, svog osnovnog poziva bavi i onomastikom. Ima li ičega spornog u tome što je objavio knjigu koja se odnosi na proučavanje imena biljaka? Ko to treba da radi ako ne on? Da ste jednom slušali predavanje Vukića Pulevića u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti, znali biste da se radi o dostojnom i dostojanstvenom, prije svega, dobrom čovjeku, izuzetnom intelektualcu i jedino što može biti sporno zbog čega ste ga stavili na ovaj spisak jeste to što je on orijentisan u građanskoj Crnoj Gori kao Crnogorac.

Vidim da ste sada pokušali da izbjegnute ovo što ste napisali u odgovoru, a to je đe pominjete "Leksikon istaknutih albanskih lingvista". Ja smatram da na Fakultetu za crnogorski jezik pored Srba i Albanaca imaju pravo svi da afirmišu svoje kulturne identitete, jezičke identitete. Tako da je to nesporno i to je i misija Fakulteta za crnogorski jezik. Zbog toga se on razlikuje od drugih odsjeka i zbog toga on mora da opstane, bez obzira na sve - on mora da opstane jer afirmiše građanski karakter Crne Gore.

Najvažniji dio se odnosi na Savića Markovića Štedimlju, neću izbjeći taj odgovor. Mislim da je veoma važno da crnogorska javnost zna da je "Ogledi o Njegošu" knjiga koja služi Njegošologiji, bez namjere da posluži vannastavnim svrhama sa ciljem političke rehabilitacije Štedimljine. Naprotiv, u predgovoru se nalazi opširan tekst Danila Radojevića koji se upravo stalno sporio sa stavovima političkim i ideološkim navedenoga autora. Evo Vas sad pitam - Da li štampanje djela Knuta Hamsuna znači njegovu političku rehabilitaciju? Hoćemo li prestati da štampano Hajdegera zbog njegovih političkih i ideoloških stavova? Mnogo je važnije hoćemo li prestati da štampano Nikolaja Velimirovića, ali to će biti odgovor na pitanje o svetoslavlju koje ste pomenuli.

Uvažena ministarko, veoma je važno da znate da nije dobro kada neko radi vrlo dobro svoj posao, kao što to radi Fakultet za crnogorski jezik i književnost, da Vi izdvojite četiri pojave vrlo maliciozno i vrlo ciljano, koje bi trebalo da bace prašinu na ono što jeste stvarni karakter te ustanove - širenje kulture, koja je, možemo slobodno reći, jugoslovenskoga karaktera i niđe nijedna ustanova ne širi tako kulturu kao ova.

Moje pitanje Vama i ono zbog čega želim nekako politički da odgovorim zbog cjelokupne crnogorske javnosti je sljedeće:

Uvažena gospođo Bošnjak, dozvolite...

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK:

Ovo je dopunsko pitanje?

ALEKSANDRA VUKOVIĆ:

Ne, ovo je odgovor na svetoslavlje. Molim Vas.

Ja samo želim da kažem da je za grupaciju koju predstavljam Sveti Sava misionarska istorijska ličnost, čak ga smatram modernim za doba XIII vijeka. Smatram ga revolucionarem, smatram ga čovjekom koji je uspio da obezbijedi autonomiju Srpskoj pravoslavnoj crkvi čak ne kanonski u to vrijeme. Revolucionar je zbog toga. Šta spori Milorad Nikčević u svojim tekstovima i čime se on bavi? On se bavi svetoslavljem. Šta je svetoslavlje, gospođo Bratić? To je termin koji je skovao ljotičevski teolog Dimitrije Najdanović. Dakle, on je po naredbi Nikolaja Velimirovića, svoga ideologa i učitelja kome je posvetio i doktorsku tezu, postao pripadnik fašističkog pokreta Zbor Dimitrija Ljotića. Svetoslavlje je ideologija koja nema nikakve veze sa Svetim Savom. Ja Vas onda pitam, kao što se i Vi pitate ođe, kakvi su Vaši stavovi prema antisemitskim i rasističkim stavovima Nikolaja Velimirovića. Samo da zbog crnogorske javnosti objasnim ko je Dimitrije Najdanović i zbog čega se mi sporimo sa pojavom koju ođe imamo, sa ideologijom svetoslavlja. To je isti onaj Dimitrije Najdanović koji je uređivao kvinslinšku i ljotičevsku Našu borbu 1941-1942. godine. Tu su se mogli čitati najcrnji traktati antiseministički, najcrnji na srpskom jeziku. Evo samo jedan citat: "Danas kako svoje stvari nama jedino Berlin i Hitler mogu doneti novu preporođenu svetosavsku Srbiju". Milorad Nikčević, u svojim djelima, gospođo Bratić, se ne spori sa Svetim Savom, ni karakterom i duhom pravoslavlja koji baštini srpski narod. Naprotiv. Mi samo želimo da razriješimo dilemu koja postoji u crnogorskoj javnosti, a koja se pripisuje Demokratskoj partiji socijalista - da smo netolerantni prema idejama Srpske pravoslavne crkve. Mi smo vrlo tolerantni i vrlo se radujemo idejama, kulturi i pravoslavlju Srpske pravoslavne crkve, ali ne i vjerskom fanatizmu i svetoslavlju kao ideologiji koja je iskrivila misiju Svetog Save kao istorijske ličnosti.

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:34:28)

Zahvaljujem.

Poslanica je kazala da nema dopunsko pitanje. U jednom momentu postavili ste pitanje, a ja sam pitala da li je to dopunsko pitanje i rekli ste da nije. Imate dopunsko pitanje? Onda imate minut. Izvolite.

Dozvolila sam prekoračenje zbog toga što sam i ministarki dozvolila dva minuta.

Izvolite, imate minut za dopunsko pitanje.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (29.03.21 11:34:58)

Ono što je stvarno najvažnije i što mene interesuje kao i crnogorsku javnost jeste status Fakulteta za crnogorski jezik. Mi znamo kako je izvršena finansijska transakcija u januaru i februaru. Kraj je marta, gospođo Bratić. Hoćemo li morati svaki put da sazivamo Odbor za prosvjetu nauku, kulturu i sport kako bismo podstakli resorno Ministarstvo da uplati ratu Fakultetu za crnogorski jezik i književnost? Hoće li svakoga mjeseca crnogorski građani morati da dođu pred Ministarstvo prosvjete, kulture, nauke i sporta da protestuju i traže elementarno pravo, pravo na koje imaju i sve druge institucije u Crnoj Gori da se redovno servisiraju i redovno finansijski snabdijevaju? Dakle, moje pitanje je jednostavno, gospođo Bratić:

Hoćete li uplatiti ratu i hoće li to plaćanje biti redovno kako ne bismo morali cijelu crnogorsku javnost zbog tog jednog, čini mi se, minornog pitanja uzbunjivati i pozivati svaki peti dan?

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:36:16)

Pravo na odgovor imate u trajanju od pet minuta, ili ako hoćete u pisanoj formi. Kako želite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 11:36:27)

Nema potrebe da odgovaram u pisanoj formi. Pretpostavljam da imate negdje uz sebe kalendar. Mjesec mart još uvijek traje i naknade zarada za mjesec mart Univerzitetu Crne Gore, Fakultetu za crnogorski jezik se isplaćuju krajem tekućeg mjeseca ili početkom narednog mjeseca i biće uredno isplaćene.

To je odgovor na Vaše pitanje.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:37:02)

Zahvaljujem.

Sada pitanje postavlja koleginica Suzana Pribilović.

Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (29.03.21 11:37:12)

Poštovana predsjedavajuća, poštovane koleginice i kolege i predstavnici Vlade, poštovane građanke i građani,

Ministarki Bratić postavila sam pitanje:

Da li su utvrđeni pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta i Uprave za sport i mlade? Koliko lica i na kojim radnim mjestima je zaposleno u Ministarstvu i Upravi za sport i mlade u periodu od 07.12.2020. godine do 20.03.2021. godine? Koliko lica je, u istom periodu, imenovano, odnosno postavljeno ili određeno za vršioce dužnosti i na kojim radnim mjestima? Koji nivo kvalifikacije obrazovanja i koja zvanja imaju ta lica i koje je njihovo ranije radno iskustvo? Koliko je lica angažovano po osnovu bilo koje vrste ugovora ili drugog oblika angažovanja u Ministarstvu i Upravi, na kojim poslovima i za koji iznos naknade? Što je predmet ugovora zaljučenog između Ministarstva i prof. dr Dragana Koprivice, na koji period je zaključen i koji je ugovoreni iznos naknade?

Uvažena ministarko, pitanje koje sam Vam postavila, a tiče se kadrovske politike u resoru na čijem ste čelu kao i Upravi za sport i mlade nad kojom vaše Ministarstvo vrši nadzor, sam bila prinuđena da Vam danas postavim iz razloga jer ste Vi jedan od članova Vlade koji ne poštuje ovaj doma i prava poslanika.

Naime, dana 02.03.2021.godine sam Vam se obratila, u skladu sa članom 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, da mi dostavite iste ove podatke za period od 07.12.2020. godine do 03.02.2021. godine. Iako je krajnji rok za dostavljanje traženih podataka bio najduže 15 dana, evo ni dan danas nakon skoro dva mjeseca nijesam dobila odgovor od Vas. Ovdje imam dilemu, ako nemate poštovanja i uvažavanje u odnosu na Skupštinu Crne Gore i poslanike koji su Vas izabrali, da li imate uopšte poštovanje i uvažavanja prema građanima Crne Gore koji su nam ukazali povjerenje da ih predstavljamo u ovom uvaženom domu.

Drugi razlog postavljanja pitanja jeste taj što građani Crne Gore nijesu u mogućnosti da saznaju čime se Vi to bavite u resoru na čijem ste čelu, osim što su bili u prilici da budu svjedoci Vašeg pokušaja gašenja Fakuleta za crnogorski jezik i svjedoci par, u stručnom i profesionalnom smislu vezano za posao koji sada obavljate, neuspješnih javnih nastupa.

U konačnom, posljednji ali veoma bitan razlog za postavljanje pitanja jeste činjenica da od 07.12.2020. godine, otkada postoji Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture, sporta i Uprava za sport i mlade do danas nemamo saznanje da su donijeti njihovi pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Znači, nemamo pravilnika već skoro četiri mjeseca, a shodno uredbi organizacije i načinu rada državne uprave, koji je Vlada donijela dana 07.12. prethodne godine, rok za donošenje pravilnika je bio 30 dana, što znači da su se morali donijeti do 6. januara, a danas je 29. mart.

Uvažena ministarko, obzirom da se pravilnik Ministarstva donosi na Vaš predlog, toliko o Vašoj profesionalnosti i odgovornosti da se službenički sistem u resoru na čijem ste čelu uredi u skladu sa zakonom i drugim važećim propisima. Ali, isto tako moramo konstatovati da ste bili veoma ažurni i efikasni kada je trebalo nezakonito razriješiti ranije državne službenike iz kategorije visokorukovodnog kadra, naročito iz resora kulture i sporta, i to službenike koji su na osnovu javnog konkursa, ispunjavajući /prekid/ uslove, a zahvaljujući svojoj stručnosti i kompetenciji, bili imenovani na mandat od pet godina. U konačnom, u postavljenom pitanju sam Vam zatražila informaciju ugovora zaključenog između Ministarstva i profesora Dragana Koprivice, jer se iz načina njegovog djelovanja posebno u javnosti među građanima stiče utisak da je upravo on ministar, a ne Vi i da je u tom resoru njegova prva i posljednja.

Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:41:43)

Zahvaljujem poslanici Pribilović i pridružujem se apelu prema Vladi da poštuju Skupštinu i da u roku od 15 dana na postavljena pitanja, u skladu sa članom 50 Poslovnika Skupštine, daju odgovor. Ali, moram da konstatujem da i u prošlom sazivu Skupštine mi smo se često žalili jer Vlada u čijem sastavu je bila i koleginica Pribilović isto tako nije redovno dostavljala odgovore na poslanička pitanja.

Sada pravo na odgovor imate, ministarko Bratić.

Izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 11:42:28)

Pripadnici i predstavnici vlasti bivšeg režima, vrlo zanimljivo, imaju obraza da nešto prigovore novoj vlasti nakon spržene zemlje koju su nam ostavili, nakon pohare i pljačke, nakon bezobrazluka i nedomaćinskog trošenja na koje sam naišla u svakom od ovih resora. Gasimo vatre koje su palili. Ne samo da ste ih upalili u finansijskom smislu, već sve vrijeme podižete tenzije skrećući pažnju građana sa ekonomske devastacije, sa vejestlenda koji ste im ostavili vašom dobrom upravom. Ne brinite se Vi, gospođo Pribilović, za moj stajling, stil i način javnog nastupa. Bolje da smo poštteni, a da slabije javno nastupamo, nego da dobro glumimo a da krademo.

A sada ću Vam odgovoriti na Vaše poslaničko pitanje koje to nije. Moja i dalje omiljena poslanica Aleksandra Vuković, lične simpatije nemaju veze sa ideološkim, složiće se da ovdje ima makar šest znakova pitanja i da se ovdje nalazi makar šest pitanja, tako da ste osim u vrijeđanju rekorderka, gospođo Pribilović, i u broju postavljenih pitanja. Za Vas šest znači jedan, ali to za Vašu partiju nikako nije ni čudo zato što su vaši funkcioneri tako sposobni da za jedan dan obiđu sedam svjetskih destinacija. Tako da - šest u jedan, sedam u jedan to je ništa prema četiri u jedan, kako mene zovete.

Dakle, pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva prosvjete, nauke, kultura i sporta i Uprave za sport i mlade su u skladu sa predviđenom procedurom dostavljeni na usvajanje Vladi Crne Gore. U Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta i Upravi za sport zaposleno je 196 lica, i to: ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta, koja vam se sada obraća, prof. dr Vesna Bratić, državni

sekretar gospodin Miroslav Anđelić, vršilac dužnosti direktora Uprave za sport i mlade Vasilije Lalošević. Zaposleni koji su ostvarili pravo na naknadu u trajanju od 12 mjeseci po osnovu prestanka mandata - 15 lica. Ostalih 178 službenika i namještenika su preuzeti odlukom o preuzimanju, a sve u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave. Državni službenik, odnosno namještenik preuzet u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima do raspoređivanja na radno mjesto u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji sistematizaciji državnog organa koji ga je preduzeo obavlja poslove koje je obavljao prema rješenju o raspoređivanju državnog organa iz čijeg djelokruga su poslovi preuzeti i druge poslove po nalogu starješine organa od kojeg je preuzet i zadržava zaradu koju je imao do preuzimanja.

Članom 58 stav 1 alineja 4, ja ću morati da prekoračim vrijeme jer sam dobila šest pitanja umjesto jednog, tako da mi onda treba pola sata, ali biće manje, Uredbe o organizaciji državne uprave propisano je da će Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta preuzeti državne službenike koji su vršili preuzete poslove, kao i opremu i službenu dokumentaciju, ono što smo našli, od Ministarstva prosvjete, Ministarstva nauke, kulture, Ministarstva sporta i mladih. U resornom ministarstvu u periodu od 7.12. prošle do 20. marta tekuće godine nije zaposlen niti jedan državni službenik ili namještenik u postupku internog ili javnog oglašavanja s obzirom na to da novi pravilnik nije usvojen. U istom periodu, imenovana su dva lica: državni sekretar Miroslav Anđelić, diplomirani pravnik, sedmi jedan nivo obrazovanja, sa višegodišnjim radnim iskustvom na rukovodećim radnim mjestima, organima lokalne uprave i privrednim društvima; vršilac dužnosti Uprave za sport i mlade je diplomirani žurnalista, sedmi jedan nivo obrazovanja, sa višegodišnjim iskustvom na odgovornim rukovodećim radnim mjestima.

Ministarsvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je u pomenutom periodu zaključilo 12 ugovora o ekspertsko-konsultantskim uslugama, od kojih su šest lica doktori nauka. Da ste ih imali u vašoj Vladi, ovako poštene i čestite, možda ne biste ostavili ovako praznu kasu. Dakle, doktora nauka šest sa osmim nivoom obrazovanja, dva su magistra sa sedmim dva nivoom obrazovanja, a četiri su lica sa fakultetskim, odnosno sedmim jedan nivoom obrazovanja. Dva ugovora su u međuvremenu sporazumno raskinuta. Iznos ugovorene naknade je 1.000 eura u neto iznosu na mjesečnom nivou i 77 evra poreza i prireza, osim kod jednog člana tima koji je PDV obveznik. Treba naglasiti da su ugovorene naknade za angažovane eksperte znatno manje nego zarade bivših funkcionera iz kategorije visokog rukovodnog kadra, koji su pravni prethodnici novonastalog ministarstva i koji su imenovali više od 20 lica čija plata ili nadoknada je iznosila 1.600 evra u bruto iznosu. Dakle, domaćinskiji smo od vas smo definitivno čak i kad nismo nešto uradili u roku.

Predmetni ugovori su zaključeni isključivo za poslove i zadatke koji nijesu u vezi sa osnovnom djelatnošću organa, niti su u vezi sa opisom poslova ranijih sistematizacija preuzetih organa. Navedeni su ugovori zaključeni za period od najviše 120 dana. Dakle, vjerovatno će trajati dok sistematizacija ne bude usvojena (neće trajati svih šest mjeseci), sve u cilju lakše organizacije na spajanju četiri bivša ministarstva u jedno novoformirano i finansijsko-materijalnog poslovanja organa u dijelu pomoći koncipiranja održivosti ideje spojenih resora. U toku operativnog rada, stručni tim je dostavio više internih izvještaja i analiza koje su pokazale indicije da se novac nedomaćinski enormno trošio, nedomaćinski je ovdje eufemizam, na benefite: ekskluzivna službena putovanja bez ikakvih kriterijuma, bez internih pravila ili podnošenja izvještaja o putovanju, neispunjenim putnim nalogima, većinom bez poštovanja predviđene procedure, dodjele pomoći bez prateće dokumentacije itd.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je u pomenutom periodu zaključilo i devet ugovora po različitim osnovama: ugovor o djelu, ugovori na raznim projektima, projektnim zadacima i slično, pri čemu se jedan dio ugovora odnosi na produženje ugovora koji su zaključeni u prethodnom periodu. Jedan od tih ugovora je u međuvremenu sporazumno raskinut. Za potrebe Uprave za sport i mlade, produžena je saradnja na 30 dana sa pet lica koja /prekid/ na osnovu ugovora, a u vezi sa radom na tehničkim ili administrativnim poslovima za potrebe omladinskih centara u opštinama Crne Gore. Po isteku 30 dana, ovi ugovori nijesu produženi. Treba naglasiti da je Ministarstvo smanjilo broj ugovora po različitim osnovama, naročito u Ministarstvu kulture, kao i broj angažovanih lica, te je njihov broj sada značajno manji nego za vrijeme prethodne vlasti. Toliko o nedomaćinskom i netransparentnom. Sa uvaženim prof. dr Draganom Koprivicom zaključen je ugovor o ekspertsko-konsultantskim uslugama na period od najviše 120 dana, sa mjesečnim honorarom od 1.000 evra. Predmet je pružanje ekspertsko-konsultantskih usluga za potrebe reorganizacije Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta,

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Ministrako, morate privoditi kraju jer je već tri minuta.

VESNA BRATIĆ:

Završavam. ...a koje se odnose na kreiranje politika i pripremu strategija za razvoj kulture i kreativnih industrija.

Kao dugogodišnji cijenjeni profesor, režiser i nagrađivani kulturni stvaralac, satiričar, prof. Koprivica i te kako će doprinijeti i doprinosi ideji i kreiranju strategija iz oblasti kulture. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:51:14)

Poslanica Pribilović ima pravo na komentar i na dopunsko pitanje ukoliko želi.
Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (29.03.21 11:51:24)

Zahvaljujem, predsjedavajuća.

Ne želim dopunsko pitanje, ali na početku bih stvarno imala potrebu da ukažem ministarki Bratić da je trenutno u skupštinskom domu. Ovo nije bina za stend ap komičare i negdje pretpostavljam da bi Vam draže bilo da Vaše Ministarstvo u svom nazivu ima dio i Ministarstva ... Ali da se ne bavimo time, nego da se bavimo činjenicama. Ovo pitanje ne bi sadržalo i tražilo toliko informacija da ste blagovremeno postupili u skladu sa Poslovníkom i dostavili ono što Vam je jedan poslanik ove Skupštine tražio. Ali, isto tako, imajući u vidu da ste više puta u javnosti iznijeli da ste mnogo toga naučili od svoje bake, definitivno niste od nje naučili što je i kako funkcioniše državna uprava, a posebno ne kako funkcioniše jedno ministarstvo i koje su njegove nadležnosti, kao i koja su prava i obaveze jednog ministra. Da biste to naučili, morate za početak makar pročitati Zakon o državnoj upravi i Zakon o državnim službenicima i namještenicima. U dosadašnjih više od 100 dana rada Vašeg Ministarstva jedini zaključak koji se može izvesti je da za Vas ne postoje zakoni.

Shodno Zakonu, u Ministarstvu se može postaviti, da znate, jedan ili više generalnih direktora koji rukovode i organizuju rad u jednoj ili više organizacionih jedinica i za svoj rad odgovaraju ministru i Vladi. Ministarka, generalne direktore ne mogu nikako zamijeniti ugovorci, kako Vi to navodite, i to ne samo zbog poslova koje oni obavljaju već i zbog odgovornosti, a posebno činjenice da se oni biraju na osnovu javnog konkursa i da moraju ispuniti određene uslove. Njih imenuje Vlada, a ne Vi svojom odlukom kao što to činite sa ugovorcima. Znači, nasuprot obavezi da predložite pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva i u skladu sa Zakonom postavite generalne direktore, Vi angažujete, kako to navodite, 12 lica na osnovu ugovora o ekspertske-konsultantskim uslugama na period od 120 dana za iznos naknade od 1.000 eura. Tim licima se mjesečno iz budžeta isplaćuje 12.000 eura, a za ugovoreni period malo manje od 50.000 eura. Ove ugovore ste zaključili, kako kažete, radi lakše organizacije na spajanju četiri bivša ministarstva u jedno novoformirano i finansijsko-materijalnoo poslovanje u dijelu pomoći koncipiranja održivosti ideja spojenih organa. Toliko o uštedama i poštenju, kako to kažete, vezano za spajanje četiti ministarstva u jedno, a pri tome u Ministarstvu i Upravi imate 196 zaposlenih lica čiji je to posao.

Vi ste predstavljeni kao ekspert. Vjerujte da je lako biti ekspert ako treba angažovati 12 eksperata dodatno za naknadu od 1.000 eura da bi se obavio određeni posao. Prof. dr Koprivicu, koji je ostvario pravo na penziju, ste angažovali za mjesečnu naknadu od 1.000 eura za potrebe reorganizacije Ministarstva, a koje se odnose, kako kažete, na kreiranju politike i pripremi strategije za razvoj kulture i kreativnih industrija. Obzirom da se prof. dr Koprivica a ne Vi bavi Fakultetom za crnogorski jezik, koji nije dio Ministarstva i ne tiče se reorganizacije Ministarstva za što ste ga angažovali, jedini zaključak je da biste prije nego što pročitate Zakon o državnoj upravi za početak trebali da naučite /prekid/ između prosvjete i kulture. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 11:55:40)

Zahvaljujem poslanici Pribilović.

Ovim smo završili sedam pitanja upućenih ministarki Bratić.

Prelazimo na osmo koje postavlja poslanik Dragutin Papović, a neka se pripremi poslanik Abaz Dizdarević.

Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (29.03.21 11:56:03)

Hvala Vam, potpredsjednice.

Uvažene kolegice i kolege, dame i gospodo,
Ministarki prosvjete, nauke, kulture i sporta postavio sam sljedeće pitanje:

Ko, zašto i na osnovu čega je obustavio finansiranje Fakulteta za crnogorski jezik i knježevnost na Cetinju u periodu od 24. decembra 2020. godine do 17. marta 2021. godine?

Ovim pitanjem i ovim problemom smo se bavili na sjednici matičnog skupštinskog odbora 18. marta i nijesmo dobili odgovor. Ministarka u odgovoru na ovo pitanje navodi da je pitanje pogrešno postavljeno, da finansiranje fakulteta nije obustavljeno, da su isplaćivane plate. To niko nije ni sporio. Međutim, obustavljene su isplate koje omogućavaju funkcionisanje fakulteta. To je ono o čemu se suštinski radilo. Na toj sjednici skupštinskog Odbora predstavnik Ministarstva finansija je rekao da su oni uredno prenosili sredstva Ministarstvu prosvjete, kulture, nauke i sporta. Onda smo došli do zaključka da je Vaše Ministarstvo obustavilo isplate za funkcionisanje ovoga fakulteta. Pitali smo tada: na osnovu čega, ko i zašto. Više kolega je danas pomenulo da je to direktno kršenje Zakona o budžetu i privremenom finansiranju. Ko to krši, krši zakon. U Vašem Ministarstvu je prekršen zakon ovakvim postupanjima. Zato sam tada pitao a danas ponavljam: ko, zašto i na osnovu čega? Ono što je tada nevjesto pokušalo da se prebacuje sa Vašeg Ministarstva na Ministarstvo finansija i obrnuto, zatim Vaši saradnici koji su bili na toj sjednici su pokušali da pronađu i da ponude neke neosnovane razloge, po mom mišljenju, da bi objasnili ovu situaciju, a u stvari sve je jasno. Vi ste prvo pokušali da na ovaj način vidite šta će se desiti. Dakle, osnovni cilj je da ukinete ovaj Fakultet. Zatim ste probali to tako što ćete obustaviti finansiranje, ali ne i plate, pa ste čekali reakciju javnosti. Pa kada je došlo do protesta na Cetinju ispred Fakulteta, odnosno ispred nekadašnjeg Ministarstva kulture, Vi ste vidjeli da je javnost žestoko reagovala i onda ste dan prije nego što je održana sjednica matičnog skupštinskog odbora uplatili ono što je trebalo da uplatite već od 24. decembra prošle godine.

Po mom mišljenju, sve ovo govori i potvrđuje u stvari tezu da je ova Vlada Vlada apsurda, jer Vlada u Crnoj Gori, koja je po svom dubokom ideološko-političkom karakteru anticrnogorska u svakom smislu može da radi samo ovakve poteze. Ovo je u stvari program rada ove Vlade - da uništava jednu po jednu instituciju bez kojih nema crnogorske državnosti, bez kojih nema crnogorske nacionalnosti, bez kojih nema crnogorskog građanskog društva. Ovo je samo nagovještaj onoga što se sprema. Nikako ne možemo prihvatiti da bi to što ste vi naknadno ispravili ove zakonske propuste trebalo da umiri ljude koji su zabrinuti za ono što Vi radite i Vaša Vlada prema Crnoj Gori kao državi i prema crnogorskim građanima. Ovdje je na primjeru, odnosno /prekid/ jedan brutalni revanšizam, a Vaši govori i Vaši odgovori na prethodna pitanja kolega poslanica i poslanika, naročito iz kluba Demokratske partije socijalista, svjedoče o tome.

Mi nijesmo ovdje došli da bilo ko koga vrijeđa. Mi smo ovdje došli da postavimo pitanja i da, u skladu sa procedurom, dobijemo odgovore. Prema tome, ponašajte se u skladu sa onim što je Poslovnik i u skladu sa onim što je duh parlamentarizma.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:00:38)

Pravo na odgovor ima ministarka Bratić.
Izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 12:00:46)

"I čuvaj mu obraz kao on tebi", reče Njegoš - citira poslanica Vuković koja mi je sve draža.

Kada biste vi makar i naknadno, makar i za godinu, makar i za dvije vratili sve novce koje ste pokrali, mi bismo bili i više nego zadovoljni.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:01:05)

Ministarko Bratić, morate voditi računa o izrazima koje koristite u Parlamentu.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 12:01:28)

O izrazima? Dobro. ...sav novac koji ste nedomaćinski potrošili, mi bismo bili više nego zadovoljni. U bilo kom vremenskom intervalu, a ne u roku od dva mjeseca. Izvinjavam se. Ja volim da nazovem stvari pravim imenom, ali ako to nije po Poslovniku, pridržavaću se Poslovnika.

Neću da komentarišem zlonamjerne, maliciozne, brutalne, smijem li da kažem laži o tome da je Vlada necrnogorska ili atnicrnogorska. Ovo je najcrnogorskija Vlada koju ste imali zato što je najpoštenija, a u Crnoj Gori se bez obzira na etničku pripadnost, čojstvo i junaštvo uvijek najviše cijeni.

Gospodine Papoviću, odgovoriću Vam na pitanje koje ste polu postavili, a sada ću Vam odgovoriti na pitanje koje ste postavili. Bili zadovoljni ili ne, ovo je jedini odgovor koji imamo. Ministarstvo prosvjete nauke kulture i sporta je /prekid/ sve finansijske obaveze i to kako prema Univerzitetu Crne Gore, tako i prema Fakultetu za crnogorski jezik i književnost, kao jedinoj ustanovi visokog obrazovanja koja se finansira van Univerziteta zaključno sa februarom mjesecom 2021. godine. Ne želeći da dodatno privilegujemo nikoga, ne možemo da isplatimo bilo kakve naknade za mart prije nego što isplatimo i ostalim potrošačkim jedinicama, recimo Univerzitetu Crne Gore. Takođe, Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je uredno i to 25. decembra 2020. godine prenijelo sredstva Fakultetu za crnogorski jezik i književnost, koja se odnose na zarade zaposlenih za decembar 2020. godine; 29. januara za zarade zaposlenih za januar i 26. februara za zarade zaposlenih za februar. Dakle, prilično ažurno.

Na osnovu navedenog, proizilazi da nijesu tačni navodi iz poslaničkog pitanja da je obustavljeno finansiranje Fakulteta za crnogorski jezik i književnost u periodu od 24. decembra 2020. do 17. marta 2021. godine. Niko nije obustavio finansiranje. Ono što je tačno jeste da organi rukovođenja Fakulteta za crnogorski jezik i književnost, prema podacima sa kojima raspolaže Ministarstvo, nijesu dostavili Finansijski plan za 2021. godinu, kao ni Finansijski izvještaj za 2020. godinu, niti su ih ikad dostavljali, hvala Miroslave, iako im je to obaveza po članu 70 Statuta. S obzirom na navedeno, u skladu sa članom 60 Zakona o visokom obrazovanju, Ministarstvo će imenovati nezavisnog ovlašćenog revizora sa ciljem utvrđivanja činjeničnog stanja i načina na koji se budžetskim sredstvima raspolagalo u prošlosti i trenutno, imajući u vidu da crnogorska Vlada u vršenju spoljne kontrole može da imenuje nezavisnog ovlašćenog revizora radi ispitivanja finansijskog stanja ustanove koja stiče sredstva iz budžeta Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:04:34)

Zahvaljujem ministarki Bratić.

Prije nego što dam riječ poslaniku Papoviću, želim da pročitam član 105 Poslovnika. Znači, poslanici i drugi učesnici u pretresu dužni su da poštuju dostojanstvo poslanika i Skupštine i da se jedni drugima obraćaju sa uvažavanjem. Nije dozvoljeno korišćenje uvredljivih izraza ili iznošenje činjenica i ocjena koje se odnose na privatni život poslanika i drugih lica. Molim vas sve da povedemo računa o ovom članu Poslovnika i da ga poštujemo.

Sada pravo na komentar odgovora i eventualno dopunsko pitanje ima poslanik Papović. Izvolite. Imate minut pravo na proceduralno reagovanje.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (29.03.21 12:05:26)

Poštovana potpredsjednice,

Smatram da ste upravo prvi Vi sada prekršili član 105 u prethodnom izlaganju ministarke Bratić i u slučaju kada je odgovarala na pitanje kolegice Suzane Pribilović koristila je nekoliko uvredljivih riječi. Vi ste propustili da je u tom trenutku prekinete, opomenete i da je, prije svega, usmjerite da odgovara u skladu sa onim kako su poslovničke odredbe. Smatram da ste prekršili član 105.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:05:58)

Poslaniče Papoviću,

Ne znam jeste li zapazili, ja sam skrenula pažnju ministarki Bratić, a u obraćanju i poslanice Pribilović i ministarke Bratić u njihovom međusobnim komentarima, odnosno pitanju i odgovoru na pitanje, bilo je na ivici, ali sa jedne i sa druge strane. A u ovom slučaju kada se radi o reakciji na Vaše pitanje, ja sam upozorila ministarku Bratić.

A sad vas sve molim da povedete računa o ovom članu, jer nema potrebe da koristimo bilo kakve uvredljive izraze. Možemo svi naći izraze koji će iskazati naš politički stav o bilo kom pitanju, a da ne vrijeđamo jedne druge.

Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (29.03.21 12:06:48)

Vi kao iskusna poslanica znate da se reaguje u trenutku kada se čuje uvredljiva riječ, a ne naknadno kao što ste Vi sada uradili. To se odnosi ne samo u ovom slučaju na ministarku, nego na sve nas. Ako bilo ko u jednom trenutku upotrijebi tu riječ, Vi kao predsjedavajuća ste dužni da istoga trenutka prekinete izlaganje i da opomenete. Inače, gubi smisao. Ako dopustite da se završi izlaganje, onda je to jedna naknadna opomena koja ne postiže funkciju predviđenu Poslovnikom. A u izlaganju ili u odgovorima ministarke Bratić bilo je zaista uvredljivih riječi. Udaralo se na nečije obraze, govorilo se o nečijem kriminalnom ponašanju. Samo neka kaže imenom i prezimenom čijem, pa ćemo onda da to raspravimo. Ne možete to tako raditi.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:07:41)

Dala sam Vam da iskomentarišete i moj odgovor. Ja sam reagovala u istom momentu i upozorila ministarku Bratić. Možemo da uzmemo i stenogram ako treba.

Sada Vas molim ako imate potrebu za komentarom odgovora i dodatnim pitanjem, da uzmete riječ. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (29.03.21 12:07:57)

Ovo što je ministarka dodala u odgovoru vezano za neispunjavanje obaveza Fakulteta za crnogorski jezik i književnost sa Cetinja da ne dostavlja finansijski izvještaj i finansijske planove, ja nijesam ni pitao. To što Vi pokušavate da eventualno drugim problemom pravdate ovaj prvi, za čiju ste odgovornost isključivo Vi nadležni, to je manir demagoga, odnosno najgoreg oblika populizma koji vlada u ovoj Vladi.

Takođe, što se tiče ove, kako Vi kažete, crnogorske Vlade, ja samo da podsjetim da u toj Vladi političko-ideološko opredjeljenje je vezano za četničku ideologiju, da ste Vi recimo predlagali da se Njegošev mauzolej spusti malo sa sadašnje lokacije, da ste vi Crnogorce nazivali u pogrđnom smislu etničkim inženjeringom kao proizvod umjetničkog inženjeringa, pa neka javnost sudi na osnovu toga koliko je ova Vlada zaista u svakom pogledu crnogorska. Takođe, imam i dodatno pitanje.

Kolega Nikolić je prošle sedmice pitao Vašeg kolegu ministra pravde jedno pitanje. Ja bih to pitanje sada prosljedio Vama, jer to pitanje nije samo iz nadležnosti prava i pravde, već je iz nadležnosti, prije svega, kultivisanosti i prosvijećenosti ljudi, a to je:

Da li Vi mislite da se u Srebrenici desio genocid? Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:09:34)

Zahvaljujem.

Izvolite. Imate pravo u pet minuta na odgovor.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 12:09:53)

Poslanik je postavio je dopunsko pitanje, pominje populizam. Iz čisto populističkih razloga je postavio dopunsko pitanje, koje nikakve veze nema sa finansiranjem Fakulteta za crnogorski jezik i književnost, te ga stoga neću udostojiti odgovora. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:10:13)

Zahvaljujem.

/Upadice/ Ovo je odgovor ministarke Bratić. Javnost će da sudi da li je adekvatan ili nije, a mi nastavljamo dalje.

Sljedeće pitanje postavlja poslanik Abaz Dizdarević, a neka se pripremi kolegica Jovanka Laličić. Dozvolite da poslanik Dizdarević postavi pitanje. Izvolite, kolega Dizdareviću.

ABAZ DIZDAREVIĆ (29.03.21 12:10:55)

Uvažena predsjedavajuća gospođo Bošnjak, poštovani ministri u Vladi Crne Gore, poštovane koleginice i kolege poslanici,

Za ministarku, gospođu Bratić sam postavio pitanje:

Šta Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta preduzima na planu nastavka podrške i afirmacije kreativnih industrija, kao generatora ekonomskog razvoja u oblasti kulture, te da li Vlada Crne Gore planira nastaviti realizaciju programa Kreativna Crna Gora: identitet, imidž, promocija, koji je realizovan u periodu 2017-2020. godina?

Jedno obrazloženje ću dati, vezano i za sam sistem funkcionisanja kreativnih industrija i kao uvod u ovo pitanje. Dakle, kreativne industrije su postale jako važan segment za snaženje ekonomija država u kojim se sprovode ove vrste umjetničkih djelatnosti. Djelovanjem ovih industrija se pokazalo da je ljudska kreativnost zapravo najveći ekonomski resurs. Znanja korišćena u okviru ovih industrija, kroz kreativnost i inovativnost, u vrlo u kratkom periodu su osnažile umjetničke zajednice i u velikoj mjeri popravile standard života svih aktera.

Parametri ekonomskog rasta u zemljama koje sprovode programe kreativnih industrija bilježe značajno učešće ovog sektora u bruto-društvenom proizvodu. Zato kreativne industrije predstavljaju snažan potencijal i podsticaj za razvoj kreativnog sektora i u Crnoj Gori. Imajući u vidu aktuelnu situaciju sa pandemijom Kovid-19, neophodno je preduzeti konkretne aktivnosti i obezbijediti dodatne mjere podrške ovom sektoru u oblasti umjetnosti, kako bi se angažovali umjetnici iz različitih oblasti i obezbijedila veća konkurentnost njihovog kreativnog proizvoda.

Prethodno Ministarstvo kulture je u svoje posljednje tri godine funkcionisanja sprovodilo programske aktivnosti za realizaciju programa "Kreativna Crna Gora". Kako je riječ o programu koji je koncipiran kao intersektorska platforma za realizaciju različitih aktivnosti u funkciji afirmacije i valorizacije državnog i kulturnog identiteta Crne Gore i prezentacije njenog multikulturnog konteksta, ima izuzetan značaj, a njegova realizacija je poprimila karakter javnog interesa. Možemo konstatovati da se u novonastalim zdravstvenim okolnostima negativan efekat u najvišoj mjeri osjetio kod sljedećih kategorija kulturnih poslenika, koji se mogu vezivati za sektor kreativnih industrija. U pitanju su frilens angažmani, koji u savremenoj ekonomiji su dominantno prepoznati kao djelatnici u oblasti kulture, a koji nemaju zasnovan radni odnos već pravo na svoja potraživanja ostvaruju kroz jednokratne autorske ugovore ili ugovore o djelu, te kao takvi nijesu uključeni ni u jedan formalni privredni okvir već djeluju kao fizička lica. Ova kategorija kulturnih djelatnika je najbrojnija i to prije svega u oblastima: filmske i pozorišne djelatnosti, likovnog i muzičkog stvaralaštva, primijenjenih umjetnosti, grafičkog dizajna i drugih oblasti umjetničkog izražavanja.

Samostalni umjetnici su druga kategorija. Selektovani od strane Ministarstva kulture shodno Zakonu o kulturi, a koji svoje prihode ne mogu da ostvare kroz autorske ili ugovore o prodaji umjetničkih djela. Ova kategorija kulturnih djelatnika broji 107 umjetnika i njihov ekonomski status je vrlo upitan.

Trećoj kategoriji pripadaju preduzetnici koji su registrovani za obavljanje kulturnih djelatnosti u oblastima stvaralaštva, kreativnih industrija, filmske produkcije i slično, koji zbog nemogućnosti ostvarivanja prometa usluga ne mogu ostvarivati rentabilno poslovanje i održivost svih relevantnih procesa.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK:

Molim Vas, privodite kraju.

ABAZ DIZDAREVIĆ:

Privodim. Još jedna rečenica.

Četvrtoj kategoriji pripadaju privredna društva čija je osnovna djelatnost prikazivanje filmova, komercijalni bioskopi koji usljed zabrane javnih i drugih okupljanja imaju prepreku u svom redovnom poslovanju. Ovom spisku možemo dodati jako otežano funkcionisanje umjetničkih strukovnih asocijacija.

Pitam ministarku: Šta mislite o najstarijem i najbrojnijem Udruženju likovnih umjetnika Crne Gore? Da li će Ministarstvo kulture omogućiti njihov rad? Ovo je institucija stara 76 godina i po prvi put se suočava sa problemom finansiranja u osnovnim djelatnostima.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK:

Molim Vas, imaćete pravo kasnije kroz komentar da nastavite.

ABAZ DIZDAREVIĆ:

Završavam. Zahvaljujem na razumijevanju.

Da li smatrate da odluke da u uslovima pandemije i krize budu poništeni i redovni konkursi u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva, odnosno da još uvijek nemamo raspisane redovne konkurse za oblasti kreativnih industrija koje služe kao instrumenti pomoći ovom sektoru kulture, predstavljaju odgovoran odnos Vašeg Ministarstva prema umjetnicima i njihovoj egzistenciji? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:17:28)

Konstatujem da je bilo prekoračenje dugo tri minuta.

Izvolite, ministarko Bratić. Dozvoliću i Vama ukoliko imate potrebu.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 12:17:41)

Pa pošto se pitanje koje je postavljeno ne poklapa se sa pitanjem koje je meni postavljeno, ne poklapa u potpunosti. Ako mislite da o likovnim umjetnicima, njihovom udruženju i poništenim konkursima želite da postavite dopunsko pitanje, rado ću Vam odgovoriti pisanim putem. A sada ću Vam odgovoriti samo na ono pitanje koje sam dobila, a to je:

Što Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta preduzima na planu nastavka podrške i afirmacije kreativnih industrija, kao generatora ekonomskog razvoja u oblasti ekonomske kulture, te da li Vlada Crne Gore planira nastaviti realizaciju programa "Kreativna Crna Gora: identitet, imidž, promocija", koji je realizovan u periodu 2017-2020. godina? Na ovo pitanje Vam sada mogu odgovoriti, a na ostala pitanja ukoliko ih smatrate relevantnim kao dopunskim, odgovoriću Vam u pisanoj formi.

Poštovani poslaniče Dizdareviću,

Hvala Vam na konstruktivnom pitanju. Nekadašnje Ministarstvo kulture je u okviru realizacije programa "Kreativna Crna Gora: identitet, imidž, promocija 2017-2020" sprovelo aktivnosti na polju razvoja i afirmacije iz sektora kreativnih industrija kroz tri godišnja javna konkursa za sufinansiranje projekata u ovoj oblasti, na osnovu kojih su podržana 42 projekta u ukupnoj vrijednosti od 280.000 evra.

Podržani projekti su bili jako uspješni na nacionalnom i međunarodnom nivou, a zahvaljujući podršci ovog resora, sektor kreativnih industrija, posebno mladi i talentovani preduzetnici koji rade u ovoj oblasti, dobio je na značaju i dobili su na značaju.

U prethodnom trogodišnjem periodu, fokus podrške sektoru kreativnih industrija bio je u tematskom dijelu vezan za razvoj raznolikosti kulturnog izraza u različitim oblastima, arhitektura, grafički i industrijski dizajn, muzika i performans, izdavaštvo, zanati, savremeno likovno i primijenjeno stvaralaštvo, modni dizajn i dizajn tekstila. Dodatno, kroz predmetne konkurse podržani su i projekti iz oblasti razvoja informaciono-komunikacionih tehnologija, odnosno ICT sektora, sa posebnim akcentom na sektor razvoja video igara, odnosno gejminga kao savremenog kreativnog izraza sa osobitim ekonomski održivim kapacitetom.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta će i u narednom periodu podržavati sektor kreativnih industrija, kao jednu od razvojnih oblasti kulture sa izrazitim potencijalom za unapređenje preduzetništva i generisanje ekonomskih benefita. Okvir za realizaciju ove podrške biće definisan programom razvoja kulture 2021-2025. godina, koji će predstavljati krovni strateški dokument za implementaciju razvojnih politika resora kulture. U odnosu na uspješnost realizacije projekata koji su već podržani u prethodne tri godine, a posebno sa aspekta njihove ekonomske održivosti, smatramo da pospješivanje kreativnog preduzetništva zaista treba da bude osnov održive kulturne politike u oblasti kreativnih industrija.

U tom smislu, nastavićemo sa implementacijom kapitalnih projekata u oblasti kulture u cilju stvaranja infrastrukturnih preduslova za razvoj kulturnog i kreativnog sektora, uspostavljanju kreativnih habova kao prostora za rad stvaralaca i preduzetnika. Kroz jačanje infrastrukture obezbjeđuje se podrška u obrazovanju i usavršavanju preduzetničkih vještina, rezidencijalni i specijalizovani programi obuke, osposobljava radna snaga za rad u kulturnim i kreativnim industrijama, omogućava veći stepen klusterskog povezivanja, podstiče uspostavljanje inovacionih ekosistema, tehnoloških inovacija onoga što zovemo preduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama i povezanim djelatnostima, kreiraju novi i nadograđuju postojeći lanci vrijednosti proizvodnje unutar pojedinačnih sektora, povezuju proizvodni lanci unutar kreativnog sektora sa ostalim industrijskim privrednim djelatnostima i drugo. Tako da - nešto što je uspješno ćemo nastaviti i u ovim okolnostima i uslovima, koji nijesu baš najbolji, da podržimo koliko je u našoj moći.

Nastavićemo sa podrškom ovom programu.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:21:48)

Zahvaljujem ministarki Bratić.

Izvolite, imate pravo na komentar. Da li ćemo ono smatrati kao dopunska pitanja što ste uputili?

ABAZ DIZDAREVIĆ (29.03.21 12:21:58)

Možemo apsolutno smatrati dopunskim pitanjem pitanje koje se tiče Udruženje likovnih umjetnika Crne Gore i njegovog funkcionisanja. Mogu reći da sam djelimično zadovoljan odgovorom. Ohrabrujuće je zaista to što ste namjerili da nastavite jedan program koji je sproveden kroz funkcionisanje prethodne Vlade. Ali, bojim se da ostaje nejasan ovaj pravni okvir. Funkcionisanje kreativnih industrija mora pratiti i institucionalni okvir, koji u tom smislu podrazumijeva određeni sekretarijat koji se bavio ovim pitanjima do sada, a koliko znam, koliko sam upoznat, taj sekretarijat je ukinut. Ispravite me ako griješim.

Direktora za kreativne industrije ne postoji ili na već četiri mjeseca nemamo na rukovodećim mjestima ljude koji bi se ozbiljno bavili ovim sektorom kulture, razriješen je visoko stručni odnosno rukovodni kadar koji se bavio ovim pitanjima u ranijem periodu, a nemamo novih imenovanja. Iz tog razloga vaš odgovor koji jeste inicijalno ohrabrujući djeluje neubjedljivo, jer smatram bez ove institucionalne potpore ne možemo ozbiljno pristupiti problemu bavljenja kreativnim industrijama. Ovo je jako važan sektor za nas umjetnike, za sve umjetnike u Crnoj Gori i ohrabrujuće je to što ste namjerili da date podršku razvoja ovog sektora. Samo egzaktno, evo može se i ovo tretirati kao dopunsko pitanje - ili ide samo jedno dopunsko pitanje? Izvinjavam se.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:24:02)

Samo jedno dopunsko pitanje, ali ako se slaže ministarka Bratić, evo možemo da...

ABAZ DIZDAREVIĆ (29.03.21 12:24:18)

U redu.

Zahvaljujem ministarki. Oba pitanja bih volio da dobijem u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:24:27)

Idemo dalje.

Svakako ste imali pravo po onom članu 50 Poslovnika Skupštine, ali evo napravićemo izuzetak pošto ste ovdje imali korektnu polemiku.

Sada pitanje postavlja poslanica Jovanka Laličić.

Izvolite, kolegice.

JOVANKA LALIČIĆ (29.03.21 12:24:45)

Hvala, predsjedavajuća.

Poštovani građani, poštovane kolege i kolegice,

Ministarki prosvjete, nauke, kulture i sporta Vesni Bratić postavila sam sljedeće pitanje:

Šta ste konkretno preduzeli u slučajevima zloupotrebe djece u vjerske, odnosno političke svrhe u školama Tivtu i Pljevljima?

Da podsjetim, u Tivtu su u Osnovnoj školi "Drago Milović" đacima prvacima dijeljeni novogodišnji paketići od strane Bratstva srpske pravoslavne omladine Sveti Pantelejmon, uz koje su bili prikačeni letak sa čestitkama - blagoslovljeni praznici, utisnutim logom ove organizacije i ispisanim nazivom iste na Fejzbuk i Instagram profilu.

U Pljevljima, povom srpskog sveca Svetog Save, udruženje koje nosi njegovo ime i lokalna Srpska kuća organizovali su podjelu poklon paketića za đake prvake, i to za đake prvake pravoslavne

vjeroispovijesti bojanke sa likom Svetog Save i brošuram o njegovom djelu, a đacima islamske vjeroispovijesti samo slatkiše. Dakle, u jednom i drugom slučaju đaci, odnosno djeca kojima je potrebno obezbijediti mirno i bezbrižno djetinjstvo prisustvovali su predstavi koja je imala za cilj samo i isključivo besprizornu promociju jedne vjerske organizacije - Srpske pravoslavne crkve. A sve to pod plaštom brige i humanosti upravo onih, kad je Tivat na primjer u pitanju, samo prije nekoliko mjeseci su se ustremili i kleli kletvama od kojih se ježila i kosa na glavi, proklinjali majke i očeve ove djece, pa i njih kao njihovo potomstvo samo zato ukoliko se budu na predstojećim izborima izjasnili za Demokratsku partiju socijalista. Da ne pominjem kletve od istih ovih povodom usvajanja Zakona o slobodi vjeroispovijesti.

Međutim, po svom naumu i posljedicama u slučajevima koje pominjem u Tivtu i Pljevljima ovo je mnogo teže, jer prekršeno je nešto najbitnije, a to su osnovna dječija prava. Bezobzirno i sa zlom namjerom, zanemarena je činjenica da su tu bila djeca raznih nacionalnosti, konfesija, pa i djeca čiji su roditelji ateisti. U Pljevljima su, dakle, djeca razvrstavana, prebrojavana po nacionalnosti. I u jednom i u drugom slučaju pokazalo se da nemaju granica beskrupuloznosti i besprizornosti. Kada je Tivat u pitanju, sve se to dešava u vrijeme kada je upravo uz pomoć Srpske pravoslavne crkve u Tivtu došla na vlast nova većina, neprirodna koalicija koja je sve samo ne građanska. Nažalost, nijesu ova dva primjera usamljena. Prisjetimo se primjera skandaloznog ponašanja učiteljice iz Bara, koja, očito okuražena upravo odsustvom teže sankcije, po drugi put zloupotrebljava djecu pozivajući ih na moleban i to je još u vrijeme pandemije. U svim ovim primjerima radi se o najgrubljoj povredi i zloupotrebi pedagoške i obrazovne uloge. Svima njima je zajedničko da se događaju u multivjerskim, multinacionalnim sredinama koje je do tada krasio skladan život i međusobno poštovanje. Ovi i još mnogi primjeri grube zloupotrebe djece su samo nakaradni, odnosno zloradi projekti, naumi desekularizacije koji se sprovodi u Crnoj Gori. To je otvoreno podrugivanje, odnosno narušavanje osnovnih principa na kojima počiva građanska, multivjerska, multinacionalna i antifašistička Crna Gora. Ali, to nije slučajno. Protagonisti ovakvih ideja posebno su okuraženi činjenicom da je i nova vlast, svetosavska i apostolska, sastavljena u manastiru, pa zašto se nebi i oni na ovaj način ponašali? Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:28:38)

Pravo na odgovor ima ministarka Bratić.
Izvolite.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 12:28:47)

Ja ću da odgovorim na postavljeno pitanje. Neću se baviti molebnima, Srpskom pravoslavnom crkvom, svetosavljem i kletvama. Baviću se konkretno postavljenim pitanjem:

Šta ste konkretno preduzeli u slučajevima zloupotrebe djece u vjerske, političke svrhe u školama u Tivtu i Pljevljima?

Uvažena poslanice Laličić,

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je upoznato sa činjenicom da je u nekim školama na teritoriji opština Tivat i Pljevlja došlo do radnji koje se mogu protumačiti kao mogući pokušaj zloupotrebe djece u vjerske ili političke svrhe. Tako su u školi "Boško Buha" u Pljevljima dva lica, predstavnici NVO-a "Sveti Sava", ispoljila namjeru da djeci u prvom razredu doniraju paketiće koji su se sadržajno razlikovali. Tom prilikom u paketićima koji su bili namijenjeni djeci islamske vjeroispovijesti našli su se slatkiši, dok su paketići namijenjeni djeci pravoslavne vjeroispovijesti sadržali i bojanke sa likom Svetoga Save i brošuru o njegovom djelu.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta odmah nakon saznanja za navedene događaje kontaktiralo je direktore navedenih ustanova radi dobijanja informacija koje bi poslužile kao osnov za dalje djelovanje. Upućenim dopisima resorno Ministarstvo je zahtijevalo od direktora škola izjašnjenje o navedenim događajima. Direktor Osnovne škole "Boško Buha" u Pljevljima dopisom je obavijestio Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta da je istina da je nevladina organizacija "Sveti Sava" dijelila djeci paketiće različitoga sadržaja, ali da je za sve navedeno postojala saglasnost roditelja, te da su roditelji preuzeli poklone.

U dijelu pitanja u vezi sa dešavanjima u školi u Tivtu kada su takođe djeci dijeljeni pokloni, resorno Ministarstvo preduzelo je takođe sve neophodne korake u cilju utvrđivanja tačnog činjeničnog stanja. Nakon prikupljenih informacija, resorno Ministarstvo je dopisom, u skladu sa odredbama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, zabranilo svaki vid zloupotrebe djece u bilo kom obliku. Poseban akcenat je stavljen na zabranu dijeljenja poklona učenicima od strane trećih lica: pojedinaca, pravnih lica, nevladinih organizacija i slično.

Resorno Ministarstvo obavezalo je direktore škola da u slučaju da treća lica traže bilo koji vid komunikacije sa učenicima, o istom prethodno obavijesti Ministarstvo kako bi Ministarstvo imalo uvid u kompletna dešavanja koja se tiču naših učenika. Ovo Ministarstvo nije i nikada neće ni u kom obliku dozvoliti bilo kakve pokušaje zloupotrebe djece, bez obzira da li oni imaju politički, vjerski ili neki drugi karakter. Cilj je da se djeci, učenicima omogući mirno djetinjstvo, bezbrižno, djetinjstvo bez nametanja sistema vrijednosti izvan onoga koji im se pruža kroz sistem obrazovanja, kao i apsolutno poštovanje njihovih prava. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:31:39)

Zahvaljujem ministarki Bratić. Pravo na komentar odgovora ima poslanica Laličić i eventualno na dopunsko pitanje.

Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (29.03.21 12:31:48)

Komentar i jedno dopunsko pitanje.

Ministarko Bratić,

Naravno da nijesam zadovoljna Vašim odgovorom, a naročito nijesam zadovoljna sa onim što ste preduzeli povodom ovakvih slučajeva. Nevješto ste pokušali da to kvalifikujete kao pokušaj. Međutim, to nije pokušaj. To je učinjeno djelo, što bi mi pravnici rekli, a o tome svjedoči i nalaz i mišljenje zaštitnika ljudskih prava.

Naravno, nijesam zadovoljna Vašom reakcijom i smatram da je trebalo ne samo Vaše ministarstvo, nego i Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, pa i kompletna Vlada da u ovom slučaju reaguju. Međutim, ponavljam, ništa čudno i neočekivano. Što očekivati od nekog ko za Crnogorce kaže da su proizvod genetičkog inženjeringa? Što očekivati od ministra za ljudska i manjinska prava koji negira genocid u Srebrenici, ili od predsjednika Vlade koji samo u svom populističkom maniru govori o pomirenju u Crnoj Gori, a iz dana u dan radi sasvim suprotno, podgrijavajući mržnju i netrpeljivost, udarajući na temelje sekularne, antifašističke, građanske Crne Gore?

Što znači da ste uputili dopis rukovodstvima škola kojim ste zabranili svaki vid zloupotrebe djece? Pa valjda bi to rukovodstvo škola trebalo da zna da je ovim činom narušen, prije svega, Zakon o obrazovanju i bez Vašeg dopisa, dakle član 5.

Ja Vas pitam: Je li ovo uvod u uvođenje vjeronauke u redovan, odnosno obavezan sistem obrazovanja umjesto građanskog obrazovanja, kroz koji đaci treba da uče o različitostima, o potrebi međusobnog uvažavanja i poštovanja, različitosti među ljudima kao našeg najvećeg bogatstva (da vole i poštuju svog druga i drugaricu, nasuprot podjelama, odnosno prebrojavanjima ko je koje vjere i nacije)? Građani se svakog dana sve više pitaju da li je to nova Crna Gora, to oslobođenje koje nam nudi nova parlamentarna većina, ali i nove lokalne vlasti po uzoru na njih.

Kada je u pitanju ova tema, samo mala digresija, odnosno dilema. Moram pred crnogorskom javnošću da pitam zašto je baš Tivat izabran da se o njemu od strane premijera, simboličnom sadnjom maslina, što ona ponajmanje simbolizuje jer ona je simbol plodnosti i izobilja, oda poštovanje svim preminulim, pošalje poruka tuge i to u dvorištu pravoslavnog manastira. Kako to da razumiju i koju poruku šalžete porodicama preminulih drugih vjeroispovijesti ili ateista? Čija je to ideja bila - da li premijera ili predsjednika Opštine Tivat, koga sam na lokalnom parlamentu samo dva dana prozvala zbog čega nije proglasio dan žalosti zbog preminulih sugrađana raznih vjera i nacija?

Poštovani građani, sva ova dešavanja u školama, ali i ova posljednja govore da je na djelu otvorena klerikalizacija, odnosno otvoreni nasrtaj na sekularnu državu Crnu Goru. To je moj komentar Vašeg pitanja.

Samo bih postavila još jedno dopunsko. Pošto ste u svojim odgovorima na današnja poslanička pitanja često spominjali sprženu zemlju, možete li mi odgovoriti kako ste u sprženoj zemlji dobili državljanstvo i kako ste u sprženoj zemlji postali profesorica na državnom univerzitetu. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:35:23)

Izvolite, ministarko Bratić.

VESNA BRATIĆ (29.03.21 12:35:29)

... gospođa Laličić shvatila da se na ovo pitanje o paketićima, ne naročito logično, ali nekako nadovezuje pitanje o uvođenju vjeronauke u školama.

Maslinu, premijera i predsjednika Opštine Tivat ne bih da komentarišem, jer takođe ne spada u pitanje.

Isto tako, ovo posljednje ne spada u pitanje i ni na koji način se ne nadovezuje na poslaničko pitanje gospođe Laličić, pa, prema Poslovniku, nisam u obavezi da joj odgovorim.

Odgovoriću Vam ovako: Paketići koje su NVO, za koje prvi put čujem, donirali školama, uz saglasnost roditelja, koliko sam razumjela, različitih etničkih i vjerskih izjašnjenja nisu uvod u uvođenje vjeronauke u školama. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:36:28)

Zahvaljujem ministarki Bratić.

Ovim je i set pitanja upućen ministarki prosvjete, nauke, kulture i sporta ministarki Bratić završen.

Imamo proceduralnu reakciju.

Izvolite kolegice Laličić.

JOVANKA LALIČIĆ (29.03.21 12:36:48)

Zahvaljujem, predsjedavajuća. Ja nisam postavila dopunsko pitanje ovo kako ga je ona kvalifikovala. To je moj komentar odgovora na njeno pitanje.

Ja sam postavila jasno i glasno dopunsko pitanje: Kako je dobila državljanstvo u sprženoj zemlji? Kako je postala profesor na Univerzitetu državnom? I mislim, prije svega, da su ministri obavezni da u ovom Parlamentu odgovaraju na dopunska pitanja poslanika, da je to njihova obaveza i da bi trebalo da ih na to upozorite. Takođe, i da se na ovakav način ministri ne mogu ponašati prema poslanicima koje je izabrao narod. Mi smo njih birali, a nas je birao narod.

Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:37:34)

Koleginice Laličić, ministarka ima pravo da odgovori na dopunsko pitanje kako ona želi. Da li ste Vi zadovoljni ili niste, javnost će da procijeni. Ona je smatrala da treba da da ovakav odgovor i ja neću ulaziti u sadržaj odgovora ukoliko on nije uvredljiv, ili na neki način se ne krši naš Poslovnik.

Ovim je set pitanja upućen ministarki Bratić, odnosno ministarki prosvjete, nauke, kulture i sporta završen.

Zahvaljujem se Vama i zahvaljujem se državnom sekretaru Anđeliću.

Sada ćemo preći na set pitanja upućen ministarki zdravlja gospođi Jeleni Borovinić -Bojović.

A pitanje prvo iz ovog seta upućeno ministarki zdravlja postavlja kolegica Danijela Đurović. Neka se pripremi Draginja Vuksanović - Stanković.

Koleginice Đurović, izvolite.

DANIJELA ĐUROVIĆ (29.03.21 12:38:48)

Poštovana predsjedavajuća, kolege i kolegice poslanici, poštovani predstavnici Vlade, ministri i ministarke koji su danas ovdje prisutni,

Postavila sam pitanje ministarki zdravlja koje glasi:

Kada će se obezbijediti zakonske pretpostavke i omogućiti neograničen broj besplatnih postupaka medicinski potpomognute oplodnje, što je od dragocjene pomoći parovima u Crnoj Gori u liječenju neplodnosti?

Poštovani građani Crne Gore, moram da kažem da je zabrinjavajuće da su preko 100 hiljada stanovnika u Crnoj Gori suočeni sa problemom neplodnosti, a samim tim i veliki broj parova, odnosno žena su imali i po više neuspješnih postupaka vantjelesne oplodnje. Mnogi od njih i danas imaju želju da se ostvare kao roditelji, da se i bore i da u toj borbi i uspiju.

Imajući u vidu dugotrajan i jako skup proces koji zahtjeva kompletna procedura medicinski potpomognute oplodnje, naša obaveza je da svim budućim roditeljima ovaj put učinimo što lakšim, a sam

proces dostupnim svima. Od pitanja nataliteta u Crnoj Gori se ne smije bježati, a što se tiče neplodnosti, ona je tretirana kao bolest i kao takva se mora liječiti i ne smiju se zatvarati vrata ljudima koji žele potomstvo. Svi ljudi imaju jednako pravo da se liječe. Po članu 73 Ustava Crne Gore, država stvara uslove kojima se podstiče rađanje djece. Članom 8 je zabranjen svaki vid diskriminacije, a samim tim i diskriminacija po osnovu starosti.

Kao članica Socijalističke narodne partije, ali i kao članica predizborne koalicije "Za budućnost Crne Gore", kada smo zajednički postavili prioritete svog budućeg djelovanja, podsjetiću na pismo upućeno ženama Crne Gore i citiraću dio iz njega: "Svaki će pokušaj vantjelesne oplodnje biti plaćen iz budžeta Crne Gore, jer je za nas najvažniji život i pravo na život koji nekome možemo da pružimo". Smatram da smo se ovim obavezali i kao poslanici i kao Vlada, koja predstavlja nas u Crnoj Gori, da napravimo veliki broj aktivnosti kako bismo došli do ostvarenja ovog cilja.

Takođe, pohvaliću rad nevladine fondacije "I ja imam pravo da budem mama". Nevladine fondacije koja je za par mjeseci u ovoj situaciji pandemije korona virusom uspjela da preko on lajn peticije prikupi preko 4,5 hiljade potpisa podrške za obezbjeđivanje većeg broja, odnosno neograničenog broja pokušaja vantjelesne oplodnje koje se finansira iz državnog budžeta, odnosno preko Fonda zdravstva.

Svakako, njihova namjera je i na ovaj način da apeluju na državu Crnu Goru i na Ministarstvo zdravlja da se u što većem broju obezbijedi postupak finansiranja ovih pokušaja.

Iz tog razloga, kao poslanica ovog Parlamenta, smatram da je neophodno da poštujemo naša ustavna opredjeljenja, da podstičemo natalitet naše države i da ukinemo bilo kakav vid diskriminacije. Spremna sam da dam i svoj lični doprinos kao poslanica zajedno sa vama iz Ministarstva zdravlja i sa vrijednim ljudima iz fondacije "I ja imam pravo da budem mama", da radimo na izmjenama zakonodavstva i što se tiče Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju i što se tiče Zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji, kako bismo što prije imali kvalitetna zakonska rješenja i kako bi ona bila i u naš budžet, odnosno finansijska opredjeljenja kako bismo ovaj cilj postigli što prije i što kvalitetnije. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:43:07)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor ima ministarka zdravlja Jelena Borovinić - Bojović. Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 12:43:14)

Kao prvo, želim da pozdravim Vas, potpredsjednicu Skupštine, kao i sve uvažene poslanice i poslanike i da se zahvalim Vama, uvažena poslanice, na ovom pitanju.

U potpunosti sam saglasna sa Vama da je ovo jedna tema o kojoj do sada očigledno nije raspravljano i govoreno na pravi način i u onoj mjeri koje ovo pitanje zaslužuje. U potpunosti sam saglasna da ćemo zajednički, sigurna sam, doprinijeti što bržem rješenju ovog problema u cilju popravljivanja nataliteta, što je svakako, sigurna sam, prioritet i cilj svih nas zajedno.

Predlog zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji, koji je Vlada Crne Gore utvrdila na sjednici od 16. januara 2020. godine, još uvijek se nalazi u skupštinskoj proceduri. Predlogom ovog zakona predviđeno je da svako lice ima pravo na liječenje neplodnosti primjenom postupka medicinski potpomognute oplodnje, pod jednakim uslovima i slobodno izraženom voljom, u skladu sa ovim biomedicinskim dostignućima i standardima medicinske nauke i prakse. U primjeni u liječenju neplodnosti primijenjenom postupku vantjelesne oplodnje jemči se pravo na dostojanstvo, zaštitu identiteta, poštovanje ličnog integriteta pravičnosti i predviđeno je da se posebna briga mora posvetiti smanjenju rizika i zaštiti zdravlja i interesa žene i djeteta rođenog primjenom postupka vantjelesne oplodnje, kao i drugih lica koja učestvuju u postupku vantjelesne oplodnje.

Predlogom ovog zakona utvrđeno je da pravo na liječenje neplodnosti primjenom postupka medicinski potpomognute oplodnje imaju lica koja su punoljetna i u starosnoj dobi koja omogućava ostvarivanje roditeljskih prava i obaveza i koja su u takvom psihosocijalnom stanju na osnovu kojeg se može očekivati da će djetetu obezbijediti uslove za pravilan i potpun razvoj, a postupak medicinski potpomognute oplodnje primjenjuje se u skladu sa zdravstvenim stanjem i reproduktivnim mogućnostima žene, odnosno buduće majke. Medicinska struka i praksa su od presudnog značaja za utvrđivanje zdravstvene, odnosno reproduktivne sposobnosti buduće majke, pri čemu ne treba zanemati ni uticaj ovih postupaka po zdravlje same žene, tako da će se ovo pitanje, odnosno broj pokušaja primjene postupaka medicinski potpomognute oplodnje razmatrati nakon donošenja zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji.

Mogu da dodam sa zadovoljstvom da ću kao ministarka zdravlja učiniti sve dodatne napore da se medicinski potpomognuta oplodnja maksimalno aktuelizuje kao pitanje i da se na najbolji mogući način odgovori izazovu svake žene koja ima jednako pravo da bude majka, kako bismo na najbolji mogući način udovoljili prvo i osnovno željama buduće majke, pa i u budućih roditelja, a samim tim uticali i na poboljšanje nataliteta naše nacije. Hvala Vam na pitanju.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:46:11)

Pravo na komentar odgovora ima poslanica Đurović.
Izvolite.

DANIJELA ĐUROVIĆ (29.03.21 12:46:17)

Zahvaljujem gospođi ministarki na odgovoru usmenom, a takođe i pisanom odgovoru koji sam dobila.

Moram da kažem da u jednom dijelu možda imamo nekih nedovoljnih informacija. Hajde da to postavimo ovako - da možda niste opisali kompletnu hronologiju dešavanja što se tiče samog zakona.

Postojeći Zakon o liječenju neplodnosti asistiranim reproduktivnim tehnologijama iz 2009. godine prema ocjeni stručne javnosti i nije toliko loš. Taj zakon jeste iz 2009. godine i potrebno ga je sa novim tehnologijama dopuniti, odnosno izmijeniti. Postojale su inicijative za izmjenu Zakona u toku 2016. godine, kada je čak i taj Predlog izmjena i dopuna Zakona bio na javnoj raspravi. Međutim, taj postupak je prekinut, pa je onda krenuto sa novim zakonom 2018, odnosno 2019. godine, koji je, prema ocjeni stručnih lica, nekoliko stepenica nazad u odnosu na postojeći zakon iz 2009. godine kada govorimo o suštini ovog problema. I, nažalost, ono što je tad urađeno tom zakonu, taj Predlog zakona nikada nije otišao na javnu raspravu, već mu je prikačena javna rasprava iz 2016. godine, po osnovu izmjena i dopuna Zakona i takav je poslat Skupštini.

Obzirom da je prethodni saziv Skupštine prestao da postoji i da je ovo sada novi skupštinski saziv, samim tim i taj predlog zakona je arhiviran i on više ne postoji u pravnoj proceduri, smatramo neophodnim da napravimo značajan broj izmjena. Jedna od stvari koja je posebno zabrinjavajuća jeste da se osnovnim Zakonom o liječenju neplodnosti i asistiranim reproduktivnim tehnologijama ne uvode ograničenja po pitanju broja vantelesnih oplodnji koje se finansiraju od strane države, a takođe nema ograničenja u godinama, dok se Zakonom o osnovnom zdravstvenom osiguranju uvode taksativno ograničenja. Između ostalog, tu su ograničenja koja se tiču broja, gdje su samo tri postupka vantelesne oplodnje dozvoljena da se finansiraju od strane države, odnosno preko Fonda zdravstva, dok svi ostali pokušaji padaju na teret samih korisnika, odnosno pacijenata. Takođe, i ograničenje od 44 godine je nešto što smatram apsolutno diskriminatornim. Ne postoji nigdje definisan kriterijum na osnovu kojeg se došlo do granice od 44 godine, a to je svakako vrlo zabrinjavajuće. U ovoj situaciji kada imamo činjenicu da u Crnoj Gori, iako je još uvijek zvanično pozitivan prirodni priraštaj, cijeneći posljednjih deceniju istraživanja, neprestano povećan broj mortaliteta u odnosu na natalitet i imamo trend u kojem se smanjuje populacija u Crnoj Gori, a ako smo se opredijelili i strateškim nacionalnim planom opredijelili da ćemo uvažavati porodicu, da ćemo cijeliti vrijednosti porodice, da ćemo sprovoditi strategiju u pravcu podizanja nataliteta, promovisanju mladih bračnih parova, zaštitu djece - onda definitivno moramo pod hitno preduzeti korake sa kojima bismo postojeće zakonodavstvo riješili i omogućili da se prvenstveno ove dvije stvari koje su izuzetno diskriminatorne ukinu iz postojećeg Zakona o osnovnom zdravstvenom osiguranju. Svakako, tu postoji još jako veliki niz stvari koje je potrebno uključiti u novi zakon o medicinski potpomognutoj oplodnji.

U svakom slučaju, vrijeme ističe, ali zahvaljujem ministarki Borovinić - Bojović, koja je prepoznala, kao što je i cijela Vlada prepoznala, da je pitanje nataliteta, pitanje djece, pitanje porodice jedno od najvažnijih pitanja sa kojima će se ova vlada suočiti u narednom periodu. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:50:53)

Hvala Vama, kolegice Đurović što ste pokrenuli ovo pitanje, koje je izuzetno važno i nadam se da ćemo i u okviru Ženskog kluba razgovarati o ovoj temi.

Primijetila sam da nam se pridružio i Ratko Mitrović, ministar ekologije i prostornog planiranja i urbanizma, pa ovim putem želim da ga pozdravim.

Prelazimo na sljedeće pitanje za ministarku zdravlja koje će postaviti koleginja Draginja Vuksanović - Stanković. Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ - DRAGINJA (29.03.21 12:51:30)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Poštovani predstavnici ministarstva, uvažene kolege poslanici, poštovani građani,

Prije nego što krenem na svoje poslaničko pitanje, želim da skrenem pažnju javnosti na sljedeće. Ne pada mi na pamet da se danas u mojoj diskusiji stavljam na stranu predsjednika Ljekarske komore gospodina Aleksandra Mugoše, niti protiv dr Milene Samardžić - Popović, niti suprotno, već sam u javnosti i u ovom Parlamentu uvijek bila prepoznata kao neko ko je na strani Ustava, zakona i drugih pravnih propisa i tako ću se truditi da i dalje bude.

Uvažena ministarko, moje pitanje je sljedeće:

Da li ste obavijestili članove Skupštine Ljekarske komore Crne Gore da je Vaše rješenje od 04.2021. godine poništeno /prekid/ Upravnog suda od 2. marta 2021. godine i da su poništeni svi akti, zaključci i odluke Skupštine Ljekarske komore sa sjednica održanih 8.02.2021. godine i 14.02.2021. godine, donešeni na osnovu upravo Vašeg rješenja? Da li ste dali saglasnost na odluku o izmjenama i dopunama Statuta Ljekarske komore Crne Gore, objavljene u "Službenom listu Crne Gore", dana 17.03.2021. godine iako ste nakon upozorenja Ljekarske komore, koje je u više navrata poticalo od strane predsjednika Ljekarske komore i generalne sekretarke gospođe Vesne Bauković, morali znati da je isti akt donešen protivpravno?

Obrazloženje: Uvažena ministarko zdravlja, Vi ste 2.02. dali izjašnjenje u kome jasno kažete da, razmatrajući spisak predmeta i službenu evidenciju, nesporno je i obraćate se doktoru Aleksandru Mugoši, kao predsjedniku Ljekarske komore, da ste u legalnom mandatu predsjednika Ljekarske komore počev od 4.02.2018. godine u trajanju do 4. januara 2022. godine. I na ovome je trebalo da se zaustavite. Zašto? Zato što je ovo Vaše izjašnjenje potpuno u saglasnosti sa važećim statutom Ljekarske komore i sa članom 57, u kome jasno kaže: Organi Komore koji su izabrani prije stupanja na snagu ovog Statuta, nastavljaju sa radom do isteka mandata na koji su izabrani. Tako da je ovo Vaše izjašnjenje u potpunosti bilo u skladu sa članom 57 važećeg Statuta Ljekarske komore. Šta znači ova norma kad se protumači? Kad kažemo organi Komore, nije jedan već više organa Komore, predsjednik Ljekarske komore, jedan organ i tako je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda. Njegov mandat je potpuno odvojen pravno od mandata krajnje Skupštine Ljekarske komore i naravno članovima Skupštine Ljekarske komore. Znači, pitanje mandata Skupštine Ljekarske komore je jedno, a pitanje mandata predsjednika Ljekarske komore drugo i tu je član 57 nedvosmislen.

Šta se dešava dalje. Pošto se Vi niste zaustavili na ovome, Vi samo dva dana nakon ovoga, znači samo dva dana pisanog medija, u kasnim večernjim satima donosite rješenje. Očigledno je da Vam se žurilo, ja ne znam šta se desilo, ali pogledajte, uvažena ministarko - ovo Vaše rješenje nema zvanični pečat Ministarstva zdravlja, a potpis ja ne mogu da tvrdim da li je Vaš, ali liči na Vaš. I Vi u tom rješenju potpuno poništavate, figurativno da kažem, samu sebe iz prethodnog izjašnjenja i odjednom tvrdite da je nesporno da mandat predsjednika i drugih organa Ljekarske komore ne može trajati duže nego mandat Skupštine koja ih je birala. Vi nemate adekvatnog pravnika kada vam tumači Statut. Ne samo to, nego ste u istom rješenju konstatovali da nije u nadležnosti zdravlja da tumači akte Ljekarske komore, a onda odmah u sljedećoj rečenici kažete da nakon uvida u kompletnu dokumentaciju dostavnih pravnih akata, nesporno je da mandat prethodnog /prekid/ Ljekarske komore itd.

Molim Vas, ovo je vrlo bitno zbog građana, nemojte me prekidati. Molim Vas, jer ne zloupotrebljavam, pustite me da pričam.

Znači, Vi ste u ovom rješenju, prvo povrijedili član 121 stav 4 Zakona o zdravstvenoj zaštiti, jer ste dali sebi za pravo da tumačite akte Ljekarske komore na što nijeste imali pravo. Pod dva, povrijedili ste statut član 57 za koji sam Vam rekla da ste u izjašnjenju bili u skladu sa tim. Ja sam Vam, uvažena ministarko, na Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje ukazala da je to rješenje koje ste Vi donijeli protivzakonito i protivstatutarno, Vi me tada nijeste slušali i rekla sam tada da ulazite u zonu krivične odgovornosti. Zašto? Vi, ministarko, nijeste obavezni da poznajete pravni propis u smislu da znate da ih tumačite, jer nijeste pravnik. To je tehnika koja se uči na studijama Pravnog fakulteta. Ali, snosite materijalnu i krivičnu odgovornost sa pozicije ministarke za sve ono što potpišete. Šta se nakon toga dogodilo? Nakon ovog Vašeg rješenja da sam ja u pravu za ovo što sam tvrdila na Odboru za zdravstvo, a tvrdim i sad, kao dokaz evo je presuda Upravnog suda Crne Gore, kojom se poništava Vaše rješenje od 4.02. Presuda je donijeta 2.03, a od donošenja rješenja do donošenja ove presude koje su posljedice proizvedene Vašim rješenjem? Upravo sljedeće, da se potpuno suprotno članu 24 stav 1 tačka 4 Statuta Ljekarske komore sastala grupa doktora, a propisano je ovom odlukom da prijedlog Statuta utvrđuje Izvršni odbor Komore. Izvršni odbor se nije sastajao i šta se dogodilo? Donijeta je odluka o izmjenama

dopunama Statuta Ljekarske komore i zaključak da mandat organa Ljekarske komore Crne Gore ne može trajati duže nego mandat Skupštine organa Ljekarske komore, što je potpuno suprotno Statutu.

Znači, to se dogodilo između Vašeg rješenja i presuda Upravnog suda.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Molim Vas, kolegice Vuksanović - Stanković. Prekoračili ste vrijeme.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ:

Postaviću pitanje rukovodstvu Skupštine na kraju pošto i vi trebate da odgovorite na ova pitanja. Završavam, danas me cijeli dan zaustavljate da ne mogu da govorim.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Kolegice, dala sam Vam duplo vrijeme preko.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ:

Znači, uvažena ministarko, samo da svedem sada ovo pa ću nastaviti dalje.

Vaše prvo izjašnjenje je u skladu sa Statutom i članom 57. Nakon dva dana, da li je i ko uticao na Vas i ko Vam je pogrešno tumačio normu ja u to neću da ulazim, to Vi vidite, Vi ste donijeli rješenje potpuno suprotno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i suprotno važećem Statutu Ljekarske komore. Na to sam Vam ukazala dobronamjerno na Odboru za zdravstvo. Vi ste se tada bavili drugim pitanjima vezano za mene. Da sam bila u pravu potvrdio je Upravni sud Crne Gore. Od donošenja rješenja do presude Upravnog suda desile su se ove posljedice, da je donijeta Odluka o izmjenama i dopunama odluka Statuta i zaključak. Pa ću nastaviti dalje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 12:58:50)

Samo da konstatujem da je prekoračenje bilo tri minuta i pedeset jednu sekundu.

Izvolite, ministarko zdravlja. Imate i Vi pravo na dodatno vrijeme da bi bili ravnopravni prema jednoj i drugoj strani.

Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 12:59:04)

Poštovana i uvažena gospođo poslanice, to Vaše tumačenje da li sam Vas ili Vas nisam slušala mislim da je Vaš subjektivni osjećaj. Jer, ja obično slušam kada se negdje nalazim i mislim da ste potpuno to pogrešno protumačili, ali to ću ostaviti vama, kao što sam Vas slušala i sada.

U odnosu na Vaše prvo pitanje, koje se odnosi na to da li sam obavijestila članove Ljekarske komore Crne Gore da je rješenje Ministarstva zdravlja broj 1-040/203386/4, od 04.02.2021. godine, poništeno Presudom Upravnog suda broj 678/21 od 02.03.2021. godine i da su poništeni svi akti, zaključci i odluke Skupštine Ljekarske komore Crne Gore, sa sjednica održanih 08.02.2021. godine i 14.02.2021. godine, donijeti na osnovu pomenutog rješenja, ističem da je Upravni sud poništio samo rješenje kojim je Ministarstvo zdravlja poništilo svoj akt, odnosno mišljenje i ukazao da nije bilo potrebno to raditi, jer se ne radi o upravnom aktu već o mišljenju tj. aktu koji nije autoritativnog, obavezujućeg karaktera.

Dakle, u odnosu na Vašu konstataciju da su poništeni svi akti Ljekarske komore, ukazujem da navedeni akti nijesu bili predmetom odlučivanja Upravnog suda u presudi broj 678/21, pa samim tim nijesu mogli ni imati pravno dejstvo na odluke Ljekarske komore. Eventualno osporavanje odluka Ljekarske komore može biti samo predmet posebnog postupka, ocjene zakonitosti po tužbi bilo kojeg člana Komore pred nadležnim sudom, a ne nikako predmetom ocjene postupka o kome Vi govorite. Takođe ističemo da Ministarstvo nema ovlaštenja da vrši bilo koji oblik upravnog nadzora nad odlukama organa Komore, osim na odluke prenesenih poslova na Komoru iz člana 121 stav 4 Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list CG“, broj 3/16, 39/16, 2/17, 44/18, 24/19 i 8/21) i to sljedećih poslova: koji se odnose na izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licence za rad i privremene licence za rad; vođenje registra licenci propisanih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti; izdavanja uvjerenja o činjenicama o kojima vodi registar Ljekarska komora

i poslova koji se odnose na donošenje kriterijuma za procjenu kvaliteta programa kontinuirane edukacije zdravstvenih radnika i organizatora stručnih usavršavanja. Stoga, zaključuje se da se radi o strogo ograničenom instancionom nadzoru.

U konačnom, ističem i to da Ministarstvo zdravlja nema obavezu da obavještava Komoru o odlukama Upravnog suda kojim je ocjenjivana zakonitost rješenja Ministarstva, a naročito ne u situaciji kada konkretna presuda ne proizvodi pravne posljedice na odluke organa Ljekarske komore, kao što je to slučaj u predmetu o kojem govorimo.

Što se tiče drugog pitanja u vezi toga da li je Ministarstvo dalo saglasnost na Odluku o izmjenama i dopunama Statuta Ljekarske komore Crne Gore, ističem da je u skladu sa zakonskim ovlaštenjima Ministarstvo zdravlja dalo saglasnost na pomenuti akt. Za ukazati je i to da je primjena Statuta Ljekarske komore i Odluka o izmjenama i dopunama Statuta u isključivoj nadležnosti Ljekarske komore, kao i postupci koji proizilaze iz Statuta, a uređeni su unutrašnjim aktima Ljekarske komore. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:02:43)

Zahvaljujem ministarki zdravlja.

Konstatujem da je uštedeno dva minuta.

Pravo na komentar odgovora ima poslanica Vuskanović-Stanković i eventualno pravo na dodatno pitanje.

Izvolite.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 13:03:02)

Uvažena ministarko, nije tačno da je Upravni sud poništio Vaše rješenje, tj. akt i mišljenje. To nije tačno, piše lijepo - evo presuda: tužba se usvaja, poništava se rješenje Ministarstva od 4.02. To je to rješenje koje je nezakonito, koje kasnije proizvelo pravne posljedice koje su skandalozne koje potresaju Ljekarsku komoru. Samo me interesuje, kakav je to način prepiske da Vi putem mejla šaljete obavještenja članovima Skupštine - u prilog dostavljamo rješenje o poništenju akta Ministarstva od 2.02? To je ono Vaše izjašnjenje. Samu sebe poništavate ovim i to mejlom obavještavate delegate. Znači, presuda Upravnog suda jasno je poništeno Vaše rješenje od 4.02, za koje sam vam rekla na Odboru da je nezakonito i suprotno Statutu Ljekarske komore. Na osnovu takvog Vašeg rješenja, a do donošenja presude Upravnog suda donijete su izmjene i dopune odluke, na koje ste Vi, uvažena ministarko, dali saglasnost. Znači, znate li šta se sad dešava pravno? Da Vam objasnim, obzirom da se presudom poništava to rješenje, sva pravna akta koja su donijeta nakon toga prestaju da važe, proizvode pravno dejstvo, a važi onaj Statut koji sam vam ja maloprije pročitala. To je važeći Statut, što pravno znači da je upravo doktor Aleksandar Mugoša i dalje predsjednik Ljekarske komore Crne Gore. Jer, ovi pravni akti nemaju..., pod prepostavkom pravnom da su ove izmjene i dopune Statuta potpuno u saglasnosti sa pravnom procedurom. Znači, niti je Izvršni odbor odlučivao o tome, niti je održana javna rasprava. Će je javna rasprava kada se mijenja Statut? Sva procedura je prekršena od strane Skupštine Ljekarske komore. Ali pred prepostavkom da je ta procedura i ispoštovana, te odluke, taj Statut novi može da važi samo za buduće slučajeve. Ne može da važi za onaj organ koji je u mandatu, a to je do 2022. godine. Znači, ne može nešto što je donijeto sada retroaktivno da se primjenjuje. To su osnovna pravila koji studenti uče na Pravnom fakultetu. Šta se dešava dalje? Zbog posljedica ovakvog Vašeg rješenja, donosi se presuda kojom se poništava Vaše rješenje. To znači da ove izmjene i dopune Statuta ne važe. Vi niste smjeli da date saglasnost na takav Statut, jer je on stupio na snagu tek 17. marta, a odluka Upravnog suda je bila 2. marta. Vi ste dali saglasnost, znači opet ste napravili nešto što je protivzakonito, i omogućili ste predsjednici Ljekarske komore da ode u CRPS i da ona popuni formular. Da li je ona popunila formular kako treba, ili je grešku napravilo CRPS mene to ne zanima. To će da utvrđuje nadležni organ. Ja ođe nikoga ne plašim i ne prijetim tužilaštvom, samo pozivam nadležne da utvrde čije je odgovornost, da li predsjednice Ljekarske komore, da li Vaša, da li su ... ili nekoga ko je u CRPS nesavjesno radio svoj posao i odgovaraće za to. Jer, pisati u CRPS da je Ljekarska komora privatno preduzeće koji se bavi spoljnotrgovinskom djelatnošću je protiv svih mogućih zakona ove države. Samo želim da ukažem na vrlo važnu stvar, da član 38 u članu 121 stav 1 mijenja se i glasi da su: Ljekarska komora Crne Gore, Stomatološka komora Crne Gore, Farmaceutska komora Crne Gore, Komora fizioterapeuta profesionalne organizacije zdravstvenih radnika, koje ima svojstva pravnog lica nikako privatnog preduzeća, sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim zakonom i Statutom Komore.

Vi ste, uvažena ministarko, i te kako bili u obavezi, naravno Ministarstvo zdravlja, shodno ovom članu, da vršite nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada Komore u vršenju prenesenih poslova, kao i kontrolu potrošnje sredstava iz budžeta Crne Gore obezbijedeni za finansiranje ovih poslova koje vrši

Ministarstvo. Ono što je jako važno, da bi predsjednica Ljekarske komore mogla da se upiše u CRPS, ona mora da ima saglasnost Skupštine osnivača,. Pozivam rukovodstvo Skupštine da kaže što je uradilo sa ovim. Vi ste dobili upozorenje od predsjednika Ljekarske komore, za mene još uvijek predsjednika Ljekarske komore po svim pravnim propisima, i Vi i Vlada i rukovodstvo Skupštine da će doći do blokade Ljekarske komore. Znate li što je posljedica tog Vašeg rješenja i svega ovoga što sam navela na kraju? Da sam ja tražila, kad sam javno objavila šta su upisali u CRPS, ja sam napadnuta da sam Vas i predsjednicu Ljekarske komore optužila da ste vi članovi organizovane kriminalne grupe. Ne, ja sam samo pozvala nadležne da utvrde da li je to istina ili ne. Ne pada mi na pamet da se bilo kome izvinjavam za ono što su upisivali u drugi CRPS. Za ovo će neko morati da snosi odgovornost, a ko utvrdiće nadležni organi.

Samo još jedna konstatacija, posljedica svega ovoga je da ste izvršili pravno nasilje nad organima Ljekarske komore; da je potpuno povrijeđen Zakon o zdravstvenoj zaštiti; da su povrijeđeni propisi i procedura donošenja izmjena i odluka Statuta; da je došlo do toga da čitav stručni tim, na čelu sa gospođom Vesnom Bauković, kao generalnom sekeretarkom, koja preko 30 godina svog radnog staža nije imala ni jednu mrlju u pravnoj karijeri, koja je bila ključna osoba u formiranju Medicinskog fakulteta, akreditaciji, Farmaceutskog fakulteta, Stomatološkog fakulteta, da otkaz, jer neće da učestvuju da budu uvučeni u zonu krivične odgovornosti. Na kraju, obmanjeno je preko 2000 ljekara, članova Ljekarske komore, koji sada ne mogu da dobiju licencu za rad. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:09:16)

Imali smo prekoračenje, ali evo završili smo ovu polemiku.

Sada riječ ima...

Ministarko, izvinjavam se, pošto nije bilo dodatno pitanje, obzirom da je bilo prekoračenje, ja Vam mogu proceduralno dati minut. Bilo prekoračenje i u prvom i drugom pokušaju. /Upadice/

Ministarko, izvinjavam se.

Mislim da je dobra praksa bila ovdje, pošto smo imali prekoračenje i u prvom obraćanju poslanice Vuksanović-Stanković od tri minuta, znači duplo vrijeme, i sada je opet u komentaru na odgovor duplo vrijeme, ja bih, ukoliko se slažete, dala ministarki minut vremena. Pošto sam shvatila da ima samo jednu rečenicu, nadam se da će se ministarka pridržavati.

JELENA BOROVIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 13:10:27)

Ne, ja ću samo da kažem jednu rečenicu. Hvala Vam. Strikno ću se pridržavati pravilnika i treba da bude po pravilniku.

Ja se svakako u jednom slažem sa poslanicom Vuksanović, a to je da nadležni organi treba da utvrde potpunu istinu. Nijesam zaista iskreno tražila Vaše izvinjavanje, niti Vas se plašim. Naprotiv. Imam obavezu da Vam to kažem. Kod mene se nalazi obavještenje Uprave prihoda Centralnog registra privrednih subjekata, u kojem su nam dali obrazloženje da je greška napravljena u CRPS-u. Primjenom podataka, utvrđeno je da je prilikom unosa podataka napravljena greška, odnosno da je greškom unešeno obavljanje spoljnotrgovinskih poslova, da je oblik svojine privatna - što je ispravljeno. Zašto se ta greška desila, moram Vam reći da ne znam, a smatram da nadležni organi treba to da utvrde.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:11:27)

Izvolite.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (29.03.21 13:11:29)

Hvala, ministarko. Ja svakako moram da reagujem zbog građana Crne Gore. Hvala Vam što ste potvrdili moje riječi, a nadležni će da utvrde odgovornost u ovom slučaju. Za ovo će neko da odgovara, već kada ste se pozvali na ovo obavještenje - i ovo je krivično djelo. Ja ne znam jeste li videli datum na ovom obavještenju. Molim Vas, uvažena potpredsjednice Skupštine, ja Vas molim samo da vam objasnim nešto. Samo da vam pojasnim. Pošto je Skupština osnivač Ljekarske komore, da li se iko u ovoj državi bavi onime što nadležni organi rade nesavjesno i protivnezakonito. Samo da vam pročitam šta piše: Uprava prihoda,

Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici, na osnovu člana 24 Pravilnika /prekid/ postupku registracije bliže sadržini i načinu vođenja centralnog registra subjekta, dana 22.03. donosi rješenje o ispravci greške koja je javno bila na sajtu 23, znači vraćaju datum unazad. Ovo je krivično djelo. Hvala vam, pošto nisam stigla, pošto me stalno prekidaju. Znači, ovaj ko je poslao obavještenje centralnog registra Privrednog suda je upravo donio ispravku za nešto što je bilo 22. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:12:55)

Poslanice Vuksanović, ovo je očigledno bila zloupotreba procedure i Vi to kao vrstan pravnik znate sigurno. Dozvolila sam polemiku jer ne volim da prekidam, inače podržavam polemiku u ovom domu. Sada ste izazvali proceduralnu reakciju, vjerovatno kolege Zogovića, s pravom. Moja je greška, ja ću da se izvinim. Ubuduće neću dozvoljavati na ovaj način.

/Upadica/ Poslanice Vuksanović, samo da Vam kažem da ne znam na šta tačno mislite./Upadica/ Izvolite, kolega Zogoviću. Imate proceduralnu reakciju.

MILUN ZOGOVIĆ (29.03.21 13:13:53)

Kao što ste i sami rekli, uvažena predsjedavajuća, molim Vas da se držite Poslovnika. I pored Vaše dobre volje da date pojedinim kolegama prekoračenje ne da završe rečenicu, nego tri ili šest minuta, vidimo da dolazi do brutalnih zloupotreba. Molim vas da se držimo Poslovnika i da uspostavite jednakost oružja. Da naši gosti ne budu predmet zloupotreba Poslovnika i zloupotreba procedure, kako bi neko davao naknadna mišljenja, iako za 15 minuta nije htio i uspio da kaže to što je planirao. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:14:32)

Zahvaljujem kolegi Zogoviću.

Još jednom se izvinjavam. Prihvatam grešku da sam prekršila Poslovnik. Ubuduće sigurno neću, makar ne namjerno.

Sada dajem riječ poslaniku Borisu Mugoši. On je sljedeći koji postavlja pitanje ministarki zdravlja. Izvolite, kolega Mugoša.

BORIS MUGOŠA (29.03.21 13:14:59)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Nijesam neko ko se žali, niti je to moj manir, ali sam Ministarstvu zdravlja 9. februara postavio jedno pitanje na osnovu Poslovnika. Odgovor na to pitanje zahtijevao je možda petnaestak minuta rada. Do dana današnjeg nisam dobio taj odgovor. Mislim da to nije korektan odnos prema meni kao poslaniku. Mislim da je pitanje bilo veoma korektno i nije zahtijevalo nikakvu detaljniju analizu. Imao sam potrebu da ukažem na tu činjenicu, nisam htio da zloupotrebljavam Premijerski sat, nego sam sada pomenuo kada je tu ministarka zdravlja.

Moje pitanje je bilo:

Da li je epidemiološka situacija pod kontrolom, odnosno da li je zabrinjavajuća, alarmantna ili dramatična? U tom smislu, da li je zdravstveni sistem pred pucanjem, odnosno kolapsom i da li su zdravstveni radnici na izmaku snage?

Suština moga pitanja je bila da budemo iskreni prema građanima, da im dajemo tačne informacije, iz dva razloga - prije svega zato što na taj način pomažemo i njima, ali pomažemo i zdravstvenim radnicima. Ukoliko dajemo iskrivljenu sliku realnosti po pitanju epidemiološke situacije, ukoliko potencijalno manipuliramo određenim podacima, biće na gubitku cijelo društvo. Zbog toga ću, u obrazloženju ovoga pitanja, dati par statističkih podataka.

Od početka epidemije, u Crnoj Gori je umrlo 1.245 naših sugrađanki i sugrađana. Namjerno sam uzeo cijeli period, jer mi nije intencija da pričam o prethodna tri mjeseca, ali čini mi se iz Vašeg odgovora da ćete me natjerati da na taj način komentarišem kada budem dao komentar na Vaš odgovor. Mi smo druga zemlja na svijetu po broju zaraženih, šesta, odnosno sedma zemlja po broju umrlih. Ako se gleda brzina širenja epidemije, tu je parametar broj dana u kojem se duplirao broj umrlih i zaraženih - mi imamo gori status nego 133 zemlje svijeta. Takođe, znamo da nam je procenat vakcinisanja negdje, čini mi se, 2,9% populacije, da nam se prijavilo za vakcinisanje negdje oko 12% sugrađanki i sugrađana. Znamo

kakva je situacija, na primjer, u Domu zdravlja Podgorica, gdje je rečeno da je do sada jedan ljekar bio na 2.000 pacijenata, što je takođe ogroman broj. A sada je jedan ljekar na 6.000 pacijenata. Znamo kakva je situacija i u nikšičkoj bolnici, barskoj i u Domu zdravlja Nikšić. Znamo kakva je situacija u Kliničkom centru.

Podsjetiću vas na izjavu, ne moju nego medicinskog direktora Kliničkog centra koji je rekao da su zaposleni na infektivnoj, anesteziji i internoj pred kolapsom i izmaku snage. Takođe, Ministarstvo vanjskih poslova je uputilo hitni apel zemljama Evropske unije i NATO-u da nam se pomogne u dijelu ljekara, tehničara, kako bi se izbjegao kolaps. Takođe, 20. marta je Ministarstvo prosvjete uputilo dopis svim predškolskim ustanovama, da im sugeriše da medicinski radnici ako mogu da pruže pomoć zdravstvenim radnicima u zdravstvenim ustanovama kako bi se izborili sa ovom situacijom.

Takođe, pitaću Vas, jer me je jedan broj građana zamolio da Vas pitam, šta se dešava sa gospodinom Galićem. Od 11. marta od kada je gospodin Galić rekao da ne kontrolišemo epidemiološku situaciju, ne pojavljuje se više u medijima. Dobro bi bilo da dobijem odgovor od Vas o čemu se radi. Takođe, moje pitanje, jer nisam iz te struke, interesuje me kako znate broj oporavljenih građana ako znamo da se iz određenih razloga više i ne mogu ni kontrolisati kontakti, da te osobe automatski nisu u izolaciji. Takođe, da se i članovi porodica po automatizmu kroz PCR test ne čekiraju vezano za ovaj virus. Tako da me interesuje i taj dio.

Izvinjavam se što sam prekoračio, ali 30 sekundi je bio dio koji se odnosio na odgovor po osnovu člana 50 Poslovnika. Tu Vama, potpredsjednice, sugerišem i svima nama da tu odredbu moramo notirati u Zakonu o Skupštini, ili, eventualno, u Zakonu o državnoj upravi. Jer, čini mi se, kada ljudi iz Ministarstva vide da im je to zakonska a ne poslovnička obaveza - na drugačiji način se ponašaju, kao i da uvedemo kaznene odredbe ukoliko se ne ispuni ta obaveza. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:20:04)

Zahvaljujem i Vama, poslaniče Mugoša.

Saglasna sam da treba da uredimo tu odredbu. Nadam se da ćemo, pošto je već formirana grupa, odnosno predlog je za formiranje grupe koja će se baviti izradom Zakona o Skupštini, to biti detaljnije razraditi.

Pravo na odgovor ima ministarka Bojović - Borovinić.

Izvolite, ministrice.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 13:20:28)

Shvatiću ovo odmah kao dopunska pitanja. Vidim da ste mi postavili dodatna dva pitanja, osim dva koje ste mi već postavili. Razumijem da vama ogroman broj građana postavlja pitanja, imala sam i ranije prilike to da čujem od vas. Razumljivo mi je da i Vi kao neko ko nije ljekar ne možete ni da mi postavite sva Vama zanimljiva pitanja jer to bi bio ogroman broj pitanja na koja bi mi trebalo mnogo duže da odgovorim. U svakom slučaju, potrudicu se da odgovorim na ova pitanja koja ste mi postavili - i kao osnovna i kao dopunska.

Vlada Crne Gore, kao i Ministarstvo zdravlja kontrolišu epidemiološku situaciju u mjeri u kojoj to sprovode sve države svijeta. Ono što se dešava u Crnoj Gori ne dešava se isključivo i jedino u Crnoj Gori. Kao što je opštepoznato cjelokupnoj javnosti, pandemija se ne bi zvala pandemijom da nije napravila kompletan zastoj kompletnog funkcionisanja svih mogućih normalnih stilova života, da nije poremetila zdravstvene sisteme cijelog svijeta, a samim tim i same Crne Gore.

Ministarstvo zdravlja je formiralo, kao što je poznato javnosti, Komisiju za zaštitu stanovništva od zarazne bolesti 10.12.2020, dok je 11.12.2020. godine formirala Savjet za borbu protiv korona virusa kao stručna tijela za sprovođenje aktivnosti u borbi protiv Kovid-19 na teritoriji Crne Gore. Podsjetićemo da je najveći broj aktivnih slučajeva, koji je iznosio 11.705, zabilježen 23. novembra 2020. godine, od kada zapravo bilježimo skok broja novoizaraženih, što se dešavalo prije 4. decembra.

Od trenutka kada su formirana gore navedena stručna tijela, broj oboljelih bilježi trend pada, da bi na 28.03. 2021. godine iznosio 6.904, što, priznaćete, iznosi značajno manje u odnosu na cifru približno 12.000 koju smo imali u novembru 2020. godine, kada je na predlog Nacionalnog koordinacionog tijela i predlog Vladi od strane Instituta za javno zdravlje traženo uvođenje veoma rigoroznih mjera, da ne kažem lok dauna, koje tada iz nekog neobjašnjivog razloga nijesu bile sprovedene, odnosno nisu uvedene.

Epidemiološka situacija u Crnoj Gori je složena i zavisi od mnoštva faktora, prije svega od društvenih zbivanja, pridržavanja postojećih mjera i sistema kontrole pridržavanja samim mjerama. Zdravstveni sistem nije pred kolapsom iako izdržava napore same pandemije već više od godinu dana. Svakako je jasno da su zdravstveni radnici premoreni, ali zdravstveni sistem, zahvaljujući njihovim

nadljudskim snagama, funkcioniraju kao najbolji primjer profesionalne požrtvovanosti zaposlenih u sistemu na koji bi trebalo da se ugledaju sve institucije u zemlji. Sve zdravstvene ustanove povezane su i funkcioniraju kao integralna cjelina, u kojoj se aktivna komunikacija dešava na svakodnevnom nivou između operativnih štabova, što ranije nije bio slučaj u zdravstvenim ustanovama, a najmanje i nedjeljno se sastaju stručna tijela, Komisija i Savjet, gdje se analiziraju izazovi i usaglašava strategija u borbi protiv Covid-19.

Broj bolničkih kreveta uvećan je u bolnicama obezbjeđivanjem kiseoničnih podrški, dodatnih kiseoničkih stanica kojih ranije nije bilo i oslobađanjem dodatnih kreveta. U bolnicama u Baru i Kotoru već su ugrađene nove kiseonične stanice, dok su u ostalim bolnicama kao što je, recimo, beranska bolnica radovi u toku ili pri kraju. U svim domovima zdravlja gdje je veliki pritisak pacijenata na primarnu zdravstvenu zaštitu, složit će se sa Vama u tome, uz dodatak da ljekara ne možete proizvesti za jednu noć, kako u Crnoj Gori tako ni u jednoj drugoj državi na svijetu, nažalost, a to bi bilo dobro da imamo takve čarobne štapiće, angažovani su dnevni centri kako bi pacijenti mogli da primaju terapiju. U parlamentarnoj proceduri je izmjena Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, koju je pokrenulo Ministarstvo zdravlja u novom sazivu, kojom su proširene nadležnosti, precizirano kažnjavanje i ostale restriktivne mjere od strane nadležnih inspeksijskih organa. Izmjena zakona izglasana je na Vladi i nalazi se u parlamentarnoj proceduri.

Podsjetiću Vas još jednom na jedno veoma važno istraživanje Džon Hopkins instituta, koji je, složićete se, eminentan centar. Ovo je veoma važno za naše građane koji nas slušaju: Broj umrlih u odnosu na broj zaraženih kao odraz kvaliteta liječenja u našoj zemlji iznosi 1,4%. Poređenja radi, značajno razvijenije zemlje od nas imaju veću stopu. Više nego u Crnoj Gori u odnosu na broj zaraženih, umire se u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Njemačkoj, Švedskoj, Austriji, Belgiji, Italiji, Grčkoj, Švajcarskoj, Španiji, Francuskoj, Poljskoj, Slovačkoj, Japanu, SAD-u itd, što dovoljno govori o kvalitetu naših zdravstvenih radnika i odličnom snalaženju kompletnog zdravstvenog sistema, na čelu sa ljekarima i kompletnim medicinskim osobljem.

Što se tiče drugog dopunskog pitanja, ne znam da li mogu odmah da odgovorim.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:25:32)

Ministarko, imaćete priliku, nakon komentara poslanika Mugoše, da odgovorite na dopunsko pitanje.

Sada pravo na komentar odgovora ima poslanik Boris Mugoša, a da se pripremi za pitanja poslanik Albin Čeman.

BORIS MUGOŠA (29.03.21 13:25:58)

Zahvaljujem.

Vi ste u prvoj rečenici odgovora, nisam htio da ga komentarišem jer ste ga dostavili, rekli da /prekid/ Crne Gore kontroliše epidemiološku situaciju kao sve zemlje svijeta. Dana 11. marta je direktor Instituta za javno zdravlje rekao da ne kontrolišemo epidemiološku situaciju. A i ne možemo da je kontrolišemo kao sve zemlje svijeta jer sam rekao da imamo gore parametre od 133 zemlje svijeta i da smo drugi na svijetu po broju zaraženih, iako taj parametar ne volim jer je podložan određenim manipulacijama, ali egzaktni drugi parametar je broj umrlih gdje smo šesti, odnosno sedmi.

Da li je situacija zabrinjavajuća, dramatična ili alarmantna, epidemiološkinja Instituta za javno zdravlje je 16. marta rekla da je alarmantna. Zbog toga kažem, moramo da dajemo prave poruke javnosti, jer moramo da shvatimo ozbiljnost ove situacije. Ništa ne znači da dajemo bilo kakvu iskrivljenu sliku, jer zbog toga će doći do opuštanja građana ako misle da su rezultati bolji i doći će, s druge strane, zbog opuštanja građana do još većeg opterećenja za zdravstvene radnike. Da je sistem pred pucanjem ili kolapsom, nisam rekao ja nego Ministarstvo vanjskih poslova koje je tražilo hitnu podršku da bi se izbjegao kolaps sistema, što znači samim tim da je on gotovo pred pucanjem. Da li su zdravstveni radnici na izmaku snage, nisam rekao ja nego je rekao medicinski direktor Kliničkog centra, koji je rekao, ponavljam, da su zaposleni na Internoj, anesteziji i Infektivnoj klinici na izmaku snage. Prema tome, važno je da baratamo istinitim i tačnim podacima. Zaboravljamo još jednu veoma važnu stvar, da jedna populacija koja je praktično najveći "gubitnik" cijele ove priče su djeca. Da li mi razmišljamo kakve posljedice cijela ova epidemiološka situacija ostavlja na naše najmlađe. UNESCO je izašao sa podatkom da u 2020. godini 20% više djece ima problema sa osnovnim čitanjem i da je za 100 miliona povećan broj djece koji imaju smetnje u čitanju i da se radi o generacijskoj katastrofi, kao i da su anulirani svi pomaci u prethodne dvije decenije.

Da li mi znamo da i neke druge zemlje uvode vrlo strože mjere, ne zato što su nesposobni kao što su neki iz Vlade tumačili nego je Slovenija uvela sada 11 dana, znate li pod kojim argumentom? Da pomogne bolnicama, odnosno ljekarima da se izbore sa ovom situacijom. Svi zanemarujemo jednu

činjenicu, najmanje je bitan broj kreveta i postelja. Veoma je bitan broj hospitalizovanih pacijenata. Zašto? Zato što ljekari koji su na izmaku snage, kojih sada ima manje nego prije pola godine jer su brojni i u izolaciji, u samoizolaciji, na bolovanjima, ne mogu isto da liječe 100 pacijenata koji su hospitalizovani i 500 pacijenata. Zbog toga broja hospitalizovanih, ti isti ljekari ne mogu da liječe adekvatnije ni pacijente koji nemaju koronu. Prema tome, samo da govorimo istinu građanima.

Čini mi se, pošto dolaze još jedni izbori, da smo određene stvari usmjeravali prema izborima. Negdje, iako to grubo zvuči, da smo građane posmatrali kroz njihovo zdravlje nego kroz njihov glas. Rekao sam to javno, struka je po ko zna koji put, nisam rekao prvi put, po ko zna koji put je izgubila bitku sa politikom. Rekao sam, i stojim iza toga, da u ovoj epidemiološkoj situaciji se političari i političari u pokušaju blamiraju i, nažalost, dominiraju, a stručnjaci se degradiraju. Ako tako budemo nastavili, nema sreće ni sa nekim ko voli vlast, ni sa nekim ko voli opoziciju.

Ono što Vam moram reći, to sam Vam negdje na Odboru rekao, vrlo vodite računa jer je trenutno prisutan strašni revanšizam. Vodite računa. Vi ste doktorica. Nikada nisam ništa ružno o ljekarima rekao i nikada neću ništa ni reći. Nećete biti uvijek ministarka zdravlja. Vratićete se u punom kapacitetu u zdravstveni sistem, ne dozvolite brutalna etiketiranja određenih ljekara. Neću sada da pričam o Domu zdravlja Nikšić, ko je išao u kontrolu, na koji način se priča o Domu zdravlja koji je, po ekspertima Svjetske organizacije, bio primjer kako da se organizuje u situaciji Kovid-a i svi drugi domovi zdravlja su tražili da im se daju određene sugestije. Samo moramo da vodimo računa, posebno ljekari, da čuvaju integritet jedni drugima. Ne zbog ljekara, nego zbog nas pacijenata jer ćete vi vaše obračune i druge stvari da rješavate preko nas pacijenata.

Prema tome, samo istina i ništa drugo prema građanima. Ti što vas tapšu po ramenu, koji dolaze u vaše Ministarstvo da kadriraju kada im se ne sviđaju vaši izbori, ti neće odgovarati za Vaš rad. Ti će se povući, a odgovaraćete Vi kao ministarka zdravlja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:31:42)

Ministarko zdravlja, imate pravo na odgovor na dopunsko pitanje u trajanju od pet minuta. Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 13:31:51)

Jedino čime se u Ministarstvu zdravlja rukovodimo je apsolutna istina, potpuna transparentnost i nulta korupcija. To je osnovni princip moga rada koji će ostati i ubuduće.

Što se tiče potpune transparentnosti, svi podaci, odnosno informacije koje su vezane za epidemiju dostupni su svakom građaninu Crne Gore i tako će i ostati. Što se tiče ljekara koji su angažovani u radu sa Kovid-om, za informaciju naših građana, naši ljekari u Crnoj Gori /prekid/ još uvijek svih separata nisu uključeni u rad sa Kovid-om, što samo po sebi govori o tome da srećom još uvijek imamo dovoljan broj ljekara koji može da se uključi ukoliko eventualno to bude potrebno, a svi se nadamo da do toga neće doći. A neće doći jedino ukoliko uložimo zajedničke napore a to je apsolutno poštovanje epidemioloških mjera. Ukoliko svi zajedno budemo shvatili ličnu odgovornost u poštovanju epidemioloških mjera, u tom smislu rigorozne mjere neće biti ni potrebne.

Imala sam dva dopunska pitanja, a jedno se odnosilo na doktora Galića. Doktor Galić je apsolutno uključen u kompletan proces rada u Institutu za javno zdravlje i sada se nalazi na jednom od sastanaka vezanih za vakcinaciju. Ovih dana potpuno smo posvećeni organizaciji vakcinacije i povećanju broja vakcinalnih punktova, jer očekujemo da će u našu zemlju stići veoma brzo jedan veći kontigent vakcina koji će omogućiti započinjanje masovne vakcinacije, što je zajednički cilj svih nas.

Drugo pitanje koje ste mi postavili je vezano za oporavljene. Kao što znate, u našoj zemlji redovno prikazujemo broj oporavljenih i taj broj nije tako mali, što govori o jednom u velikom procentu kolektivnom kvalitetu onih koji su preležali bolest, što svakako doprinosi ukupnom procentu kolektivnog imuniteta koji je naš zajednički cilj. Ako budete imali još neko pitanje ili pitanje građana, ja ću Vam svakako i na to odgovoriti. Mogu i kasnije nije nikakav problem. Uvijek sam raspoložena za odgovore. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:34:09)

Zahvaljujem ministarki.
Sljedeći je na redu poslanik Albin Čeman.

Izvolite, kolega.

ALBIN ĆEMAN (29.03.21 13:34:21)

Hvala, predsjedavajuća.

Poštovana potpredsjednice Skupštine, kolegice i kolege poslanici, uvaženi predstavnici Vlade, cijene građanke i građani,

Svoje poslaničko pitanje bih postavio ministarki zdravlja doktorici Jeleni Borovinić - Bojović.

Poštovana ministarko:

Obzirom da pet opština u Cmoj Gori, i to: Petnjica, Gusinje, Tuzi, Šavnik i Plužine nemaju formiranu jedinicu za hitnu medicinsku pomoć, šta ste Vi, kao ministarka zdravlja, preduzeli u rješavanju ovog, za građane ovih opština važnog problema?

Obrazloženje: Sve ove prethodno nabrojane opštine, kako novoformirane (Petnjica, Gusinje i Tuzi), tako i ranije formirane (Plužine i Šavnik) su suočene sa brojnim problemima, a jedan od glavnih u prethodnih dvanaest mjeseci je borba protiv pandemije Kovid-19. Da problem bude još veći, pojedine opštine nemaju riješeno pitanje gradskog i međugradskog prevoza, a imaju veliki broj staračkih domaćinstava, pa bi otvaranjem jedinica za hitnu medicinsku pomoć pomogli svima, a najviše ovoj najranjivijoj kategoriji stanovništva. Znamo da se radi o pet manje razvijenih opština, sa dominantno ruralnim područjem i razuđenim terenom, formiranje jedinica za hitnu medicinsku pomoć u pomenutim opštinama omogućilo bi dostupnost zdravstvene zaštite onima kojima je najpotrebnija.

Obzirom na značaj dvadesetčetvorčasovne zdravstvene zaštite u okvirima svoje opštine, rješavanje ovog problema naših građana imalo bi multiplicirane pozitivne efekte.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:36:05)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor ministarka Borovinić - Bojović. Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ- BOJOVIĆ:

Zahvaljujem na ovom pitanju poslaniku Albinu Ćemanu. Moram odmah na početku da kažem da ovo što ste u svom izlaganju kazali manje razvijene opštine, za mene ne znači apsolutno ništa, jer ja smatram da su sve opštine jednako važne, da sve opštine u Crnoj Gori treba da imaju potpuno jednaka prava, da svi oni koji žive u tim opštinama treba da se osjećaju kao da žive u centralnoj opštini države i što se mene lično tiče, kao nekoga ko predstavlja ministarku zdravlja, iz mojeg resora trudiću se da sve opštine imaju jednaku, apsolutno jednaku mogućnost kada je u pitanju zdravstveni sistem.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o hitnoj medicinskoj pomoći, koji je stupio na snagu 12. avgusta 2020. godine, propisano je da će se jedinice za hitnu medicinsku pomoć u Gusinju, Petnjici, Plužinama, Tuzima i Šavniku organizovati u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona. U cilju realizacije navedene zakonske obaveze, Ministarstvo zdravlja je, u saradnji sa Zavodom za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore, preduzelo niz aktivnosti kako bi se jedinice za hitnu medicinsku pomoć organizovale u što kraćem roku, upravo iz razloga koje ste i sami naveli u obrazloženju postavljenog pitanja. Radi procjene stanja i mogućnosti obrazovanja jedinica za hitnu medicinsku pomoć u navedenim opštinama, analizirani su postojeći uslovi u pogledu prostora, opreme, kadra i u vezi sa tim obavljani razgovori sa predsjednicima ovih opština. Ovi razgovori bili su vrlo konstruktivni.

U razgovorima sa predsjednicima zaključeno je da se radi o prioritarnim potrebama, u cilju zaštite zdravlja stanovništva i da treba preduzeti zajedničke aktivnosti za njihovu realizaciju. S tim u vezi, obavještavam Vas da je opština Petnjica obezbijedila odgovarajući prostor koji treba prilagoditi ovoj namjeni, te da je u toku oglas za prijem odgovarajućeg kadra i da će ova organizaciona jedinica biti otvorena sa velikim zadovoljstvom 1. aprila 2021. godine, na Dan Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore. Takođe, ističem da je i opština Gusinje obezbijedila određeni prostor, koji će uz odgovarajuću adaptaciju biti prilagođen ovoj namjeni. Što se tiče opština Plužine i Šavnik, jedinice hitne medicinske pomoći mogu se otvoriti u postojećim jedinicama domova zdravlja, uz određenu adaptaciju i prilagođavanje ovoj namjeni, što smo namjerni da učinimo. Opština Tuzi iskazala je spremnost za realizaciju ove aktivnosti, uz dodatnu procjenu svojih mogućnosti za učešće u tome, u okvirima postojećih kapaciteta jedinice Doma zdravlja.

U svakom slučaju, Ministarstvo će, u saradnji sa Zavodom za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore i ovim opštinama nastaviti aktivnosti na realizaciji otvaranja jedinica za hitnu medicinsku pomoć u najkraćem

roku, bez obzira na zakonom utvrđeni rok, kako bi se građanima ovih opština obezbijedila dostupnost zdravstvenoj zaštiti, pa i hitnoj medicinskoj pomoći, kao dijelu cjelokupnog i veoma važnog zdravstvenog sistema. Napominjem i da dinamika realizacije navedih aktivnosti zahtijeva postupnost u okviru raspoloživih budžetskih sredstava države, ali naravno i jedinica lokalne samouprave. Sigurna sam da ćemo zajedničkim aktivnostima stići do zajedničkog cilja, a to je svakako realizacija ovih predviđenih projekata. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:39:29)

Zahvaljujem, ministarka.
Izvolite. Pravo na komentar i eventualno dodatno pitanje.

ALBIN ĆEMAN (29.03.21 13:39:37)

Samo ću komentar bez dodatnog pitanja.

Zaista sam veoma obradovan pozitivnim odgovorom uvažene ministarke zdravlja, a zasigurno i građani ovih prethodno nabrojanih opština. Ovom prilikom zahvaljujem Ministarstvu zdravlja na čelu sa doktorkom Jelenom Borovinić - Bojović na tome što su prepoznali potrebu građana ovih pet slabije razvijenih opština za unapređenje primarne zdravstvene zaštite kroz otvaranje jedinica za hitnu medicinsku pomoć.

Uvažena ministarko, Vi i Vaš menadžment ste za ovaj kratak period otkad ste preuzeli Ministarstvo zdravlja uspjeli riješili problem građana koji prethodna vlast nije uspjela riješiti godinama. Posebno je pohvalno to da ste sve ovo uradili u periodu aktuelne borbe protiv pandemije Kovid -19, koja je pored dominantno zdravstvenih izazvala i ekonomske probleme, a takođe i probleme kada je u pitanju opterećenost medicinskog kadra na svim nivoima zdravstvene zaštite.

Vaša hrabrost i odlučnost da se kao ministarka zdravlja uhvatite u koštac sa ovim svjetskim problemom, gdje ste krenuli praktično iz ničega, je svakako vidljiva i ona se ogleda u smanjenom broju novooboljelih svakodnevno i sve većim procentom vakcinisanih protiv Kovid-19. Raduje intenzivno pristizanje vakcina protiv Kovid-19 kako onih preko Covax programa, tako i onih van njega. Ovom prilikom bih apelovao građanima da na što veće poštovanje epidemioloških mjera i na što veći odziv kada je vakcinacija protiv Kovida-19 u pitanju.

Poštovani građani, kao ljekar, prije svega, ali i kao radnik Zavoda za hitnu medicinsku pomoć i te kako znam koliko je bitna dvadesetčetvoročasovna dostupnost zdravstvene zaštite kada su u pitanju stanja koja ugrožavaju život ili hitna medicinska stanja i koliko je faktor vrijeme presudan po život pacijenta.

Na kraju, zahvalio bih i menadžmentu Zavoda za hitnu medicinsku pomoć kolegici Vesni Mitić - Lakušić i njenom timu na ažurnosti kada je u pitanju procjena prostornih i tehničkih kapaciteta za formiranje pomenutih jedinica. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:41:53)

Zahvaljujem, kolega Ćeman, i pridružujem se Vašem apelu građanima da poštuju mjere i da se prijave za vakcinaciju.

Sada riječ dajem poslanici Jovanki Laličić, koja ima svojih tri minuta da postavi pitanje ministarki Bojović - Borovinić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (29.03.21 13:42:14)

Poštovana potpredsjednice, uvažene kolege i kolegice, poštovani građani, ministarki zdravlja Jeleni Borovinić - Bojović postavila sam sljedeće pitanje:

Dokle se stiglo sa izgradnjom Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju, za koju je prethodna Vlada obezbijedila EU sredstva, kao i Klinike za mentalno zdravlje za koju su obezbijedena sredstva iz donacija NKT-a?

U svom ekspezu predsjednik Vlade Zdravko Krivokapić je kao prioritet na strani 17 ove Vlade naveo reformu zdravstvenog sistema u stvaranju uslova za početak realizacije kapitalnih projekata, dakle izgradnja novog Urgentnog centra, Klinike za infektivne bolesti, Klinike za psihijatriju. Vjerujem da ste se do sada u Ministarstvu zdravlja, nakon skoro četiri mjeseca rada, kroz dokumentaciju uvjerali da su to zaista

kapitalni projekti za koje je na korak do kamena temeljca dovela prethodna Vlada i prethodno Ministarstvo zdravlja.

Dakle, uslovi za realizaciju ovih projekata, novac i svi neophodni preduslovi stvoreni su upravo od Vlade gospodina Markovića i tadašnjeg Ministarstva zdravlja, a na vama je samo da nastavite dobre i kvalitetne projekte. Pitanje je da li ste vi išta uradili tim povodom. Da Vas podsjetim, u vezi sa izgradnjom Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju urađen je i revidovan glavni projekat, obezbijedene su potrebne dozvole i saglasnosti, pripremljen je tenderski dokument i isti je dostavljen Upravi javnih radova na dalju proceduru. Za finansiranje ovog projekta Ministarstvo zdravlja je uz podršku tadašnje Kancelarije za evropske integracije Vlade Crne Gore uspješno realizovalo pregovore sa Evropskom komisijom i obezbijedilo sredstva iz programa IPA 2018. godine u iznosu od preko osam i po miliona eura, čime su u potpunosti pokriveni troškovi izgradnje objekta iz sredstava granta.

U vezi sa izgradnjom Klinike za mentalno zdravlje, urađen je revidovan glavni projekat, a takođe su obezbijedene sve potrebne saglasnosti i dozvole. Ukupna vrijednost projekta sa opremanjem i namještajem je preko 4,8 miliona eura sa PDV-om, bez troškova nadzora i nepredviđenih troškova. Za finansiranje ovog projekta obezbijedena su sredstva iz donacija Nacionalnom koordinacionom tijelu za zarazne bolesti.

Dakle, molimo Vas da informišete građane Crne Gore šta je urađeno nakon četiri mjeseca vašeg rada i dokle se stiglo sa izgradnjom navedenih klinika. Gdje su i dali su ovo projekti u vašim prioritetima? I imate li namjeru da pohvalite rad prethodne Vlade i Ministarstva u vezi sa ovim projektima? Hvala, pa ću kroz komentar dalje.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:45:14)

Zahvaljujem poslanici Laličić na poštovanju vremena.
Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 13:45:23)

Zahvaljujem na Vašem pitanju. Da se vratim na početak Vašeg izlaganja, a to je ekspozicija uvaženog premijera gospodina Krivokapića, koji ste odlično protumačili i pri kojem mi zaista ostajemo. Kao što znate, budžet je u radu, veoma skoro biće i rješenje tog budžeta, tako da shodno tome ostajemo pri svemu onome što ste pročitali u ekspoziciji, a imaćete prilike i Vi i šira javnost crnogorska da se u to uvjerite.

Što se tiče konkretne Vaše rečenice da je prethodna vlast dovela do koraka do kamena temeljca, ja bih se složila da je taj korak bio otprilike kao onaj na mjesec - mali za čovjeka, ali veliki za čovječanstvo. Hoću da kažem sljedeće: Projekat koji je bio urađen i kompletan dosije koji se odnosio na projekat morao je, nažalost, na zahtjev delegacije da bude žestoko revidiran i nekoliko puta vraćan je na dodatno rješavanje. Prethodna Vlada ni na jedan način nije obezbijedila sredstva za izgradnju Klinike za infektivne bolesti, koje jesu, i ostajem pri tome, od posebnog značaja, već su sredstva dobijena na osnovu EU projekata iz 2018. godine čija je finalizacija u toku, konkretno u toku prethodne nedjelje organizovani su veoma intenzivni sastanci kao i u nedjeljama ranije u cilju konačnog usklađivanja građevinskog rješenja sa medicinskom tehnikom, pa možemo reći da je započeo proces finalne realizacije ovog veoma važnog projekta.

U prethodnim mjesecima pripremljen je tenderski dosije za izgradnju i nadzor Klinike za infektivne bolesti i dermatovenerologiju od strane Ministarstva zdravlja koji prethodno nije bio završen i dostavljen Upravi javnih radova na dalju nadležnost. Iz Uprave javnih radova nekoliko puta smo morali imati zajedničke sastanke kako bismo usaglasili upravo ove probleme koje sam prethodno iznijela.

Tenderski dosije je, shodno pravilima za realizaciju projekta iz donacija Evropske unije, od strane odgovorne institucije za realizaciju projekta u Crnoj Gori Uprave javnih radova upućen delegaciji na ... odobrenje. Kada se isti prihvate od strane delegacije Evropske unije, koja će apsolutno jedina o tome odlučivati i apsolutno tako i treba da bude, ide se u raspisivanje tendera od strane Uprave javnih radova, zatim postupak izbora ponuđača i izgradnja objekta. Evropska unija, ne Vlada nego Evropska unija, opredijelila je 8,5 miliona eura za izgradnju Klinike za infektivne bolesti i dermatovenerologiju u okviru Kliničkog centra Crne Gore. Ministarstvo zdravlja je predložilo da se izgradnja Klinike za mentalno zdravlje, koja je, takođe, priznaćemo, veoma važan projekat, finansira kroz budžet za kapitalne investicije za ovu godinu. Kada je riječ o sredstvima koja su bila predviđena za izgradnju Klinike za mentalno zdravlje, a to se odnosilo na sredstva iz donacija na račun Nacionalnog koordinacionog tijela. Ovaj račun ne nalazi se u ingerenciji Ministarstva zdravlja, kao što je već sada opštepoznato javnosti, ali smo naravno tragom tog računa upoznati da se na njemu nalaze određena sredstva koja ćemo zbog poštovanja namjere osoba koji su vršili uplatu iste upotrijebiti za ono i zašto su ona i opredijeljena, a to je svakako borba protiv Kovida. To

je naša dužnost i obaveza prema svima onima koji su nesebično dali donacije na račun NKT-a i koje upravo sada ovih dana kao što znate predmet su nekih drugih organa. Napominjem da su oba objekta već ucrтана u urbanističkom planu grada, kao i da zgrada Klinike za mentalno zdravlje posjeduje idejni projekat čime će izvođenje biti značajno ubrzano.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:49:11)

Hvala ministarki.
Pravo na komentar imakoleginica Laličić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (29.03.21 13:49:18)

Komentar i ako može jedno, dopunsko pitanje. Nadam se da ću u vremenu ispoštovati.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:49:21)

Naravno da imate pravo. Samo da napomenem da se pripremi poslanica Suzana Pribilović. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (29.03.21 13:49:34)

Dobila sam Vaš odgovor, uvažena ministarko, neposredno pred ovu sjednicu. Vrlo kratak odgovor za ovako važne projekte, ali evo dozvolite da kratko prokomentarišem to što ste sada naveli i u njemu napisali. Naveli ste da prethodna Vlada ni na jedan način nije obezbijedila sredstva za izgradnju Klinike za infektivne bolesti. Ja sam u samom svom pitanju konstatovala da su sredstva obezbijedena iz sredstava Evropske unije. Niste ništa opovrgli tu moju konstataciju. Time ste htjeli da kažete da su, pa je li smatrate da su ta sredstva pala s neba? Dakle, prethodna Vlada je morala da ispoštuje veoma strogu proceduru i da pripremi svu potrebnu dokumentaciju kako bi se ta sredstva iz evropskih fondova obezbijedila. Dakle, to nije nimalo jednostavno niti nimalo lak posao, a Vi ste u skoro četiri mjeseca uspjeli samo da organizujete taj jedan sastanak koji pominjete u svom odgovoru. Vidim da nemate namjeru da za to pohvalite prethodnu Vladu i resorno ministarstvo zdravlja, ali vjerovatno ćete se kititi tuđim perjem kada dođe do realizacije ovih projekata. Ali na, Vašu žalost a na zadovoljstvo naših građana, ostala je sva dokumentacija i o kapitalnim projektima i mnogim drugim aktivnostima Vlade.

Podsjetila bih, kada već nemate dovoljno snage za to, da je samo kroz program IPA 2018. godine Crnoj Gori odobreno 15 i po miliona eura bespovratne podrške Evropske unije za investicije u zdravstveni sistem. To povjerenje i toliki novac Crna Gora je dobila zahvaljujući radu onih koje vaš premijer naziva nesposobnim za rad, a koje ste Vi otpustili u svom revanšističkom pohodu, kao i renomeu prethodnih saziva vlade, kvalitetu njihovih projekata dokazanih rezultatima. Nažalost, Vi ne znate šta znači koliko truda treba uložiti da dobijete 15 i po miliona eura bespovratne podrške samo za zdravstvo za dvije godine. Tih 15 i po miliona prethodna Vlada je opredijelila za izgradnju i opremanje Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju, unapređenje kvaliteta usluga mikrobioloških laboratorija, opremanje Centra za kontrolu i sprečavanje zaraznih bolesti Instituta za javno zdravlje, uspostavljanje laboratorije na nivou biološke bezbjednosti tri u Institutu za javno zdravlje, nabavku uređaja kojim se sprovode istovremeno analizom velikog broja respiratornih uzoraka, za poboljšanje imunizacije i prevenciju kontrolu zaraza kroz jačanje servisa imunizacije, za koordiniranu komunikaciju, angažovanje u zajednici i smjernice za različite ciljne javnosti kako bi se kontrolisala epidemija. Nadam se da nećete blokirati put ovakvim projektima samo zbog toga što je preduslove obezbijedila i do završne faze dovela prethodna Vlada i Ministarstvo.

Kada govorimo o Klinici za mentalno zdravlje, makar i pukim pretraživanjem interneta mogli ste provjeriti da je prethodni premijer gospodin Duško Marković donio odluku još krajem maja da će novac koji je više od 5.000 pojedinaca i kompanija doniralo Crnoj Gori, kao pomoć u borbi protiv novog koronavirusa biti usmjeren i uložten u izgradnju Klinike za mentalno zdravlje.

Vi ste negdje u Vašim prvim medijskim nastupima nagovještavali posebnu pres konferenciju u vezi sa računom NKT-a, a tokom prethodne godine građani su redovno i uredno bili informisani o svim nedjeljnim prilivima i odlivima sa ovog računa. To se moglo vidjeti, odnosno utvrditi na portalu www.coronainfo@cg.me. Dakle, postojala su i saopštenja i izvodi, ali ste Vi i Vaše kolege to ukinuli i onemogućili pristup istim i više nije moguće ostvariti uvid u transparentne izvještaje.

Ovim dokazujete zaista da ni na koji način ne želite da priznate da je prethodna vlada i prethodno ministarstvo uradilo mnogo na izgradnji potrebne infrastrukture u oblasti zdravstva, da su prethodno ministarstvo i ova vlada i Nacionalno koordinaciono tijelo kontrolisalo epidemiju, odnosno pandemiju u Crnoj Gori za razliku od vas. No, evo, pošto nemam vremena, a poznata sam kao poslanica koja ne želi da krši poslovničke odredbe, dozvolite mi samo da postavim jedno dopunsko pitanje:

Da li znate kada će i da li će se graditi bolnica za potrebe opština Tivat, Kotor, Herceg Novi i Budva? Hvala. Izvinite na prekoračenju.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:54:43)

Zahvaljujem poslanici Laličić.
Ministarka može odgovoriti sada ili u pisanoj formi.
Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 13:54:51)

O tome koliko su kompleksni ugovori i rješenja vezano za infektivnu kliniku govori gotovo 10 godina prethodnog rada prethodne vlasti na realizaciji ovih projekata, jer ste više od devet godina radili na ovim projektima. Sada za dva mjeseca ili tri ili četiri, kako Vi sada već računate, mi smo ne imali jedan sastanak, i to nikada nisam izgovorila - rekla sam da smo imali veliki broj sastanaka u kojima je direktno uključena i sama delegacija Evropske unije. Prema tome, zajedničkim radom i sa velikim brojem sastanaka realizovaćemo tražene projekte.

Sljedeće da Vam kažem. Mene su još kao malu učili da nije lijepo kititi se tuđim perjem. Ne daj Bože da se kitim vašim perjem. To prvo da Vam kažem i to je osnovno što želim da kažem crnogorskoj javnosti.

Što se tiče pitanja vezanog za izgradnju klinike za primorske oblasti Tivat, Kotor, Herceg Novi i Budvu, prošle i preprošle nedjelje, kao i prethodnih mjesec dana imali smo intenzivne razgovore u kojima smo na korak od realizacije jednog veoma važnog projekta mobilne bolnice, koja će obezbijediti uslove, sa jedne strane, za adekvatnu zdravstvenu zaštitu jednog velikog regionalnog centra u tom dijelu primorja, ali, sa druge strane, i za adekvatnu turističku sezonu koja nam predstoji. I ne samo ovu, nego i svaku sljedeću. Hvala Vam na dopunskom pitanju. Odlično je što ste me to pitali.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 13:56:27)

Zahvaljujem ministarki.
Sada pravo da postavi pitanje ima poslanica Suzana Pribilović.
Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (29.03.21 13:56:38)

Poštovani,

Uvaženoj ministarki Borovinić - Bojović sam postavila pitanje:

Kada je utvrđen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva zdravlja? Da li su u Ministarstvu zdravlja imenovani generalni direktori ili eventualno određeni vršioци dužnosti za rad na mjestima generalnih direktora, i to: Direktorata za javno zdravlje, prekursori i kozmetički proizvodi, Direktorata za projekte (IPA), inovacije, zdravstveni turizam i Direktorata za zdravstvenu zaštitu, farmakologiju i regulisane profesije ili eventualno određeni vršioци dužnosti za ta radna mjesta? Ukoliko su imenovani, koji su uslovi propisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji za ista? Koju stručnu spremu, nivo kvalifikacije, vrstu zanimanja i koliko godina radnog iskustva i na kojim poslovima imaju lica koja su imenovana, odnosno određena za vršioce dužnosti na tim radnim mjestima? Isto pitanje se odnosilo i za radno mjesto direktora Instituta za javno zdravlje Crne Gore.

Pored konstantnih i dobronamjernih sugestija da poštuјete zakone i važeće propise Crne Gore, od izbora na funkciju ministarke insistirate na nezakonitim imenovanјima, postavlјenјima i angažovanјima, ali i na nezakonitim smјenama u resoru kojim rukovodite, o čemu su građani prethodnih dana informisani putem medija. Preko noći, bez transparentne inkluzivne procedure, na sјenici Skupštine na kojoj nije bilo kvoruma, vlast kojoj pripadate donijela je izmjene zakona, ali ne iz razloga kako bi se unaprijedila zdravstvena zaštita građana u našoj državi, već isključivo kako bi stvorili uslove da smijenite ugledne, cijenjene i stručne ljekare

obzirom da nijeste mogli naći propuste u njihovom radu. Saučesnica ste u eliminaciji uglednih ljekara, svojih dojučerašnjih kolega, iz javnog zdravstvenog sistema. Kreirate atmosferu podnošenja neosnovanih anonimnih prijava protiv dosadašnjih rukovodilaca zdravstvenih ustanova. U zdravstvene ustanove na čijem su čelu, po Vama, nepodobni rukovodioci radi vršenja interne kontrole šalžete lica koja nemaju elementarno znanje u funkcionisanju zdravstvenog sistema i na osnovu izvještaja tih i takvih lica pompezno najavljujete smjenu i donosite svoje odluke.

Uvažena ministarka, na osnovu izvještaja lažnog revizora i filologa, koje ste u ime Ministarstva zdravlja angažovani da sprovede reviziju sistema, ne možete donijeti zakonitu odluku zasnovanu na činjenicama i dokazima, a posebno ne zasnovanu na pravilima struke. Takođe, suprotno zakonu, imenujete članove upravnih odbora zdravstvenih ustanova, zajednicama opština i drugim udruženjima namećete imena ljudi vama podobnih koje treba da predlože. A ukoliko dobijete drugačije predloge od onih koje ste sugerisali, Vi ih ignorišete i ne imenujete. U nepoštovanju zakona i propisa posebno prednjačite kada treba da uhljebite političke istomišljenike. Prema dostupnim informacijama, u Ministarstvu zdravlja na čijem ste čelu nezakonito su određeni vršioi dužnosti generalnih direktora, koji bi trebali da se bave naprijed navedenim, a nezakonito je postavljen i direktor Instituta za Javno zdravlje. Iz tog razloga Vas pozivam da danas građanima date odgovor na pitanje koje sam postavila. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:00:12)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor ima ministarka Borovinić - Bojović.

Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 14:00:20)

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva zdravlja je utvrđen na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 4. februara 2021. godine. U Ministarstvu zdravlja u skladu sa gore navedenim pravilnikom imenovani su V.D. generalni direktori Direktorata, i to:

1. V.D. generalni direktor Direktorata za javno zdravlje, politika za sprečavanje zloupotrebe droga i drugih psihoaktivnih supstanci, prekursori i kozmetički proizvodi, VII 1 nivo kvalifikacije obrazovanja iz oblasti medicinskih nauka, medicina ili društvenih nauka, pravo, najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili pet godina radnog iskustva i položen stručni ispit za rad u državnim organima. Imenovani V.D. generalni direktor ima VII 1 nivo kvalifikacije obrazovanja iz oblasti medicinskih nauka, ukupno 10 godina radnog iskustva u stomatologiji, ali i kao menadžer u farmaceutskoj industriji, od čega pet godina na poslovima rukovođenja i položen stručni ispit za rad u državnim organima;

2. V.D. generalni direktor Direktorata za projekte (IPA), inovacije, zdravstveni turizam, VII 1 nivo kvalifikacije obrazovanja iz oblasti društvenih nauka ili iz oblasti tehničko-tehnoloških nauka, najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili pet godina radnog iskustva i položen stručni ispit za rad u državnim organima. Imenovani V.D. direktor ima VII 1 nivo kvalifikacije obrazovanja iz oblasti društvenih nauka - ekonomija, ukupno 11 godina radnog iskustva u bankarskom sektoru i položen stručni ispit za rad u državnim organima;

3. U Direktoratu za zdravstvenu zaštitu, farmakologiju i regulisane profesije jos uvijek nije imenovan ni V.D. niti generalni direktor.

Direktor Instituta za javno zdravlje Crne Gore, kojeg je imenovala Vlada Crne Gore na sjednici 10. decembra 2020. godine, ima završen Medicinski fakultet, spec. dr epidemiologije, 10 godina radnog staža, nalazi se na doktorskim studijama. Prije imenovanja bio je zaposlen u Institutu za javno zdravlje Crne Gore.

Iskoristila bih samo kratko ovu priliku i ovo zaista fascinantno Vaše pitanje, imajući u vidu da smo svi svjedoci da ste u prethodnom sazivu bili ministarka javne uprave i da su direktori direktorata koji su bili direktori direktorata u Vašem resoru bili čisto politički izabrani kadrovi, sa referencama koje nikada nijesu takođe objašnjene. Ako već svakako dajte sebi za pravo da sve redom, vidim i ministarku Bratić i mene, vjerovatno ćete i ove ostale minstre pitati slično pitanje, bilo bi lijepo da od Vas čujemo ko su bili vaši najbliži saradnici i zašto su otišli iz Ministarstva prije nego što je to od njih uopšte i traženo. Hvala vam na pitanju.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:03:13)

Zahvaljujem.

Pravo na komentar odgovora ima kolegistica Pribilović, a da se pripremi za pitanje poslanik Halil Duković, koji ima dva pitanja upućena ministarki zdravlja.
Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (29.03.21 14:03:30)

Uvažena ministarko, ja sam bila četiri godine ministarka. Imali ste prilike i vremena preko poslanika iz svoje političke grupacije da mi postavite konkretna pitanja. Sve je transparentno, jasno, radi se o pomoćnicima, odnosno generalnim direktorima, koji su, za razliku od vaših, ispunjavali sve zakonom propisane uslove. Izabrani su na osnovu javnih konkursa, transparentno, javno i ispunjavali uslove koje predviđa zakon. Ali da se nebi bavili mojim odgovaranjem, jer Vi ste u prilici da danas odgovarate a ne ja, ono što imam da prokomentarišem vezano za Vaše dostavljeno pitanje jeste krajnje moralno i imam obavezu da Vam zahvalim, jer ste mi na pitanje koje sam Vam dostavila 3.02. blagovremeno u roku od 15 dana odgovorili. Ali, vezano za današnji odgovor, u odgovoru kažete da je Vlada utvrdila Pravila o unutrašnjoj organizaciju i sistematizaciji Ministarstva zdravlja na sjednici održanoj 4. februara, a danas je 29. mart. Skoro dva mjeseca niste u stanju da na sajtu Ministarstva zdravlja ostavite informaciju o novoj organizaciji i novi pravilnik. Toliko o transparentnosti rada na šta se stalno pozivate.

Mada sada kada uporedim Vaše odgovore sa stvarnim stanjem, ne čudi me zbog čega ne želite da objavite taj Pravilnik i predstavite novu organizaciju. Prvenstveno je iz razloga jer Vlada govori o smanjenju broja zaposlenih u javnoj upravi, a nasuprot tome, shodno novodonijetom Pravilniku, umjesto dosadašnjih pet, Vi sada imate sedam generalnih direktora ili pomoćnika, a broj radnih mjesta su uvećali sa 74 na 81, odnosno za 10%. Nijesam Vas ja tek tako pitala da li su imenovana lica koja trebaju posebno u ovom trenutku da vode ključne direktorate, i to za: javno zdravlje, za projekte i za zdravstvenu zaštitu u zdravstvenom sistemu, odnosno da usmjeravaju ključne zdravstvene politike. Kada pogledamo ko su ti ljudi, uz dužno poštovanje prema svima njima, onda je dodatno jasno zašto imamo katastrofalnu situaciju u zdravstvu. Ali, to nije njihova krivica već Vaša, jer ste ih vi predložili - da krenemo od Direktorata za javno zdravlje, koji je nadležan za prevenciju i kontrolu zaraznih bolesti, samim tim i Kovida-19. Na čelu direktorata za vršioca dužnosti postavljate stomatologa, i to radite nezakonito jer ste u odgovoru naveli da je za to radno mjesto, shodno Pravilniku, potrebno obrazovanje iz oblasti medicinskih nauka, i to medicine, ali ne i stomatologije, kao što su radili kod drugih radnih mjesta. To dovoljno govori o vašoj svijesti i značaju javnog zdravlja.

Dalje, kod Direktorata za projekte ste u svom odgovoru namjerno preskočili jedan od ključnih uslova za ovo radno mjesto, jer ste svjesni da lice koje ste odredili za vršioca dužnosti ne ispunjava propisane uslove, te da je postavljeno nezakonito. Naime, na strani 32 Pravilnika jasno piše uslov - pravo ili tehničko-tehnološke nauke, a koga ste odredili? Ekonomistu i to predstavnika Demokrata. Toliko o depolitizaciji. U odgovoru kažete da ni nakon dva mjeseca donošenje Pravilnika i u tome vrijeme goruće katastrofalne epidemiološke situacije niste imenovali lice koje rukovodi Direktoratom za zdravstvenu zaštitu. To je direktorat koji je nadležan za organizaciju, funkcionisanje i razvoj zdravstvene zaštite da na svim nivoima, kao i funkcionisanje hitne medicinske pomoći i transfuzije medicine. Toliko o Vašem odnosu prema zdravstvenom sistemu u Vašoj svijesti o značaju resora na čijem ste čelu. Pretpostavljam da još uvijek niste imali međupartijske konsultacije oko konkretnog partijskog rješenja na to radno mjesto, pa zato treba da ispaštaju građani. Da Vas podsjetim, vezano za imenovanje direktora Instituta za javno zdravlje, da je isto urađeno nezakonito, suprotno članu 16 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizacije Instituta.

Na kraju, uvažena ministarko, time ću završiti, za ovako kratko vrijeme previše je nezakonitosti u Vašem radu i ne zaboravite - funkcije su ograničenog trajanja, a ljekari su Vaše kolege, osim ukoliko ih se ne odričete jer su drugačijeg političkog opredjeljenja od Vašeg. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:08:26)

Zamolila bih vas sve da vodimo računa o vremenu.
Sada riječ ima kolega Halil Duković. On je uputio dva pitanja.
Izvolite. Prvo pitanje uputite ministarki zdravlja.

HALIL DUKOVIĆ (29.03.21 14:08:44)

Zahvaljujem, potpredsjednice.

Gospođo ministarko Borovinić-Bojović, gospodo iz Vlade i svi prisutni,

Ja sam postavio jedno pitanje. Vezano je za temu jako aktuelnu i kod nas, ali aktuelno i u cijelom svijetu, a tiče se epidemiološke situacije izazvane novim korona virusom, odnosno načinom borbe protiv njega.

Svaka država danas u svijetu bori se sa ovom počasti i naravno pored vakcine koja je novo sredstvo brobe protiv ove pandemije, poštovanje mjera ističe kao nešto najvažnije u procesu sprečavanja širenja infekcije i smanjenja broja umrlih lica. Kod nas te mjere neprekidno traju. Te mjere će i pored vakcinacije trajati, po svemu sudeći, još jedan duži period, ali kod nas neprekidno traju od marta mjeseca i različito su se tumačile - nekada sa većim uspjehom, nekad sa manjim uspjehom. Ali, nažalost, ono što se kod nas dešava u zadnjih mjeseci da po broju zaraženih i po broju preminulih situacija nije uopšte dobra, da ovo što se dešava kod nas obilježilo nas je kao jednu od najrizičnijih država svijeta i nijesu bez razloga i Sjedinjene Američke Države proglasile nas crvenom zonom, a to u suštini znači zabranu putovanja njenih građana u Crnu Goru. Nedavno je i predsjedavajući ruske dume Vjačeslav Volodin rekao da Crna Gora nije spremna da primi ruske turiste jer se ne bave ni vakcinacijom, ni medicinom, kako on kaže. Ako treba turisti iz Rusije da dođu, moraju prvo doći ruski specijalisti koji će da procjene kakva je epidemiološka situacija u Crnoj Gori.

Izgleda nažalost nigdje van Crne Gore ne možete čuti neke riječi podrške za epidemiološku situaciju u Crnoj Gori. Jedino od Vas, gospođo ministarko, čujemo da je ipak pandemija u Crnoj Gori pod kontrolom i da je zdravstveni sistem stabilan i da se sve odvija po planu. Ako biste bilo kojeg građanina danas Crne Gore upitali kakva je epidemiološka situacija kod nas, vjerovatno bi svi dali isti odgovor i to bez dileme. Danas dilemu u vezi toga kakva nam je epidemiološka situacija izazivaju samo različiti komentari iz Vlade. Podsjetiću Vas da je na čestu prozivku javnosti da podnesete ostavku Vlada 30. januara 2021. godine dala obavještenje gdje kaže: Svaka njena odluka je naša odgovornost i svaka njena aktivnost sprovedena je uz podršku Vlade. Radimo odgovorno i u službi građana. Vlada je stala iza vas. Koliko zaista radite odgovorno i u službi građana potvrdio je i ministar vanjskih poslova gospodin Radulović, koji je mjesec dana nakon toga zatražio pomoć od EU i NATO, jer, kako kaže, zdravstveni sistem je pred pucanjem, te traži pomoć u medicinskom osoblju kako bi se epidemija pokušala staviti pod kontrolu. Znači, on tvrdi da epidemija nije pod kontrolom. Dvije nedjelje nakon toga, došlo je do smjene u Nacionalnom tijelu za borbu protiv pandemije, gdje premijer smjenjuje Vas, a postavlja sebe. Izgleda da naš premijer, pored već poznatih sposobnosti, ima i sposobnosti vezane za medicinu. Ali, vidjećemo i te rezultate. Puno je tih izjava koje su zaista kontradiktorne. To je bio razlog da zaista pokažemo jednu pravu sliku kako je u Crnoj Gori i zato sam Vam i postavio pitanje:

Od kada ste imenovani na mjesto ministra zdravlja, da li je došlo do poboljšanja epidemiološke situacije? Zahvaljujem i izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:13:12)

Izvolite, ministarko.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 14:13:19)

To što ste iznijeli Vaša subjektivna viđenja događaja i praćenja epidemiološke situacije, naravno je potpuno opravdano da govorite u Vaše lično ime, ali nije lijepo da govorite u ime cijele nacije.

Epidemija je u Crnoj Gori naslijeđena i zbog raznih, prije svega, društvenih zbivanja i nepoštovanja mjera u prvom redu, održavana je na nivou koji je imao uzlazne i silazne putanje epidemiološke krive.

U poređenju sa zemljama regiona i Evropske unije, Crna Gora je po broju testiranih stanovnika prva među zemljama bivše Jugoslavije i dosta zemalja Evropske unije, što objašnjava veliki broj slučajeva na dnevnom nivou. Naš zadatak je da velikim brojem testiranja što prije dođemo do broja novooboljelih kako bi se mjerama samoizolacije spriječilo dalje širenje infekcije. Takođe, svaki suspektni smrtni slučaj na Kovid-19 infekciju se testira i jasno, transparentno prikazuje, a podaci se skupljaju na dnevnom nivou. Kao što je poznato u epidemiologiji, korona virusna infekcija je doprinoseći, a ne osnovni činilac smrtnog ishoda kod većine pacijenata, te su primarno ugrožene starije kategorije, odnosno stanovništvo sa komorbiditetima. Prema zvaničnim podacima i poređenjima sa evropskim zemljama, Crna Gora je prema letalitetu (odnos broja preminulih i ukupno oboljelih), što je jedan od veoma bitnih indikatora zdravstvenog sistema, u jednakom ili boljem položaju nego nove članice Evropske unije, kao što su recimo Češka i Mađarska koje imaju puno razvijenije zdravstvene sisteme od našeg.

Takođe, treba ukazati na činjenicu da se ne mogu tako jednostavno porediti zemlje koje testiraju u velikom procentu i transparentno prikazuju podatke sa zemljama kod kojih to nije slučaj, te se svakako

međunarodno poređenje treba uzeti sa rezervom, ukoliko naravno poređenje nije urađeno od strane eksperata svjetske zdravstvene organizacije ili ECDC-a.

Ovo što ste kazali da je naš ministar unutrašnjih poslova uputio pismo Evropskoj uniji i NATO-u sasvim je očekivano imajući u vidu da smo mi članica NATO-a i da smo zemlja koja teži ka Evropskoj uniji i da kompletnu pandemiju, odnosno problem pandemije korona virusom doživljavamo kao jedan globalni zajednički problem koji rješavamo shodno tome zajednički i solidarno sa svim zemljama Evropske unije i članicama NATO-a. Shodno tome, reagovali smo uvijek korak unaprijed blagovremeno u situaciji da to bude potrebno.

Napominjem ono što sam već prethodno u nekom od odgovora iznijela, u Crnoj Gori određeni separati, odnosno specijalisti određenih oblasti kao što su oftalmologija, kao što su ORL ljekari, neurolozi, kao što su hirurzi nisu još uvijek u većini bolnica uključeni u rad sa kovid bolesnicima, što će se svakako desiti u slučaju da to bude potrebno, a svi se nadamo da neće biti potrebno. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:16:19)

Zahvaljujem ministarki.

Izvolite, kolega Dukoviću. Imate pravo tri minuta na komentar odgovora i eventualno minut na dopunsko pitanje.

HALIL DUKOVIĆ (29.03.21 14:16:30)

Zaista ovo što kažete reagovali ste blagovremeno što se ministar Radulović obratio EU, zaista ne znam je li blagovremeno on preduhitrio da kaže da je situacija sa pandemijom van kontrole, pa da ne bi došla van kontrole, on je tako izjavio, ali ne mogu da razmijem način kako Vi to tumačite.

Što se tiče nepoštovanja mjera, to je duga priča, da ne ulazimo u tu priču od vrha Vlade pa nadalje kako se poštuju te mjere. Mislim da bi nam to oduzelo suviše vremena, a želim ipak da se uklopim u ono vrijeme koje je ovdje dato.

Podsjetiću Vas samo na jedan dio ekspozea premijera Krivokapića, koji je rekao da je epidemiološka situacija izazvana Kovidom-19 izvan kontrole. Zdravstveni sistem je nadomak kolapsa, dok je medicinsko osoblje na ivici izdržljivosti. Ovo je rekao ovdje kada je postajao premijer.

Kakva je situacija izazvana korona virusom u trenutku kada ste preuzeli vlast, najbolje možda govore brojke. Znači, od 17.03, kada je dijagnostikovao prvi inficirani u Crnoj Gori, do 03.12. 2020. godine, za period od devet mjeseci - ukupno je bilo oboljelih 37.374 građana. Nažalost, u tom devetomjesečnom periodu preminulo je 515 građana.

U periodu otkad ste vi na vlasti, od 04.12. pa do jučerašnjeg datuma 28.03, za četiri mjeseca, broj inficiranih je 52.709, odnosno za 15.300 i nešto više više nego za devet mjeseci rada NKT-a. Nažalost, za ovih četiri mjeseca imamo i 215 više preminulih nego za devet mjeseci rada NKT-a. To možda najbolje govori kakva je epidemiološka situacija u Crnoj Gori. I logično pitanje se postavlja pri ovakvim ciframa - Kako da je tada sistem bio pri kolapsu kada smo imali 37.000 ukupno inficiranih, a sada sa 89.000 sve je stabilno i sve funkcioniše kako treba? O broju preminulih neću ponovo.

Siguran sam sada da bi se i premijer kad bi ponovo čitao onaj svoj ekspozee našao u čudu i vjerovatno bi ustvrdio da mu je možda neko podmetnuo da to kaže. Ali, za ovakvo stanje normalno je da najvišu odgovornost snosite Vi, kao čelni čovjek najznačajnijeg sistema, ne samo u Crnoj Gori nego i svugdje. Zdravstveni sistem je sigurno jedan od najvažnijih sistema. Donosimo mjere koje ne daju rezultate, pa se pitamo zašto donosimo mjere. Kakve su to mjere koje ne daju rezultate? I građani su Vam rekli, posebno građani Tuzi, donosimo političke mjere. E kad su se pobunili, odmah ste korigovali mjere. I umjesto da Vaša briga bude zdravlje građana, vaša prva briga izgleda smještaj svojih političkih kadrova. Doprinosite depolitizaciji zdravstvenog sistema po najbolje utvrđenom sistemu, odnosno rang listi podrške litijama, ako se sjećate. Vidjećete da svi rukovodioci koji su izabrani nalaze se na spisku podrške litijama.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK:

Poslaniče Dukoviću, imate pravo na drugo pitanje. Molim Vas, već ste prekoračili jedan minut.

HALIL DUKOVIĆ:

Minut samo, neću dodatno pitanje. Izvinite.

Imate samo izjavu iz doma zdravlja Podgorica, gdje jedan ljekar radi za tri ljekara, a ja ću reći za najmanje tri ljekara. Znači, velika opterećenost na ljekare, posebno primarne zdravstvene zaštite. A vi otpuštate ljekara, dajete otkaz u trenutku kad nema ni jednog ljekara na birou i u trenutku kad nam je svaki ljekar zaista potreban. I nemojte zaboraviti, i ono što je rekao i gospodin Mugoša - danas ministar, sutra nećete biti. Isto kao i oni prethodni ministri bili pa nisu više. Mi ljekari ako ne budemo pazili jedan drugog, teško da ćemo ostvariti onu komunikaciju koju moramo imati na poslu. Zahvaljujem i izvinjavam se.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:21:29)

Molim Vas da povedete računa.

Izvolite, imate pravo da postavite drugo pitanje ministarki zdravlja.

HALIL DUKOVIĆ (29.03.21 14:21:50)

Moje drugo pitanje odnosi se na vakcinaciju.

Opštopoznata je činjenica da bez sticanja kolektivnog imuniteta nema ni uspješne borbe, odnosno zaustavljanja ove pandemije korona virusom. Stručnjaci se slažu da jedino u slučaju vakcinacije od 70 do 80% građana stiže se taj kolektivni imunitet koji može garantovati pobjedu nad pandemijom korona virusa. Problem vakcinacija prisutan je u svakoj državi danas u svijetu i problem nabavke vakcine i problem organizacije, ali svaka ga država spovodi na svoj najbolji mogući način.

Vaše izjave o početku vakcinacije često se nisu poklapale sa terminima koje ste saopštavali, što je stvorilo zebnju kod građana da će biti problema sa početkom imunizacije, ali i stvorilo dodatno nepovjerenje u ljude koji vode jedan od ovih najznačajnijih resursa. Ono što nas zabrinjava jeste da se s početkom vakcinacije nedozvoljeno puno kasnilo, a da je do sada vakcinisan zabrinjavajući mali procenat stanovništva. Iskreno se nadam da ovakav trend neće biti pravilo, jer je zabrinjavajući, a da bi stigli do onog željenog cilja, jer kako kažu ovi analitičari, ako bi se nastavilo ovim tempom, do kraja godine bi bilo vakcinisana oko trećina stanovništva.

Takođe, istaknem jeste da nema ni adekvatne kampanje koja mora biti jaka za vakcinaciju. Danas su građani prepušteni da mnogo toga saznaju preko portala, a Vi znate kakve su sve informacije na portalima. Zbog toga nema tolikog odziva, a nama je, mislim u interesu svima, da ta vakcinacija zaista bude što obimnija, da obuhvati što veći broj građana, ali građani moraju i imaju pravo da znaju sve o vakcinama, koje su razlike između vakcina, šta je Evropska komisija, šta je kovid pasoš, šta donosi koja vakcina. Ja otvoreno kažem - svaka vakcina donosi dobro i pozivam građane da se vakcinišu. Ali, moramo građanima dati informacije o svakoj vakcini i to svaku noć, neumorno ljudi iz te oblasti moraju biti na televiziji, a ne da svoje informacije o vakcini stižu preko raznih portala.

Zbog toga je i moje pitanje bilo upućeno Vama:

Kada mislite da će biti 80% građana vakcinisano u Crnoj Gori? Naravno najsrećniji bismo bili kad bi to bilo i 70%, ali s obzirom da je 80% onaj željeni efekat, to sam Vas i pitao. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:25:00)

Izvolite, ministarko, imate pravo na odgovor.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 14:25:04)

...../Prekid/ koji nas gledaju, ovo je grafikon oboljelih od 18. marta do 24. marta, dakle za godinu dana, na kojem je potpuno jasno, neka pogledaju, imaju te grafikone svuda, da je do povećanja većeg, prvog većeg povećanja broja oboljelih započeto u septembru 2020. godine. Tada je, nažalost, propuštena prilika, nadamo se nenamjerno, da se spriječi rast broja oboljelih. Od 01. septembra do 24. novembra broj oboljelih je sa oko 1.000 porastao skoro 12.000. Mi smo od početka decembra do danas, uprkos zaraznijim sojevima virusa i periodu godine sa najvećim rizikom obolijevanja od respiratornih bolesti, oborili broj zaraženih sa tadašnjih 12.000 na ispod 7.000, tačnije 6.904 na 28. mart, što znači da su mjere urodile plodom i da daju jasne i mjerljive rezultate.

Ružno je, doktore i kolega Dukoviću, da licitirate sa brojem onih koji su stradali, onih koji su umrli, bilo ovdje, bilo gdje drugo u svijetu. Nije to lijepo da radite i ne priliči nijednom ljekaru.

Što se tiče vakcinacije i Vašeg pitanja kada će u Crnoj Gori biti vakcinisano 80% stanovništva, dinamika vakcinacije, kao što znate, zavisi od dostupnosti vakcina za čije pribavljanje je utrošeno mnogo truda obzirom da smo se početkom decembra prošle godine našli u situaciji da sem preko COVAX inicijative, odnosno sistema nije obavljen nijedan bilateralni razgovor ni sa proizvođačima, niti sa bilo kojom zemljom proizvođačem vakcina. Sada možemo reći da će masovna vakcinacija stanovništva, što je direktan odgovor na Vaše pitanje, započeti u aprilu mjesecu, kada očekujemo pristizanje velikog kontigenta vakcina iz Republike Kine. Do tada će već 22.000 naših građana primiti makar prvu dozu vakcine i ne samo oni, jer smo svjedoci da je zahvaljujući COVAX inicijativi 28.03, dakle u nedjelju, stiglo prva tranše od 24.000 doza vakcine proizvođača Astra zeneca, kojim odmah započinjemo vakcinaciju. Ostala količina od 60.000 ovih vakcina očekuje se u toku aprila mjeseca, kada se očekuje i isporuka 40.000 doza vakcine Sputnik V, kao i 200.000 doza vakcina, što sam rekla, proizvođača Sinofarm.

Pored brojnih nastupa predstavnika sektora zdravija u medijima i redovnih održavanja konferencija za štampu, Ministarstvo zdravija u saradnji sa Vladom pokreće i kampanju kako bi se što bolje informisale sve populacione grupe, odnosno obezbijedio što veći odziv populacije. Dodatnu stimulaciju i podršku vakcinaciji predstavljaju i stavovi Evropske unije i ostalih zemalja svijeta u pogledu sa vakcinacijom.

Takođe, koristim ovu priliku da obavijestim građane, koji nas sada slušaju, da smo donijeli odluku u Ministarstvu zdravija da se utvrđuje dopuna ciljne populacije i pozivaju se za prijavljivanje za Kovid 19 vakcinaciju sljedeće kategorije: zaposleni u Upravi policije, zaposleni u Vojsci Crne Gore, pomorci, zaposleni u ustanovama predškolskog vaspitanja, obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg obrazovanja, stručnog obrazovanja, obrazovanja lica sa posebnim potrebama i obrazovanja odraslih, kao i ustanova visokog obrazovanja, farmaceuti, farmaceutski tehničari koji obavljaju apotekarsku djelatnost u apotekama, svi zaposleni u medijima, dakle, novinari i svi ostali zaposleni u medijima, zaposleni u državnim organima, organima državne uprave, organima uprave, organima lokalne samouprave, državnim agencijama, državnim fondovima i drugim nosiocima javnih ovlašćenja u kojima se neposredno pružaju usluge građanima. Pozivaju se i do sada utvrđene ciljne grupe da nastavi prijavljivanje za vakcinaciju.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, odnosno danas.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:29:16)

Zahvaljujem ministarki zdravija.

Izvolite. Pravo na komentar ima kolega Duković, a da se pripremi Jevto Eraković, sljedeći poslanik koji postavlja pitanje.

HALIL DUKOVIĆ (29.03.21 14:29:27)

Pa evo, samo da ispravim ministarku Borovinić - Bojović, zaista niko ne licitira nikakvim imenima, već su ovo podaci koji se svakodnevno objavljuju u svim medijima. Po Vama, izgleda epidemija sve bolje i bolje, ali brojke kazuju skroz drugačije. Ako imate preko 15.000 više inficiranih za četiri mjeseca nego za devet prethodnih, pokažite mi taj grafikon kako će da pokaže da je situacija bolja. Ako imate 215, nažalost, više preminulih za četiri mjeseca nego za devet prethodnih, opet nam je situacija još i bolja, ali neka to sami građani procijene.

Ono što želimo jeste da naši građani imaju zaštitu kakvu imaju stanovnici drugih država, odgovornih država kojima je briga o zdravlju svojih građana na prvom mjestu. Da li smo mi odgovorna država, tj. da li ste vi odgovorna vlast i da li pružate adekvatnu zaštitu svojim građanima, je pitanje koje svoj pravi odgovor nalazi u činjenici da je nažalost Crna Gora danas pri samome vrhu po onome što ne valja, a to je broj inficiranih, broj hospitalizovanih i broj preminulih, a među zadnjima po onome što je dobro, a to je vakcinacija.

Podsjetiću Vas da ste 20. januara 2021. godine u jutarnjem programu Televizije Crne Gore rekli da će prva vakcina kojom će se započeti vakcinacija u Crnoj Gori biti sa evropskim sertifikatom i da će to biti Fajzerova vakcina. Ne treba Vas podsjetiti da prva vakcina niti je bila sa evropskim sertifikatom, niti je bila Fajzerova. Za stručnu javnost to je manje važno, ali za cjelokupnu javnost morate biti precizni kada iznosite ovakve informacije, jer samo stvarate dodatnu zabunu. 21. januara vas je predsjednik države upoznao o donaciji grčkog biznismena Statisa, 10.000 i još 40.000 koje je trebala država da kupi. Kako kaže predsjednik države, već 24. januara je mogla početi vakcinacija. 01. februara fondacija Olega Deripaske Volnoe Delo nudi Crnoj Gori /prekid/ vakcina od koji ste isto tako zdušno odbili. Sto pedeset hiljada vakcina do sada, moglo je biti vakcinisano 75.000, i to vakcinisano i revakcinisano. Podsjetiću Vas da u Crnoj Gori živi oko 61.000 građana koji imaju 70 i više godina. Znači, sve smo ih mogli vakcinisati i još da ostane za

druge vakcinacije. Osim toga, poslali ste i poruku svim onim dobrotvorima Crne Gore kojih je Crna Gora imala da ne treba više ništa da nude Crnoj Gori. Nakon toga, niko se nije ponudio da pomogne Crnoj Gori u ovoj situaciji, kada smo pod ovom epidemiološkom situacijom, a nažalost, jako slabi sa vakcinama. To je poruka koju ste poslali svim našim dobrotvorima. Podsjetiću Vas da su za vrijeme prvog talasa koronavirusa, kada je cio svijet bio zatvoren, sve granice zatvorene, ovdje slijetali avioni sa medicinskom opremom koji su donirali naši prijatelji, a i naši ljudi koji žive u inostranstvu. Toga više nema.

Iskreno se nadam da će ova vakcinacija konačno krenuti. Mi se svi uzdamo u turističku sezonu i treba da se uzdamo. Podsjetiću Vas da Albanija već vrši masovnu vakcinaciju. Hrvatska radi masovnu vakcinaciju. Turska očekuje da će do kraja maja vakcinisati cijelo stanovništvo. Mi sa 2% ili 3% očekujemo turiste. Onda se pitamo koji će turista doći u Crnu Goru, a da ne zna da će se živ i zdrav vratiti kući. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:34:18)

Molim vas da poštujemo vrijeme.

Koristim ovu poziciju da pozovem građane da se odgovorno ponašaju u vrijeme epidemije i da poštuju preporučene mjere, pa će nam svima biti bolje. Čini mi se da je ovo zajednički posao svih nas, a prvenstveno građana Crne Gore. Nažalost, svakim danom vidim da se mjere ne poštuju, posebno kod mlađe generacije. Zato, apelujem na njih da vode računa jer će biti, nažalost, odgovorni za smrt svojih najbližih ukoliko se neodgovorno budu ponašali.

Sada imamo dva pitanja za ministarku zdravlja koja će postaviti poslanik Jevto Eraković.

Izvolite, pravo na prvo pitanje. Imate tri minuta za postavljanje pitanja.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.03.21 14:35:22)

Predstavnici Vlade, uvažene poslanice i poslanici, prvo pitanje koje ću postaviti ministarki zdravlja glasi:

Kada su prvi put u Crnoj Gori registrovani slučajevi zaraze britanskim sojem virusa i koliko ima do sada registrovanih slučajeva? Da li su registrovani slučajevi južnoafričkog i brazilskog soja?

Na osnovu podataka koji su nam dostupni od Instituta za javno zdravlje, jasno je da je Crna Gora propustila priliku da u pravom trenutku registruje nove sojeve i u skladu sa tim preduzme odgovarajuće epidemiološke mjere. Umjesto toga, zahvaljujući dominantno političkim motivima, omogućen je nesmetani ulazak kroz granice Crne Gore i samim tim ulazak virulentnih sojeva, lokalna transmisija je uspostavljena i nije nemoguće da sada u ovom našem regionu imamo imamo jedan specifičan soj i za naše područje. Sve je to nesnalaženje, možda i namjerni potezi, neslušajući preporuke Instituta za javno zdravlje, koji su još u januaru ove godine tražili zatvaranje granica upravo predviđajući opasnost po zdravlje građana Crne Gore od novih sojeva virusa. Da su bili u pravu i da smo bili mi u pravu u tom trenutku, jer smo isto to insistirali i upozoravali, pokazuju, nažalost, brojke koje su uslijedile nakon toga. Čuli smo i od direktora Instituta za javno zdravlje koji se nalazi na čelu ustanove koja prati epidemiju, dakle direktor Instituta za javno zdravlje je priznao ono što smo mi uporno tvrdili. Dakle, epidemiološka situacija u Crnoj Gori se ne kontroliše. Postoji li veći profesionalni poraz doktora i onih koji su odgovorni za funkcionisanje zdravstvenog sistema nego da se dođe u situaciju kada ne možete nešto da kontrolišete nego samo možete da posmatrate? Naravno, nakon toga, kao što smo i danas čuli od kolega poslanika, nemamo više izjava direktora Instituta za javno zdravlje, a potpuno je logično da ga čujemo. Međutim, vjerovatno je ova izjava prouzrokovala takve odluke. Preporuke nisu prihvaćene i svi znamo zašto. Motiv je, kao što sam rekao, bio politički, dominantni razlog izbori u Nikšiću i bilo je onemogućeno da građani komuniciraju između opština u našoj državi, a zato je mogao ko je god htio iz regiona da dođe u Crnu Goru, bez ikakvog /upadica/.

Kolega, ako imate bilo kakvu sugestiju, ohrabrujem Vas da tu Vašu hrabrost pokažete za mikrofonom. Rado ću Vam odgovoriti. Dakle, mogao je da uđe ko je god htio, bez ikakvog testiranja. Nismo znali da li je neko zaražen ili nije zaražen. Crna Gora je bila kao jedna protočna stanica za sve one koji su imali politički interes da ga ostvare u Nikšiću dominantno. Začudilo nas je zašto je bilo osim Srbije i Bosne i Hercegovine dozvoljeno i za Kosovo. Međutim, ubrzo smo vidjeli ko je dolazio sa Kosova, ko je bio u Nikšiću i zbog čega su takve mjere donesene.

Ono što želim da ukažem, da ovo što ovih dana bilježimo u Crnoj Gori jeste da imamo 13% smanjenje testiranja u odnosu na prošlu sedmicu i broj oboljelih se održava na istom procentu, dakle oko 25%. O drugim obrazloženjima neću zato što želim da ispoštujem vrijeme.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:39:42)

Imaćete priliku kroz komentar da i to iznesete.
Izvolite, ministarko.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 14:39:58)

Što se tiče praćenja epidemije i nadzora same epidemije, od avgusta do decembra nije postojalo nikakvo praćenje epidemije, a nije, nažalost, postojalo ni testiranje jer smo svi svjedoci toga i potpuno je javnost upoznata sa tim da se upravo tada insistiralo i tražilo od domova zdravlja, odnosno bolnica u kojima se vrši testiranje da broj testiranih na dnevnom nivou ne smije preći deset testiranja - što je bilo ispod svakog nivoa za praćenje bilo kakve epidemije, a ne Kovid pandemije.

Što se tiče testiranja u našoj zemlji, u ovom trenutku, kao što sam već prethodno rekla, apsolutno se trudimo da maksimalno testiramo i da broj testiranih na dnevnom nivou bude uvijek najveći mogući. O tome ne odlučuje Institut za javno zdravlje koliko će ljudi biti testirano na dnevnom nivou, odlučuju oni koji imaju simptome i koji se na osnovu tih simptoma jave za testiranje. Ako gospodin Eraković misli da treba da izmislimo nove ljude koji imaju simptome da bismo ih testirali, nije sporno. Možemo da testiramo i zdrave ljude zato što imamo sasvim dovoljno testova.

Od početka pandemije u Kini javilo se na hiljade različitih mutacija ili varijanti SARS-Co2 virusa koje cirkulišu u svijetu. Britanska varijanta sada je dominantna u većem dijelu svijeta, te se njoj, shodno tome, poklanja i najveća pažnja sasvim razumljivo. Prvi poznati slučaj ove nove varijante virusa zabilježen je 20. septembra, a sekvenciran je početkom oktobra 2020. godine u Ujedinjenom Kraljevstvu. Vrlo brzo su i druge zemlje svijeta koje su imale mogućnosti da rade sekvenciranje, kao što su Australija, Danska, Italija, Island, Holandija otkrile ovaj soj.

U novembru je u Crnoj Gori bio dozvoljen ulazak strancima iz Ujedinjenog Kraljevstva u zemlju bez, takođe, ikakvog testiranja, obzirom da je UK bila na zelenoj listi zajedno sa zemljama kao što su, znači za ove druge zemlje nije bilo potrebe nikakvo testiranje za ulazak u Crnu Goru: Austrija, Belgija, Bugarska, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Grčka, Holandija, Hrvatska, Irska, Italija, Kipar, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Mađarska, Malta, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Švedska, Alžir, Antora, Angola, Azerbejdžan, Barbados, Bjelorusija, Brunej, Egipat, Fidži, Filipini, Gruzija, Indonezija, Island, Jamajka, /prekid/, Jordan, Južna Koreja, Kambodža, Kanada, Kina, Kuba, Lihtenštajn, Madagaskar, Malezija, Maroko, Mauricijus, Monako, Mongolija, Mozambik, Nepal, Nikaragva, Norveška, Novi Zeland, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Rusija, Senegal, Švajcarska, Tadžikistan, Tajland, Trinidad i Tobago, Tunis, Turska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Ukrajina, Urugvaj, Uzbekistan, Vijetnam, Zambija i Zimbabve. Dakle, složićete se, jedan zaista ogroman broj zemalja za koje u tom periodu, i pored velikog skoka zaraženih u našoj zemlji, takođe nije bilo potrebno testiranje prilikom ulaska u našu zemlju, u vrijeme kada je potpuno verifikovan i testiran britanski korona virus u Velikoj Britaniji.

Dakle, virus je nesmetano mogao ući i najvjerovatnije ušao među stanovništvo u Crnoj Gori prije decembra 2020. Sekvenciranje na Institutu za javno zdravlje zapravo uz pomoć Svjetske zdravstvene organizacije postalo je moguće nabavkom posebnih testova i to u januaru 2021. godine, zahvaljujući naporima koje smo uložili u dogovoru sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom. Svi sumnjivi slučajevi su prvi put tada mogli biti upućeni na sekvenciranje, te zbog toga i znamo da su slučajevi prisutni u zemlji. Do sada je u Crnoj Gori registrovano sedam slučajeva obolijevanja od britanskog soja novog korona virusa, koji je prvi put detektovan u Crnoj Gori na osnovu ovog sekvencioniranja 15. februara 2021. godine. Obzirom na pravilo da ukoliko je novi soj jednom detektovan, zbog finansijskih sredstava i zauzetosti referentnih laboratorija u inostranstvu sa kojima imamo potpisan ugovor o sekvencioniranju genoma uzročnika, u ovom slučaju Berlin, dalja detekcija se ne radi, već se podrazumijeva da je soj već široko rasprostranjen u populaciji. Zdravstveni radnici u zemljama okruženja i širom svijeta upozoravaju na povećan priliv pacijenata u bolnicama kao posljedica prisustva ovog britanskog soja virusa, što je takođe informacija koju dobijamo od zdravstvenih radnika u našem sistemu. Ono što se prema podacima stručnjaka nesumnjivo zna i jeste dokazano jeste opštepoznata činjenica - da je britanski soj od prethodnih zarazniji, i to najmanje za 30 do 50%, a moguće je i 70% od prethodnog.

Što se tiče drugog dijela prvog pitanja, koji se odnosio na južnoafrički soj korona virusa ova varijanta virusa se smatra, prema podacima američkog Centra za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC centra), da je nastala iz prvog talasa južnoafričke epidemije Kovid-19 u najteže pogođenom gradskom području zaliva Nelson Mandela početkom oktobra 2020. godine, a zatim se brzo proširila i postala dominantna vrsta virusa u ovom regionu u novembru 2020 godine. Ova varijanta virusa se uskoro proširila na susjednu Bocvanu,

kao i na nekoliko drugih zemalja širom svijeta, uključujući: Englesku, Škotsku, Francusku, Švedsku, Švajcarsku i Južnu Koreju. Ponavljam, u to vrijeme je većina zemalja bila na zelenoj listi i putnici su bez ikakvih problema nesmetano mogli da dođu u Crnu Goru. Do sada u Crnoj Gori nisu registrovani slučajevi južnoafričkog i brazilskog soja virusa.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:45:23)

Zahvaljujem ministarki. Poslanik Jevro Eraković ima pravo tri minuta na komentar odgovora i minut ukoliko želi da postavi dodatno pitanje.

Izvolite, kolega.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.03.21 14:45:36)

Zahvaljujem.

Ono što ostaje dilema - kada smo imali tačne podatke. Dakle, 11. januara imamo tvrdnje iz Instituta za javno zdravlje, iz Ministarstva zdravlja da nemamo novi soj virusa u Crnoj Gori. 28. januara imamo istu takvu tvrdnju, a sada se tvrdi da smo u novembru najvjerovatnije imali taj britanski soj. Dakle, britanski soj u Crnoj Gori je registrovan u novembru iako je tek u decembru potvrđen u Velikoj Britaniji, što mu samo ime kaže. Dakle, niti je Crna Gora u Britaniji, niti je novembar u januaru, nego je ovo još jedna od niza izjava koje zbunjuju ne samo laičku, nego i stručnu javnost.

Ali, važno je da nas ne interesuje naravno samo statistika, nego konkretni rezultati. Slažem se da u tom pravcu treba svi da daju svoj doprinos. Međutim, ono sa smanjenjem broja testiranja, moram reći da smo 33 zemlja u Evropi po broju testiranih, nećemo doći do validnih i pravih podataka. Dakle, u ovom trenutku u ovoj fazi epidemije jasno je da je neophodno povećati broj testiranih građana, a nakon toga utvrditi koji je modalitet i koji je princip na koji se utvrđuju, kao što smo danas čuli takođe od određenih poslanika i broj preminulih. Moramo tu biti apsolutno precizni, apsolutno jasni i svaki pacijent koji premine od posljedica korana virusa, bilo je pozitivan u tom trenutku ili ne, ukoliko se nalazi u bolničkim uslovima on mora biti na taj način i tretiran. Ukoliko se to ne radi, dolazi se do ozbiljne stručne greške i samim tim poruka koja nije dobra ni za javnost, a ni za stručne krugove. Dobro znamo da je Crna Gora mala, da se ljudi poznaju i dobijamo neke podatke koji govore, vidjećemo da li je to tako, da dolazi do određenih neslaganja u statistici. Ono što treba da znamo, da se brzina epidemije mjeri brojem dana u koje se duplira broj novoizazrenih i trenutno 133 zemlje svijeta imaju sporiji tok epidemije nego što je to slučaj sa Crnom Gorom. Broj novih slučajeva u Crnoj Gori je dupliran za 94 dana i broj preminulih je takođe dupliran za 98 dana. Crna Gora je na drugom mjesto u svijetu iz Andore po broju oboljelih na milion stanovnika i na petom mjesto u svijetu u odnosu na broj umrlih na milion stanovnika. Dakle, poražavajući podaci.

Ja se nadam da će ovi podaci doći ne samo do Instituta za javno zdravlje i do Ministarstva zdravlja, pošto ih oni uporno negiraju, nego prvenstveno do svih građana Crne Gore da shvate koliko je važno pridržavati se mjera, a naravno poruka stručnoj javnosti da je neophodno donositi adekvatne mjere. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:49:26)

Zahvaljujem.

Sada imate pravo da postavite i drugo pitanje.

Izvolite.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.03.21 14:49:33)

Drugo pitanje je:

Šta je Ministarstvo zdravlja uradilo kada je saznalo od strane kabineta predsjednika Crne Gore da je donator Petros Statis ponudio donaciju 10.000 vakcina prodiv Kovid-19, te rezervaciju još 40.000 vakcina?

Obrazloženje:

Dana 21. januara predsjednik Crne Gore gospodin Milo Đukanović saopštio je crnogorskoj javnosti i institucijama sistema da je vlasnik Adriatic propertisa Petros Statis ponudio donaciju, odnosno rezervaciju i plaćanje 10.000 vakcina u borbi protiv Kovid-19. Kako je i tog dana saopšteno, riječ je o vakcini državne kineske kompanije Sinofarm, koja je zvanično odborena i koja se i tada već koristila u više država svijeta, te da te vakcine mogu u roku od nekoliko dana biti na raspolaganju zdravstvenom sistemu Crne Gore. Nakon

par dana gospodin Statis je ponudio da kod tog istog proizvođača rezerviše još 40.000 vakcina za Crnu Goru. Nakon toga, nekoliko dana kasnije javnost je informisana da su i predstavnici humanitarne fondacije Volnoe Delo ruskog biznismena Olega Deripaske ponudili 100.000 ruskih vakcina. Više puta smo tih dana bili svjedoci u javnosti da se u prvi plan isticao stav Svjetske zdravstvene organizacije da nijesu prihvatljive donacije i takođe kroz obrazloženja državnog sekretara doktora Borka Bajića da donacije ne trebaju Crnoj Gori i da nije potrebno bilo šta da se donira u tom smislu.

Ono što je važno istaći, a to ćemo vidjeti i kroz odgovor, da se na svaki način pokušavalo da se ta donacija ne prihvati, odnosno potencijalnom donatoru postavljeni su uslovi koje on nije mogao u tom trenutku da realizuje. Mi smo reagovali na adekvatan način, kontaktirali Svjetsku zdravstvenu organizaciju i dobili smo potpuno suprotan stav od onog stava koje je Ministarstvo zdravlja tih dana saopštavalo. Dakle, Svjetska zdravstvena organizacija je afirmisala princip donacije i "prepoznaje se potreba za donacijama, a nikako da se osporavaju". Dakle, to je zvanični dokument Svjetske zdravstvene organizacije koji mora da se poštuje i koji mora na pravi način da se interpretira. Mi smo, takođe, u ime Demokratske partije socijalista uputili dopis kancelariji Svjetske zdravstvene organizacije u Crnoj Gori i dobili smo odgovor da donacije apsolutno nisu problematične.

Postoje primjeri iz svijeta gdje su pojedinci, odnosno uspješne kompanije donirale značajan broj vakcina. Nijesu za zemlje Evropske unije, ali za druge zemlje svijeta postoje primjeri koje možemo navesti i koje možemo prikazati. Toliko. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:52:49)

Zahvaljujem.

Izvolite, ministarka. Imate pravo na odgovor pet minuta.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 14:52:56)

/Prekid/ Erakoviću, ako možete da navedete te primjere iz svijeta, voljela bih da ih konkretno navedete. Bilo bi lijepo da čuju naši građani, naše građanke koji su razočarani zbog toga što, navodno, na osnovu Vaših navoda, nešto se loše desilo sa predloženom donacijom vakcina - što prvo uopšte nije tačno.

Kompanija Adriatic Properties se zvanično obratila Ministarstvu zdravlja 02. februara 2021. godine sa namjerom donacija 10.000 vakcina proizvođača Sinofarm državi Crnoj Gori. Na dobijenu ponudu odgovoreno je 03. februara i istog dana Ministarstvo zdravlja je uputilo zahtjev Institutu za lijekove i medicinska sredstva, kao i Nacionalnom savjetodavnom tijelu za imunizaciju da odmah stupe u kontakt sa navedenim distributerom, izvjesnim gospodinom Mutasem Altitijem i pristupe detaljnoj analizi mogućnosti realizacije navedene donacije vakcina.

Dana 08. februara 2021. godine upućeno je pismo iz Instituta za lijekove i medicinska sredstva navedenom distributeru, u kojem je detaljno obrazloženo koja je procedura i neophodna dokumentacija kako bi se ponuđena donacija mogla realizovati. Iz Instituta za lijekove i medicinska sredstva nismo dobili informacije da je ikada odgovoreno na njihov dopis.

Prvo sljedeće obraćanje, zvanično javno obraćanje Ministarstvu zdravlja od kompanije Adriatic Properties desilo se 22. marta 2021. godine, u kojem nas informišu da je kompanija "G42" koja je zvanični distributer vakcine kompanije Sinofarm dostavila fakturu za plaćanje ne 10, nego 5.000 komada vakcina. U dopisu je tražena informacija da li moguće da država Crna Gora primi navedenu donaciju od gospodina Statisa kao fizičkog lica. To smo upitani. Ministarstvo zdravlja je odmah sutradan, 23.03.2021, odgovorilo firmi Adriatic Properties da bi donacija mogla biti realizovana i da je dobrodošla ako se ispune uslovi koji su prethodno traženi od strane Instituta za lijekove i medicinska sredstva, što je bilo elementarno kako bismo mogli garantovati da će ta vakcina koja stigne u Crnu Goru biti sigurna, bezbjedna i efikasna.

Ponovo napominjemo da je svaka donacija dobrodošla i da su prethodne donacije koje su se odnosile na medicinsku opremu, ličnu zaštitnu opremu i dijagnostička sredstva imale ogroman značaj u borbi protiv korona virusa u našoj državi, ali da se, kada su u pitanju vakcine, prevashodno mora poštovati kompletna procedura koja je propisana ne od strane nas, nego od strane zemlje proizvođača, Svjetske zdravstvene organizacije, kao i brojnih propisa koji uređuju ovu oblast. Nije zabilježeno da je fizičko lice doniralo vakcine niti jednoj državi članici Evropske unije, niti zemljama koje imaju pravno uređenje usaglašeno sa propisima Evropske unije i Evropske agencije za lijekove.

Proslijeđeni kontakt distributera koji ste pomenuli od strane predsjednika premijeru Vlade koji se desio 21. januara ne predstavlja zvaničnu ponudu donacije, niti pismo namjere kojim bi gospodin Statis iskazao zvaničnu namjeru da donira vakcine Crnoj Gori. Takvo pismo dobili smo prvi put 02. februara i na njega redovno odgovorili. Kompletnu prepisku koja se desila između Ministarstva zdravlja i gospodina

Statisa, kao i njegove firme imam u svojim rukama, a isto to, gospodine Erakoviću, možete dobiti lično od gospodina Statisa. Sigurna sam da će Vam ovu dokumentaciju ustupiti.

Što se tiče nezvanične ponude koja se desila 21. januara i koja je upućena iz kabineta predsjednika države predsjedniku Vlade, ovdje imam kopiju te prepiske. To je, dakle, kao što vidite, poštovani gledaoci, građani i građanke Crne Gore, mejl u kojem je isključivo i jedino proslijeđen jedan kontakt gospodina Mutasema Altitija, na koji je, koliko shvatam, trebalo da se kontaktira bez zvaničnog pisma namjere o nekoj donaciji.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 14:57:02)

Zahvaljujem ministarki.

Izvolite, kolega Erakoviću. Imate pravo na komentar i eventualno dodatno pitanje.

JEVTO ERAKOVIĆ (29.03.21 14:57:09)

Zahvaljujem.

Ukoliko u Ministarstvu zdravlja niste informisani koje zemlje su dobile donaciju, uputiću vas na ruskog proizvođača dijamanata Alrosa, ukucajte, pretražite i vidite kojim su sve zemljama donirali vaccine, a imamo i podatak od prije nekoliko dana šta se desilo i na Sejšelima. Prema tome, vidite da postoje te prakse u svijetu, ali važna je informacija koju očigledno nemate.

Druga stvar, nema potrebe Vi mene da upućujete na gospodina Statisa. Da ste Vi bili odgovorna ministarka zdravlja, Vi biste kontaktirali gospodina Statisa, a ne ja da ulazim u njegovu dokumentaciju. U toj poziciji kada je ponuđena donacija, nema razmišljanja, ali ja zbog toga Vas ne krivim poslije premijerskog sata, obraćanja gospodina Krivokapića i onakvog stava prema gospodinu Stasisu. Gospodina Statisa ne poznajem. Poznajem ga kao zdravstveni radnik koji je više puta bio u prilici da se uvjeri u njegov humanitarni rad, gdje je donirao ovoj državi preko dva miliona eura donacija u trenucima kada je medicinska oprema bila najneophodnija.

Predsjednik države ne može nikom da se obraća nezvanično. Dakle, predsjednik države kad se obrati to je zvanično. A to što Vama ne odgovara i što pokušavate na taj način svoju neodgovornost i odnos prema ovoj donaciji i vakcinama da prezentujete, je druga stvar. Na osnovu ovog odgovora šta još može da se zaključi? Može da se zaključi da je prošlo 10 dana, dakle, nakon velikog pritiska javnosti, prije svega nas iz Demokratske partije socijalista, da ste se tek nakon 10 dana udostojili da odgovorite gospodinu Stasisu koje je sve uslove potrebno da ispune. Umjesto da ste uradili ono što je bilo potrebno i ono što se moglo uraditi samo za jedan jedini dan. Ali ne, interes je bio potpuno drugačiji. Interes je bio da prva donacija vakcina u Crnoj Gori dođe od nekog drugog, dođe od Aleksandra Vučića i tu ste imali jedan jedini cilj. Ja sam ljekar i neću da dijelim donacije od ovoga i od onoga, ali vi ste ti koji vrše podjelu, pa čak i među donacijama.

Još jednom ću ponoviti, zbog građana Crne Gore, ova donacija je mogla da se realizuje u pet koraka u jednom danu. Prvi korak je bio da donator objavi da želi da rezerviše ili plati vaccine. To smo i dobili. Ministarstvo zdravlja i Vlada Crne Gore odmah je mogla da preuzme komunikaciju sa vlasnikom ili proizvođačem vakcina. Ne. Čekali ste 10 dana. Proizvođač dostavlja dokaz autentičnosti plaćenih vakcina i Vlada po hitnom postupku donosi odluku o potrebi uvoza tih vakcina. Dakle, Institut za lijekove nakon odluke Vlade izdaje hitnu saglasnost za uvoz. To je procedura koja se mogla završiti za jedan dan. Nakon toga moglo je da ide testiranje Sinofarmovih vakcina, kao što je bilo i sada u ovoj situaciji, ali potpuno je jasno da su ovdje bili drugi motivi i, nažalost po zdravlje građana Crne Gore, rezultati su takvi.

Prema tome, ja Vas pozivam i kažem Vam još jednom da nema podjela među donacijama, nema podjela u borbi za zdravlje građana Crne Gore - imamo svi jedan cilj. Želim da poručim svim građanima Crne Gore da se što masovnije vakcinišu, to je ono što nam je potrebno jer je to najefikasniji način da zaustavimo katastrofalnu epidemiološku situaciju koja vlada u ovom trenutku.

Iskoristio bih priliku, pošto pozivamo za vakcinaciju, da uputimo apel i svim roditeljima u Crnoj Gori da obrate pažnju vezano za MMR vakcinu, kojom je samo 25% djece vakcinisano u ovom trenutku. Možemo se suočiti u zdravstvenom sistemu sa mnogo većim problemom nego što je ovaj. Prema tome, moramo na njih da apelujemo, moramo napraviti dobru komunikacionu strategiju i objasniti ljudima da vaccine ne predstavljaju nikakvu opasnost, nego jedan napredni vid borbe protiv opakih bolesti.

Ne razumijem ni kao ljekar ljude koji potpuno neracionalno upotrebljavaju određene lijekove iako nijesu preporučeni i tada im ti neželjeni efekti apsolutno ne smetaju. Ali, moraju takav odnos imati prema svojoj djeci i krenuti u masovnu vakcinaciju djece.

Izvinjavam se, iskoristio sam prekoračenje, ali mislim da je bilo veoma važno poslati poruku građanima Crne Gore šta treba uraditi u narednim danima.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:02:42)

Zahvaljujem, kolega Erakoviću. Pridružujemo se apelu koji ste uputili roditeljima za vakcinaciju djece.

Sada će pravo da postavi pitanje iskoristiti poslanik Abaz Dizdarević. Izvolite.

ABAZ DIZDAREVIĆ (29.03.21 15:03:01)

Uvažena predsjedavajuća, gospođo Bošnjak, poštovani ministri u Vladi Crne Gore, drage kolegice i kolege poslanici,

Ministarki Borovinić - Bojović sam postavio sljedeće pitanje:

Zbog čega korisnici Doma za stare u Bijelom Polju nijesu hospitalizovani nakon pozitivnog testa na Kovid-19? Koliko je ukupno korisnika Doma za stare preminulo, a koliko je od njih preminulo u Domu tokom liječenja?

Napraviću jednu kraću elaboraciju ovog pitanja. Organizacija i odgovornost jedne države najbolje se ogleda u servisima koji se pružaju u cilju zaštite posebno ranjivih kategorija, među koje spadaju i naši najstariji stanovnici. Od početka Kovid pandemije zdravstvene vlasti su posebnu brigu iskazale prema ovoj kategoriji stanovništva. Podsjetiću da je Crna Gora bila primjer za Evropu, ali i svijet kako se vodi briga o starijim građanima, na šta ukazuju sljedeći podaci. Naime, oko polovine smrtnih slučajeva u Evropi od Kovid-19 do maja 2020. godine zabilježeno je u domovima za starije i nemoćne. U Crnoj Gori, međutim, od 15. marta do 24. septembra 2020. godine niko od 700 korisnika domova za stare, kao i štićenika Komanskog mosta, nije bio inficiran korona virusom.

Kada je infekcija prvi put registrovana u Domu za stare u Risnu, korisnici kod kojih je potvrđeno prisustvo virusa su izmješteni u bolnice Brezovik u Nikšiću i Bar, u skladu sa jasnim kriterijumima. Ovo je bilo obavezno da se uradi iz najmanje dva razloga. Prvo, jer domovi za stare i Zavod Komanski most nijesu zdravstvene ustanove. Drugo, izmještanjem iz kolektiva korisnika koji su zaraženi smanjuje se mogućnost dalje transmisije i infekcije unutar ustanove.

Bez želje da kalkulišem, odnosno licitiram brojem umrlih, izničeću određene statističke podatke, odnosno kakve su ove mjere imale za rezultat, a to je da tokom prvih devet mjeseci epidemije imamo ukupno četiri smrtna ishoda kod korisnika domova za stare u Crnoj Gori. Međutim, od ovakvog stanja koje je bilo evropski primjer dobre prakse, već krajem januara 2021. godine došli smo do situacije da ustanove kolektivnog smještaja postaju prava epidemiološka bomba. Registruju se desetine zaraženih korisnika i zaposlenih u domovima za stare u Bijelom Polju, Risnu, Domu starih Duga u Danilovgradu, Zavodu Komanski most, ZIKS-u. Posebno je bila zabrinjavajuća situacija u Domu starih u Bijelom Polju, gdje je prvi slučaj zaražavanja registrovan 26. januara, nakon 10 mjeseci karantina i uloženog velikog truda i požrtvovanja zaposlenih i korisnika.

Javnost je od strane Ministarstva zdravlja i Instituta za javno zdravlje Crne Gore vrlo šturo informisana o kretanju epidemije u Domu. Rasla je zabrinutost rodbine korisnika i građana Bijelog Polja i Crne Gore, ali je, nažalost, rastao i broj zaraženih i umrlih u Domu. Ostale su brojne sumnje i dosta tog neobjašnjenog o načinu liječenja zaraženih korisnika. O tome ko je donosio odluku da li će se korisnici Doma liječiti u Domu ili u bolnici, kako su zbrinjavani korisnici u domu, ko ih je liječio u ovoj ustanovi i kako je vođena medicinska dokumentacija, kako su obezbjeđivani lijekovi itd.

Uvažena ministarko, građani Bijelog Polja, ali i drugih opština sa sjevera Crne Gore, a posebno rodbinu korisnika Doma, interesuje da li ste zadovoljni vođenjem epidemije u Domu i da li i u kom dijelu ima Vaše lične odgovornosti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:07:50)

Zahvaljujem poslaniku Dizdareviću.

Izvolite, ministarko. Pravo na odgovor.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 15:07:52)

Nakon dobijanja informacije o infekciji novim koronavirusom, Institut za Javno zdravlje Crne Gore je obavio testiranja a stručni tim Opšte bolnice u Bijelom Polju, koji se nalazi u neposrednoj blizini ovog doma, lično sam se u to uvjerila, obavio je preglede zaraženih.

Korisnici Doma starih u Bijelom Polju koji imali simptome bolesti koja je zahtijevala hospitalizaciju momentalno su hospitalizovani. O ovome su odlučivali ljekari Opšte bolnice Bijelo Polje, u prvom redu kardiolozi, oni koji su bili zaduženi za praćenje pacijenata, kao i njihovi izabrani ljekari, koji su takođe redovno, inače i van pandemije zaduženi za praćenje ovih pacijenata.

Ostali korisnici doma koji su bili pozitivni ali nisu imali nikakvu simptomatologiju, dakle uopšte nisu pokazivali simptome bolesti koja je zahtijevala hospitalizaciju, ostali su smješteni u domu u kome postoje adekvatni uslovi za izolaciju. U saradnji medicinskog tima Doma starih, Opšte bolnice u Bijelom Polju i Instituta za javno zdravlje korisnici su 24 sata dnevno bili pod stalnim stručnim nadzorom ljekarskog i njegovateljskog osoblja.

Od 141 korisnika doma, ukupno, pošto ste me to pitali, u toku epidemije 88 korisnika je bilo pozitivno na SARSCoV-2 virus, a njih 24 u međuvremenu je nažalost preminulo, od kojih je 18 korisnika preminulo nakon hospitalizacije.

Ono što je veoma važno da znate, a sigurna sam da znate, gospodine Dizdareviću, jeste da u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti postoji član u kojem kaže da u slučaju pojave epidemije zarazne bolesti širih razmjera, lica oboljela od te bolesti mogu da se liječe u svim objektima u kojima mogu da se obezbijede uslovi za liječenje, odnosno izolacija i liječenje lica oboljelih od zaraznih bolesti.

Konkretno kod ovih pacijenata nije se radilo o bolesnim osobama, radilo se o osobama koje su pozitivne na korona virus ali nemaju nikakvu simptomatologiju bolesti i praćeni su 24 sata dnevno. U odnosu na eventualno pojavljivanje simptomatologije, oni su trenutno hospitalizovani u Opštoj bolnici Bijelo Polje.

Ministarstvo zdravlja, u saradnji sa nadležnim zdravstvenim ustanovama, je procijenilo da u Domu starih u Bijelom Polju postoje uslovi za adekvatan smještaj i praćenje asimptomatskih pozitivnih korisnika, odnosno štićenika Doma za stare.

Zbog svih onih koji nas sada gledaju iz Bijelog Polja, svih porodica onih koji su nažalost preminuli, svih starih u cijeloj državi Crnoj Gori, naravno izražavam posebno žaljenje zbog njihove smrti i ponavljam, ružno je da licitirate sa onima koji su postradali.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:10:50)

Zahvaljujem, ministarko.

Izvolite. Imate pravo na komentar i eventualno dodatno pitanje i da najavim da se pripremi poslanik Genci Nimanbegu.

ABAZ DIZDAREVIĆ (29.03.21 15:10:54)

Zahvaljujem, predsjedavajuća.

Zahvaljujem i ministarki na odgovoru sa kojim, moram saopštiti, da nijesam zadovoljan, a velikim dijelom odgovora i prilično zabrinut.

Dakle, prema podacima koje ste saopštili, od 88 korisnika koji su bili zaraženi umrlo je 24, odnosno 28%, što je izuzetno visok procenat i ostavlja sumnju da li je zbrinjavanje starih bilo adekvatno. Ovo je, koliko je meni poznato, prvi put da se ovi podaci iznose u javnost i moram istaći da se radi o alarmantnim podacima.

Upravo smo dobili informaciju da je u toku današnjeg dana preminulo 11 pacijenata koji su liječeni od Kovid-19. Zabrinjava i podatak da je čak 18 korisnika umrlo nakon bolničkog liječenja i ostaje dilema da li je dužina bolničkog liječenja, kao i zbrinjavanje nakon istog bila adekvatna. Ostaje nejasno zašto nijeste odgovorili na jasno postavljeno drugo pitanje, odnosno na to koliko je korisnika doma umrlo u samoj ustanovi Doma za stare. Pretpostavljam da je taj broj veći od onog podatka koji je objavljenog u medijima, a radi se o dva korisnika. Ostaje na građanima da procijene zašto ste izbjegli da odgovorite na ovaj dio pitanja.

Navodite da su, Odlukom Ministarstva zdravlja i zdravstvenih ustavova, korisnici Doma, odnosno pacijenti, kako ste izjavili 29. januara prilikom posjete Domu, liječeni u ovoj ustanovi u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti. Upravo ovaj zakon u članu 44 navodi: "U slučaju pojave epidemije zarazne bolesti širih razmjera, lica oboljela od te bolesti mogu da se liječe u svim objektima u kojima mogu

da se obezbijede uslovi za liječenje, odnosno izolaciju i liječenje lica oboljelih od zaraznih bolesti. Objekte iz stava 1 ovog člana određuje Vlada na predlog Ministarstva."

Koliko sam razumio iz Vašeg odatnog odgovora, ova odluka je bila samoinicijativna. Nijesam vidio, niti sam dobio dokument na uvid. Molio bih da taj dokument, odluku Vlade vezano za stavljanje ovog objekta u funkciju liječenja date na uvid javnosti.

Dakle, prema pisanju medija, uprava Doma starih u Bijelom Polju tražila je da se korisnici zaraženi korona virusom prebace na bolničko liječenje, a nakon što su do tada četiri korisnika zaražena koronom preminula, od čega jedan u samom Domu. Prema navodima iz medija, bilo je planirano da se korisnici Doma liječe u Opštoj bolnici Bijelo Polje i Berane. Međutim, došlo je do promjene plana, jer ste prilikom posjete Domu starih u Bijelom Polju, kao ministarka zdravlja a ne ordinirajući ljekar, svakom pacijentu izmjerili saturaciju kiseonika i procijenili da inficirani mogu ostati u Domu starih, pri čemu ste, ministarka, podsjetili Vas, u izjavi za medije istakli da su svi pacijenti u dobrom opštem stanju i da nemaju simptome bolesti.

Vas ne treba da podsjećam kolika je opasnost od korona virusa i koliko se stanje kod pacijenata mijenja iz sata u sat, iz minuta u minut. To je virus pokazao kroz svu svoju nepredvidivost.

Zbog svega ovog, ostaje nejasno zašto korisnicima Doma nije obezbijeđeno adekvatno liječenje u bolničkim uslovima, odnosno zašto se nije postupilo u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Zaključicu, pošto sam iskoristio svoje vrijeme za komentar. Nadam se da će odnos prema korisnicima domova za stare biti znatno bolji u budućem periodu. Upućujem predlog da se u narednom periodu saopštavaju podaci o broju zaraženim u ustanovama kolektivnog smještaja, što ima višestruki značaj za informisanje javnosti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:16:00)

Zahvaljujem.

Prije nego što dam riječ sljedećem poslaniku, imam obavezu da kažem da je poslanik Ervin Ibrahimović takođe postavio pitanje ministarki i prenio je zahvalnost za dostavljeni pisani odgovor. Nažalost, nije u mogućnosti da ovdje usmeno postavi pitanje, tako da prenosim njegove riječi Vama. Znači, zahvalio se na pisanom odgovoru.

Mi nastavljamo dalje.

Sada dajem riječ uvaženom poslaniku Genciju Nimanbeguu. Ovo je posljednje pitanje iz seta pitanja koje je za ovu sjednicu upućeno ministarki zdravlja.

GENCI NIMANBEGU (29.03.21 15:16:47)

/Govor na albanskom jeziku/

Ja sam, poštovane kolege, ovo pitanje koje se odnosi na temu Kovida proslijedio Ministarstvu u vezi člana 50 još prije 08. marta. Nisam dobio odgovor, te sam morao biti prinuđen ponoviti pitanje u sklopu poslaničkih pitanja. Ovo ističem, poštovana gospođo ministarko, da shvatite da je nama potrebno za naš rad da imamo odgovore i cijenim da će ubuduće to biti veoma ažurno sa Vaše strane.

Zbog javnosti samo da pročitam pitanje:

Poštovana ministarko,

Molim da mi dostavite detaljni pregled borja osoba koje su zaražene, izliječene i preminule od Kovid-a 19 u Cmoj Gori od početka pandemije do dana dostavljanja odgovora. Takođe Vas molim da mi ovaj detaljni pregled dostavite i po opštinama: ukupan broj zaraženih, izliječenih i preminulih. Takođe Vas molim da mi dostavite i mjesečne presjeke u CG i to po opštinama: broja zaraženih, izliječenih i preminulih. Po mogućnosti molim Vas da mi dostavite i starosnu dob zaraženih izliječenih i preminulih.

Epidemija koja je nastupila krajem 2019. i kod nas 2020. godine je u potpunosti izmijenila naše živote. Ona će uticati u nekom srednjem roku na način kako mi živimo, ophodimo i još jednom želim iskoristiti ovaj apel građanima Crne Gore, a posebno medicinskim radnicima da im poželim da istraju u ovoj borbi i da ovdje trebamo biti svi jedinstveni.

Ja, kao poslanik u ovom domu i predstavnik građana, uvijek imam na umu na koji način će naš rad uticati na poboljšanje njihovog života. Stoga ovako detaljna pitanja koja sam uputio, gospođo ministarko, vidjećete u komentaru na Vaš odgovor, mogu poslužiti za razne analize. Prvenstveno, podsticaj je da i vi u vašem koordinacionom tijelu, a i građani i medicinski radnici shvate da su u ovom momentu oni odgovorni, ali i zaslužni što građani Crne Gore imaju ovakvu situaciju.

Reći ću kakva nam je situacija. Nažalost, mi smo rekorderi u svijetu, prvi po broju inficiranih. Jedina država koja je ispred nas je pet puta više vršila testiranje. Oni su vršili 2,5 testiranja više nego što imaju stanovnika, dok mi nismo, ako ne griješim, ni na 50% broja stanovnika ukupno do sada koliko je vršeno testiranja u godinu dana. Stoga ovakva situacija zahtijeva reakciju, odgovornost i vidjećemo na koji način zajednički možemo, odgovornost je prvenstveno i na Vladi i organima, ali preko javne riječi da dođemo do nekih zaključaka i mjera za budućnost.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:20:46)

Zahvaljujem, kolega Nimanbegu.
Izvolite, ministarka. Imate pravo na odgovor.

JELENA BOROVINIĆ - BOJOVIĆ (29.03.21 15:20:48)

Ja sam Vam dostavila odgovor neposredno prije započinjanja skupštinske rasprave i zaista potrudila sam se da odgovorim na sva ova Vaša pitanja. Jedan dio odgovora vidjećete i sami je u tabelama, grafikonima, onako kako se to radi kada se traže ovako precizni podaci koje ste Vi tražili.

Moram da kažem da je Vaše pitanje od svih pitanja najsveobuhvatnije i najzahtjevnije u tom smislu odgovora. Upravo iz tog razloga, potrudila sam se da priprelim sve tabele i grafikone kako biste ih Vi kasnije mogli analizirati i imati na uvid.

U Crnoj Gori je od 17. marta 2020 godine, kad je laboratorijski dokazan prvi slučaj Kovid-19 infekcije i zaključno sa 25. martom 2021. godine, ukupno registrovano 88.991 laboratorijski potvrđen slučaj infekcije sa SARS-CoV-2 virusom. U istom periodu ukupno je prijavljeno 1.230 smrtnih slučajeva koji se mogu povezati sa ovom infekcijom.

U prvom talasu period februar - maj 2020. godine registrovana su 324 slučaja infekcije, od čega devet sa smrtnim ishodom, dok je ostatak obolijevanja i umiranja registrovan u drugom talasu koji u kontinuitetu, sa većim ili manjim usponima i padovima, u broju dnevno novoregistrovanih slučajeva traje od juna 2020. godine.

Iz tabela koje ste tražili, a koje Vam dostavljam jasno se vidi da je povećanje broja oboljelih započeto u septembru prošle godine. Tada je, ponavljam, propuštena prilika da se spriječi rast broja oboljelih. Mjere koje su tada bile na snazi daleko su bile od restriktivnih rigoroznih mjera, a još dalje od onih koje je radna grupa Instituta za javno zdravlje predlagala tadašnjoj Vladi.

Od 1. septembra do 24. novembra, broj oboljelih je sa oko hiljadu porastao na 12 hiljada i mi smo, praktično, došli u situaciju da smo od početka decembra do danas, uprkos tome što se radi, a to je potpuno jasno, o mutagenim formama soja virusa koji su dokazano zarazniji od onih koji su prethodno bili u kruženju, sa najvećim rizikom obolijevanja u ovo doba godine od respiratornih bolesti, jer je opštepoznata činjenica da je najveći rizik za obolijevanje od respiratornih virusa upravo period ovog doba godine, u kojem se sada nalazimo i ovaj koji je prethodno bio ispred nas, smanjili taj broj sa 12 hiljada na 6.904 na dan 28. mart. To znači da su mjere urodile plodom i da daju jasne i mjerljive rezultate.

Još jednom koristim ovu situaciju da apelujem i zamolim sve naše građane i građanke Crne Gore da se pridržavaju mjera koje su na snazi kako bi na taj način svi lično dali svoj doprinos u sagledavanju i rješavanju ovog problema i, naravno, kako bi svi zajedno ugledali svjetlo na kraju tunela.

Broj umrlih u odnosu na broj zaraženih, kao odraz kvaliteta liječenja u našoj zemlji, ponavljam prema najnovijem istraživanju Džon Hopkins instituta iznosi 1,4%, što znači da kod nas ljudi umiru manje, odnosno imamo manje umiranje od mnogih drugih zemalja, kao što su: Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Njemačka, Austrija, Italija, Španija, Francuska, SAD itd. Vidjećete sve to, svi podaci koje ste mi Vi tražili, gospodine Genci, nalaze se u ovim tabelama, odnosno nalaze se na raspolaganju.

Želim samo na kraju da zaključim, za dobijanje traženih analiza, distribucija i registrovanih i umrlih i oporavljenih na mjesečnom nivou po opštinama, uzrastu i polu, potrebno je više vremena, jer navedene ne spadaju u svakodnevne standardne automatizovane analize koje se izrađuju u Centru za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti. Na mjesečnom nivou bi se mogli dobiti podaci o broju oboljelih i umrlih po opštinama, a broj oporavljenih, tj. broj osoba koje se po epidemiološkim kriterijumima ne smatraju infektivnim, a to znači najmanje 14 dana od pojave simptoma ili prvog pozitivnog nalaza, se ne prati na mjesečnom nivou jer ovakvo izvještavanje nije od značaja za epidemiološko praćenje.

Ono što je svakako najvažnije, u čemu smo svakako apsolutno saglasni, jeste da je najvažnije sada poštovanje svih epidemioloških mjera. Smatram da je to, kao i vakcinacija zapravo dva fokusa našeg interesovanja kojima treba svi zajednički da doprinesemo. Još jednom da apelujem na sve građane da se

vakcinišu. Vakcine u Crnoj Gori su sigurne, bezbjedne i efikasne, da se ne plaše vakcine, da je vakcina nešto što im obezbjeđuje zaštitu od virusa i da, naravno, pri tome svakako ne zaboravljaju poštovanje epidemioloških mjera.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:26:00)

Zahvaljujem, ministarko.

Izvolite, kolega Nimanbegu. Imate pravo na komentar i eventualno dodatno pitanje.

GENCI NIMANBEGU (29.03.21 15:26:06)

Hvala, potpredsjednice Bošnjak.

Poštovani građani, poštovana ministarko, zahvaljujem na ovako pisanom datom odgovoru. Evo vidite da se on može dati u dva dana. Vaš odgovor ima datum 25.03. završno stanje i zbog javnosti moram reći da me je izuzetno teška epidemiološka situacija, koja je bila u februaru i martu, podstakla na ovo pitanje, a i to što vi kao Vlada ili Institut za javno zdravlje neke podatke koji su bili dostupni javnosti na veb-sajtu, više niste objavljivali. Zbog javnosti, da pročitam kakvo je bilo stanje umrlih po opštinama, sa datumom davanja ovog odgovora: Andrijevića 14, Bar 126, Berane 72, Bijelo Polje 116, Budva 43, Cetinje 56, Danilovgrad 11, Gusinje 4, Herceg Novi 53, Kolašin 7, Kotor 43, Mojkovac 16, Nikšić 166, Petnjica 4, Plav 16, Pljevlja 45, Plužine 6, Podgorica 267, Rožaje 50, Šavnik 2, Tivat 21, Tuzi 8, Ulcinj 75 i Žabljak 9. Još jednom javno svim ovim porodicama, prijateljima, svi smo mi izgubili prijatelje, poznanike, komšije u ovoj bici, ali, ovaj podatak nije licitiranje sa tim, ministarko, nego ja pošto sam po vokaciji ekonomista, statistiku otprilike znam, mogu Vam reći neke uporedne pokazatelje koje mogu brzo da zaključim i po broju inficiranih, po broju stradalih itd.

Imamo na nivou države ovakav trend - trend rasta infekcija u novembru, decembru, februaru i martu. U januaru u odnosu na novembar i decembar imamo pad. Slobodno mogu zaključiti da oni skupovi koji su bili na jesen, ali prvenstveno želim istaći otvorene škole su izgleda mjesto epidemije asimptomatične, bez simptoma, koja se dalje širi u porodicama. I stoga želim da javno kažem da dobro razmislimo da li ćemo otvoriti škole. Takođe, mogu reći da ono što smo mi kao politika davno govorili da je nerazvijenost kvaliteta usluga prema građanima od centra prema periferiji sve veća i veća, mogu istaći da se to vidi iz ovog podatka. Prosjek u odnosu na broj stanovnika inficiranih u Crnoj Gori, umrlih je 1,38, to ste dali Vi podatak. Ali, znate li koje opštine imaju manji prosjek od 1,38? Opština Danilovgrad 0,6, ima opština Podgorica 0,78, opština Tivat 0,9, Tuzi 0,93, Kolašin 1,34 i Nikšić približno 1,26. Druge opštine imaju dupli prosjek od ovoga. Opština Bijelo Polje oko 3%, Ulcinj 3%, Bar 2,6. To pokazuje da moramo iz toga izvući neki nauk i mjere koje trebamo raditi u budućnosti.

Imamo i podatak koje su se opštine bolje držale po broju inficiranih u odnosu na broj, znači stope, dok vam je broj inficiranih ukupni u Crnoj Gori preko 53% samo u Podgorici i u Nikšiću. Oni su ispod prosjeka što se tiče stradalih od ove bolesti. A opštine koje su se dobro držale, evo npr. Tuzi, 7,4 je njen prosjek. Takođe, ispod 10 su i opštine: Plužine, Pljevlja oko 10, Plav, Petnjica, Danilovgrad i Mojkovac, a ostali su iznad 10. Nivo infekcije u državi je oko 14,15%.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:31:26)

Kolega Nimanbegu, molim Vas privodite kraju. Preko dva minuta ste prekoračili.

GENCI NIMANBEGU (29.03.21 15:31:36)

Ja Vam se izvinjavam.

Sve ove podatke i analize nadam se da ćete to ozbiljno uzeti. Ovo inicira i sljedeće pitanje. Bolnica treba opštini Ulcinj. Bolnici u Baru treba hitno pomoći i kadrovski i ljudski. Molim Vas, budite puno pažljivi u odabiru direktora re bolnice. Nacionalnoj zajednici Albanaca nikada nije pripalo da ima direktora bolnice u Baru.

Ovo nije zahtjev etnički. Ovo nije zahtjev partijski. Ovo je glas da vi čujete, da razmislite o tome kako ćete raditi. Nadam se da ćete raditi ono što smatrate izvan konteksta ovakvih, rekao bih, razočaravajućih nastupa vaših kolega ovih dana. Ne Vi, u ovom domu zbilja su bile takve poruke možda i poslanika, ali od

ministara koje su neprihvatljiva - ljudski, politički kako god okrenete. Potpredsjednice, izvinite na prekoračenju.

Zahvaljujem Vam, ministarko.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:33:05)

Zahvaljujem.

Ovim je završen set pitanja upućen ministarki zdravlja. Zahvaljujem ministarki i državnom sekretaru Čađenoviću.

Sada prelazimo na set pitanja koji je upućen ministru ekologije, prostornog planiranja i urbanizma profesoru doktoru Ratku Mitroviću.

Prvo pitanje ministru postavlja kolega Dejan Đurović, a neka se pripremi koleginja Zdenka Popović. Izvolite.

DEJAN ĐUROVIĆ (29.03.21 15:33:46)

Predsjedavajuća, dame i gospodo, narodni poslanici, uvaženi gospodine ministre,

Ja sam Vam postavio pitanje: Dokle se stiglo sa izradom Prostornog plana Crne Gore i Plana generalne regulacije Crne Gore?

Vi ste uvaženi, gospodine ministre, sjeli na jednu vruću fotelju, na kojoj su do sada sjedeli najbliži saradnici šefa režima Mila Đukanovića. Vi ste naslijedili nešto što je vrlo teško da iznesete u ovom kratkom periodu, a to su dva krovna dokumenta, Prostorni plan Crne Gore i Plan generalne regulacije Crne Gore.

Znajući da je Prostorni plan Crne Gore donijet tek 2008. godine u trajanju do 2020. godine, da je njegova izrada trajala od 2001. godine do 2008. godine...

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:34:56)

Izvinjavam se, kolega Đuroviću. Molim vas samo tiše da bi mogao kolega Đurović da postavi pitanje.

DEJAN ĐUROVIĆ (29.03.21 15:35:08)

Zahvaljujem, predsjedavajuća.

Prethodna Vlada je tek 2020. godine u januaru čini mi se donijela Odluku o izradi Prostornog plana Crne Gore koji bi važio do 2040. godine. Donijeta je Odluka da rukovodilac za izradu ovog strateškog dokumenta bude gospođa Svetlana Jovanović. Takođe je donijeta Odluka da naknada za gospođu Jovanović i njen stručni tim iznosi 500.000 evra, s tim da će pojedinačne naknade za rukovodioce izrade, odnosno članove tima definisati Ministarstvo održivog razvoja posebnim ugovorom. Ta suma do sad nije poznata.

U septembru, znači mjesec dana nakon parlamentarnih izbora Vlada bivšeg premijera Markovića donosi odluku kojom izdvaja 100.000 evra za reviziju Prostornog plana, koji broji 45 članova, a na čelu tog tima je postavljen Saša Karajović. I sada, krajem marta 2021. godine mi nemamo predviđeni plan niti donijet, niti u naznakama. Očigledno da je ovo bilo smišljeno od prethodne vlasti, kao vječiti mamac za glasače.

Takođe me interesuju aktivnosti Vašeg Ministarstva po ovom pitanju, s obzirom da planom iz 2008. godine Crna Gora planski nije konkurentna zemljama u okruženju kad je ova tematika u pitanju.

Novim zakonom o planiranju prostora Crna Gora osim Prostornog plana trebala da dobije i Plan generalne regulacije, koji bi takođe trebalo da je pri kraju izrade, s obzirom da je rok njegovog donošenja pet godina, a već je tri i po godine od stupanja na snagu pomenutog zakona. Sa njegovim donošenjem poništeni bi bili svi do sada donešeni prostorni planovi na različitim nivoima, uključujući i planove posebne namjene za zaštićene oblasti. Ovdje bih posebno naveo Prostorni plan posebne namjene za obalno područje iz 2018. godine, kojeg je radio RZUP u vlasništvu Aca Đukanovića.

Zakon o planiranju prostora o izgradnji objekata do sada nije dao nikakve rezultate kad je u pitanju legalizacija, pa tako od 50.000 i više podnijetih zahtjeva za legalizaciju u državi trenutno na taj način je legalizovano nešto oko 800 objekata. Ukoliko se uzmu u obzir neformalne cifre od 100.000 i više nelegalnih objekata u Crnoj Gori, to znači da u prethodne tri godine nije legalizovan ni 1% od pomenutih objekata.

Takođe, Plan legalizacije donekle je uslovljen i sa Planom generalne regulacije po zakonu koji očigledno neće biti donijet kako sam pročitao iz Vašeg odgovora. Samim tim, nazire se definitivni krah projekta legalizacije neformalnih objekata. Moje pitanje je između ostalog: Da li imate rješenje za ovaj problem?

Iz Vašeg odgovora koji sam dobio, moram priznati dosta sažeto ...

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:38:21)

Izvinjavam se, poslaniče, imaćete pravo na komentar. Ja bih voljela da privedete kraju, jer već ste prekoračili minut i dvadeset sekundi.

DEJAN ĐUROVIĆ (29.03.21 15:38:35)

Mogu li dopunsko pitanje?

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:38:39)

To ćete nakon komentara kasnije. Imate pravo na dopunsko pitanje. Sada da damo ministru pet minuta, a onda Vi imate tri minuta.

DEJAN ĐUROVIĆ (29.03.21 15:38:44)

Evo samo da završim misao, uvažena gospođo.

Iz Vašeg odgovora se vidi da će doći do nastavka izrade Prostornog plana Crne Gore sa ambicijom da plan bude usvojen najkasnije 2022. godine uz angažovanje renomiranih inostranih stručnjaka. Upravo zbog toga, želim pojašnjenje o informaciji koja se pojavila u medijima nakon Vaše posjete Republici Hrvatskoj i eventualne saradnje sa tamnošnjim stručnjacima za prostorno planiranje.

Da li će na ovom dokumentu, koji je najvažniji zakonski dokument u oblasti planiranja države, raditi stručnjaci iz Republike Hrvatske? Bojim se da bi to moglo biti i političko pitanje, s obzirom na afinitete države Hrvatske prema Crnoj Gori u nekom periodu. Da li to znači da u Crnoj Gori nema stručnjaka koji mogu da rade prostorni plan? Vi, kao profesor na fakultetu, ste prava osoba da date pravi odgovor na to pitanje. Zahvaljujem i izvinjavam se.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:39:32)

Zahvaljujem.

Ministre Mitroviću, imate pravo pet minuta na odgovor. Izvolite.

RATKO MITROVIĆ (29.03.21 15:39:40)

Hvala.

Što se tiče izrade Prostornog plana Crne Gore, do sada je urađena analiza postojećeg stanja organizacije, uređenja i korišćenja prostora i ocjena realizacije Prostornog plana Crne Gore 2008. do 2020. godine, koja osim tekstualnog dijela sadrži i set grafičnih priloga (ukupno 27). Poreg toga, urađen je i koncept plana, tekstualni dio, pet grafičkih priloga. U toku je evaluacija urađenog materijala, a plan je da se odmah po njenom završetku nastavi sa izradom Prostornog plana Crne Gore, uz neophodne izmjene u radnom timu, koje će podrazumijevati angažovanje renomiranih inostranih stručnjaka sa ambicijom da plan bude usvojen najkasnije početkom 2022. godine.

Kada je u pitanju izrada Plana generalne regulacije Crne Gore, urađena je u najvećoj mjeri faza analize postojećeg stanja, a posebno analize važeće planske dokumentacije, koja, osim tekstualnog dijela, sadrži i više desetina grafičkih priloga. Analiza je urađena za kompleksan prostor Crne Gore, a posebno primorski region, zatim centralni region i sjeverni region Crne Gore.

Izrada plana generalne regulacije neće biti nastavljena prvenstveno iz razloga što smatram da bi takav plan cjelokupan prostor Crne Gore mogao pretvoriti i u površno i nedovoljno regulisano građevinsko područje, što nije vizija kojoj Ministarstvo stremi. Pojam generalne regulacije sam po sebi je kontradiktoran, a u suštini znači da se na opštem nivou nastoji uraditi, to jest donirati ono što po svakoj prirodi zahtijeva detaljniji nivo sagledavanja i promišljanja.

Umjesto plana generalne regulacije, nastojaćemo da izmjenom Zakona o planiranju prostora i izgradnje objekata vratimo prostorne planove opština i generalne urbanističke planove, kao i neophodne kategorije regulacionih, to jest detaljnih planova, kako bi lokalne samouprave mogle da ostvaruju svoja prava zagarantovano Ustavom Crne Gore, zakonom, Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:42:27)

Izvolite, kolega Đuroviću. Imate tri minuta pravo na komentar i jedan minut na dodatno pitanje. Izvolite.

DEJAN ĐUROVIĆ (29.03.21 15:42:38)

Zahvaljujem.

Uvaženi gospodine ministre,

Iz Vašeg odgovora sam čini mi se shvatio da se Plan generalne regulacije neće raditi, što znači da ćemo ostati bez jednog od krovnih planova kad je u pitanju planska dokumentacija u Crnoj Gori. Vratićemo se na staro, to jest radiće se prostorno-urbanistički planovi Crne Gore i da će se raditi planovi generalne regulacije po opštinama.

Takođe, da će se vratiti na snagu detaljni urbanistički planovi, koji su, čini mi se Zakonom o planiranju prostora i gradnje objekata 2018. godine i njegove izmjene koja je bila 2019. ili 2020. godine maknuti sa dnevnog reda. Čini mi se da ovako idemo jedan korak unazad, bez obzira na ove povelje na koje ste se pozvali Evropske konvencije ili Unije, ali moram da Vam kažem jednu stvar.

U ovom trenutku nepostojanje planova i stavljanje ad akta planova bilo kojega reda samo dovodimo do situacije u kojoj će cvjetati divlja gradnja. U ovom trenutku mislim da je ekspanzija divlje gradnje, to možete da vidite po čitavom Primorju, a možete da vidite vjerovatno i po kontinentalnom dijelu. Zapravo, onoga trenutka kad nešto nema u planu onda građani to shvataju kao da je to praktično stvar dogovora da mogu da grade onako kako hoće bez plana, bez dokumentacije i bez kompletne infrastrukture. Ja sam htio da Vas pitam jednu stvar. Da li mi, ako nemamo na nivou Crne Gore planere koji mogu da iznesu jedan prostorni plan Crne Gore ili plan generalne regulacije, koji kažete da se neće raditi, da li onda opštinske strukture imaju kadrove koji mogu to da završe, ili ćemo morati da uvezemo sve kadrove iz inostranstva koji bi to radili?

Na kraju sam htio da Vas pitam još dva kratka pitanja:

Da li ste napravili poseban paket mjera za privlačenje investicionih ulaganja od strane domaćih inostranih investitora, jer se stiče utisak da su mnoge investicije blokirane zbog nedonošenja planova i da li za to imate adekvatno objašnjenje? Da li ste razmišljali o poništenju odluka o oslobađanju naknade za komunalnu infrastrukturu hotela sa četiri, pet zvjezdica i nekih sa tri zvjezdice s obzirom da na taj način građane dovodimo u neravnopravan položaj u odnosu na velike /prekid/? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (29.03.21 15:45:35)

Kolega Đuroviću, samo da Vas informišem da po Poslovniku imate pravo samo na jedno dopunsko pitanje. Ministre, možete u pisanoj formi da odgovorite, a možete i sada. Imate na raspolaganju pet minuta.

RATKO MITROVIĆ (29.03.21 15:45:57)

Prostorni plan Crne Gore je, poslije Ustava Crne Gore, najvažniji dokument. S obzirom kako se oblast ekološkog urbanizma u svijetu razvila u zadnjih desetak, dvadeset godina, mi smo lično mišljenja da mi nemamo u ovom trenutku adekvatne stručnjake na ovom prostoru da bi mogli da napravimo kvalitetan prostorni plan. Vi ste pomenuli da sam ja išao u Hrvatsku. Moja je želja, ja sam razgovarao i sa ambasadorom Njemačke, razgovarao sam i sa drugim ambasadorima, da zajedno sa njihovim stručnim

kadrovima iz oblasti prostornog planiranja, urbanizma i ekologije, sa stručnjacima iz Hrvatske, Srbije, Makedonije zajednički radimo na prostornom planu Crne Gore.

Ja želim samo da Vam skrenem pažnju da je najbolji prostorni plan koji je urađen u Crnoj Gori radio Republički zavod Crne Gore, sada je vlasnik, Vi ste pomenuli, Aco Đukanović, a tu su bili angažovani najbolji stručnjaci ne samo iz Evrope, nego iz cijelog svijeta. Mislim da je to jako dobro da mi kroz zajednički integralni rad, zajednički rad stručnjaka iz inostranstva naših ljudi stvorimo jednu kritičnu masu, koja će biti sposobna ubuduće da radi kvalitetne prostorne planove.

Pomenuli ste legalizaciju. Mi smo se u Hrvatskoj interesovali koji su problemi kod njih, kako to rješavaju. Iskustva iz Hrvatske i Srbije bi nam bila jako korisna. Mislim da je pametno u izmjenama i dopunama Zakona o prostornom planiranju i izgradnji objekata napraviti neke određene izmjene i taj proces riješiti.

Što se tiče Prostornog plana generalne regulacije, mi sada ulazimo u proces izrade prostornog plana, a prostorni plan je bazični dokument, prostorni plan generalne regulacije je sekundaran. On mora da prati instrukcije prostornog plana. Mi sad treba da čekamo izradu prostornog plana i da plan počnemo sa Prostornim planom generalne regulacije koji u najboljim uslovima traje dvije godine.

Šta ćemo da radimo za te dvije godine između prostornog i plana generalne regulacije? Niko još o tome nije razmišljao. Kad se napravi plan generalne regulacije na nivou cijele Crne Gore, koliko će se uključiti javna uprava? Kakvi će biti ti urbanističko-tehnički uslovi? Da li će oni omogućiti da se optimalno upravlja tim prostorom? Mi smo to analizirali i mislimo da je ta enigma samog prostornog plana generalne regulacije nedovoljno jasna i da ulazimo u te "ekskurzije" mislim da nam nije pametno rješenje. Iz tih razloga /prekid/ prostorni plan Crne Gore, prostorni planovi za lokalne jedinice i normalno detaljni planovi. Na taj način ćemo najefikasnije raditi u kontinuitetu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 15:49:12)

Nije po proceduri. Ali, ako Vama dam 30 sekundi, moraću dati i ministru. Izvolite.

DEJAN ĐUROVIĆ (29.03.21 15:49:34)

Mislim da se nijesmo razumjeli dobro. /Upadice/ Nijesu kolege, nego jedan kolega. U redu, Živkoviću. Vrlo kolegijalno prihvatam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 15:49:58)

Riječ ima kolegistica Zdenka Popović, a neka se pripremi kolegistica Božena Jelušić. Izvolite, kolegice.

ZDENKA POPOVIĆ (29.03.21 15:50:04)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani predstavnici Vlade, poštovani ministre Mitroviću,

Prije oko deceniju realizovan je jedan od najvećih i najznačajnijih infrastrukturnih i investicionih projekata u Crnoj Gori u posljednjih nekoliko decenija, regionalni vodovod Crnogorsko primorje sa vodoizvorštem Bolje sestre.

Nedavno sam saznala da je izdašnost vodoizvošta Bolje sestre drastično opala i da je to najvjerovatnije posljedica nekontrolisane eksploatacije šljunka iz korita rijeke Morače. Informacije da je ugroženo redovno snabdijevanje Crnogorskog primorja pitkom vodom, posebno u vrijeme turističke sezone, mora svakog bronamjernog građanina da zabrinu. Upravo je to bio motiv da od Vas, ministre Mitroviću, i cjelokupna javnost čuje odgovore na pitanja koja sam Vam postavila. Pitala sam Vas:

Da li su tačni navodi da je izdašnog vodoizvorišta Bolje sestre drastično opala? Da li je rukovodstvo regionalnog vodovoda obavijestilo nadležne organe o pojavi pada izdašnosti vodoizvorišta Bolje sestre? Da li su nadležni organi nakon upozorenja od strane regionalnog vodovoda preduzeli konkretne mjere da se zaštiti izdašnog vodoizvorišta Bolje sestre? Da li je tačno da se do ovih dana obavlja eksploatacija šljunka na lokaciji ušća Cijevne u Moraču, koja je najrizičnija za negativan uticaj na izdašnost vodoizvorišta? Koje kompanije su vršile eksploataciju šljunka na toj lokaciji i da li ćete u vezi sa ovom problematikom samo podvući crtu, ili namjeravate pokrenuti odgovarajuće postupke za utvrđivanje štete i njene nadoknade, kao

i procesuiranje svake vrste odgovornosti pojedinaca u državnoj administraciji koji su godinama žmurili na ovaj problem podređujući opšti interes ličnom, odnosno privatnom interesu?

Prije svega, poštovani ministre Mitroviću, ja se zahvaljujem na Vašem pisanom odgovoru, koji nažalost daje razloge za brigu o stanju vodoizvorišta. Naime, vodoizvorište Bolje sestre počelo je sa radom 2010. godine, a mjerenja izdašnosti vodoizvorišta su počela mnogo ranije. Izgradnjom vodoizvorišta rečeno je da će naše Primorje moći da se snabdijeva pitkom vodom sa ovog vodoizvorišta bez ikakvih problema i to najkvalitetnijom vodom i sa vodoizvorišta koje ima takvu izdašnost da u nekom narednom budućem periodu neće apsolutno biti nikakvih problema.

Podsjećam još da je vodoizvorište nesvakidašnji prirodni dragulj koji se od 2017. godine nalazi i na UNESCO-voj mapi najznačajnijih izvora. Takođe, ministre Mitroviću, poznato mi je da ste lično sa saradnicima obišli vodoizvorište Bolje sestre, da ste obišli dio obale Morače na lokaciji pored sela Grbavci, gdje se vrši nekontrolisana eksploatacija šljunka i pijeska od strane privilegovanih kompanija, što se smatra ključnim uzročnikom pada izdašnosti vodoizvorišta sa 2.566 litara na rekordno nizak nivo izdašnosti, kako ste sami rekli u odgovoru na pitanje, na dan 05.09.2020. godine od 334, što je zaista skandalozno.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 15:54:06)

Zahvaljujem kolegici Popović.
Riječ ima ministar Mitrović. Izvolite.

RATKO MITROVIĆ (29.03.21 15:54:14)

Izdašnost vodoizvorišta regionalnog vodovoda Bolje sestre opada u kontinuitetu. Prema podacima Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore, izdašnost ovog vodoizvorišta je na prvom mjerenju 23.08.2005. godine bila 2.566 litara u sekundi. Prilikom posljednjeg mjerenja, takođe u sušnom periodu 05.09.2020. godine, izdašnost je bila svega 334 litra u sekundi.

Prema dostavljenim podacima od strane Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore, izdašnost izvorišta se u kontinuitetu smanjivala i za period od 2005. do 2020. godine se smanjila za više od sedam puta, a najviše u posljednjih pet godina. Do 08. marta 2021. godine nijesmo dobili zvaničnu informaciju o smanjenju izdašnosti vodoizvorišta Bolje sestre od rukovodećih organa regionalnog vodovoda, već su nas o tome obavještavali mještani Botuna i Grbavaca. Od strane regionalnog vodovoda smo 01. marta 2021. godine jedino informisani da se temperatura vode u vodoizvorištu Bolje sestre povećava i da su se u njegovoj neposrednoj blizini pojavile uginule ribe, a oni nijesu sigurni da li je u pitanju ilegalni ribolov ili neki drugi razlog.

Nemam informacije da li je rukovodstvo regionalnog vodovoda do sada preuzelo konkretne mjere o aktivnosti da bi se zaustavio kontinuirano smanjivanje izdašnosti vodoizvorišta. Sa mještanima Grbavaca obišli smo 08. marta ove godine korito rijeke Morače od Podgorice do njenog ušća u Skadarsko jezero i tom prilikom uočili da se na više lokaliteta vrši eksploatacija šljunka iz Morače i pored aktuelnog zabrana.

Takođe, na ušću cijevne u Moraču u jame iz kojih je vađen šljunak se ubacuje komunalni otpad koji se kasnije zatrpava. Uočeno je da se korito rijeke Morače produbljuje više od 5m i proširilo se više puta u dijelu koje je najbliže vodoizvorištu Bolje sestre. Najvjerovatnije da je na smanjenje izdašnosti vodoizvorišta Bolje sestre direktno uticalo vađenje šljunka i pijeska iz korita rijeke Morače u zoni Grbavaca i produbljivanje korita u njegovoj blizini, što je dovelo do bržeg kretanja vode i poremećaja hidroulične ravnoteže u podzemnim vodama.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma će u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede preuzeti hitne korake kako bi se zaustavila dalja eksploatacija šljunka i pijeska u koritu Morače od Podgorice do ušća u Skadarsko jezero i uraditi istraživanje kako bi se tačno utvrdilo zašto se drastično smanjuje izdašnost ovog vodoizvorišta koje vodom snabdijeva cijelo Crnogorsko primorje. Nakon toga, treba odmah pristupiti rješavanju ovog problema da ne bismo došli u situaciju da u turističkoj sezoni nemamo dovoljni kapacitet vode.

Uprava za vode i inspekcije koje su nadležne za kontrolu i eksploatacije šljunka i pijeska iz riječnih korita dužne su da obezbijede poštovanje zabrane eksploatacije što u prethodnom periodu izgleda nije bio slučaj.

Takođe, treba zaustaviti rad šljunkara i separacija koje se nalaze u neposrednoj blizini. Već je upućen dopis Ministarstvu poljoprivrede, šumarstvu i vodoprivrede i Uprave za vode u kojem se traži informacija koje su kompanije dobile posao za regulaciju korita rijeke Morače i koncesije za eksploataciju šljunka i pijeska na potezu od Podgorice do ušća Morače u Skadarsko jezero, jer će se utvrditi da li su i u kojem obimu nanijele štetu vodoizvorištu Bolje sestre. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 15:59:24)

Hvala, gospodine ministre. Meni to zvuči kao vrlo zabrinjavajući odgovor Vaš, ali komentar ima koleginja Zdenka Popović. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ (29.03.21 15:59:32)

Poštovani ministre,

Pa evo da krenem od kraja, 2018. godine moj kolega Danilo Šaranović prezentovao neke snimke na lokaciji korita rijeke Morače koji potvrđuju kako tada tako i danas da je na djelu zločin prema prirodi i prema ekologiji i da je na djelo ekonomski genocid.

Ja ću Vam sad pokazati slike pošto Vama nijesu kazali ko su ljudi koji vrše eksploataciju pijeska i šljunka na obali rijeke Morače, posebno na njenom ušću. Evo, gospodine ministe, lokacija ušće Cijevne u Morača Genex; lokacija Mahala Monenegropetrol; lokacija Mišurica Čelebić DOO i imamo lokaciju /prekid/ Cijevna komerc. A kompanija Bemax i dalje, pored zabrane, vrši eksploataciju šljunka i pijeska na ovoj lokaciji.

Pod izgovorom da doprinose očuvanju vodnog režima i stabilnosti obale, ovi tranzicioni dobitnici i drugi privilegovani pojedinci su sa eksploatacijom miliona kubika šljunka i pijeska narušili vodni tok i promijenili konfiguraciju terena. Ugrozili su vodoizvorište Bolje sestre i Skadarsko jezero, koje zbog promjene toka i vodostaja ne dobija dovoljnu količinu vode. Milioni kubika šljunka i pijeska završili su u džepovima i na računima ovih privilegovanih kompanija i pojedinaca, dok država je dobila samo mrvice. To nijesam samo ja konstatovala. Ovu konstataciju možemo naći u Strategiji o upravljanju vodama koju je izradilo Ministarstvo poljoprivrede još 2017. godine, a na čelu Ministarstva se nalazio ministar Milutin Simović. Ja se sada pitam - Da li zbog toga što je žmurio na sve ove ekološke katastrofe, ekonomske i prirodne, da li je na čelo Ministarstva bio zaista Milutin Simović ili onaj njegov administator koji se inače bavio pitanjima iz njegove nadležnosti?

Gospodine Mitroviću, zašto sam kazala da je ovo ekonomski genocid? Zbog toga što se u ovoj Strategiji konstatuje da su ovi koncesionari od momenta otvaranja vodoizvorišta Bolje sestre do dana današnjeg uplaćivali minimalnu koncesionu naknadu. Pa ćete u toj Strategiji naći recimo za 2011. godinu da je država prihodovala oko 111.000 eura, a svega 27.000 eura 2014. godine. Sem toga što su te pare stavljali u džep, nisu uplaćivali državi koncesionu naknadu. Svaki kubik šljunka i pijeska su naplatili opet od države, ugradnjom u autoput u puteve i u svaki projekat koji su radili. Uz to da napomenem da jedan dio ovih koncesionara su sem što su na ovaj način otimali od države, i najveći poreski dužnici i nalaze se na crnoj listi.

Gospodine Mitroviću, posebno je skandalozan podatak što se, recimo, u ovoj Strategiji ne može naći nijedan podatak od 2015. do 2017. godine koliko je iznosila koncesiona naknada.

Moram reći na kraju, već prekoračujem, da se na ovaj način izgleda mjerio patriotizam svih ovih 30 godina. Ovo je patriotizam po mjeri moćnika i privilegovanih pojedinaca, koji su navikli i naučili da od države samo otimaju a ne da daju. Zato je borba ovih patriota, nazovi patriota, od 30. avgusta na ovamo samo zbog toga što brane državu, ali ne državu jakih institucija i ne državu koja treba pruži jednaka prava svim građanima Crne Gore, nego brane onu privatnu državu koja im je omogućila enormno bogaćenje. E to je patriotizam po mjeri Demokratske partije socijalista i sa tim se mora završiti i tome se mora stati na put.

Zato, gospodine ministre, snažno podržavam da se u odnosu na ovaj zločin prema prirodi, ali istovremeno i zločin prema ekonomiji Crne Gore, prema lokalnom stanovništvu, posebno prema stanovništvu sela Grbavci ne podvlači crta, već da se hitno podnesu krivične prijave protiv svih pojedinaca u Ministarstvu poljoprivrede i u nadležnim inspekcijama, koje već duže od deceniju žmure na sve ovo što se dešava u našoj prirodi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:05:01)

Hvala Vama.

Imate pravo na dodatno pitanje i odgovor.

ZDENKA POPOVIĆ (29.03.21 16:05:22)

Da li ćete, gospodine Mitroviću, preduzeti nešto u vezi svih ovih dešavanja kada je u pitanju eksploatacija šljunka i pijeska i da li ćete zajedno sa ministrom poljoprivrede podnijeti krivične prijave protiv svih onih pojedinaca, pa evo da kažem, i administratora ako treba ako ne možete protiv gospodina Simovića kako bi utvrdili odgovornost za nečinjenje i za ovaj zločin prema prirodi i prema ekologiji?

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:05:55)

Zahvaljujem Vama.

Gospodine ministre, Vi možete odmah da odgovorite, a možete i napismeno. Kako Vi procijenite. Izvolite.

RATKO MITROVIĆ (29.03.21 16:06:02)

Postoji tu jedan značajan problem na koji niste možda obratili pažnju - povećanje konstantno temperature vode na vodoizvoru. Mi smo otvorili zelenu televiziju u našem ministarstvu i organizovali okrugli sto baš po pitanju Bolje sestre - zašto se to dešava. Pozvali smo najkompetentnije ljude, osnovni razlog je u principu nekontrolisana eksploatacija šljunka i pijeska u neposrednoj blizini izvorišta Bolje sestre. Ali postoji dodatni problem koji će nam otežavati stvari. U jednom rečnom koritu imate vidni dio i imate podzemni dio rijeke. Oni su onaj podzemni dio rijeke do čvrste stijene, konglomerat koji usporavao brzinu kretanja vode više od pet metara skinuli. Kako će se taj problem tehnički riješiti kasnije i da li se može riješiti? I da li treba možda tražiti sad neko drugo izvorište da biste imali uredno snabdijevanje primorja vodom? To su pitanja o kojima mi treba da brzo razmišljamo i donosimo oduke. Po mom mišljenju, isto je ovdje simptomatično, ako sam ja dobro informisan, da su pojedine kompanije dobijale posao, regulaciju rijeke Morača u toj zoni od Podgorice do ušća Morače u Skadarsko jezero. One su dobijale koncesije da rade regulaciju rijeke, a u suštini su eksploatisale šljunak. To je interesantno pitanje. I evo pitanje za kolegu iz Uprave za vode. Ja sam pisano tražio od njih da mi dostave koje su firme dobijale koncesije i koje su firme dobijale poslove na regulaciji rijeke Morače od Podgorice do ušća u Skadarsko jezero. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:08:10)

Veoma važna tema.

Zahvaljujem gospodinu Mitroviću i nadam se da ćete taj problem, na zadovoljstvo svih, riješiti onako kako treba. Zaista se radi o velikom ekocidu, da ga tako nazovemo.

Posljednje pitanje upućeno ministru Mitroviću ima gospođa kolegica Božena Jelušić. Izvolite.

BOŽENA JELUŠIĆ (29.03.21 16:08:31)

Gospodine ministre, postavila sam Vam pitanje:

Imajući u vidu činjenicu da Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata nije opravdao sam sebe, pa iako je četiri puta mijenjan i dalje se primjenjuju ranije doneseni planovi, pitala sam Vas:

Da li ćete i kada pokrenuti izradu novog zakona, uz ograničenje primjene aktuelnog zakona i planskih dokumenata na neophodnu vrstu objekata od opšteg interesa?

U međuvremenu, čekajući odgovor na Vaše pitanje, dobila sam pozive na desetina mještana iz Budve koji najavljuju da će blokirati gradilište Miločer, jer još nije preispitano kako je tamo data građevinska dozvola da se grade stanovi za tržište. Dozvolite mi da u ovo unesem jednu ličnu notu. Jedan od razloga mog tzv. ulaska u politiku je prostor Crne Gore. Ovo što Vas pitam danas trebalo je da bude urađeno juče.

Nema u našem zakonodavstvu tako kontreverznih planova kakav je Zakon o prostorom planiranju i izgradnji objekata i nema struke koja ga je podržala. Od donošenja je mijenjan četiri puta, dva puta samo 2018. godine. Prostorni plan Crne Gore i plan generalne regulacije nisu doneseni iako je trebalo. Primjenjuju se isti lokalni dokumenti kao i ranije. Dualitet u primjeni zakona izaziva konfuziju i kaos u prostoru. Crna Gora neopozivo nestaje, prostor crnogorski. Nisu donesene državne smjernice razvoja arhitekture. U isto vrijeme je išlo i donošenje prostornog plana posebne namjene za obalno područje. Trenutno je u izradi niz državnih studija lokacije za razne prostore, prostorni plan Kotora, dupovi se

dopunjavaju i mijenjaju kako koji hoće, a znamo da kod nas uglavnom planove i planiranje vrše stručnjaci koji su studirali geografiju.

Pitanje je: Čemu služi novi zakon kad takav kakav jeste ne postoji i primjenjuje se stari zakon? Zašto se uopšte insistiralo na takvom jednom zakonu?

U međuvremenu sam čin dobijanja građevinske dozvole postao je potpuno netransparentan. Zanemarljiv je broj inspektora koji mogu kontrolisati gradnju. Nije legalizovan broj objekata koji je planiran da bude. Oni koji sa tzv. legalnim dozvolama grade imaju i veću površinu i veću spratnost. Crna Gora nema elementarne dokumente. Prvi elementarni je razvojni plan barem do 2040. godine - da znamo što hoćemo od države, koje su nam smjernice. Jesu li nam to nafta, turizam - hoćemo li bez vode da živimo? Iz njega proizilazi prostorni plan, poslije Ustava najvažniji dokument. Međutim, kod nas se planira naopako. Prvo se donese strategija jedna, pa se onda donosi ono što je trebalo da prethodi, a u međuvremenu traje investitorski urbanizam koji gradi i razgrađuje Crnu Goru.

Lokalne samouprave su i dalje bez ingerencija, a dopustićete da one najbolje znaju šta sa svojim prostorom, naselja su bez urbanističkog koncepta. Smatram, ministre, da je ova Vlada odgovorna pred građanima Crne Gore da smjesta, ne kako ste mi Vi u odgovoru kazali u nekakvom četvrtom kvartalu ili bilo kada započne izradu ovog planskog dokumenta i to, kako ste rekli, kad se sagledaju dobre strane i nedostaci. Nema ovdje dobrih strana. Molim Vas da mi proširite ovaj Vaš odgovor i da saznamo konačno da li ćemo se odgovorno odnijeti prema prostoru Crne Gore.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:12:48)

Zahvaljujem kolegini Jelusić.
Gospodine ministre, izvolite.

RATKO MITROVIĆ (29.03.21 16:12:54)

Što se tiče Zakona o prostornom planiranju i izgradnji objekata, to je jedan složen zakon, ali da biste ušli u proces mijenjanja jednog zakona ili radili izmjene i dopune zakona, morate da uđete u analizu tog zakona i da vidite u praksi koje su dobre strane toga zakona a koje su loše strane toga zakona. Mi sada trenutno u cijelom ovom periodu od tri mjeseca smo gledali, baš analizirali dobre strane. Ima nekih dobrih strana, ali ima više nekih loših strana koje treba mijenjati. Prvo ću da kažem što smo mi do sada primijetili, a bilo bi nam korisno da Vi date komentare šta Vi mislite da nije dobro u ovom zakonu.

Prva stvar nije dobra, po našem mišljenju, na primjer što nema građevinske dozvole. Na primjer, znate po ovom zakonu dato je idejno rješenje, ono se usvoji na osnovu urbanističko-tehničkih uslova usvoji se idejno rješenje, investitor radi glavni projekat, reviduje ga i može da ga radi i samo te obavještava da je počeo da radi. Tu se sada u praksi dešava da pojedini investitori grade objekte i u glavnom projektu su veće površine objekti nego u idejnom rješenju. Mi sada, da bi taj proces spriječili, uvodimo građevinske dozvole. Znači, planiramo da uvedemo građevinske dozvole gdje će biti idejno rješenje, usvajaće se, biće glavni projekat, reviduje se glavni projekat. I na osnovu te dokumentacije dobija se dozvola na osnovu koje ćete vi na licu mjesta da radite objekat. To je jedna od stvari koje ćemo mijenjati.

Sljedeća stvar je pitanje legalizacije. Tu postoji veliki problem. Gladao sam kako su to jako dobro riješili Hrvati. Treba vidjeti i iskustva u okruženju i taj dio treba izmijeniti.

Sada smo aktivni u uvođenju GIS-a. Mi trenutno radimo na digitalizaciji i uvođenju GIS-a za Podgoricu. Mi smo već što se tiče prostornih planova to digitalizovali, a sad idemo na detaljne urbanističke planove gdje ćete vi moći da kliknete na urbanističku parcelu i da imate sve podatke koji su vam potrebni za urbanističko-tehničke uslove. Naša je osnovna namjera i želja, mi smo već kupili softver, mi smo poseban direktorat formirali za digitalizaciju i uvođenje GIS-a u Ministarstvu. Najveća borba protiv korupcije jeste da sistem digitalizujete. Na primjer, konkretno za građevinsku dozvolu ne mora niko da dolazi da predaje zahtjev, nego može bukvalno iz svoje kancelarije da riješi proces dobijanja dozvole. Da bismo uveli digitalizaciju, moramo takođe da izmijenimo određene članove i da dodamo određene članove u Zakonu o prostornom planiranju i izgradnji objekata. To su neke stvari koje planiramo da promijenimo. U međuvremenu će biti vjerovatno još nekih članova koji nisu dobri. Evo možemo samo da pomenemo član 218a, koji daje mogućnost Vladi da ona sama izdaje urbanističko-tehničke uslove. Nekome može na primjer da da Vlada na primjer 1.000 kvadrata, a nekome 10.000. To sve zavisi od procjene. Znači, to je vrlo diskutabilan zakon koji ima neke dobre strane, ali treba ih precizirati. Treba znati tačno pod kojim uslovima i kako. To su neke stvari koje smo mi već primijenili u zakonu i planiramo da ih izmijenimo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:16:52)

Zahvaljujem gospodinu ministru.
Pravo na komentar ima gospođa Jelušić.
Izvolite.

BOŽENA JELUŠIĆ (29.03.21 16:16:59)

Ministre /prekid/ promijenio sistem planiranja i građenja u Crnoj Gori nije uopšte opravdao sam sebe - u njemu nema dobrih strana. Eventualno može biti nekakav detalj, ali ovaj se zakon ne može popravljati. On se mora hitno promijeniti - ne dopunjavati. Rad na njemu mora biti povjeren radnom timu koji treba pomoć iz Evropske unije. Najzad, izrada novog zakona ne bi smjela da traje više od godinu dana. Mislim da je ova Vlada već trebala da ovaj posao počne, a ne da ga ostavlja ni za kakav treći, četvrti, drugi dio godine.

Želim da Vam kažem sljedeće. Nema nikakvih dobrih strana jednog despotskog i nezgrapnog zakona da o njemu u ovom trenutku ne razgovaramo na način da ga hitno mijenjamo. On se ne može popravljati.

Najzad, ako obećavamo ukidanje Plana generalne regulacije, kao što smo čuli u odgovoru na pitanje poslanika Dejana Đurovića, na čije se donošenje oslanja cjelokupan proces legalizacije, onda se njegovi supstituti, prostorni planovi opština, dupovi moraju definisati što prije. Zato mi moramo imati zakon.

Podsjetiću vas da u Nacrtu programa rada Vlade za 2021. godinu stoji da je do kraja godine planirano utvrđivanje Nacrta akona o planiranju. To znači da ovaj rok ne može biti ispoštovan ako debate kasno otpočnu. Znači, ovo o čemu mi govorimo danas trebalo je da se dogodilo juče. Da Vam pravo kažem, tražim od Vas da pred građanima Crne Gore prosto obećate da će se ovaj prostor zaštititi. Znate, prethodno ministarstvo sam često znala nazivati imenom Mort, ministarstvo smrti crnogorskog prostora. Nemojte da to ovo bude. Dodatno pitanje imam potrebu da postavim.

U svom odgovoru ste rekli da ćete staviti pojedine planove van snage, pa Vas pitam:

Da li ćete pod hitno staviti van snage DUP Budva centar i Bečići? Mi u Budvi smo uspjeli, gospodin Krapović i ja kao predstavnici određenih političkih struktura, da te planove stavimo van snage glasovima odbornika DPS-a i DF-a. Oni su urbicid našeg rada. Zbog tih planova sam podnijela lično tužbu protiv gospodina Ralevića, prosto zbog toga da otkrije puteve kriminalnog planiranja u ovoj državi. Ako Vaše Ministarstvo nema namjeru da hitno suspenduje ta dva plana, onda ja ne znam ni zašto bi se promijenilo ime Ministarstva. Može da ostane Mort.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:20:10)

Zahvaljujem.
Gospodine ministre, imate pravo na odgovor na dodatno pitanje.
Izvolite.

RATKO MITROVIĆ (29.03.21 16:20:19)

/Prekid/ generalno izrade prostornih planova u Crnoj Gori sad se radi oko 70, trenutno je u obradi oko 70 planova, što prostornih planova, detaljnih. Kao što vidite što je problem u Bečićima i Budvi centar, tako imate sad težnju da se u Kolašinu uradi. Da se za pet godina četiri puta izgradi više nego što ima sada stanovnika. Imate lokaciju u Podgorici, rade se izmjene i dopune Podgorice. Isti sindrom kao što je u Bečićima imate i ovdje - težnja što više kvadrata na što manjem prostoru. Na jednoj urbanističkoj što više spratova i što više kvadrata. To je generalno svugdje. Sada kad bismo počeli da stavljamo planove van snage, ne samo Bečića i Budve, nego mi bi sada mnoge planove, evo konkretno imali smo primjedbu da stopiramo izgradnju. Znači, u svim tim stvarima moramo da imamo neku mjeru. Na prvoj sjednici Vlade će se otvoriti Zavod za prostorno planiranje i urbanizam Crne Gore. Nijesmo ništa novo izmislili. To postoji u Srbiji, Hrvatskoj, Makedoniji, u svim državama u svijetu. Hoćemo da država kontroliše prostor.

Što se tiče planiranja, ja sam kolegama kazao - vi sad ste došli u priliku da se bavite strukom. Bavite se. Mi ćemo vidjeti što se tiče ne samo Budve i drugih centara, šta ćemo da radimo. Imamo veliki problem. Mi često držimo sastanke sa planerima, sa revidentima, sa predstavnicima opština da smanje da taj plan bude takav da ima mjeru, da je stručan i profesionalan. Sigurno smo 20 sastanaka te vrste imali i gledamo da obrađivači planova to stvarno profesionalno i kvalitetno urade.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:22:23)

Zahvaljujem gospodinu ministru Mitroviću.

Time su se iscrpila pitanja njemu upućena. Želim mu da najprije dođe do pravog stanja, pa onda ćemo dalje.

Najavljujem set pitanja upućenih Aleksandru Stijoviću, ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Ministar je tu. Pozdravljam ga.

Prvo pitanje je postavila poslanica Milosava Paunović, a neka se pripremi poslanik Marko Milačić.

Izvolite, kolegice Paunović.

MILOSAVA PAUNOVIĆ (29.03.21 16:23:08)

Poštovani građani Crne Gore, predsjedavajući, kolege poslanici, uvaženi gospodine ministre Stijoviću,

Postavila sam sljedeće poslaničko pitanje:

Kako planirate da riješite probleme koje imaju mali i srednji pogoni za preradu drveta, s obzirom na to da su isti ugroženi na način što su monopol nad dodjelom koncesija do sada imala uglavnom ista privilegovana pravna lica, tako da su mali prerađivači gotovo onemogućeni da dođu do drvne građe, zbog čega se veliki broj ovakvih firmi ugasio?

Obrazloženje: Na sjeveru Crne Gore, odakle dolazim, s obzirom na to da industrija skoro da i ne postoji, jer su sve fabrike koje su postojale u ranijem periodu zatvorene i opustošene, kao što svi znamo, stanovništvo je uglavnom koncentrisano na poljoprivrednu proizvodnju ili na preradu drveta. Uglavnom je riječ o primarnoj proizvodnji i preradi drvne građe, dok o finalnim proizvodima teško možemo govoriti iako je u ranijem periodu toga bilo u znatnoj mjeri.

Međutim, svi manji prerađivači drveta su dodjelama koncesija od strane države do sada stavljeni u jako nepovoljan položaj, jer su koncesije uglavnom dodjeljivane istim pravnim licima, koja imaju određene privilegije prilikom dodjele koncesija, a nerijetko se dešava da se u dokumentaciju koja se predaje na tenderu unosi i neistinit sadržaj kako bi se tenderski uslovi ispunili.

Zbog ovakve nelojalne konkurencije na tržištu, mali prerađivači su prinuđeni da kod tih istih koncesionara rade kao podizvođači. Pritom, nerijetko bivaju maltene ucijenjeni za cijene usluga koje pružaju koncesionarima i za cijenu otkupa drvne građe, što dovodi do finansijskog slabljenja ovakvih firmi i nerijetko do njihovog gašenja. Veliki broj ljudi zbog ovakvog stanja ostaje bez posla, pa je njihova egzistencija ugrožena. Ovo predstavlja gorući problem u oblasti šumarstva, pa je neophodno hitno preduzeti mjere kako bi se položaj malih i srednjih drvoprerađivača popravio i kako bi se spriječili dalji problemi ove vrste.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:25:16)

Zahvaljujem kolegici Paunović.

Pravo na odgovor ima ministar Stijović.

Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (29.03.21 16:25:24)

Poštovani građanke i građani, poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici i poslanice,

Poštovana gospođo Paunović,

Prije svega, želim da kažem da mi je žao što su, hajde da ne kažem pobjegli poslanici iz opozicije. Stvarno nema potrebe za tim. Ja volim da pričam u činjenicama i podacima i ako nekog nešto plaši, nemam nikakav problem sa tim da kažem bilo kome šta u oči.

Još jedna stvar koju je moja kolegica Vesna Bratić ovdje rekla kad je spomenula riječ lopovi. Svi su počeli da vade poslovnike i da sa poslovnica mašu da li je to ružna riječ ili nije. Ne znam da li je to riječ koja je dozvoljena ovdje u rječniku ili nije, ali ne znam kako su poslanici sada u opoziciji ranije nazivali lopove, kojih ima i među njima, definitivno po onome što ćemo da pokažemo, a možda su ih zvali -

predsjedniče, možda su ih zvali - ministre dok su bili, a možda ih zovu i - kolega sada. Tako da žao mi je što nisu tu. Volim da govorim ljudima u oči svašta, bar ono što su činjenice i podaci, a ne da govorim tako. Ali, gledaće svi preko monitora pa će se pronaći vjerovatno neki od njih.

Na Vaše konkretno pitanje - Sektor šumarstva i drvne industrije, pošto sam takođe sa sjevera i dolazim iz sektora šumarstva, po mom mišljenju, predstavlja segment industrije u kojem postoji ozbiljan potencijal za razvoj u Crnoj Gori. Ono što treba reći kako smo došli do stanja u kojem smo sada, u skladu sa Vašim pitanjem, od 2000 - 2007. godine privatizovana su sva vodeća preduzeća u oblasti drvoprerađivačke industrije, i to: Vektra Jakić - Pljevlja, Javorak - Nikšić, Polimlje - Berane, Šik Lim - Bijelo Polje, Špiro Dacić - Bijelo Polje, Export drvo - Kolašin, Brezna - Plužine, Bor - Plav i ogroman je još ovaj spisak onih koji su privatizovani.

Nakon privatizacije, uslijedio je period davanja šuma putem koncesija na period od sedam, 15 i 30 godina. Jedino je Vektra Jakić dobila koncesiju na 30 godina sa 140.000 m³ drvne mase na godišnjem nivou, dok su drugi koncesionari dobijali na sedam i 15 godina. Koncesije na sedam godina su istekle, koncesije na 15 ističu 2021. ili 2022. godine. Kompanije koje su dobijale koncesiju otprilike dobijaju oko 60% drvne mase iz crnogorskih šuma, dok se ostalih 40% realizovalo po jednogodišnjim ugovorima. Kako su se zatvarale velike firme kada smo u Crnoj Gori imali više od 10.000 zaposlenih u šumarskom sektoru, sada ih imamo manje od 1.000 - došlo je do privatizacije, došlo je do ekspanzije broja malih pilana u privatnom vlasništvu, a te male pilane su uglavnom neadekvatno opremljene, bez odgovarajuće infrastrukture i sa primitivnom i polovnom opremom. Činjenica je da nemaju dovoljnu količinu drveta za rad. Treba da kažem još neke podatke koje mislim da vrijedi spomenuti što se tiče drvne industrije.

Mi u Crnoj Gori imamo 545 privrednih društva koja su aktivna na teritoriji Crne Gore, od čega 217 kompanija prijavljuje Poreskoj upravi jednog zaposlenog, a 41 kompanija prijavljuje 0 zaposlenih. Kako smatrate da možemo imati 258 kompanija koje se bave preradom drveta, polovina od ukupnog broja kompanija, sa nula do jednim zaposlenim? Ko su ti ljudi koji mogu da obrade tupac, da ga ponesu, stave na strug, obrade, stvore daske od njega, prerade ili u finalni proizvod i namještaj sa jednim zaposlenim? Znači, tu imamo jednu ozbiljnu pojavu koju je potrebno provjeriti da li te kompanije zapošljavaju ljude na crno, ili te kompanije stvarno imaju samo jednog zaposlenog. Ali, ovo je zemlja čuda i to se već vidjelo u mnogim drugim primjerima. Ako krenemo po oblastima rada, privredna društva koja se bave sječom drveća i gajenjem šuma - od ukupno 68 privrednih društava 31 društvo je sa samo jednim zaposlenim. Od privrednih društava koje se bave preradom drveta od ukupno 347 privrednih društava 136 je sa jednim zaposlenim.

Privredna društva koja se bave proizvodnjom namještaja od 130 privrednih društava 50 privrednih društava je sa jednim zaposlenim. Ono što je čudno, što može proisteći iz Vašeg pitanja je kako je moguće da ove kompanije zahtijevaju veće količine drvne mase a imaju samo po jednog zaposlenog. Tu nešto nije u redu. Ali, hajde da ne idemo u taj dio, to je dio za druge institucije. Znači, raspoloživi sirovinski resursi šumarstva i formirani drvoprerađivački kapaciteti mogu značajno participirati u bruto društvenom proizvodu i u realnoj ekonomiji i mogu da povećaju zaposlenost. Samo ako ovih 217 kompanija sa jednim zaposlenim i ovih 41 sa nula zaposlenih podignemo na tri, mi ćemo doći do 550 zaposlenih u Crnoj Gori - samo ukoliko uvedemo u legalne tokove taj dio sive ekonomije koji je tu evidentan.

Naš opšti zaključak je da se drvo ne koristi u mjeri mogućeg, da nije pravilna raspodjela i da jesu bile takve pojave da je šuma dodjeljivana, da su trupci dodjeljivani kompanijama na jedan način kako su neki bili povlašćeni. Koncesioni model im je to omogućivao.

Preduslov za eliminisanje negativnih trendova u šumarstvu i drvoprerađivačkoj industriji bio je donošenje ponovo Odluke o ograničenju izvoza kako bi spriječili izvoz drveta i omogućili veće količine drveta da budu prerađene u Crnoj Gori. To je već urađeno. Dodatni potencijal, najveći potencijal za razvoj male drvne industrije predstavljaju kapaciteti, u stvari šume koje je dosad koristila "Vektra Jakić". Ona je koristila 16 jedinica 140.000 m³ i ova drvna masa kada se raspodijeli biće /prekid/. S obzirom da je u pitanju "Vektra Jakić", jedno od poslaničkih pitanja biće naknadno vezano sa tim pa detaljnije ću da ne bih sada išao dalje u tom pravcu.

Ono što će svakako Ministarstvo da uradi je da osnaži primjenu Zakona o državnoj imovini, u smislu da raspolaganje šumom kao državnom imovinom obezbijedi kroz javne pozive i da omogući princip ravnopravnosti za sve učesnike. Ovo je moguće uraditi samo sa cijenama. Ako cijena bude jedini parametar prilikom izbora, svi će imati jednaku šansu.

Uslov javnog oglašavanja svake prodaje državne imovine, koji je imperativan, za male prerađivače predstavljaju ograničenja, jer za učešće na javnim pozivima koje raspisuje Uprava za šume do sada su veća privredna društva imala monopol, jer su ostvarivali bodove na osnovu razvijenih kadrovskih i tehničkih kapaciteta za korišćenje šuma i preradu drveta.

Određeni broj prerađivača nema razvijene kapacitete za obavljanje /prekid/ na korišćenju /prekid/, pa ne može da dođe u poziciju /prekid/, već istu kupuju ili od koncesionara ili preprodaju drvo dobijenu

šumu u državnom vlasništvom ili od vlasnika privatnih šuma, a u jednom i u drugom slučaju po znatno višim cijenama.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:32:38)

Zahvaljujem gospodinu ministru. Prije nego što dam riječ kolegici Paunović, dužan sam, kao predsjedavajući, da, imajući u vidu Vašu opasku sa početka Vašeg odgovora, ukažem na član 105, u kojem stoji da su poslanici i drugi učesnici u pretresu dužni da poštuju dostojanstvo poslanika i Skupštine i da se jedni drugima obraćaju sa uvažavanjem. To je to.

Izvolite, gospođo Paunović.

MILOSAVA PAUNOVIĆ (29.03.21 16:33:15)

Imam ovdje dosta gorućih problema, a vrijeme je nažalost kratko da bismo se mogli posvetiti svima njima. A ako ne možemo da ih nazovemo lopovima, evo - otuđivači tuđih stvari, državne imovine. Mislim da treba stvari da nazovemo pravim imenom.

Prije svega, želim da Vam zahvalim na odgovoru i da pohvalim Vaš rad iz više aspekata. Prvo, što ste našli vremena, načina i volje da posjetite Berane i naš kraj i pri tome pružite određenu pomoć našoj lokalnoj upravi. Takođe, jako poštujem Vaše napore da otkrijete, najblaže rečeno, nepočinstva dosadašnje vlasti, jer smatram da to treba da urade i svi ministri a ne samo Vi, jer je narod Crne Gore zaslužio gdje je odlazio naš novac svih ovih 30 godina. Želim da istrajete u tome. Upravo sam postavila ovo pitanje jer su mi građani Berana to tražili koji se nalaze u sličnoj situaciji.

Prije svega je način da se otvori ta tema koja će naravno u budućnosti zahtijevati angažovanje Vašeg ministarstva i sistemsko djelovanje u tom pravcu kako bi se njihov položaj poboljšao - bilo da će to biti, kao kako ste rekli u odgovoru, izmjene Zakona o šumama, Zakona o koncesijama, Zakona o državnoj imovini na način kako ste takođe dali u odgovoru, gdje opet zbog ograničenog vremena ne možemo da se dotaknemo svih tih tema, gdje će fokus biti, što je prije pominjala i kolegica što se tiče Zakona o koncesijama i na eksploataciji šljunka i pijeska iz rječnih tokova. Takođe se dešava da neplanskom eksploatacijom šljunka i pijeska pojedini koncesionari su uništili riječne tokove, rijeke Lima konkretno pa je došlo do izlivanja rijeke Lima i velike materijalne štete za stanovništvo koje živi u blizini. No, to će biti druga tema i biće vremena i za to.

Znači, bilo kroz izmjenu zakona, bilo da će konkretno za šume biti revizija odjeljenja za sječu kako bi se utvrdilo stvarno stanje na terenu ili izrada novog plana sječe šuma i mnogih drugih stvari kojima treba da se bavimo u narednom periodu. Jer, ovim problemom nisu samo pogođeni građani Berana, već i građani sjevera: Bijelog Polja, Mojkovca, Žabljaka, Pljevalja, Plužina i drugi koji se nalaze u sličnoj situaciji. Već sam napomenula da je siromaštvo na sjeveru veliko, da ljudi jednostavno nemaju čime da se bave, pa su prinuđeni da nažalost sječom šuma izdržavaju svoje porodice. Pritom, što je ovdje tema mog pitanja bila da nažalost veliki guše male nelojalnom konkurencijom na tržištu i monopolističkim ponašanjem koncesionara koji su uglavnom, ne svi - da negeneralizujem, bliski bivšem režimu i svoja prava zloupotrebljavaju na mnogo načina. Već ste evo u odgovoru rekli da "Vektra Jakić" ima koncesiju na 16 gazdinskih jedinica i da ne poštuje koncesione, a koliko je još takvih firmi koje su bukvalno zarobile drvenu građu i iz tog razloga mali prerađivači ne mogu da dođu do nje.

Još jedna se tu interesantna tema otvara, ali takođe za drugu priliku - da tužilaštvo i policija, po sistemu da od drveta ne vide šumu - uglavnom se bave kažnjavanjem siromašnih ljudi koji zbog par kubika bespravno posječene krađe robijaju, dok pojedini prestupnici rade šta im je volja u toj oblasti i ostanu nekažnjeni za bespravnu sječnu ogromnih količina građe. Naravno, ne govorim ovo sa ciljem da opravdam bilo kakvu bespravnu sječnu ili otuđenje državne imovine, ali se mora krenuti i treba da krenete prvo od velikih "štetočina" naših šuma.

Ovaj problem sa malim privrednicima i drvoprerađivačima egzistira već dugo. Ako mislimo da radimo u interesu građana, trebamo se svi zajedno posvetiti ovom problemu kako ne bi ubuduće dolazilo do situacije da se male firme gase i radnici koji su zapošljeni u njima ostaju bez osnovnih sredstava za život. Iz Vašeg odgovora vidimo da brojna preduzeća od ovih koje ste naveli ovdje ne ostvaruje prihode, ili se dešava situacija da ne prijavljuju svoje zapošljene - kako ste rekli, sa nula radnika se ne prerađuje drvena građa. Takvih primjera je mnogo na sjeveru Crne Gore. Tokom predizborne kampanje gospodin premijer Zdravko Krivokapić i ministar finansija i socijalnog staranja gospodin Miloško Spajić upravo su imali priliku da vide jednu takvu firmu, koja je nekada zapošljavala preko 30 radnika, što je za naše uslove veliki broj, i koja se nažalost ugasila upravo iz ovih razloga koje su bile predmet kao poslaničkog pitanja.

U ime građana, izražavam nadu da ćete učiniti sve što je u Vašoj nadležnosti u najskorije vrijeme da postepeno radom i promjenama ovakvog sistema i lošeg stanja u Upravi za šume generalno, koje je sada očigledno iz razloga koje ste Vi i naveli u odgovoru, da se nađe najbolji mogući način, da se mali i srednji drvoprerađivači osnaže i da se konačno sječa šuma dovede u red, da se poštuju koncesioni ugovori. Zadovoljna sam Vašim odgovorom i smatram ako budete uradili sve ono što ste naveli u odgovoru, počevši od izmene zakona, preko revizije odjeljenja i građani će svakako biti zadovoljni. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:38:25)

Zahvaljujem kolegici Paunović.

Sljedeće pitanje postavlja Marko Milačić, a neka se pripremi kolega Vladimir Martinović. Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (29.03.21 16:38:41)

Hvala Vam, predsjedavajući gospodine Bulajiću.

Pozdravljam ministra Stijovića.

Prvo da se zahvalim, ministre, na jednom veoma iscrpnom odgovoru i upravo ovo što ste Vi meni odgovorili na nekoliko strana je sasvim dovoljno ako ima iole slobodnog tužilaštva, a znamo kakvo je, da mnogi ljudi iz prethodnih Vlada i iz čitavog sistema koji su se bavili šumarstvom iz Uprave za šume od Vaših prethodnika ministara poljoprivrede završe u zatvoru. Puno Vam hvala na iscrpnom odgovoru, a ja ću evo da kažem i pitanje koje sam postavio ministru poljoprivrede:

Koji je trenutno status koncesionog ugovora sa "Vektra Jakić" D.O.O. i kakvi su planovi Vlade i Ministarstva po tom pitanju; pod kakvim okolnostima je zaključen Ugovor sa "Vektrom Jakić" D.O.O.; da li su se stekli ikada uslovi za raskida ovog ugovora; da li kompanija i dalje uništava naše prirodne resurse i životnu sredinu, od čega ima korist samo uski krug povezanih lica? Šta ste, gospodine ministre, preduzeli da se zaštite šume i spriječite dalje nanošenje štete od ove kompanije za šumske resurse i budžet Crne Gore?

To je pitanje, a sad bih želio kratko obrazloženje. Ja znam da je građanima možda ova tema, ili kad se pomenu šume, pogotovo ovim mlađima, možda zvuči kao nešto što je dosadno, ali to su naši prirodni resursi, to je naše bogatstvo i treba da se prema tome odnesemo kao prema bilo kom bogatstvu naše zemlje. Zbog toga je sramno što vidimo danas skoro prazne klupe iz redova Demokratske partije socijalista, upravo onih ljudi koji su bili najodgovorniji za ovakvu poharu u Crnoj Gori. Ja sam nedavno bio u Herceg Novom i tamo sam takođe govorio sa ljudima koji su oštećeni od strane ovog istog privatnika gospodina Brkovića, tamo u Herceg Novom u slučaju "Vektra Boke", a na sjeveru u slučaju kompanije "Vektra Jakić".

Pod kakvim okolnostima je "Vektra Jakić" 2007. godine dobila koncesiju za eksploataciju šuma u Pljevljima po povoljnijoj cijeni od drugih koncesionara? Poznata je činjenica da "Vektra Jakić" godinama je kršila Ugovor o koncesiji, jer godinama nije plaćala koncesiju za eksploataciju šuma u Pljevljima i nije izvršavala ugovornu obavezu o uklanjanju oboljelih, oštećenih i osušenih stabala. Zato me interesuje da li su se i kada, kao što sam rekao, stekli uslovi za raskid Ugovora o koncesiji sa "Vektrom Jakić". Takođe, "Vektra Jakić" je prekršila i ugovorne obaveze o uzgoju novih šuma na mjestu posječenih, jer nije zasadila ugovorom određeni broj stabala. Takođe, na taj način je "Vektra Jakić" bezobzirnom eksploatacijom uništila šume koje su joj bile date pod koncesiju u Pljevljima. Zbog kršenja navedenih ugovornih obaveza, Uprava za šume je raskinula Ugovor o koncesiji sa "Vektra Jakić" 2019. godine. S obzirom na kršenje ugovornih obaveza, javnost ima pravo da zna da li "Vektra Jakić" i dalje uništava naše prirodne resurse i životnu sredinu. Pred Privrednim sudom i drugim sudovima se vodi više sudskih sporova vezanih za "Vektrom Jakić". Posebno je diskutabilna odluka Privrednog suda koji je privremenom mjerom omogućio "Vektrom Jakić", ovo je veoma zanimljivo, da siječe šume u Pljevljima više od godinu i po nakon raskida Ugovora o koncesiji. Zbog toga me interesuje šta ste preduzeli da zaštitite šume i spriječite dalje nanošenje štete od ove kompanije za šumske resurse i budžet Crne Gore.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:43:00)

Zahvaljujem kolegi Milačiću.

Odgovor ima ministar Stijović. Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (29.03.21 16:43:10)

Poštovani poslaniče Milačiću,

Kao što sam već rekao, prvo pošto sam prekršio Poslovnik, ali ja se izvinjavam, ja stvari volim da zovem svojim imenom, meni ako je neko lopov, ne znam kako drugačije da ga nazovem. Ali, pokušaću da izaberem neki drugi način.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ:

Ja sam kao predsjedavajući bio u obavezi da Vam to stavim na znanje, a ne mogu da utičem ni na koga kako će da govori.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ:

Jasno mi je, ali ja o svima govorim onako kako zaslužuju. Ko se nađe prozvanim, to je njegov problem.

"Vektra Jakić" je najveće zlo koje je pogodilo crnogorske šume. Dakle, Ugovor sa "Vektrom Jakić" je zaključen 2007. godine na period od 30 godina i raskinut je 2019. godine, kao što ste rekli, i konačno, odlukom ovog Ministarstva, u upravnom postupku. Ali, trenutno su u toku sporovi i kod Upravnog i kod Privrednog suda radi utvrđivanja da li je ugovor na snazi, po tužbi "Vektre Jakić". Kasnije ću objasniti što se sve dešavalo sa ovom tužbom, ali želim prvo da odgovorim na prvi dio pitanja koji se tiče konkretno "Vektre Jakić".

Plan Ministarstva je da spriječimo dalju devastaciju šuma na područjima kojima je do sad gazdovala "Vektra Jakić" i korišćenje šuma od strane koncesionara koji duguju državi više miliona eura na ime neplaćene koncesione naknade. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kroz Program gazdovanja šumama za 2021. godinu, koji usvaja Vlada Crne Gore, stvara mogućnost da sanaciju stanja šuma na koncesionom područjima gdje je vršila korišćenje šuma "Vektra Jakić". Prioritet je sprovođenje mjera na zaštiti šuma od posljedica sušenja šuma, koje je najviše zahvatilo prostor planine Ljubišnje, gdje se trenutno nalaze vrlo vrijedni šumski kompleksi. Osim navedenog, "Vektra Jakić" u kontinuitetu krši odredbe o izgradnji i održavanju šumskih puteva i na način na koji umjesto da izgradi 155 km šumskih puteva, izgradila je ukupno 35 km.

Takođe, zbog napada insekta potkornjak na planini Ljubišnji, ozbiljno je ugroženo zdravlje šuma. Ugroženo oko 80.000 m³ drvne mase, koje je "Vektra Jakić" morala ukloniti, a uklonila je samo 25.000. Ovo je vrlo ozbiljan problem, jer se zaraza od potkornjaka širi i ti problemi rastu iz godine u godinu ukoliko se ne uklanjaju. Pored toga, Vektra Jakić je prekršila i obaveze na uzgoju novih šuma na mjestu posječene, jer je od početka krajnjeg ugovora trebala zasaditi 3.143 hektara novih šuma, a zasadila je svega 319 hektara, odnosno samo je ispunila 10,1% ugovorene obaveze. Ali, ovo nije jedina stvar koja je čudna sa izborom ovog koncesionara kao strateškog partnera i postupcima Vlade, Ministarstva i Uprave za šume u slučaju "Vektre Jakić". Reći ću neku hronologiju dešavanja sa "Vektrom Jakić" koja izaziva ozbiljan problem za odgovorna lica. Ovo je nešto što smo predali tužilaštvu, devet je odgovornih lica, uključujući bivše ministre, bivše direktore Uprave za šume, povezana lica, čak i sudija u sudu za koje smatramo da su bili odgovorni (postupanjem ili nepostupanjem nanijeli su štetu državi i državnom budžetu). Kako je zaključen ugovor? Vlada nije dala saglasnost prije zaključenja ugovora, već se naknadno saglasila sa ugovorom koji je Uprava za šume neovlašćeno zaključila sa nepostojećim pravnim licem. Da budem vrlo precizan i jasan, "Vektra Jakić" nije bila registrovana u centralnom registru kao privredni subjekt, a već tada je od Vlade Crne Gore dobila na raspolaganju na 30 godina 140.000 m³. Znači da je posao bio unaprijed ugovoren, znači da ste nepostojećem privrednom subjektu dali na gazdovanje državni resurs koji je u vlasništvu svih građana.

Nakon toga, po zaključenju ugovora, nije dostavljena garancija za dobro izvršenje posla, ali umjesto raskida ugovora, suprotno ugovornim odredbama, data šuma na korišćenje putem priloga ugovora za koje se ne zna kad su sastavljeni, jer ovi dokumenti nemaju datum, nisu ovjereni, nisu potpisani ni od jedne ugovorne strane i nisu zavedeni u djelovodniku, odnosno nemaju elemente vjerodostojne isprave. Vi ste dali prirodno bogatstvo kompaniji bez ikakvog validnog dokumenta. Po zaključenju ugovora, nije dostavljena garancija za dobro izvršenje posla što je bila obaveza, ali umjesto raskida ugovora, suprotno ugovornim odredbama, data šuma na korišćenje putem priloga ugovora za koje se ne zna ni kad su /prekid/. To je taj dio isti da ne ponavljam, Uprava za šume je više puta promijenila priloge ugovora i umanjila iznose u rješenjima o obračunatoj koncesionoj naknadi bez obrazloženja i bez pribavljanja saglasnosti Vlade. Na način na koji je korišćen termin prilog ugovora obavljala poslove koje je mogla obavljati isključivo na osnovu aneksa ugovora i tako izbjegavala proceduru zaključenja aneksa u kojem bi morala pribaviti saglasnost Vlade. "Vektra Jakić" je kršila odredbe ugovora i neplaćanjem koncesione naknade u dužem vremenskom periodu, i to od maja 2009. godine do maja 2011. godine, kao i od kraja

2011. godine do 2018. godine. Ali, i pored toga, uredno im je dodjeljivana nova drvna masa od strane Uprave za šume, umjesto da je pokrenut postupak raskida ugovora i oduzimanje koncesije (što je bila ugovorna obaveza).

Uprava za šume je samo u slučaju "Vektre" izmislila novi institut posredstvom koga je umanjivala koncesionu naknadu razdvajajući je na opšte i posebno, za što nije bilo zakonskog osnova. Za ovo nije bilo zakonskog osnova ni u članovima 33 ili 52 Zakona o šumama i članovima 3 i 5 Ugovora o koncesiji, kojima je definisana visina koncesione naknade i propisane obaveze koncedenta. Ovakvim nepoštovanjem navedenih odredbi država je uskraćena za prihod od najmanje 2,6 miliona eura od strane Uprave za šume - samo po ovom osnovu smanjivanje koncesionih naknada. Uprava za šume nije pristupila raskidu koncesionog ugovora ni nakon uvođenja stečaja u "Vektri Jakić", a šta je bila dužna u skladu sa ugovorom kojim je precizno propisan osnov za raskid usljed insolventnosti koncesionara. Raskid ugovora uslijedio je tek u maju 2019. godine i tim povodom u toku je spor pred upravnim sudom, u kome je tuženo Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja kao drugostepeni organ koji je postupao po žalbi koncesionara na prvostepeno rješenje Uprave za šume. Na pokretanje upravnog spora na Predlog koncesionara Privredni sud je donio privremenu mjeru kojom se državi zabranio /prekid/ ometa u nesmetanom korišćenju i vršenju prava korišćenja šuma u državnoj svojini, kao i svih drugih prava i radnji predviđenih koncesionim ugovorom, kao i da preduzima radnje koje mogu nanijeti štetu "Vektri Jakić", a sve do pravosnažnog okončanja postupka po tužbi "Vektre Jakić". Samo da objasnim kratko da građani bolje razumiju.

Dakle, država nije postupila po zahtjevu zaštitnika na štetu od šest miliona eura zbog neplaćenih koncesionih nadoknada i nije oduzela koncesiju "Vektri Jakić", ali jeste postupila po zahtjevu "Vektre Jakić" i zaustavila državu da ne smije da spriječi "Vektru" da dalje sječe šumu i to traje već 16 mjeseci. Izvinite, ja ne znam kako vi ovo zovete po Poslovniku. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:50:39)

Zahvaljujem gospodinu Stijoviću.
Riječ ima kolega Milačić. Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (29.03.21 16:50:47)

Evo ja mogu - lopovluk i klasičan kriminal.
Dakle, ovo što želim da kažem ...

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:50:52)

Izvinjavam se.
Moram da Vas opomenem na član 105.

MARKO MILAČIĆ (29.03.21 16:51:01)

Dobro, znam da je to Vaša obaveza, ali evo da kažem.

Mi smo sada čuli, mislim da je ovo ekskluzivno, da je Uprava za šume neovlašćeno, ja ću da ponovom, ministre, zaključila Ugovor sa nepostojećim pravnim licem. Pozivam, dakle, sada hitno tužilaštvo da se izjasni po ovom pitanju, da se procesuiru Dragan Brković, da se ispituju oni koji su odgovorni za ovo, koji su tada bili u Upravi za šume, u Ministarstvu i u Vladi Crne Gore. Takođe, ovaj posao je urađen, kako je ministar rekao, bez garancija, a nakon toga je ova firma "Vektra Jakić" ušla i postala jedan od najvećih dužnika poreskih, milionskih dužnika u državi, prekinula i poništila sve moguće ili većinu ugovornih obaveza, a nakon toga, u toj organizovanoj kriminalnoj grupi gdje sprega između Ministarstva, Vlade, Uprave za šume, Privrednog suda, privatnika, nastavila da eksploatiše šume. Ovdje imamo dakle sumnju u organizovanu kriminalnu grupu, ponavljam još jednom, pozivam odavde tužilaštvo.

Mi smo svi ovdje upoznati sa stanjem u zemlji i znamo da je loše, ali ovo što smo sada čuli i što sam ja sad pročitao, a ministar nije stigao pročitati sve ono što je ovdje odgovorio, je nešto što je frapantno, što začuđuje sve da ovakvo bezakonje od strane Dragana Brkovića se toleriše u sprezi sa drugim organima vlasti. Nije ni čudo što ovi ljudi hoće da pričamo o '95. godini i nije ni čudo što ćete da pričate o 1918. godini. Nije ni čudo što nijeste sada ovdje, ovdje ste kada pričamo o prošlosti, a kada pričamo o organizovanom kriminalu, o krađi, o pohari, o uništavanju državnih resusa - onda vas ovdje nema. Dakle,

pričate o Srebrenici, o 1918. da biste priokrili organizovani kriminal. Ja pozivam sve da prekinemo više sa tom pričom. 'Ajde dođite da pričamo o Draganu Brkoviću, o dugu od 10 do 13 miliona, o tome kako vaši partneri dugogodišnji ne poštuju koncesione ugovore, ništa ne poštuju u ovoj zemlji, a pričate da poštuju Crnu Goru. Ko poštuje Crnu Goru? Je li ovo poštovanje Crne Gore od strane Vlade Crne Gore tadašnje, od strane ministra, od strane vašeg investitora čuvenog Dragana Brkovića? Je li ovo ljubav prema Crnoj Gori? Ovaj čovjek, ministar voli Crnu Goru, ja je volim, gospodin Bulajić je voli, mi je volimo. I hoćete da pričamo evo 10 dana o Srebrenici. Ne ulazeći uopšte u tu temu, 'ajmo mi o kriminalu da pričamo - o ovome da pričamo.

Pozivam ministra još jednom da ovo što je sada ekskluzivno iznio ovdje danas, ove frapantne podatke i sumnje u krivična djela da poguramo i medijski iz ovog Parlamenta. Meni je jako drago što ovdje i u ovom odgovoru piše da ste Vi to već procesuirali u Tužilaštvo. Još jednom za kraj pozivam da se prosto ovo hitno riješi i da već koliko je sutra vidimo gospodina Brkovića u Tužilaštvo.

Ja bih volio ukoliko imam pravo na dodatno pitanje. Pripremio sam pitanje znajući da će nam biti potrebno vrijeme, sad je to naročito potrebno s obzirom, kao što sam rekao, da gospodin Stijović nije stigao sve da pročitam, ali prosto evo da pitam:

Zašto se "Vektri Jakić" i dalje dozvoljava da vrši sječu, a državi da ih ne može spriječiti u tome, ovdje mislim o onim segmentima države koji su i dalje, govorim o sudskom aparatu i Privrednom sudu, iako ne izvršavaju svoje obaveze?

Molim Vas samo da mi opišete kakvo je trenutno stanje što se tiče Privrednog suda i drugih djelova vlasti u ovom trenutku povodom ovog kriminala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 16:55:46)

Zahvaljujem.

Gospodin ministar ima pravo na odgovor na dodatno pitanje.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (29.03.21 16:55:51)

Hvala i na prilici da dopunim odgovor.

Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore Privrednom sudu Crne Gore u decembru 2019. godine podnio je tužbu sa predlogom neizdavanje privremene mjere obezbjeđenja potraživanja države u iznosu od 6.392.405 eura na ime glavnog duga i 2.381.319 eura na ime obračunate kamate, znači malo manje od devet miliona eura. Ali, Privredni sud u ovom slučaju nije našao da postoji opasnost da će javni interes biti ugrožen. Pazite, Privredni sud nije našao da će javni interes biti ugrožen u slučaju da vam kompanija duguje devet miliona, a nije ništa plaćala zadnjih 10 godina.

Ono što je dalje još frapantnije je da je tokom 2020. godine Uprava za šume omogućila "Vektri Jakic" D.O.O. Pljevija da vršči avansna plaćanja za šta nema osnova u bilo kom propisu, pa čak ni odrede odredbama raskinutog ugovora. Takođe, uprkos činjenici da je Ugovor raskinut prema podacima iz izvještaja o radu 2020. godine, Uprava za šume je sa "Vektrom Jakić" zaključila sporazum na osnovu koga je tom preduzeću omogućeno korišćenje šuma u područnoj jedinici Pljevlja, u gazdinskim jedinicama Ljubišnja, Kovač i Obzir-Buren novom ugovorenom bruto drvnom masom po cijenama i uslovima koncesionog ugovora koji je raskinut 2019. godine.

Gospodin Kalač, bivši direktor Uprave za šume, tvrdi da sam ga ja politički sklonio. Apsolutno nemam ništa ni protiv koga. Ali, ako smatra on kao pravnik da ovo nije kršenje zakona i da ovo nije osnova za disciplinski postupak, lijepo bi bilo da se izjasni kako može da se po ugovoru koji je raskinut 2019. godine, po istim cijenama, po nepostojećem ugovoru drvna masa u 2020. godini? I kako može da se vrši plaćanje sa računa firme koja je blokirana avansno u kešu, da se plaća državnom organu - po kom je to zakonu osnovano i omogućeno? Volio bih da to neko od tih ljudi koji smatraju da sam se bilo kome revanširao politički objasni, a ja samo pričam činjenicama.

Državna revizorska institucija je više puta ukazala na navedene nepravilnosti, ali odgovarajuća reakcija upravnih organa izostala je zbog čega danas imamo dug za koncesionu naknadu u iznosu od skoro 9 miliona eura sa kamatom, a procjenjuje da se šteta uvećava na iznos od 12 miliona ukoliko uračunamo nesprovedenu sanitarnu sječu, neodržavane šumske saobraćajnice, nerevitalizovane šume od požara i nepošumljene prostore na kojima su nezakonitom sječom devastirane šume u državnoj svojini.

Bitno je da kažem šta je Ministarstvo već uradilo po ovom pitanju. Urgirali smo kod Upravnog suda za rješavanje upravnog spora koji je pokrenut tužbom "Vektre Jakić" kako bi konačne odluke Ministarstvo raskid ugovora stekli pravosnažnost u kom predmetu i u kakvom roku održana rasprava i očekujemo presudu. Inicirali smo podnošenje predloga za ukidanje privremene mjere određene od strane Privrednog

suda, koji je omogućavao "Vektri Jakić" da siječe šume uprkos višemilionskim dugovima prema državi. Takođe, trenutno očekujemo odluku vijeća po prigovoru na rješenje suda kojim je privremena mjera ukinuta.

Naložili smo Šumarskoj inspekciji da zaustave sve aktivnosti na daljem korišćenju šuma od strane "Vektre Jakić" na koncesionom području i prosljedili smo nadležnom tužilaštvu informaciju o činjeničnom stanju koje smo utvrdili u vršenju redovnih poslova, sa dokumentacijom koja govori u prilog iznijetim navodima, kako bi nadležno tužilaštvo preduzelo mjere i radnje iz svoje nadležnosti radi utvrđivanja da li u navedenim radnjama i propustima ima elemenata krivičnog djela.

Ono što je jako bitno, po pitanju daljih koraka u skladu sa već navedenim planovima ovog Ministarstva usmjerenim na zaštitu šuma na ovom području - trenutna situacija zavisi od postupanja Vijeća Privrednog suda po prigovoru "Vektre Jakić" na rješenje o ukidanju privremene mjere, jer bi eventualno vraćanje privremene mjere na snagu izazvalo novo ugrožavanje stanja šuma i nove desetine hiljada kubika osušenih stabala, a ovo bi bilo ravno skandalu po više osnova. Značilo bi da Privredni sud ne poštuje državne interese i da Vijeće Privrednog suda ne poštuje državne interese, već poštuje koncesionara i ponovo su lični interesi iznad državnih interesa. Ali 'ajde da kažem, nijesam neko ko želi da se miješa u odluke suda, ali mogu da komentarišem ono što smatram da je očigledno iz podataka koje sam dostavio. Cilj mi je bio da dostavim poslanicima podatke koji su potpuno kompletni da bi ovakvi podaci ne samo sa strane nas kao Ministarstva, nego i sa vaše strane mogli biti prikazani javnosti. Jer, po mom mišljenju, ovo je mjera koliko volite Crnu Goru. Ako štitate njene resurse, ako štitate njenu prirodu, onda imate pravo da kažete nešto. Ako se ogrnete zastavom i pljačkate je, onda nemate apsolutno nikakvo pravo da išta kažete. Ako vam je to model ponašanja kojeg smatrate da vas je do sada opravdavao. Meni je drago da su neki od vas došli zato što volim da vas gledam. Tako i kad spustite poglede i kad znate kad pričam, ali morate da vi kažete sami ljudima u svojim redovima. Ja još nijesam čuo nikog od vas iz bivše vlasti da je osudio postupke vaših kolega koji su bili, da pokušaju da objasne ove pojave. Da pokušaju i objasne kako su to voljeli zemlju i kako su to radili svoj posao.

Izvolite, gospodo. Pitajte svoje kolege koji su bili ministri tada šta su radili, zašto su to radili, pa neka oni daju odgovor na ova pitanja.

Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:01:37)

Zahvaljujem gospodinu ministru, uz moju opasku da se ne možete obraćati drugim poslanicima, osim onome ko Vam je postavio pitanje.

Proceduru je tražio gospodin Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (29.03.21 17:01:54)

...prekršio Poslovnik 102. Da bih izbjegao repliku, držim se člana 102.

Znači, ovdje ste trebali, kada je govorio uvaženi kolega Milačić, da ga zaustavite ili da ga upozorite. Ne znam u kakvom kontekstu su žrtve Srebrnice i "Vektra Jakić".

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:02:14)

Možda nijeste bili prisutni, ja sam ga opomenuo.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (29.03.21 17:02:19)

Izvinjavam se, ali ja imam obavezu, onda ću odustati od diskusije. Očekujem da barem jednom čujem, posebno od ovih mlađih ljudi, pijetet prema tim žrtvama. To očekujem u ovom Parlamentu, a ne da ovako upoređujemo žrtve Srebrnice i "Vektru Jakić".

Pošto ste Vi upozorili, zaustaviću se na tome. Hvala Vam još jednom što ste upozorili uvaženog ministra.

Ministre, kao dobri domaćini, poslušaćemo Vas, ali nemate pravo da držite nama ovdje lekcije. Ovo je naš dom, Vi ste ovdje da odgovarate na pitanja naroda, a ne nama da držite lekciju.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:03:00)

Gospodine Ibrahimoviću, sad ste Vi prekršili Poslovnik. Danijel Živković je tražio proceduru.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (29.03.21 17:03:19)

Hvala, predsjedavajući Bulajiću. Iako nije manir da se javljamo proceduralno dok traju poslanička pitanja, ipak imamo sporadičnih situacija i u parlamentarnoj praksi da sam danas više puta bio u iskušenju u želji da nastavimo ...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:03:32)

Samo recite koji član, molim Vas.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (29.03.21 17:03:37)

Član 102 je kršenje Poslovnika, zbog toga što nam se ministar obratio i nije danas prvi put da nam se ministri obraćaju na ovaj način kako je to uradio ministar poljoprivrede. Ja znam da se radi o potrebi političkog dokazivanja jednom dijelu političke javnosti, ali sam imao potrebu da reagujem, jer čitav dan se spočitava o navodnom patriotizmu i mjere patriotizma lopovlukom i navodnim ogrtanjem zastave Crne Gore. Nemojte me držati ...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:04:07)

I Vama da kažem da sam opomenuo ministra zbog toga, tako da suvišna je ta intervencija.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (29.03.21 17:04:15)

Nemojte nam, molim Vas, držati te pridike o moralu i nemojte nam držati te pridike o navodnom patriotizmu. Znači, kada za tim posegnete, onda ovdje morate biti argumentovani i konkretni i o lopovluku i o kriminalu. I nemojte nam govoriti da mi ovdje saginjemo glavu. Vrlo konkretno pričamo o svakoj temi i gledamo vas u oči.

Dakle, nemojte ljude osuđivati, nije manir ozbiljnih i odgovornih ljudi. Ako imate nešto o nekome, molim Vas, imate nadležne državne organe, nalaze se pored ove zgrade. Uputite jedan apel nadležnim državnim organima i nemojte se senzacionalizmom da zasijenite crnogorsku javnost. Nije manir ozbiljnih i odgovornih ljudi. Uostalom, sjedite u klupama crnogorskog Parlamenta, istog onog Parlamenta za koji je Vaš premijer rekao da ne bi postojao da se on pitao svojim glasom.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:05:04)

Gospodine Živkoviću, imam utisak da je pomalo višak bio ova Vaša intervencija, jer ja sam već dva puta ukazao na član 105 i na član 188, posljednji stav u kome se kaže da poslanik ne može govoriti povodom poslaničkog pitanja, odgovora na poslaničko pitanje i komentara drugog poslanika. Tako da /prekid/ razumijem, ali samo da Vam kažem da sam kao predsjedavajući upozorio na kršenje članova Poslovnika.

Milačić, takođe proceduralno.

MARKO MILAČIĆ (29.03.21 17:05:44)

Moram odgovoriti. Gospodine Ibrahimoviću, ...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:05:58)

Ako se proceduralno odnosi na gospodina Ibrahimovića, ja sam mu odgovorio kao predsjedavajući.

MARKO MILAČIĆ (29.03.21 17:06:07)

Prozvan sam, moram da kažem. Molim Vas, dozvolite mi vrlo kratko, gospodine predsjedavajući.

Želim da kažem da ja nijesam upoređivao zločin u Srebrenici i "Vektru Jakić". Ja sam govorio o tome da vi kroz zloupotrebu zločina prema vašem narodu, gospodin Ibrahimović, da želi da prikrije kriminal. Gdje je gospodin Ibrahimović bio sve ove godine kao koalicioni partner gospodina Đukanovića da govori o rezoluciji? Gdje ste bili prije 30. avgusta? Jesam li ja imao ikakve veze sa Srebrenicom?

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:06:36)

Molim Vas. Morate se meni obraćati u proceduri, ne možete drugome poslaniku.

MARKO MILAČIĆ (29.03.21 17:06:43)

Jesam li ja imao neku vezu sa Srebrenicom ili Ibrahimovićev koalicioni partner Đukanović? Jesam li ja doturao gorivo ili Đukanović? Jesam li ja huškao ratno 90-ih, ili sam tada imao 10 godina, ili Ibrahimovićev koalicioni partner? To je najveće moguće licemjerje prema Vašem sopstvenom narodu. Strašno je ovo što radite svih ovih dana. Zloupotrebljavate žrtve Srebrenice da biste prikrili ovdašnje nepočinstvo, ovdašnji organizovani kriminal i ono što je radio vaš koalicioni partner.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:07:26)

Sad povodom Vašeg izlaganja ja sam prinuđen da gospodinu Ibrahimoviću dam repliku po članu 101.

Izvolite, gospodine Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (29.03.21 17:07:39)

...što moramo danas ovako da pričamo, ali, uvaženi kolega Milačiću, ja razumijem nervozu. Znaju da su krivi, znaju da se istina ne može sakriti. Razumijem nervozu nove vlasti, čuli su sa svih važnih međunarodnih adresa da se desio genocid u Srebrenici, čuli smo iz Evropskog parlamenta. Zar je toliko teško reći - da, u krivu smo bili, desio se zločin u Srebrenici? Ponavljam, preko osam hiljada građana su nedužni stradali. Ovdje nije nikakva zloupotreba, zar treba da nas vodi što je bilo 90-ih, da ne priznamo ono što je bilo? Nikada se Bošnjačka stranka nije vodila kalkulacijama ili emocijama za neki interes. To vi dobro znate. I 2016. godine, kad ste ponudili mjesto premijera, rekli smo - ne, idemo u onom pravcu koji su građani rekli - nezavisne građanske multietničke Crne Gore. Crne Gore koja daje jednake šanse svima. Ovo što čujemo iz ovog Parlamenta, nažalost danas smo čuli i iz Vlade da ostaju pri stavu da ostane ministar Leposavić nije dobar put. Ne možemo se inatiti sa istinom, onaj koji se svađa sa istinom uvijek će biti poražen.

Poštovani kolega, 'ajmo zajedno da pravimo bolje društvo, nemojmo da ga pravimo vrijeđanjem. Zar je toliko teško priznati ono što cijeli svijet zna? Preskočimo tu prvu ljestvicu demokratije u Crnoj Gori, preskočimo je - desio se genocid u Srebrenici, stradali su nedužni ljudi. Zbog čega? Zbog fašističke ideologije, zbog hegemonističke /upadica/...

Ne, evo vidite. Nadam se da ćete dozvoliti da završim. Još jednom pružam šansu uvaženom kolegi. Nemojte bježati, nemojte štiti ubice djece. I ja i Vi imamo djecu. Vi ovakvim izlaganjem štitate one ubice, one monstrume koji su čak ubili dijete od nepunu godinu dana. Ovdje ne prozivamo jedan narod, ovdje treba zajedno da kažemo i da osudimo one monstrume što su uradili 1995. godine. Zar je toliko teško? Pružimo ruke jedni drugima, okrenimo se civilizacijskim vrijednostima, preskočimo prvu ljestvicu demokratije. Nije to teško, to na kraju krajeva zaslužuju građani Crne Gore. Ne namećemo mi ovu priču iz

ovih ili onih razloga, nego ne možemo ići naprijed dok se ne zaokruži ova priča. A priča je ono što su rekli svi relevantni međunarodni sudovi, uvaženo Kraljevstvo Britanije, Sjedinjene Američke Države i sve moderne države, pa na kraju a barem deklarativno sve one države sa kojima ste rekli da ćete da budete u saradnji sa njima, kao i evropski put Crne Gore.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:10:45)

Zločini su rađeni sa svake strane, ubijana su djeca sa svake strane, ne možemo favorizovati nikoga - žrtva je žrtva. Dajem riječ Vladimiru Martinoviću.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (29.03.21 17:11:05)

Hvala, uvaženi gospodine Bulajiću.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre Stijoviću, poštovani građani Crne Gore,

Postavio sam poslaničko pitanje uvaženom gospodinu Stijoviću i pitao sam ga:

Prema dokumentaciji koju ste prikupili u Vašem ministarstvu, kakvo je činjenično stanje koje ste tamo utvrdili po pitanju kršenja zakona prilikom realizacije Admas projekta, odnosno Abu Dabi fonda od strane nadležnih institucija i odgovornih lica.

Molim da u odgovoru posebno navedete podatke o iznosu kredita iz Abu Dabi fonda, iznosu povučenih sredstava, statusu računa na koja su povučena uplaćivana sredstva, kojim kompanijama su dodijeljena kreditna sredstva, u kolikom iznosu i pod kojim uslovima, ko je donosio odluku o dodjeli kredita i u kojoj proceduri. Takođe, koje kompanije uredno vraćaju kredite, a koje kasne sa vraćanjem kredita, kao i da li ima kompanija koje uopšte nijesu počele vraćanje kredita i kolika je po vašim procjenama konačna šteta koja će nastupiti po građane Crne Gore, odnosno po naš budžet.

Uvaženi gospodine Stijoviću, ono što me je motivisalo da postavim ovo pitanje ne samo da zanima mene, već vjerujem da zanima kompletnu crnogorsku javnost. Prosto iz razloga što ne samo što želim da Vlada čiji ste Vi ministar, a koju smo podržale i ja i moje kolege iz Demokrata, radi transparentno odgovorno i pošteno, ali isto tako očekujem da ćete kao ministri u novoj Vladi i te kako upoznavati građane sa svim onim što su bila nepočinstva i kriminalne aktivnosti prethodne Vlade i prethodnih vlada punih 30 godina. Zbog čega sve ovo pitam? Ne samo da se utvrdi njihova krivično-pravna odgovornost, ne samo zbog toga da odgovaraju pred nadležnim institucijama ove zemlje, već da nikada više u Crnoj Gori nemamo situaciju da će neko zloupotrebom funkcija arčiti i poharati našu državu.

Posebno pitam iz razloga što želim da građanima Crne Gore predočimo u kakvom stanju su nam ostavili državu oni koji ovih dana sa moje desne strane, iz redova Demokratske partije socijalista i njihovih koalicionih partnera, dijele političke i moralne lekcije na račun nove vlasti, a nikako i ni u jednom trenutku neće da pogledaju sebi u oči i neće da priznaju šta su radili punih 30 godina koliko su vodili našu državu.

Dakle, gospodine Stijoviću, očekujem od Vas konkretne podatke, očekujem konkretne informacije. Ono što će svakom građaninu Crne Gore biti apsolutno jasno, jer smatram da je rječnik istine, rječnik argumenata i rječnik podataka ono sa čim treba da se služi ova nova Vlada Crne Gore.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:14:31)

Zahvaljujem kolegi Martinoviću.

Riječ ima ministar Stijović. Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (29.03.21 17:14:38)

Hvala Vam, poslaniče Martinoviću.

Kao što sam rekao, uvijek se držim činjenica. Nijesam od onih koji vole da bacaju perje i da se ponašaju na takav način da nemaju šta da kažu.

Što se tiče ugovora sa Abu Dabi Fondom, on je potpisan u junu 2015. godine, u iznosu od 50 miliona dolara. Još uvijek nije jasno u potpunosti ko je u ime Vlade Crne Gore bio potpisnik. Naime, u dokumentu koji je nama bio dostupan kao original prikazani su potpisi lica koja su bila zaključkom Vlade zadužena za zaključenje ugovora, odnosno za ulogu svjedoka. Znači, ugovor su potpisali: dr Zoran Vukčević, predsjednik borda direktora IRF-a, koji je potpisao u ime zajmoprimca, a tadašnji ministar

poljoprivrede i ruralnog razvoja Petar Ivanović nalazio se u ulozi svjedoka. Međutim, u prevodima i ugovoru dostavljenom od strane sudskog tumača kao potpisnik u ime zajmoprimca je naveden bivši ministar finansija Radoje Žugić. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u Ugovoru bilo je prepoznato kao korisnik kredita, kome su ovlaštenja u skladu sa ugovorom bila da vodi i održava projekat, ali ne da realizuje, što svakako nije ni smjelo da radi u okviru propisanih nadležnosti. Ali uprkos tome, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u potpunosti preuzima sprovođenje projekta. Kao što svi znate, ministarstva, kao državni organi, u skladu sa Zakonom o državnoj upravi, nemaju svojstvo pravnog lica, već samo obavljaju poslove u okviru nadležnosti koja su im odredbama relevantnih propisa određena. Polazeći od toga, Ministarstvo poljoprivrede nije smjelo da se bavi poslovima van svojih nadležnosti, kao što su ovdje kreditne aktivnosti. Nakon zaključenja osnovnog ugovora, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u potpunosti preuzima sprovođenje projekta. Ovakav osnov temelji na operativnom priručniku koji je u suprotnosti sa ugovorom i kojim se Ministarstvu daju dodatna ovlaštenja koja su suprotna zakonu, a koji je sačinjen 2014. godine, dakle prije zaključenja ugovora.

Takođe, Ugovor o poslovnoj saradnji između Ministarstva i IRF-a je takođe u suprotnosti sa Ugovorom o zajmu i pozitivnim pravom Crne Gore. Ono što je jako bitno, odakle kreću nelogičnosti i aktivnosti koje izazivaju sumnju zbog kojih smo i ovu dokumentaciju predali Specijalnom državnom tužilaštvu, takođe je za potrebe realizacije Admas projekta račun je otvorio bivši ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja gospodin Petar Ivanović. Ovdje je pismo Prve banke, gdje se on obraća i traži da se otvori račun kojim će on upravljati. Dakle, sam sebe ovlašćuje za upravljanjem računom. Takođe, ovlašćuje i Blagotu Radulovića.

Ovdje je odgovor Prve banke koja otvara račun i ovlašćuje Petra Ivanovića za upravljanje računom, a projektu daje naziv projekat Admas. I ovo je protivzakonito, za ovo je morao da zna i ministar finansija zato što je po zakonu račun kada se otvara u Ministarstvu finansija mora saglasnost da da ministar finansija i račun mora imati naziv državni. Nikako drugačije.

Dakle, ovaj račun nije otvoren u skladu sa procedurama propisanim članom 10 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojima je propisano da ministar finansija izda nalog za otvaranje bankarskog računa, a da budžetski izvršilac, u ovom slučaju Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, može raspolagati državnim novcem samo na osnovu ovlaštenja koje izdaje ministar finansija. Ovo je čak i banka morala da zna i morala da upozori, čak i ako je prošla inicijativa od ministra poljoprivrede, da je ovo morao znati i ministar finansija što stavlja odgovornost na sve organe.

Ono što smo utvrdili da u okviru redovnih poslova Ministarstva i procedura koje sprovode zaposleni u ovom Ministarstvu - ovaj projekat nije realizovan kroz regularne procedure Ministarstva, jer ovaj račun je bio van sistema Ministarstva i van sistema državnog trezora. Pošto je država dala garanciju, cijela Vlada je bila upoznata, bivša Vlada je upoznata sa ovim poslom. Znali su da su dali garanciju od 50 miliona eura za ovaj posao i dali su odluku Vlade, a dozvolili su da račun bude izvan sistema, što podiže odgovornost na nivou Vlade.

Ono što je takođe nelogično jeste da je Direktor za plaćanje organizacionih jedinica Ministarstva naveden kao nadležan je za sprovođenje projekta. Međutim, iz izjava zaposlenih proizilazi da nijesu preduzimali nikakve poslove u vezi istog. Potvrdu smo dobili i od strane Investiciono-razvojnog fonda da dokumentacija vezana za formiranje Jedinice za upravljanje projektom od strane Ministarstva nije nikad dostavljena Fondu. To znači da ta jedinica nije ni formirana, nije ni postojala.

Dakle, iz Zapisnika o primopredaji dokumentacije u vezi realizacije ovog projekta jasno se vidi da ni u jednom slučaju ne postoji odobrenje odjeljenja za odobravanje kredita i Odluke Odbora za zajam. Zaključili smo da u slučaju Ministarstva nije postojao nikakav Odbor koji je vršio ocjenu osnovanosti zahtjeva. Nijesmo našli ni dokaze ko je na koji način cijenio ispunjenost uslova i koji su bili kriterijumi kako su sredstva dodjeljivana. Jedina mogućnost koje je ostala je da su ovi ugovori dodjeljivani proizvoljno, čak nijesu postojali ni zahtjevi kompanija koje su tražile sredstva.

Dakle, ovdje, da dragi građani potpuno razumiju, sredstva su dodijeljena firmama koje ih nijesu ni tražile. Ukupan iznos povučenih sredstava je bio u dvije tranše 29,6 miliona dolara. Od toga je prva tranša bila u iznosu od 15 miliona dolara, a druga tranša je bila u iznosu od 14,6 miliona dolara i ona je potpisana od strane gospodina Milutina Simovića, koji je dalje preuzeo poslove koje je započeo Petar Ivanović, koji su i tada, i to je i on morao da zna, bili van nadležnosti Ministarstva i po zakonu nije smjelo da ih radi.

Ukupno je potpisano 12 ugovora, 11 ugovora je potpisalo Ministarstvo poljoprivrede, a jedan ugovor je potpisao IRF. Od ovih 11 ugovora, za devet su dodijeljena sredstva, i to kompanijama: "Vektra Jakić" 3.000.000 dolara, "Milkraft" 3.000.000 dolara, "Meso-promet" 3.000.000 dolara, "Agro Carine" 2.500.000 dolara, HM Durmitor DOO Žabljak 2.000.000 dolara, Mesna industrija "Goranović" 3.000.000 dolara, "Eko - Per" DOO Šavnik - 2.500.000 dolara, FML DOO Nikšić 1.200.000 dolara, IM Gradina Rožaje 3.000.000 dolara. Rezervisana sredstva su bila 3.000.000 dolara za Bjelasicu Rada i za /prekid/. Ova sredstva nijesu realizovana i ova sredstva se trenutno koriste za vraćanje dugova Abu Dabi Fondu i kredit je dodijelio IRF za 3.000.000 dolara kompaniji Amanda. Činjenica je da su ugovori o kreditu zaključeni od strane ministara i

to navodno na osnovu Predloga odluke Jedinice za implementaciju projekta na osnovu koga Odbor, za koji nema dokaza da je formiran, odobrava kredite. Nije poznato ko su bili članovi Odbora, niti u arhivi Ministarstva postoji Rješenje o njegovom obrazovanju, ali odluke je potpisao Blagota Radulović, tadašnji generalni direktor Direktorata za plaćanje. Dalje, iz raspoložive dokumentacije se utvrđuje da je kompletnu proceduru pratio Nemanja Katnić, tadašnji sekretar Ministarstva.

Dakle, ovo nije radilo Ministarstvo, ovo je radio uski krug ljudi u kabinetu ministra i to je činjenica vezano za ovaj posao.

Pošto sam već prekoračio, hvala vam. Imao bih još nekih stvari da kažem i ako bude dodatnih pitanja, biću zahvalan.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:22:12)

Zahvaljujem, ministre Stijoviću.

Imaćete i dodatno pitanje, pa ćete da završite.

Izvolite, gospodine Martinoviću.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (29.03.21 17:22:21)

Hvala Vam, gospodine Stijoviću, na ovim iscrpnim podacima koje sam dobio od Vas. Oni su upravo i afirmisali svrhu onoga pitanja koje sam Vam postavio.

Poštovani građani Crne Gore, ovdje vidimo na djelu da imamo jedan kontrolisani haos koji je radila prethodna vlast i funkcioneri Demokratske partije socijalista, a koja je isključivo za cilj i za svrhu imala lično bogaćenje njihovih funkcionera i članova njihove partije, kao i privilegovanih tajkuna koji su bili bliski toj vlasti.

Potpuno je jasno, uvaženi građani Crne Gore, da su sredstva iz Abu Dabi fonda koja su 2015. godine pompezno najavljivana kao velika podrška poljoprivrednicima u Crnoj Gori i da je sreće bilo to bi se tako i u praksi sprovelo. Međutim, kao što se i uvijek dešavalo kada neke projekte vode ljudi iz Demokratske partije socijalista, to se, nažalost, pretvorilo u svojevrsnu pljačku države i državnih dobara.

Ono što jeste činjenično stanje, da je bivši ministar poljoprivrede, onaj koji je jedini na zemaljskoj kugli uspio da putuje kroz vrijeme i da za isti dan obiđe nekoliko država a da to debelo naplati od poreskih obveznika naše države, očito radio brojne nezakonitosti u svom resoru. Dakle, ne samo da je kršio procedure, ne samo da je otvarao račune koje nije smio po zakonu otvarati, već je uzeo i nadležnost IRF-u i na taj način u potpunosti privatizovao i zloupotrijebio ono što su ova sredstva.

Takođe, samovolja gospodina Ivanovića koji je danas, gle čuda, poslanik Demokratske partije socijalista, iako ga ovdje nema kada govorimo o ovim temama, i ne volim da govorim o ljudima koji nisu tu, ali prosto je tema takva da o tome moram pričati. Istine radi, moram navesti da ono što je posljedica Vašeg odgovora jeste da od deset krajnjih korisnika kredita, poštovani građani, njih šest ne vraća kredite iz Abu Dabi fonda. Njihova dugovanja iznose 19,2 miliona dolara. Ponavljam, poštovani građani Crne Gore, 19,2 miliona dolara će uskoro stići na naplatu svima nama zbog toga što su ministri Demokratske partije socijalista, a sada poslanici, radili na način kako su radili.

Želim samo da navedem jedan primjer od onih privilegovanih tajkunskih firmi koje su dobijale kredite iz ovog fonda, kao što je, recimo, "Vektra Jakić" koja je, vjerovali ili ne, dužna 3,81 milion dolara, a vratila je svega 37.000 dolara. Ovo je pljačka državnih resursa. Ovo je pljačka svih građana Crne Gore. Ovo su samo mogli da rade oni koji su smatrali da nikada pravna država neće profunkcionisati, a ja ih uvjeravam da hoće. Podsjetiću samo jedan primjer ove kompanije ili da je nazovem kvazikompanije, jer nijedna ozbiljna i odgovorna kompanija se ne ponaša ovako, samo je u jednom Kolašinu dužna preko 70 plata zaposlenima u impregnaciji drveta, koju su u potpunosti devastirali i uništili. To je ta politika. To je patriotizam kojom se služila prethodna vlast.

Dakle, ovih 19,2 miliona dolara će, siguran sam, morati kada dođe na naplatu platiti niko drugi nego građani Crne Gore kao što ćemo platiti zaboravljene petlje, i limenke, i kamp na Zlatici i sve ono što su kriminalne aktivnosti prethodne vlasti.

Ono što želim, i time zaključujem, gospodine Stijoviću, da Vas pitam još jedno dopunsko pitanje koje bi građanima Crne Gore u potpunosti otvorilo oči na koji način su se odnosili oni koji su vodili državu.

Možete li nam kazati kakva je uloga u svoj ovoj priči bila bivšeg ministra finansija gospodina Radoja Žugića, jednog od ljudi koji su najbliži vrhu bivšeg režima, a sadašnjeg guvernera Centralne banke Crne Gore? Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:27:32)

Zahvaljujem, gospodine Martinoviću.
Želite li sada, ministre, odgovor? Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (29.03.21 17:27:36)

Hvala Vam.

Ono što mislim da je bitno, mi vraćamo rate Abu Dabi fondu u 26 /prekid/ na svakih šest mjeseci i to 15. juna i 15. decembra. Ukupno je do sada vraćeno 9,7 miliona dolara, a preostali iznos koji treba da vratimo je još 19,23 miliona dolara i nešto novca od nekih, koliko trenutno imamo, 2.285.000 koliko trenutno imamo na računu.

Dakle, šest korisnika kredita, kao što ste rekli, ne vraća obaveze. Njihove obaveze su preko 19,23 miliona dolara. "Vektra Jakić" duguje 3,81, "IM Gradina" duguje 3,66, "Ekoper" Durmitor, "Milkraft", "Amanda". Oni su vratili, rekli ste "Vektra Jakić" 37.000 dolara, "Milkraft" je vratio 448.000 dolara. Recimo, "Vektra Jakić", maloprije sam pomenuo, njen račun je blokiran na dug od 19 miliona dolara, a blokada traje neprekidno duže od pet godina, a ukupni dugovi kompanije iznose 90 miliona dolara. Recimo, IM Gradina nije vratila ništa do sada. Ona duguje 3,66 miliona dolara, a njen kapital je procijenjen na negativnu vrijednost 350.000 eura. Kako mislite da će država da naplati od ovih firmi koje duguju 70, 20, ili im je kapital negativan? Kako može Zaštitnik da naplati i zaštiti interese države u svih ovih šest slučajeva a u svakom pojedinačnom slučaju je dug između dva i po i četiri miliona dolara, a njihova imovina i kapital je negativan ili ne postoji. U slučaju "Vektre Jakić" kapital je nula jer je sva imovina prebačena na majku firmu. Tako da, šta god da tamo ima, ne može biti uzeto od "Vektre", to nije više u vlasništvu "Vektre".

Ono što je bitno, ovaj ugovor koji će vjerovatno na kraju platiti građani, je nešto što može da zatvori Investiciono-razvojni fond jer Investiciono-razvojni fond prema odluci Vlade je obavezan da preuzme poslove jer je on potpisnik ugovora. Ako preuzme poslove, Investiciono-razvojni fond preuzima samo štetne kredite koji nisu naplativi. Znači, on faktički preuzima dug, a taj dug dovodi do zatvaranja Investiciono-razvojnog fonda. Ovaj posao ministra poljoprivrede i ministra finansija će nam uništiti jedinu instituciju koja može da pomogne malim firmama da krenu da se razvijaju.

Koje je učešće ministra finansija? Ministar finansija je morao znati za ovaj posao. Vidio sam u novinama kada se obratio da je rekao da on nije potpisao garanciju, a ja znam da niko ne zna šta se dešavalo, ali to mu je bio posao. Ne može da uđe 50 miliona dolara u zemlju, a da to ne zna ministar finansija. Ne može da se dobije otvaranje posebnog računa, nije čudno ni u kojoj banci je dobijen, ne želim ništa da prejudiciram, ali vrlo je interesantan splet okolnosti da konkretno banka otvori račun iako zna da to ne smije da uradi i da račun ne bude otvoren u skladu sa zakonom, a da ovlašćena lica ne budu ovlašćena u skladu sa zakonom. Znam da ima više tih perionica u bivšoj vlasti i vjerujem da su smatrali da mogu da rade šta god hoće i da ovo neće nikad stati i da ti nekadašnji mladi, lijepi i pametni, sada su već stari, ružni i i ne tako pametni, bar po ovome što su uradili. Žao mi je ovih mlađih koji su se nadali da je došlo njihovo vrijeme, pa dižu ruke za sve i svašta, pa su pustili da ovo prođe. Ali, volio bih, gospodo, da malo više pričamo o ekonomiji, da ne pričamo o onome što je bilo prije 30, 50 ili 150 godina, nego baš o ekonomiji pa da vidimo kako se snalazite u ekonomiji.

Vjerujte mi da vaši prvaci u mojoj privatnoj firmi, ranije dok sam vodio, u saznanju sam da ne znaju računar ili ne znaju engleski jezik, mnogi ne bi mogli da budu čak na nekim nižim pozicijama, možda vozači, ne znam da li su to spremni da rade ili da kuvaju kafu, ne znam šta drugo. Ali ako su to najbolji među vama, dobro je što više niste tu gdje ste bili dosad. Žao mi vas je, baš mi vas je žao, kada morate da dižete ruku i da podržavate stvari koje i sami kada ustanete ujutro i mislite šta će vas sve naći u toku dana - ali ovo su podaci, ovo su činjenice. Izvolite da vas čujem, da pozovete ove ljude na odgovornost, da pozovete tužilaštvo da radi svoj posao, na bolji način da se posveti ovim problemima, da se malo bave realnom ekonomijom. Znae šta najviše smeta ljudima koji misle da su dobili nešto što im nije pripadalo? Ne to što ćete vi njima to da kažete, ili što će oni da budu osuđeni, nego da im to uzmete.

Hvala vam na postavljenom pitanju. Svako dobro.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:33:08)

Zahvaljujem.

Gospodine ministre, molim Vas, odgovarajte samo na pitanja poslaniku koji Vam je postavio pitanje. Izvolite, procedura, samo mi recite koji član.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (29.03.21 17:33:16)

Član 102. Dakle, opet nam se ministar obraća. Gleda u nas i imputira nam nešto, slavodobitno nam nešto sugerije. Tu sjedimo kolega Nikolić i ja, gledamo u oči mada nemamo koga ni gledati, u suštini, zbog načina na koji nam se obraća.

Prvo, nećemo dozvoliti takav način ophođenja jer ćemo vratiti istom mjerom, ministre. To je nevaspitano i neodgovorno sa Vaše strane. Dakle, nemamo nikakav problem da suočimo argumentaciju sa Vama. Prvo, ovdje ne sjede ti ljudi koje prozivate. Drugo, već unaprijed ste te ljude osudili i osudili njihove postupke kada ste kazali da je nešto nezakonito. Nije Vaše ili moje da sudimo da li je nešto nezakonito ili nije.

Druga stvar, senzacionalizmom nećete ništa postići, odmah da Vam kažem. To za šta smo mi glasali i kako smo se mi borili u prethodnom periodu najmanje imate pravo vi da govorite. Jer, zbog vašeg odnosa prema određenim vrijednostima, vidimo u kom pravcu Crna Gora ide. Nemamo mi nikakav problem, odmah da Vam kažem, da pričamo i o jednim i o drugim temama, ideološkim, identitetskim, ekonomskim.

Opet sam Vam sugerisao - da ste ozbiljan i odgovoran čovjek, nikada ne biste došli u poziciju da izričite kvalifikacije na račun ljudi koji su radili u prethodnom sistemu ili bili dio prethodnih vlasti, nego biste pokrenuli postupak i sačekali ishod toga postupka. Sve ovo je na nivou jedne neozbiljne i štire procjene jednih tendencioznih poruka koje pokušavate da pošaljete crnogorskoj javnosti. Sve ovo je u potpunosti neozbiljno, ministre. Vi ste ministar u Vladi i način na koji se ophodite prema ljudima koji su bili dio prethodnog sistema i prethodne vlasti je krajnje neodgovoran. Prema tome, nemojte nam Vi govoriti o zaslugama, molim Vas. Nemojte kvalifikovati o tome šta smo mi trebali da radimo u prethodnom mandatu. Uхватite se posla i radite nešto u Ministarstvu.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:35:28)

Molim Vas, duplo vrijeme za proceduru.
Već sam opomenuo gospodina ministra.
Procedura, gospodin Martinović. Izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (29.03.21 17:35:41)

Uvaženi gospodine Bulajiću, ne pozivam se na član 102, već se pozivam na član 105 koji jasno govori o tome da nije dozvoljeno korišćenje uvredljivih izraza.

Dakle, mi ne možemo ovdje dozvoliti, pogotovo pošto smo domaćini u ovom domu da se vrijeđa dostojanstvo bilo kog pojedinca, svidio se on nama politički ili ne. Razumijem nervozu iz redova Demokratske partije socijalista. Razumijem da reaguju ovako kako reaguju, ali crnogorska javnost treba da zna da oni to rade isključivo iz jednog razloga - zbog toga što je danas uvaženi gospodin ministar Stijović rekao ono što je istina. Ako se nekome ta istina ne sviđa, to je njegov problem, ali ste i Vi dužni i mi svi zajedno da kao dobri domaćini se držimo Poslovnika, da ne vrijeđamo ugled i dostojanstvo bilo koga ovdje. Očekujem da ćete do kraja sjednice, takođe i Vi voditi računa o ovome, prosto iz ovih razloga koje sam naveo. Oni koji su možda dužni da brane one koji se danas ovdje nijesu smjeli pojaviti, oni koji su se posipali perjem i na taj način se smijali u oči cjelokupnoj crnogorskoj javnosti, a danas vidimo da ćemo zbog takvih ministara i njihovog rada, odnosno nerada platiti više od 19 miliona dolara.

Gospodine Stijoviću, i ovim zaključujem, ohrabrujem Vas i svaka Vam čast što ste već krenuli u procesuiranje odgovornih lica, što ste već podnijeli krivične prijave. Ubijeden sam da ćemo prilikom zatvaranja poglavlja 23 i 24, koja se odnose na borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, uspješno novim reformama uspjeti da obezbijedimo funkcionisanje pravne države, gdje ćemo svi biti jednaki i isti pred zakonom bilo iz koje partije dolazili i bilo kom pojedincu bili bliski.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:37:50)

Dajem riječ posljednjem koji postavlja pitanje ministru Stijoviću, kolegi Ervinu Ibrahimoviću.
Izvolite, kolega.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (29.03.21 17:37:57)

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedavajući sa saradnicom, uvaženi ministri, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

U skladu sa Poslovnikom Skupštine Crne Gore, postavio sam pitanje ministru Stijoviću:

Poštovani ministre, kada će Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede stvoriti uslove da se konačno realizuje projekat biznis zone u Rožajama, u skladu s usvojenom prostorno-planskom dokumentacijom?

Prije svega, zahvaljujem Vam na dostavljenom odgovoru. Posebno što treba da raduje građane Rožaja i potencijalne investitore je što sadrži taj odgovor. Zato ću odustati od dobrog dijela diskusije.

Još jednom treba podsjetiti da je Opština Rožaje u skladu sa svojom odlukom, ali i Uredbom o otvaranju biznis zona stvorila sve pretpostavke i sada se očekuje od resornog ministarstva, odnosno Uprave za šume da se omogući sječa stabala na tom planiranom području kako bi počela napokon ta biznis zona i da radi.

Naravno, ovdje treba podsjetiti da je otvaranje biznis zone višestruko značajno kako za lokalnu samoupravu, tako i za ravnomjerni regionalni razvoj. Biznis zona stvara uslove da se smanji nezaposlenost, da se poboljšaju uslovi te privredne infrastrukture. Isto tako, pospješuju razvoj malih i srednjih preduzeća i konkurentnost. Ovo sam namjerno nabrojao iz tog razloga što znate kao Rožaje i cijeli sjever ima taj migracioni trend. Mislim i vjerujem da će otvaranje ove biznis zone zaustaviti taj trend i da će mnogi koji razmišljaju da napuste Rožaje i okolinu i da idu u zemlje Zapadne Evrope ili u unutrašnjost Crne Gore ipak odustati. Značaj biznis zona je i kroz analize, ali je i u praksi pokazao da je stvarno dobar za razvoj lokalnih samouprava i ekonomski razvoj same države, ne samo kod nas, imamo bezbroj tih primjera, kod zemalja u okruženju, ali isto tako i kod zemalja u Evropskoj uniji. Imamo veliki broj pozitivnih primjera biznis zona u Srbiji, Hrvatskoj, Sloveniji, Češkoj. Treba pomenuti Italiju, gdje postoje vrlo ekskluzivne biznis zone koje su prepoznate u cijeloj Evropi i svijetu.

Možda je ovo trenutak pošto kažem da sam zadovoljan odgovorom, odnosno zadovoljan sam onim što planirate da radite, želim da pomenem primjer Irske. Država Irska se opredijelila da otvori biznis zonu blizu aerodroma zbog povoljnosti carine i drugih uslova kako bi bili konkurentniji na tržištu. Isto tako, irska Vlada se, dobar je primjer, vodila time da otvore biznis zone u onom dijelu države gdje je najveća nezaposlenost. Možda je to još jedan dobar signal za Vladu i opštine koje kubure sa nezaposlenošću. Ono što karakteriše, zašto sam pomenuo irsku Vladu, kao što znate, to je jedna od najbrže rastućih ekonomija, daje se akcenat da je otvaranje biznis zona u državi Irskoj doprinijelo rastu ekonomije i oporavku privrede. Još jednom zahvaljujem na blagovremenom odgovoru. Poslije Vašeg odgovora, daću još jedan osvrt vezano za biznis zonu i za Rožaje. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:41:57)

Zahvaljujem kolegi Ibrahimoviću.

Pravo na odgovor ima ministar Stijović. Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (29.03.21 17:42:01)

Hvala Vam.

Poštovani poslaniče Ibrahimoviću,

Kao što sam Vam poslao, prije odgovora na postavljeno pitanje, htio sam da Vas informišem da je potpredsjednik Vlade Crne Gore Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede dostavio obraćanje Opštine Rožaje u vezi sa realizovanim aktivnostima na osnivanju biznis zone. Uvidom u arhivu našeg Ministarstva konstatovali smo da se Opština Rožaje obraćala Vladi Crne Gore u prethodnom mandatu tokom 2019. i 2020. godine sa informacijom oko formiranja biznis zone i zahtjevom da se izvrši totalna sječa šume na površini od 23 hektara, koliko iznosi obuhvat Detaljnog urbanističkog plana. S tim u vezi, ovim putem Vas obavještavamo da Ministarstvo u saradnji s Upravom za šume priprema odgovor Opštini Rožaje koji će ovih dana biti upućen toj opštini, a s kojim ćemo istovremeno upoznati i potpredsjednika Vlade Crne Gore.

Ono što mi smatramo sa strane Ministarstva, sa aspekta naših nadležnosti, da smo uradili sve da se odluke donesene u vezi sa biznis zonom realizuju. Naime, u postupku usvajanja Prostorno-urbanističkog plana Opštine Rožaje i Detaljnog urbanističkog plana industrijska zona Zeleni, ovo Ministarstvo i Ministarstvo održivog razvoja i turizma dalo pozitivno mišljenje na osnovu čega je to Ministarstvo i dalo

saglasnost na navedenu prostorno-plansku dokumentaciju. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je dalo pozitivno mišljenje na zahtjev Ministarstva finansija u postupku prenosa prava na raspolaganje zemljištom u okviru biznis zone Zeleni sa Vlade Crne Gore na Opštinu Rožaje. U takvim postupcima, naše ministarstvo je pokazalo da poštuje razvojne ciljeve i opredjeljenja Opštine Rožaje, iako su u potpunosti usmjereni na smanjenje površine po šumama i to šume prve klase visokovrednih ... četinara.

Imajući u vidu da iz obrazloženja postavljenog poslaničkog pitanja proizilazi da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede sada treba da da saglasnost za uklanjanje stabala na površini od 23 hektara, to nama Zakon o šumama ne dozvoljava. Ističemo i smatramo da davanje pozitivnog mišljenja na Prostorni plan znači saglasnost sa takvim opredjeljenjem Opštine Rožaje. Saglasnost je već materijalizovana i u Nacrtu plana razvoja šuma za šumsko područje Rožaje, kojim šume u okviru Industrijske zone Zeleni nisu svrstane u kategoriju privrednih šuma. Na ovaj način smo otvorili put da se realizacija ovog posla može uraditi.

Ipak, želimo da istaknemo da u Zakonu o šumama, u konkretnom slučaju, ističemo odredbu člana 38 stav 5 istog zakona, kojim je propisano da šumom kojom je izvršena promjena namjene u građevinsko i drugo zemljište do privođenja namjeni vlasnik, odnosno korisnik u skladu s odredbama Zakona o šumama. Dakle, Uprava za šume je korisnik dok god ne bude privođena namjena. Stav našeg ministarstva koji će biti instrukcija Upravi za šume za dalje postupanje je da sprovođenje totalne sječe po zahtjevu Opštine Rožaje može biti izvedeno, ali na način da se radi postupno, da se radi u momentima kada bude realizovana investicija, jer ne želimo da dozvolimo da planirana investicija bude razlog da bi se posjekla šuma, a da se desi situacija koja se često dešavala - da posječemo šume, a da se investicija nikad ne realizuje. To je jedini uslov koji ima Ministarstvo u ovom trenutku. Smatramo da je to stav i Opštine Rožaje. Da zaštitimo šume, ali apsolutno ne želimo da zaustavimo razvoj. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:45:32)

Zahvaljujem gospodinu Stijoviću.
Kolega Ibrahimović ima pravo na komentar.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (29.03.21 17:45:36)

Još jednom hvala na ovom odgovoru, naravno koji će ohrabriti, prije svega, građane Rožaja i, ponavljam, potencijalne investitore.

Saglasiću se sa ovim zadnjim rečenicama koje ste rekli, kao što vi vodite brigu o dobrima države, odnosno građana, isto tako nesumnjivo vodi i lokalna samouprava u Rožajama. Da podsjetim javnost, u Rožajama je Bošnjačka stranka samostalno osvojila vlast. To je već po drugi put, imaju povjerenje u nas i to je dokaz da se radi dobro. Mi smo možda i dobar primjer i za Vladu iz jednog pravca. Znači, u Rožajama više nema opozicije. Udružili smo svu energiju i sav kvalitet da pomognemo građanima u ovim teškim vremenima.

Kada pričamo o biznis zoni, treba pomenuti da je to, prije svega, uredba Vlade i očekivali smo da ćete podržati u tom pravcu i zahvalni smo. Nije mogla Opština donijeti odluku o biznis zoni, odnosno po osnovu planske dokumentacije da nije imala uredbe o biznis zoni. Tako da smo tu na dobrom putu i vi i lokalna samouprava. Ono što je vrlo značajno, posebno sa ovog mjesta, koliko sam shvatio i vjerujem da ćete preduzeti sve što je u vašoj nadležnosti i na Upravi za šume da se stvore uslovi da se što prije omogući sječa stabala na predmetnoj parceli. Odavde šaljem poruku potencijalnim investitorima da dođu u Rožaje, da posjete lokalnu samoupravu, predsjednika opštine i njegove saradnike, da se upoznaju sa prednostima i olakšicama koje nudi, prije svega lokalna samouprava i pogodnostima biznis zone, kako bismo odgovorili svim potrebama koje očekuju potencijalni investitori. Ono što treba reći za ovu biznis zonu je vrlo značajno, da se ona nalazi blizu zaobilaznice, što znači da je vrlo dobra saobraćajna infrastruktura. Izbjeci ćemo gradske gužve i time zaštititi centar grada od potencijalnih investicija, transporta i svega.

Pored mnogih olakšavajućih finansijskih okolnosti koje lokalna samouprava daje ovim planom za biznis zonu, vrlo je značajno da potencijalni investitori znaju šta mogu da rade, odnosno u šta mogu da investiraju, odnosno kojom privrednom djelatnošću mogu da se bave u ovoj biznis zoni u Rožajama. Tako da ću vam kratko pročitati: drvna industrija, agroindustrija, prerađivačka industrija, skladištenje i hladnjače, informisanje i komunikacije, stručne, naučne i tehničke djelatnosti, magacini otvorenog, poluotvorenog i zatvorenog tipa, radni pogoni, prerade, dorade, pakovanje i ekspedicija. Dalje: izložbeno-prodajni saloni, robno distributivni centri, uslužne djelatnosti. Znači, još jednom poziv potencijalnim investitorima da dođu i investiraju u Rožaje, da ulože svoj kapital. Vjerujem da će to biti dobro ulaganje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:48:44)

Hvala Vama.

Hvala što poštujete vrijeme.

Ovim završavamo pitanja usmjerena ka ministru Stijoviću. Ministru zahvaljujem.

Prelazimo na set pitanja upućen ministru kapitalnih investicija Mladenu Bojaniću. Mladen Bojanić je tu. Želim mu dobrodošlicu i pozdravljam ga.

Prvo pitanje postavlja poslanik Fatmir Gjeka, a neka se pripremi poslanik Vladimir Martinović.

Izvolite, gospodine Gjeka.

FATMIR GJEKA (29.03.21 17:49:35)

Hvala.

Poštovani potpredsjedniče Skupštine Crne Gore gospodine Bulajiću, poštovane kolege poslanici, uvaženi ministre Bojaniću, poštovani građani,

Dobio sam odgovor, ali zbog javnosti pročitacu postavljeno pitanje gospodinu ministru Bojaniću.

Iz Vašeg resora je za 25. mart najavljen početak istražnih bušotina u našem podmorju. Od Vas tim povodom tražim odgovore samo na nekoliko otvorenih pitanja i dilema koje imaju naši građani, ekološke organizacije, a vidimo i državne institucije.

Da li su Vlada i ovo Ministarstvo o ovako sudbinski važnom projektu za čitavu zemlju, posebno za nas na primorju sprovedi bilo kakvu javnu raspravu? Da li ste, govoreći o transparentnosti, učinili javnim sve ugovore koji se odnose na taj projekat? Da li naša država ima kadrove, opremu i plovila za nadzor i kontrolu naftnih i gasnih operacija? Želim odgovor i na pitanje koliko bi Crna Gora godišnje mogla da ostvaruje od ovog projekta dovodeći sve drugo u pitanje. Ne želim da mi odgovorite u procentima, čuli smo to, nego cifru koju očekujete, pa makar i u najoptimističnijoj varijanti. Molio bih da mi navedete koliko je u protekle četiri godine Crna Gora dobila na ime koncesione naknade za ovaj projekat.

Na kraju, poštovani ministre, da li za ovo što namjeravate da činite imate ikakvu reakciju od naših evropskih partnera pošto smo u procesu pregovora o poglavlju 27, te oni sa kojima zajednički dijelimo ovo naše predivno more? Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:51:45)

Zahvaljujem gospodinu Gjeki.

Pravo na odgovor ima ministar Bojanić. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 17:51:52)

Poštovani predsjedavajući, uvaženi poslaniče Gjeka, poštovani građani,

O ovoj temi je već bilo dosta riječi zadnjih dana. Po mom mišljenju, jedan dobar projekat je nastavio sa radom. Naravno, uvažavam svačije mišljenje i tu smo kao Ministarstvo kapitalnih investicija i Vlada da čujemo sve zainteresovane stranke, strane, kako god i da nađemo neko najbolje zajedničko rješenje za Crnu Goru.

Ja ću zbog javnosti pročitati ovaj dio formalno Vašeg odgovora a onda možemo nastaviti dalju diskusiju po ovoj temi.

Prije svega, da se zahvalim na postavljenom pitanju i iskazivanju zabrinutosti za pomenutu temu istražnog bušenja. Složio bih se sa Vama da je ovo pitanje sudbonosno za našu zemlju, jer predstavlja šansu Crne Gore da izađe iz ekonomske krize a samim tim i podigne standard života građana. Kao što je prioritet svakog građanina, tako je i nas samih očuvanje životne sredine. Ako hronološki krenemo, potpisani koncesioni ugovori se nalaze dostupni javnosti od samog datuma potpisivanja i to na sajtu bivšeg Ministarstva ekonomije, sadašnjeg Ministarstva kapitalnih investicija, a takođe isti ugovori se nalaze na sajtu Uprave za ugljovodonike.

Da otklonimo i tu dilemu - sve je javno, otvoreno, transparentno. Znam da sam prozivan da se hvalim tuđim uspjesima, tuđim ugovorom. Ja to javno govorim i više puta sam govorio i prvi put kad sam najavio - ja nemam problem da pohvalim ako je nešto i bilo dobro od stare vlasti, doduše to je rijetka prilika, ali evo mogu reći da ovaj ugovor koji sam naslijedio kao Ministarstvo kapitalnih investicija je jako dobro

sklopljen, zahvaljujući, u prvom redu vjerujem, konsultantima iz Norveške, koji su sa višedecenijskim iskustvom iz te oblasti. Oni su pomogli bivšoj Vladi, bivšoj Upravi za ugljovodonike da sklope jedan dobar ugovor. Svi ti dokumenti i elaborati za zaštitu životne sredine dostupni su javnosti i nalaze se na sajtu Agencije za zaštitu životne sredine. Na Vaše pitanje da li su organizovane bilo kakve javne rasprave, naravno da jesu, pogotovo kada su koncesionari došli do faze vršenja seizmičkih operacija.

Ništa se drastično novo nije desilo zadnjih 15-ak dana, o tome se dugo priča, ja razumijem argumente i za i protiv i potpuno, da kažem, otvoren da pričamo o tome sa, da kažem, smanjenim emocijama, a naravno, u interesu svih građana.

Što se tiče kontrole naftnih i gasnih operacija, Uprava za ugljovodonike raspolaže sa inženjerskim znanjem iz oblasti samog procesa bušenja i sigurnosti operacija sa ugljovodonicima, dok Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama raspolaže sa opremom, plovilima, ljudstvom, znanjem i spremnošću da odgovori na sve izazove ove industrije, iako je ugovorom definisano da koncesionari moraju obezbijediti u roku 24 časa, u slučaju incidenta, sve raspoložive resurse. Ono što posebno želim istaći je da su koncesionari položili garanciju da u slučaju bilo kakvog incidenta snose troškove za nastalu štetu i naravno obeštećenje prema trećim licima. U ovom momentu nezahvaino je pričati o dobiti na godišnjem nivou, jer ona zavisi od programa razrade ležišta i režima proizvodnje. Ono što možemo reći je da se potencijalne rezerve mjere milijardama eura. Optimistički možda, ali koliko imam neke najave, veoma su optimisti po pitanju nalazišta nafte i gasa u našem podmorju.

O načinu i brzini eksploataisanja ovog resursa znaćemo nakon daljih studija koje slijede. Ono što je važno istaći je da će ta sredstva pomoći crnogorskoj ekonomiji, a takođe dio tih sredstava će biti i za buduće generacije. Tu vas podsjećam da je Zakonom o ugljovodonicima definisano da će država formirati fond za ugljovodonike i sva ta, nadam se, buduća sredstva koja budu pristizala od firmi koje će eksploatisati naftu i gas biće uplaćivani u Fond za sadašnje potrebe, a i za buduće generacije.

Na pitanje o pristupu Evropskoj uniji vezano za poglavlje 27, ovim projektom apsolutno nemamo uticaja. Zemlje članice Evropske unije takođe se već dugi niz godina bave proizvodnjom nafte i gasa. Istraživanje i eksploatacija se vrši po najstrožim svjetski propisanim standardima. Želim istaći podatak da u Crnoj Gori, tačnije u moru, već postoje četiri bušotine, a u cjelokupnom Jadranu je izbušeno nešto više od 1500 bušotina. Svjedoci smo da pored naftne i gasne industrije, može i turizam da prosperira, a to nam pokazuju primjeri Italije, Hrvatske, Grčke i Kipra. Na kraju želim istaći i ponavljam da ekonomija i ekologija mogu i moraju zajedno da idu.

Što se tiče podrške Evropske unije, još jednom da podvučem da je jedan od dva partnera iz konzorcijuma "Eni". "Eni" je italijanska firma, tako da bi bilo vrlo licemjerno da nam neko iz Evropske unije pravi probleme u istraživanju nafte, a učestvuje jedna od najvažnijih i najvećih kompanija iz Italije. Ne krijem svoj optimizam ni kao ministar, ni kao Ministarstvo kapitalnih investicija da se mi nadamo dobrom poslu iz svega ovoga. Ali, sa druge strane, ja lično i svi mi iz Ministarstva i cijele Vlade smo veoma otvoreni da pričamo do kraja, da otvorimo sve teme, da vidimo sve benefite i eventualno druge opasnosti. Ovo je sada istražno bušenje, biće gotovo za nekih četiri do šest mjeseci. Još uvijek smo na bazi pretpostavki. Nakon ovoga ćemo imati jasniju sliku kolika su tu nazališta, koliko je to komercijalno isplativo i nemam problem na svaki vid načina, da, što se tiče građana Crne Gore da svi zajednički odlučimo šta nam je raditi. Da li sa jedne strane da ukoliko bude se pokazalo da postoje komercijalne zalihe nafte, da li da idemo u njihove eksploataciju ili da se svega toga odrekemo. Tu smo, vidjećemo. Biće vremena i da nastavimo sve ove razgovore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 17:58:51)

Znači, u Crnoj Gori su izbušene 22 bušotine nafte, od čega su četiri u podmorju, a jedna Južni Jadran 3 je dala mobilnu naftu. Zahvaljujem gospodinu ministru.

Komentar ima gospodin Gjeka.

FATMIR GJEKA (29.03.21 17:59:09)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Imam samo komentar, ne i dodatno pitanje.

Volio bih, normalno znam da je to bilo prije, ovaj projekat je bio pokrenut, bio je skoro gotov. Kao predstavnik naroda iz zone koje dolazim bilo je interesantno, bili smo i zatečeni da u jednom trenutku kad sam vidio sliku, mislio sam da je sa interneta. Vidiš platformu po prvi put u moru i bili smo svi zatečeni, a i ja personalno. Onda normalno da postoji ta bojazan. Ja bih volio da griješim i da stvarno Vi budete u pravu i Vlada da bude u pravu, da imamo ekonomske benefite i koristi. Međutim, naši građani su zabrinuti, jer

smatraju da je riječ o izuzetno opasnom projektu. Znamo sigurno da sa zagađenim morem obala nam neće puno vrijedjeti. To su neke teme o kojima zadnjih dana sa našim sugrađanima svakodnevno pričamo. Ja bih se nadovezao na poglavlje 27, uostalom ko zna šta se u međuvremenu može dešavati, kakvi će biti procesi i cijene energenata. To će nam kazati naši evropski partneri dok pregovaramo o poglavlju 27.

Ja bih da podsjetim da je ovih dana izvjestilac Evropskog Parlamenta za Crnu Goru Tonino Picula izjavio da razumije želju da crnogorska ekonomija ojača, ali da se uvijek postavlja to pitanje jesu li veći rizici od koristi istražnog bušenja nafte. Kako je rekao, za budućnost Crne Gore kao izrazito turističke zemlje, kao što je to i Hrvatska, krucijalno je da njeguje aktivnu ekološku svijest. To ne treba brkati sa ovim problemom. U svakom slučaju, Crna Gora bi trebalo da poštuje relevantne konvencije za zaštitu okoline, pogotovu po procjeni uticaja na okolinu. Očuvanje sigurnosti mora biti naš apsolutni prioritet, što podrazumijeva poštovanje morskog ekosistema. Podsjećam kako su upravo zelene politike očuvanja prirodnih bogatstava i biorazličitosti sastavni dio evropskih institucija i svakako je materija o kojoj će se pregovarati u narednom periodu i sa Crnom Gorom, dodao je on.

To je samo jedan od razloga što je naš susjed - Hrvatska donijela moratorijum na sva nova istražna bušenja. Znam da, gospodine ministre, ne Vi nego ja personalno ni lokalna uprava nismo konsultovani i nismo upoznati što se tiče ovog projekta. Takođe, ni turistički radnici, da ne govorim, koliko imam informacije, o neprimjerenom odnosu vaših podređenih prema ekolozima. U svakom slučaju, Vaša odgovornost je velika u ovom projektu, a svima nema neka je Bog u pomoć. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:02:48)

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 18:03:06)

Imam, izvinjavam se, samo jednu rečenicu. Neću ulaziti u raspravu bilo kakvu samo da kažem eto jednu ispravku navoda. Nije tačno da je bio neprimjeren odnos iz našeg Ministarstva prema predstavnicima NVO-a, ako mislite na sastanak koji je održan u Ministarstvu kapitalnih investicija. Kažem da nije tačno i stojim iza toga. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:03:31)

Riječ ima sada Vladimir Martinović, a neka se pripremi Bogdan Fatić. Izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (29.03.21 18:03:39)

Hvala, gospodine Bulajiću.

Gospodine Bojaniću, Vama sam, na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Da li će tokom 2021. godine Ministarstvo kojim rukovodite zajedno sa Vladom Crne Gore nastaviti realizaciju započetih kapitalnih projekata u Kolašinu i da li planirate ulaganja u nove projekte u ovom turističkom centru, koji je uprkos pandemiji imao jednu od najboljih zimskih sezona u posljednjih desetak godina?

Prema Prostornom planu posebne namjene za Bjelasicu i Komove, izgradnja žičare, koja će povezivati ski centar "Kolašin 1600" sa postojećim ski centrom "Kolašin 1450" je u toku. Kada možemo očekivati završetak radova kojim će se ova dva ski centra objediniti i raspolagati sa više od 40 km ski staza? Kroz kapitalni budžet za 2020. godinu predviđena je bila izgradnja vodovoda za vodosnabdijevanje lokaliteta "Kolašin 1600", i skijaliških staza kao i projektovanje i izgradnja sistema vještačkog osnježavanja. Zanimam me da li imate informacije dokle se stiglo u realizaciji ovih projekata i da li će se oni nastaviti i tokom ove godine.

Takođe, jedan od projekata planiran na skijalištu je izgradnja višeeetažne garaže, koja će riješiti problem saobraćajnih gužvi tokom zimske sezone. Još jedan projekat značajan za ovaj grad jeste i završetak radova na rekonstrukciji puta Jezerine - Lubnice, čiji završetak se očekivao 2020, godine, a već sada je izvjesno da će se čekati još na otvaranje ove saobraćajnice, koja će povezivati Kolašin i Berane.

Podsjetiću na važnost nastavka svih započetih investicija koje su bez obzira na korona krizu od vitalnog značaja za razvoj Kolašina i sjevera naše države.

Dakle, gospodine Bojaniću, potpuno ciljano sam Vas pitao sve ovo što ste i dobili prilikom postavljanja pitanja u pisanoj formi. Podsjetiću da je Kolašin u ovom momentu lokomotiva razvoja sjevera naše države i da bi svako eventualno zaustavljanje investicija u tom gradu značilo velike probleme za žitelje i tog grada i sjevera u cjelini. Dakle, zanima me da konkretno odgovorite na sva ova postavljena pitanja da i građani Kolašina a i ostataka sjevera naše države znaju šta će biti realizovano, odnosno koji projekti će se nastaviti u 2021. godini. Podsjećam, svi ovi projekti su od vitalnog značaja za razvoj i Kolašina i sjevera naše države. Razumijem da stanje u finansijama koje je zatekla nova Vlada vjerovatno po svim onim parametrima koje smo vidjeli je daleko od idealnog. Međutim, smatram da moramo rangirati prioritete i da konačno zbog toga što do sada nijesmo imali, zahvaljujući prethodnoj vlasti, ravnomjeran razvoj sjevera i juga konačno se moramo okrenuti i sjeveru naše države koja je zaista jedno veliko bogatstvo. Ta bogatstva moramo valorizovati, sjeveru se konačno moramo okrenuti i moramo na neki način uspostaviti balans na kompletnoj teritoriji naše države.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:07:26)

Hvala, kolega.

Izvolite, gospodine ministre.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 18:07:33)

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanice Martinoviću, neobično mi je drago da ste mi postavili ovo pitanje. Vi znate, javnost manje vjerovatno, da ja sam prilično vezan za Kolašin i ne nijesam porijeklom iz Kolašina, ali jedno 20 godina sam redovan na skijaškim stazama Jezerina, tako da jako dobro znam i sa te strane šta se gori radi i kako se radi. Što bi rekli moderno, gajim senzibilitet prema Jezerinama. Što se tiče moje pozicije kao ministra, pokušaću da dam svoj puni doprinos da se i Kolašin i Jezerine razvijaju u pravcu jednog modernog skijaškog centra.

Što se tiče samog pitanja, 3/4 pitanja je vezano za Ministarstvo ekonomskog razvoja, jer je turizam kod njih i infrastruktura u oblasti turizma je u Ministarstvu ekonomskog razvoja. Ovaj dio vezan za putnu infrastrukturu je Uprava za saobraćaj, odnosno u resoru je Ministarstva kapitalnih investicija. Kao što pretpostavljam da ste dobili pisani odgovor, veoma opširno smo Vam dali informaciju i zbog vremena ne bih sada čitao sve, ali one glavne stavke vezane za Vaše pitanje.

Što se tiče ovog dijela za putnu infrastrukturu, pročitacu samo ponešto iz ovog odgovora. Javnosti je već poznato da je u završnoj fazi izgradnja prvih kilometara autoputa u Crnoj Gori na potezu od Smokovca do Mateševa, dok je istovremeno u toku izrada idejnog projekta i pratećeg elaborata procjene uticaja na životnu sredinu i društvo za dionicu od Mateševa do Andrijevice autoputa Bar-Boljare.

Što se tiče puta Lubnice - Jezerine, rekonstrukcija tog projekta je počela 18. maja 2017. godine. Prema ugovoru, koji je tadašnje Ministarstvo saobraćaja i pomorstva potpisalo sa izvođačem radova, sarajevskom kompanijom "Euro-Asfalt" d.o.o, prvobitni ugovoreni rok za izvođenje svih radova iznosio je 1.095 kalendarskih dana (tri godine), ali je zbog problema nastalih usljed pojave obilne količine podzemne vode (dotok i do 200 lit/sec) i geološkog neslaganja stvarnog stanja na terenu sa onim iz projekta, došlo do izmjene projektne dokumentacije i obustave radova u jednom periodu, što je za posljedicu imalo produženje roka realizacije. Novi rok za završetak svih radova produžen je do 08.12.2021. godine.

Znam da je bilo puno priče i komentara šta se tu dešavalo, naravno, sve će ovo da bude podložno reviziji i vjerujem da ćemo i utvrditi koji su stvarni razlozi - da li su ovi navedeni sad kako se kaže ili postoje neke druge stvari.

Ukratko samo, znači, radovi na ovom projektu ukupne dužine 14,44 km su podijeljeni na četiri dionice, i to:

- Lubnice, koje obuhvataju rekonstrukciju puta u dužini od 6,61 km,
- Jalovica, koja obuhvata rekonstrukciju puta u dužini od 3 km,
- Klisura, koja obuhvata rekonstrukciju puta u dužini od 3,80 km i
- Jezerine, koje obuhvataju rekonstrukciju puta u dužini od 0,95 km.

Trenutno stanje. Lubnica - probijena kompletna trasa i završeni su zemljani radovi do nivoa posteljice, završeni su radovi na izgradnji galerije i potpornih zidova. Jalovice - završeni svi zemljani radovi i na 2,8 km urađen prvi sloj tamponske podloge i tako dalje, da sada ne idem u detalje.

Što se tiče dijela odgovora koji se odnosi na turističku infrastrukturu u na Jezerinama, dobili smo u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja taj dio odgovora, i da ponešto iz ovog opširnog odgovora Vam dam, odnosno da javnost čuje.

Lokaliteti na prostoru Bjelasice i Komova prepoznati su kao okosnica razvoja skijaškog turizma u Crnoj Gori, u koje je do sada uloženo oko 51,5 miliona eura, u izgradnju putne, elektroenergetske, hidrotehničke infrastrukture i infrastrukturnih objekata (baznih stanica, žičara i ski staza).

Bilo je više faza da je rađeno i što se se tiče ski centra Kolašin. Kako je izgradnja ski centra Kolašin višegodišnji projekat, i realizacija je planirana u dvije faze. Prva faza je obuhvatila radove na izgradnji putne infrastrukture sa parkingom, bazne stanice (ugostiteijskog objekta sa pratećim sadržajima), primarne elektroenergetske mreže, ski lifta K8 i K7, hidrotehničke i telekomunikacione infrastrukture ski staza i nabavku neophodne mehanizacije opreme), a na realizaciju ove faze projekta do sada je utrošeno oko 22,9 miliona. Kada je u pitanju izgradnja hidrotehničke infrastrukture za potrebe ski centra, to je bilo posebno pitanje, i to za 1600 i 1450 i osnježavanje staza ski centra 1600 važno je napomenuti da je izgrađeno idejno rješenje vodovodnog sistema, kojim se obezbjeđuju potrebne količine vode za piće sanitarne potrebe, protiv požarnu zaštitu i osnježavanje ski staza planinskih centara Kolašin 1600 i 1450, svjedoci smo, svi znamo da ukoliko se ne uradi osnježavanje staza da je ogroman rizik da li će svake godine biti dovoljno snijega u sezoni. Tako da će se nastaviti sa tim projektom. Gradnja je planirana za potrebe skijališta u Kolašinu, sastoji se iz pet etaža, kaskadno raspoređenih tako da prate postojuću topografiju terena. Ukupna površina objekta je cirka 48 hiljada m², a površina prve faze koja je predmet ugovora cirka 20 hiljada m². Došlo je do izmjene idejnog projekta u fazi izgradnje. U svakom slučaju, završen je taj prvi iskop temeljne jame prve faze, izvršena je prijava građenja i otpočelo se sa izvođenjem ovih radova. Zbog vremenskih uslova, stalo se krajem godine, a nastaviće se vjerovatno čim vremenske prilike dozvole.

Dinamika izvođenja preostalih radova i završetak izgradnje uslovljen je dinamikom /prekid/ obezbjeđenja sredstava kroz Zakon o budžetu. Imajući u vidu značaj realizacije projekata za razvoj zimskog turizma, u ovom planinskom centru na prostoru Bjelasice uložiće se maksimalni naponi kako bi se projekat realizovao u realnim rokovima u odnosu na novonastale okolnosti. Ja vjerujem i još jednom da ponovim da, što se tiče Ministarstva kapitalnih investicija u dijelu svojih nadležnosti iz ovog projekta, puna podrška sa željom da se što prije napravi kompletna infrastruktura i da se to skijalište stavi u punu funkciju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:14:25)

Zahvaljujem ministru Bojaniću.
Komentar ima kolega Martinović.
Izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (29.03.21 18:14:37)

Gospodine Bojaniću, drago mi je na tome što imate poseban senzibilitet prema mom rodnom gradu. Međutim, ja sam u obavezi da bez obzira što moguće da neke nadležnosti Vašeg ministarstva se možda prepliću ili su u nadležnosti drugog ministarstva, ja sam se trudio da dobijemo određene konkretne podatke. Ja bih volio da samo zaključimo i dodatno da pojasnimo, kako sam Vas razumio, ipak ćemo ove godine imati nastavak radova po pitanju vještačkog osnježavanja snijega, ski staza, da ćemo imati ove godine nastavak izgradnje garaže.

Da li Vi, bez obzira što čekamo Zakon o budžetu, očekujete da će u ovoj godini ti radovi biti nastavljeni? Mislím da su ovo veoma korisne informacije i ovim putem apelujem na ono što su nadležni i lokalne samouprave iz svih ministarstava da zajedno, svi, zajedničkim snagama iskoristimo što više onog potencijala koji se može iskoristiti kako bismo konačno imali taj zimski centar koji će biti na ponos ne samo Crnoj Gori, nego i Evropi. Takođe, vidim da ste ovdje negdje stavili u odgovoru na pitanja da se radi po principu projekta u izgradnji, to je nešto što je valjda prirodno i što je po zakonu, što je normalno. Ne znam kako su to radili Vaši prethodnici, ali to je nešto što zaista podržavam maksimalno. Smatram da treba raditi na tom principu, da ne treba raditi ništa napamet, kao što smo imali slučaj izgradnje prvi dionice auto-puta, pa smo imali višemilionske štete koje će platiti građani Crne Gore.

Ovo je neko dodatno pitanje. Da li Vi sa te pozicije očekujete, da bi danas i građani Kolašina i Crne Gore ipak imali određene informacije; razumijete da se ti ljudi tamo nažalost zbog onoga što je rezultat tridesetogodišnje vladavine DPS-a koji je u potpunosti razorio i uništio privredu Kolašina, znate koliko je samo preduzeća zatvoreno, nažalost oslanjaju se samo na turizam. Možemo slobodno reći da je to 80% prihoda koji ti građani ostvaruju u ovom momentu dolazi iz te grane privrede.

Takođe, gospodine Bojaniću, time zaključujem, jer sam i ovo pitanje koncipirao tako gdje ste i sami pomenuli ovaj dio koji se odnosi na Bjelasicu i Komove, ja Vas molim i očekujem od Vas da promptno rješavate pitanje mještana Bara Kraljskih i hidrocentrala koji se ponovo pripremaju da brane svoje rijeke. Dakle, ja neću prejudicirati bilo kakva rješenja, ali od Vas očekujem kao ministra koji je nadležan za tu oblast, nisam htio da Vam postavljam namjerno pitanje, već apelujem da sa tim ljudima povedete dijalog i da konkretno znate šta su obećavali ljudi koji su bili tamo, a sada su i u Vladi Crne Gore. Dakle, očekujemo da ćete to pitanje riješiti kroz dijalog i da će ti ljudi zaista riješiti problem koji imaju. Znači, ja Vam ne sugerišem na koji ćete to način uraditi, jer je to Vaša nadležnost, ali mi ćemo pratiti kako će se rješavati taj problem. Ponavljam, ono što su nadležnosti Skupštine Crne Gore to je Ustavom jasno definisano, ovo je sada isključiva nadležnost Vlade i Vašeg ministarstva. Molim Vas u ime tih građana da se u najskorije mogućem vremenu pozabavite maksimalno tim problemom, da ne bismo došli da ti ljudi u vrlo nehumanim uslovima rade ono što su radili prošle godine kada su bili na ivici egzistencije i zdravstvenih uslova zbog toga što su na jedan primjeren i civilizovan način branili ono što je njihova dedovina.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:18:53)

Izvinite, kolega Martinoviću. Jesam li dobro razumio da li ste postavili dopunsko pitanje? Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 18:19:04)

Uvaženi poslanice Martinoviću, što se tiče prvog dijela pitanja vezano za osnježavanje staza i garaža, moram da Vam ponovim da to nije u resoru Ministarstva kapitalnih investicija. To je u resoru Ministarstva ekonomskog razvoja i Direkcije javnih radova, koja je opet u resoru Ministarstva ekologije i prostornog planiranja. Ali, s obzirom da smo dio iste Vlade i ne radi svako za sebe, radimo u saradnji. Što se tiče Ministarstva kapitalnih investicija vezano za ovaj dio infrastrukture putne, svakako da ćemo gledati da ono što od nas ili prvenstveno zavisi samo od ministarstva da se što prije završi, a naravno da ćemo dati punu podršku, odnosno pomoći i eventualno drugim resorima da, uslovno rečeno, poguramo ili narodski rečeno i taj dio vezano skijalište. Smatram da je to, kao to sam i u prvom obraćanju rekao, potrebno i za Kolašin i za Crnu Goru (da ta skijališta budu na većem nivou i zbog Kolašin, a i zbog svih gostiju koji tamo borave).

Što se tiče drugog dijela pitanja vezano za male hidrocentrale i Bare Kraljske, Vi znate, javnost je obaviještena da smo mi donijeli odluku kojom smo zabranili /prekid/. Nema više koncesija za male hidrocentrale. To je problem koji smo takođe zatekli, od 2015. godine već postoje male hidrocentrale koje su dobile upotrebnu dozvolu, koje rade već pet godina. Ja lično i svo ministarstvo i cijela Vlada ne gledamo blagonaklono na to, ali sa druge strane ipak smo mi odgovorni da ne možemo preko noći da raskidamo ugovore, pa da u sudskim sporovima dobiju poprilično odštetu od svih nas. Na kraju krajeva svi je plaćamo. Formirali smo Komisiju međuresornu između Ministarstva kapitalnih investicija i Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i građevinarstva. Tražimo rješenja za svaku ponaosob. Svaka je specifična mala hidrocentrala, svaka ima neku svoju priču. Sve što budemo mogli, a najmanje da košta državu Crnu Goru, mi ćemo da raskinemo. Neki su već ugovori krenuli u raskidanje, neki su sporazumno, neki je investitor tražio raskid, negdje smo mi krenuli sa raskidom ugovora, ali sve u svemu - novih malih hidrocentrala, da zaključim, neće više biti, a ove koje su u fazi gradnje ili već imaju urbanističkotehničke uslove gotove, ili su već krenule da rade, sa njima gledamo da najbezbolnije po budžet Crne Gore nađemo rješenje da raskinemo ugovor. Toliko.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:22:08)

Hvala, ministre.

Sljedeće pitanje postavio je poslanik Bogdan Fatić, a neka se pripremi koleginica Danijela Đurović.

BOGDAN FATIĆ (29.03.21 18:22:20)

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedavajući, uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru kapitalnih investicija gospodinu Mladenu Bojaniću postavljam sljedeće poslaničko pitanje.

Ministarstvo kapitalnih investicija pokrenulo je 28.01.2021. godine projekat pod nazivom "Birajmo najbolje za najvednije resurse Crne Gore", koji se odnosi na potencijalno angažovanje stručnih lica iz djelatnosti koje navedeno Ministarstvo obuhvata. Samim tim, moje poslaničko pitanje glasi:

Koliko kandidata je do sada dostavilo svoje radne biografije na e-mail adresu naznačenu u pozivu i na taj način iskazalo interesovanje za rad u okviru Ministarstva kapitalnih investicija ili organima upravljanja koji su u nadležnosti pomenutog Ministarstva? Koliko je od zainteresovanih lica do sada radno angažovano u okviru Ministarstva, a koliko lica koja su iskazala interesovanje je do sada eventualno imenovano za predstavnika državnog kapitala u nekoj od kompanija čiji je osnivač i većinski vlasnik Vlada Crne Gore?

Na samom početku svog obrazloženja povodom pitanja koje sam postavio, želim da pozdravim inicijativu koja je pokrenuta od strane samog Ministarstva kapitalnih investicija u dijelu interesovanja za angažmanom mladih i stručnih ljudi, naročito u situaciju kada u Crnoj Gori stopa nezaposlenosti svakim danom raste. Međutim, način na koji se Vaše ministarstvo odlučilo da koncipira sami poziv je u potpunosti paradoksalan u odnosu na dobre prakse u svim demokratskim društvima razvijenih zemalja svijeta. Ovo moju konstataciju najbolje potvrđuje sam tekst javnog poziva koji je objavljen na sajtu Vašeg Ministarstva, a koji je u potpunoj suprotnosti sa ekspozeom mandataru Krivokapića, odnosno premijera Krivokapića, prilikom stupanja na funkciju predsjednika Vlade, a koji je saopštio u ovoj Skupštini. Rekao bih to naročito danas više nikog ne iznenađuje, posebno ne kada i od strane samog premijera, ali i njegovih ministara, imamo svakodnevne izjave kojima se poništava sve ono što je sam premijer saopštio za ovom govornicom. Stoga smatram da je danas jako važno da građani imaju priliku da čuju, koliko kandidata je do sada dostavilo svoju radnu biografiju na e-mail adresu naznačenu u pozivu, koliko njih je i došlo na određeno rukovodeću funkciju, a koliko njih je imenovano u organima upravljanja čiji je osnivač i većinski vlasnik Vlada Crne Gore, odnosno koliko njih je imenovano u upravnim odborima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:25:04)

Hvala, kolega.
Ministre, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 18:25:09)

Zahvaljujem.

Dakle, pretpostavljam da ste dobili moj odgovor, gospodine Fatiću. Malo je specifično da me pitate, a imate već odgovor na stolu, ali dobro.

Ja ću Vam ga pročitati zbog javnosti /upadica/ Ne, ne, nijesam imao prigovor o tome, nego kažem da smo uveli jednu dobru praksu. Jer, i ja sam nekad bio u tim klupama i nikad nijesam dobio odgovor od ministra prije nego što je on odgovorio usmeno na moje pitanje. Samo da konstatujem da se i ta praksa promijenila, što je dobro i što podržavam.

Dakle, da pročitam odgovor pa ću Vam ga pročitati zbog javnosti, a naravno Vi ćete nastaviti sa Vašim komentaram.

Uvaženi poslanice Fatiću,

Neobično mi je drago da ste mi kao predstavnik doskorašnje vlasti uputili pitanje koje se odnosi na odabir kadrova za rad u Ministarstvu kapitalnih investicija, odnosno za imenovanje lica kao predstavnika državnog kapitala u nekoj od kompanija čiji je većinski akcionar ili osnivač država Crna Gora, ovdje jedna ispravka - preduzeća više nema od 2002, samo privredna društva. Na osnovu javnog poziva "Birajmo najbolje za najvrednije resurse Crne Gore", Ministarstvu kapitalnih investicija preko 600 lica dostavilo je svoje biografije i iskazalo interesovanje za angažovanjem. Ovdje imam potrebu da komentarišem Vaše navode da je to nešto bilo suprotno u ekspozeu premijera. Ne znam, ja ne vidim šta bi tu bilo suprotno. To je neki opšti javni poziv koji je naše ministarstvo objavilo u smislu da iz resora poprilično širokog kojim se bavi Ministarstvo kapitalnih investicija. Dakle, sva zainteresovana lica su dobila priliku da pošalju svoj dopis da iskažu želju ili interesovanje za rad u nekom od resora ili kompanija koje su u našem Ministarstvu i da naravno to bude praćeno njihovim CV-ijem. Dobili smo 600, što je dobra osnova za neki budući rad. Do 24. marta 2021. godine, a od imenovanja ove Vlade 04. decembra, u Ministarstvu kapitalnih investicija je pored mene zaposleno još 14 lica državni sekretari, v.d. sekretar, v.d. direktori direktorata itd, a od svih tih lica samo dvoje su članovi neke političke partije, ali ne i funkcioneri. Jedini razlog zbog kojeg sam

navedenim kolegama uputio tako lično pitanje, apsolutno me nije interesovalo, je upravo ovo Vaše pitanje, kad sam dobio Vaše pitanje prije neki dan ja sam pitao nekoliko ljudi jesu li članovi neke političke partije. Dvojica jesu, nema veze koje su nije ni bitno, ali svakako da ih teren ne prepoznaje. Njih ne prepoznaje teren i oni nijesu došli zato po preporuci nekog partijskog šefa ili partijskog nadređenog, nego jednostavno su se prijavili uredno kao i svi, obavljen je razgovor za njima, učinilo mi se da su svi dobri kandidati i na kraju su dobili posao u Ministarstvu kapitalnih investicija.

Što se tiče imenovanja za članove Odbora direktora kompanije u resoru Ministarstva kapitalnih investicija, do sada je imenovano 28 lica: Elektroprivrede - sedam, Aerodromi - pet, Željeznička infrastruktura - četiri, Željeznički prevoz - četiri, Montekargo - četiri, Održavanje željezničkih voznih sredstava - četiri.

U ovom odabiru kadra postoje lica koja pored političke karijere posjeduju i respektabilnu profesionalnu karijeru i reference koje su ih preporučile za ta mjesta. Smatram da politička karijera ne smije biti ni prednost, ali ni mana bilo kojeg kandidata. Dakle, zapošljavaćemo i one koji nijesu politički aktivni i one koje jesu - nikakav problem. Ali svakako da od 30. avgusta čuvena matrica "jedan zaposleni - četiri glasa" više ne stanuje u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:29:22)

Zahvaljujem, ministre.
Komentar na odgovor ima kolega Fatić.
Izvolite.

BOGDAN FATIĆ (29.03.21 18:29:29)

Ja sam postavio kompletno pitanje u dijelu koji se odnosi na broj ljudi koji je dostavio svoju radnu biografiju. Vi ste mi u Vašem odgovoru odgovorili da se radi o 600 lica, ali mi apsolutno nijeste odgovorili od tih 600 lica koliko je izabrano da bude na rukovodećim pozicijama u organima upravljanja ili /upadica/ Da, u Vašem Ministarstvu, ali nijeste odgovorili u organima upravljanja, odnosno upravnim odborima.

Ja sam i u uvodnom obrazloženju svog pitanja pozdravio inicijativu, ali sam se osvrnuo na sami tekst ovog poziva. S obzirom na to da mi vrijeme koje je određeno za postavljanje poslaničkog pitanja nije dozvoljavalo da se detaljnije osvrnem na sami poziv, učiniću to sada. U uvodnoj rečenici javnog poziva koji ste objavili 28. januara na vašoj veb stranici kažete sljedeće: Crna Gora se nalazi u fazi tranzicije vlasti od autokratske ka demokratskoj, od partitokratije ka meritokratiji, od zarobljenih ka slobodnim institucijama, od nevoljnog ka ambicioznom pojedincu. Prvo bih želio, ministre, da Vas upoznam da je ovo oglas Vlade Crne Gore a na neke političke partije, Vlade Crne Gore koja treba da ima identičan odnos bez obzira na to kako građani politički promišljaju i da li su tokom prethodnog perioda podržali aktuelnu vlast ili prethodnu vlast. Jer, na osnovu ovakve uvodne rečenice, može se lako zaključiti da se ovdje radi o klasičnom političkom proglašenju, koji ima za cilj, a ne proglašenje jedne Vladine institucije, da se postignu određeni politički poeni. Dalje, ministre, u Vašem pozivu upućenom javnosti kažete da je Crna Gora u fazi tranzicije od partitokratije ka meritokratiji, a ono što je paradoksalno dalje u pozivu, pozivate političke partije da dostavljaju imena svojih kandidata za određene funkcije i pozicije u organima upravljanja čiji je osnivač i većinski vlasnik Vlada. U svom pozivu tačno nijeste naveli koje političke partije ste pozvali, ali najbolji odgovor na ovo pitanje i najbolji pokazatelj da se radi o partitokratiji jeste upravo jedna rečenica, koju je izjavio premijer Krivokapić tokom jednog intervjua u kojoj je saopštio da je razočaran koje kadrove dobijaju od strane političkih partija koje podržavaju aktuelnu vlast, a sve, kako kaže, radi nečijeg glasa. Na kraju poziva navodite da je trenutak tranzicije od nevoljnog ka ambicioznom pojedincu. Ministre, neko ko čita ovaj oglas može da zaključi da su tokom prethodnog perioda u Vladi, Vladinim resorima, ukupnoj javnoj upravi radili nevoljni i neambiciozni. Na osnovu ovog samog javnog poziva koji sam pročitao vidi se da je prvenstveno cilj ovog javnog poziva bio upravo da političke partije dostavljaju svoje kandidate za određene pozicije i može se zaključiti i da su do sada u ministarstvima, cjelokupnoj javnoj upravi uradili nevoljni i neambiciozni, a oni kandidati koji će dostaviti političke partije su ambiciozni i stručni. Mislim da ste na ovaj način povrijedili jedan značajan broj ljudi koji su tokom prethodnog perioda časno, pošteno, odgovorno radili svoj posao, a mislim da ga obavljaju i danas - bez obzira na to da li Demokratska partija vrši vlast ili ne vrši vlast u ovom trenutku.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:33:16)

Zahvaljujem.

Na redu je koleginica Danijela Đurović, a neka se pripremi kolega Genci Nimanbegu.

DANIJELA ĐUROVIĆ (29.03.21 18:33:31)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Pozdravljam sve kolege i kolegice poslanike i poslanice. Takođe, pozdravljam uvaženog ministra Bojanića, kome i postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

U kakvom pravnom statusu posluje preduzeće AD Pomorski saobraćaj, koji obavlja uslugu javnog prevoza vozila, putnika i tereta u ovom trenutku, na osnovu kojih koncesija i ugovora za obavljanje javnog prevoza, kao i koncesije ugovora za korišćenje operativne obale koja je u vlasništvu države i da li smatrate da ovo pravno lice ima monopolski položaj po pitanju javnog prevoza na jedinoj trajektnoj liniji u Crnoj Gori Kamenari-Lepetani?

Podsjećam, još 2003. godine je tada državno preduzeće Pomorski saobraćaj sklopilo Ugovor sa Morskim dobrom o korišćenju morskog dobra - obale za period od 15 godina. Godinu kasnije, braća Ban, za koje se zna da su u kumovskim vezama sa sadašnjim predsjednikom države, a tadašnjim, u periodu tog ugovora famoznog, predsjednikom Vlade, odlukom Savjeta za privatizaciju kupuju na berzi ovo državno preduzeće, koje je do tada bilo u većinskom vlasništvu Fonda PIO. Tadašnjim Ugovorom državnim Pomorskom saobraćaju je data garancija da će imati monopolski položaj osam godina, koji je istekao 2011. godine i od tada, koliko je poznato, a u praksi i vidimo, apsolutno nisu obezbijeđeni nikakvi uslovi, odnosno da država nije omogućila uslove da se bilo koji drugi operater po pitanju trajekta pojavi u Crnoj Gori. Osnovni Ugovor o zakupu morskog dobra istekao je 31. decembra 2018. godine. Tada je Vlada tadašnja dala zeleno svjetlo javnom preduzeću Morsko dobro da raspiše javni poziv za prikupljanje ponuda za zakup Morskog dobra u Lepetanima, u opštini Tivat i Kamenarima, u opštini Herceg Novi, sa obavezom izgradnje novog pristaništa u Kamenarima; već je građeno. Ovaj tender nije realizovan, već je sedam mjeseci kasnije, takođe odlukom Vlade, odnosno zaključkom Vlade, data saglasnost na aneks osnovnog ugovora, kojim se produžava pravo zakupa, ujedno i obavljanje javnog prevoza i to do dodjele koncesije za obavljanje djelatnosti i linijskog pomorskog saobraćaja na relaciji Kamenari-Lepetane. Koliko je poznato, do danas se nisu stekli uslovi za dodjelu koncesije, niti je raspisan konkurs ni za koncesiju, niti za zakup Morskog dobra. Iako je Crna Gora ustavno deklarirana kao ekološka država, u dosadašnjim postupcima javnih oglašavanja za odabir zakupca nije definisana obaveza upotrebe plovila sa ekološki prihvatljivim niskokarbonskim pogonom, kako bi bili u skladu sa opredjeljenjem Crne Gore kao zelene i karbonski neutralne države. Takođe, svi uslovi dosadašnjih tendera davali su prednost postojećem operateru - od broja plovila pa do bodova za starog zakupca koji ispunjavaju prethodne uslove.

Cijeneći vrijeme, moram da postavim pitanje i postavlja se pitanje uvaženom ministru Bojaniću da nam objasni, javnosti prvenstveno Crne Gore, na osnovu svega navedenog kako, na osnovu kojeg zakona, uredbe, ugovora i drugih pravnih akata Pomorski saobraćaj kao preduzeće AD Kamenari obavlja djelatnost javnog prevoza i korišćenje državne imovine, kao i da li smatra uvaženi ministar Bojanić da ovo preduzeće ima monopolski položaj u obavljanju djelatnosti na jedinoj trajektnoj liniji u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:37:35)

Zahvaljujem uvaženoj koleginici.

Pravo na odgovor ima ministar Bojanić. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 18:37:42)

Uvažena poslanice Đurović, hvala na pitanju.

Odmah da krenem s kraja i da Vam dam jasan odgovor što se tiče monopolskog položaja. Da, mislim da ima i mislim da je Fond PIO napravio grešku, odnosno država kada je prodala tako monopolsko preduzeće. To tumačim kao, najblaže rečeno, loš osnovni potez tadašnje Vlade i Savjeta za privatizaciju. Da li je nešto bilo iza, možemo da sumnjamo i vjerujem da će se jednog dana i utvrditi oni koji treba da utvrđuju da li je bila samo pogrešna odluka Fonda PIO i Vlade, ili su postojale neke druge stvari.

Što se tiče ovog dijela vezano za hronologiju, odnosno šta se sad dešava sa tim, dozvolite da Vam ovaj dio pročitam zbog javnosti.

Kao što ste naveli u obrazloženju Vašeg pitanja, AD Pomorski saobraćaj Kamenari jeste imalo zaključen Ugovor sa Javnim preduzećem za upravljanje Morskim dobrom, te je nakon isteka tog Ugovora

Vlada Crne Gore donijela zaključak, kojim je zadužila Javno preduzeće za upravljanje Morskim dobrom da do dodjele koncesije za obavljanje djelatnosti linijskog pomorskog saobraćaja na relaciji Kamenari - Lepetani izvrši produženje Ugovora o korišćenju Morskog dobra, te zadužila Ministarstvo saobraćaja i pomorstva da predloži način uređivanja linijskog pomorskog saobraćaja, kao i pitanje koncesija za djelatnost pomorskog saobraćaja. Ministarstvo je, postupajući po zaključku Vlade, predložilo da se navedena oblast reguliše Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe, a isti je stupio na snagu u avgustu 2020. godine. Nakon stupanja na snagu pomenutog zakona, tadašnje Ministarstvo je u septembru 2020. godine održalo sastanak sa Upravom pomorske sigurnosti i upravljanje lukama i pravnim licima koje obavljaju prevoz putnika i stvari u unutrašnjem pomorskom saobraćaju, na koji su date smjernice u vezi primjene odredaba Zakona koji se na njih odnose. Napominjemo da se Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe prvi put u Crnoj Gori propisuju odredbe koje se odnose na prevoz putnika i stvari u unutrašnjem pomorskom saobraćaju, te se prevoz putnika i stvari u unutrašnjem pomorskom saobraćaju obavlja kao redovni, cjelogodišnji, senzonski, slobodni prevoz trajektom. Da skratim, znači sve je privremeno. Uvodi se novi zakon. Ugovor o koncesiji je zaključen. Moraće da se nakon sprovedenog tenderskog postupka uradi i na nama je sad, pošto je Ministarstvo kapitalnih investicija naslijedilo sve poslove bivšeg Ministarstva saobraćaja i pomorstva, i imamo ingerencije i nadzor nad Upravom za pomorski saobraćaj. I te kako ćemo se pozabaviti ovim. Na početku smo posla. Ja sam pored ovog zvaničnog odgovora koji sam dobio iz Uprave pomorske sigurnosti još dva puta tražio dopunske odgovore da mi dostave. Manje-više se sve svodi na to da će se tokom ove godine raspisati tender za koncesiju i da će do kraja 2021. godine to sve biti završeno. Ja ću se s dužnom pažnjom odnijeti prema tome i ovo Ministarstvo će dobro da isprati taj tender i da da sve od sebe kako bi otvorili mogućnost i stvorili pravo tržište bez ikakvog namještanja ni postojećem koncesionaru, niti bilo kom drugom. Pod punim tržišnim uslovima imaće svi pravo da konkurišu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:41:29)

Hvala, ministre.

Komentar ima kolegistica Đurović.

DANIJELA ĐUROVIĆ (29.03.21 18:41:37)

Zahvaljujem ministru Bojaniću na odgovoru, svakako i na odgovoru koji sam dobila i napismeno prije početka same sjednice. Posebno zahvaljujem na onom dijelu odgovora koji nije dostavljen napismeno, a to je i Vaš stav koji ste rekli, da smatrate da ovo preduzeće ima monopolistički položaj u Crnoj Gori. Moramo podsjetiti javnost da 2004. godine kada su kumovi sadašnjeg predsjednika države braća Ban kupili ovo preduzeće, vjerujem i najprofitabilnije preduzeće u Crnoj Gori, za milion eura da bi u periodu od 2013. godine do 2017. godine imali profit od preko devet miliona eura. Preduzeće, koje je definitivno zlatna koka u Crnoj Gori, praktično je poklonjeno posebnim prijateljskim kumovskim i ostalim vezama. To je nešto čemu se mora stati na kraj u Crnoj Gori. Takve stvari se apsolutno više ne smiju dozvoljavati.

Ako se sjetimo svega toga i ako se sjetimo da je ta trajektna linija definitivno možda jedna od najkraćih trajektnih linija u svijetu, koja košta svakog putnika sa malim vozilom 4,5 eura u jednom pravcu - to je ujedno i najskuplji trajektni prevoz na svijetu koji postoji, posebno kad uzmemo u obzir naš standard. Moram da kažem da i Novljani i Tivćani zahtijevaju da novim koncesionim aktom, odnosno ugovorima koje budete radili imaju regresiranu cijenu, odnosno da i Novljani i Tivćani plaćaju manju cijenu od komercijalne cijene. A na to sve ja moram zaista da podsjetim, nadam se da ću imati vremena dovoljno, da je svojevremeno Državna revizorska institucija u jednom od svojih izvještaja konstatovala da Morsko dobro, kao preduzeće koje naplaćuje, odnosno obračunava nadoknadu za korišćenje dijela državne operativne obale, državne imovine, nema adekvatne podatke prometa bivšeg javnog, izvinjavam se, privatnog preduzeća Pomorski saobraćaj na osnovu kojeg obračunava naknadu. Znači, nema adekvatne podatke, odnosno ti se podaci kriju. Mi znamo da unazad možda nešto malo manje od godinu dana to je bilo jedino preduzeće u kojem se mogla kupiti karta jedino živim novcem, kešom. I sad to posmatramo u kontekstu svih dešavanja u Crnoj Gori. Definitivno to je jedno od preduzeća koje treba da bude pod najvećom lupom javnosti.

Moram podsjetiti, takođe, da su to preduzeće i njihovi vlasnici u neprestanom maltretiranju radnika i zaposlenih. Vi znate da su i sudski postupci su pokrenuti sa te strane, da su zaposleni koji su krenuli da se organizuju sindikalne organizacije naprasno dobijali otkaze samo zbog činjenice što su članovi sindikalne organizacije. I kada su sudovi presuđivali u korist radnika, vraćani su nazad na posao da bi ponovo isti taj poslodavac ponovio iste te postupke. A najfrapantnije od svega toga je što inspekcijски organi tada nisu

nalazili za shodno da su se neke nepravilnosti dešavale u tom preduzeću. Znači, ovo je izuzetno ozbiljna stvar. Pokazatelj cijele vlasti tridesetogodišnje DPS-a, to je oličenje njihove vlasti - upravo rad ovakvog preduzeća. A još ako posebno znamo da vlasnici tih preduzeća mogu i da šamaraju policajce, onda znamo u kakvoj državi živimo.

Znači, ministre Bojaniću, molim Vas da što hitnije, /upadica/ živjeli smo, tako je, ne živimo više želimo da vjerujemo zaista da ne živimo više, a želimo da upravo Vi kroz svoje Ministarstvo pokažete da živimo u jednoj novoj Crnoj Gori gdje se baštini pravo i pravda i gdje će biti svi jednaki. Takođe, želimo normalne uslove, da se mogu pojaviti i drugi koncesionari, odnosno drugi ponuđači na tim tenderima.

Definitivno ovo je nešto što je izuzetno jako zabrinjava sve građane Crne Gore, a posebno Novljane i Tivćane i u to ime, ponavljam, tražimo i Novljani i Tivćani da imaju posebne uslove što se tiče cijene. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:46:19)

Hvala Vama.

Vrlo zanimljiv komentar.

Riječ ima Genci Nimanbegu, a neka se pripremi kolega Vlado Joković.

GENCI NIMANBEGU (29.03.21 18:46:40)

/Govor na albanskom jeziku/

Da bi bili malo efektivniji i da se nešto ne bi izgubilo u prevodu, s tim da moram pohvaliti dobro prevođenje koje se radi od strane Skupštine, možda nedovoljno prati od strane RTCG-a, ali to su već tehničke aktivnosti.

Poštovani građani, ja sam ministru Mladenu Bojaniću uputio sljedeće pitanje:

Koje aktivnosti je spremna preduzeti Vlada Crne Gore kako bi se zaustavilo bušenje u podmorju Ulcinja i malo Bara od strane Kompanije Eni Novatek? Da li je Vlada Crne Gore spremna da podrži moratorijum na istraživanje i eksploataciju nafte u Jadranskom moru u dijelu koji ekonomski pripada Crnoj Gori? Kako ocjenjujete rizike kojim se može suočiti turizam i ribarstvo u Crnoj Gori, a posebno za Ulcinj i Bar? Da li postoji ideja da se ako se bušenje i eksploatacija nastave, kao minimalna kompenzacija u Ulcinju izgradi luka i to u veoma kratkom roku?

Naravno, daću i malo šire obrazloženje. Eksploatacija nafte je u podmorju Ulcinja i u samom Ulcinju i u Crnoj Gori nije /prekid/ i kako sam istakao, i kada smo raspravljali o predlogu koji je Vlada Crne Gore uputila Parlamentu 2016. godine, ponavljam otprilike neke slične argumente. Da nije bilo javne rasprave tada, vidjeli ste i ranije da tadašnji gradonačelnik Ulcinja nije ni znao da je bila javna rasprava. To je bilo u toku 2015. i 2016. godine. Ništa se ne nudi lokalnim samoupravama ili građanima tih područja. Moram da istaknem da turizam, kao glavna privredna aktivnost u Crnoj Gori, iako su u vrijeme korone očekivano bili manji prihodi, da smo 2019. godine imali milijardu eura. Neko kaže milijardu i sto, da ne licitiramo. I svako ugrožavanje te vrste privrede sigurno da nosi rizike.

Lijepo se sjećam i glasanja koje je bilo u ovom domu, opozicija je normalno bojkotovala i jedan jedini poslanik tadašnje opozicije, sadašnje pozicije dao glas za - da to bude 41 važeći glas da bi glasanje važilo, da ne bi propalo. Mi smo sa HGI-om, kolega Đeljoša i ja, i poslanici SDP-a onda glasali protiv da damo naš sud o tome.

Normalno, od Ministarstva novog očekujemo i nove tradicionalne stvari da pokrene. Tako, evo da čujem odgovor ministra pa ću dalje komentarisati.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:50:03)

Hvala, gospodine Genci što poštujete vrijeme prije svega.

Gospodine ministre, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 18:50:10)

Da budem i ja efikasan i da pročitam ovaj odgovor koji sam Vam dao na Vaše pitanje, jasan i precizan.

/Upadica/ Nastavićemo diskusiju.

Na početku želim napomenuti da je potpisivanje ugovora sa koncesionarima bilo skupštinsko pitanje i odluka, a ne pitanje Vlade Crne Gore. Dakle, ne može Vlada da raskida ugovore i zakone koje je donosila ova skupština. To je prva, tehnička stvar, tako da će opet sve, ako mislite da treba da se raskine, moraće to da uradi Skupština.

Svaka dalja odluka mora biti promišljena i analizirana. Uvođenjem moratorijuma ili raskidanjem koncesionih ugovora država Crna Gora bi morala nadoknaditi uložena sredstva koncesionara, koja trenutno iznose 100 miliona ili do 100 miliona. To je stvar procjene ukoliko krenemo na raskidanje ugovora u kome je, bar za sad koliko znamo, koncesionar ispunio sve odredbe iz ugovora. Dakle, ako krenemo u jednostran raskid ugovora, onda smo ugrozili budžet Crne Gore da bismo morali da nadoknadimo svu štetu.

Takođe, postoji mogućnost potraživanja za izgubljenu dobit koja bi se mjerila milijardama eura, za šta se slažemo da Crna Gora nema kapacitete. Kao što je u elaboratu procjene uticaja na životnu sredinu objašnjeno, a što nam iskustvo naših susjeda i okoline govori da ovaj projekat nema uticaja na turizam i ribarstvo. Primjeri iz okoline su Italija i Hrvatska, zemlje koje duži niz godina proizvode naftu i gas, a uporedo razvijaju i turizam, gdje su takođe primjeri Grčke i Kipra.

Što se tiče ribarstva, imamo primjer Norveške koja pored jako razvijene naftne i gasne industrije prednjači u izvozu ribe. Od potencijalnih prihoda nafte i gasa mnogi projekti u Crnoj Gori biće mogući, realni, a samim tim i luka u Ulcinju.

Dakle, i pored toga, imamo malo vremena i tu debatu da otvorimo. Ja znam da Ulcinj zavisi u prvom redu od turizma, ali i bez istraživanja, bez smetnji, nažalost, Ulcinj je mislim jedina opština s primorja ili s juga, a da je sa strane onih koji primaju po indeksu ispod jedan koeficijenta ili 100% ako tako računamo i da prima novac iz Egalizacionog fonda. Nažalost, tu nije smetnja nikako bilo istraživanje nafte i gasa. Nije ni počelo, a Ulcinj već ima poprilično problema ekonomskih sve ovo vrijeme.

Predviđeno je Zakonom o ugljovodonicima da sredstva koja se prihoduju, eventualno sutra ukoliko se pokaže da postoji dovoljno nalazište za komercijalnu eksploataciju, da ide u Fond za ugljovodonike iz kojeg će se, naravno, dio sredstava koristiti za sadašnje potrebe Crne Gore, a dio za buduće generacije. I još jednom da ponovim, ja vjerujem da ovaj projekat ima budućnost i vjerujem da je ovo možda šansa da generacijama, kojima smo već mnogim kreditima pojeli dio budućnosti, 'ajde da ne kažem svu, ali napravili smo im već problem jer naredne generacije koje budu dolazile platiće ove naše dugove. Da pokušamo svi zajedno da nekim ovakvim projektima ili sličnima, u ovom trenutku je sad ovakav projekat, ali 'ajmo svi da se potrudimo da budućim generacijama ostavimo bar nešto sredstava ili resursa da mogu i oni da imaju neku svijetlu budućnost.

Što se tiče Ministarstva kapitalnih investicija, stojimo i dalje na raspolaganju po svim pitanjima, po svim debatama. Rekli ste na početku da se 2015. godine još krenulo u ovo. Znači, vi ste bili dio te vlasti, ne prebacujem Vam, ali vi ste bili dio te vlasti koja je sklopila ovaj ugovor i potpuno bi bilo prirodno i logično da ste za ovih pet godina imali sasvim dovoljno prostora i moći da /upadica/ Kako? Ne, ja ne bježim od moje odgovornosti, ja se ne skrivam, ja vrlo jasno kažem po svim pitanjima - tu sam gdje sam, primam odgovornost. Naravno o svemu ovome biće i dalje debate. Ovo je samo, još jednom da ponovim, istražna bušotina. Za četiri do šest mjeseci mi ćemo znati gdje smo i imaćemo jasnu sliku da li da u ovom momentu zaustavimo, ili se možda pokaže da su sve ove procjene bile loše, pa će biti izlišna sva ova debata šta dalje - ili ćemo imati izvjesne količine koje će nam dati neku materijalnu sliku koliko to možemo da očekujemo od prihoda od ovih nalazišta. Jednostavno ćemo svi imati zajedno priliku da dobro razmislimo o tome još jednom i da vidimo šta nam je činjeti.

Ne prejudiciram, volio bih, jesam optimista, ali naravno ne zavisi to ni od mene, ni od Ministarstva, ni od Vlade, jer na kraju krajeva konačnu riječ daje Skupština, ili eventualno ako se odlučimo u nekoj fazi za neki referendum. Ali, u ovom momentu Skupština je ta koja će vjerovatno vrlo jednostavno i lako kao predstavnici naroda moći donijeti neku odluku šta da radimo sa ovim projektom. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:55:59)

Zahvaljujem ministru.

Samo jedna mala opaska s moje strane. Nijesu u pitanju nalazišta, nego ležišta.

Gospodine Nimanbegu, izvolite.

GENCI NIMANBEGU (29.03.21 18:56:10)

... se obazirati na nalazišta ili na ležišta.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 18:56:14)

Ako se mogne da se ima u vidu da postoji dračko, /prekid/ pa što ne bi i ulcinjsko polje?

GENCI NIMANBEGU (29.03.21 18:56:23)

I kontinuitet je logičan.

Ministre, kratko ću o odgovornosti.

Moja odgovornost je iskazana time da sam ja glasao protiv. Ali samo da znate, ja sam lobirao i poluuspješno kod predsjednika vaše stranke s kojom ste obećavali Crnoj Gori boljitak gospodina Pajovića da ne glasa. Vi ste bili u toj stranci i vi ste Crnoj Gori sa šest, sedam poslanika 2012. do 2016, /upadica/ evo samo momenat da objasnim odgovornost. Ja sam glasao protiv i gospodin Pajović nije do posljednjeg momenta glasao, nije glasao kao predsjedavajući, niti smo mi glasali iz manjina ovdje i 41. glas je dao čovjek koji je danas u vlasti sa vama. Bio je jedini opozicionar. Listing glasanja je tu, da ne bi, pošto nije kolega /upadica/ kao opozicionar glasao je za. To su javni dokumenti, tako da ne bih.

Ali odgovornost, obećavali ste dobro i ja mojim glasačima obećavam dobro, a onda dio vaših prijatelja koji su trebali da naprave sve dobro u Crnoj Gori bili su uzdržani, ali to je došlo do 41 i odluka je važeća. E sad, ja očekujem da Vi, pošto sada nova Vlada teži tradicionalnosti, prekinete onu tradicionalnost koju mi Ulcinjani imamo od tradicionalne Vlade kralja Nikole. Jer, 140 godina od kralja Nikole u Ulcinju do danas nema luke u Ulcinju. Kad govorim o luci, govorim o mjestu za vez ribarica, jahti, netrgovačku luku, ne barsku luku, nego da imamo luku. U Crnoj Gori od Boke Kotorske do Ulcinja ima bar 12 luka sa graničnim prelazima, sa vezovima, sa strujom, sa vodoma. Mi to nemamo. Znači, nije kralj Nikola, nego tradicija važi i kod Karađorđevića, pa važi kod Josipa Broza, pa i kod brata Mila. Luke nema, luke nema.

Sad da idemo na referendum. Ja znam da za svako pitanje u Crnoj Gori trebaju saveznici i nama trebaju saveznici, Ulcinjani u ovom mometu, ljudi koji vole ekologiju, 60 organizacija koje vam je uputilo dopis da se to poštuje - svi se nadamo da neće oni naći dovoljno nafte da bi je eksploitalisali u ovom momentu. To je naša nada. Ali, sad je Vaša odgovornost i budete možda i principijelni. Luka u Ulcinju je recimo u prostornim planovima koji se preko 50 godina, prostorni plan se zvao Južna Sinjajevina. Izvinjavam se Južni Jadran. Kažem Sinjajevina jer ako se nešto desi na Sinjajevini, to se odmah zabrani. U Jadranu malo teže. Tako ste zabranili koncesije, prošla vlast i sada, na hidroelektrane male. Prekinuli ste ugovore i to je šteta ekonomska.

Onda krećemo od cijene. Prvo smo od Vas čuli da je to 25 do 30 miliona štete ako se prekida. Nije prošlo ni dva dana, pa je došlo do 100 miliona. Evo sada pišete o milijardama ovdje. Tim ciframa nam stav nećete promijeniti. Mi želimo da to bude posao koji neće uspjeti iz razloga što nemamo povjerenje u taj proces, nemamo zašto riskirati našu budućnost sa tim projektom.

I nešto što je veoma bitno u ovom procesu. Vi ste našli kažete sprženu zemlju u Crnoj Gori, sve je sprženo. Evo čujemo sad i škole su bile spržene, i zdravstvo je bilo sprženo, sve sprženo, sve, finansije, ekonomija i sad iznova gradite. Ja kažem da to nije tako, jer mi moramo biti svjesni da je ovo proces, demokratija je proces, ekonomija je proces, razvoj našeg društva je proces. I baš me čudi, na primjer, kako je sve sprženo do ovog projekta. E ovo je ono, ovo je, kako kažu ovi eksperti MKI, jer tako vam se zove ministarstvo, i ministri iz ... koji sam gledao pažljivo na televiziji sa kolegicom Jelušić, sve sprženo do ovog projekta. Jedini projekat koji je dobar do sada je ovaj, ni jedan drugi nijesam čuo. Pa sve je sprženo, samo ovaj projekat.

Takođe, Ulcinj je taličan za puno ljudi. Taličan je bio za Di Keja. Di Kej i gospodin Knežević koji je u obračunu sa ranijim vladama je imao neuspješne investicije u Altas kapital centar, u Meljine, u banku, ne znam gdje sve, sve je imao neuspješno osim tužbe Opštini Ulcinj za K1 Rekreaturs, naš Rekreaturs u Budvi mada je to firma iz Prištine...

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:02:29)

Prekoračenje tri minuta. Mislim da je to dovoljno.

GENCI NIMANBEGU (29.03.21 19:02:42)

...iz Prištine I on je uzeo 6 i po miliona od naše opštine. Nemojte shvatiti da je ovo... To je tradicija. Prekinite.

STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:02:46)

Zahvaljujem.

Sljedeće pitanje kolega Joković, a neka se pripremi kolega Dragan Krapović.

VLADIMIR JOKOVIĆ (29.03.21 19:04:08)

Gospodine predsjedavajući, gospodine ministre kapitalnih investicija, kolege i kolegice poslanici, Imam jedno poslaničko pitanje. Zamoljen sam od sindikata firme "Energogas" iz Podgorice, pa ću prvo pričitati pitanje a potom obrazloženje.

Iz kog razloga privredno društvo "Energogas" d.o.o. Podgorica već izvjesno vrijeme ne obavlja djelatnost za koju je registrovano, kada isto ima i opremu i radnu snagu koja je voljna uložiti sve napore da se obezbijedi likvidnost društva i stvore neophodni prihodi za normalan život svih zaposlenih koji su pogođeni posljedicama loše poslovne politike društva?

Obrazloženje pitanja:

Privredno društvo "Energogas" d.o.o. Podgorica registrovano je za obavljanje djelatnosti - distribucija gasovitih goriva. Međutim, kako sam upoznat od strane predsjednika sindikalne organizacije navedenog društva, preduzeće ne obavlja svoju namjensku djelatnost već duže vrijeme, zbog čega su radnici i njihove porodice dovedeni na rub egzistencije, o čemu najbolje svjedoči činjenica da su posljednju naknadu za rad primili u junu 2020. godine. Preduzeće "Energogas" ima ogromu imovinu - 40 000 m² upisanih u listu nepokretnosti, imaju skladišni prostor, magacinski prostor, željeznički kolosjek, auto kolosjek, upravu zgradu, pumpe, zemlju u Škaljarima, pumpnu stanicu u Nikšiću itd. Kako ističu iz sindikalne organizacije "Energogasa", ovo preduzeće je uspješno poslovalo sve do unazad par godina kad je zbog loših poslovnih poteza uprave dovedeno u stanje insolventnosti i iz tog razloga, po njima, njihovim saznanjima, vlasnici društva, zbog dugova koje je stvorila ova uprava ne mogu više da posluju.

Moram napomenuti da su me radnici informisali iz Sindikata da je 49% vlasništva ovog "Energogasa" Montenegro bonusa, državnog preduzeća u vlasništvu države Crne Gore. Ništa ovo ne bi bilo čudno da je to neko preduzeće koje je pogodila ova pandemija, da se preduzeće bavi turizmom ili nekim drugim poslovima. Mislim da je ovo jedina firma, jedino preduzeće koje se bavi distribucijom gasovitih goriva i ne posluje. Ovo pitanje nije postavljeno iz bilo kojih političkih razloga, nego iz jednostavnog razloga - saosjećanje sa tim ljudima i sa željom da ova vlada i mi svi učinimo sve da niko od tih, mislim da ih ima 42, radnika ne ostane bez posla, a posebno što je 49% vlasništva ovog preduzeća Montenegro bonus koji je u vlasništvo države Crne Gore. Zato sam uputio to pitanje, naravno i minstar je na vrijeme veoma ekspeditivno odgovorio. Ali, možemo, zbog radnika i ukupne javnosti Crne Gore, da čujemo i odgovor ministra Bojanića. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:07:32)

Zahvaljujem kolegi Jokoviću, ali prije nego što dam riječ ministru Bojaniću, samo jedna informacija, pa i neki naš dogovor. Obzirom da je bilo predviđeno da se večeras radi do 19 sati, a ostalo je još četvoro kolega, predlažem da završimo sve do kraja. Znači, imam saglasnost. Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 19:07:57)

Zahvaljujem.

Uvazeni poslaniče Jokoviću, ukratko samo odgovor, pa ćemo nastaviti što smo Vam poslali zbog javnosti.

Dakle, da Vas obavijestim da sam kao ministar kapitalnih investicija, a naravno i moje kolege upoznati sa problemima sa kojima se suočava kompanija "Energogas". Državni sekretar za energetiku gospodin Marko Perunović se krajem februara u prostorijama Ministarstva sastao sa predstavnicima

sindikata "Energogasa", kako bi se upoznao sa problemima i kako bi se definisali koraci u cilju iznalaženja rješenja. Takođe, stupljeno je u kontakt sa menadžmentom "Srbijagasa", većinskim vlasnikom, 51%, u kome je došlo do određenih promjena u menadžmentu, zbog kojih je djelimično došlo do odlaganja razgovora koji se tiču rješavanja problema "Energogasa". Ono što možemo da radimo, ja sam pozvan, 12. je dogovoreno da budem u Srbiji na sastanku sa predstavnicima resornog ministarstva Republike Srbije. Iskoristiću priliku da otvorim i dijalog vezano za "Srbijagas", jer je tamo došlo do nekih promjena. U direktnim razgovorima očekujem sa njima da ćemo znati kakva je situacija i šta dalje planiraju. Nažalost, rekli ste, jeste 49% "Montenegro bonusa", ali "Montenegro bonus" je daleko od one situacije za koju se misli da je. Upravo ovih dana je došlo neko sudsko rješenje, da ne otvaram sad tu priču, vjerovatno će brzo javnost saznati - ima popriličnih problema u odnosima sa stečajnom upravom, odnosno sa KAP-om u stečaju. Sa jedne strane, duguju mu se ogromna sredstva, to je i dalje po sudovima, a, sa druge strane, ekspeditivno Privredni sud rješava u kontrasmjeru i uvažava sve prigovore stečajne uprave, odnosno KAP-a u stečaju i dovodi u veoma nezavidnu finansijsku situaciju "Montenegro bonus". Tako da smo otvorili razgovore sa sindikatom, moramo da vidimo sa vlasnicima šta i kako dalje, jer nije država većinski vlasnik i ne možemo samostalno bilo što odlučiti. Svjesni smo situacije da određen broj ljudi i pored sve infrastrukture, kako ste rekli i čini mi se i tržišta da može da funkcioniše - iz nekih razloga to nije tako. Što se tiče Ministarstva, u domenu svojih nadležnosti i ovlašćenja učinićemo sve da pomognemo toj kompaniji. Koliko ćemo uspjeti, ja naravno ne znam. Sve zavisi od većinskog vlasnika, ali vjerujem da ćemo naći rješenje, odnosno ići ćemo ka tome da pokušamo da tu firmu pomognemo koliko možemo institucionalno. Sa druge strane, teško je očekivati materijalnu pomoć iz Vlade.

Vidite i sami kako prolazimo sa državnom pomoći, kako je ekspeditivna Agencija za zaštitu konkurencije od 30. avgusta pa na ovamo. Ono što se godinama držalo po fiokama, ekspresno se rješava od 30. avgusta. Što se tiče tog dila materijalnog tu je, ali da ne obećavam naravno. Ne mogu ništa da obećam i zbog budžeta, ali sigurno da ćemo institucionalno pokušati da učinimo sve da pomognemo u prvom redu zaposlenima, a naravno i samoj firmi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:11:37)

Kolega Jokoviću, izvolite.
Komentar na odgovor.

VLADIMIR JOKOVIĆ (29.03.21 19:11:41)

Vrlo ću kratko. Zahvaljujem gospodinu ministru. Ja sam uvjeren da će on u svojoj moći, a ono što i ne može nije za to ni kriv, učiniti sve u ovim razgovorima sa "Energogasom" u Beogradu, da se to preduzeće sačuva i kako tih 42 radnika ne bi ostali bez posla i kako bi, naravno, i država Crna Gora imala prihod od toga. Htio sam još jedno reći. Kako je Privredni sud odlučio, ništa nemojte da se čudite. Kad je od Privrednog suda, to je sasvim normalno, ali vjerujem da će proći i to vrijeme. Dali ste nadu ovim radnicima, nadajmo se uspjehu, vjerujem da ćete učiniti. Samo sam htio još jedno da kažem, možda i kršim Poslovnik, ali dogradio bih se na diskusiju i pitanje koje je imala moja kolegica Danijela Đurović: Zašto bi država raspisivala koncesiju za prevoz Kamenari-Lepetani? Zašto ne bi kupila u svoje vlasništvo umjesto onih brodova koji stotine miliona prave duga, dva trajekta, vršili prevoz, uzeli te pare u budžet, a ne punili nečije džepove? Tako da treba o tome razmisliti, kupiti ili zakupiti trajekte i vršiti u svom vlasništvu prevoz na dobrobiti građana. Biće karta jeftinija, a novac će se slivati u budžet u Crne Gore. Veliko hvala. Pozdrav za ove radnike, uz nadu da ćete ovo završiti. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:13:24)

Hvala kolegi Jokoviću.
Riječ ima kolega Dragan Krapović, a neka se pripremi kolega Miloš Konatar.

DRAGAN KRAPOVIĆ (29.03.21 19:13:34)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Bulajiću, na datoj riječi.

Poštovane građanke i građani, poštovane kolegice poslanice i kolege poslanici i naravno na kraju, ali ne manje bitno već posebno Vama pozdrav i dobrodošlica, uvaženi ministre Bojaniću, na današnju sjednicu.

Ja sam, u skladu sa članovima 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, a u ime građana Crne Gore i posebno građana Budve gospodinu Bojaniću postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Ministarstvo ekonomije je 26. avgusta 2020. godine potpisalo Ugovor o zakupu državnog zemljišta za izgradnju vjetroelektrane Brajići. Kako postoje određene nepoznanice, nedoumice kod mene u cijelom projektu, meni se čini, naročito u dijelu aktivnosti mogućih obaveza preuzetih od strane države, zamolio sam Vas za sljedeći odgovor ili odgovore:

Da li su vršena neophodna istraživanja i od strane koga; kada je sproveden tender za zakup zemljišta u državnoj svojini i ko su bili ponuđači u tom postupku? Da li postoje prostorno-planske pretpostavka za realizaciju ovog projekta poput studije lokacije, odnosno detaljnog plana kao preduslova za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova, kao i da li postoji prateći izvještaj, odnosno studija procjene uticaja na životnu sredinu ovog projekta; odnosno da li je državno zemljište izdato u zakup za izgradnju vjetroelektrane bez neophodne prostorno-planske dokumentacije i izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu? Takođe sam pitao da li je u pripremi tendera za zakup državnog zemljišta traženo i dobijeno mišljenje CEDIS-a i Elektroprivrede, Agencije za civilno vazduhoplovstvo i drugih nadležnih institucija i da li su ta mišljenja pozitivna u smislu realizacije projekta, te da li je planirana mreža za priključak ove vjetroelektrane i mjesto priključka i na kojoj lokaciji, kojim planskim dokumentom.

Takođe, osvrnuo sam se na izjavu jednog od investitora gospodina direktora wpd Adria gospodina Zorana Obradovića, koji je prilikom potpisivanja ugovora rekao da postoje jasni rokovi za iduće korake koje će obje strane morati preduzeti. Tu sam pitao da li postoje eventualno neki penali koje bi država plaćala ukoliko nedostajuća planska dokumentacija i izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu pokažu da ovaj projekat nije moguće realizovati (iz bilo kog razloga).

Moram da kažem, ministre Bojaniću, da nisam neko ko se protivi projektima vezano za obnovljive izvore energije. Znači, to je nešto što je apsolutno trend i svijetu i treba podržati. Međutim, u svjetlu svega što se dešava baš na tom prostoru i u svjetlu realizacije jednog drugog projekta o kojem ste Vi takođe upoznati, a u pitanju je brza cesta koja se radi manje-više na istom lokalitetu: petlja Kotor, petlja Budva, petlja Vriješno, petlja Petrovac, gdje brza cesta prolazi i sječe Paštrovsku goru i kompletno zaleđe Budve otvara novu urbanizaciju, otvara potpuno novu priču u smislu održivosti i zaštite životne sredine, pa onda i iznad toga vjetroelektrana po obroncima. Ja sam mišljenja da bi trebalo vrlo obavezno pristupiti tome i naravno trebalo bi pristupiti na način da sve procedure i zakoni budu ispoštovani do slova, jer će samo takvo nešto garantovati pozitivan ishod po građane Crne Gore. Sad ću završiti, jer sam već prekoračio, a onda ću nastaviti u komentaru kad čujem odgovor. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:17:35)

Hvala Vama.

Gospodine ministre, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 19:17:38)

Dakle, uvaženi poslanice Krapoviću, s obzirom da su Vam pitanja bila jako precizna i uglavnom se radi o stvarima i tehničkoj dokumentaciji, odnosno o hronologiji šta se dešavalo, mi smo se potrudili iz Ministarstva, kolege su napravile veoma precizne odgovore. Zbog javnosti, da pročitam precizno odgovore da ne bismo objašnjavali. Radi se o hronologiji događaja šta se sve dešavalo. Dakle, u vezi sa iskazanim interesovanjem vezano za realizaciju projekta izgradnje vjetroelektrane na lokalitetu Brajići, ističemo da su potpisivanju ugovora prethodile određene aktivnosti. Polazni korake je napravljen na osnovu interesovanja kompanije "Vjetroelektrana Budva" D.O.O. Podgorica za izgradnju vjetroelektrane na lokalitetu Brajići. Na osnovu zahtjeva pomenute kompanije, izdate su dozvole za vršenje mjerenja i istraživanje potencijala vjetra na lokalitetima katastarskim opštinama Kuljača i Reževići dva na teritoriji opštine Budva u periodu od maja 2013. godine do maja 2015. godine i u periodu od novembra 2016. godine do novembra 2017. godine. Nakon sprovedenih istraživanja i mjerenja, a potencijala energije vjetra, procijenjen je energetski potencijal predmetnog lokaliteta, te ustanovljena mogućnost izgradnje vjetroelektrane snage veće od 70 megavati, nakon čega su inicirane aktivnosti za raspisivanje tendera. Realizacija projekta izgradnje vjetroelektrane na osnovu dotadašnje prakse je omogućena kroz model davanja u zakup državnog zemljišta, shodno Zakonu o državnoj imovini.

Polazne pretpostavke za raspisivanje tendera su ispunjene donošenjem Prostornog plana posebne namjene za obalno područje Crne Gore, čime su stvoreni prostorno-planski preduslovi za dalji razvoj ovog projekta. Takođe, budući da se radi o energetskom objektu koji bi se priključio na prenosnu mrežu, mišljenjem Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, kojim je potvrđena mogućnost priključenja, stvoreni su uslovi za raspisivanje tendera. Predmet javnog poziva objavljenog 12. avgusta 2019. godine je bio davanje u zakup dijela zemljišta u vlasništvu države Crne Gore na lokalitetu Brajići radi projektovanja izgradnje, korišćenja i održavanja vjetroelektrane minimalno instalisane snage 70 megavata. Po predmetnom javnom pozivu, dostavljena je blagovremeno jedna ponuda ponuđača konzorcijum wpd Brajići, u čijem sastavu se nalazi kompanija wpd AG iz Bremena i Vjetroelektrana Budva iz Podgorice. Nakon što je utvrđeno da je dostavljena ponuda ispravna, Vlada je 20. avgusta 2020. godine donijela odluku o davanju u zakup državnog zemljišta na osnovu koje je zaključen Ugovor o zakupu zemljištu. U postupku pripreme odluke pribavljena su i pozitivna mišljenja: Ministarstva finansija, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstva održivog razvoja i turizma. Dakle, sve je 20. avgusta - bivša Vlada i njena ministarstva.

Kao predmet zaključenog ugovora je davanje u zakup zemljišta površine 220.770 m², koje se nalazi u svojini države, a u svrhu projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja vjetroelektrane snage 100,8 megavati. U vezi sa priključenjem predmetne vjetroelektrane ukazujemo da je Crnogorski elektroprenosni sistem, shodno Zakonu o energetici, nadležan za ovo pitanje, ali takođe smatramo da je važno ukazati da je prilikom raspisivanja tendera mišljenje o mogućnosti priključka u prenosnoj mreži postojao uslov za priključenje vjetroelektrane Budva u tom momentu prijavljene snage 75 megavati, pri čemu je bilo predviđeno priključenje na 110 kilovatni dalekovod Podgorice dva - Budva po principu ulaz-izlaz. Kako je u međuvremenu došlo i do promjene Zakona o energetici, naročito u dijelu priključenja na prenosni sistem, članom 175 zakona propisano je da postupak priključenja na prenosni sistem pokreće investitor podnošenjem zakona za priključenje Crnogorskom elektro prenosnom sistemu.

Kao što se može zaključiti, snaga objekta u odnosu na prvobitno prikazanu je promijenjena, tj. povećana sa 75 megavata na 100,8 megavati, što će u bitnom uticati na način, mjesto i troškove priključenja. Kako se radi o objektu proizvodne snage veće od 50 kw, Crnogorski elektroprenosni sistem je dužan da izradi analizu mogućnosti priključenja na sistem o trošku podnosioci zahtjeva, a potom da u roku od 90 dana od prijema zahtjeva ponudi predlog ugovora o izgradnji infrastrukture za priključenje. Budući da su Prostornim planom posebne namjene za obalno područje Crne Gore date opšte smjernice za realizaciju ovog projekta, u narednom periodu je potrebno da se pokrenu aktivnosti na izradi planskog dokumenta nižeg reda, na osnovu kojeg bi se izdali urbanističko-tehnički uslovi, a kasnije i građevinska dozvola. Zbog složenosti realizacije ovakvih projekata, neizostavna je međuresorna saradnja, što se ogleda posebno u činjenici da je nadležnost Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma u izradi planskih dokumenata i izdavanju neophodnih uslova i dozvola presudna, pri čemu će se naročito voditi računa o uticaju na životnu sredinu.

Što se tiče ugovornih obaveza, važno je reći da početak izgradnje presudno zavisi od donošenja prostorno-planske dokumentacije, nakon čega bi se konstatovalo ispunjenje uslova čiji bi ugovor mogao da stupi na snagu. Ukoliko bilo koji od uslova iz ugovora neophodnog za stupanje na snagu ugovora ne bude ispunio u rokovima navedenim za taj uslov, ugovorne strane će u dobroj mjeri nastojati da se dogovore o privremenom produženju roka koji je istekao. Ako se ugovorne strane o produženju roka ne dogovore najkasnije 30 dana od njegovog isteka, postoji mogućnost raskida ugovora. Konačno, dalja dinamika razvoja ovoga projekta zavisi od prostorno-planske dokumentacije, pri čemu očekujemo od svih subjekata da u ovoj, moglo bi se reći polaznoj, ali i najznačajnijoj fazi, daju svoj doprinos, da gradimo projekte na zdravim osnovama i da ekonomske principe oslanjamo na ekološke.

Dakle, mislim da je precizan odgovor. Što se tiče Ministarstva kapitalnih investicija, sve ćemo to pratiti, ali, kao što vidite, sve zavisi od prostornog plana koji donese Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i građevinarstva. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:24:01)

Hvala, ministre.

Kolega Dragan Krapović ima komentar.

Izvolite.

DRAGAN KRAPOVIĆ (29.03.21 19:24:09)

Gospodine Bojaniću, hvala Vam.

Vi ste u pravu, moja pitanja bila su jaka precizna i ciljano je bilo tako i Vi ste dali vrlo iscrpan i vrlo, za mene, zadovoljavajući i precizan odgovor. Međutim, skrenuću Vam pažnju na još nekoliko stvari. Drago mi je što ste obratili pažnju na formu. Znači, plan za obalno područje nije adekvatna forma za ovakvo nešto. Ja Vam garantujem, ministre, da /prekid/ dalje na mjestu da bi ti urbanističko-tehnički uslovi bili izdati na osnovu obalnog područja, bez procjene uticaja na životnu sredinu, po famoznom članu 218 koji je pominjao Vaš kolega Mitrović ranije danas. Nije to ona suština na koju ja želim da se osvrnem. Ovdje ima mnogo tehničkih detalja i pitanja i zato neću ulaziti u toliku pojedinost danas. Međutim, ono što hoću od Vašeg odgovora skrenuću pažnju na nekoliko stvari, a prije svega na jednu ključnu po meni. Rekli ste da je tender, odnosno javni poziv raspisan 12. avgusta 2019. godine i rekli ste da je po predmetnom javnom pozivu dostavljena blagovremeno samo jedna ponuda. Mene čudi zašto samo jedna ponuda. Zašto samo jedna ponuda za visokoprotivne stvari itd, koje su atraktivne za ulaganja? Baš mi je to onako zaparalo oči ili uši. Tu Vam skrećem pažnju na jedan dokument, ne znam da li ste ga Vi vidjeli. Ja sam ga našao. On je naslovljen od strane Vjetroelektrane Budva prema Ministarstvu ekonomije 30.07.2019. godine. Naslovljen je kao obavezujuća ponuda ispitivača. Ne znam jeste li vidjeli taj dokument. U tom dokumentu se, parafraziram, kaže da je nakon sprovedenog tenderskog postupka daje za potrebu tenderskog postupka ponuđač koji potpiše ugovor o dugoročnom zakupu državnog zemljišta dužan, ukoliko to nije ova firma Vjetroelektrana Budva, da isplati iznos od 1.850.000 eura na ime troškova za izradu izvještaja mjerenja o kojem smo pričali. Znači, 1.850.000 eura građanima. Za mene je ta cifra astronomska i tako postavljena u ovoj ponudi i tenderskoj dokumentaciji ona u potpunosti rješava tender i nekako favorizuje ponuđača, koji je i dobio predmetni tender. Imam informaciju da su se barem još četiri ili pet firmi javile, otkupile dokumentaciju, ali naravno suočeni sa ovakvim jednim dokumentom, koji je Vlada prezentovala u toj dokumentaciji, nametnula im, povukli su svoje interesovanje. Vi ste rekli da je polazna osnova bila interesovanje njihovo da obave mjerenja. Država im je dala dozvolu na obave mjerenja i oni sad ta mjerenja žele da naplate 1.850.000 eura, ministre. Molim Vas da obratite pažnju na to i da obratite pažnju da je ovdje kažu još da se odriču prava, da zahtijevaju bilo kakvu drugu nadoknadu od države Crne Gore ili ostalih ponuđača. Mislim da tu stvarno treba da se zahvalimo, ministre, što se odriču tih prava.

Po mom mišljenju, ovo je vrlo sporno, ova baš ponuda je vrlo sporna i pitanje je zašto se našla u ovom dokumentu. Nakon što je utvrđeno da je ponuda ispravna, a trebalo je godinu dana, podsjećam Vas da se utvrdi da je ponuda ispravna, pitam zašto je trebalo godinu dana za tako nešto, Vlada je pristupila zaključenju ugovora četiri dana prije nego što su se desili izbori prethodne godine. Mislim da je sve onako odviše indikativno i da u ovom slučaju Ministarstvo treba da obrati posebnu pažnju na ovaj predmet i ovo što sam rekao i da jednostavno dovede to do kraja. Imaću i dopunsko pitanje i zbog toga Vas molim da mi odobrite još vremena.

Znači, što se tiče ugovornih obaveza i što se tiče ovoga mjerenja, ja sam laik vjerovatno, ne znam da li ste Vi upoznati, to nije ništa spektakularno. Znači, ta mjerenja se vrše na način što se postave stubovi ankerisani sa tri strane sa jednom stanicom na vrhu, koja obavlja ta mjerenja, koja radi preko GSM sistema, ako se ne varam. 1.850.000 opet mi se čini nevjerovatna cifra.

Želio sam da Vas pitam kao dopunsko pitanje da li vi imate kao Ministarstvo te rezultate mjerenja, ili su oni isključivo vlasništvo ove firme kojoj je to prethodna Vlada dala. To je jedno pitanje. Drugo pitanje ukoliko studija o procjeni uticaja na životnu sredinu pokaže da nije mjesto to za vjetroelektranu, da li će država obešteti investitora i koliko - hoće li to biti ovih 1.850.000 eura. Treće pitanje, imate li rezultate mjerenja i kakvi su ti rezultati mjerenja. Tu se mjeri potencijal jačine vjetra, odnosno energetski potencijal vjetra, metar u sekundi ako se ne varam i negdje ispod pet i po šest metara u sekundi nije isplativo praviti vjetroelektranu. Meni bi bilo vrlo zanimljivo da vidim da li ima Ministarstvo te rezultate mjerenja. Hvala Vam i izvinite na prekoračenju.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:29:26)

Zahvaljujem kolegi Krapoviću.

Ministre, možete odmah da odgovorite ili pisano. Kako hoćete.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 19:29:38)

Hvala na ovim sugestijama vrlo korisnim.

Da krenem tragom Vaših pitanja u malo dublju analizu svega ovoga, nije da se pravdam, ali čisto da znate informaciju da je Ministarstvu kapitalnih investicija u nasljedstvo dobilo dva Direktorata iz Ministarstva ekonomije koji su se bavili energetikom. Imali smo zbog nekih tehničkih problema dok smo preuzeli i dokumentaciju i kadrove, određeni broj visokorukovodnog kadra iz Ministarstva ekonomije vezano za energetiku je napustio Ministarstvo, tako da i nije u našem sastavu tako nam je trebalo malo vremena. Ne mogu Vam sad dati odgovore, ali svakako da ću potražiti u Ministarstvu u dokumentaciji i daćemo Vam informaciju da li su sakrivena, ili ih imamo. U svakom slučaju, dobićete punu informaciju vrlo brzo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:30:40)

Ja imam konkretan predlog - da ova pitanja kolega Krapović dostavi pisano, a Vi pisano da odgovorite. Mislim da je to najjednostavnije i prihvatljivo. Zahvaljujem.

Kolega Konatar ima riječ, a neka se pripremi poslanica koleginka Jovanka Bogavac.

MILOŠ KONATAR (29.03.21 19:31:04)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolege, uvaženi ministre Bojaniću, poštovani građani,

Kao što znate, istraživanje je i eksploatacija nafte i gasa je jedno od najvažnijih i suštinskih pitanja koja se odnose na ekonomsku i ekološku budućnost Crne Gore. Možda sam dosadan u ovom Parlamentu i stalno pozivam da govorimo o budućnosti, da se ostavimo prošlosti i da govorimo o stvarima na koje možemo uticati. Prošlost ne možemo promijeniti, ali možemo mijenjati sadašnjost zarad bolje budućnosti. Crna Gora je u članu jedan Ustava definisana, između ostalog, i kao ekološka država. Upravo zbog toga je projekat istraživanja i eksploatacije nafte i gasa sa razlogom izazvao zabrinutost među građanima i podijeljenost među stručnom javnošću. I zbog toga što eksploatacija nafte i gasa suštinski predstavlja jedan velik rizik po Crnu Goru kao ekološku državu, ako želimo da je gradimo kao ekološku, smatramo da je održavanje referenduma o eksploataciji nafte i gasa najpoštenije rješenje na kome bi građani Crne Gore dali konačan sud o tome. Već sam rekao da je Građanski pokret URA protiv eksploatacije nafte i gasa, jer ne možemo podržati bilo koji projekat koji je rizičan po očuvanje prirode u Crnoj Gori. Rekao sam i da Crnu Goru moramo razvijati kao ekološku, zasnovanu na zelenoj, na domaćinskoj, na odgovornoj ekonomiji, a ne samo na ekonomiji profita - bez obzira na posljedice po prirodu i ljude. Upravo zbog toga, mislim da nam je potrebno više informacija o svemu ovome i ja sam postavio pitanje ministru Bojaniću:

Da li će Ministarstvo za kapitalne investicije dati na uvid javnosti sve ugovore i dokumentaciju u vezi sa istraživanjem i eksploatacijom nafte i gasa u Crnoj Gori? Koje su obaveze Vlade u slučaju raskida postojećih ugovora?

Ja sam dobio napismeno odgovor i hvala Vam na tome.

Ono što želim reći na kraju ovog uvodnog dijela je da se možda u ovome trenutku na neki način pokuša oduzeti pravo građanima da mogu odlučivati o ovom pitanju na referendumu, jer tobože nijesu stručni da odlučuju o eksploataciji i istraživanju nafte i gasa. Ja mislim suprotno. Kako građani mogu odlučivati o državno-pravnom statusu Crne Gore, birati predstavnike u Skupštini, birati Vladu, odlučivati o Vladi, ali ne odlučivati o bilo kojem pitanju koje ta Vlada treba da donese - u svakom slučaju, mislim da je vrijeme da stavim na sto i taj referendum je dobra prilika da otvorimo sva pitanja, da sve stavimo na sto, da ukrstimo sve argumente onih koji su protiv, svih onih koji su za. Kad budemo, kao što ste rekli, imali rezultate da li je isplativo eksploatirati naftu i gas, mislim da je važno da građani o tome daju konačan sud.

Jer, na kraju ovo je pitanje koje suštinski može da opredijeli budućnost Crne Gore. Ja ponavljam, nijesam da apriori samo prihvatamo bilo koje projekte, a da isključivo te projekte mjerimo po profitu koji će oni donijeti Crnoj Gori, a da se na neki način zanemari uticaj na prirodu i na životnu sredinu.

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:35:40)

Hvala kolegi Konataru.

Samo da dodam, kao neko ko se čitav život bavi fosilnim gorivima, mislim da imamo jednu ustanovu ovdje u Podgorici - Republički zavod za geološka istraživanja, vrlo kompetentna, koja bi mogla da da i svoj sud, ali nešto ne vidim da ih iko spominje. Mislim da bi trebalo.

Ministre Bojaniću, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 19:36:06)

Zahvaljujem.

Uvaženi poslaniče Konatar, evo kratkog odgovora na Vaše kratko pitanje, pa ćemo nastaviti onda dalju diskusiju.

Hvala na pitanju. Biću kratak i jasan. Ministarstvo kapitalnih investicija će javnosti dati na uvid sve ugovore i dokumentaciju koja se tiče istraživanja i eksploatacije nafte i gasa u Crnoj Gori. Smatram da nema razloga da se bilo šta krije i da javnost treba da se upozna sa svim aspektima ovog projekta - i pozitivnim i negativnim. Takođe, svi pomenuti dokumenti su bili dostupni sve vrijeme od potpisivanja na sajtu bivšeg Ministarstva ekonomije i Uprave za ugljovodonike, a dokumenta koja se tiču zaštite životne sredine nalaze se na sajtu Agencije za zaštitu životne sredine. Podsjećam, po ugovoru, svi troškovi istraživanja padaju na teret koncesionara do trenutka dok se ne krene u eksploataciju nafte i gasa. Crna Gora ne plaća ni jedan jedini euro za istraživanja koja se trenutno sprovode. Međutim, u slučaju raskida postojećih ugovora sa koncesionarima, Vlada je u obavezi da im nadoknadi troškove, koje su imali do sada i ovoga trenutka iznose oko 35 miliona eura, a naravno svakim danom ti troškovi rastu, a do kraja istraživanja će biti značajno veći. Ukoliko bi došli do tog scenarija, to bi predstavljalo dodatni udar na budžet, a samim tim i na životni standard građana Crne Gore.

Ono što želim da Vam kažem što se tiče Vašeg dodatnog obrazloženja, apsolutno niko, Vlada u prvom redu, Ministarstvo ne pokušava da oduzme pravo na referendum građanima Crne Gore. To nam apsolutno nije namjera. Namjera nam je da što više se građana upozna sa ovim, a onda ćemo naravno i Vlada i Skupština i svi zajedno odlučiti kad budemo imali neke izvjesne rezultate od istraživanja.

Jer, evo ja malo da se sad prisjetim Edvarda Bona, koji se čak pita u nekim svojim knjigama, razmišljanjima da li su Amerikanci slobodni - ne samo u smislu kad glasaju. Nije samo sloboda da vi fizički možete da izađete i da glasate to što hoćete, nego je puna sloboda kad znate šta vam nose dvije opcije koje treba da izaberete. Pa 'ajmo da ostavimo ovih četiri do šest mjeseci ne znamo na kraju šta će biti ta druga opcija - jedna je da prestanemo sa bušenjem, da zaustavimo sve, a sa druge strane još uvijek ne znamo šta gubimo. Tako da vjerovatno ćemo za nekih šest mjeseci od danas sa velikom neizvjesnošću znati koliko je te potencijalne nafte i gasa tamo i onda da kažem sa punom informacijom moći će od Vlade preko Skupštine eventualno ako i Skupština na kraju se odluči, nije ništa sporno ni referendum, ali da znaju onda građani šta da biraju. Tako da podvlačim - apsolutno smo za to da se da puno pravo svim građanima kako se odluče, da li svojim predstavnicima u Skupštini, da li na direktnom referendumu. Znamo svi da za to treba vrijeme, traži i određena sredstva, ali što se tiče evo mene lično i Ministarstva kapitalnih investicija, mi apsolutno nikakav nemamo problem da kako god odluče Vlada, Skupština i građani, da se donese odluka o budućnosti ovog projekta.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:39:48)

Hvala ministru.

Izvolite, kolega Konatar.

MILOŠ KONATAR (29.03.21 19:39:56)

Još jednom hvala, ministre, na odgovoru i hvala Vam što nijeste odbacili mogućnost da se o ovom važnom pitanju odluči na referendumu, upravo iz razloga što mislim da niko na svojim leđima ne bi trebao da ponese breme ovakve odluke, jedan pojedinac ili politički subjekt. Mislim da je težina ove odluke takva da je moraju donijeti građani, a kako kažu građani, neka tako bude.

Kad pričamo o referendumu, pričamo o neophodnosti da svi ljudi budu informisani i da znaju sve o odluci koju će donijeti na tom referendumu.

Dakle, poenta je da u tom procesu organizovanja referenduma, najbitnije da mi postignemo politički konsenzus da se taj referendum održi o eksploataciji nafte i gasa, ali sam taj proces bi podrazumijevao da na sto stavimo sve informacije, sve argumente ko je protiv i za ovakvog projekta. Jer, znate nema tog papira, nema te studije o zaštiti životne sredine koja na neki način može zaista građanima predočiti opasnost po prirodu. Ovdje imamo jednu grešku koja bi se desila - devastacija bi bila trajna. Pominjali smo danas, kolege su pominjale male hidroelektrane. Za svaku tu malu hidroelektranu neko je potpisao pozitivnu studiju o uticaju na životnu sredinu. Tu se isključivo prethodna Vlada vodila ekonomijom profita

bez obzira na uticaj po ljude i po prirodu. Dobro je što je sadašnja Vlada prekinula sa tom praksom. Dobro je što se u Crnoj Gori više neće graditi male hidroelektrane.

Pozivam, pomenuti su stranovnici Bara Krajljskih drugih lokaliteta da se pomogne ljudima da se ta devastacija sa vrlo malim benefitom po ekonomiju, po državni budžet, na kraju krajeva po proizvodnju električne energije u Crnoj Gori zaustavi. Rekao sam to i na Cetinju u četvrtak, Japanci su 2011. godine u februaru mislili da se u Fokušimi ne može desiti ekološki incident, da je nuklearna elektrana u Fokušimi potpuno bezbjedna. Pa je onda jedan zemljotres i cunami u martu iste godine proizveo praktično trajnu devastaciju prirodne sredine u tom dijelu Japana. Za Crnu Goru takav rizik je jednostavno pretežak da ga ponese jedna vlada, jedan čovjek, jedan politički subjekt. Zbog toga, apel da hladne glave o ovom pitanju, vrlo važnom za budućnost, kad budemo imali sve rezultate, sva istraživanja da ih stavimo na sto i da o tom pitanju koje jeste suštinsko pitanje za ekonomsku, ekološku budućnost Crne Gore odlučimo svi zajedno. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:43:30)

Hvala Vama, kolega Konatar.

Riječ ima kolegistica Jovanka Bogavac i neka se pripremi posljednja za danas Tamara Vujović.

JOVANKA BOGAVAC (29.03.21 19:43:47)

Hvala, kolega i potpredsjedniče Skupštine.

Ministre kapitalnih investicija gospodine Bojaniću, kolege malobrojni poslanici i svi ostali koji pratite ovu sednicu,

Vladi Crne Gore, odnosno resornom Ministarstvu postavila sam sledeće poslaničko pitanje:

Od ministra kapitalnih investicija tražim informaciju o trenutnom statusu realizacije ekološke rekonstrukcije prvog bloka Termoelektrane Pljevlja.

Na početku da Vas upoznam o osnovu mog interesovanja za ovu temu. Kao rudarski inženjer, ceo svoj radni vek od skoro 25 godina sam radila u oblasti energetike. Na početku u Centru za energetiku Rudarsko-geološkog fakulteta u Beogradu, a od 2002. godine u beranskom Rudniku mrkog uglja, jedinom rudniku podzemne eksploatacije uglja u Crnoj Gori. Po samoj prirodi, delatnosti i resora kome pripada rudnik, uvek mi je bila neophodna intenzivna saradnja sa Elektroprivredom Crne Gore i Rudnikom uglja Pljevlja, sa kojima rudnik deli brojne zajedničke interese. Osim toga, u dva mandata sam bila član Odbora energetike Privredne komore Crne Gore, gde sam takođe imala priliku da se dosta detaljno upoznam sa problematikom u ovoj oblasti.

Pitanjem koje sam Vam postavila prvo želim da ukažem na veliki značaj rešavanja ekološke rekonstrukcije postojećeg bloka Termoelektrane za energetski sistem Crne Gore, imajući u vidu da je Termoelektrana prekoračila limit dozvoljen od strane Evropske energetske zajednice od 20.000 časova u režimu visoke emisije štetnih materija i moju veliku zabrinutost zbog očiglednog kašnjenja u realizaciji ovog vrlo zahtevnog projekta koji je nesumnjivo jedno od vitalnih pitanja za državu.

Osim rešavanja jednog od ključnih izazova koje Evropska unija postavlja pred Crnu Goru, smanjenje emisije štetnih materija, ovim projektom treba da bude rešeno ekološko pitanje enormno visoke zagađenosti i devastiranosti opštine Pljevlja, kao i stvorena sigurnost rada na Termoelektrani i Rudnika uglja Pljevija za narednih trideset godina. Da napomenem da ekološka rekonstrukcija podrazumeva izgradnju sistema za odsumporavanje, denitrifikaciju, tretman otpadnih voda, rekonstrukciju unutrašnjeg sistema transporta pepela i šljake, rekonstrukciju pomoćne kotlarnice i obezbeđenje uslova za toplifikaciju opštine Pljevija, doprinoseći dodatnoj redukciji zagađenja kroz eliminaciju individualnih ložišta.

Ono što je javno dostupno u vezi ovog projekta je da još u julu 2019. godine objavljena tenderska dokumentacija i procenjena vrednost projekta na 54.450.000 eura sa PDV-om. Nakon toga, u oktobru mesecu 2019. godine Komisija Elektroprivrede je donela odluku da je najpovoljnija ponuda za taj projekat ponuda konzorcijuma DEC INTERNACIONAL - BEMAX - BB SOLAR - PERMONTE sa finansijski najpovoljnijom ponudom od 54.427.700 eura sa PDV-om, od ukupno tri dostavljene ponude. Projekat ekološke rekonstrukcije trebalo je da bude realizovan do 2021. godine i omogućiti nastavak rada termoenergetskog kompleksa u Pljevljima u narednih 20 do 30 godina.

Više od sedam meseci nakon prihvatanja ponude u junu 2020. godine, kako je Elektroprivreda objavila, potpisan je Ugovor o realizaciji projekta sa izabranim konzorcijumom. Očigledno je da je od prihvatanja ponude ponuđača do potpisivanja ugovora prošlo dosta vremena, a skoro dve godine od

početnih aktivnosti do danas, što stvara razumnu sumnju da kod ovog posla već u samom početku nešto nije bilo kako treba. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:47:35)

Zahvaljujem, poštovana kolegice.
Ministre, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 19:47:41)

Uvažena poslanice Bogavac,

Evo relativno kratkog odgovora, da kažem, napisanog, a nastaviću nešto dalje da proširim vezano za aktuelnu situaciju i zadnje razgovore koje sam obavio sa rukovodstvom Elektroprivrede.

Nakon sprovednog tenderskog postupka, Elektroprivreda je 27.03.2018. godine sa njemačkom kompanijom Steag energy services potpisala ugovor o izradi idejnog projekta i elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu projekta ekološke rekonstrukcije Termoelektrane Pljevlja blok I.

U skladu sa tehničkom specifikacijom, pripremljenom od strane kompanije Steag energy services, Elektroprivreda je 11.07.2019. godine objavila tendersku dokumentaciju o izvođenju radova na ekološkoj rekonstrukciji Termoelektrane Pljevlja blok I, koja obuhvata izradu glavnog projekta ekološke rekonstrukcije Termoelektrane Pljevljai izvođenje radova na revidiranom glavnom projektu. Nakon sprovednog tenderskog postupka i pregleda ocjene i vrednovanja ponude, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, donešena je 7.11. odluka o izboru najpovoljnije ponude, prema kojoj konzorcijum koju predvodi kompanija Donfank electric corporations iz Kine izabran kao prvorangirani ponuđač. Usled krize izazvane Kovid - 19 kao i epidemiološke situacije u Kini i Crnoj Gori, ugovor o sporovođenju izvođenja radova na ekološkoj rekonstrukciji Termoelektrane Pljevlja blok I vrijednosti 44.981.000 eura potpisan je 10. 06. 2020. godine. U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu, pripremljen je elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu projekta ekološke rekonstrukcije Termoelektrane Pljevlja blok I, na koji je 26.12. 2019. godine Agencija za zaštitu prirode i životne sredine dala saglasnost. Nakon sprovedenog tenderskog postupka, 17.11.2020. godine potpisan je sa konzorcijumom koji predvodi kompanija Steag energy services Ugovor o vršenju stručnog nadzora nad izvođenjem radova na ekološkoj rekonstrukciji Termoelektrane Pljevlja blok I vrijednosti 809.900 eura.

Takođe, 23.12.2020. godine zaključen je Ugovor o pružanju usluga revizije glavnog projekta ekološke rekonstrukcije Termoelektrane Pljevlja blok I sa DOO SISTEM - MNE. Prema informacijama, dobijenim od EPCG o realizaciji dinamičkog plana ugradnje sistema za odsumporavanje, denitrifikaciju i unapređenje rada filterskog postrojenja, završetak aktivnosti vezanih za inženjering i izradu potrebne tehničke dokumentacije za ugradnju, kao i početak izvođenja radova planiran je za proljeće 2021. godine, dok se puštanje u rad ovih sistema planira u periodu jun-jul 2022. godine.

Realizacijom projekta ekološke rekonstrukcije unaprijediće se rad TE Pljevlja blok I u pogledu poštovanja propisa i standarda Evropske unije iz oblasti zaštite životne sedine. To su zvanične informacije.

Ono što očekujem da li da se potvrde ove informacije ili da dobijemo nove, jer Vi znate da je nedavno došlo do promjene upravljačke strukture u Elektroprivredi. Imao sam jedan jedini sastanak sa bivšom upravljačkom strukturom Elektroprivrede, odnosno Odborom Elektroprivrede i pitao sam ih za ovo. Tada sam dobio odgovor, poslali smo naravno par dopisa. Dobio sam da po njihovom tada odgovoru da je rok, odnosno da će se početi sa rekonstrukcijom 31. marta. Da. Evo, čini mi se da se to neće ispoštovati. U međuvremenu je promijenjena upravljačka struktura. Oni su ovih dana sjeli tamo i krenuli su da revidiraju mnoge stvari, između ostalog i da vide šta se sve desilo sa odlaganjem te rekonstrukcije, odnosno prvo sa potpisivanjem ugovora, pa onda sa odlaganjem rekonstrukcije. Vjerovatno da 31. mart nije realan rok, to je za par dana. Koliko oni imaju informacije, čuo sam se i danas sa njima prije Skupštine, još uvijek nemaju punu informaciju. Ali, očekujem da će je vrlo brzo saznati i da ćemo je podijeliti javnosti. Rečeno mi je od novog tima koji se nalaze na čelu Elektroprivrede da će imati punu saradnju sa Ministarstvom kapitalnih investicija. Ja vjerujem da ćemo vrlo brzo znati i punu informaciju šta se dešava u Elektroprivredi, odnosno šta de dešavalo u zadnjem periodu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:52:43)

Hvala Vama.
Koleginice Bogavac, izvolite.

JOVANKA BOGAVAC (29.03.21 19:52:50)

Zahvaljujem, ministre, na unapred dostavljenom blagovremenom i detaljnom odgovoru i čini mi se na jednom iskrenom pristupu o nedostatku dovoljnog broja podataka, što je isto razlog iz kog sam i ja postavila pitanje, jer je nešto što me izuzetno interesuje, a mislim da javnost nije dovoljno upoznata da je ceo postupak obavljen prilično netransparentno i meni lično, nešto mi tu djeluje sumnjivo, iskreno da Vam kažem.

Ono što mi se ne sviđa u ovom odgovoru, deluje kao da Vam je neko drugi pripremao iskreno da Vam kažem i kao da je taj neko drugi bio blizak ovoj prethodnoj strukturi, jer uporno pominje: "konzorcijum koji predvodi kompanija Don Fan electric corporation iz Kine i uporno se ponavlja konzorcijum koji predvodi, a ovu trojicu iz Crne Gore niko ne pominje.

Sama činjenica da je od juna 2019. godine, kada je objavljena tenderska dokumentacija prošlo dve godine, da je odavno ta rekonstrukcija trebala da se izvrši a da nije izvršena je dosta zabrinjavajuća, a do sada je trebala biti u završnoj fazi ili završena. Pa, ono što se ja pitam je da li će biti u nekom realnom roku završena ova rekonstrukcija, da li će biti završena u okviru tih troškova koji su planirani, ili će se naknadno pojaviti neki dodatni milionski troškovi i praviti aneksi ugovora i odlagati rokove u nedogled, a zbog toga Crna Gora dobijati penale od Evropske unije i strahovati od gašenja Termoelektrane.

Pored nesumnjivo velikog značaja ove vrlo zahtevne rekonstrukcije, koju mogu izvršiti samo veliki svetski energetske giganti, moram priznati da mi je kompletan ovaj konzorcijum malo sumnjiv. Iako taj nosilac konzorcijuma kineska grupa DC International deluje da ima odgovarajuće reference, obzirom da se predstavila kao najveći svetski proizvođač električne opreme i vodeći izvođač energetskih projekata sa ukupnim kapitalom od skoro četiri milijarde eura, nameće se logično pitanje - šta će u tom konzorcijumu BB solar, čiji je suvlasnik Blažo Đukanović, a bavi se dominantno vetroelektranama i solarnim elektranama, to jest obnovljivim izvorima energije, koji apsolutno nikakve veze nemaju sa termoenergetikom, a posebno ne sa velikim kotlovskim postrojenjima kao u Termoelektrani Pljevlja. Ništa manje potrebnim ne vidim ni prisustvo građevinske firme BEMAX, osim za pojedine pomoćne građevinske radove na sanaciji deponije, niti firme Permonte iz Podgorice, za koju sam jedino uspjela da nađem podatak da je osnivač izvesna gospođa Branka Vujadinović, a izvršni direktor neki gospodin Bošković, građevinski inženjer.

Mislim da ukoliko je trebalo za pomoćne građevinske radove trebalo angažovati neke firme da je to moglo naknadno da se uradi, da te firme nijesu morale biti uključene u konzorcijum. Izražavam sumnju da se ovde radi o čistoj ugradnji ne jedne, nego čak tri crnogorske firme u konzorcijum sa renomiranim kineskim magnatom i smatram da ove tri firme koje su se uključile u posao nemaju apsolutno nikakve reference za obavljanje ovako zahtevnih poslova.

Postavila bih Vam stoga dodatno pitanje: Da li nameravate da ispitete ima li koruptivnih radnji u uključivanju ove tri firme u konzorcijum i ukoliko ima, oslobodite kineskog magnata od reketiranja? Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:56:43)

Hvala Vama. Gospodine ministre, hoćete li sad? Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 19:56:50)

...dopunsko pitanje, jer ispalo bi malo da sam nedorečen, ali s pozicije sa koje govorim ja ne mogu bez da kažem nekog dokaza bilo koga osumnjičiti. Vrlo sam rezervisan da bilo kakvu sumnju iznesem, ako nemam bar neki dokaz. Nažalost, kao ministar kapitalnih investicija do unazad nekoliko dana ja nijesam imao pristupa pravim informacijama u Elektroprivredi. Bio je bivši menadžment, bio je, to ću otvoreno još jednom reći, partijska ćelija DPS-a iako su se ljutili, tako da su mi ovakvi odgovori dolazili od njih - sve je to u redu, biće to 31. marta. U međuvremenu, prošle nedjelje je promijenjena upravljačka struktura i nijesam htio da izražavam još bar nekoliko dana dok se to direktno ne ispita u samoj Elektroprivredi, sva dokumentacija, da idem javno sa bilo kakvih državnih sumnji i rezervi, jer priznaćete da malo je drugačije da ja, a nemam dokaza istražuje, odnosno izražavanjem sumnji i rezervi, jer neću da istražujem i izražavam javno sumnju a nemam dokaza. Formirali smo Odjeljenje za borbu protiv korupcije, vrlo aktivno i možda i najaktivnije odjeljenje u Ministarstvu kapitalnih investicija (imaju posla preko glave). Tražili su i ovu

dokumentaciju, rade i na ovoj dokumentaciji, ono što nam je do sad bilo dostupno. Puno posla, kao što sam rekao, već su napisali popriličan broj prijava, sumnji u korupciju. Svakako da će i ovo biti predmet njihovog interesovanja, ali tek u punoj mjeri kad dobijemo punu dokumentaciju o Elektroprivredi. Toliko i hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 19:58:50)

Hvala, ministre.

I posljednje pitanje upućeno ministru Bojaniću postaviće koleginica Tamara Vujović. Izvolite.

TAMARA VUJOVIĆ (29.03.21 19:59:02)

Hvala, predsjedavajući.

Uvažene kolege poslanici, uvaženi ministre Bojaniću, poštovani građani Crne Gore,

Na samom kraju današnjeg zasijedanja, dozvolite da i u ovom mom pitanju posvetimo dužnu pažnju.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministru kapitalnih investicija postavila bih sljedeće poslaničko pitanje.

Da li će država pomoći građanima Herceg Novog da se poslije 12 godina riješi pitanje naplata putarine na putnom pravcu Meljine - Petijevići, na način što će ovaj dio putnog pravca Herceg Novi - Trebinje preuzeti država Crna Gora od koncesionara i kroz prijevremeni prestanak koncesionog ugovora isplatiti koncesionaru preostali dug, a na osnovu glavnice uloženi sredstava pravnom licu Univerzal Monte? Da li će građani Herceg Novog biti i ostati jedini u Evropi koji plaćaju za desetak kilometara regionalnog puta iznos veći nego što je putarina na auto-putevima?

Obrazloženje uz ovo pitanje. Predmetni put Meljite - Petijevići projektovan je i izgrađen u B.O.T aranžmanu između Opštine Herceg Novi i koncesionara Univerzal Mont, na osnovu Sporazuma o izgradnji, funkcionisanju i transferu puta od 05. januara 2007. godine na period od 20 godina.

Put uključuje 12.584m koji počinje u Petijevićima a završava u Meljinama priključkom na jadransku magistralu i dionicom puta Petijevići - Sitnica do graničnog prelaza između Crne Gore i Bosne i Hercegovine zajedno sa naplatnom rampom. Putarina za ovaj put iznosi tri eura za mala vozila, do 18 eura za kamione. Put Meljine - Petijevići je u trenutku zaključivanja ovog sporazuma kategorisan kao lokalni put u isključivoj nadležnosti Opštine, da bi Pravilnikom o kategorizaciji državnih puteva iz 2016. godine kategorisan kao magistralni i istu kategorizaciju zadržao Odlukom o kategorizaciji državnih puteva 25. novembra 2019. godine.

Prilikom promjene kategorizacije, morala se uzeti u obzir novonastala situacija, to jeste da bi Vlada trebala da uredi odnose sa koncesionarom. Svoj zahtjev Vladi temeljili smo i na ovoj činjenici. Zakonom o putevima definisano je da državnim putevima upravlja organ državne uprave, to jest Uprava za saobraćaj. Da bi predmetni put bio u nadležnosti Uprave za saobraćaj, mora da se izvrši primopredaja, što nije urađeno. Smisao ovog pitanja jeste zašto nije urađeno i kako da nađemo način da država preuzme ovaj put. Predlog je sastavni dio mog pitanja da se dogovori prekid naplate putarine preuzimanje magistralnog puta, te isplata koncesionaru više puta je kandidovano resorno ministarstvo u prethodnim sazivima i prethodnim vladama bez uspjeha. Sada zbog važnosti, ovo pitanje kandidujemo ponovo. Pri posljednjem obračunavanju, izračunata suma duga je oko četiri i po miliona eura.

Za period od 2009. do 2020. godine ovaj prelaz i naplatnu rampu prošlo je 1,7 miliona vozila, naplaćeno je /prekid/ miliona eura putarine iz troškova građana iz džepova građana, što govori o tome da se na ovom prelazu odvija značajan protok ljudi i roba. Naplaćivanje putarine za 12 km regionalnog puta predstavlja značajnu barijeru za saradnju i razvoj privrede, protok roba i za turizam. Ovo pitanje postavila sam i u decembru resornom ministru, shodno članu 50 Poslovnika i dobila sam odgovor u predviđenom roku. Isto pitanje postavljam i danas zbog toga što potenciram značaj ovog pitanja i urgiram za nalaženjem rješenja, a i da upoznam građane odnosno da se građani informišu na koji način Ministarstvo sagledava ovaj problem koji pogađa građane Herceg Novog. Više stavova i informacija daću u komentaru. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 20:03:13)

Hvala. Ministre, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (29.03.21 20:03:19)

Zahvaljujem.

Uvažena poslanice Vujović,

Čuo sam iz Vašeg obrazloženja pitanja dobar dio mogeg odgovora, tako da se ne vraćam kako je došlo do toga. Ono što jeste činjenica da je predmetni putni pravac projektovan i izgrađen u B.O.T aranžmanu između Opštine Herceg Novi i koncesionara Univerzal Monte na osnovu Sporazuma o izgradnji i funkcionisanju od 2007. godine na period od 20 godina. Da ne čitam odgovor, Vi ste dobrim dijelom pročitali o čemu se radi. Šta je glavni problem? Problem je definitivno što između Ministarstva ranije saobraćaja, sada kapitalnih investicija, Uprave za saobraćaj tumače da jedino pravo, raskid ugovora, odnosno promjene ugovora i otkupa od koncesionara na dalje koncesije ima opština, a ne država.

Dobili ste, kao što ste rekli, već jednom odgovor, možemo da još jednom ovo dobro razmotrimo. To je jedino što Vam mogu u ovom momentu reći, da po sadašnjem viđenju stručnih službi Ministarstva kapitalnih investicija, Direktorata za puteve jedini način bi bio da Opština Herceg Novi to preuzme a ne država, jer opština je i radila i pravila taj ugovor i sporazum. Da li da to sve preuzme država u ovom momentu da ona isplati - u ovom momentu niti vam mogu reći ni da neće ni da hoće. Tumačenje ovakvo je jasno da ne može država, da li ćemo negdje naći neko novo rješenje, neki novi aranžman, razumijem ja da pomognem građanima Herceg Novoga vrlo rado da ne misle da bilo ko što iz Ministarstva kapitalnih investicija ima protiv građana Herceg Novoga i njihovog plaćanja te putarine koju plaćaju. Ali, sa druge strane, ja i Vas razumijem i molim i građane Herceg Novog da razumiju da država se ne može baš uključiti u svaki lokalni ugovor. Jer, u tom slučaju s punim pravom bi svi imali građani Crne Gore da traže da onaj njihov dio lokalni opet preuzme država, recimo plaćanje tunela. Takođe bi mogli da traže Barani i iz Sutomora da to preuzme i da država plati umjesto njih, što opet u krajnjem ide iz jednog zajedničkog budžeta. Ja ga doživljam zajedničkim - i nas na državnom nivou i građana Herceg Novog. U svakom slučaju, ono što mogu da Vam sad u ovom momentu kažem dalje da Vam ne čitam klasična obrazloženja, ona koja idu u pravcu da ipak je to na Opštini Herceg Novi.

Ono dodatno što mogu da Vam kažem da ću u Ministarstvu inicirati da još jednom preispitamo sve mogućnosti, da još jednom vidimo da li postoji neki način da se uz neki kompromis ili solidarnost, kako god, da pomognemo građanima Herceg Novoga da li nekim subvencijama, da li kompletnim otkupom - ostavite to da ipak još jednom prođemo, da vidimo i sa pravne i sa tehničke strane da li je uopšte moguće raditi nešto u tom pravcu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 20:07:07)

Hvala, ministre.

Komentar ima Tamara Vujović.

Izvoli, Tamara.

TAMARA VUJOVIĆ (29.03.21 20:07:12)

Zahvaljujem ministru Bojaniću. Drago mi je da čujem da idu razmišljanja i u ovome pravcu, jer sam se malo demoralisala kada sam dobila dva puta odričan odgovor, tako da ovo su sada za mene jedni važni signali. Ja ću pokušati u svom komentaru da dam još neke argumente zbog čega bi to trebalo da postane put državni, a ne opštinski, osim toga što je opština već toliko uložila, odnosno i građani Herceg Novoga i mi kroz eksproprijaciju da uopšte se taj put i napravi. Dakle, jedno je pitanje zakonskih rješenja, odnosno Zakonom o putevima ova definicija da državnim putevima upravlja organ državne uprave, tj. Uprava za saobraćaj. Zakon o putevima je definisao u članu 5 da državne puteve čine magistralni putevi i regionalni putevi, te da posao izgradnje, održavanja zaštite i korišćenja vrši organ državne uprave.

Takođe u članu 13 istog zakona definisano je da državnim putevima, kao što sam rekla, upravlja organ državne uprave. Dakle, ne onda kada se završi trajanje nekog koncesionog ugovora, a podsjećam da je ovo jedini koncesioni ugovor koji je izgrađen po B.O.T aranžmanu u Crnoj Gori jedini po mojim saznanjima, već upravlja po zakonu i održava lokalne puteve. To je što se tiče formalnog upravljanja puta. Rekla sam da je ovo bio predmet višestrukih predloga od strane Opštine Herceg Novi prema prethodnim i sada prema ovoj Vladi. Ali, mi se nadamo sa novom Vladom promjeni tona i promjeni neke paradigme kada se gleda na ovo pitanje, jer povezivanje regiona i dobre konekcije doprinosi svim stranama. Prihvaćemo da je naplatna rampa određena barijera. Ovaj predlog bi trebalo prihvatiti iz sljedećeg razloga: ovo je jedini put pete kategorije kojom se vozi maksimalnom brzinom 40 km na sat za koji se naplaćuje putarina od tri eura; ovo je jedini put u Crnoj Gori, u naravi magistralni put na kome se plaća 12 konvertibilnih maraka,

odnosno tri eura za jedan prolaz, pa se ima utisak da će putarina na ovom našem nikad skupljem auto putu Bar-Boljare biti neuporedivo niža od ove putarine koju mi plaćamo. Sljedeće.

Tačkom 11 Sporazuma opština se obavezala da u vremenu važenja sporazuma neće nikom drugom osim investitoru dozvoliti izgradnju stalnih ni privremenih objekata, niti korišćenja puta. Investitor nije na dionici izgradio nijedan privremeni ili stalni objekat, što po sebi produžava i vrijeme i iznos preostalog duga opštine. Takođe, upućujete nas na analizu dokumentacije u smislu da li postoji problem održavanja puta, odnosno da li su obje strane ispunile svoje obaveze i u slučaju spora da potražimo pravdu na arbitražnom sudu u Parizu. Ovdje nije riječ o narušavanju klauzule iz sporazuma u doslovnom smislu, niti o nesporazumima između nas i koncesionara. Radi se o očekivanjima građana Herceg Novog da će država, pogotovo nova vlast razumjeti koliki je ovo višegodišnji namet za građane i koliku barijeru predstavlja ova putarina. Ovdje se radi o tome da bi značajan broj stanovnika Trebinja i okolnih gradova ređe odabrao za jednodnevni izlet hercegnovsku obalu u odnosu na primjer na dubrovačku, ali građanima Trebinja je potrebno sedam konvertibilnih maraka (tri i po eura) da dođu do Dubrovnika odnosno Kupara, a samo za putarinu prema Herceg Novom šest eura.

Druga stvar je to da je ovo međudržavna granica, da naplatna rampa na ulaz u državu stvara jedan loš imidž ne toliko zbog cijene, već upravo jer se nalazi na samom ulazu u državu. Da na samom kraju radnog dana relaksiram situaciju - često nas turisti pitaju nakon što plate putarinu kada se priključuju na taj autoput. Ovdje se radi o tome da se na izvjesni način ispravi nepravda koja je činjena u prošlosti Opštini Herceg Novi od strane prethodnih vlasti. Dok su u drugim opštinama koje su bile lojalne prethodnim vlastima kapitalni projekti finansirani iz državnog budžeta, Opština Herceg Novi je svoje projekte finansirala samostalno. Dozvolite mi samo jedno poređenje.

Budžet uprave za javne radove za period od 2014. godine do 2020. godine iznosio je 340.232.000 eura. Od toga je za projekte u Opštini Herceg Novi izdvojeno 2.700.000 eura, što predstavlja manje od 1% budžeta Uprave za javne radove. Za opštinu koja je četvrta po veličini, na tromedi tri države i kapije u Evropskoj uniji - priznaćete da smo trpjeli, da kažem, svoj opozicioni status. Sigurno je takva situacija u budžetu Uprave za saobraćaj. Tako da očekujem od Vlade Crne Gore, od premijera u prvom redu, od resornog ministra i od ministra finansija da posvete pažnju ovom pitanju, cijeneći značaj ovog pitanja za Herceg Novi, za prekograničnu saradnju i troškove kojima su godinama izloženi građani Herceg Novog i Trebinja.

U dobroj vjeri, očekujem i pored ovog odgovora da Ministarstvo ne može u ovom trenutku predmetni putni pravac uzeti barem ne na način kako ja navodim u pitanju, ipak očekujem da će se do početka ljetnje turističke sezone ovo pitanje riješiti na zadovoljstvo svih građana Herceg Novog, Trebinja i brojnih turista. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (29.03.21 20:12:53)

Hvala kolegici Vujović.

Za kraj da samo kažem da je danas postavljeno 41 osnovno pitanje, ne računam dodatna, i dobijeno toliko odgovora. Da se zahvalim svima vama, zahvaljujem ministru i ministrima koji su bili prije.

Dakle, konstatujem da je današnji dan posvećen poslaničkim pitanjima završen, a rad nastavljamo sutra u 10h. Prva će odgovarati ministarka javne uprave, digitalnog društva i medija Tamara Srzentić, a prvo pitanje postaviće kolegica Maja Vukićević. Zahvaljujem još jednom svima.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:17:04)

Poštovane kolegice i kolege poslanici, nastavljamo Prvu posebnu sjednicu Prvog redovnog, proljećnjeg zasijedanja u 2021. godini.

Prije nego što nastavimo sa radom, samo kratku riječ je tražila potpredsjednica Branka Bošnjak. Izvolite, potpredsjednice.

BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 10:17:27)

Uvažene kolege, kao kopredsjedavajuća Ženskog kluba imam potrebu da se danas obratim kratko. Juče je bila jedna neprijatnost ovdje u sali i predsjednik Skupštine pomalo neoprezno, ali sigurno dobronamjerno u cilju poštovanja Poslovnika i sprovođenje reda na sjednici, dao je jedan komentar koji je možda izazvao neprijatnost kod kolegice Stanković. Iz tog razloga u ime Ženskog kluba pozivam sve poslanike i poslanice da vodimo računa i da sa više senzibiliteta se obraćamo jedni drugima i polemishemo sa stavovima i da probamo da izbjegnemo bilo kakve lične konotacije. Moram da iskažem i to da je predsjednik pokazao demokratski kapacitet i vrlo brzo je odreagovao na svom Tviter nalogu i izvinio se

poslanici Vuksanović-Stanković. Ja nadam se da mi ubuduće nećemo biti u prilici ni da se izvinjavamo, ni da dovodimo sebe u ovakvu situaciju. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:18:38)

Zahvaljujem potpredsjednici Bošnjak. Ja sam rekao ono što sam mislio sinoć u obraćanju javnosti. Vjerujte da nijesam mogao da vjerujem do kojih granica može da ide nedobronamjernost i zlonamjernost u tumačenju konverzacije kojoj ste svjedočili između mene i uvažene kolegice Vuksanović-Stanković. Moja politička sugestija je bila krajnje dobronamjerna čemu ste svi vi svjedočili, bila je u cilju poštovanja Poslovnika, smanjivanja tenzija i unošenja, afirmisanja jednog pozitivnog duha u radu ovog parlamenta i samog vođenja rasprave. Rekao sam i sinoć, ukoliko je kolegica Stanković drugačije razumjela ili ukoliko je imala neku nelagodu zbog zlonamjernih i nedobronamjernih tumačenja, ja upućujem riječi izvinjenja. Jer ako sunamjere bile krajnje najbolje. Ono što je sigurno da ste svi vi tome svjedočili onaj ko je realno sagledalo i dobronamjerno nema bilo kakve dileme o onima drugima naravno neću trošiti riječi. Kao što sam rekao dovoljni su sami sebi, ali ono što je sigurno ja ću uvijek insistirati na poštovanju Poslovnika, neću dozvoljavati kršenje procedura, unošenje tenzija, unošenje loše atmosfere, bilo da se radi o poslanicima ili o poslanicama, bilo da se radi o vlasti ili opoziciji, bilo kojoj političkoj partiji ili bilo kojoj drugoj pripadnosti. Tu ću biti jednak, biću ravnopravan i tu neće biti bilo kakve dileme, kao što nije bilo ni do sada, ja mislim da nije suština utonalitetu sa kojim se nekom obraćate u oštini kojom saopštavate svoje stavove, uvijek sam isticao da je po meni suština upravo u argumentima koje iznosite i mirnoći sa kojom to saopštavate. Naravno, ja ću davati ono što je do mene da u tom pozitivnom duhu ide rad i rasprave u ovom Parlamentu, a cjelokupna javnost će svjedočiti o radu svih nas po na osobi svjedoči na svim izborima koji su bili iza nas i svim izborima koji će biti u budućosti.

Idemo sada sa naravno prije prelaska na prvo današnje poslaničko pitanje, još jednom da posjetimo samo na proceduru zbog kolega koji su naši uslovno namjerno rečeno. Gosti želim ovom prilikom da ih pozdravim, uvažena ministarka Tamara Srzentić, koja će i prva danas odgovarati na poslanička pitanja, uvaženi ministar vanjskih poslova gospodin Radulović i Državni sekretar u Ministarstvu vanjskih poslova ambasador Ljubomir Mišurović, sve ih pozdravljam i želim im dobrodošlicu u ovaj naš zajednički visoki dom svih građana. Na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja, vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta, predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno, u trajanju do pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje, poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut, predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje da je shodno odredbi Poslovnika koja se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje do pet minuta. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Prelazimo sada na postavljanje pitanja. Prvo pitanje danas ministarki Srzentić, a to je ujedno i jedino pitanje koje je postavljeno ministarki Srzentić, postavice uvažena poslanica Vuukićević.

Izvolite, poslanice Vukićević.

MAJA VUKIĆEVIĆ (30.03.21 10:22:42)

Zahvaljujem, predsjedniče, poštovane kolege i kolegice, uvaženi članovi Vlade, poštovani građani Crne Gore,

Moje poslaničko pitanje upućeno je uvaženoj ministarki javne uprave, digitalnog društva i medija i prije svega želim da joj se zahvalim što je svoj odgovor dostavila na vrijeme i u pisanoj formi.

Moje pitanje za ministarku Srzentić bilo je: Da li ste zadovoljni radom Uprave za inspeksijske poslove u prethodnom periodu, je li to jedan od razloga zašto skoro četiri mjeseca otkako ste preuzeli funkciju još uvijek nijeste smijenili direktora Uprave za inspeksijske poslove Aliju Košutu?

Moram da pomenem da je u vrijeme kada sam postavila pitanje uvaženoj ministarki Srzentić, gospodin Košuta još uvijek bio na direktorskoj funkciji. Na Premijerskom satu koji je održan u četvrtak, premijer nas je informisao da je gospodin Košuta podnio ostavku. Drago mi je ako je moje pitanje ubrzalo taj proces jer su građani Crne Gore 30. avgusta glasali za promjene i od nas očekuju da ih sprovedemo. Naravno, kada govorimo o promjenama ne mislim na revanšizam, već na promjenu svega što je bilo loše u prethodnom sistemu. Nemam ništa lično protiv gospodina Košute, već je moje pitanje posljedica javno poznatih činjenica o rukovođenju Uprave za inspeksijske poslove o kojima ću nešto više reći kasnije u komentaru. Činjenica je da postoji nezadovoljstvo radom Uprave za inspeksijske poslove koja je u svom radu bila vrlo selektivna i kažnjavala protivnike bivšeg režima, dok su oni koji su bili podobni prolazili bez

kazne. Takođe se može reći da je Uprava za inspekcijske poslove donedavnog opstruirala i kontrolu mjera koje su ustanovljene borbom protiv kovida, što smo imali priliku da čujemo na saslušanju ministarke zdravlja, na sjednici Odbora za zdravstvo i to između ostalog je bio i jedan od razloga zbog kojeg sam vam i postavila ovo pitanje. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:24:10)

Zahvaljujem, poslanici Vukićević.

Sada pravo na odgovor ima ministarka Srzentić. Izvolite.

TAMARA SRZENTIĆ (30.03.21 10:24:15)

Poštovani predsjedniče Parlamenta, uvažene poslanice i poslanici, poštovane građanke i građani, Zahvalna sam na prilici da se danas nađem ovđe sa vama u poslaničkom domu i da odgovorim na vaša pitanja.

Poštovana gospođo Vukićević, hvala vam na postavljenom pitanju i ako smo već odgovor dostavili u pisanoj formi i ne bih ga ponavljala. Kako su se u međuvremenu određene okolnosti izmijenile, dodatno bih se osvrnula u odnosu na njih.

Da li sam zadovoljan radom Uprave za inspekcijske poslove u prethodnom periodu? Moram priznati da nakon što sam preuzela funkciju ministarke posebnu pažnju i napore moj tim i ja smo uložili da u prethodnim mjesecima uradimo kvalitetnu analizu sistema i inspekcijskog nadzora i evaluaciju rada Uprave za inspekcijske poslove. Uprava je u skladu sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru centralizovan organ za vršenje inspekcijskih poslova. Analiza koju smo sproveli je pokazala da projektom spajanja inspekcija pod jednom upravom nijesu u potpunosti postignuti zadovoljavajuće rezultati i samim tim je izostala bolja koordinacija inspekcija. Istom ovom analizom su date određene preporuke, sa cjelokupnom reformom inspekcijskog sistema, koja će u normativnom smislu biti prepoznata i održana kroz izmjene i dopune Zakona o inspekcijskom nadzoru. To će biti jedno od strateških fokusa rada Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija u narednom periodu.

Sa druge strane svjesni smo da decentralizovani model inspekcija ranije nije davao dovoljan kvalitet rada inspektora i kao takav pokazao je nizak stepen efikasnosti prekršajnog postupka, preplitanje nadležnosti i slično. U narednom periodu moramo pronaći pravi model funkcionisanja ove uprave, bilo da se radi o centralizovanom, decentralizovanom modelu ili nekom kombinovanom modelu, koji će najbolje odgovoriti potrebama naše države. Svakako je neophodno da imamo na umu da jedino udruženim snagama, osnaživanjem i većim ovlašćenjima u saradnji sa svim relevantnim organima možemo doprinijeti većoj produktivnosti i efikasnosti Uprave za inspekcijske poslove. To pokazuje činjenica da smo prije mjesec dana u trenutku usložnjavanja epidemiološke situacije izazvane COVID-19 pandemijom u našoj zemlji, donijeli odluku da moramo promijeniti model djelovanja, pa smo kroz osnaženo i koordinisano djelovanje nekoliko inspekcija Uprave za inspekcijske poslove i drugih organa efikasnije sprovodili kontrolisanje epidemioloških mjera. Aktivirali samo sve inspekcije i na dnevnom nivou sa njima koordinirali sprovođenje i izvršavanje svih aktivnosti, formirali smo nekoliko tima, pa su 150 inspektora u saradnji sa policajcima kontrolisali primjenu mjera na zatvorenom i otvorenom prostoru, dok su vojnici na punktovima dijelili maske, edukovali građane kako bi više računali o mjerama i poštovanju distance, ruke, maske. Sve ovo je doprinijelo da građani i građanke sve više poštuju epidemiološke mjere, a u poslednjih nekoliko dana marta vidimo i primjetan pad u broju novooboljelih, ali i u ukupnom broju aktivnih COVID 19 slučajeva u Crnoj Gori, zbog čega smo svi veoma srećni. Svjesni smo da ćemo uvijek imati nedostatak dovoljnog broja inspektora, kako bismo u svakom trenutku kontrolisali sve, ali moramo nastojati da koristimo postojeće kapacitete i da uvodimo modele rada koji će nam donijeti veću efikasnost, usmjerene rezultate, transparentnost, agilnost i uključenost što većeg broja lica na svim nivoima. Ovo ne važi samo za Upravu za inspekcijske poslove već za cjelokupnu javnu upravu.

Što se tiče drugog dijela vašeg pitanja, reći ću da je gospodin Alija Košuta, kao što ste pomenuli, prošle nedjelje podnio ostavku, a njegova ostavka će biti konstatovana na narednoj sjednici Vlade Crne Gore, a u razgovoru sa gospodinom Košutom saglasili smo se da je na određenim upravljačkim liderskim pozicijama potrebno da dođe do promjena, kako bismo sproveli neophodne reforme. Ovim putem mu se zahvaljujem na dosadašnjoj saradnji, želim mu sve najbolje u daljem radu. Na kraju, nadam se da sam uspjela odgovoriti na vaše pitanje, svakako stojim na raspolaganju za sve dalje komentare i unaprijed se radujem svim budućim dijalozima sa vama poslanicima. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:28:33)

Zahvaljujemo ministarki Srzentić.
Pravo na komentar, poslanica Vukićević. Izvolite.

MAJA VUKIĆEVIĆ (30.03.21 10:28:39)

Hvala ministarki Srzentić na odgovoru.

Drago mi je da ste uvidjeli da postoje određeni problemi u funkcionisanju Uprave za inspekcijske poslove i da ste već preduzeli neke mjere po tom pitanju. Moje pitanje vezano za gospodina Košutu bazirano je na Izvještaj Državne revizorske institucije koji je javno dostupan, u kojem su navedeni brojni primjeri kršenja propisa od strane onog koji je imao kontrolu nad inspekcijskim nadzorom u čitavoj zemlji. Pošto se u četvrtak, nakon što je premijer pomenuo da je gospodin Košuta dao ostavku, od strane opozicije čula tvrdnja kako on pošteno radio svoj posao, izniječū samo dio onoga što je utvrdila revizija. Tako je revizijom utvrđen niz nepravilnosti pri zapošljavanju radnika, nijesu ispoštovane procedure pri zasnivanjima radnih odnosa, u radne knjižice su upisani ugovori o dijelu, u Izvještaju revizije zapošljavalo se mimo kadrovskog plana. Apsurdno je da im inspekcija koja kažnjava ljude i privredne subjekte i sama krši zakon, a posebno apsurdno kada to čini u oblasti zapošljavanja. Takođe, utvrđene su brojne zloupotrebe po pitanju trošenja sredstava kojima raspolaže Uprava za inspekcijske poslove. Uprava je takođe zaključila i Ugovor o iznajmljivanju 40 vozila u vrijednosti od 720 hiljada eura za 48 mjeseci. Dakle, nije ih kupila nego platila čak 720 hiljada eura za iznajmljivanje 40 vozila što znači da je prosječna cijena po vozilu bila 18 hiljada eura i to samo za iznajmljivanje. Sigurna sam da su se za taj iznos ova vozila mogla kupiti umjesto što su iznajmljena. Isti ugovor je proglašen povjerljivim, a u momentu zaključenja ovog ugovora uprava je raspolagala sa čak 115 vozila. Nije čudo što smo od strane opozicije čuli tvrdnje da je gospodin Košuta radio ispravno, jer to je način na koji su oni voljeli i vodili Crnu Goru u prethodnom periodu. Crna Gora je zbog takvog shvatanja poštenja od strane današnje opozicije prethodnih 30 godina opljačkana, opustošena i na kraju duboko podijeljena zemlja.

Još jednom zahvaljujem ministarki Srzentić na odgovoru i nadam se da će se sprovesti reforme koje su potrebne, jer gospodin Alija Košuta je samo jedan od mnogih koji su i dalje na funkcijama iz prethodnog režima. Nadam se da će se promjene dešavati mnogo brže jer to je ono što su građani izglasali 30.avgusta, to je ono za što su se borili i članovi Vlade i svi u parlamentarnoj većini moramo da budemo svjesni da smo dobili povjerenje ljudi koji su u prethodnom periodu mnogo trpjeli, izdržali sva moguća iskušenja i na svima nama je odgovornost da to povjerenje ne iznevjerimo. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:30:51)

Zahvaljujemo poslanici Vukićević, zahvaljujemo ministarki Srzentić na datim odgovorima.

Sada prelazimo na poslanička pitanja upućena ministru vanjskih poslova gospodinu Raduloviću.

Prvo će poslaničko pitanje postaviti poslanik Jovan - Jole Vučurović, a neka se pripremi poslanik Luid Škrelja.

Izvolite, poslaniče Vučuroviću.

JOVAN VUČUROVIĆ (30.03.21 10:31:16)

Hvala, gospodine predsjedniče, pozdravljam sve poslanike i javnost, gospodina ministra.

Moje pitanje je vrlo prosto:

Kada će Vlada Crne Gore povući odluku o protjerivanju ambasadora Republike Srbije gospodina Vladimira Božovića?

Kao što je poznato, ambasador Srbije Vladimir Božović protjeran je iz Crne Gore negdje novembra prošle godine, čini mi se uoči izglasavanja nove vlade Crne Gore 28. novembra. Dakle, protjeran je bez ikakvog razloga, to je moj stav. Bivši režim za zlo je uzeo jedan komentar vezan za Veliku skupštinu srpskog naroda u Podgorici 1918.godine, iako je taj komentar gospodina ambasadora bio i primjeren i korektan. On je u tom komentaru prosto slavio oslobođenje i ujedinjenje, a oslobođenje i ujedinjenje su vjerovatno najvažnije tekovina za jedan narod, pa sam tim i za naš ako gledamo kompletnu našu tradiciju i istoriju i sa njegovim komentarem se sigurno slaže i većina građana Crne Gore. Lično sam povodom toga čina tada kazao da ambasadora Božovića nije protjerao Crna Gora, njega je tada protjerao montenegrinski ekstremizam, jedna pojava koju danas gledamo u Crnoj Gori, jedna ružna i nedolična

pojava koju danas gledamo u Crnoj Gori, po gradovima Crne Gore, koja se ispoljava na najekstremnije i najružnije načine. Pravo da vam kažem, gospodine ministre, očigledno sam, naivan po prirodi, mislio da će nova Vlada odmah po stupanju na dužnost vratiti u Crnu Goru ambasadora Božovića, i zbog odnosa najbližih sa Srbijom, a i samim tim zbog toga što je Srbija reagovala krajnje korektno i diplomatski zrelo jer nije napravila isti revanšistički potez prema Crnoj Gori, nego je ambasadora Tarzana Miloševića vratila posle, čini mi se, dva dana u Beograd i treba pozdraviti taj potez. Na isti način mislim da je mogla regovati tada i Crna Gora, dakle vlast koja se uspostavila nedugo nakon protjerivanja, ali prošla su četiri mjeseca, a ambasador Srbije nije vraćen, nije se vratio u Podgoricu, iako je protjeran ne diplomatskom odlukom, nego je ta odluka bazirana na mržnji, na antisrpsstvu i na klasičnoj osveti.

Daće mi gospodin Bečić nekih tridesetak sekundi. Hvala vam.

Da povučem jednu paralelu. Mi danas ovdje imamo od strane ambasadora stranih država, posebno zapadnih zemalja, imamo jedan klasični plotun, jednu paljbu po svemu što se dešava u Crnoj Gori i miješanje u unutrašnje stvari Crne Gore po svim pitanjima, od tužilačkih zakona do sudstva, do onoga što se dešava u policiji. Bilo što što se dešava u Crnoj Gori podložno je komentaru i naredbama stranih ambasada, posebno ovo što se poslednjih tri-četiri dana dešava bez ikakvog razloga ministru pravde koji nije rekao ništa, čini mi se, strašno, ali on je izložen najstrašnijoj paljbi sa svih strana. Dakle, nijesam čuo nijednu notu osude od strane Minsitarstva vanjskih poslova Crne Gore upereno u pravcu Ambasade Amerike, Ambasade Britanije, Ambasade Njemačke, Delegacije Evropske unije, dakle bilo čime da ste stavili do znanja da vam je bitan ministar pravde i vaš kolega da ga zaštitite. Da kažete prosto, vi ne možete da se ponašate, nalazite se u drugoj državi, nije vaše, ovo nije protektorat, nije vaše da se tako ponašate. Sa druge strane ništa se ne radi po pitanju ambasadora Božovića, trenira se strogoća na onima koji su nam najbliži, a po mom mišljenju nad onima koji su isti što i mi. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:36:01)

Hvala.

Sada ima pravo na odgovor ministar Radulović. Izvolite, ministre.

DORĐE RADULOVIĆ (30.03.21 10:36:08)

Uvaženi predsjedniče Paralamenta, uvažene poslanice i poslanici, uvaženi gospodine Vučuroviću, Hvala vam na pitanju. Ovo pitanje već četiri mjeseca se spočitava ovoj vladi iako je ova vlada u ovom slučaju krivac bez krivice.

Kako ste pravilno rekli, 28. novembra ili 27. novembra prethodna vlada je uručila notu Srbiji kojom je proglasila Aleksandra Božovića za osobu nongrata i Vlada Crne Gore, prosto rečeno, kao što sam ja to već nekoliko puta ponovio, ne može da povuče odluku o proglašenju gospodina Božovića za osobu nongrata a da ne krši konvencije. Imajući u vidu da se nalazimo u kući zakona, a svaki parlament je kuća zakona, ja ne mogu da očekujem ni od kog da traži od ove vlade da krši zakon, a konvencije su takođe jedna vrsta zakona. Ukoliko je ova vlada potpuno posvećena poštovanju svih zakona, konvencija, ne može se od nas očekivati da te konvencije kršimo.

Što se tiče slučaja ambasadora Božovića, ja sam već nekoliko puta javno rekao da ove odluke nikad nisu poželjne i da prosto ne priliče dobrosusjedskim odnosima i bliskim odnosima koje treba da imaju Srbija i Crna Gora. Iz prostog razloga što ne možete da se zalažete za dobrosusjedsku saradnju a da istovremeno proglašavate da dvije zemlje proglašavaju jedna drugoj ambasadore za osobu nongrata, to prosto ne ide tako. Bez obzira što ko mislio o izjavama ambasadora Božovića, da sam ja tada bio na ovoj poziciji na kojoj sam sada, ja bih drugačije postupio, sa mnogo više sentimenta. Dakle, razgovarao bih, jer kao što sam i rekao, za svađu uvijek ima vremena, u evropskom duhu, u dobrosusjedskom duhu i mislim da bih obavio koliko god je potrebno razgovora da upozorim gospodina Božovića na ponašanje ukoliko njegove izjave povređuju osjećaj crnogorskog nacionalnog bića. Međutim, ono što želim da vas uvjerim je svakako da ova vlada ne želi da gleda u prošlost. Već četiri mjeseca se vraćamo na jednu te istu temu - gospodin Božović, gospodin Božović, to je za nas, za ovu vladu, ukoliko želimo da poštujemo konvencije i zakone, završen slučaj. Mi smo okrenuti ka budućnosti i samo želim da kažem šta smo do sada odradili u poboljšanju odnosa sa Srbijom, jer mi želimo da gradimo sa Srbijom najbliže moguće odnose, naravno zasnovane na principima suvereniteta i nemiješanja u unutrašnje stvari. Već u prvoj nedjelji mandata ja sam pozvao gospodina Selakovića u cilju prevazilaženja svih naših razlika, u cilju udahnuća novog života u naše bilateralne odnose. Takođe i premijer Krivokapić je uputio poziv gospođi Brnabić da u što skorijem periodu posjeti Crnu Goru.

Jako važno je da pomenemo da je Srbija bila takođe prva država koja je donirala vakcine za borbu protiv kovida 19 i mi to jako cijenimo, to je dakle u duhu prijateljstva i dobrosusjedskih odnosa, a takođe jako je važno reći da resorni ministri funkcionišu i sarađuju vrlo blisko bez obzira da li je ambasador Božović za Srbiju ambasador ili da li ga ova vlada smatra i dalje ambasadorom Srbije. U tom smislu samo bih želio bih da podsjetim na posjetu gospodina Leposavića, ministra pravde, koja je bila nedavno Srbiji, a takođe i nedavno je ministarka zdravlja Jelena Bojović Borovinić bila u radnoj posjeti Beogradu, tako da veze naše dvije bliske zemlje se njeguju. Radim na približavanju odnosa i mislim da ne bismo stalno trebali da se vraćamo na bilo koja personalna i lična rješenja ili prepreke koje mogu da otežavaju tu saradnju.

Ja lično, imajući u vidu da sam iz diplomatije, znam i vjerujem da Srbija, zemlja koja ima dugu istoriju uspješne diplomatije, koja ima i vanserijske diplomate od kojih neke imam zadovoljstvo da lično poznajem, siguran sam da može da pošalje novog ambasadora koji će bliže da radi na približavanju naše dvije države i naroda i očekujem da Srbija u narednom periodu odredi osobu koja će biti novi ambasador. Ipak, ukoliko je izbor Srbije, naravno to je njeno suvereno pravo, da gospodin Božović bude njen i dalje ambasador, isko kao što je gospodin Krivokapić to rekao, mi nemamo ništa protiv kao vlada, mi to prihvatamo, cijenimo, poštujemo i onda u tom slučaju mora da se pokrene procedura za dobijanje agremana i ukoliko se taj agroman da onda ćemo mi to pozdraviti. Međutim ono što moram takođe da kažem je da bi ponovno traženje agremana za gospodina Božovića bio ipak presedan u diplomatskoj praksi. Stoga smatram ja lično i Vlada Crne Gore da bi u duhu bliskosti, prijateljstva, zajedničke prošlosti i što je još važnije zajedničke evropske budućnosti, trebalo zajedno da radimo da nađemo rješenje koje bi bez ikakvih hipoteka prošlosti, političkih ili personalnih hipoteka, omogućilo da nastavimo i da pređemo na saradnju između dvije zemlje za dobrobit građana i Crne Gore i Srbije.

U međuvremenu ja vas uvjeravam, ja lično i Ministarstvo vanjskih poslova, da radimo na poboljšanju odnosa sa Srbijom kao i sa svim državama u regionu, jer je jedan od stubova crnogorske spoljne politike dobrosusjedska saradnja. Bez stabilnog regiona i bez bliskih odnosa u regionu mi ne možemo koračati ka našoj evropskoj budućnosti. Hvala vam puno.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:43:14)

Zahvaljujem ministru Raduloviću.

Pravo na komentar, poslanik Vučurović. Da li koristite samo pravo na komentar ili na dopunsko pitanje, poslaniče Vučuroviću?

JOVAN VUČUROVIĆ (30.03.21 10:43:25)

... u sljedećih tri - četiri minuta.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:43:29)

Tri minuta pravo na komentar. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (30.03.21 10:43:30)

Prije svega svaki od pomenutih, zaista sjajnih diplomata koje Srbija ima je kazao da ste mogli da vratite gospodina Božovića i da to nije bio problem ni zakonski ni bilo koji drugi. Meni je, pravo da vam kažem, zasmetalo ovdje i volio bih da se tako odnosite i prema opoziciji i prema predsjedniku DPS-a Milu Đukanoviću. Ovdje ste nastupili prema meni, sad nijesam ja toliko osjetljiv, malo nekorektno spočitavajući meni da pokušavam da kršim zakon. Pravo da vam kažem, gospodine Raduloviću, vi ste pripadali 10 godina kroz to što ste bili funkcioner Ministarstva vanjskih poslova najkriminalnijem režimu u Evropi, a možda i u svijetu, a ja taj režim zovem zločinački jer je po svim svojim karakteristikama zločinački režim. Vi ste pripadali takvom režimu, nijeste bili nešto vidljivi, ali ste pripadali tom režimu. Dakle, meni spočitavati da pokušavam da kršim zakon u bilo kojem dijelu nije korektno, nije fer. Ovdje ću se zaustaviti jer imam prema vama i respekta i posebno zbog nekih drugih relacija koje neću sada ovdje da pominjem, ali želim da kažem da u kampanji koalicije Za budućnost Crne Gore kojoj sam bio šef medijskog tima, sa ponosom to ističem i pozdravljam ljude koji su bili tada sa mnom, tu je i gospodin Kovačević i drugi ljudi, mi smo definisali jasno kad uzmemo vlast koji su to spoljopolitički prioriteta koje će imati Crna Gora. Jedan od tih spoljopolitičkih prioriteta je bio najbliži odnosi sa Srbijom. Dakle, mi kao najbrojniji klub smo to definisali i

glasali za Vladu u ubjeđenju, u vjeri da će to biti tako, a šta smo imali sa druge strane? Imali smo potvrđivanje odluke o tome da ambasador Božović bude protjeran iz Crne Gore. Nas su kontaktirale brojne organizacije, udruženja, čak i sportski klubovi iz Crne Gore koji su uznemireni bili time da se ništa ne radi na tom polju, jer im je bio značajan i gospodin Božović i projekti koje su počeli sa njim. Gospodin Božović je naš Nikšićanin, ali eto, desilo se to da, po meni, niste u pravu, da ste mogli da vratite i možete da vratite gospodina Božovića na mjesto ambasadora. Ja ovo govorim, vjerujte mi, iz najbolje namjere. Ne da vas nešto kritikujem previše, nego da se prenete, da se probudite u čitavoj Vladi, makar u dijelu Vlade koja je čini mi se zaspala i koja ne želi demontažu onoga bivšeg režima. Dakle, i ovo se odnosi na to, vjerujte mi. Jer, većinska Crna Gora je doživljela više puta poraze ovdje. Većinsko mišljenje Crne Gore je pregaženo više puta i u pitanju priznanja lažne države Kosovo, i sankcija Rusiji, i ulaska u NATO. Sve te odluke su donešene protivno većinskoj volji građana Crne Gore, a i ova odluka o protjerivanju ambasadora Božovića je protivna većinskoj volji građana Crne Gore i važno je da razmišljamo i vi i ja o tome da nas posmatraju građani, a posebno ja sad ovdje direktno govorim o Srpskom narodu, koji je dominantno učestvovao u promjenama 30. avgusta i kome je dosta i ucjena, i diskriminacije, i progona, i koji očekuje najzad promjene...(prekid) neke druge opcije da se vide golim okom.

Ja sad želim da postavim dopunsko pitanje - Kada ćete donijeti odluku o smjeni, opozivu ako koristim rječnik primjeren diplomatiji, ambasadorke Milice Pejanović Đurišić, odnosno zašto do sada nije donijeta ta odluka?

Ja ne moram ovdje da predstavljam ko je Milica Pejanović.
Mogu li da obrazložim?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:48:10)

Trideset sekundi može.
Već ste prešli minut, ali ok.

JOVAN VUČUROVIĆ (30.03.21 10:48:17)

Ne moram da obrazlažem ko je Milica Pejanović Đurišić, koliko ona znači u toj nomenklaturi DPS-a. Dakle, ona je jedan od simbola režima koji je uništavao Crnu Goru prethodnih godina i ja odavno pomno pratim šta se dešava u Ministarstvu vanjskih poslova jer sam u prošlom sazivu bio i član Odbora za međunarodne odnose i znam koliko su to komplikovane stvari, ali znam kroz ono što se dešavalo u tom ministarstvu da kažem da ono ni u kom slučaju ne može dobiti prelaznu ocjenu, to je ono ministarstvo koje je vodio Srđa Darmanović. Čak bih rekao da je bilo prepoznato po antisrpsstvu, po mržnji, po antiprpravoslavlju. Iz toga ministarstva su svojevremeno izašle najteže poruke vezane za našu crkvu, za naš narod. Čak se pozivalo na paljenje hramova, na paljenje vjernika u hramovima. Dakle, ja mislim da ta praksa najzad mora da se prekine. Čak moram da pomenem i to, nemojte mi zamjeriti, gospodine Bečiću, da ta osoba koja je pominjala paljenje hramova je kažnjena nekom smiješnom sudskom kaznom, a tu kaznu su platila trojica ambasadora. To se nikade nije desilo niđe da ambasadori plaćaju kaznu za rasizam i za fašizam.

I poslednja rečenica...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:49:33)

Birajmo riječi i završavajte, molim vas.

JOVAN VUČUROVIĆ (30.03.21 10:49:39)

Ja mislim da i vi mislite da je ona izjava bila u rangju rasizma i fašizma. Dobro.

Morate biti, gospodine Raduloviću, energičniji, morate biti odlučniji u obračunu sa kadrovima bivšeg režima jer mislim da se slažete da Milica Pejanović Đurišić nema šta da traži u diplomatskoj mreži ove Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:50:01)

Sada pravo na odgovor na dopunsko pitanje ministar Radulović. Izvolite.

DORĐE RADULOVIĆ (30.03.21 10:50:08)

Poslaniče Vučuroviću,

Samo jedno malo pojašnjenje prema vama lično. Mislim da se nismo dobro razumjeli. Zaista ako ste shvatili moje obraćanje vama kao nekorektno, mislim da je samo nesporazum i ništa više. Ja sam samo hipotetički govorio, dakle ne obraćam se sada vama konkretno, nego da bilo ko u ovoj kući koja je dom zakona, koja donosi zakone prema kojima svi treba da se odnosimo ukoliko želimo da imamo vladavinu prava, može da očekuje, vama lično se ne obraćam, dakle može da očekuje od Vlade da krši konvencije koje su takve ustaljene kakve jesu. Ja ih nisam pisao, vjerujte mi, one su napisane 1961. godine, ja tada nisam bio ni rođen.

Što se tiče ambasadora unutar crnogorske diplomatije, konkretno o gospođi o kojoj je bilo riječ, vi znate da je jedan dio ambasadora opozvan. Sa jednim dijelom ambasadora značajnim su sprovedene konsultacije i vraćeni su na svoja radna mjesta. Postoji takođe još jedan dio ambasadora koji je ostao ovdje na konsultacijama među kojima je i gospođa Milica Pejanović Đurišić i o svim daljim opozivima, eventualnim opozivima, javnost će biti blagovremeno informisana u skladu sa diplomatskom praksom i sa diplomatskim uzusima.

Što se tiče Ministarstva vanjskih poslova, s obzirom da ja dolazim iz te struke i da cio svoj život se bavim samo diplomatijom, ja sam potpuno saglasan sa vama da Ministarstvo mora da bude servis svih građana zato što diplomate su državni službenici iako imaju posebna zvanja, posebne vještine isto kao što su vojnici u službi građana i kao što je policija u službi građana. Ono što je moja želja kao ministra, koliko god ja bio ministar, da napravimo od diplomatije esnaf koji će biti profesionalan i koji će da radi svoj posao bez obzira na to ko je na vlasti. Mislim da je to jedan normalan, racionalan, korektan pristup jer diplomatija ne treba da bude u službi niti jedne političke partije, treba da bude u službi jedino građana.

Što se tiče gospođe koju ste pomenuli, znam na koga aludirate, samo bih vas ispravio donekle, nije da ja branim mog prethodnika s kojim zaista imam jedan korektan odnos, ali na kraju dana taj slučaj se završio otkazom. To su uradili ambasadori koji su zbog toga što su uradili bili disciplinski gonjeni i bili su disciplinski procesuirani i zbog toga su i sankcionisani. Želim da pošaljem sa ovog mjesta pozitivnu poruku da je Ministarstvo vanjskih poslova servis svih vas, a vi ste predstavnici građana, ujedno servis svih građana i da svako kome treba diplomatsko-konzularna ustanova bilo gdje u svijetu može da se obrati nama. Prvo meni može kao ministru da se obrati jer ja imam vrlo neposredan odnos s mojim saradnicima, a i što me saradnici i prepoznaju, pa onda i našim diplomatsko-konzularnim predstavništvima koji će na najbolji mogući profesionalni način da rade svoj posao.

Jedini uslov koji ja imam pri odabiru mojih saradnika je jedan, a to je profesionalizam i mislim da je to jedan korektan uslov i kažem vam ukoliko je bilo pojedinih kontroverznih imenovanja do sada u crnogorskoj diplomatiji, a ja se tu slažem s vama da su pojedina imenovanja bila kontroverzna, vjerujem da ni sa ovom vladom ni sa svim budućim vladama, ko god bio ministar spoljnih poslova, ta praksa će biti prekinuta. Kao što rekoh, želim da napravim esnaf koji će da služi svim građanima za dobrobit Crne Gore i za propagiranje i za borbu za njene spoljopolitičke prioritete. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:54:57)

Zahvaljujem ministru Raduloviću.

Sada idemo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Luid Škrelja, a neka se pripremi poslanica Simonida Kordić.

Izvolite, poslaniče Škrelja.

LUID LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 10:55:14)

Hvala, gospodine predsjedniče Skupštine Bečiću.

Uvažena potpredsjednice Bošnjak, poštovani ministre Raduloviću sa saradnikom, uvažene ministrice Srzentić i Injac, poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi građanke i građani Crne Gore,

Na početku bih volio da izrazim jedno čuđenje u odnosu na ministra Radulovića, jer dok je kolega Vučurović pričao, naprosto okarakterisao gospodina Radulovića kao pripadnika kriminalne organizacije više

od 10 godina, on je sve vrijeme klimao glavom. Znači prihvatio je tu činjenicu da je bio, ne znam koja je to organizacija, ali me začuđuje ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:56:03)

Poslaniče Škrelja, posljednji stav 188. člana - poslanik ne može govoriti povodom poslaničkog pitanja, odgovora na poslaničko pitanje i komentara drugog poslanika. Vi ste iskusan poslanik, to dobro znate. Molim vas da pređete na postavljanje vašeg poslaničkog pitanja. Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 10:56:27)

Hoću, uvaženi predsjedniče.

Ja jesam iskusan poslanik, ali od kada ste vi počeli da vodite sjednicu meni izgleda kao da sam početnik, jer svaki put kada počnem da pričam nema šanse da me vi ne prekidate.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:56:41)

Znači niste ranije dobro savladali Poslovnik i ja vam pomažem da ga savladate, idemo u dobrom pravcu, napredujete.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 10:56:49)

Ne, vi mi uopšte ne pomažete, non-stop mi odmažete, ali u svakom slučaju nećete uspjeti da me dekoncentrišete. Ja čim počnem da pričam vi imate potrebu da intervenišete.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:56:52)

To mi nikad nije bila ni namjera. Evo izvolite.

Samo da ukažem na Poslovnik jer ste željeli da polemishete sa drugim poslanicima u odnosu na drugo pitanje.

Vaše je vrijeme, izvolite slobodno, zadovoljstvo mi je da vas čujem.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 10:57:11)

Nije korektno svaki put kad ja započnem priču, ja samo konstatujem neke stvari šta se događa u ovoj sali.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:57:17)

Ne vas, svakog u ovoj sali, kao i maloprije kolege, svakog u ovoj sali bez obzira je li sa strane vlasti ili opozicije kada krene u kršenje Poslovnika. I to krajnje pristojno i civilizovano.

Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 10:57:28)

Vi ste trebali da opomente i sebe i koleginicu Bošnjak što ste na početku ove sjednice zloupotrijebili mikrofon, pa ste pričali ono što je juče bilo.

Mogu li ja da nastavim ili da odustanem od pitanja?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 10:57:38)

Naravno da možete, imate sve vrijeme i evo od ovog trenutka će vam teći vrijeme. Znači sve ovo je bilo nagradno za vas. Izvolite, poslaniče Škrelja.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 10:57:48)

Uvaženi ministre vanjskih poslova, ne spoljnih nego vanjskih poslova, kad budete promijenili spoljnih onda ćete biti ministar spoljnih poslova, sada ste ministar vanjskih poslova, gospodine Raduloviću, poslaničko pitanje:

Posto ste počeli to jest najavili rekonstrukciju diplomatske mreže naše države .opozivom nekoliko ambasadora na neprimjeren način, ne poštujući nijednu dobro poznatu diplomatsku praksu, nazivajući ih ljudima koji su radili na štetu države, a da pri tom za takvu konstataciju nijeste nijedan dokaz prezentovali javnosti, zanima me sledeće: Da li ste počeli proceduru imenovanja novih ambasadora i da li ste naišli na očekivani otpor i dodatna objašnjenja od strane država prijema?

Ovo pitanje jeste da je malo opširno, pošto kao član apostolske vlade koja je podržana od strane koalicije na čelu sa Demokratskim frontom, zanima me kada ćete početi proceduru poništenja priznanja samostalne i nezavisne države Kosovo, koja je bila jedna od glavnih predizbornih obećanja navedene koalicije i da li je istina da biste to vrlo rado uradili da se ne plašite da bi pala Vlada, kako je izjavio vaš uvaženi predsjednik Vlade.

Obrazloženje ću dati, naveo sam u pitanju, na samoj sjednici.

Mogu li, gospodine predsjedniče, vrlo kratko?

Znam, ali volim da pitam predsjednika.

Što se tiče prvog dijela pitanja, obrazložio bih vrlo kratko jednom rečenicom. Ne činite nikad ništa što se protivi vašoj savjesti, pa čak ako to od vas traži i vlast koja vas je postavila na tu funkciju. Ovo podrazumijeva vaš prethodni staž u Ministarstvu vanjskih poslova koji je vodila Demokratska partija socijalista.

Ovo može da se odnosi i na drugi dio postavljenog pitanja uz dodatak. Ovo ću pokušati da citiram: "Veličanstvena hrišćanska pobuna u Evropi u 21. vijeku gdje smo imali više od 100 hiljada nogu na ulici, onda imamo 13 pari ruku u Vladi i 41 u Skupštini, sada možemo da ispravljamo sve nepravde, jednu po jednu". Ovo je izjavio apostol krstoljubivi premijer Krivokapić. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 11:00:34)

Zahvaljujem poslaniku Škrelji.

Pravo na odgovor, ministar Radulović. Izvolite, ministre.

ĐORĐE RADULOVIĆ (30.03.21 11:00:41)

Uvaženi gospodine Škrelja, samo malo pojašnjenje.

Ja sam i vama klimao glavom dok ste izlagali što apsolutno ne znači da se slažem sa vašim konstatacijama, tako da, ako već gledate moj govor tijela, ja bih rekao da klimanje glavom znači primam k znanju to što govorite i pažljivo slušam.

Nemojte mi zamjeriti, molim vas, ali cijelo ovo vaše pitanje nekako mi djeluje da vi sami sebi postavljate pitanje i sami sebi dajete odgovor. Čini mi se da je možda malo pitanje uvredljivo, ne lično meni, ja vam kažem da imam jako puno prakse u diplomatiji tako da nije to sporno. Ali, ukoliko vidite atribute koje ste stavili "apostolska", "krstoljubivi" itd, ja nisam ovdje ničiji advokat svakako, nego eto samo vam kažem, vi ste neko ko je na lijevoj strani, dakle pripadnik Demokratske partije socijalista, socijalisti su ljevica, trebalo bi da imaju malo više sentimenta prema nekim takvim frazama i izrazima koji možda mogu biti uvredljivi za pojedine. Što se mene lično tiče, slobodno možete da me nazivate i apostolom i ne znam čim već, ali samo moja prijateljska sugestija, ništa više.

Što se tice vašeg pitanja koje, kažem vam, djeluje mi da ste sami sebi postavili pitanje i dali odgovor, ja sam to nekako klasifikovao na dva načina.

Što se tiče imenovanja novih ambasadora, ja vas informišem da su obavljeni već preliminarni razgovori sa kandidatima za ambasadore i Vlada će, na nekoj od narednih sjednica pokrenuti imenovanja, a u skladu sa dogovorom gospodina Đukanovića, predsjednika, potpredsjednika Vlade gospodina Abazovića i mene koji je bio u januaru. Naravno, sve će procedure biti ispoštovane i o svemu će biti obaviješten gospodin Đukanović.

Što se tiče drugog dijela vašeg pitanja koje se tiče Kosova, ako sam dobro shvatio, moram samo fakticitet da pobrojim, Vlada Crne Gore je priznala Kosovo 2008. godine, a diplomatski odnosi su uspostavljeni 2010. godine. Imajući u vidu koalicioni sporazum, dogovor lidera tri koalicije gospodina predsjednika Parlamenta Bečića, potpredsjednika Vlade Abazovića i gospodina premijera Zdravka Krivokapića, jasno se predviđa da nova Vlada neće pokrenuti postupak za povlačenje priznanja nezavisnosti Kosova. Šta to znači? To znači da će se bilateraini odnosi i dalje unapređivati na osnovu ustaljene dinamike, a Crna Gora, kao što sam odgovorio i gospodinu Vučuroviću u prethodnom pitanju, posvecena je dobroj regionalnoj saradnji. Od tri stuba spoljne politike ili vanjske politike, kako god ko želi, pored evropskih integracija, NATO-a, tu je i dobra regionalna saradnja koja je stub naše spoljne - vanjske politike i to je izgradnja bliskih veza sa svim susjedima a u cilju dugoročne stabilnosti na zapadnom Balkanu. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 11:04:24)

Zahvaljujem ministru Raduloviću.
Pravo na komentar, poslanik Škrelja. Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 11:04:33)

Hvala, uvaženi predsjedniče Skupštine.

Ja ne razumijem, iskreno da vam kažem, gospodine ministre, vašu ljutnju i nervozu po tom pitanju. Mada, da vam iskreno kažem, u Albaniji kad hoće da potvrde nešto što se kaže a to se radi gestovima glave, za ono što je pozitivno kažu ovako, a ne ovako, ali to je vaša stvar. Tako da ne treba da se ljutite oko toga.

Oko ovoga što meni prebacujete da sam ja postavio pitanje samome sebi i dao sam odgovor. Ne, nijedan odgovor od vas nijesam dobio. Znači nijedan odgovor, iako ste napisali pola stranice, nijedan odgovor. Vi ste rekli ono što svako zna u Crnoj Gori koji zna da čita i piše, da je Kosovo samostalno nezavisna država i da je priznata 2008. godine kada ste vi bili u Ministarstvu vanjskih poslova i nisam očekivao da će drugačije biti dok ste vi ministar, ali ja sam vas pitao da li postoji u Vladi mimoilaženja po tom pitanju u odnosu na ono što ste izjavili tokom predizborne kampanje ili na ono što su izjavili oni koji su vas podržali da budete ministar vanjskih poslova. Vi o tome ni riječ nijeste rekli. Ja nisam dobio nijedan odgovor, kamoli da sam ja sebi dao odgovor. Ja sam za sebe znam odgovor, ali od vas nijesam dobio, jer očigledno nećete da ulazite u suštinu problema što je opet vaša stvar i što ja cijenim što ste vi rekli. Inače ne biste napisali ono što ste mi napisali, ali ja neću da čitam to obrazloženje, ali ću da čitam ono što su objavili i što su obznanili javnosti oni koji su vas izabrali da budete ministar vanjskih poslova i to je suština priče i mog pitanja koje sam postavio. "Da sam bio predsjednik Vlade Crne Gore u situaciji kada Crna Gora još nije priznala Kosovo, nikada ne bih dao saglasnost da se to desi", izjavio je u intervjuu za Blic premijer Vlade Crne Gore Zdravko Krivokapić. Izvolite, imate dodatno pitanje?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 11:06:45)

Samo nastavite izlaganje, poslaniče Škrelja.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 11:06:48)

"Govoreći o odnosu sa Srbijom, ali i o politici Crne Gore prema Kosovu, Krivokapić kaže da će jedan deo građana njegove zemlje uvek gledati Kosovo kao sastavni deo Srbije. Pitanje Kosova i Metohije je za deo stanovništva Crne Gore emotivno pitanje par ekselans i potpuno je jasno da oni smatraju da je Kosovo neotuđivi deo Srbije, poručio je Krivokapić. Kako kaže, ovaj deo naroda Crne Gore će uvek imati stav ma kakav na kraju bude dogovor Bograda i Prištine. On navodi da ne bi pristao da Crna Gora prizna nezavisnost Kosova da je 2008. godine bio premijer. Međutim, dodaje i da bi povlačenje odluke tadašnje vlade sada značilo i propast njegove." Tu je suština mog pitanja što sam vam postavio, a niste mi odgovorili. "Sve je završeno pre mog dolaska u Vladu i pre ove Vlade. Čuo sam i one koji kažu - pa tu odluku je donela Vlada neka je Vlada i povuče. Hipotetički, da to i uradimo Vlada bi pala u Skupštini. Na prvom sledećem zasijedanju DPS bi uradio sve da ponovo formira vladu i ponovo donese istu odluku za Kosovo".

To je suština moga pitanja, uvaženi ministre. Ja dalje neću da idem, što su drugi rekli po tom pitanju, jer stvarno postaje demode.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 11:08:11)

Samo jedno pitanje - da li se sada radi o dopunskom pitanju.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 11:08:18)

Sada bih dopunsko pitanje.

Vrlo kratko. Uvaženi ministre, danas ...(prekid) da čitamo izjavu vašega potpredsjednika Vlade koji kaže da onaj koji ne priznaje genocid u Srebrenici ne zaslužuje da bude član ove vlade. Interesuje me šta vi mislite o tome. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 11:08:40)

Zahvaljujem poslaniku Škrelji.

Poslanik Radulović ima pravo na odgovor na dopunsko pitanje.

ĐORĐE RADULOVIĆ (30.03.21 11:08:48)

Gospodine Škrelja,

Ukoliko me već pitate, citiram vas: "Nešto što svako zna u Crnoj Gori." Ne znam zašto me uopšte pitate opštepoznate stvari. Opet znate odgovor na pitanje, ne znam čemu onda to pitanje uopšte. To mi malo liči, nemojte molim vas da se uvrijedite, ali kao demagogija.

Što se tiče Vlade i odnosa Vlade prema Kosovu, vi morate da znate da ova vlada nije vlada jednoumlja nego je vlada sveumlja. Šta vam ja govorim time - da u ovoj vladi sjede i lijevi centar i desni, ali ponavljam vam opet, tokom mandata ove vlade neće biti promjene statusa Kosova, barem što se tiče Crne Gore. Ja se nadam da sam taj dio odgovorio.

Što se tiče Srebrenice, ja zaista mislim da postaje malo degutantno da se ovdje pravi anketa šta ko od ministara misli misli o genocidu u Srebrenici, mislim da je to zaista degutantno. Juče su i Vlada i ministar Leposavić, evo i danas potpredsjednik Abazović je rekao da niko u Vladi ne negira genocid u Srebrenici i degutantno je što vi pitate svakog ministra ovdje ponaosob šta misli o tome. Ja vjerujem, gospodine Škrelja, da potenciranjem toga vi samo budete bol onih građana Crne Gore i budete nove podjele. Dozvolite mi, ja nisam političar mada ste me već tri puta svrstali u razne političke koševе, ali ja nisam političar nego karijerni diplomata, dozvolite mi da vam kao građanin odgovorim ako mogu. Očigledno niste shvatili poruku 30. avgusta da potenciranje na teme koje nas dijele građani više neće, građani više to neće. Dakle, stalno je neka tema. I da vam kažem nešto, gospodine Škrelja, vi ste ovdje rekli tri puta da smo apostoli ili ne znam šta smo već. Ova vlada nije anti ili nešto, ova vlada nije procrkvena samo zbog toga što nije objavila rat crkvi. Ova vlada nije prosrpska samo zato što neće da izbací 1/3 svojih građana iz socijalnog života. Mi želimo, gospodine Škrelja, socijalnu inkluziju svih građana, i Crnogoraca i Srba i Albanaca i Hrvata i Bošnjaka, ja se izvinjavam ako sam nekoga zaboravio, uopšte mi nije namjera. Dakle, socijal-ekonomska inkluzija svih je nemoguća čak i u nekim skandinavskim modelima, ali socijalna inkluzija svih, da svi ovdje osjećaju ovu državu kao svoju, e to je cilj ove vlade. Ova vlada nije antiruska zato što prati spoljnu politiku Evropske unije, nego je proevropska upravo za to što prati spoljnu politiku Evropske unije.

Dakle, narativ koji je bio, kao građanin mogu da se obratim vama odavde, dakle prethodna vlada je bila uvijek anti nešto, a ova vlada je pro, procrnogorska, proregionalna, proevropska, proatlantska, propomirateljska pa i procrkvena, ako hoćete tako. Ali ne samo procrkvena nego pro svih onih vjerskih zajednica koje treba da budu poštovane u Crnoj Gori, i muslimanske vjerske zajednice, i jevrejske vjerske zajednice i katoličke vjerske zajednice i svih zato što je Crna Gora kuća svih nas bez obzira da li se on zvao Đorđe ili Luid Škrelja, jer niko nema pravo na Crnu Goru osim svi mi.

Crna Gora, ako me već pitate, gospodine Škrelja, ne može da opstane ni kao crnogorska, ni kao srpska, ni kao bošnjačka, ni kao albanska, ni kao hrvatska, Crna Gora može da opstane samo kao građanska, tačka. To je nešto za šta ja duboko vjerujem da treba da bude uz socijalnu inkluziju svih. A sve ono što nas dijeli, konkretno ste pomenuli spoljne - vanjske poslove, zar je stvarno bitna ta forma, a ne suština, da se svađamo oko svega što treba da nas dijeli umjesto da radimo nešto što treba zajedno da

radimo za budućnost ove naše zemlje. Nas ima 600 hiljada, gospodine Škrelja, nismo Kina, i ukoliko se svi ne ujediniamo za dobrobit naše zemlje, ja nisam siguran da će našim generacijama biti dobro. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 11:14:00)

Zahvaljujemo ministru Raduloviću. Ovim je završen odgovor na poslaničko pitanje poslanika Luidā Škrelje.

Idemo na naredno poslaničko pitanje.
Proceduralno, poslanik Bošković, izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (30.03.21 11:14:22)

...kad postoji dopunsko pitanje da je završna ministrova. Ali, juče smo imali praksu u ovome parlamentu da je omogućeno da nakon dopunskog pitanja poslanik dobije odgovor na to dopunsko pitanje. Jeste, to možete provjeriti, ne bih pričao napamet svakako, jeste sigurno bilo, možete provjeriti. Juče niste vi bili, provjerite, pa ćete vidjeti da li je bilo. U svakom slučaju kad jednom ustanovite praksu, znate i sami da je u prošlom mandatu bilo da je potrebno poštovati tu praksu. Samo vam to govorim.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 11:15:10)

Ja vam dozvolio poslaniku Boškoviću. Znam dok sam predsjedavao i dok predsjedavam da se sigurno držim ovog principa koji smo ustanovili, tako će biti i ubuduće.

Molim vas da nastavimo dalje.
Proceduralno možete, poslaniče Škrelja.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 11:15:30)

Vi ste trebali uvaženog ministra da opomenete jer nekoliko puta je nazvao moje poslaničko pitanje politikantsko, demagoško itd. i tome slično. Neće valjda da nam odredi kako ćemo mi postaviti poslanička pitanja ministrima. Na kraju krajeva, ni na jedno pitanje nije odgovorio.

Molim vas još jednu rečenicu.

Ja ne znam po pitanju Srebrenice kome je to uputio, Abazoviću, sebi ili premijeru Krivokapiću, jer ja sam citirao ono što je njegov potpredsjednik rekao, ne treba meni to da kaže. Znači on je odgovorio i replicirao sa Abazovićem, potpredsjednikom Vlade.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 11:15:44)

Evo bio sam dovoljno fleksibilan.
Zahvaljujem poslaniku Škrelji.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (30.03.21 11:16:17)

Nema potrebe da mi to odgovori, meni je jasan stav, samo izgleda da njemu nije, a i njegovoj Vladi.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.03.21 11:16:20)

Bio sam dovoljno fleksibilan iako je ponovo zloupotreba proceduralnog reagovanja. Ovo je demokratska rasprava i vi ste u dopunskom pitanju iskoristili da pitate nešto što proističe iz osnovnog pitanja, pa je i ministar pokazao demokratski kapacitet da odgovori na način kako je smatrao i na to pitanje

Ovim smo zaključili odgovor na poslaničko pitanje poslanika Luidā Škrelje.

Sada će pitanje postaviti poslanica Simonida Kordić.

Prije nego što joj dam riječ želim da pozdravim uvaženu ministarku odbrane doktoriku Oliveru Injac, koja će odgovarati na sljedeća poslanička pitanja.

Neka se pripremi poslanik Maksim Vučinić, a predsjedavanje sjednici će zbog mojih narednih obaveza preuzeti sada potpredsjednica Branka Bošnjak.

Izvolite, poslanice Kordić.

SIMONIDA KORDIĆ (30.03.21 11:17:08)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Pre nego što počnem sa pitanjem, samo jedno malo pojašnjenje jer sam ja bila prisutna juče u sali kada je poslanik Đurović tražio komentar nakon odgovora na dodatno pitanje i bilo je rasprave oko toga da li da se dozvoli ili ne dozvoli, ali do toga nije došlo. Znači komentara nakon izlaganja ministra na dopunsko pitanje nije bilo. To je što se tiče tog jučerašnjeg dana.

Moje pitanje ministru Raduloviću odnosi se na spoljnopolitičke odnose Crne Gore i Kine:

Da li je u interesu Crne Gore pogoršanje odnosa sa Narodnom Republikom Kinom?

Ovo pitanje se naravno naslanja na nedavnu izjavu potpredsednika Vlade Dritana Abazovića pred Evropskim parlamentom, odnosno pred spoljnopolitičkim odborom Evropskog parlamenta gde je on tražio pomoć finansijskih institucija Evrope kako bi se eventualno otkupio kineski dug koji Crna Gora ima prema Exim banci, kineskoj banci, i da se na taj način "smanji nezdravi strani uticaj u Crnoj Gori". Ovakva jedna izjava sa veoma visoke adrese u Vladi izazvala je, rekla bih, ne malu zbunjenost i zabrinutost kako spoljnopolitičkih referentnih adresa, tako i ove poslaničke većine jer ona sasvim sigurno ne odražava ono spoljnopolitičko opredjeljenje za koje se zalaže ova parlamentarna većina.

Na kraju, ne odražava mandat za vođenje spoljne politike koji je ova parlamentarna većina dala Vladi. Reč je o tome da je naš nedvosmisleni stav da Crna Gora mora da ima i da je to u najboljem interesu Crne Gore, što je bolje moguće odnose sa prije svega zemljama regiona, sa Evropskom unijom na putu učlanjenja ako bog da u Evropsku uniju i naravno sa velikim silama uključujući tu i Narodnu Republiku Kinu. Utoliko je bitnije kako se spoljna politika u odnosu na Kinu vodi ako imamo u vidu činjenicu da je sve naše iskustvo, političko, kulturno i ekonomsko iskustvo sa Kinom, u znaku dobre i konstruktivne saradnje.

Ja bih htela da podsetim sve ovde prisutne i naravno građane Crne Gore da je Kina ta koja je poklonila Crnoj Gori 30.000 vakcina u ovoj situaciji kada su vakcine najtraženija roba na svetu i ona do koje se najteže dolazi. Podsetila bih takođe i na humanitarnu pomoć koja je dolazila iz Kine i na državnom nivou i na lokalnom nivou, kao i od naših sugrađana Kineza koji žive u Crnoj Gori i koji su i individualno dali doprinos i slali pomoć u opremi i zaštitnoj opremi na početku pandemije kada je ona bila nasušno potrebna, a teško dobavljiva za borbu protiv COVID-a. Naravno i taj kredit o kojem je reč za izgradnju auto-puta, ne smemo zaboraviti činjenicu da je kredit dobijen od Exim banke u trenutku kada nijedna druga banka nije bila spremna da podrži ovu infrastrukturnu investiciju zbog određenih ekonomskih pokazatelja koji sa stanovišta komercijalnih banaka nisu bili adekvatni, ali tu smo naišli i na saradnju kineskog partnera i omogućili početak ove najveće infrastrukturne investicije u Crnoj Gori.

Dalje, naša saradnja sa Kinom ide i u okviru Mehanizma 17+1, gde se nalazi 12 zemalja Evropske unije, osim pet zapadnobalkanskih zemalja. Ta saradnja sa Kinom ne utiče na naše evropsko opredeljenje, na naš evropski put, jer i sama Evropska unija ima stotine milijardi dolara razmene sa Kinom direktnih investicija Kine u najveće zemlje Evropske unije, u Nemačku, Englesku, Veliku Britaniju je bukvalno desetine milijardi kineskih para investirano.

Znači, u potpunosti postoji saglasnost između spoljne politike i opredeljenja evropskog Crne Gore i naše saradnje sa kineskim partnerom. Moja poenta je, a to je vaš posao, gospodine Raduloviću, da vodite računa da se zaštite interesi Crne Gore. Naš interes je da u situaciji kada su nam plaže prazne, kada su nam resursi nevalorizovani, da saradujemo sa najvećom svetskom ekonomijom i da parafraziram Deng Sijaopinga - nije bitno kako se mačka zove, bitno je da lovi miševe.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 11:21:48)

Zahvaljujem.

Koristim priliku da pozdravim ministra ekonomskog razvoja Jakova Milatovića, koji nam se pridružio sa svojim saradnicama.

Sad imate vi riječ, ministre Raduloviću, izvolite.

DORĐE RADULOVIĆ (30.03.21 11:22:34)

Zahvaljujem, uvažena predsjedavajuća.

Poštovana gospođo Kordić, hvala na pitanju.

Dakle, Crna Gora je posvećena razvoju i intenziviranju bilateralne saradnje sa velikim globalnim akterima, od kojih je naravno Narodna Republika Kina veoma važan činilac međunarodnih odnosa, između ostalog ona je jedan od ... Savjeta bezbjednosti. Od uspostavljanja diplomatskih odnosa naše dvije zemlje razvijaju dobre i stabilne prijateljske odnose zasnovane na principima međusobnog poštovanja i razumijevanja. Naši međudržavni odnosi se posebno nadograđuju kroz Mehanizam 17+1, kako ste vi rekli. Samo da pojasnim građanima, ja znam da vi ovo znate, 17+1 se odnosi na saradnju Kine koja je +1 i 12 članica EU i pet država zapadnog Balkana koje su aspiranti na članstvo. Prepoznamo svoj interes u ovome, jer je platforma izuzetno široka i obuhvata saradnju u skoro svim aspektima. Dakle, ekonomija, trgovina, energetika, zdravstvo, kultura itd. Zainteresovani smo i za dalje snaženje ekonomskih aktivnosti posebno kroz afirmaciju turizma, zatim uvećanje izvoza poljoprivrednih proizvoda iz Crne Gore u Kinu, kao i za saradnju na ostalim poljima koja cijenimo izuzetno korisnim. Saradnja s kineskim partnerima se prvenstveno odnosi bilateralno na izgradnju auto-puta Bar-Boljare, kao najvećeg infrastrukturnog projekta u našoj zemlji, a koji se, kako ste vi pravilno rekli, realizuje na osnovu kredita kod Exim banke. Činjenica je nepobitna da se trenutno suočavamo sa poteškoćama i izazovima u njegovoj realizaciji, ali smo u stalnom kontaktu sa kineskim partnerima kako bi ovaj projekat bio uspješno okončan u narednom periodu. S tim u vezi, nova Vlada i resorni ministri vode zahtjevne, ali otvorene razgovore sa kineskom stranom, sa ciljem postizanja rješenja koje je održivo i koje će omogućiti Crnoj Gori da kompletira ovaj važan infrastrukturni projekat.

Takođe ste spomenuli jednu stvar na koju bih se osvrnuo, za koju ste potpuno u pravu. Imajući u vidu naše evropske aspiracije, važno je istaći da naši pristupni pregovori ne limitiraju saradnju sa Kinom sve dok su oni transparentni i u skladu sa normativnim principima EU čemu ova Vlada posvećuje posebnu pažnju, jer kao što sam već ranije rekao, članstvo u Evropskoj uniji je jedan od naših ključnih spoljnopolitičkih prioriteta.

Pandemija korona virusa, koja je naravno najveća pošast savremenog doba, potvrdila je dodatno crnogorsko - kinesko prijateljstvo. Vrijedna donacija Kine Crnoj Gori od 30.000 vakcina, kao i nabavka potrebnih količina kineskih vakcina za našu zemlju, koje su dogovorile naše dvije vlade, predstavlja još jedan čvrst dokaz izuzetno dobre saradnje. Dakle, da zaključim iz svega navedenog, Crna Gora ostaje i dalje posvećena ukupnom razvoju bilateralnih odnosa sa Kinom, u obostranom interesu naših država i za dobrobit građana naše dvije zemlje.

Eto, danas očigledno imam ulogu advokata pojedinih mojih dragih kolega i prijatelja u Vladi, pa bih se osvrnuo i na izjavu gospodina potpredsjednika Abazovića.

Ja vjerujem, nemojte mi zamjeriti, da ste malo oštri prema njemu zbog njegovog izlaganja u afektu. Ukoliko ste pratili, to je ono što želim da kažem, svi ovdje dobijemo pitanja unaprijed, pripremimo ih, izađemo sa odgovorima itd. Čovjek je pred ne znam koliko poslanika nepripremljeno odgovarao na sva moguća pitanja i to na stranom jeziku. Volio bih da neko od vas to proba, pa da vidi koliko je to lako ili nije lako. On je u jednom intervjuu prije pet - šest dana pojasnio šta je mislio pod time i naravno u razgovoru sa njim jasno je da je gro njegovog izlaganja bio na činjenici da Crna Gora želi što više evropskih investicija u Crnoj Gori, aludirajući između ostalog i na evropski investicioni plan za zapadni Balkan koji je devet milijardi eura, koji je Evropska unija opredijelila za države zapadnog Balkana, koji će da se odnosi na infrastrukturne projekte. Pokušajem da se privuku evropske investicije sve više u Crnoj Gori, ja mislim sve više da smo za to i da veće prisustvo Evropske unije i ostalih partnera iz Evrope je i te kako poželjno. Tako da nijesam razumio da je njegovo izlaganje bilo u tom smislu negativno okrenuto prema Kini sa kojom, ponavljam ovdje pred svima, Crna Gora želi da ima najbolje odnose koji su zanovani na ekonomskoj saradnji i zajedničkim projektima. Kažem vam, mislim da ste možda previše oštri, jer je činjenica da nije lako odgovarati pred ne znam koliko poslanika Evropskog parlamenta nepripremljen, na stranom jeziku. Za to treba i te kako posebna obuka i posebna praksa.

Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 11:28:31)

Zahvaljujem.

Koleginica Simonida ima pravo na komentar u trajanju od tri minuta i eventualno dodatno pitanje u trajanju od minut. Izvolite.

SIMONIDA KORDIĆ (30.03.21 11:28:42)

Zahvaljujem, ministre Raduloviću.

Nisam ja oštra prema gospodinu Abazoviću ...(prekid) prema vama jer vi ste čuvar spoljne politike Crne Gore u ovom trenutku i vi ste taj koji morate da reagujete na disonantne tonove koji dolaze iz vrha Vlade. Utoliko pre ako se gospodin Abazović, evo iz vašeg odgovora čujem, nije konsultovao s vama kao resornim ministrom oko ovako važnih pitanja, već izašao nepripremljen pred jedan vrlo referentni savet, pred jedno izuzetno važno telo čije mišljenje u velikoj meri utiče i na spoljnopolitički status Crne Gore. Što se tiče odgovaranja na stranom jeziku, inače je preporuka i vi to znate kao karijerni diplomata, posebno za političare, da ukoliko nisu dovoljno sposobni da se adekvatno izražavaju na jeziku koji nije maternji to obavezno rade preko prevodioca jer to nalaže elementarni obzir prema značaju funkcije koju obavljaju i posledicama reči koje izgovaraju. Ono što je veoma bitno i što je najviše zabrinjavajuće jeste da se slučajno ne desi, to je moje upozorenje vama, dobronamjerno upozorenje, da se ponovi i nastavi način vođenja spoljne politike kojem smo bili svjedoci prethodnih 30 godina kada je glavni spoljnopolitički orijentir bilo naslućivanje i učitavanje eventualnih interesa nekog drugog, nekih drugih centara moći i praćenje tog interesa bezrezervno sa potpunim neobaziranjem na ono što je interes Crne Gore i građana Crne Gore.

Ja sam pomenula, ne moram to da dokazujemo, svi znamo u kakvoj je teškoj ekonomskoj situaciji Crna Gora. Mi imamo hektolitre vina koje ne možemo da prodamo u Plantažama s jedne strane, a s druge strane izleće se sa ovakvim izjavama prema najbrže rastućem svetskom tržištu, prema svetskom tržištu koje ima najveći investicioni potencijal. To je u najmanju ruku neuzimanje u obzir onoga šta je interes Crne Gore. Mislim da je izuzetno bitno za sve nas prvo da shvatimo koliki smo, da se prostremo koliki nam je guber, da ne sugerišemo da se u Crnoj Gori može zaustaviti uticaj bilo koje velike sile pa i Kine koja je u Crnu Goru uložila jednu milijardu, a samo u centralnu i istočnu Evropu preko 100 milijardi dolara i da sagledamo sopstvene interese i potrebe svojih građana, jer mi smo zato tu. Oni su nas zato doveli ovde, mene i ostale kolege u Parlament, a mi vas u Vladu i vaš jedini motiv treba da bude ono što jeste interes građana Crne Gore, da se u odnosu na taj interes određujete i da u odnosu na taj interes vodite i spoljnu politiku. Ako to ne budemo činili, bićemo u situaciji kao iz narodne poslovice "gde se konji ritaju, tu zečevi stradaju". Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 11:32:07)

Zahvaljujem.

Ovim smo završili set pitanja koji je bio upućen ministru vanjskih poslova Đorđiju Raduloviću i ja se vama zahvaljujem i vašem saradnjiku.

Sada prelazimo na pitanja upućena ministarki odbrane dr Oliveri Injac. Pozdravljam vas.

Prvo pitanje upućeno vama će postaviti poslanik Maksim Vučinić. Izvolite.

MAKSIM VUČINIĆ (30.03.21 11:32:44)

Zahvaljujem, poštovana predsjedavajuća.

Poštovane kolegice poslanice i kolege poslanici, uvažena ministarko Injac, poštovani članovi Vlade,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki odbrane Oliveri Injac postavio sam sljedeće pitanje:

Šta ćete uraditi sa generacijama koje su dobile podoficirske činove u posljednje dvije do tri godine? Opšte je poznato da se do tih činova dolazilo i na žalost još uvijek dolazi pomoću članske karte Demokratske partije socijalista.

Afera da li te teren prepoznaje bacila je nakratko medijsko svijetlo na dešavanja u Vojski Crne Gore. Dakle, za profesionalni angažman u Vojski Crne Gore neophodno je mišljenje mjesnog odbora Demokratske partije socijalista što nam je pokazao snimak razgovora funkcionerke bivšeg režima sa kandidatkinjom za vojnika po utovoru. Nažalost, nakon pada režima stvari se nijesu promijenile i dalje se za napredovanje u Vojski Crne Gore ne gledaju reference vojnika, već se gleda da li se u avgustu prošle godine vojnik zakleo na vjernost predsjedniku DPS-a i tadašnjem ministru odbrane preko oficira službe G-2, pa tako u decembru mjesecu imamo 70 polaznika osnovnog podoficirskog kursa koji će nakon završene specijalizacije prišiti činove podoficira. Ko su ti ljudi, da li su baš svi od njih najbolji vojnici i da li se može utvrditi poslije godinu dana vojne službe da je baš svaki od njih taj koji treba da prišije čin?

Većina iz pomenutih generacija podoficira su prvo primljeni u Vojsku Crne Gore na osnovu partijske pripadnosti, a zatim uz potvrdu lojalnosti partije dobili činove. Osim velike nepravde prema starom podoficirskom kadru koji je adekvatno školovan i sa velikim iskustvom izjednačen sa novim generacijama podoficira kojima je jedina referenca pripadnost DPS-u, borbena gotovost i efikasnost Vojske Crne Gore je smanjena i ugrožena i zbog sumnjive prošlosti dijela novog kadra, zapravo neki od njih imaju pogoleme

dosijee. Kako se može dozvoliti da takva lica nose oružje i čak dođu do pozicije da komanduju svojim podređenima koji su boljih vojničkih referenci i bez mrlje u svojim životima? Imamo primjera da je kadar naslijeđen iz Vojske Jugoslavije i dalje u istom činu. Znam čovjeka po čijem svjedočenju je jedan od mnogih koji su posljednji put unaprijeđeni 2007.godine, ljudi koji su prošli čuvene škole i debelo praktično iskustvo ne napreduju posljednjih 15 godina. Posljednje javne kurseve za podoficire dobili su vojnici koji su isključivo odabrani po partijskoj osnovi, izuzimajući rijetke izuzetke koji su pušteni da bi se fingirala profesionalnost. Među vojnicima po ugovoru postoji kadar sa završenim konkurentnim državnim fakultetima koji ne mogu doći ni do čina podoficira dok njihove kolege sa Univerziteta Donja Gorica za kratko vrijeme stižu do čina potporučnika.

Dakle, nepotrebni kadar može da stavi oficirske epotele samo ako ga teren prepoznaje, da li je to budućnost Vojske Crne Gore.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 11:36:21)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor ima ministarka Injac. Izvolite.

OLIVERA INJAC (30.03.21 11:36:29)

Dozvolite mi da se obratim poštovanoj predsjedavajućoj, poštovanim poslanicama i poslanicima, zatim građanima i građankama Crne Gore i naravno da izrazim veliku čast i zadovoljstvo da mogu da govorim u ovom demokratskom domu, a naročito da izrazim veliki stepen i dozu odgovornosti koju osjećam zbog dužnosti koju sam preuzela.

Uvaženi poslanice Vučiniću, ne samo da ste u vašem pitanju ukazali na jednu veoma kompleksnu i rekla bih opasnu karakteristiku stanja u Vojsci Crne Gore koju sam zatekla, nego ste s druge strane ukazali na nešto što po meni u ovom trenutku opterećuje naš sistem, a to je predimenzionirana struktura koja se očigledno na jedan vrlo netransparentan način u prethodnim godinama pravi.

Ono što želim da istaknem je da postoji utvrđen sistem prijema podoficira i vi ste to u vašem obrazloženju istakli, odnosno proizvođenja u podoficirski čin i to na neki način sam vam obrazložila detaljno u pisanom odgovoru. Ne sa intencijom da govorim o tome detaljnije, nego na neki način da ukažem o svemu onome kako taj proces na papiru izgleda transparentno u velikoj mjeri. Proizvođenje civilnog lica u službi u Vojsci u profesionalno vojno lice vrši se putem internog oglasa unutar Ministarstva i ovo posebno ističem, iznijecu još neke dodatne podatke u odnosu na vaše pitanje.

Odluku o pokretanju internog oglasa donosi ministar odbrane na predlog načelnika Generalštaba. Moram istaći da jesam zaista saglasna sa vašom tvrdnjom da je uvećan broj podoficira u periodu od 2017. do kraja 2020. godine i jeste objektivna zabrinutost sa mnogo ljudi i sistema koje sam tamo zatekla, sa kojima sam razgovarala, da li je taj proces transparentan. U ovom trenutku mogu da vam kažem da postoji sistem ocjenjivanja podoficira što će, nadam se, omogućiti da se na osnovu rezultata rada i potrebe službe razmatra njihov dalji status u Vojsci.

Dozvolite mi da strukturu istaknem u pogledu trenutnog stanja jer ste i to u obrazloženju izdvojili. Dakle, trenutno je u Vojsci Crne Gore angažovano 745 podoficira, ali moram istaći, u odnosu na vaše pitanje jedna digresija, prema onome što je statistika koja se vodi u Ministarstvu u elektronskoj bazi podataka u 2020.godini je zapošljeno 110 podoficira po ugovoru, znači tokom 2020.godine.

Jedna dodatna stvar koju želim da elaboriram u ovom smislu u odnosu na druge kombinatorike koje su postojale, da se podiže broj, a očigledno nauštrb možda kvaliteta i u smislu vjerovatno ispunjavanja neke političke agende, a to je da je tokom 2020.godine internim oglasom angažovano 137 lica. Ako se sjećate, objasnila sam ko može da se prijavi na interni oglas.

Dopuna mog odgovora se sastoji u sljedećem i naravno uz uvjerenje, poštovani poslanice Vučiniću i građani Crne Gore, da ćete razumjeti potrebu da ovo preostalo vrijeme iskoristim da vas upoznam sa još jednom karakterističnom pojavom koju sam zatekla 7.12. kad sam stupila na dužnost ministra odbrane, a to je da je upravo u ovoj izbornoj godini, kako se često kaže, broj zaposlenih civila u Vojsci Crne Gore i Ministarstvu poslije ugovora o djelu zaista je imao ekspanzionistički rast. Radi poređenja reću ću da je 2017. primljeno 78 lica, 2018.godine 110, 2019.godine 138, a 2020 - 268 i ono što je apsolutno glavna karakteristika da za to nije postojao plan angažovanja lica za ove vrste ugovora. Znači, nikakve prethodne pripreme. Osim toga, za 120 ugovora o djelu Ministarstvo finansija uopšte nije dalo saglasnost.

Kako da vam kažem da se to reflektovalo na finansije, vjerujte mi - haotično. Ono što je utrošak u izbornoj godini za ugovor o djelu je bruto iznos od 937.731 euro ili skoro milion i karakteristično je da je od tih 268 ugovoraca, kako se žargonski kaže, čak 129 lica angažovano u radni odnos, primljeno nakon toga,

sve u ovoj 2020.godini ili još tačnije u periodu tehničke Vlade. Određeni broj njih je zadržan, manji broj zaista, i 105 ugovora je preknuto. Šta je karakteristika - svi ugovori su produžavani i tokom oktobra 2020. i to, što je jako interesantno, do kraja 2021. za ove koji su ostali da rade. Znači neko je i u tom trenutku procijenio da će biti potreba da se zadrže do 31.12.2021.godine.

Da zaključim, u narednom periodu zaista ćemo morati da se pozabavimo ovim ministarstvom i u Vladi, jer to je pitanje odgovornosti i procjene realnih potreba za ovako velikim brojem ugovora o djelu, ali s druge strane svakako i pitanje koje ste vi na neki način adresirali je angažovanje podoficirskog kadra nauštrb nekih drugih kriterijuma, da li su ispoštovani. Vjerujte, iz oblasti menadžmenta ljudskih resursa čak i da ste mi postavili još nekoliko pitanja imala bih još veću elaboraciju, ali svakako u nekom od narednih odgovora dopuniću to.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 11:42:36)

Zahvaljujem ministarki.

Pravo na odgovor ima Maksim Vučinić. Dozvolite mi, poslaniče Vučiniću, imate pravo na minut ako želite dodatno pitanje da postavite.

MAKSIM VUČINIĆ (30.03.21 11:42:49)

Može biti unaprijeđeno profesionalno vojno lice, ali siguran sam da po pravilu službe Vojske Crne Gore ne piše da treba biti član partije niti simpatizer, već član 18 kaže da lice u službi u Vojsci ne može biti član nijedne političke partije, odnosno organizacije, vrši službu politički neutralno i nepristrasno u skladu sa javnim interesom.

Da li je javni interes bio da pripadnici vojnobezbjednosne službe vrše pritisak na vojnike za vrijeme izbora o čemu su mediji izvještavali više puta, čak je i Radnička partija imala saopštenje? Da li je javni interes da vojnici učestvuju i barjače u auto-kolonama iza kojih se krije DPS i koji ima za cilj produblivanje podjela i stvaranje nestabilnosti u državi?

Što se tiče dobijanja stalnog radnog odnosa nakon dobijanja podoficirskog čina to je pitanje lako riješivo, moguće ga je riješiti na način na koji je to riješila susjedna Hrvatska. Dakle, Hrvatska je svim vojnicima dala ugovore na neodređeno, a tim vojnicima konstantno daje testove i unapređuje one koji zaslužuju u podoficirske činove. Kakav je vojni moral vojnika koji radi 15 i više godina po ugovoru na određeno vrijeme, koji je porodičan čovjek, a obavlja zadatke kao na početku i dokazuje se kao prvog dana čekajući dan kada će ga razriješiti sa dužnosti i poslati na ulicu? To je jedan od gorućih problema vojnika po ugovoru zaposlenih u Vojsci Crne Gore.

Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 11:44:42)

Zahvaljujem.

Meni je više djelovalo kao komentar, ali ako smatrate da je dopunsko pitanje, ministarko hoćete li sada da odgovorite? Imate dvije mogućnosti, sada u pet minuta ili u pisanoj formi.

OLIVERA INJAC (30.03.21 11:45:12)

Pismeni odgovor ću vam sa velikim zadovoljstvom pripremiti uz jedno istraživanje koje zaista iziskuje... Zna li koji je osjećaj kada se sretete sa ovom problematikom? Da ne apostrofiram sa nekom zlom namjerom svoju prethodnu karijeru, ali svemu što pristupate, pristupite sa jednom sveobuhvatnom analizom i istraživanjem. To je prosto profesija kojom sam se bavila i bavim se više od deceniju ili skoro dvije, ali dozvolite mi taj utisak koji sam zatekla tamo kako se to reflektovalo, odlično ste naglasili, na vojni moral. Sigurno ne dobro. Zatekla sam zaista haotično stanje međuljudskih odnosa i polarizaciju koja postoji u sistemu zasnovanu upravo na nejasnim kriterijumima izgradnje vojne karijere ili vojnog karijernog sistema. Prva stvar koja u sistemu nacionalne bezbjednosti mora da postoji je ta da se tačno zna napredovanje u službi svakog pojedinca, prvo njegovo zapošljavanje a onda kasniji tok njegove karijere, ako želite da imate tu vojnu kulturu koja obećava i koja je sigurno garancija građanima Crne Gore da će taj vojni biti vojni države i svih građana, a ne jedne političke partije, grupacije, pojedinca ili nekog ko ima neku moć da ga kontroliše.

Kolega Vučiniću, s obzirom da ste saopštili koliko vas ove teme interesuju, meni će biti veliko zadovoljstvo da vam o svemu ovome elaboriram u pisanom odgovoru i da na neki način možda u saradnji, što planiram da uradim, sa ekspertskim timovima nekako probamo ovaj sistem koji sada namjenski ne zadovoljava neke osnovne kriterijume obrambenih politika države sprovedemo na takav način da on zaista bude jedan čiji će cilj biti da ima osnovnu vrijednost i zapravo ono što su obaveze profesionalnih vojnih lica, a sa druge strane da se ti ljudi u sistemu osjećaju dobro i da znaju zašto su tu gdje jesu. Hvala vam na pitanju i očekujte moj odgovor.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 11:47:28)

Zahvaljujem, ministarko.

Prelazimo sada na dva sledeća pitanja koja će postaviti poslanik Predrag Bošković. Izvolite, prvo pitanje.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (30.03.21 11:47:44)

Uvažena potpredsjednice, uvažene kolegice i kolege, poštovana gospođo Injac,

Moje pitanje prvo koje sam vam postavio od dva koja su danas na dnevnom redu:

Da li ste se sastali sa predstavnicima American ballistic company, kompanije koju je Simijanović doveo kod potpredsjednika Vlade gospodina Abazovića, te da li vas je potpredsjednik Vlade Abazović informisao o tom susretu? Ako jeste, s obzirom da je iz medijskih navoda, a pošto je svoju izjavu u intervjuu davao na našem jeziku, nadam se da je bio pripremljeniji nego što je gospodin Radulović to maloprije kazao, da je govorio na stranom jeziku i rekao da je razgovarao o nabavci municije itd, da li je Vojska Crne Gore iskazala potrebu za takvom vrstom municije? Ako vas nije informisao, da li smatrate da je normalno da ministarka odbrane ne bude upoznata oko toga i da li je možda po vašim saznanjima nekog drugog iz Ministarstva odbrane upoznao o tom sasatku?

Dakle, svjedoci smo već duži vremenski period da je potpredsjednik Vlade u dužem vremenskom periodu obavljao razgovore i sastanke, čak i njegova politička grupacija je posredovala i kod dolaska, smještaja logističke bezbjednosti i servisa gospodina Simijanovića, čak zloupotrijebila državne resurse i ministarstvo kojim rukovodi jedan od njegovih članova da gospodinu Simijanović obezbijedi kompletan servis, policijsku zaštitu, korišćenje službenih automobila itd. nakon izbora pa sve do 19. januara kada smo reagovali i uz podršku naših partnera ustanovili da je gospodin Simijanović lažni američki diplomata, da je po tom pitanju instruisan od treće službe koja rovari po Crnoj Gori i da je u dužem vremenskom trajanju u komunikaciji sa predstavnicima ne samo jedne političke grupacije već da je čak i kadirao u bezbjednosnom sektoru u Crnoj Gori.

Ono što je najvažnije jeste da li je upravo to što je gospodin Šaranović, koga ste vi predložili i Vlada postavila za vršioca dužnosti Direktora direktorata za obavještajno-bezbjednosne poslove, dakle da li je upravo to razlog što je gospodin Šaranović dao negativnu bezbjednosnu provjeru za tranzit određene vrste naoružanja preko Crne Gore za koju je gospodin Milatović dao saglasnost bez dozvole, da li je to razlog zašto je gospodin Šaranović smijenjen i da li je na ovaj način upravo tu kompaniju propagirao i gospodin Simijanović?

Dakle, to je moje pitanje, kasnije ću dati komentar shodno vašem odgovoru.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 11:51:10)

Zahvaljujem, poslanice Boškoviću.

Izvolite, ministarko, imate pravo pet minuta.

OLIVERA INJAC (30.03.21 11:51:15)

Poslanice Boškoviću,

Vjerujte mi, da niste pročitali pitanje, ja bih ga sigurno pročitala jer, dozvolite mi, kao neko ko analizira diskurs bezbjednosti bila sam iznenađena setom cikličnih pitanja koja se realno i ne odnose na moju dužnost ministra odbrane. Poštujući naravno našu obavezu i odgovornost prema građanima Crne Gore, prema poslanicima i prema demokratiji, izgradnji demokratizacije u jačem obliku njenog

konsolidovanja u Crnoj Gori, ja ću zaista dati vrlo opsežan odgovor na vaše pitanje, realno nadam se da će pokriti s obzirom da ste ga sami sada istakli.

U suštini nisam imala bilo kakav kontakt ili oblik kontakata - može biti i pisani, zar ne? - sa pomenutim subjektima koje ste istakli u vašem pitanju. Dozvolite mi da još jednu dopunu napravim. Vaše pitanje uopšte ne smatram inspirativnim, a reći ću vam i zbog čega.

Prije svega, uvjerenam sam da ima mnogo tema iz bezbjednosti o kojim biste vi kao član Odbora i ja trebalo da razgovaramo, ali o tom dozvolite mi kada budem pozvana na odbor pošto moram upoznati javnost Crne Gore da sam ja uputila poziv članovima Odbora za bezbjednost i odbranu, možda i jedina iz sistema nacionalne bezbjednosti, želeći da ih upoznam i da ih ohrabrim na ovom putu zato što u prethodnom sazivu parlamenta, dozvolite mi da se bavim ovom tematikom, Odbor apsolutno nije funkcionisao iz opravdanih razloga, te u tom smislu kada budemo na Odboru, sigurni budite da ćete dobiti mnoge odgovore i vjerujem da će biti to značajno.

Mnoge teme iz oblasti bezbjednosti zavređuju pažnju. Na neki način smatram da vi lično i mnogi oko vas previše problematizujete ovo pitanje jer vjerujete mi da je bilo mnogo više sličnih tj. gorih kontroverznih događaja u prethodnim godinama i u prethodnoj vlasti. S obzirom na zatvorenost sistema koje smo svi svjesni, javnost nije imala priliku da je upoznata o tome. Priznajem vam javno da ste vrlo vješto u tome uspijevali, što je očigledno. Na primjer moram istaći da je jedan od takvih događaja koji su, po meni, veoma kontraverzni i na neki način nose sa sobom jedan mnogo veći stepen kompromitacije sistema nacionalne bezbjednosti, to je otkrivanje krijumčarenja droge na školskom brodu Jadran.

Dozvolite mi da ste vi tada bili ministar odbrane. Potrudila sam se da istražim javne izvore iz tog perioda i vidim da ste vi tada rekli da nećete podnijeti ostavku, da to nije kompleksan problem, a nekako nisam stekla utisak, osim što je tadašnja opozicija a sadašnja vlast zaista se zalagala da ovo pitanje dođe u spektar. Iz međunarodnog ugla nimalo nije bilo posmatrano dobrim i iz pozitivnog ugla, a vi to vjerujem da znate. U jedno sam sigurna, a to je da je neophodno podići stepen odgovornosti kod svih u sistemu.

Dozvolite mi samo jednu dopunu. U ovoj elaboraciji sam zaboravila taj detalj vašeg pitanja. Niko iz Ministarstva odbrane po mom nalogu ili odobrenju nije imao kontakt sa subjektima koje ste istakli u vašem pitanju. U tom kontekstu da naglasim da je neophodno podići stepen odgovornosti kod svih koji su u poziciji da se bave bilo kojim vidom angažmana u obavještajno-bezbjednosnom sektoru od onih čija je obaveza nadzor nad radom, kao što ste vi kao član Odbora, do onih svakako koji to u operativnom smislu primjenjuju.

Znate šta je jedna od velikih slabosti institucija sistema nacionalne bezbjednosti? Sada već to mogu slobodno potvrditi kao neko ko se bavi ovom dužnošću koju je preuzeo. U svim institucijama sistema, namjenski ili ne, oslabljeni su mehanizmi unutrašnje kontrole. Upravo je to onaj ključni mehanizam koji treba da se bavi kontrolom zakonitosti i primjene ovlašćenja. Svakako da reforma sistema nacionalne bezbjednosti Crne Gore sada mora biti mnogo studioznija i mnogo detaljnija, naravno ne samo u smislu rekonstrukcije i u pogledu institucionalnih promjena, već to znači i reviziju operativnih i drugih procedura. Znate, kada u sistemu nacionalne bezbjednosti imate operativne ili standardne operativne procedure, to je već jedan iskorak više da neće doći do iskliznuća u sistemu, ali svakako i kadrovske promjene o kojima ste govorili.

U odgovoru na drugi dio pitanja, kao što znate, postoji utvrđena zvanična procedura zakazivanja sastanaka ministara odbrane i rukovodioca organizacionih jedinica. Ovdje su navedeni podaci, moram vam reći, istakla sam da nije bilo kontakata, dakle da sam zvanično upoznata, a nezvanično svako može pregovarati o svemu što želi s bilo kim, slažete se sigurno. Tako da u ovom periodu od mog stupanja na dužnost 7.12, čak 37 aktivnosti je realizovano planom međunarodne saradnje, svaki put uz podsredstvo Direktorata za planiranje politike odbrane. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 11:56:55)

Zahvaljujem, ministarko.

Pravo na komentar odgovora ima poslanik Bošković. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (30.03.21 11:57:02)

Prvo, vi ste ovim odgovorom pokazali koliko vladate situacijom i svim ostalim pošto niste dali odgovor.

Drugo, moja pitanja vama i ne treba da budu inspirativna, zašto bi vam bila, već da odgovarate na ono što vam je i dužnost i obaveza kao ministarke u Vladi Crne Gore.

Kao treće, da li se Odbor u prošlom sastavu iz objektivnih razloga nije sastajao ili se sastajao u nekom obliku koji nije bio s punim brojem članova, pretpostavljam da ni vi ni ja niste u mogućnosti da sudite da li su bili objektivni ili neobjektivni razlozi.

Četvrto, da sebe glorifikujete da prvi pozivate Odbor, moram vam reći da u prošlom sastavu i sazivu, kada sam ja bio na vašem mjestu, a u Odboru bili drugi ljudi, bio je pozvan i bio je u Ministarstvu odbrane. Toliko o vašoj iskrenosti.

Na kraju, što se tiče American Ballistic kompanije, pitao sam vas iz prostog razloga želeći vama da dam neki šlagvort, jer ste u odgovoru na neko od medijskih pitanja, ako sam to dobro ispratio u medijima, kazali da niste bili upoznati. Vjerujem da niste bili upoznati, ali isto vjerujte i vi meni kada vam kažem da je upravo ovo razlog koji sam vam naveo danas u postavljanju pitanja, zašto je od vas tražena i ostavka gospodina Šaranovića i zašto se sve na onakav način završilo ispred kapije Ministarstva odbrane, na koji ste način to uradili, to vjerovatno govori o vama i o Vladi koju predstavljate, ali znajući vas, više o Vladi nego o vama. To mi je bila neka ideja za ovo pitanje.

Žalosno je danas čuti ovdje da o ovim stvarima ministar odbrane nema informaciju. Imamo jasan javni stav iskazan od strane potpredsjednika Vlade da mu je to bila ključna aktivnost od strane njegove političke grupacije kada je u pitanju tzv. neformalni razgovor i sastanci u dužem vremenskom trajanju, s dokazanim špijunom kakav je gospodin Šimenović. Koji su razlozi njega rukovodili, on će to dati ili neće dati. Meni je u ovom momentu bilo mnogo interesantnije da čujem vaš stav po tom pitanju, znajući da procedure u Ministarstvu odbrane su i te kako jasne koje ste vi u vašem odgovoru, dijelom, naveli jeste da apsolutno niste dali nikakav odgovor po ovom pitanju. Nijesam ga ni očekivao, pravo da vam kažem, znajući koliko jednim dijelom ste potpuno zaobiđeni kada je bezbjednosni sektor u pitanju, na način da apsolutno ne kontrolišete situaciju niti u Ministarstvu odbrane niti kompletnom dijelu koje prevazilazi Ministarstvo odbrane, a nekim dijelom ste zaduženi kroz članstvo u Vijeću za nacionalnu bezbjednost i kroz članstvo u drugim Vladinim tijelima.

Drugo pitanje, mogu li preći odmah?

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:00:46)

Možete. Pređite odmah na drugo pitanje. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (30.03.21 12:00:49)

Pitanje glasi:

Da li je Sinjajevina i dalje u opticaju za vojni poligon? Šta sadrži informacija koju ste u januaru na Vladi usvojili, a koja je klasifikovana i zašto je klasifikovana?

Obrazloženje:

Vojska Crne Gore je do prije godinu dana bila najmlađa članica NATO vojnog saveza. Nakon ulaska Sjeverne Makedonije, više nismo najmlađi, ali smo svakako neko ko je u veoma kratkom roku, zahvaljujući prethodnoj vlasti i ne samo ovom ministru nego i mnogim ministrima prije mene, ostvario veoma dobre rezultate na reformi obavještajno bezbjednosnog i, na kraju krajeva, odbrambenog sektora, što su nam na kraju i međunarodni partneri priznali i uputili poziv za članstvo u NATO-u i mi to članstvo zaslužili ogromnim radom, prije svega ogromnog broja ljudi u državnoj administraciji koji su ispunili značajne zadatke kako bi Crna Gora ispunila ne tako jednostavne kriterijume da bi postala članica NATO-a, da na taj način Crna Gora postane i zavrijedi članstvo u Sjeverno atlantskom savezu.

S obzirom na benefite koje je Crna Gora ostvarila kroz to članstvo, računam da nam nije nakon toga prijema da batalimo i kažemo mi smo članica NATO-a i ne treba nam da i dalje nastavljamo reformu sektora bezbjednosti i odbrane. Jedan od ključnih preduslova za kvalitetne oružane snage je i vojni poligon. U dugom vremenskom trajanju, Vojska Crne Gore je istraživala mogućnosti države Crne Gore, njenog geografskog reljefa i svega ostalog, da obezbijedi kvalitetno mjesto za obavljanje tih aktivnosti, za obavljanje redovnih vježbovni aktivnosti Vojske Crne Gore, ali i za veće vojne vježbe koje bi se radile s partnerskim službama kao što je ove godine trebalo da se održi i vašom odlukom je to otkazano, odnosno Crna Gora neće vježbati na prostoru za koji je to bilo i opredijeljeno.

Mene interesuje koji razlozi su vas rukovodili da ovu informaciju stavite na Vladu, šta ona sadrži. Vidio sam u vašem odgovoru koji ste dostavili da zbog određenih vojnih efektivna ne možete da skinete oznaku tajnosti, ali s obzirom da sam član Odbora tražiću vam pristup tom dokumentu. U prethodnoj Vladi koju ste vi optuživali za netransparetnost, maloprije u odgovoru na jedno od poslaničkih pitanja, a vi se zaklinjete u transparentnost, ne vi lično nego Vlada koju predstavljate, u suštini dovoljno govori o tome koliko su populastičke sve izjave koje dolaze iz tih klupa. O čemu govorim.

Dakle, informacija o Sinjajevini koju je prethodna Vlada dostavljala bila je potpuno otvorena i potpuno stavljena na uvid javnosti. Sve procedure koje su bile predviđene zakonima države Crne Gore su ispoštovane i na kraju 4. septembra 2019. je Vlada donijela odluku o uspostavljanju vojnog poligona Sinjajevina i već krajem septembra 2019. godine je održana prva vojna vježba na Sinjajevini. Vi ovdje kažete Vlada Crne Gore nije donijela konačnu odluku o formiranju poligona za potrebe Vojske Crne Gore. Sada vam kažem da je donijela odluku. Vi niste donijeli odluku da se ta odluka stavlja van snage ili ste je donijeli pa ste je sakrili pod opet nekim velom vaše transparentnosti.

Dakle, u vašem odgovoru mi kažete Vlada Crne Gore nije donijela konačnu odluku o formiranju poligona za potrebe Vojske Crne Gore. Kažem vam donijela je 4.09.2019. godine. Vi mi sada odgovorite kojim ste aktom ukinuli tu odluku, pa sada iznova pokrećete proceduru. Toliko i hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:06:16)

Zahvaljujem, kolega Boškoviću.
Izvolite, ministarko.

OLIVERA INJAC (30.03.21 12:06:20)

Zahvaljujem, uvažena predsjedavajuća.

Poslaniče Boškoviću, na početku da kažem da očigledno ima previše tema za razgovor u okviru Odbora za bezbjednost i odbranu i biće mi više nego važno da s vama razgovaram. Dozvolite mi da sam za razliku od vas, prije nego ste postali ministar, ipak radila u sistemu nacionalne bezbjednosti i da imam određena iskustva i znanja kroz koje ćemo moći kao neki obrazac da razgovaramo o brojnim temama iz oblasti bezbjednosti, kao i s nekim od ostalih članova Odbora koji su ovih dana mnogo aktivni. Vjerujem da problematizuju dosta tema, a svakako ih koriste za dezinformisanje javnosti i manipulaciju, slobodno možemo reći. Neke od tih ste vi ovdje pomenuli.

Dakle, sve ćete odgovore tamo dobiti uključujući i onu, moram vas dopuniti, poštovana predsjedavajuća, u odnosu na prethodno pitanje jer je reagovao kolega Milatović, ali ja sam bila fokusirana da u kratkom vremenu kažem sve što nije baš jednostavno s obzirom na koncentraciju broja pitanja i dinamiku razgovora ovdje, ali u svakom slučaju, nije tačno da su date te dozvole, niti su razlozi koje ste vi ovdje istakli tačni, a o svemu, kažem vam, kada dođe vrijeme i kada bude ovo jedna prilika za to.

Poslaniče Boškoviću, za vaše pitanje sigurno je veliko interesovanje javnosti. Dozvolite mi da u ova četiri mjeseca, ne da sam se u to uvjerila, vjerujte mi, nego s brojnih adresa. Tema je pokrenula veliko nezadovoljstvo građana, kao što znate, i civilnog društva, a naročito zbog toga što je naglašeno politizovana prije i nakon parlamentarnih izbora, u većini slučajeva i neki naglim odlukama i mogu slobodno reći tenzijama koje su podizane u odnosu na građane koji su protestovali na Sinjajevini i sl.

Da odgovorim u neka dva segmenta u odnosu na ova dva pitanja. Sve odluke o budućim aktivnostima za vježbaono strelišni prostor, nakon detaljne procjene svih segmenata, reći ću koji su dva po meni bili veoma izazovni u prethodnih. Dozvolite da saopštim građanima, od 2013. godine je tekao proces analize, procjene i sl. U tom jednom dijelu, nakon tih svih procjena segmenata, izdvojiću dva koja su, po meni, ključna, donošenje konačne odluke će se zasnovati na tim svim procjenama, svakako naučnim i stručnim. Jer, znate kako, kada se bavite ovako kompleksnim stvarima, zaboravite da pozovete akademsku zajednicu koju imamo sjajnu u oblasti prirodnih nauka u Crnoj Gori i stručnu javnost, čini mi se civilno društvo propuštate mnogo bitne faze u donošenju ovakve odluke. Svakako da će to biti jedan od ciljeva Ministarstva odbrane i moj lično, u smislu organizovanja nekih naučnih i stručnih konferencija, procjena, analiza, stanja i sl. Biće transparentan postupak, obećavam vam, za sve zainteresovane subjekte.

Informacija koja je usvojena na Vladi, istakli ste, upravo sadrži analizu svih aktivnosti, istakli ste za šta je klasifikovana. Reći ću vam da sadrži sveobuhvatnu analizu svih do sada preduzetih aktivnosti od strane prethodne dvije vlade, ali DPS-ove Vlade, je li tako, odluke, mjere i smjernice koje su nadležne institucije do sada preduzele na formiranju vježbaono strelišnog prostora na Sinjajevini. Klasifikovana je, kao što ste istakli, zato što sadrži određene podatke iz dokumenata koji su prethodno označeni stepenom tajnosti, naravno da je to važno. Da ne izlažem hronologiju svega ovoga, idem ka onom što je, u suštini, po meni te dvije činjenice koje sam u nekom, kao što rekoste, intervjuu istakla. To je da svaka buduća odluka mora uzeti u razmatranje taj ekološki aspekt, odnosno bolje rečeno studija o nultom stanju biodiverziteta za vojni poligon na Sinjajevini koja je objavljena u decembru 2020. godine, shodno istraživanju koje je sprovedeno u periodu veoma kratkom od juna do oktobra na Sinjajevini, ukazala je da postoje indicije da je potrebna i preporuke mnogo studioznije pristupiti procjeni životne sredine prije realizacije ovako velikog projekta. Značajan dio biodiverziteta na Sinjajevini još uvijek nije istražen, ali neki podaci ukazuju da je

potreba da se to štiti i te kako istaknuta, a posebno moram da apostrofiram jedan evropski dokument, a to je direktiva. U suštini Direktiva Natura 2000 o staništima koji je jedan od najznačajnijih dokumenata Evropske unije u oblasti zaštite životne sredine i staništa na teritoriji Evropske unije koja ističe upravo značaj u oblasti, kao i planiranje, formiranje vježbaono strelišnog prostora da se upravo nalazi u reonu Sinjajevine gdje je to bila osnovna namjena.

Drugi dio, dozvolite mi, molim vas, ovo je jako važno za javnosti, pošto ste bili prema vašem kolegi tolerantni, dozvolite i meni tu toleranciju i poštovanje da iskažem sve što imam potrebu.

Dakle, oblast civilno-vojnih odnosa, kao što znate, u NATO-u je jedna od ključnih politika, ne da je bila apsolutno zapostavljena tokom ovog perioda pripremnog u trajanju od sedam godina nego sve ključne aktivnosti su izostale koje bi, po meni, to trebalo da sadrže. U tom smislu, moj cilj i intencija je da će sve buduće aktivnosti morati da uključuju tu civilno vojnu saradnju i ekspertsku pomoć koja će biti neophodna. Ali, možda jednu ključnu razliku između vas kao ministra odbrane, jer ste ovdje istakli šta ste vi sve radili, sigurno da je to bio veliki i studiozan posao, i mene ... očigledno je da ste u periodu dok ste bili ministar civilno vojnu saradnju potpuno drugačije razumjeli od mene. Na primjer, shvatali ste je na način da ste nemilice trošili sredstva na finansijsku podršku brojnih nevladinih organizacija među kojima ističem navijačka udruženja, zatim one koje promovišu političke ideje, mogu i ovdje građanima Crne Gore izdvojiti koje su to i koliko je to bilo konkretno. Na primjer, Fondacija Sveti Petar Cetinjski u saradnji s Dukljanskom akademijom obratila vas se u periodu tehničke vlade 4.11. sa zahtjevom da ih finansijski podržite kod objavljivanja knjige na temu nezavisna i evropska Crna Gora ili velika Srbija. To je ono što je, recimo, vrlo interesantno.

Dalje, do uplate čak ekstremno velikih sredstava javnim preduzećima, i ovo je vrlo zanimljivo. Na primjer neku vrstu vašeg posebnog poštovanja je zasluživalo Javno preduzeće "Zelenilo", pa ste im tokom 2020. uplatili bezmalo 20.000 eura, očigledno s ciljem razvoja civilno-vojnih odnosa, od čega je 10.000 uplaćeno u periodu tehničkog mandata Vlade ili tačnije 1.12.2020 godine.

Moj rad i moje procjene ste nazvali u nekom od vaših izjava populizmom. Apsolutno legitimno pravo svakog političara, pa i ako hoćete građanina da izjavi što smatra da je potrebno. Međutim, kako bi onda mogli nazvati vaše procjene i vaš rad tokom trajanja mandata ministra odbrane, pitam vas. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:14:19)

Zahvaljujem, ministarko.

Izvolite, kolega Boškoviću, imate pravo na komentar.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (30.03.21 12:14:23)

Naravno da ću ga iskoristiti. Daćete i meni malo vremena više od onoga što je predviđeno.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:14:31)

Zbog one greške, imali ste i prije dva minuta više.

Nije bio vaš problem, ali čisto da konstatujem. Daću vam, naravno, isto onoliko koliko je dobila ministarka. Dva minuta prekoračenja. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (30.03.21 12:14:50)

Hvala vam.

Dakle, gospođo Injac, moram izraziti veliko zadovoljstvo što vi i ja nismo isti, pogotovo trenutno, a čini mi se da se znamo dovoljno dugo godina. O tome koliko je vaše iskustvo u bezbjednosti, bolje da ne pričamo ovdje o vašoj i mojoj akademskoj karijeri. Bojim se da tu nećete dobro proći.

Drugo, kada govorite o bezbjednosti morate znati da vi trenutno obnašate poziciju ministra odbrane koja je potpuno nešto drugo od bezbjednosti koju ste pokrivali.

Treće, moram reći da sam s međunarodnim partnerima imao i te kako dobru saradnju i tada i danas. Znam koje smo pohvale dobili za otkrivanje onoga što se desilo na brodu Jadran, i zato sam veoma ponosan. Za razliku od vas koji dozvoljavate da vam naznačeni agenti trećih država koje nijesu partnerske države rovale, kadruju, postavljaju, u bezbjednosnom sektoru. To ste vi napravili i vaše kolege iz ove apostolske vlade. To su činjenice. To niko ne može zaboraviti. Sada kada se tiče Sinjajevine. Opet mi nijeste odgovorili na pitanje, pa vam ga više neću ni postavljati. Danas ste samo pokazali koliko ne vladate

situacijom, koliko pojma nemate s onim što se dešava. Pitao sam vas je li Sinjajevina poligon ili nije. Na to mi nijeste odgovorili. Dakle, ne trebaju mi eksponacije. Ovdje imam svaki dokument koji se tiče Sinjajevine. Obavljeno je više okruglih stolova u Sinjajevini. Znači, ne nisam dozvoljavao da mi te tzv. civilne strukture o kojima vi govorite i na koje se pozivate sole pamet i sprečavaju rad? Tamo gdje sam dolazio na to da ovo nije naša vojska, naša vojska je u Beogradu i zbog toga neće biti na Sinjajevini vojnog poligona. Isto kao kod onih vojnika o kojima ste maloprije govorili, tačno je, onaj ko ne voli državu i kome crvena zastava nije zastava svoje države, tome nema mjesta u Vojsci Crne Gore, gospođo Injac. Možete vi sada vraćati i one što su na Sitnici, u dijelu Podgorice gdje je većinsko stanovništvo albansko, crtali trobojke koje smo makli iz Vojske zbog toga što narušavaju međuvjerski i međuetnički sklad, vi ih možete vraćati na to, vraćati u Vojsku Crne Gore, ali to dovoljno govori o vama, govori o vašem mandatu ministra odbrane. Slobodno bavite se mnome. Tražite svaku aferu koja je bila u Ministarstvu odbrane, zadovoljan sam time. Znači zašto? Što samo pokazujete da ne znate što radite. Na taj način vi govorite o tome da nemate apsolutno nikakvu percepciju onoga što će se dešavati u Ministarstvu odbrane. Zato vam Vojska danas nema ni hrane, nema ni goriva jer se vi bavite ovakvim i sličnim stvarima.

Što se tiče zelenila, znate li za što je to upotrijebljeno - za onaj park preko puta Ministarstva odbrane. Zajedno smo grad Podgorica i Ministarstvo odbrane uložili sredstva da se onaj park napravi. Je li to neka aktivnost koja ne zaslužuje pažnju Ministarstva odbrane? Ako vi tako smatrate, moram vam reći da mi po mnogim stvarima dijametralno suprotno imamo gledanja na te stvari. To je činjenica. To su stvari koje ste vi danas ovdje pokušali iznijeti. Strašno sam zadovoljan što je vaš performans danas bio takav kakav je. Ni na jedno pitanje koje sam vam postavio vi nijeste dali odgovor. Zašto. Zato što ga nemate. Vi ne znate da postoji Odluka o formiranju vježbaonog središnjeg poligona Sinjajevina i donesena je 4. septembra 2019. godine. Donesena je na bazi svih prethodno urađenih analiza. Donesena je na bazi uključivanja partnera u čitav taj projekat. O tome se radi. Što je Sinjajevina od političkih protivnika iskorištena kako bi se od toga pravio politički performans, na način da se opstruira svaka Vladina politika, to je već druga stvar. Ali, kažem vam, kad tad Sinjajevina će biti vojni poligon, htjeli vi to da priznate ili ne, možda čak i u vašem mandatu. To su stvari o kojima očigledno vi i ja ne možemo razgovarati. Hvala vam puno.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:20:07)

Zahvaljujem kolegi Boškoviću.

Prelazimo na sledeće pitanje, poslednje iz seta koje je namijenjeno ministarki odbrane.

Pitanje će postaviti koleginja Jelena Božović. Izvolite.

JELENA BOŽOVIĆ (30.03.21 12:20:21)

Poštovana potpredsjednice Skupštine, poslanici i poslanice, predstavnici Vlade, uvaženi građani i građanke,

Pitanje postavljam ministarki odbrane Oliveri Injac:

Kada ćete preispitati zakonitost više od 400 ugovora vojnika koji su zaposleni prije i nakon parlamentarnih izbora 30. avgusta, kao i ugovore vojnika koji su tokom trajanja litija sankcionisani i proganjani bez ikakvog adekvatnog razloga i objašnjenja?

Obrazloženje:

U periodu vladavine Demokratske partije socijalista pojedini pripadnici Vojske Crne Gore na najvišim položajima bili su politički eksponirani i svoju službu umjesto interesima države podredili interesima partije. Partija je one najodanije postavljala na mjesta u Vojsci koja nisu zasluživali niti svojim radom, a ni znanjem ni stručnošću. Jedan od primjera ovakvog ponašanja je i partijska aktivnost pukovnika Zorana Vukadinovića koji je javnosti poznat po saradnji s Dušicom Vulić, DPS aktivistkinjom, zaposlenoj u mjesnoj kancelariji te partije u naselju Zagorič. Audio zapis sastanka na kom Dušica Vulić provjerava partijsku lojalnost budućih vojnika prije stupanja na dužnost, očigledan je primjer partijskoj zapošljavanju DPS kadrova u Vojsci Crne Gore. Ovaj primjer navodi na osnovanu sumnju da su se slične partijske provjere vršile i u ostalim mjesnim odborima te partije, što je u suprotnosti s Zakonom o Vojsci Crne Gore koji u članu 18 kaže da lice u Vojsci službu vrši neutralno i nepristrasno i da ne može biti član političke organizacije.

Od strane bivšeg ministra Predraga Boškovića, odmah nakon afere prepoznavanje terena, umjesto da odgovara, Vukadinović je nagrađen diplomatskom službom u Sloveniji i još uvijek nije opozvan s dužnosti koju tamo obavlja. Uz sve to, mnogi oficiri koji su bili odani Demokratskoj partiji socijalista i bivšem rukovodstvu Ministarstva odbrane još uvijek upravljaju Vojskom Crne Gore.

Dakle, s jedne strane potrebno je preispitati ugovore vojnika i oficira koji su članovi DPS-a, koji su sinovi visokih funkcionera ove partije Duška Markovića, Mevludina Nuhodžića, Vladana Vučelića, sina bivšeg funkcionera ANB-a Duška Golubovića koji su zaposleni u Vojno-obavještajnoj službi Ministarstva odbrane. Mnogima od njih su čak i transparentno uručivane članske karte, a njihova drskost je išla do te mjere da su čak neki pripadnici Vojske bili i na odborničkim listama te partije u pojedinim opštinama.

S druge strane, potrebno je vratiti na posao sve one vojnike koji su bili žrtve progona DPS-a, a to se posebno odnosi na vojnike tokom trajanja podrške odbrani crkve i tokom trajanja litija 2020. godine, na različite načine sankcionisani, progonjeni, premješteni u druge kasarne, bez adekvatnih uslova za rad i na taj način dovođeni u situaciju da pod pritiskom sami napuste službu u Vojsci. Vojnicima po ugovoru u to vrijeme za koje se nije utvrdilo da su dovoljno odani ovoj partiji, bez adekvatnog razloga i objašnjenja nijesu produžavani ugovori.

Ministarko Injac, molim vas da ovo ne shvatite kao kritiku koju vama upućujem. Naprotiv, kada sam čula kakve vam kritike upućuje bivši ministar, dođe mi još i da vas pohvalim. Shvatite ovo kao sugestiju i zahtjev koji prenosim u ime svih onih koji očekuju da pravda bude zadovoljena, da se poštuju zakoni, da svi oni koji su zakon kršili budu kažnjeni i sankcionisani, da svi oni koji su bili progonjeni samo zato što nijesu bili lolajni bivšem režimu budu vraćeni na poslove koji su radili, a za koje su i stručni i kvalifikovani, da svi vojnici dobiju unapređenje i činove po svojim zaslugama, radu i sposobnostima, a ne na osnovu toga da li pripadaju Demokratskoj partiji socijalista ili bilo kojoj drugoj partiji. U Vojsci Crne Gore ima čestitih vojnika, čestitih oficira koji nisu podlegli pritiscima tokom svih ovih decenija unazad. Među njima ćete naći svoje prave saradnike. Molim vas da to učinite što prije.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:24:45)

Zahvaljujem, koleginice Božović.
Izvolite, ministarko, pravo na odgovor.

OLIVERA INJAC (30.03.21 12:24:51)

Zahvaljujem.

Na početku, poštovana poslanice Božović, zahvaljujem se na postavljenom pitanju, ali da ne bi tok misli nekako drugačije išao, a da ne stignem da vam odgovorim na ovo što ste ključno izdvojili, vaše obrazloženje je čak mnogo sadržajnije nego samo pitanje i uključuje puno tema koje jesu osnovni problemi u funkcionisanju s kojima sam se suočila, otežavaju funkcionisanje. To je da je vojno-diplomatski predstavnik Vukadinović opozvan sa svoje dužnosti u Sloveniji, tako da je on već neko vrijeme u Crnoj Gori, možda samo niste dobili pravovremenu informaciju oko toga.

Još jedna stvar koja je bila u vašem zaključku. obraćam se sa ovog mjesta svim onim časnim i profesionalnim vojnim licima koji su bili diskriminisani tokom izborne godine po više osnova, molim da imaju još malo strpljenja dok se ne naprave određene reformske promjene, neophodne da bi svi procesi daljeg razvoja, imenovanja, raspoređivanja i slično mogli da budu sprovedeni.

Status vojnika po ugovoru, ovo je na jedan način dopuna ovog pitanja poslanika Vučinića, jer i to je jedan kompleksan problem, jedna je od kategorija profesionalnih vojnih lica koja je regulisana Zakonom o vojsci Crne Gore. U detaljnom odgovoru sam vam objasnila sve to, ali da naglasimo da prijem vojnika po ugovoru vrši se po predlogu Generalštaba Vojske Crne Gore u skladu sa planom popune vojske ili kada to potrebne službe zahtijevaju. Ovdje je sve objašnjeno, kako ide ta procedura prijema, raspisivanja oglasa, ali da bih bila racionalna s vremenom možda se ne bih ovdje previše zadržavala, osim ukoliko vi budete imali dodatno pitanje.

U suštini da nagasimo da je u 2020.godine u službi u Vojsci primljeno ukupno 220 vojnika po ugovoru - slažem, se impozantan broj - upravo na osnovu oglasa koji su raspisivani u novembru 2019. i u maju 2020.godine. Ono što je specifičnost, nakon isteka prvog ugovora, ako to potrebe Vojske zahtijevaju, Generalštab dalje dostavlja predlog za produženje i tako dalje. Ovo su ipak proceduralne stvari, ali se izvršava procjena na osnovu Zakona i propisanih uslova za njihovo dalje angažovanje u službi. Ova pitanja zaista zaslužuju posebnu pažnju Ministarstva odbrane i Generalštaba Vojske Crne Gore i u tom smislu planira se formiranje više internih komisija.

Dopustite mi da mi da u ovom kontekstu kažem, jer nisam po Poslovniku imala mogućnost na onu elaboraciju završnu poslanika Boškovića, ali da svakako se radi jedan veliki broj ...

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:27:38)

Ministarko, nemate pravo.

OLIVERA INJAC (30.03.21 12:27:47)

Nemam pravo, ali mogu reći ovo što se odnosi na komisije. Znači Komisija za preispitivanje odluka o prijemu vojnika po ugovoru u izbornoj godini, zatim Komisija za utvrđivanje diskriminacije vojnika po ugovoru koje ste vi ovdje istakli i političkih i religijskih i drugih pitanja od interesa za zakonito funkcionisanje vojske. Ovdje želim da kažem, tu su formirane komisije za internu reviziju finansija i svega ostalog što je realizovano u prethodnih nekoliko mandata, prethodnih ministara.

Želim da pojasnim i druga važna pitanja, jer zaista u obrazloženju mnogo kompleksnijih tema ste istakli. Neke od njih nije prilika da komentarišemo, naravno imajući u vidu da su klasifikovani određeni dokumenti i određene činjenice, ali svakako da je važno naglasiti da je bilo politizacije i političkog aktivizma u Vojsci i Ministarstvu u prethodnim godinama i ja sam to zaista imala prilike i da se uvjerim za ovo kratko vrijeme. Razmjere toga još uvijek nije moguće utvrditi. Znači pojedinačne slučajeve, dobijate zahtjeve i molbe za službene razgovore, tu se upoznajete, ali naravno da postupak utvrđivanja činjenica mora biti mnogo konkretniji. Znam za te pojedinačne slučajeve ili najveći broj njih, a neki su ispraćeni od strane medija. Da bi se takve odluke infiltrirale i preduzele konkretne aktivnosti potrebno je vrijeme. U svakom slučaju tu je od ključnog značaja komandna struktura Generalštaba na čelu sa načelnikom Generalštaba koje mjesto je upražnjeno 30.decembra 2020.godine.

Pomenuli ste da je po službenoj dužnosti Odjeljenje za inspeksijski nadzor Ministarstva odbrane trebalo već da preispita ove slučajeve diskriminacije političke i religijske i apsolutno se slažem s vama. U suštini, ukoliko je kršen Zakon o Vojsci Crne Gore to će sigurno biti planirano da uradimo u narednom periodu. To je jedan od krupnih problema koje sam zatekla u sistemu i naravno nešto je što zahtijeva uspostavljanje efikasnog sistema unutrašnje kontrole u Ministarstvu. Vi ste u obrazloženju istakli da postoji Odjeljenje za inspeksijski nadzor i tamo je samo prema zatečenom stanju bilo sistematizovano jedno mjesto inspektora u čijem je opisu poslova inspeksijski nadzor radi utvrđivanja zakonitosti primjene ovlašćenja, ostvarivanje prava lica u službi u vojsci, unutrašnja kontrola nad preduzetim mjerama po osnovu svih oblika neetičkog i nezakonitog ponašanja zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci i preduzetih mjera u slučaju mobinga i drugih oblika diskriminacije. Ovo mjesto nije popunjeno i to je ono što je meni dokaz upravo koliko se na to obraćala pažnja. Naravno da ulažemo napore da se poveća broj izvršilaca u odjeljenju novim pravilnikom o unutrašnjoj sistematizaciji i naravno u cilju jačanja kapaciteta za sprovođenje unutrašnje kontrole čiji je opis posla i nadležnost upravo da se bavi ovakvim slučajevima koje ste vi ovdje istakli. Zahvaljujem se.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:30:44)

Zahvaljujem ministarki.

Izvolite, pravo na odgovor i eventualno dodatno pitanje, kolegistica Božović.

JELENA BOŽOVIĆ (30.03.21 12:30:49)

Hvala i vama za ove odgovore. Ja se nadam da ćete vrlo brzo izvršiti poslove unutrašnje kontrole po osnovu svih oblika neetičkog i nezakonitog zapošljavanja u Ministarstvu odbrane i svih onih drugih nezakonitosti koje su ovdje sprovedene, pa i rad bivšeg ministra za sve i svašta, meni poznat inače kao koordinator Demokratske partije socijalista u Beranama, neuspješan koordinator, jer tamo nikad nije uspio da održi snagu DPS-a onako kako se od njega očekivalo. Danas nam ovdje drži slovo o časti i poštenju i odgovornom radu. Nadam se da ćete nakon ovih ispitivanja vrlo brzo pokazati šta je sve tamo rađeno.

Od vas se očekuje da gradite drugačiji, bolji imidž Vojske Crne Gore, a samim tim i bolji imidž čitave države. Vi ste imali priliku 24. marta da na adekvatan način, pa i svojim prisustvom obilježite 22 godine od bombardovanja naše zemlje tadašnje Savezne Republike Jugoslavije od strane NATO-a, tako biste pokazali otklon od politike koju je baštiniло bivše rukovodstvo, a to je ponižavajući odnos prema žrtvama tog bombardovanja, prema stradalim vojnicima i civilima među kojima je bilo i djece. Zločin nad našom zemljom koji ne smijemo da zaboravimo desio se 1999. godine, 78 dana trajalo je bombardovanje u kom je uništena infrastruktura, mostovi, biblioteke, pruge, škole, zgrade. Ginula su djeca, poginulo je preko 1.000 vojnika, broj civila još uvijek nije utvrđen, a posledice ovog bombardovanja zbog osiromašenog uranijuma trpimo i danas i osjećaće ih i mnoge generacije ubuduće. Vi ni ove godine, slijedeći praksu bivšeg rukovodstva,

nijeste dozvolili delegacijama udruženja ratnih veterana i boraca i članovima Demokratskog fronta, kao i roditeljima i rodbini poginulih vojnika u NATO agresiji 99-te da polože vijence stradalim vojnicima u kasarni u Maslinama. Jeste upućena jedna delegacija, međutim, ponavljam, nije obilježeno na način koji se očekivalo, nijeste dozvolili članovima ovih organizacija i porodicama stradalih vojnika da polože vijence.

U vašem odgovoru navodite da od 2006.godine nije bilo državnih niti vojnih delegacija koje su ovim povodom polagale vijence u kasarnama u Danilovgradu i u Podgorici, što opet pokazuje da zapravo na ovaj način slijedite praksu koju ste naslijedili. Ljudi koji su stradali 99-te godine bili su nedužne žrtve bombardovanja od strane NATO-a protivno Odluci Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Ovo nije krivotvorenje činjenica, ovo je istorija naša koja se nedavno desila i svi smo bili koliko samo prije 22 godine svjedoci tih strašnih dešavanja. Ono što mi danas možemo da uradimo kao minimum jeste da odamo počast stradalima koji su bili na braniku odbrane države i odbrane svih nas koji ovdje sjedimo, pa i bez obzira na to kojoj partiji pripadamo i na koji drugi način postoje razlike između nas. Da im odamo počast, da ih sačuvamo od zaborava, jer su oni ginuli za odbranu ove zemlje. Sramota je da danas bilo ko, zbog bilo kojih interesa da se srami naših stradalih, jer ako mi sebe ne budemo cijenili neće nas cijeniti niko. Mi smo danas članica NATO-a i mnogi su spremni da prećute istinu zarad tih interesa. To je pogrešan put i ne vodi pomirenju, već naprotiv, dira u rane koje na taj način samo još teže zarastaju. Ja vas još jednom pozivam da ne slijedite politiku DPS-a i da preispitate sve ono nezakonito što je rađeno.

Dok sam postavljala ovo pitanje dobila sam pitanje koje je postavio bivši ministar - kada ćete poništiti Odluku o vojnom poligonu na Sinjajevini? Ovo nije bilo moje dopunsko pitanje. Postaviću ga sada. Ja vam dajem priliku da kratko prokomentarišete, a moje pitanje je sledeće:

S obzirom na to da je predsjednik države Milo Đukanović istovremeno i predsjednik Savjeta za odbranu od koga se očekuje sa sazove sjednicu koja nije sazvana od januara, koliko sam ja shvatila iz vašeg odgovora meni, on još uvijek nije sazvaio tu sjednicu i još uvijek nije izabran načelnik Generalštaba zbog čega se Vojska Crne Gore nalazi u blokadi. Vi to nijednom danas nijeste pomenuli, da je zapravo predsjednik države problem zbog koga se sjednica ne saziva, pa vas molim da to glasno kažete, da pokažete da ta kohabitacija o kojoj se toliko priča nije dobro rješenje i da je nemoguća, da svi zajedno uputimo poruku građanima i da odgovorite jasno i glasno zbog čega i dalje postoji blokada u Vojsci. Ponavljam, predsjednik države ne saziva sjednicu odbora. Na koji način ćete uticati na to, na koji način ćete izvršiti pritisak da se ta sjednica što prije održi? Hvala.

IVAN MITROVIĆ (30.03.21 12:36:35)

Već treći dan se dešava da tokom zasijedanja ovog parlamenta, prilikom izlaganja poslanika ili nekog od ministara u Vladi Crne Gore, vi ili neko od vas ko je predsjedavao ne upozoravate poslanika u ovom slučaju time kršeći član 105 Poslovnika i član 98 Poslovnika, imajući u vidu da je koleginica Božović sada nekoliko puta u svom obraćanju pomenula ministra prosvjete gospodina Boškovića. (Reagovanje iz klupa na lapsus poslanika Mitrovića) Bilo je juče dosta stend up komičara sa te tamo strane tako da nema potrebe da nastavljamo ono što smo juče gledali u crnogorskom parlamentu. Bivšeg ministra odbrane, a poslije onoga što smo čuli danas čini mi se da je mnogo upućeniji i od aktuelnog ministra odbrane. Molim vas, predsjednice, da ubuduće skrenete pažnju poslanicima da ne zloupotrebljavaju mogućnost postavljanja poslaničkog pitanja. Hvala.

PREDSJEDAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:37:52)

Kolega Mitroviću, ja nijesam primijetila da je zloupotrijebljena procedura. Imamo pravo, svi smo javne ličnosti, na komentare. Nije bilo uvredljivih izraza i nisam našla za shodno da prekinem poslanicu. Da je koristila neke uvredljive izraze ili nešto neprimjereno u ovom domu, ja bih svakako reagovala. Nemate pravo na odgovor.

Izvolite. Proceduralno, kolega Radunović.

SLAVEN RADUNOVIĆ (30.03.21 12:38:23)

Hvala vam, predsjedavajuća.

Ja samo želim da zamolim kolege iz Demokratske partije socijalista, evo može i preko vas, da pokušaju da smire strasti i da se ne nerviraju premnogo iz prostog razloga što javljanje za proceduru koje smo čuli maloprije uopšte nije bilo u duhu onoga kako ste najavili, jer prvo vidim da ne znate šta je sve bio gospodin Bošković. On je bio između ostalog i ministar prosvjete, on je ministar za sve i svašta i prema

njemu se ovdje odnosi kao prema javnoj ličnosti koja je obavljala javnu funkciju i sad obavlja javnu funkciju i to nije ništa strašno. Izvinjavam se i ja sam možda sad zloupotrijebio, evo prvi put se javljam u ova tri dana od kada se postavljaju poslanička pitanja baš iz razloga da upozorim gospodu iz DPS-a da se suzdržavaju da dodatno ne usložnjavaju situaciju u kojoj su već, jer napravili su nam dosta toga u državi što ne valja, neka nas puste makar da probamo ponešto da ispravimo.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:39:30)

Kolega Radunoviću, zloupotrijebili ste proceduralno član 102 i niste mi pomogli, nego ste mi onemogućili, izazvali dodatne komentare. Ja bih stvarno zamolila sve da se vratimo na pitanja. Evo dajem vam proceduru. Izvolite, poslanice Janoviću.

NIKOLA JANOVIĆ (30.03.21 12:39:58)

Ja bih samo da pitam, pošto gospodin Radunović sad očigledno iz restorana je došao. Pitam po kojem sad pravilu vi puštate njega da on pojašnjava šta ovdje može da se priča a šta ne i što poslanik ima pravo da kaže da ukaže na koju proceduru.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:40:04)

Molim vas, samo momenat, daću vam vrijeme. Upozorila sam i kolegu Radunovića i rekla sam da nije bila proceduralna reakcija i da ne treba ovako, upozoravam sada i vas i molim vas da nastavimo dalje.

Ja bih vas zamolila da krenemo dalje. Imaćete prilike. Dajem vam 30 sekundi, ali molim vas nemojte da zloupotrebljavate. Izvolite.

IVAN MITROVIĆ (30.03.21 12:40:56)

Ja se izvinjavam, potpredsjednice.

Opet ponavljam stend up komičara izgleda neće nedostajati u crnogorskom parlamentu, ali nećete nas natjerati da se mi ponašamo kao vi. Izvinjavam se, mogu li da završim?

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:41:32)

Moram vam oduzeti riječ, jer ovo nije procedura, opet ste zloupotrijebili, pominjete stend up komičare. Nemate pravo, molim vas, imaćete pravo u nekom komentaru kasnije u polemici sa kolegom Radunovićem. Zloupotrijebili ste ovo što sam imala dobru volju da vam dam opet riječ, tako da mi nastavljamo dalje.

Izvolite, ministarko, imate pravo pet minuta na odgovor na dopunsko pitanje koje vam je uputila poslanica Božović.

OLIVERA INJAC (30.03.21 12:42:11)

Gospođo predsjedavajuća,

Dozvolite mi da kao neko ko je ovdje prvi put, mislim prvi put javno govori u ovom visokom domu, iznesem jedan svoj stav koji možda nema veze sa temom. Vi me slobodno prekinite ako budem kršila Poslovnik. Dozvolite da kažem da je po meni na neki način limitirajuće za nas iz Vlade da nemamo pravo na komentar što smo uočili tumačeći Poslovnik, jer je prethodno bilo dosta komentara. Vjerovatno ne smijem da pomenem ime, poslanik prisutni je rekao neke vrijednosne sudove o mojoj stručnosti ili znanjima ili o mom radu, tako da ostaje možda gorak ukus u javnosti da vas neko napada, a vi da nemate priliku da kažete bar nešto. Ali dobro, evo tu smo svi zajedno pred ovom osviješćenom Crnom Gorom i ja se nadam da će građani Crne Gore vrlo jasno i sigurno moći da procijene svačije kvalitete i vrijednosti koje posjeduje.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:43:18)

To je procedura propisana Poslovníkom. Kontrolna uloga je Skupštine kroz Premijerski sat i poslanička pitanja i zato je zadnja na poslanicima, a javnost će suditi sve, kako je ko svoju završnu riječ iskoristio. Izvolite.

OLIVERA INJAC (30.03.21 12:43:37)

Zahvaljujem se.

Koleginice Božović, dosta ste kompleksnih tema ovdje pomenuli kroz ovo pitanje. Jeste to ono što zaista je u ovom trenutku za mene kao ministra odbrane možda, da kažemo, najozbiljnije pitanje koje me, mogu slobodno reći, opterećuje kao odgovornog čovjeka i profesionalca koji se preduzeo da u ovom trenutku se bavi ovom temom. Naravno da je sistem odbrane jedne zemlje dio sistema nacionalne bezbjednosti. Nije izdvojen iz toga.

Pitanje ne mogu komentarisati, nije mi omogućeno u vezi ovoga za prethodni komentar koji ste dali, ali ću reći oko kohabitacije. Dozvolite mi, ja nisam, kao što znate, član Savjeta za odbranu i bezbjednost, to su tri predsjednika. Gledala sam taj poslovnik, predsjednik Savjeta za odbranu i bezbjednost zakazuje sjednicu. Naravno da postoje tu sigurno neke proceduralne stvari. Jednom sam prisustvovala sjednici Savjeta 19.januara 2021.godine, sigurno postoje neke proceduralne unutar Poslovnika ili metodologija, kako to ide. Ja se iskreno nadam da će se odblokirati rad Savjeta što prije i da će moći da se Savjet sastane. Ono što sam ja mogla da uradim kao ministar Odbrane, da napravim predlog kandidata, njihovih kvalifikacija i da ih prije izvjesnog vremena u očekivanju sjednice dostavim svim članovima Savjeta sa dubokim uvjerenjem da pitanje odgovornosti i značaja donošenja ovakve odluke je nešto što će podstaknuti predsjednika Crne Gore da pokrene inicijativu da se sjednica zakaže i da se ta odluka donese što prije. Reći ću da od te odluke zavise brojne druge odluke vezane za funkcionisanje i raspoređivanje u Generalštabu i jedinicama Vojske Crne Gore. Otuda je ova tema mnogo važna za dalje funkcionisanje i za cjelokupnu politiku Ministarstva odbrane tokom mog mandata koji ću ostvariti, nije važan period, ali važan je naš rezultat i uvijek u životu vjerujem da put kojim prođete možda nije uvijek popločan cvijećem, ali je svakako važno kako vi sa tog puta izađete i kakav utisak ostavite. Evo time ću zaključiti. Ukoliko je potreban pisani odgovor i na ovo pitanje, budite uvjereni da ćete ga dobiti u rekordnom roku. Hvala vam najljepša.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:46:38)

Zahvaljujem, ministarko Injac.

Sad smo završili set pitanja koji je bio upućen ministarki odbrane. Zahvaljujem vam se.

Sada ćemo preći na pitanja koja su poslanici uputili ministru ekonomskog razvoja, ali imam obavezu prije toga samo da upozorim poslanike, pošto stižu poruke da se ne poštuju mjere, da se ne nose maske. Zamolila sve poslanike da poštuju i da svojim primjerom pokažemo javnosti da poštuju epidemiološke mjere jer je to jako bitno u ovom trenutku.

Prvo pitanje upućeno ministru ekonomskog razvoja postaviće poslanik Danilo Šaranović. Izvolite, kolega Šaranoviću, imate pravo tri minuta.

DANILO ŠARANOVIĆ (30.03.21 12:47:28)

Zahvaljujem, potpredsjednice Skupštine.

Poštovana Skupštino, poštovani ministri, uvaženi građani,

Saglasno Poslovníku Skupštine Crne Gore, ministru ekonomskog razvoja Jakovu Milatoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Poštovani ministre Milatoviću, Vlada Crne Gore je u januaru usvojila paket mjera podrške građanima i privredi za prvi kvartal 2021. godine. Ovaj paket mjera, kako je tada procijenjeno, trebalo je da ima fiskalni efekat od oko 163 miliona eura. Kako se nalazimo na samom kraju kvartala, molim da mi odgovorite koliko se očekuje da bude konačan fiskalni efekat ovog paketa, koliki je broj privrednih subjekata i građana koje je obuhvatio i u kom iznosu, te da li imate procjenu koliki je broj radnih mjesta koja su sačuvana ovim paketom?

Obrazloženje:

Prethodna godina je pokazala svu ranjivost crnogorske ekonomije na koju smo svakodnevno ukazivali i prije početka pandemije. Negativne eksternalije na našu ekonomiju koje je uzrokovala pandemija

koronavirusa samo su dodatno potvrdile koliko je haotično stanje u kojem se nalazi naša privreda. Sa druge strane to je samo još jedan dokaz da u Crnoj Gori nijesu važila pravila tržišta. Ovdje su vladali principi dogovorne ekonomije koji pored ostalog za rezultat imaju jednu drugu mnogo opasniju pandemiju i koja je u Crnoj Gori na snazi već decenijama. To je pandemija virusa 2K, pandemija virusa korupcije i kriminala. Poslednju potvrdu toga kakva pustoš je napravljena u javnim finansijama dobili smo na skorom saslušanju ministra finansija gospodina Spajića koji je tom prilikom podsjetio na to koliko smo bili blizu bankrota. Srećna okolnost po svakoga građanina je odgovorna i pravovremena akcija Vlade pa smo u januaru umjesto bankrota govorili o čini mi se sadržajnom i sveobuhvatnom paketu podrške privredi i ugroženim kategorijama stanovništva. Iako sam poštovani ministre pred sjednicu dobio vaš odgovor u pisanoj formi svoj komentar ću dati nakon vašeg izlaganja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:50:08)

Zahvaljujem kolegi Šaranoviću.

Izvolite, ministre, imate pravo na odgovor u trajanju od pet minuta.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 12:50:18)

Poštovana potpredsjednice Skupštine, poštovani poslanici i poslanice, dragi građani Crne Gore, Zadovoljstvo mi je da danas ovdje odgovaram na vaša pitanja od kojih mnoga interesuju svakako i našu javnost.

Mjere podrške privredi i građanima za prvi kvartal 2021. godine donešene su na sjednici Vlade 28. januara 2021. godine i rezultat su posvećenosti Vlade Crne Gore da podrži privredu i građane u prevazilaženju posljedica izazvanih pandemijom koronavirusa. Mjere su nastale kroz intenzivnu međuresornu komunikaciju, ali i višefazne konsultacije sa privrednim udruženjima, u koordinaciji Ministarstva ekonomskog razvoja.

U kontekstu analize efekata realizacije mjera, važno je pomenuti da govorimo o mjerama koje su donijete za prvi kvartal, ali se rok za implementaciju kod dijela mjera ne završava u I kvartalu već je trajanje pojedinih mjera predviđeno i tokom narednog perioda.

Treba imati u vidu i da jedan broj mjera predstavlja direktno izdvajanje finansijskih sredstava (subvencije na zarade, jednokratna pomoć za ugrožene kategorije stanovnika itd), dok se dio mjera odnosi na određeno smanjenje ili odlaganje troškova tj. obaveza privrednih subjekata što sa druge strane znači indirektno izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta usled posledičkog smanjenja javnih prihoda.

Uzimajući presjek stanja na 22. mart 2021. godine, prema podacima koji su prikupljeni u međuresornoj komunikaciji, status realizacije ovog paketa je sljedeći:

1. U okviru podrške ranjivim kategorijama stanovništva podržano je 96.495 lica sa ukupno 6.131.000 eura jednokratne pomoći. U pitanju je podrška za:

- 1) 48.638 penzionera čiji je iznos penzije manji od 222 eura,
- 2) 8.354 korisnika materijalnog obezbjeđenja,
- 3) 2.767 korisnika lične invalidnine,
- 4) 36,736 nezaposlena lica koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

2. Kroz subvencionisanje zarada podržano je ukupno 4.712 privrednih subjekata, odnosno 19.000 zaposlenih, u januaru, i 4.500 subjekata, odnosno 18.957 zaposlenih, u februaru. Ukupan izdatak za januar i februar je u ovu svrhu iznosio 12 miliona eura. Imajući u vidu podatke o ukupnom broju zaposlenih, subvencije na zarade na mjesečnom nivou prima oko 11% zaposlenih u Crnoj Gori. Prijave za subvencionisanje martovskih zarada vrši se tokom aprila. Ovdje želim takođe da podsjetim da su novim paketom subvencije na zarade značajno veće u odnosu na prethodne pakete. Naime, iznos subvencije za ugrožene kategorije je povećan na 100% bruto minimalne zarade (ranije su subvencije iznosile 50-70%). Istovremeno, lista ugroženih djelatnosti je proširena za dvadesetak novih čime je u odnosu na prethodni paket mjera dodato za oko 1.000 novih preduzeća ili oko 3.000 zaposlenih.

3. U posebnom fokusu svakako jesu turizam i ugostiteljstvo, tako da je pored opštih mjera koje su se odnosile na sve ugrožene djelatnosti za ovaj sektor definisan poseban paket mjera.

1) Time smo do sada je sa Javnim preduzećem za upravljanje morskim dobrom zaključeno je oko 1.100 ugovora uz umanjenju godišnju naknadu za 50% (ova mjera je iznosila 3,5 miliona eura).

2) Ministarstvo ekonomskog razvoja je sprovelo Javni poziv za dodjelu subvencija turoperatorima, koji je završen 1. marta 2021. godine. Prijavilo se ukupno 70 turoperatora i u toku je obrada pristiglih prijava. Ukupna pomoć od 150,000 eura.

3) Takođe, podrška izdavaocima privatnog smještaja kroz realizaciju turističkih vaučera za prosvjetne i zdravstvene radnike je počela da se sprovodi kroz dvije faze. Trenutno je završena prva faza u kojoj su se izdavaoci privatnog smještaja prijavljivali, a u narednom periodu će biti realizovana druga faza u kojoj će zaposleni u prosvjeti i u zdravstvu moći da iskoriste vaučere. Za ovu svrhu utrošeno je 5,5 miliona eura.

3. Takođe, u segmentu predviđenih izmjena zakonskih rješenja, kao osnova za realizaciju dvije mjere podrške konkretno Izmjena i dopuna Zakona o porezima na dohodak fizičkih lica i Izmjena i dopuna Zakona o obaveznom socijalnom osiguranju informišemo vas da su predložene usvojene na sjednici Vlade 4. februara i upućene Skupštini na dalju proceduru. Ovo je mjera kojom želimo da podržimo novo zapošljavanje kroz oslobađanje obaveza plaćanja poreza na dohodak i doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje na teret zaposlenog i na teret poslodavca isplaćenu za period od tri godine od dana zasnivanja radnog odnosa u 2021. godini u iznosu od 90%, u 2022. u iznosu od 60% i u 2023. u iznosu od 30%. Vlada na ovaj način želi da stimuliše novo zapošljavanje.

Takođe, izmjenom Zakona o PDV-u koji je takođe usvojen na sjednici Vlade 04. februara i takođe upućen na proceduru Skupštini biće omogućeno povećanje limita oporezivog prometa za registraciju za PDV sa 18 na 30 hiljada eura, kao i jedan snažan vid podrške koji je posebno usmjeren na mikro i mala preduzeća. Koristim priliku što sam ovdje da apelujem na Skupštinu da se usvoje pomenuta zakonska rješenja.

Takođe, kada je riječ o odlaganju i reprogramu plaćanja

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:56:25)

Ministre, morate privoditi kraju.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 12:56:26)

Samo pola minuta.

Kada je riječ o odlaganju i reprogramu plaćanja poreza i doprinosa na dohodak jednokratnoj podršci privredi za uspostavljanje sistema za elektronsku fiskalizaciju u međuresornoj saradnji pratimo mjera i možemo konstatovati da postoji veliko interesovanje privrednika za obje mjere.

Završavam. Očekujemo da će do kraja realizacije svake pojedinačne mjere iz ovoga paketa, ukupan fiskalni efekat biti na nivou planiranog. Međutim, ističemo takođe da ukupan broj preduzeća i zaposlenih koji će biti obuhvaćeni nije moguće tačno sada utvrditi zbog činjenice da je implementacija velikog broja mjera i dalje u toku. Međutim, sa sigurnošću možemo reći da je do sada u okviru paketa podržano 100 hiljada najugroženijih kategorija građana na mjesečnom nivou pet hiljada preduzeća i 20 hiljada zaposlenih, a očekujemo da taj broj bude višestruko veći.

O potpunijim efektima realizacije mjera bićemo u mogućnosti da govorimo nakon što se realizuju sve mjere iz programa podrške a čiju dinamiku redovno pratimo i o čemu vas, sa zadovoljstvom možemo informisati. Izvinjavam se i zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 12:57:24)

Zahvaljujem, ministre.

Pravo na komentar odgovora ima poslanik Šaranović i eventualno za dodatno pitanje, ukoliko ima. Izvolite, kolega Šaranoviću.

DANILO ŠARANOVIĆ (30.03.21 12:57:39)

Zahvaljujem ministar Milatoviću.

Ovom prilikom konstatujem da sam zadovoljan vašim odgovorom. Razumio sam da će i evaluacija ovog paketa podrške dati jasne impulse kako i u kom pravcu djelovati u periodu pred nama.

Koliko god možemo kazati da je u ovom kratkom periodu koji je iza nas urađeno dosta s obzirom na okolnosti, vjerujem da smo i vi i ja svjesni potrebe da se pristupi kreiranju sveobuhvatnijeg modela podrške a naročito na terenu razvojnih politika. U tom smislu posebno izdvajam mjere podrške novom zapošljavanju u vidu oslobađanja plaćanja poreza i doprinosa na zarade onim poslodavcima koji budu zapošljavali lica

koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje. Pored toga, čuvanje svakog radnog mjesta mora biti, a siguran sam da hoće, u vrhu liste prioriteta.

Sa druge strane, poštovani ministre, ne znam da li ste imali priliku da tokom prethodnih dana obratite pažnju na pojedine diskusije koje su se mogle čuti u ovom visokom domu. U nekima od njih su bili jasno vidljivi ostaci poražene politike koja je bila zasnovana na nacionalšovinističkom preduzetništvu. Ta politika je imala za cilj potpunu razgradnju crnogorskog društva jer bolje do krajnjih granica podijeliti crnogorsko društvo, bolje crnogorske građane pokradene i obespravljene ostaviti u rovovima podjela a sačuvatai u cjelini nelegalno stečeni kapita. E ta, na sreću svih nas, poražena politika je sve nas zajedno u naše ime a za svoj račun zadužila do tog nivoa da je bilo potrebno da uzimaju po jedan milion dnevno, dakle svakoog dana tokom 11 godina. Međutim, siguran sam da je jasno crnogorskim građanima da je takva politika u našoj svakodnevnicu prisutna samo u formi podsjećanja da moramo učiniti sve da se ona više nikada ne ponovi. Dugujemo to našoj djeci i budućim generacijama.

Prije nego što zaključim, konstatujem da me na prvom mjestu kao građanina, a onda i kao poslanika raduje saznanje što je naša zemlja konačno dobila državnu upravu koja će voditi računa u interesu svakog građanina i svakog poštenog privrednika. Ta radost je dodatno veća i zbog okolnosti što privilegovane tajkunske elite više neće, koliko sam razumio a i vi ste me u to ubijedili, neće uživati zaštitu na visokim državnim adresama. Spuštena je državna rampa kriminalu, korupciji i namještenim tenderima. A svako ko bude želio da radi pošteno i u skladu sa zakonom imaće svu potrebnu podršku koja bude moguća. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:01:09)

Zahvaljujem, kolega Šaranoviću.
Pozovite se na član. Samo momenat.
Izvolite.

IVAN MITROVIĆ (30.03.21 13:01:22)

Je li mogu da kažem? Ja vas opet molim, uvažena potpredsjednice, da poštujemo Poslovnik Skupštine Crne Gore.

U članu 98 piše jasno: "Poslanik ili drugi učesnik u pretresu može govoriti samo o predlogu koji je na dnevnom redu". Ako je vama ovo što je gospodin Šaranović govorio komentar na ministrov odgovor na poslaničko pitanje onda stvarno mislim da ovakav pristup ne priliči ovakvom parlamentu. Mislim da evo već dva dana slušamo uvrede od kolega poslanika i ministara sa ove strane parlamenta bez ijedne opomene od bilo kog ko predsjedava sjednici Skupštine. Mislim da stvarno niti je u redu niti je pristojno nazivati nas kriminalcima. Evo da ne ponavljam sve šta je kolega rekao, samo vas molim da upozorite da odgovore ministru i komentarišu poslaničko pitanje, a ne da kvalifikuju ljude ovdje bez ikakve argumentacije na osnovu onoga što im padne na pamet. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:02:52)

Zahvaljujem.

Samo sekund. Nemate pravo jer je ovo poslovnički i ja dajem odgovor na proceduralnu reakciju.

Kolega, ovo je bio komentar odgovora na poslaničko pitanje i to je lični utisak poslanika. On pominjao nikoga nije. Imao je svoj vrednosne sudove o režimu. Vi znate, nećemo sterilnim praviti ovaj parlament. Meni je bitno da nikoga lično ne vrijeđa i mislim da ove kvalifikacije su se razne čule i sa jedne i sa druge strane i to je u stvari i čar parlamenta, a neka građani prosude i prosudiće na sljedećim izborima da li i ko je bio u toj borbi bolji i ko će izvojevati pobjedu.

Procedura? Izvolite.

DANILO ŠARANOVIĆ (30.03.21 13:03:55)

Zahvaljujem.

S obzirom da se prethodno

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:03:59)

Samo mi recite na koji član se pozivate. Morate reći član. Izvolite.

DANILO ŠARANOVIĆ (30.03.21 13:04:09)

Znači član 102. Poslaniku koji želi da govori o povredi Poslovnika predsjednik daje riječ čim je zatraži. Izlaganje tog poslanika ne može trajati duže, evo prvi stav, da ga ne čitam dalje.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:04:21)

Vi morate da se pozovete na član Poslovnika koji je prekršen.

DANILO ŠARANOVIĆ (30.03.21 13:04:28)

Ja sam se pozvao na član 102. Imali ste priliku 30-tak godina, a predsjedavate Skupštinom, to sada ne radite.

Dakle, vrlo kratko, svako ima pravo da se prepozna ili ne prepozna u mom izlaganju. Kao što ste kazali, ja nikog lično nijesam pomenuo. Govorio sam o ekonomiji, govorio sam o nacionalšovinističkom preduzetništvu koje je bilo supstitut tržišnoj utakmici kako smo trebali da imamo ...

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:04:53)

Molim vas, nemojte me dovoditi u priliku da vam oduzimam riječ. Nemojte da zloupotrebljavate proceduralnu reakciju. Ja mislim da sam odreagovala i zaštitila vas i nemojte da stvaramo, jer ćemo time izazvati niz drugih proceduralnih reakcija i nema potrebe za tim. Zahvaljujem.

Sljedeće pitanje postavlja kolegunica Daliborka Pejović, a neka se pripremi poslanica Tamara Vujović.

Izvolite, kolegнице Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (30.03.21 13:05:21)

Hvala vam, uvažena potpredsjednice.

Ja sam takođe imala namjeru, nekako slično ovome kako je postavio pitanje kolega Šaranović takođe ministru Milatoviću da postavim pitanje koje smatram da je zaista za neku kratkoročnu i dugoročnu budućnost Crne Gore, zaista pitanje biti ili ne biti.

U odnosu na ono što ste i do sada imali prilike da obrazložite i što je, da kažem, predmet vaše dnevne pažnje, moje pitanje sam zapravo i usmjerila u tom pravcu, da mi odgovorite da li mjere koje preduzimate sa nivoa Vlade i naravno resornog ministarstva zaista predviđaju izlazak brzo i efikasno iz ove užasne i socijalne i ekonomske, ali i zdravstvene krize. Kako ocjenjujete efekte tih mjera sada i u nekom narednom periodu? S tim u vezi, ja sam htjela da vas napomenem, a pretpostavljam da imate to takođe u vidu, da mi odgovorite na pitanje da li imate spremne kapacitete da ono što vam je pružena ruka Evropske unije, mislim na Vladu Crne Gore, a to su pretpristupni fondovi iz Fonda za zapadni Balkan i hitnih mjera za podršku zdravstvenom sistemu i prevazilaženju krize, koristite na adekvatan način tako što ćete unaprijediti kapacitete da se do tih sredstava i efekata njihove primjene dođe na brz i efikasan način.

Zašto ovo imam u vidu? Ja uopšte nemam isti pristup kao što imaju neke moje kolege oko trenutne situacije u Crnoj Gori. Strašno bih voljela da mi neko u ovoj vladi i crnogorskoj javnosti konačno kaže kada počinje vaša odgovornost. Da li odgovornost počinje na kritikama svakodnevnim i pravdanjima onoga što je uradio neko prije ili odgovornost počinje onog trena kada počnete da donosite određene mjere i preduzimate određene korake? Na bazi toga mogu vam slobodno reći da indikatori nisu nimalo ohrabrujući i da treba svi sa pažnjom i sa zebnjom da pratimo šta će se dešavati u narednom periodu. Ne znam da li imate informacije, danas je Crna Gora prva zemlja u svijetu koja ima popunjenost bolničkih kapaciteta u odnosu na 100 hiljada stanovnika, a sedma po broju smrtnosti.

Ja ne pripadam, odmah da budete sigurni, onim poslanicima ili poslanicama i onom dijelu javnosti koji od ovoga pravi niti trivijalnost niti želi da ubira političke poene. Kad mi neko kaže poštapalicu "ubiranje

političkih poena", vjerujte da mi to teško pada. Ja samo govorim o činjenicama i smatram da jedino takvim jezikom možemo govoriti u crnogorskom parlamentu.

Zašto mi je bilo ključno da postavim ovo pitanje? Upravo zato što, bez obzira na mjere, imamo katastrofalne ekonomske pokazatelje. Ja mislim da i vi kao i ja živite u okruženju građana koji nemaju naš standard, koji danas maltene tumaraju u odnosu na to gdje će im biti sutra perspektiva, gdje će moći da se zaposle, gdje će moći ekonomski da valorizuju svoje znanje. Tog izlaska i tog prozora kako volimo svi da kažemo i svijetla na kraju tunela danas malo ko vidi u Crnoj Gori. Zato sam ja imala namjeru da vam postavim ovo pitanje, da vam se zahvalim što ste mi dali odgovor prije nego što je počelo zasijedanje danas. I naravno ono što ćete reći i što sam pripremila kao pokazatelje, ja ću se odnijeti u svom komentaru nakon vašeg odgovora. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:08:45)

Zahvaljujem kolegici Pejović.
Izvolite, ministre, pravo na odgovor.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 13:08:51)

Zahvaljujem, potpredsjednice Skupštine.

Uvažena poslanice Pejović, ja mislim da sam prepoznat kao neko ko je poprilično iskren čovjek. Mogu da vam kažem da zasigurno Vlada Crne Gore koja je stupila na svoju dužnost početkom decembra je sigurno imala jednu od najtežih situacija u Evropi. Naslijedili smo jednu zemlju koja je, a sami ste nekako toga i svjesni, imala ekonomsku krizu od 15,2% prošle godine, imala je najveću zapravo ekonomsku krizu u Evropi, koja je jednim dijelom bila naravno prouzrokovala pandemijom korona virusa. Međutim, jednim drugim dijelom, nekim lošim, neću reći ekonomskim nego političkim odlukama prethodne vlade koje su prije svega uticale na realizaciju naše turističke sezone, tako da realizacija od turizma koji je glavni pokretač ekonomske aktivnosti u Crnoj Gori, a ovo su neke stvari koje čini mi se već svi dobro poznajemo i čije posljedice svi trenutno osjećamo, bila je na nivou od nekih 12%. Mislim da smo puno puta u javnosti rekli da su Hrvatska ili Albanija realizaciju turizma prošle godine u odnosu na 2019. imale na nivou od 50%.

Vi ste ekonomista i mislim da jako dobro znate kolike posljedice je zapravo to imalo za našu ekonomsku aktivnost, za fiskalnu aktivnost, za fiskalne kosekvence u okviru budžeta. Kad smo mi došli, mislim da je i ministar Spajić sedam sati pričao o tome šta je našao u Ministarstvu finansija kada je stupio na dužnost. Našao je jedan deficit od 11%. Pored pada ekonomske aktivnosti od 15%. Mislim da smo svi nekako zaboravili da je ekonomska situacija u trenutku kada je ova vlada došla bila jako obziljna, da je broj aktivnih slučajeva u tom trenutku u Crnoj Gori bio na nivo nekih 11 hiljada. Čini mi se da je ministarka zdravlja juče u ovom parlamentu puno pričala na tu temu da je broj aktivnih slučajeva trenutno 6,5 hiljada u Crnoj Gori i priznaćete da je to jedan pad od skoro 50%. Ja sam siguran da i vi i ja i svako dobrovjerujući u ovoj zemlji bi volio da je situacija bolja nego što trenutno jeste i vjerujte, danonoćno radimo da ona bude bolja, a vjerujem da i vi doprinosite u tom smislu određenim vašim postupcima.

Struktura ekonomije, pored svih ovih kratkoročnih pokazatelja koji su bili jako loši, u strukturalnom smislu Crna Gora ima teške strukturalne ekonomske probleme. Vi znate da je to zemlja koja ima neki deficit tekućeg računa od nekih 15%, da se taj deficit finansira uglavnom iz priliva stranih direktnih investicija, da su te direktne investicije uslov kompletne krize u svijetu prošle godine bile na jako malom nivou, da smo zbog toga morali da se finansiramo iz određenih drugih izvora itd, tako da zasigurno ova vlada ima jedan od najtežih poslova u Evropi.

Mislim da je vaše pitanje nekako poprilično bilo slično u odnosu na pitanje gospodina Šaranovića i sada zaista ne bih ovdje htio da ponovim sve ove stvari koje sam maloprije rekao gospodinu Šaranoviću.

Ukazali ste na nešto na što bih se, ako mi dozvolite, posebno osvrnuo, a to je ovaj pristup evropskim fondovima. Vi znate vjerovatno da sam i ja svojih nekih desetak godina prije nego što sam došao nazad u zemlju radio za jednu uglednu međunarodnu banku, Evropsku banku za obnovu i razvoj koja je dio evropske finansijske arhitekture, da sam tamo bio ekonomista, glavni ekonomista, da sam otprilike savjetovao u toj svojoj dužnosti puno zemalja i da sada mogu da kažem da imam vjerovatno najvruciji krompir a da upravo pokušam da realizujem neke od tih savjeta koje sam nekada u prošlom nekom životu davao određenim vladama, tako da što se tiče pristupa evropskim fondovima odgovor je sljedeći:

Ministarstvo ekonomskog razvoja trenutno zapravo koordinira sa tri velike teme koje se tiču evropskih fondova. To je tema unapređenja konkurentnosti, tema inovativne politike i tema politike tržišta rada i socijalne politike.

Kao prvi korak u procesu definisanja i uspostavljanja kapaciteta koji su jako važni u ovom smislu, za korišćenje pretpristupnih fondova u okviru moga ministarstva formirano je, odnosno osnaženo, ojačano je Odjeljenje za evropske integracije kao prvi neki korak ka unapređenju ove politike. U oblasti unapređenja konkurentnosti Ministarstvo će nastaviti da kroz aktivno korišćenje tekućih i planiranih pretpristupnih fondova radi na 1) poboljšanju poslovnog okruženja, 2) podsticanju produktivnosti i modernizaciji privrede, 3) jačanju izvoznih kapaciteta. Ovo je vrlo važno kad se pomene onaj deficit tekućeg računa - unapređenje dostupnosti finansijske podrške za mikro i mala preduzeća, razvoj ženskog preduzetništva, kao i unapređenje savjetodavne podrške za privredu.

U okviru IPA fondova za unapređenje konkurentnosti do sad je zemlja dobila 11,6 miliona eura u ovom prethodnom fiskalnom periodu od Evropske komisije.

Što se tiče tržišta rada u nekom prethodnom periodu dobili smo 29,4 miliona eura. Jesmo li ih upotrijebili na ispravan način - mislim da nismo. Svakako da tu postoji prostor da taj novac koji dobijemo od evropskih fondova optimalnije i efikasnije upotrijebimo. Jedan od važnih fokusa moga ministarstva će biti u narednom periodu i reforma tržišta rada i unapređenje, da kažemo, te uloge koju zaista Zavod za zapošljavanje treba da ima u društvu, a koju do sada možda nije imao u mjeri u kojoj treba da ima.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:15:31)

Morate privoditi kraju jer ste već prekoračili, molim vas.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 13:15:35)

Treći taj segment je ova inovativna politika.

Samo da zaokružim, šta nam je činjeti za budući period. Nova programska perspektiva evropskih fondova od 2021. godine do 2027. godine neće da bude kao što je bila do sada. Ona će da bude zapravo davana onim zemljama koji se budu na najbolji način prijavljivale za projekte, tako da mi prije svega moramo u tom smislu i kao ministarstvo i kao Vlada i kao cjelokupno društvo da unaprijedimo naše kapacitete da se kvalifikujemo za određena sredstva. Zato što bolje projekte budemo imali toliko ćemo više novca da dobijamo u narednom periodu. Ja kao ministar ću se potruditi da dam svoj doprinos u tom smislu. Izvinjavam se i zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:16:26)

Zahvaljujem ministru na odgovoru.

Izvolite, kolegice Pejović, imate pravo na komentar.

DALIBORKA PEJOVIĆ (30.03.21 13:16:30)

Hvala vam lijepa.

Milo mi je što ste bili potpuno otvoreni i na ovaj način odgovorili na moje pitanje, da još niste stvorili kapacitete. Ja zaista mislim da to nije za oprost upravo iz razloga što ste u odgovoru koji ste mi dali potencirali da je brzina priprema projekata nešto što vas dovodi bukvalno u situaciju da koristite pretpristupne fondove i poradite na tome ako mislite zbilja da Crna Gora ukupno ima nekakve benefite i koristi od svega toga.

Drugo, pomenuli ste turizam. Dakle, toliko je kontroverznih informacija kad je u pitanju ova turistička sezona da ne znam da li se iko više ozbiljan u Crnoj Gori može baviti adekvatnom prognozom. Evo iz kojih razloga ja to pričam. Dakle i Grčka i Turska su uvele potpuno zatvaranje pred sezonu. Nisu to uradile zato što, pretpostavljam, ne znaju ili se igraju sa turizmom u njihovim državama, nego vjerovatno imaju neki osjećaj što je najbolje uraditi da bi se ta sezona pripremila na adekvatan način. Vi ste lično zagovornik da zatvaranja nema i da je to pogubno za ekonomsku politiku, ali isto tako imajte na umu jednu važnu činjenicu - šta ćemo da uradimo mi sa ranijim bukingom i sa uopšte tretiranjem raspoloživih turističkih kapaciteta u Crnoj Gori ako nemate adekvatan ambijent da uopšte ljudi žele ovdje da dođu. Vi stalno pričate o glavnoj turističkoj sezoni. Zna li što je glavna turistička sezona u Crnoj Gori - mjesec ili dva, pitanje je više ili dva. Ako budete čekali da efekti ovih ekonomskih mjera tada dobiju na svom značaju, vi zaboravite onda i ovu turističku sezonu. Zato sam insistirala da mi negdje u odgovoru date predikciju koja pretpostavljam interesuje svakog dobronamjernog građanina, da li stvarno mi idemo nekim normalnim

putem kroz ovaj period koji je ispred nas, jer ste pošteno priznali i hvala vam zbog vaših kolega u Vladi zbog toga, da ste vi imali od septembra već mogućnost da se bavite ekonomskim projekcijama i da pripremate teren nakon zvaničnog izglasavanja Vlade Crne Gore da konačno onda krene i u konkretizaciju svih tih mjera. Dakle, imali ste više vremena nego bivša Vlada u korona krizi. Prema tome, ja vas i te kako na neki način opominjem na jednu vrstu odgovornosti. Kažem, ne pripadam populističkim političarima koji će ovo da koriste na ovaj ili na onaj način, nego zaista u namjeri da kao normalni opozicionar ili opozicionarka ukazujem na nešto što smatram da su ozbiljni propusti baš u ovom vremenu i baš u ovom trenutku u Crnoj Gori.

Neću vas podsjećati, jer imam te podatke, na ogroman pad broja zaposlenih u Crnoj Gori. Ogroman je broj ljudi koji prvi put traže posao, preko 18.000 u januaru, ogroman pad zaposlenih žena - preko 7.000, a da ne govorim o onim brojkama o ukupnom broju zaraženih u Crnoj Gori koji su ili su bili zaraženi od kovida, broja lica koja su uzliječena, a o smrtnim ishodima je zaista tragično pričati i ovom prilikom i uopšte. Molim vas, povedite računa, morate izbalansirati neke stvari. Mi vam nećemo zaboraviti sve što radite i vrlo ćemo vas opominjati na sve poteze i mjere koje trenutno realizujete u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:19:45)

Zahvaljujem kolegici Pejović.

Nemate pravo, ministre, jer nije bilo dodatnog pitanja.

Moramo preći na sledeće pitanje, a sledeće pitanje je postavila poslanica Tamara Vujović. Izvolite.

TAMARA VUJOVIĆ (30.03.21 13:20:01)

Hvala, predsjedavajuća.

Poštovane kolege i kolegice poslanici, uvaženi ministre Milatoviću sa saradnicima,

Dana 22.03. a na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavila sam poslaničko pitanje. Namjerno navodim datum kada sam ga postavila, jer događaji nas prestižu tako da se situacija oko ovog mog pitanja donekle razriješila ili izmijenila. Poslaničko pitanje glasi:

Ugovor o kupoprodaji 59,4% akcijskog kapitala države u HTP Boka a.d. Herceg Novi sa kompanijom Vektra Montenegro zaključen je 10. decembra 2007.godine. Investitor se ugovorom obavezao da će investirati 64 miliona eura, ali investicije i razvoj osnovne djelatnosti nekada najpoznatijeg hotelskog preduzeća u Herceg Novom ostale su samo prazna obećanja. Nijedna stavka iz ugovora privatizacionog nije ispunjena, te su se odavno stekli uslovi za raskid privatizacionog ugovora. Šta ćete uraditi po tom pitanju i kada će se uči u definitivni raskid ovog ugovora sa neodgovornim i nesavjesnim investitorom koji je hercegrovsku turističku privredu unazadio ovih 14 godina od kada je potpisan ugovor?

Razlog za postavljanje ovoga pitanja leži u činjenici da se predugo čeka na raskid ovog privatizacionog ugovora potpisanog davne 2007.godine. Da bih približila građanima Crne Gore, a Novljani znaju o kakvoj imovini je riječ, riječ je o 150.000 m² na najljepšem dijelu hercegrovske obale, radi se o šest hotela koji su bili okosnica hercegrovskog turizma, mnogi poslovni prostori i restorani.

U slučaju raskida ugovora, tako je napisano u ugovoru, dakle da u slučaju raskida ugovora Vlada bi morala da plati 15,5 miliona eura ovom investitoru što je pravi primjer štetnoga ugovora po državu. Nakon nekoliko godina, zapravo vrlo brzo bilo je jasno da od pompeznih planova o ulaganjima neće biti ništa, ostali su nam hoteli koji su devastirani, neupotrebljivi i da od investicionog zamaha neće biti ništa. Juna 2015. godine Vektra Boka odlazi u stečaj zbog duga od četiri miliona eura prema CKB banci. Međutim, Privredni sud dozvoljava umjesto klasičnog stečaja plan reorganizacije gdje se nagomilani dugovi koji su već 2015. godine došli do 26 miliona eura planiraju isplatiti kroz prodaju imovine, amortizaciju itd. Međutim i ovaj plan počeo je da se sprovodi sa zakašnjenjem od dvije godine, dakle februara 2017. godine. Revizor utvrđuje da je u ovom periodu od 2017, 2018 i 2019. godine prodata imovina Vektre Boka u vrijednosti od sedam miliona eura, a da je novac od prodaje pozajmljen firmi Vektra Investments, drugoj kompaniji Dragana Brkovića. Da je uveden klasični stečaj imovinu bi prodavao stečajni upravnik od kojih bi se namirivali povjerioci. Ovako, Brković je sa povezanim licima rukovodio firmom, krčmio imovinu i iz nje pozajmicama izvlačio novac, a radnici i ostali povjerioci nisu naplatili potraživanja. Ovdje imam spisak firmi njihovih koje su prodate za milion, milion i sto hiljada eura i sve je tako posuđeno Vektri Montenegro. Za to vrijeme povjerioci trećeg reda, na primjer radnici, njima se duguje oko tri miliona eura. Moram da kažem i ovo, da za vrijeme trajanja plana reorganizacije upravljačko tijelo u Vektra Boki sačinjeno od porodice Brković i povezanih lica daje sebi plate od nekoliko hiljada eura i nezakonito stavlja pod hipoteku imovinu Vektre Boka za kredite koje je dobijala Vektra Montenegro. Jedan primjer, kredit od 28 miliona eura kod

CKB-a je založen, motel Dubrava i objekti Vektre Boka. Za ove postupke Upravnog odbora znali su i stečajni upravnik i Privredni sud.

Hoću samo još jednu rečenicu pa ću više dati u komentaru na odgovor. Ovakva ponašanja ugrožavaju isplatu povjeriocima među kojima su i isplate za 250 bivših radnika Boke koji kažu figurativno da im se duguje 800 godina u porezima i doprinosima, a sve potraživanja koja im je priznao Privredni sud. Zbog toga je i specijalni državni tužilac kazao da je u ovome poslu država Crna Gora oštećena za minimum 50 miliona eura.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:24:58)

Izvolite, ministre, imate pravo na odgovor.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 13:25:06)

Zahvaljujem.

Poslanice Vujović, hvala na pitanju.

Kao što znate, Ugovor o prodaji 59% akcijskog kapitala društva HTP Boka zaključen sa kompanijom Vektra Montenegro je jedan u nizu loših privatizacionih ugovora i projekata koje je naslijedila ova Vlada po kojem investicione i druge obaveze investitora nijesu sprovedene. Ugovor za prodaju akcijskog kapitala društva HTP Boka zaključen je 10. decembra 2007. godine između Fonda za razvoj i Fonda za penzijsko osiguranje i Zavoda za zapošljavanje sa jedne strane i Vektra Montenegro sa druge. Kupoprodajna cijena kapitala društva iznosila je 22 miliona eura. Podsjećanja radi, privatizacionu imovinu u kojoj je prema investicionom programu trebalo investirati činili su hoteli Plaža, Tamaris, Igalo i Stara Boka lokacija u Herceg Novom.

Ugovorne strane su dana 30. avgusta 2011. godine zaključile aneks broj 1 Ugovora o prodaji akcijskog kapitala društva kojim su izmijenjene odredbe osnovnog ugovora i definisan novi investicioni program na 64 miliona eura. Rješenjem Privrednog suda Crne Gore iz 2015. godine otvoren je stečajni postupak nad Vektrom Boka. Tokom trajanja stečajnog postupka stečajni dužnik podnio je Privrednom sudu Predlog za usvajanje plana reorganizacije. Plan reorganizacije je prihvaćen od strane Privrednog suda sa danom pravosnažnosti od 7. februara 2017. godine i rokom trajanja od pet godina. Po donošenju rešenja o potvrđivanju i usvajanju plana reorganizacije sva potraživanja i pravo povjerilaca i drugih lica i obaveze stečajnog dužnika određene planom reorganizacije uređuju se isključivo prema uslovima iz plana reorganizacije. U cilju dobijanja mišljenja i preduzimanja potrebnih aktivnosti početkom 2021. godine od strane Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte Ministarstvu ekonomskog razvoja prosljeđen je dopis zaštitnika imovinsko-pravnih interesa u kojem je dostavljena informacija da je nad društvom Vektra Montenegro rešenjem Privrednog suda od 15.01.2021. godine otvoren stečajni postupak. S tim u vezi, a kako bi preduzeli dalje aktivnosti, Ministarstvo ekonomskog razvoja obratilo se Privrednom sudu za informaciju da li je gore navedeno rešenje postalo pravosnažno, nakon čega smo od strane istog obaviješteni da je pred Apelacionim sudom Crne Gore u toku postupak po žalbi koja je izjavljena protiv ovog rešenja, pa da s tim u vezi predmetno rešenje nije postalo pravosnažno. Međutim, upravo prošle sjednice 23.03.2021. godine Vijeće Apelacionog suda je odbilo pomenuto žalbu i potvrdilo odluku sudije Privrednog suda.

U skladu sa odlukom Apelacionog suda otvara se prostor da Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte i Vlada Crne Gore u saradnji sa kontrolorom koji je angažovan za kontrolu privatizacionih ugovora, između ostalih i ovog ugovora, pristupi aktivnostima koje su definisane odredbama ugovora. Kako je odredbom člana 71 istog definisano pravo Savjeta na jednostrani raskid ugovora ukoliko se nad kupcem, u ovom slučaju Vektra Montenegro, otvori stečajni postupak, prodavac, u ovom slučaju država, može shodno ugovoru pokrenuti proceduru raskida ugovora. Tako da vas ja obavještavam sada da će Vlada u narednom periodu intenzivirati aktivnosti koje će doprinijeti da se imovina HTP Boka valorizuje na pravi način, a sve u cilju ekonomskog razvoja Opštine Herceg Novi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:28:51)

Zahvaljujem, ministre.

Imate pravo na komentar odgovora u trajanju od tri minuta i eventualno dodatno pitanje u trajanju minut. Izvolite, kolegice.

TAMARA VUJOVIĆ (30.03.21 13:29:01)

Hvala, uvaženi ministre.

Jako mi je drago što su se sad stekli svi pravni uslovi da se krene u jednostrani raskid ovog ugovora koji je po nama, pogotovo koji svjedočimo o tome svaki dan, odavno trebalo da bude raskinut.

Da bi građani shvatili o kakvom se nivou zloupoteba ovdje radilo u toku ovog perioda od 13 godina, moram da napomenem još neke situacije za koje znam, a koje pokazuju do koje mjere je ovo bila jedna pljačkaška privatizacija. Dakle, kupoprodajnim ugovorom postojale su neke zaštićene zone, objekti, hoteli koji nisu mogli prema ugovoru biti prodavani. Između tih to je izletišta sa objektom na Luštici kod plaže Žanjice koje je procijenjeno, vrijednost toga zemljišta i objekta, na tri miliona eura. Nedavno u ovom planu privatizacije smo saznali da je taj objekat i zemljište prodato za milion eura, zatim posuđeno, pozajmljeno firmi ćerki firme Vektra Investments, ali pomislite ko bi prodavao zemljište od tri miliona eura za samo milion eura. Dakle, mi tu sumnjamo da je došlo do neke zloupotrebe i da je taj novac opet nestao.

Takođe, mogu da kažem da se u ovim hiljadama kvadrata nalazi veliki dio imovine koji je pod zabilježbama i pod sporovima restitucije. Radi se o zemljištu koje je nekada bilo nacionalizovano. Mnogo od toga zemljišta nije privedeno hotelskoj ugostiteljskoj namjeni, već je u stanju u kojem je bilo prije postupka nacionalizacije, pa po nama bi ono trebalo biti predmetom vraćanja vlasnicima, a ne predmetom prodaje što se dešavalo u par slučajeva i na taj način je imovina otuđivana iz Vektre Boka. Opet ću se vratiti na potraživanja radnika, njih 246 preuzetih koji ne mogu ni da ostvare penziju zbog neuplaćenih doprinosa socijalnog programa i dvije zaostale rate iz plana reorganizacije.

Priča Vektre Jakić na sjeveru i Vektre Boka na jugu pravi je simbol pljačkaške burazerske privatizacije koji su davali podobnim a nesposobnim da preprodaju imovinu ili da rasprodaju imovinu kao što je u slučaju Vektre Boka. Međutim, nadam se da to je vrijeme prošlosti i da pravda više nije tako spora, dakle dokazuje to i ovo što je 23. donešena odluka da je konačni stečaj nastupio u firmi Vektra Montenegro. Valjda je došlo vrijeme za obračun sa organizovanim kriminalom, za ispitivanje porijekla imovine, legalnog načina poslovanja. Mi u Herceg Novom svakodnevno smo svjedočili da se tu ne poštuju nikakvi planovi. Međutim, napomenuću da je u ovom stečaju priznati dug kompanije 174 miliona, od toga 119 miliona prema bankama, ali tu su i radnici, tu su i bivši vlasnici itd, dakle bivši zaposleni koji su postali za ovo vrijeme socijalno ugrožena kategorija.

Drago mi je da je ruka pravde počela da kuca na vrata nepravednih i da država konačno postaje zaštitnik interesa države i interesa građana, a ne privilegovanih pojedinaca. Ovdje mislim na bivše radnike, na vlasnike oduzete imovine, na sve stanovnike Herceg Novog. Osjećaj da pravda dolazi, da će ovaj štetni ugovor se raskinuti zaista je blagotvoran. Međutim, ostaje pitanje ko će nadoknaditi ovu štetu i naše godine koje su pojeli ovi skakavci.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:32:45)

Zahvaljujem.

Ja sam shvatila da je ovo retoričko pitanje, a ne pitanje upućeno ministru tako da nastavljamo dalje. Sledeći je kolega Predrag Sekulić. Izvolite, kolega Sekuliću.

PREDRAG SEKULIĆ (30.03.21 13:33:00)

Hvala vam, gospođo potpredsjednice.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani gospodine ministre,

Prošlo je više od uobičajenih 100 dana u kojima je trebalo da nova Vlada pokaže stručnost, sposobnost, ali i da predstavi nove ideje kada je u pitanju ekonomski razvoj države Crne Gore. Za sada smo imali prilike od vas da čujemo samo spisak lijepih želja o "Crnoj Gori kao ekonomski konkurentnoj kojom se dobro upravlja, koja je infrastrukturno povezana, bazirana na ... osnovi i čiji je ekonomski model inkluzija". Nažalost lijepe želje ne donose ekonomski rast i bolji životni standard. Zato je važno da najzad počnemo da govorimo o konkretnim projektima koji mogu pomoći da Crna Gora ekonomski raste, ali kako bi građani mogli na osnovu konkretnih ostvarenih rezultata da ocjenjuju rad vaš i vašeg ministarstva, naravno i rad Vlade.

Nažalost u svom ekspezu prije nešto više od 100 dana premijer Krivokapić nije naveo nijedan konkretan podatak. Rekao je da nema ulaznih podataka, tako da nije mogao ništa konkretno da kaže vezano za rad Vlade. Program rada Vlade još uvijek nemamo, još uvijek nemamo ni budžet Crne Gore. Znači, prošlo je ne 100 dana, nego prošlo je šest mjeseci od kada je predsjednik Đukanović dao mandat

sadašnjoj parlamentarnoj većini i čini mi se da je za to vrijeme moralo da bude nekih konkretnih rezultata, osim onoga što je ostavila stara vlast, ali o tome će biti kasnije riječi. Jedini konkretan rezultat na žalost u negativnoj sferi je upravo ovaj o kojem je govorila moja uvažena kolegica Pejović. Nemojte opet shvatiti ovo kao bilo kakvo prebacivanje, jer to je naš zajednički problem, a to je borba protiv pandemije. Iako je premijer rekao da će to da bude osnova rada Vlade i prvi zadatak rada Vlade, plašim se da tu imamo najveći problem. Znači, ako kažete da je broj zaraženih manji, a broj mrtvih nažalost svakoga dana sve veći, onda nešto nije u redu sa zdravstvenim sistemom. Imali smo dobar zdravstveni sistem koji se pokazao izuzetno uspješnim u borbi protiv kovida i čini mi da se taj zdravstveni sistem urušava upravo sa ovom pričom da imamo upola manje zaraženih, ali imamo duplo više preminulih, kažem još jedanput na žalost, jer ovo je tragični gubitak svih nas.

Naravno, vaše kritike su često usmjerene na to i najčešće kako je bila loša prošla turistička sezona. Samo da vas podsjetim, u ovom trenutku imamo u većini gradova Crne Gore da su zatvoreni. Otvorene su granice, gradovi su zatvoreni. U ovom trenutku u većini ugostiteljskih objekata ...(prekid) usluge ne radi. Ne znam kako čekate turističku sezonu i sa čim i koji je to optimizam koji negdje provejava kod vas da će turistička sezona ove godine biti mnogo bolja. Znači, postoje neki preduslovi da bi turistička sezona bila bolja, a čini mi se da ti preduslovi nijesu stvoreni, nažalost, a dozvolite samo o onome šta ste zatekli. Krajem 2019. godine, to je relevantan podatak zato što prošlu godinu čini mi se statički je veoma teško izračunati tačno, imali smo izuzetan pad bruto društvenog proizvoda, ali o tome ću nekoliko riječi kasnije.

Na kraju prošle godine prema podacima Eurostata Crna Gora je bila na 50% standarda kupovne moći Evropske unije. Nije nešto s čime se posebno treba hvaliti, ali ne treba zaboraviti da smo prije nekoliko godina bili na 37% i ne treba zaboraviti da je, recimo, Srbija koja je imala istu startnu opoziciju kao mi, na 41% po standardu kupovne moći, odnosno... (prekid) Luksemburgu o kojem vi pričate je na dva i po puta Evropske unije. Samo da znamo, bili smo najuspješniji u okruženju. Dozvolite samo još par napomena. Citiraću Informativni pregled vaše Vlade, da ne bude da su ovo neki naši podaci, koji govori o ranijoj ekonomskoj politici Vlade Crne Gore - realne stope rasta bruto društvenog proizvoda od 4,7% u 2017. godini, 5,1% u 2018. godini i 4,1% u 2019. godini generisali su istorijski nisku stopu nezaposlenosti u 2019. godini od 15,1% što je najniži nivo od 2006. godine.

Poštovani gospodine ministre, ja bih zaista volio zbog svih nas, jer je ovo naša zajednička kuća, da vi poslije godinu dvije ili tri budete mogli da izađete pred ovaj parlament sa ovakvim ili sličnim pokazateljima. Hvala. Izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:37:29)

Zahvaljujem.

Izvolite, ministre, imate pravo na odgovor.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 13:37:37)

Vrlo je važno da shvatimo da dohodak po glavi stanovnika koji ste spomenuli je kategorija prosjeka. Znači tačno je da je po dohotku po glavi stanovnika Crna Gora na 50% prosječnog evropskog, ali znate li šta je tu problem - što je prosjek jedna varljiva kategorija. Vrlo smislenije je upoređivati distribuciju i onda zapravo kada malo detaljnije zagrebete u taj prosjek koji vi spominjete dobijete jednu adekvatniju sliku ekonomske situacije u zemlji, a to je sledeća. Tačno je, gospodine Sekuliću, da je postojao ekonomski rast. Međutim, isto tako je tačno da je taj ekonomski rast u potpunosti bio promovisan velikim zaduženjem i izgradnjom auto-puta tako da je to prosto jedan matematički model iz koga novac koji uzmete prebacujete u ekonomski rast. Dobro je što smo to uradili, ali konačne benefite toga ćemo da imamo tek kada zapravo počnu tim auto-putem da dolaze, vjerovatno kada taj auto-put zapravo da neki svoj potencijal i u tom smislu da doprinos ekonomskom razvoju, ali to što citirate, vjerujte, to je na nivou prve godine osnovnih studija. To su stvari koje biste vi trebali da znate. Taj ekonomski rast koji vi spominjete, znate li do čega je doveo? Doveo je do toga da je Crna Gora rasla, ali je i nejednakost rasla. Crna Gora je u odnosu na džini koeficijent, to je jedan koeficijent koji mjeri nejednakost dohotka u zemlji, druga manje jednaka zemlja u Evropi. To znači da je rasla u smislu dohotka samo jedna mala grupa ljudi, a da je zapravo taj rast koji je postojao i koji matematički je evidentiran nije dolazio do najvećeg broja ljudi u društvu. To je ta, kako da kažem, muka našeg ekonomskog rasta. Mislim da je mandat nove Vlade da taj budući ekonomski rast približi što većem broju stanovnika u ovoj zemlji. Hoće li on moći da bude približan svakome - neće. To niko na svijetu na može da uradi, ali zaista ćemo se truditi da ga približimo i da od toga ekonomskoga rasta najveći broj ljudi u Crnoj Gori zapravo ima neke benefite.

Da se vratim opet na ovu turističku sezonu i na neke projekcije u odnosu na koje mi baziramo turističku sezonu. Mislim da će ministar finansija, što se tiče programa rada Vlade i budžeta on će biti danas usvojen na Vladi. Moram tu da kažem da ne treba da se brinete, u zakonskom roku će on biti dostavljen Skupštini i biće u vašim rukama na usvajanje. Tu je Vlada završila otprilike svoj posao i mislim da će neke važne razvojne stvari, neke korektivne politike koje su refleksija ove Vlade biti upravo vidljive u tom budžetu i u okviru programa rada Vlade. Nekako se uvijek vraćam, svi baziraju projekciju u odnosu na nešto, a projekcija u budžetu koji ćete vi vidjeti kada dobijete taj budžet je zapravo da mi očekujemo realizaciju turističke sezone ove godine na nivou od 60% do 65% onoga što smo imali 2019. godine. To je malo više od onoga što je imala Hrvatska i Albanija prošle godine u trenutku kad se o koroni puno manje znalo i kad nije postojala vakcina. Ja mislim da sam vrlo često u javnosti govorio i o procesu vakcinacije. Kao što sami znate, kada smo mi došli na vlast u decembru, prošla Vlada je u potpunosti nabavku vakcina uslovljavala donacijom Covaxa. Međutim, trebao je, vjerujte, veliki napor ove Vlade da uspostavi odrađene bilateralne ugovore da dobijemo vakcinu. Ona je došla i ja sam često pričao i o tom nekom targetu da mi do kraja maja, početka juna targetiramo da vakcinišemo oko 30% do 35% ljudi u zemlji. Mislimo da je to realno u odnosu na određenu informaciju i ugovorene ugovore koje imamo kada je u pitanju nabavka vakcina.

Takođe, što se tiče određenih ostalih stvari kada je u pitanju turistička sezona, vjerujte da jako puno radimo i kad je u pitanju promocija i kad su u pitanju zdravstveni protokoli i kad je u pitanju vakcinacija tako da su to tri neka osnovna stuba u odnosu na koje mi baziramo ovu projekciju do 60% do 65% realizacije turističke sezone ove godine u odnosu na onu koju smo imali 2019. godine. Ono što će takođe da bude slučaj je to što ove godine upravljanje granicama zaista neće se koristiti u neke političke svrhe u koje se koristilo prošle godine. Vi znate da je u potpunosti nepotrebno granica prema Srbiji i prema Bosni i Hercegovini bila zatvorena jedno vrijeme. To ove godine neće biti slučaj. Tako da i u tom nekom smislu dobrosusjedskih odnosa uključujemo to kao jedan od važnih faktora na osnovu kojih baziramo realizaciju turističke sezone. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:43:18)

Zahvaljujem, ministre.

Pravo na komentar, kolega Sekulić. Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (30.03.21 13:43:23)

Hvala vam, potpredsjednice.

Gospodine ministre, kao neko ko je magistrirao na javnim finansijama, a doktorirao na industrijskom menadžmentu, dozvolite samo par napomena. Moguće da ova statistička metodologija o kojoj mi govorimo i koju ste vi prihvatili, ja sam čitao vaš izvještaj, moguće da ima neka bolja, ali ja za nju ne znam i vi kao ekonomista ne znate za bolju. Dozvolite samo još nekoliko podataka. Znači prosječna plata u Crnoj Gori je bila 525 eura, govorimo o prošloj godini, početak januara, u Srbiji oko 500 eura, u Makedoniji 420 eura, u Bosni i Hercegovini 670 eura, u Crnoj Gori prosječna penzija 287 eura, u Makedoniji 237, u Srbiji 224, u Bosni i Hercegovini 213. Nemam ja problem sa vašim dobrim namjerama, imam problem sa vašim rezultatima. Sad ste vi riješili da ujednačite, odnosno da mi idemo dolje u odnosu na region, da oporezujete penzije kako bi naš nivo penzija bio ispod nivoa Srbije. Je li to ekonomska politika za koju se vi zalažete, je li to u funkciji razvoja? Znači da kroz budžet oporezujemo one koji najmanje imaju. Zašto niste oporezivali plate funkcionera? Ko vam brani da oporezujete plate preko 1.000 ili 1.500 eura, nego treba da oporezujete penzije? Je li to ekonomska politika za koju su glasali građani Crne Gore, je li to vizija razvoja, da spustimo nivo prosjeka penzija na nivo u regionu, je li to ujednačavanje?

Gospodine ministre, od svih ovih projekata koje ste nabrojali, samo je Too Montenegro vaš projekat i to zato što je ugašen Montenegro airlines, svi ostali projekti su projekti ranijih vlada uključujući auto-put, uključujući rekonstrukciju pruge Vrbnica-Bar, odnosno Bar do granice sa Srbijom 163 km, govorimo o projektu koje je već u toku desetak godina, govorimo o tome da je izvršena rekonstrukcija gornjeg sloja pruge Mojkovac-Bijelo Polje, dio sredstava daju IPA fondovi itd. Vi govorite o tim projektima koji su početi prije desetak godina. Istraživanje nafte i gasa, takođe zakon koji je usvojio ovaj parlament prije desetak godina. Revitalizacija rudnika Brskovo. To su projekti koje pokušavate da objasnite da ćete vi raditi na njima. Imate li vi nešto novo, neku novu viziju razvoja Crne Gore? I šta ćemo ako se vaše projekcije koje se tiču turističke sezone ne ostvare? Znate, mi smo bili veoma oprezni kada je bila turistička sezona prošla u pitanju zato što nam je bilo važnije zdavljati ljude, zato smo imali tako nisku smrtnost, zato smo imali corona free destinacija Crna Gora prvi u Evropi. To su stvari o kojima treba ozbiljno razmišljati i u kojima treba ozbiljno postupati.

Sada je kraj marta, budžet će doći 31.marta, ali samo da vas podsjetim. Vi trošite budžet prethodne Vlade, znači u ovom trenutku vi trošite dvanaestinu budžeta prethodne Vlade i naredne godiće ćete to isto da radite, a pričate o tome da treba nešto da uradite. Znači nijesam vidio još nijedan ekonomski potez i potez u ekonomskoj sferi, a naravno kada bude pitanje budžeta razgovaraćemo i na tu temu. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:46:45)

Zahvaljujem, kolega.

Sledeće pitanje ima kolega Maksim Vučinić. Izvolite, kolega Vučiniću.

MAKSIM VUČINIĆ (30.03.21 13:46:57)

Zahvaljujem, predsjedavajuća.

Poštovani ministre Milatoviću,

Šta je Ministarstvo ekonomskog razvoja i nadležni Sekretarijat za turizam uradio na planu promocije Crne Gore kao turističke destinacije, odnosno da li je ove godine planirana marketinška kampanja i koja su to tržišta prema kojima je Crna Gora orjentisana u trenutku kada je veoma loša epidemiološka situacija? Kako planirate da motivišete turiste da posjete Crnu Goru?

Bivša vlast se opredijelila za turizam kao stratešku granu privrede i danas kada je Crna Gora otišla tim putem jasno vidimo kakve je probleme prouzrokovala takva odluka. Opredjeljivanje samo na jednu granu privrede i to turizma u ovim momentima pandemije dovela nas je skoro do bankrota države. Da se ne bi dogodio bankrot, ne smije nam se ponoviti prošla godina i već sada moraju se stvoriti preduslovi za ovogodišnju sezonu.

Prošle godine kada je kompletna turistička privreda bila spremna i kada se povinovala svim zahtjevima zdravstvenih vlasti, nijesmo se pokazali kao turistička destinacija. Bivša vlast je odlučila da zaključa Crnu Goru i zbog izbora se odrekne turističke sezone kao i cirka milijardu prihoda od te turističke sezone. Nasuprot tome, susjedne zemlje su dobro iskoristile priliku, pa ni u Hrvatskoj koja je članica Evropske unije ni u Albaniji nije zabilježen toliki pad prihoda kao u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:48:45)

Zahvaljujem, kolega Vučiniću.

Ministre, pravo na odgovor u trajanju od pet minuta. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 13:48:59)

Zahvaljujem.

Aktivnosti na promociji turističke ponude Crne Gore su kontinuiran proces. Ministarstvo ekonomskog razvoja i Nacionalna turistička organizacija ulažu napore da privuku i zadrže interesovanje turoperatora za našu destinaciju koristeći kombinovane vidove promocije. S tim u vezi u januaru 2021.godine realizovan je virtuelni rolt sow tokom kojeg je turistička ponuda destinacije predstavljena na on line be to be virtuelnom turističkoj događaju Around the world rolt sow koji je bio namijenjen turoperatorima i medijima sa tržišta centralne i istočne Evrope. To je vrlo važno tržište za nas.

Zatim, na nedavnom sajmu turizma u Moskvi na kom je predstavljanje Crne Gore izazvalo veliku pažnju javnosti i medija, Crna Gora je dobila promociju vrijednu milionima eura. Kada su informacije o našim otvorenim granicama uz dodatne zdravstvene mjere prenijele sve ruske televizije, novinske agencije i internet portali, sa važnih adresa dobili smo informacije koje nam pokazuju da će sa tog, ali i drugih tržišta bivšeg Sovjetskog Saveza uključujući Kazahstan i Uzbekistan značajan broj turista ovog ljeta posjetiti Crnu Goru.

U aprilu je planirano učešće na međunarodnom sajmu turizma koji se održati u Kijevu čime ćemo da pokrijemo još jedno značajno tržište, to je tržište Ukrajine. U pravcu što bržeg oporavka turizma promotivne aktivnosti su usmjerene i na tržište zemalja zapadne Evrope, prije svega na Njemačku, Austriju, Francusku i Veliku Britaniju. Kao rezultat saradnje sa jednom od najuticajnijih britanskih medija posvećenim putovanjima Nacional geografic traveling, Crna Gora je svrstana u jednu od sedam najprivlačnijih destinacija za odmor na svijetu u 2021.godini. Ovo zasigurno ne ni zbog prethodne Vlade ni zbog ove Vlade, nego zbog ljepota koje Crna Gora ima. Time je Nacionalna turistička organizacija Crne Gore dobila

ekluzivno pravo korišćenja specijalno dizajniranog bedža Best of the world 2021. u promociji destinacije što će dodatno doprinijeti prepoznatljivosti Crne Gore na globalnom turističkom tržištu.

Takođe, Nacionalna turistička organizacija u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja, sa lokalnim turističkim organizacijama i turističkom privredom predstavila je punudu destinacije na virtualnoj međunarodnoj turističkoj berzi u Berlinu koja se održala od 09. do 12.marta. Na Međunarodnom festivalu turističkog filma The golden city gate u Berlinu promotivni destinacijski TV spot u društvu prirode osvojio je prvu nagradu.

Turistička ponuda Crne Gore predstavljena je na dvodnevnoj on line be to be Aviars turističkoj berzi namijenjenoj tuoperatorima, predstavnicima avioindustrije i medijima sa tržišta njemačkog govornog područja, znači Njemačke, Austrije i Švajcarske, koja se održala u februaru 2021.godine.

Kada je riječ o regionu u toku je organizacija učešća na sajmovima, organizacija jednodnevnih promocija, provođenje medija ... kampanje itd. Planirane su posjete studijskih grupa novinara i influencersa Crnoj Gori sa konstantnim pozivima konzumentima njihovog sadržaja za posjetu destinaciji na kojoj se nalaze. Posjete će biti organizovane tako da se bliže prikaže turistički proizvod naše zemlje, ljepote i mora i planina sa sadržajima dostupnim u ljetnim periodima.

Prilagođavajući se datim okolnostima, a u cilju što bržeg oporavka turističkog prometa koji je doživio krah prošle godine od posledica izazvanih pandemijom, između ostalog intenziviraćemo promociju putem on line kanala i digitalnih marketinških alata i realizovati novu marketinšku kampanju U društvu prirode za 2021. godinu. Komunikacijski ciljevi ove kampanje su sljedeći: 1. Veći stepen prisustva brenda i promocija turističke ponude na emitivnim tržištima, prije svega tržište regiona; 2. Podizanje konkurentnosti i povećanje afiniteta u kontekstu razmatranja Crne Gore kao užeg izbora prilikom odabira destinacije i 3. Jačanje imidža destinacije kao bezbjedne sa zdravstvenog aspekta. Da se nadovežem na ovu zadnju stavku.

Kada je riječ o sigurnosti, o zdravstvenim standardima u turističkoj ponudi, realizuju se dva projekta. Prvi je Safe travels projekat još od prošle godine. U okviru ovog projekta Crna Gora je od strane Svjetskog savjeta za putovanje i turizam dobila mogućnost za korišćenje međunarodne oznake za sigurna putovanja. To podrazumijeva da objekti koji imaju ovu oznaku primljenjuju adekvatne kovid standarde zdravstvene i higijenske zaštite i na taj način šalju poruku turistima da su turisti u tom objektu sigurni. Njenim isticanjem omogućava se prepoznavanje ne samo tih objekata nego i destinacije u koje se ti objekti nalaze. Ovo naravno radi komisija u koordinaciji sa određenim resorima u Vladi Crne Gore. Osim toga, Ministarstvo ekonomskog razvoja u prošlih par mjeseci u saradnji sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj i Svjetskom turističkom organizacijom radi na izradi zdravstvenih protokola čija će implementacija započeti tokom aprila. To podrazumijeva edukaciju turističkih radnika i njihovu pripremu za rad u uslovima povećanih zdravstvenih rizika.

Takođe, Ministarstvo ekonomskog razvoja u saradnji sa Nacionalnom turističkom organizacijom će u aprilu predstaviti u potpunosti redizajniranu turističku strategiju čime će Crna Gora takođe biti pozicionirana i prepoznata kao ne free nego sigurna turistička destinacija. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:54:55)

Zahvaljujem ministru.

Pravo na komentar odgovora ima kolega Vučinić. Izvolite. Imate pravo u minuti i dopunsko pitanje.

MAKSIM VUČINIĆ (30.03.21 13:55:00)

Da bi se situacija nalik prošlogodišnjeg preduprijedila potrebno je već sada pa i ranije raditi na bilateralnim odnosima sa zemljama čiji su nam građani tradicionalno naklonjeni i od kojih možemo da očekujemo određenu vrstu oporavka kada je turistički promet u pitanju. Za tradicionalne goste očekujemo da imamo jednostavnije uslove za ulazak u državu i pod hitno moramo kvalitetnijom promocijom probuditi ta tržišta. Reći jednostavno - dobro došli u Crnu Goru. Na taj način pokušati povećati interesovanje većeg broja tradicionalnih gostiju, jer u periodu krize, u periodu kada je svjetska ekonomija u lošem stanju, putovaćete samo negdje gdje baš želite da idete i gdje nećete mnogo novca potrošiti. Zbog toga je veoma važno da sva ta promocija bude ispraćena korektnim cijenama naših turističkih subjekata. Moramo da imamo definisane konkretne stvari kako bismo mogli da razvijamo promociju.

Primjer iz regiona, sporazum između Srbije i Grčke koji pojašnjava protokole koji će omogućiti građanima Srbije da od 01.maja nesmetamo putuju u Grčku. Od izdavalaca privatnog smještaja preko hotelijera i agencija, svi oni očekuju olakšice za turiste koje će omogućiti zdravstvene vlasti.

U zemljama zapadne Evrope PCR testiranja su skoro besplatna ili su besplatna, u ostalim turističkim destinacijama svijeta maksimalno iznose 30 eura. Da li će Ministarstvo omogućiti makar

simbolične cijene građanima Crne Gore i turistima koji budu dolazili, a koji se nijesu vakcinisali ili su prebolovali kovid? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 13:56:53)

Zahvaljujem.

Izvolite, ministre, imate pravo u pet minuta odgovor na dodatno pitanje ili ako hoćete u pisanoj formi nakon sjednice.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 13:57:04)

Na jedan dio pitanja mogu da detaljnije odgovorim u pisanoj formi, a želim takođe ovdje da kažem par sljedećih stvari koje su vrlo važne da svi razumijemo realizaciju turističkog prometa u Crnoj Gori.

Naime, od januara do maja, znači prvih pet mjeseci u godini realizacija turističkog prometa je na 13%, od 01.juna do kraja godine je udio turističkog prometa u zemlji na nivou od 87%. Znači ono što mi u turističkom smislu uzmemo od 01.juna do kraja godine je skoro 90% turističkog prometa u zemlji, tako da nam i ova statistika između ostalog daje za pravo da ove godine planiramo realizaciju od turizma u odnosu na 2019.godinu na nivou od 60 do 65%.

U junu mjesecu u 2019.godini realizacija je bila 11% i u dva najznačajnija mjeseca, to su jul i avgust, u Crnoj Gori turistički promet u smislu prometa, udio u ta dva mjeseca je na nivou od 60%. Znači skoro dvije trećine turističkog prometa u Crnoj Gori se dešava upravo u ova dva mjeseca, 11% u septembru i 8% u periodu od oktobra do decembra, tako da jedna dobro organizovana pik turistička sezona i podsezona su ono na čemu mi trenutno baziramo ovaj procenat koji sam spomenuo.

Takođe želim da vas izvijestim da u razgovoru sa određenim partnerskim i finansijskim institucijama, prije svega ovdje mislim na Međunarodni monetarni fond, obaviješteni smo da njihova prognoza za Crnu Goru za ovu godinu u smislu realizacije turističkog prometa u odnosu na 2019.godinu je na nivou 65% sa tendencijom da povećaju, da su optimistični u smislu Crne Gore. Par nekih stvari koje sam čini mi se spomenuo u ovom glavnom komentaru na vaše pitanje su stvari koje radimo kada je u pitanju promocija, stvari koje radimo kada je u pitanju aviodostupnost, kreiranje kompanije To Montenegro koju je neko spomenuo. Ne zbog toga što je ova Vlada ugasila Montenegro airlines, ja zaista mislim da je to završena priča koju više ne bih spominjao, nego prosto u želji da jedan veliki dio no hua koji postoji u Montenegro airlinesu prebacimo u kompaniju To Montenegro i mislim da je način na koji je ta kompanija kreirana zaista jedan primjer sposobnosti koju je ova Vlada pokazala kada je u pitanju upravljanje određenim državnim kompanijama. Ja se nadam da će to ostati tako i da će ta kompanija, kao što je nekako i predviđelno poletjeti do početka glavne turističke sezone to jest do 01.juna.

Radna grupa Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva kapitalnih investicija i Ministarstva finansija takođe radi na unapređenju aviodostupnosti kada su u pitanju ostali avio-prevoznici, tako da u tom smislu jako puno stvari radimo i jako puno poslova do sad je završeno.

Spomenuo sam već zdravstvene protokole i spomenuo sam proces dinamike vakcinacije. Ja sam nekako često u javnosti nastupao da do sada je u zemlju ušlo 44.000 vakcina u okviru Covax inicijative, upravo u nedelju je stiglo dodatnih 24.000 vakcina. Ja sam prisustvovao razgovoru između premijera i uvažene gospođe Ursule fon der Lajen prošle sedmice u kojem je ona obavijestila Crnu Goru da ćemo u nekom periodu od narednih par dana dobiti novu pošiljku vakcina od strane Evropske unije u nekom iznosu do 20.000 vakcina. Takođe u aprilu ugovorenih 200.000 vakcina koje bi trebalo da stignu u zemlju 20.aprila, kineske vakcine, 40.000 od onih 50.000 ugovorenih treba da stignu u narednih desetak dana iz Rusije i trenutno ministarka zdravlja i cijela Vlada ugovara dodatnih 150.000 vakcina, tako da ja volim da sabiram i često sabiram, sve ove brojeve govorim da bi javnost znala koliko će vakcina da dođe u Crnu Goru do kraja maja. Bez obzira što se ponekad nalazimo na različitim političkim stranama, mislim da je to jedna informacija od koje zavisi ne samo i naše zdravlje nego i cijela naša ekonomska egzistencija, tako da sam optimista, mislim da mi je i uloga u Vladi da budem optimista, za puno nekih stvari kada je u pitanju zdravstvena situacija. Mislim da je juče ovaj parlament čuo izvanredne odgovore od ministarke zdravlja.

Ovim bih završio izlaganje kada je u pitanju ovo pitanje što se tiče turističke sezone ove godine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:02:08)

Zahvaljujem, ministre.

Sledeće pitanje postavlja poslanik Nikola Janović. Izvolite, poslaniče Janoviću.

NIKOLA JANOVIĆ (30.03.21 14:02:16)

Zahvaljujem, uvažena predsjedavajuća.

Koleginice i kolege, predstavnici Vlade, gospodine Milatoviću sa saradnicima, građanke i građani Crne Gore,

Imali smo prilike u prethodnom periodu iz vašeg resora da čujemo procjene kako će ova turistička sezona da bude na nivou prometa turističke sezone iz 2019.godine. Uglavnom, želio bih samo da podsjetim da je sezona 2019.godine, prihodi od te sezone su bili preko milijardu eura, a po zvaničnim podacima broj gostiju u Crnoj Gori je bio oko 2,6 miliona. Pomenuću iako sam vidio da vam nije drago, Montenegro airlines i ovo što je ugašeno ili ukinuto kako god, sve i da zanemarimo tu činjenicu da sada letimo kao devedesetih godina ako hoćemo da pođemo do neke destinacije u regionu, letimo kao preko Singapura da bismo tamo stigli kao baš tada. Sve i da zanemarimo činjenicu da je na ovaj način omogućeni izuzetan profit Air Srbiji sa destinacijama preko naših aerodroma od Tivta za Beograd i preko Podgorice za Beograd, praktično samo saobraća jedna kompanija i ima monopol za prevoz putnika.

Da kažem da imam jedan emotivni aspekt, kao vrhunski sportista često sam imao prilike da sa velikih takmičenja i medalja koje smo osvojili upravo kompanija Montenegro airlines nas je vraćala u našu domovinu i zajedno sa našim građanima slavili smo te uspjehe, ali kažem, kada bismo sve to zanemarili, sigurno ne možemo zanemariti činjenicu da se broj prevezenih putnika preko naših aerodroma u 2019.godini praktično poklapa sa brojem turista u Crnoj Gori.

Naravno, nijesu svi putnici koji su došli preko adrodroma i turisti, toga sam svjestan, ali u svakom slučaju to pokazuje da smo dominantno avio-destinacija. Ako tome dodamo da nešto blizu 30% je u tom prevozu putnika učestvovala naša državna kompanija, ako tome dodamo i ovu epidemiološku katastrofalnu situaciju koju trenutno imamo, a znate i sami da turisti vole predvidljivost, da se aranžman ne zakazuje danas za sutra već nekoliko mjeseci ranije.

Moje pitanje je: Čime će ti gosti da dođu u tolikom broju, da ostvare toliki prihod, kojim prevoznim sredstvom, s obzirom da je Montenegro airlines ugašen ili ukinut, a To Montenero nije počeo sa radom? Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:05:41)

Zahvaljujem, poslaniče Janoviću.

Izvolite, ministre, pravo na odgovor.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 14:05:48)

Poslaniče Janoviću,

Emotivni aspekt koji svi ljudi u Crnoj Gori imaju prema Montenegro airlinesu je velik. Ja ga, vjerujte, lično imam. Kako sam živio 15 godina u inostranstvu puno puta sam dolazio nazad u Crnu Goru upravo Montenegro airlinesom sa jednom napetošću da vidim porodicu, da vidim majku, oca. Kasnije, u posljednje tri godine kad sam se oženio, dobio djecu, odlučili smo da oni budu bazirani u Podgorici tako da sam ja svako jutro, ponedjeljak ujutro, išao na aerodrom i upravo koristio Montenegro airlines i letio ili za Bukurešt, ili za Varšavu, ili za London, ili za Zagreb, ili za Ljubljanu i vraćao se u četvrtak večer. Kada sam kao ministar, u koordinaciji sa ministrima kapitalnih investicija i finansija smo razumjeli koliku štetu, ne ja, ne vjerovatno ni vi, ali prethodna vlada i prethodne je učinila Montenegro airlinesu, vjerujte da mi je bilo teško. Tu težinu osjećam, zaista. Ne znam da li je svi osjećate ili je olako kažete. Vjerujte da mi smo bili ti koji smo spasili Montenegro airlines kreirajući To Montenegro, Montenegro airlines je spašen kreiranjem To Montenegro. Ima ovu malu rupu koja će biti u potpunosti popunjena time što će To Montenegro poletjeti sasvim sigurno 1. juna. Mislim da ova politička u potpunosti rasprava će biti vrlo brzo zaboravljena i svi ćemo mi opet letjeti našom nacionalnom kompanijom.

Kad su u pitanju neke brojke, dozvolite mi da kažem sledeće. Crna Gora je zbog svog geografskog položaja i udaljenosti, toga ste vi svjesni, toga smo svi svjesni, avio destinacija. Najveći broj turista u Crnu Goru doputuje avionom, 48,7% u 2019. godini od čega 35,6 redovnim linijama, a 13,4 čarter letovima. Stoga dobre avio veze su važan preduslov za dostupnost Crne Gore turistima i to ja fakat. Avionom najčešće dolaze Rusi, 93,3% Rusa dođe avionom, Ukrajinci, Bjelorusi 86%, Britanci 84%, Skandinavci 83%, Francuzi 82%, Njemci i Britanci su najčešći korisnici usluga provoza niskobudžetnih avio kompanija.

Gosti koji odmaraju u hotelima uglavnom u Crnu Goru dolaze avionom, dok oni koji odmaraju u privatnom smještaju uglavnom dolaze automobilom. Uz napomenu da Montenegro airlines nije ugašen, podsjećam da je ova avio-kompanija obavljala 25% avio-saobraćaja u Crnoj Gori, a da je od toga 50% bilo na relaciji Podgorica - Beograd, te da ovim brojevima se zaključuje da je Montenegro airlines bio zadužen za dovođenje oko 10 do 12% turista van Srbije u Crnu Goru.

Nova nacionalna aviokompanija To Montenegro kreirana između ostalog i da preuzme najbolji dio Montenegro airlinesa, već ima u posjedu dva aviona. Kupovinom ova dva aviona Vlada je ostvarila ogromnu budžetsku uštedu, mislim da je o ovome i premijer govorio i ministar finansija više puta, od 20 miliona eura gotovog novca. Ta kompanija i Vlada sada ima dva embrajera u našem vlasništvu i u procesu smo kupovine i trećeg. Mislim da je prošle sedmice angažovana renomirana njemačka nacionalna aviokompanija Lufthansa kao konsultant da pomogne, da gurne To Montenegro da što prije stane na noge. To je što se tiče To Montenegra.

U međuvremenu je formiran i međuresorni radni tim za poboljšanje avio dostupnosti, o tome sam maloprije govorio, čime želimo dodatno podstaći bolju dostupnost destinacije tokom 2021. godine.

Ono što u ovom trenutku mogu da vam kažem jeste da ohrabruju podaci o najavama za ljeto 2021. godine za aerodrome Podgorica i Tivat. U ovom trenutku se bilježe najave avio letova sa tržišta Srbije, Slovenije, Turske, Rusije, Ukrajine, Bjelorusije, Azerbejdžana, Jermenije, Njemačke, Velike Britanije, Francuske, Austrije, Švajcarske, Belgije, Holandije, Luksemburga, Poljske, Česke, Grčke, Mađarske, Estonije, Italije, Španije, Kazahstana i Izraela. Riječ je o najavama redovnih, charter i niskotarifnih linija, te o letovima koji su planirani tokom ljetnje sezone ili u špicu ili u podsezoni, u zavisnosti od tržišta do tržišta.

Kompanije o kojima govorimo su: Austrian Airlines, Turkish Airlines, Lufthansa, TUI Fly Belgia I TUI Fly Holand, Air Serbia, Rossiya Airlines, Ryanair, Wizz Air, Easy Jet, Ural, Enter Air, Smartwings, Windrose, Aegean Airlines, Chair Airlines, Aeroflot, Pobeda, Transavia, S7 Airlines, Nord Star, Ukraine International, Azerbaijan Airlines, Belavia, itd.

S druge strane, mora se imati u vidu i činjenica da se značajan udio turističkog prometa u Crnoj Gori ostvaruje od prometa turista sa tržišta u regionu koji dolaze autom i to je dobro u ovoj situaciji. Tako da iz Bosne i Hercegovine, Kosova, Albanije i Sjeverne Makedonije od 85% turista dođe automobilom, a za turiste iz Srbije oko 67%, Njemaca dođe 40%, Čeha, Mađara i Poljaka 30% i Italijana 30% itd.

Završavam. Uz očekivanje da će proces vakcinacije teći ovom dinamikom koju sam maločas odgovorio ne samo u Crnoj Gori nego u ostalim zemljama odakle nam dolaze turisti, zaista sam optimista i mislim da svi zajedno zaista treba da damo doprinos u tom smislu. Zahvaljujem, izvinjavam se.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:12:21)

Zahvaljujem, ministre.

Izvolite, pravo na komentar odgovora ima poslanik Janović i eventualno dodatno pitanje.

NIKOLA JANOVIĆ (30.03.21 14:12:28)

Komentar ću.

Hvala, ministre Milatoviću.

Mislim da iz ovoga svega što ste vi nabrojali nisam dobio konkretan odgovor na pitanje koje sam postavio. Tu ste baratali brojkama. Međutim, to što ste vi rekli su samo najave. Kada govorite o Montenegro airlinesu sa dosta optimizma pričate o tome, a trenutno je situacija takva da zaposleni koji su dali svoje karijere toj kompaniji praktično idu po ambasadama i drugim međunarodnim institucijama i mole za pomoć i žale se zbog ove vaše odluke. Tako da tu neke stvari nisu logične.

Sa druge strane, niste mi odgovorili i na ono što sam negdje pomenuo, a gdje zaista je veliki monopol, odnosno monopol jedne kompanije koja prevozi naše putnike, uopšte putnike sa naših aerodroma prema Beogradu iz Tivta i iz Podgorice. Takođe, rekli ste da je naša državna kompanija sa nešto blizu 30% učestvovala u prevozu putnika, ali ste zaboravili da kažete da se sada problematizuju koliko sam vidio i low cost kompanije i to upravo problematizuje vaša vlada za finansiranje low cost kompanija od 2013. godine. Ako da ne bude ni toga onda stvarno bi bilo interesantno vidjeti kojim prevoznim sredstvom će ljudi da dođu u Crnu Goru, sem ako ne mislite biciklima i trotinetima, ne znam. Sa druge strane ovo što govorite za goste iz regiona, vi znate i ja znam sve i da dođu u onom broju turista koji su bili u 2019. godini da platežna moć, nažalost, tih ljudi nije tolika, da su prosječne plate u zemljama Zapadne Evrope višestruko veće nego prosječne plate zemalja u regionu i da ti ljudi koji dolaze iz regiona dolaze kod svojih porodica, imaju svoje nekretnine itd. Tako da sa te strane mislim da nisam dobio pravi

odgovor i eto negdje mislim da ni građani, da vam pravo kažem, iz ovog vašeg odgovora nisu shvatili što ste htjeli da kažete. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:15:00)

Zahvaljujem, poslaniče Janoviću.

Sledeći je na redu poslanik Dragan Krapović. Izvolite, kolega Krapoviću, imate pravo tri minuta da postavite pitanje.

DRAGAN KRAPOVIĆ (30.03.21 14:15:13)

Zahvaljujem, potpredsjednice Bošnjak.

Poštovani građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi predstavnici Vlade Crne Gore, državne sekretarke i ministre Milatoviću,

Jasno je da je turistička sezona 2021. godine prioritet svih prioriteta, meni se čini ove vlade i ove države u ovom trenutku. Takođe, jasno je da ukoliko bi imali još jednu turističku sezonu poput prethodne Crna Gora bi se našla u ogromnim problemima na jesen. Znači, mi bi imali pojačavanje i multiplikovanje svih negativnih efekata u svim pravcima počevši od zdravstvene preko ekonomske, socijalne i bezbjednosne situacije. Tako vjerujem da je toliki značaj pripreme turističke sezone u ovom trenutku praktično krucijalan.

Prateći rad vašeg ministarstva i ono što ste radili uočio sam pozitivne poruke i pomake poput odluke da neće biti zatvaranja granica. Želim da je to jedna od ključnih odluka, da kažem da je to jedna od ključnih odluka. Prethodne godine su granice zatvarane i apsolutno je tačno ono što ste naveli, političkim motivisanim odlukama. Čuli smo i od ministra Spajića na jednoj od poruka koje investitori gledaju na takvu jednu pogubnu odluku koja je praktično značila uništenje, odnosno podriivanje sopstvene ekonomije. Ta odluka onda paket pomoći sektoru turizma i ugostiteljstva svakako i mnoge druge odluke, ali svakako i pored svega toga smatram da tu ključnu temu sada treba staviti u apsolutni fokus rada i interesovanja Vlade, rada i interesovanja Skupštine, ali svakako i interesovanja sveukupne javnosti. U tom pravcu na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, a u ime građana Crne Gore, uvaženom ministru Milatoviću, postavio sam sledeća pitanja:

Da li je bilo bilateralnih razgovora sa ključnim tržištima na koja se trenutno oslanjamo i kakvi su ishodi tih razgovora, tu mislim na tržišta regiona, bivšeg SSSR, Evropske unije, nadalje, kakav je plan za prelazak granica u toku sezone za različita tržišta - EU, ex SSSR, region i još neka udaljena tržišta? Hoće li biti obavezan PCR test, potvrda o vakcinaciji, serološki testovi, te da li postoji plan otvaranja destinacije po datumima?

Takođe, smatram važnim da znamo šta je urađeno po pitanju promocije destinacije, te da li su obavljani razgovori sa turoperatorima i kakve su povratne informacije od njih o interesovanju za našu destinaciju?

Naravno, nekako su tek sad ta pitanja došla u fokus, pitanje kolege Vučinića, pitanje kolege Janovića i sada moje. Opet kažem, mislim da je trebalo se ranije neko od kolega tokom svih ovih pitanja i rasprava osvrnuti se na takvo nešto, ali svakako nije kasno. Kolege iz opozicije razumijem zašto nisu postavljali ta pitanja jer upravo odlukama prethodne vlade drastično, drastično su urušeni kapaciteti Crne Gore da odgovori na ono što su izazovi turističke sezone 2021. godine. Pošto sam već u prekoračenju, da čujem vaš odgovor, pa ćemo onda dalje nastaviti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:18:48)

Zahvaljujem, kolega Krapoviću.

Izvolite, ministre.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 14:18:54)

Ja ili sam previše živio u inostranstvu ili zaista ne razumijem taj mentalitet da ljudi koji su prošle godine bili zaduženi za turističku sezonu i imaju realizaciju od 12% i onda unaprijed četiri mjeseca kažu - vi ćete biti gori. Prvo, ne može se biti gori od ovih što su bili prošle godine u smislu realizacije turističke sezone, to je svakome jasno i vjerovatno vama je i to jasno.

Dozvolite, molim vas, znači mi puno više vjerujemo u sebe nego što ste vi vjerovatno prošle godine vjerovali u sebe same. Hoću da ponovim još jednom, turistička sezona ove godine će biti uspješna. Mislim da je i prošla gospodine Krapoviću zimska sezona ova što sada prolazi bila dokaz otprilike na koji način se stvari kreću. U ovakvim okolnostima turistička sezona ne može biti izvanredna. Može biti izvarendna u okviru konteksta u kom se nalazimo, a to je pandemija. Da malo strukturiram ove misli. Kao što ste spomenuli, granice će ostati otvorene. Kad je region u pitanju sasvim sigurno. One su sad otvorene kad su u pitanju četiri zemlje sa kojima se graničimo, to su: Srbija, Bosna i Hercegovina, Albanija i Kosovo. Iskreno se nadam da će u narednom periodu, naravno uz odluku Ministarstva zdravlja i Instituta za javno zdravlje uz diskusiju koju ćemo svakako imati na Savjetu za borbu protiv koronavirusa, uz poboljšanje medicinske situacije doći se u situaciju da još više zemalja uključimo da ulaze slobodno u Crnu Goru. Svakako jedan od tipičnih kandidata će biti Izrael koji će, s obzirom na situaciju da su ostvarili vakcinaciju svoga stanovništva od 80%, vjerovatno biti jedna od zemalja koju možemo slobodno da uključimo kao poprilično bezbjednu zemlju.

Mjere u cilju suzbijanja pandemije koje su na snazi propisuju način ulaska stranih državljana sa precizno navedenim uslovima, da direktno odgovorim na vaše pitanje, odnosno testovima koje moraju posjedovati prilikom prelaska granice. Kao što sam rekao, trenutno četiri zemlje pogranične Srbija, Bosna i Hercegovina, Albanija i Kosovo mogu bez dodatnih ograničavanja da putuju u Crnu Goru. Molim vas, kada poredimo zatvaranje granica znate jedna Crna Gora je jedna mala mrva na Balkanu. Evropa ne zatvara granice u okviru Evrope, vi možete da se slobodno krećete u okviru tržišta od 450 miliona stanovnika. Crna Gora zapravo tu ima taj jedan hendikep i lično se zalažem da će u nekom narednom periodu ne samo u smislu korone nego i ta regionalna saradnja pokazati neku vrstu, da kažem, zrelosti ovih zemalja na zapadnom Balkanu, da zaista možemo smisljeno da razgovaramo, razmišljamo, da imamo neku viziju da ćemo da idemo. Vrlo često priča o evropskim integracijama ovdje je shvaćena kao priča da ćemo mi sada da recimo se integrišemo sa nekom Sjevernom Irskom, Finskom. Ne, priča evropskih integracija je priča o regionalnom povezivanju. To je priča, tako su one nastale u Evropi. Nego da se vratim na temu.

Mjere za zaštitu i sprečavanje širenja bolesti kovid u prethodnom i vjerujem i u narednom periodu biće donešene postupno za određeni period sve u zavisnosti od aktuelne epidemiološke zdravstvene situacije. O vakcinaciji sam mislim već govorio, da sad ne ponavljam.

Postavili ste mi pitanje o ugostiteljskim objektima. Podsjećam da su ugostiteljski objekti u velikom broju opština u Crnoj Gori koje imaju vrijednosti kumulativnih stopa incidencije za period od 14 dana manje od 800 na 100.000 stanovnika, trenutno otvoreni za rad uz poštovanje propisanih mjera, čini mi se uz dozvoljeni maksimum od četiri osobe za jednim stolom. Da nagovijestim da smo mi o ovome diskutovali juče na sjednici Savjeta i da vjerujem i da će u nekim drugim opštinama u Crnoj Gori ova mjera u nekom skorijem periodu biti liberalizovana i da ćemo u tom smislu očekivati jednu vrstu normalizacije rada ugostiteljskih objekata, ali ja bih ostavio ovo u tom nekom formalnom smislu da bude rečeno. Ovim bih završio, pa ukoliko imate neko dopunsko pitanje stojim vam na raspolaganju.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:23:45)

Zahvaljujem, ministre.

Izvolite, kolega Krapoviću, pravo na komentar i eventualno dopunsko pitanje.

DRAGAN KRAPOVIĆ (30.03.21 14:23:53)

Ne bih dalje o granicama iako, kao što sam rekao, bilo je poziva, čak i poziva predsjednika države da se granice zatvore iako mu to nije ustavna nadležnost. Mislim da tu možda treba pogledati i stav Svjetske zdravstvene organizacije koja je jasno izašla sa stavom da takve mjere ne preporučuje i ne podržava. Mislim da je to dovoljno uputno za sve koji žele o tom pitanju da razmisle i debatuju.

Takođe sam vas pitao za ono što su bilateralni razgovori. Vi ste meni u odgovoru rekli da bilateralni razgovori nisu negdje presudni i tu se naravno sa vama slažem. Oni nisu presudni, ministre Milatoviću, međutim jesu ključni. Ono što jeste presudno, presudna je zdravstvena situacija, prije svega, ovdje i u tim matičnim zemljama, ali jesu od velikog značaja i ti bilateralni sastanci i to iz više razloga. Zašto? Prvo, bez obzira što su granice otvorene, kao što ste rekli, ovog trenutka kretanje turista utiče presudno na matične zemlje vezano za njihov povratak u zemlju. U tom pravcu bilateralni razgovori su veoma značajni jer ih moramo uvjeriti, adekvatno uvjeriti, da upravljamo zdravstvenom situacijom u zemlji i da upravljamo turizmom zemlje i to sa najviših adresa. U prilog ovoj tezi govori i posjeta ministra turizma Grčke, članice Evropske unije, i turističke velesile Srbiji kada je najavljen detaljan plan za prelazak granice, pa čak i detalji

oko testiranja u hotelima, troškovima testiranja itd. To nam je, čini mi se, traženo iz Rusije takođe prije nekoliko dana.

Drugo, u uslovima pandemije posjete i bilateralni razgovori na visokom nivou su znak uvažavanja i gosta i tržišta sa kojeg on dolazi i imaju nevjerovatan PR odjek, mnogo veći i svakako mnogo jeftiniji od gotovo svake kampanje koju možemo plasirati na tržištu u ovom trenutku. Kada se gostima daju garancije na ovako visokom nivou, recimo na ministarskom nivou, onda oni mirno mogu planirati svoj put, ali s druge strane i naša turistička privreda može mirno da planira svoje poslovanje. Dakle, u tom dijelu vas dodatno ohrabrujem, naravno slažemo se da nisu prisutni ali jesu od izuzetnog značaja, ohrabruje vas da možda i vi obiđete region i ove zemlje o kojima ste pričali i pošaljete te prouke. Imali smo posjetu ministarke zdravlja Srbiji i vidjeli ste kakav je to PR efekat imalo, tako da u tom dijelu mislim da bi to trebalo napraviti. Naravno, privreda se priprema sad i oni bi u ovom trenutku trebali da dobiju neku vrstu integralnog plana upravljanja turizmom tokom ove sezone, nekog akcionog plana kako bi i oni mogli svoje aktivnosti da planiraju i objavljivanje takvog plana bi na pravi način uvjerilo turiste takođe da se pristupa ozbiljno njihovoj sigurnosti i bezbjednosti. Mnoge turističke destinacije su već objavile slične planove, i Grčka i Hrvatska, i analizom tih najboljih praksi se može svakako doći do rješenja.

Imam ovdje nekoliko stvari koje bih sugerisao, koje bi mogle da budu dio takvog plana. Pošto sam već u prekoračenju, neću postavljati dodatno pitanje niti ću sad ovo čitati, ali ću vam to sugerisati nakon sjednice. U svakom slučaju hvala vam na odgovorima. Neću insistirati na procentima, ali uvjeren sam da će turistička sezona biti uspješna i da ćemo sa takvom sezonom i takvim jednim zamahom ući u sledeću godinu i nekako prevazići ovo čudo i ovu krizu koja nas je zadesila. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:27:56)

Zahvaljujem i ja vama, kolega Krapoviću.
Sledeći je poslanik Bogdan Fatić. Izvolite.

BOGDAN FATIĆ (30.03.21 14:28:05)

Zahvaljujem, poštovana predsjedavajuća.

Uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici,

Na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore čl. 187 i 188, ministru ekonomskog razvoja gospodinu Jakovu Milatoviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko sredstava su Vlada Crne Gore i resorno ministarstvo od dana formiranja Vlade Premijera Krivokapica uplatili privrednicima iz ugroženih djelatnosti, posebno ugostiteljima i hotelijerima, autobuskim prevoznicima koji saobraćaju na međugradskim linijama, taksi udruženjima, trgovinama neprehrambenih proizvoda, zanatlijama itd. koji se suočavaju sa ozbiljnim finansijskim poteškoćama uzrokovanim mjerama Vlade u cilju suzbijanja pandemije izazvane virusom COVID-19 i da li je u tom smislu došlo do prekoračenja budžetske potrošnje u iznosu od 1/12 budžeta iz 2020. godine?

Evidentno je da se Vlada premijera Krivokapića nije snašla u borbi protiv pandemije izazvane virusom COVID-19 ni u dijelu zaštite zdravlja građana Crne Gore o čemu najbolje govori podatak da je Crna Gora u februaru mjesecu ove godine bila treća država u svijetu po broju oboljelih, a takođe ni u podršci privrednom sektoru sa akcentom na mala i srednja preduzeća.

Podsjetiću da je aktuelna Vlada na sjednici krajem januara usvojila Predlog mjera podrške građanima i privredi za prvi kvartal 2021. godine. Procjena ukupnog direktnog, indirektnog fiskalnog uticaja realizacije mjera je oko 163 miliona eura. Međutim, postavlja se ozbiljno pitanje da li su navedena planirana sredstva zaista usmjerena na najugroženije djelatnosti, da li su dovoljna i da li su postigla svoj osnovni cilj. Ovo posebno zbog činjenice da država Crna Gora nema usvojen budžet, već da se finansira Odlukom o privremenom finansiranju što iznosi 1/12 budžeta iz 2020. godine. S obzirom da je jedan od prioriternih ciljeva predmetnih mjera koje je donijela Vlada Crne Gore podrške održavanju nivoa zaposlenosti i novom zapošljavanju, moram se osvrnuti na najnovije podatke Zavoda za statistiku Crne Gore koji su apsolutno zabrinjavajući. Naime, prema tim podacima broj radno angažovanih lica, odnosno zaposlenih se u odnosu na prethodnu godinu smanjio za 34.294 lica ili za 21,55%. Sa druge strane imamo sve češće upozorenja od strane privrednika iz ugroženih djelatnosti da će morati dodatno da smanje broj radno angažovanih lica ukoliko ovakva situacija potraje.

Sve ovo navedeno ukazuje na alarmantnu situaciju sa kojom se suočava kako privreda tako i građani u svim opštinama u Crnoj Gori. Samim tim imajući u vidu da je kraj marta 2021. godine i da smo na isteku kvartala na koji su se vladine mjere odnosile, smatram da je danas jako važno da građani imaju

priliku da čuju koliko je Vlada Crne Gore od 4. decembra zaista investirala u oporavak privrede. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:31:20)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor, ministar ekonomije. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 14:31:28)

Zahvaljujem.

Poslaniče Fatiću, hvala na vašem pitanju.

Odgovor na pitanje je sledeći:

Kada je Vlada premijera prof. dr Zdravka Krivokapića stupila na dužnost u decembru 2020. godine, nastavila je sa realizacijom Programa subvencionisanja zarada iz III paketa mjera podrške koja se odnosila na isplate novembarskih zarada. Isplate su naravno odrađene u decembru mjesecu, a u skladu sa odlukom prethodne Vlade. Nakon toga, Vlada je 24.12.2020. godine donijela odluku o produženju programa subvencionisanja zarada za decembar i ovo je isplaćeno u januaru.

U skladu sa preuzetim obavezama za novembarske subvencije i produžetkom programa za decembar, nova Vlada je isplatila ukupno 5,8 miliona eura subvencija zarada, a isplata ove pomoći, kao što znate, omogućena je zahvaljujući emisiji obveznica početkom decembra mjeseca koju je realizovala nova Vlada. Znači da obveznice nije bilo, ne bi bila ni subvencija, ne bi bilo ni vaših plata, ni moje plate, ni penzija, ni pripreme turističke sezone itd.

Vlada Crne Gore je na sjednici 28.01.2021. godine usvojila IV paket mjera podrške privredi u okviru kojeg se nalazi i Program za subvencionisanje zarada za I kvartal 2021. godine. U skladu sa Programom za prva dva mjeseca je isplaćeno ukupno 12,3 miliona eura. Ovoga opet ne bi bilo da nije bilo obveznice.

Lista ugroženih djelatnosti je kreirana nakon detaljnih analiza, znači nije je birao ministar, nego je ministar sa svojim timom u saradnji sa Poreskom upravom odradio kvantitativnu analizu i u odnosu na pad prometa 2020. godine u odnosu na 2019. godinu došli do liste ugroženih djelatnosti. Sadrži sektor ugostiteljstva, turizma, prevoza putnika, prerađivačke industrije, predškolskog obrazovanja, izvodačke umjetnosti, fitnes centara i dr. Novim paketom mjera prvi put su definisane ugrožene djelatnosti na bazi kvantitativnih kriterijuma. Naime, kao predmet subvencija, uzete su one djelatnosti za koje je, na osnovu evidencije Poreske uprave, utvrđen pad prometa za devet mjeseci u odnosu na devet mjeseci 2019. godine u procentu većem od 50%. Ovim je lista ugroženih djelatnosti proširena u odnosu na prethodne pakete podrške čak za 20 novih djelatnosti, čime je obuhvaćeno 1.000 dodatnih preduzeća i 3.000 novih radnika.

Shodno tome u okviru novog Programa subvencija zarada za dva mjeseca 2021. godine za sektor ugostiteljstva za koji ste tražili podatke isplaćeno je 4,2 miliona eura u poređenju sa 1,6, znači skoro tri miliona više u odnosu na paket prošle Vlade. Takođe, u okviru istog programa za subvencije zarada u sektoru hotelijerstva isplaćeno je 2,7 miliona, u poređenju sa 1,5 miliona u okviru paketa prošle Vlade za 1,2 miliona više. Prevoznicima je na ovaj način isplaćeno 500.000 eura što je više nego duplo u odnosu na paket prethodne Vlade. Na kraju, za subvencije zarada taksi udruženja isplaćeno je 800.000 eura za ova dva mjeseca što je u poređenju sa 285.000 eura za novembar i decembar u odnosu na paket prethodne Vlade. Ovo su činjenice koje govore da je paket nove Vlade puno veći u odnosu na paket prethodne Vlade.

Kako u okviru prethodne analize trgovine i zanatlije u prosjeku u odnosu na svoje šifre djelatnosti nisu imali pad prometa od 50 procenata, ove djelatnosti nisu bile uključene kao ugrožene djelatnosti iako one zasigurno jesu, jer su sve djelatnosti ugrožene djelatnosti, i za njih nisu bile predviđene subvencije po osnovu mjera za ugrožene djelatnosti već isključivo subvencije po osnovu boravka zaposlenih u samoizolaciji i plaćanog odsustva za čuvanje djece tokom prekida vlaspitno-obrazovnog rada. Ističem, ovo je direktan odgovor na još jedno vaše pitanje, da je podrška realizovana iz budžetske rezerve, kao i u prethodnom periodu, te da nije došlo do prekoračenja limita utvrđenog članom 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Dozvolite mi samo da kažem par stvari što se tiče podrške malim preduzećima. Portfolio investiciono-razvojnog fonda, koji je, dozvoličete, kreiran kao jedan fond koji bi trebalo da prije svega servisira male i srednje, ima portfolio od 420 miliona eura. Znate li da sedam kompanija ima udio u 25% toga portfolia, a 30 kompanija u 50% portfolia? Ovo vam je ta podrška malim i srednjim preduzećima. Naravno, to će morati da se mijenja.

Što se tiče tržišta rada, trebali biste da znate da su svi indikatori koji se tiču tržišta rada, takozvani leging indikatori, koji kasne u odnosu na ... (prekid) tako da porast broja nezaposlenih je samo refleksija

ekonomskog pada koji se desio u prošloj godini. Ja zasigurno nisam bio ministar ekonomskog razvoja u prošloj godini. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:37:06)

Zahvaljujem, ministre Milatoviću.

Koristim priliku, pošto nam se pridružio ministar Spajić sa saradnikom, da ih pozdravim. Pravo na komentar ima poslanik Fatić. Izvolite.

BOGDAN FATIĆ (30.03.21 14:37:35)

Hvala, potpredsjednice.

U svom pitanju sam vam postavio da li su navedena planirana sredstva zaista usmjena na najugroženije djelatnosti i da li su postigla svoj osnovni cilj.

Saopštili ste da u navedenim mjerama koje ste uveli kao jedan od osnovnih ciljeva ste definisali i održavanju postojećeg nivoa zaposlenosti kao i otvaranje novih radnih mjesta. Moram iznijeti zvanični podatak Zavoda za statistiku Crne Gore koji je apsolutno upozaravajući. Naime, na osnovu tih podataka stopa nezaposlenosti iz mjeseca u mjesec se uvećava. Tako je krajem januara tekuće godine broj nezaposlenih lica u Crnoj Gori u odnosu na prethodnu godinu porastao zabrinjavajućih 32,68%, odnosno imali smo 47. 257 nezaposlenih lica. Navešću primjer i Opštine Berane gdje se stopa nezaposlenosti tokom prethodnih pet godina u kontinuitetu kretala oko 50%. Za samo jedan mjesec se stopa nezaposlenosti uvećala 10%. Samim tim smo u februaru mjesecu u odnosu na januar 2021.godine imali, odnosno broj nezaposlenih lica je porastao sa 4.700 na 5.125. Ako uzmemo u obzir i činjenicu da je u posljednjih godinu dana broj zaposlenih lica u ovoj opštini smanjen za 14,52%, odnosno da je oko 680 lica ostalo bez posla, dobićemo realnu sliku socio-ekonomske situacije sa kojom se suočavaju kako građani tako i privreda. Stanovnici primorskih opština se posebno suočavaju sa problemima vezano za smanjenje broja nezaposlenosti, što je i razumljivo s obzirom da se radi o opštinama gdje je turizam jedan od prioritarnih djelatnosti kojima se bave.

Najsvežiji primjer efekata Vladine politike u dijelu pružanja finansijske podrške privrednom sektoru su i nedavno održani protesti od strane autobuskih prevoznika na ulicama Podgorice u kojima je učestvovalo 120 autobusa iz 70 različitih preduzeća iz svih opština u Crnoj Gori. Pored zahtjeva prevoznika koji se odnosio na finansijsku podršku, najupozoravajuća rečenica jednog od učesnika je da pored toga što im je neophodna dodatna finansijska pomoć, nijesu imali nikakav odgovor od strane Vlade Crne Gore. Ako uzmemo u obzir da autobuski prevoznici zapošljavaju oko dvije hiljade zaposlenih radnika, možemo samo da zamislimo kako bi to dodatni gubitak broja zaposlenih i u ovoj oblasti uticao na kompletnu socio-ekonomsku situaciju. Sve ovo ukazuje na ozbiljne probleme sa kojim se kao društvo suočavamo, a posebno ukazuje na apsolutno nesnalaženje aktuelne Vlade u rješavanju dnevnih problema naših građana a samim tim i privrednika. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:40:41)

Zahvaljujem.

Sledeće pitnaje ministru Milatoviću postavlja moja koleginica Božena Jelušić. Izvolite, koleginice.

Vesna? Ja se izvinjavam, meni je ovdje po rasporedu Božena, ali ako se vi slažete nije problem. Hoćete

Izvolite, zahvaljujem.

BOŽENA JELUŠIĆ (30.03.21 14:41:18)

Poštovani ministre Milatoviću, posle dižeg lutanja ovo pitanje je došlo do vas.

Naime, povodom pitanja šta ćete preduzeti i šta možete da uradite da se Sveti Stefan kao zaštićeno dobro od nacionalnog interesa vati u 100% vlasništvo države Crne Gore i kakav vid pomoći očekujete od Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, to se ministarstvo u avgustu prošle godine izjasnilo da ono nije nadležno i uputilo je prema Ministarstvu finansija. Sada su iz tog ministarstva pitanje uputili ka vama, a evo o čemu se radi.

Sveti Stefan je status nepokretnog kulturnog dobra od nacionalnog interesa dobio 2017.godine i to je nastavak njegovog statusa i u bivšoj Jugoslaviji. U isto vrijeme Sveti Stefan je u vlasništvu akcionarskog društva Sveti Stefan hoteli AD Budva i ova kompanija je sada već prodala 42% akcija privatnim licima i kompanijama. Argument da je prodato 42% akcija akcionarskog društva je takođe u koaliciji sa članom 42 Zakona o zaštiti kulturnih dobara prema kojem se kulturno dobro ne može ni otuđiti, a u koliko se otuđuje mora se ponuditi državi koja ima pravo preče kupovine. Važno je istaći da je ovaj zakon iz kojeg je član 42 bio na snazi između 1990. i 2010, dakle, tokom inicijalne privatizacije Svetog Stefana u sklopu HTP Budvanska rivijera, a prije toga je bio u isključivo državnom vlasništvu. Nakon restrukturiranja stvorena je druga firma, po dubokom uvjerenju mnogih građana upravo zbog toga da se ovaj vrijedni resurs i konačno preuzme. Zato nas i iznenađuje što se Ministarstvo kulture, nauke, prosvjete i sporta, odnosno tada ne toliko mnogo resora, ogradilo od sopstvene odgovornosti o ovoj prodaji akcija. Čini nam se da je Sveti Stefan očito izgubljen u nadležnostima i njihovom tumačenju i suštinski je izložen laganom, ali sigurnom otuđenju. Zbog toga zahtijevamo da se smjesta obustavi slobodna prodaja akcija na berzi i da država putem resornih ministarstava što prije definiše svoj stav prema ovom problemu. Ne postoji ili ne bi smjela da postoji pravna ekvilibristika koja bi onemogućila da država Crna Gora bude imalac prava svojine 1/1 na katastarskoj parceli 1.325 kao Sveti Stefan sa pratećim objektima. Sveti Stefan hoteli AD Budva bi mogla da zadrži pravo korišćenja i nastavi da normalno posluje, ali jedno kulturno dobro od nacionalnog interesa ne bi smjelo da bude predmet prodaje i slobodnog berzanskog trgovanja.

Zahtijevamo, a takođe govorim u ime brojnih građana, da se državnim subjektima kao što su Fond PIO i Zavod za zapošljavanje i drugima ako ih ima, onemogućiti da vrši slobodnu berzansku prodaju. Ono što može biti da djeluje pomalo populistički, ali je važno reći, ovdje je zabranjena i nedostupni su pristupi onima građanima kojima je ta zemlja eksproprisana i ti objekti eksproprisani, a sada se mirno prodaju trećim licima. Istina, na privatizaciju Svetog Stefana kroz prodaju stanova za tržište država je čekala dobrih deset godina. Opasno je bilo staviti šapu na taj resurs prema kojem se prepoznavao ukupni jugoslovenski turizam. Međutim, osmišljenim sistemom činjenja i nečinjenja zapravo se omogućilo da Sveti Stefan i Miločerski park i konačno prestanu da budu vlasništvo države Crne Gore u koliko se ovakva akcija nastavi.

Htjela bih još da kažem da u ugovorima u koje smo imali uvida vezano za ...(prekid) niti se pominjalo rušenje starog hotela, niti prodaja stanova za tržište, stalno se pozivalo na nove anekse, a ministar urbanizma je obećao građanima da će ovo razmotriti. Juče mi nije ni odgovorio. Danas su građani porušili ogradu koja je na vlasništvu države Crne Gore i ako se mi prema ovom pitanju budemo odnosili tako da nam je potpuno svejedno šta će biti sa Svetim Stefanom, bojim se da će ti građani svakog dana biti tamo, jer ovo je imovina koja pripada Crnoj Gori.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:46:09)

Zahvaljujem, kolegice Jelušić.
Pravo na odgovor, ministar Milatović. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 14:46:18)

Zahvaljujem.

Poštovana poslanice Jelušić, ja moram da vam kažem da nisam ni ja siguran da je ovo u potpunosti u nadležnosti moga resora, ali poštujući važnost ove teme uzeo sam da odgovorim na ovo pitanje i vidjećete u odgovoru što sam ovako javno i obećao.

Ima onaj crtani film u kome, sjećate se, gladna djeca gledaju kroz prozor prodavnice one kolače unutar prodavnice, kad ih majka pita jeste li gladni, pa oni onako kroz prozor gledaju te kolače, to je najbolje poređenje odnosa građana Crne Gore prema Svetom Stefanu. Mi ga gledamo kao ta gladna djeca te kolače i zaista u tom smislu nešto nije u potpunosti ispravno kad je u pitanju trenutna situacija sa Svetim Stefanom, ali mislim da isto tako u jednom dijelu vašeg pitanja niste u potpunosti u pravu, a evo sad da kažem u kojem.

Društvo Sveti Stefan osnovano je 26.juna 2019.godine odlukom donijetom na vanrednoj sjednici Skupštine akcionara Hotelske grupe Budvanska rivijera. Ovom odlukom je regulisano restrukturiranje Budvanske rivijere, time što će se novo pravno lice izdvojiti iz nje i tako je nastalo Preduzeće Sveti Stefan hoteli i to uz proporcionalnu podjelu akcija novog društva akcionarima Budvanske rivijere. Tako da dio imovine Budvanske rivijere koji je predmet dugogodišnje zakupa, preciznije hoteli Sveti Stefan i Miločer sa pripadajućim zemljištem, na ovaj način su prenijeti na novonastalo društvo Sveti Stefan. Ovo je učinjeno u odnosu na plan restrukturiranja koji je bio u skladu sa tadašnjim godišnjim planom privatizacije za 2019. godinu i zaključcima Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, dok je osnov bio elaborat koji je uradila

konsultantska kuća Ernste Young iz Beograda. Reskukturiranjem je zadržana ista vlasnička struktura u oba društva, tako da prilikom formiranja društva Sveti Stefan hoteli džava Crna Gora tj. Vlada, Fond PIO i Zavod za zapošljavanje, preuzela je istu strukturu akcijskog kapitala koja je postojala u tom trenutku u Budvanskoj rivijeri. U tom trenutku država je postala vlasnik 58,7% akcija preduzeća Sveti Stefan hoteli.

Znači, od trenutka kreiranja nije ništa otuđila država, nego je ta struktura akcijskog kapitala bila takva u nastanku tog preduzeća. Upoznati smo sa inicijativom koju ste ovdje spomenuli, mještana Svetog Stefana, da se pozivajući se na Zakon o zaštiti kulturnih dobara grad-hotel Sveti Stefan kao nepokretno kulturno dobro vrati u potpuno državno vlasništvo tj. da ovih nedostajućih 42% takođe bude u vlasništvu države. Podsjećam isto ovo što ste vi spomenuli, da se prethodno Ministarstvo kulture, nakon obraćanja mještana Svetog Stefana na ovu temu, proglasilo nenadležnim.

Ja sada u ime Vlade Crne Gore kažem da ću se sa posebnom pažnjom, kroz osnivanje međuresorne radne grupe, jer složit ćete se da je pitanje složeno, koja bi između ostalog uključivala predstavnike Ministarstva ekonomskog razvoja, predstavnike Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta i predstavnike Ministarstva finansija i ostale relevantne državne organe, da u okviru te jedne radne grupe zajedno sa određenim pravnim savjetnicima koji će nam svakako trebati u ovim djelovanjima, definišemo u vezi ovog važnog pitanja, imajući u vidu ovo što ste vi rekli da Sveti Stefan ima status zaštićenog kulturnog dobra od nacionalnog značaja, a da je istovremeno novonastalo društvo Sveti Stefan hoteli vlasnik 58,7% imovine koja je data u dugoročni zakup zakupcu Adriatic Properties.

Ja u ovom trenutku mogu toliko da vam odgovorim i da u nekom narednom periodu svi zajedno radimo na rješavanju ovog pitanja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:51:00)

Zahvaljujem, ministre Milatoviću.
Izvolite, kolegice Jelušić.

BOŽENA JELUŠIĆ (30.03.21 14:51:08)

Svjesna sam da je ostala ista vlasnička struktura, međutim tim se akcijama slobodno trgovalo na berzi i zaista je djelovalo zastrašujuće da se nacionalnim brendom na taj način trguje.

Ja bih uz Sveti Stefan vezala i probleme Miločera u kojem je kao što znate postojalo obećanje ministra Mitrovića da će se ispitati ti ugovori. U ovom trenutku narasli su problemi u cijelom tom dijelu jednog zaštićenog ambijentalnog i kulturnog nasleđa. U ova četiri dana bilo je 105 pitanja, ako uzmem ona pitanja osmišljena da dijele građane binarno i polarizuju društvo, bilo je mnogo pitanja koja su ukazala, a vi to najbolje znate, na razmjere ekonomske devastacije u ovoj državi. Pazite, 300 miliona gubitka autoputa, agro budžet praktično otuđen i Plantaže i koncesije, Bojlesestre izvorište đavolisano prilično, nezgodne najave ministra Mitrovića da neće ništa uraditi do četvrtog kvartala sa planiranjem prostora u Crnoj Gori, nevjerovatni primjeri nemarnog odnosa prema prostoru Crne Gore. Mislim da vaše Ministarstvo na neki način treba da drži konce svega toga ili barem da pokušate da ih uhvatite i da zamolite, to je moj apel, ovu Vladu i pojedince u Vladi da iz dana u dan ne daju sebi barem po jedan autogo, nego da se fokusiramo na ovo što je temeljni problem ekonomije Crne Gore i zaštite njenih najvažnijih resursa.

Hvala, nemam dopunsko pitanje.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:53:00)

Zahvaljujem, kolegice.

Sljedeća je na redu moja kolegica Vesna Pavićević. Izvolite, Vesna, i još jednom izvinjenje, nije ništa namjerno, po rasporedu koji imamo ovdje vi ste tek sada poslije kolegice Božene. To nije nikakav problem, nadam se.

VESNA PAVIĆEVIĆ (30.03.21 14:53:20)

Potpredsjednice Skupštine gospođo Bošnjak, drage kolegice i kolege, predstavnici Vlade,

Ja sam mislila da će na moje pitanje da odgovara ministar Mitrović, zbog projekata i zbog toga što se u okviru tog Ministarstva nalazi Uprava za javne radove. U svakom slučaju, zbog značaja samog pitanja

mislim da je dobro i da odgovorite zbog tog ekonomskog značaja za sjever Crne Gore i za samu Crnu Goru.

Mandat prethodne Vlade je obilježen intenzivnim ekonomskim razvojem sjevera naše zemlje i realizacijom ta dva značajna projekta, kapitalna projekta na sjeveru Crne Gore tj. projekat Đalovića pećina i projekat Ski centar Cmiljača na planini Bjelasici. Đalovića pećina je jedan izuzetno značajan projekat ne samo za Bijelo Polje nego i za sjever Crne Gore i za region, a što se tiče Bjelasice, planinski vijenac Bjelasice spaja gradove sjevera kao što su Bijelo Polje Mojkovac, Kolašin i Berane, pa su sve oči tih građana uprte u te projekte iz razloga što bi se valorizacijom tih projekata unaprijedio i život građana u smislu razvoja turizma, poljoprivrede, plasiranje poljoprivrednih proizvoda stočarstva, a mladi ljudi bi ostali na porodičnim domaćinstvima i pružena bi im bila šansa zaposlenja i stvaranja mini biznisa.

Radi građana Crne Gore, pošto ja budno pratim te projekte u situaciji sam da uvijek budem informisana, jer sam odbornik i u lokalnom parlamentu, samo ću pomenuti da je projekat Đalovića pećina višegodišnji projekat gdje je ukupna vrijednost zaključenih ugovora do sada preko 23 miliona, koji se realizuje u tri faze - izgradnja pristupnog puta, izgradnja žičare i unutrašnje uređenje uređenje pećine. Kroz ovaj projekat završena je izgradnja pristupnog puta Bistrica - manastir Podvrh dužine 5,7 km, u toku je izgradnja žičare gondole koja je ugovorena izgradnja objekta vizitornog centra, zatim izgradnja servisnog objekta i platoa ispred pećine i uređenje unutrašnjosti same pećine. Završeno je izvođenje radova na izgradnji dalekovoda Bistrica i sada je u završnoj fazi izgradnja trafostanice Bistrica. Projekat Bjelasica je takođe višegodišnji projekat i ukupna vrijednost zaključenja ugovora za ovaj projekat je sad preko 21 milion, kroz ovaj projekat je završeno probijanje puta Ravna rijeka - Jasikovac dužine 5,5 km, izgradnja mosta na Ljubovići, završeno je izvođenje radova na dionici puta Jasikovac - Miljača dužine 10 km i izvođenje radova na sanaciji nestabilnih kosina i klizišta na kompletnoj trasi puta. Ugovorena je izgradnja prve faze objekta bazne stanice koja obuhvata izvođenje radova na izgradnji i opremanju ugostiteljskih objekata.

Bez obzira na određene zastoje koji su se desili zbog pandemije, gospodine ministre, kažite građanima šta će biti sa ovim razvojnim projektima koji su za opštinu iz koje ja dolazim ključni za lokalno stanovništvo.

Radi građana Crne Gore, ponoviću pitanje:

Da li će se kapitaini projekti u Bijelom Polju - Ski centar Cmiljača na Bjelasici i Đalovića pećina u Bistrici nastaviti sa realizacijom shodno planiranoj dinamici koju je predvidjela prethodna Vlada?

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 14:57:24)

Zahvaljujem, kolegice.

Izvolite, ministre, da čujemo odgovor.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 14:57:34)

Poslanice Pavićević, mislim da je kratak odgovor da će projekti biti završeni, malo detaljniji odgovor slijedi.

Izgradnja ski centara Cmiljača na Bjelasici i valorizacija Đalovića pećine u Bistrici su dva kapitalna višegodisnja projekta, kao što ste i sami rekli, koja imaju za cilj da unaprijede turističku ponudu Opštine Bijelo Polje i cijelog sjevernog dijela zemlje. Oba projekta datiraju međutim iz 2014. godine, i do danas nijesu završeni. Shodno tome, prvo što treba da uradimo je da konstatujemo da se realizacija navedenih projekata u prethodnom periodu mogla odvijati po bržoj dinamici.

Kada je u pitanju Ski centar Cmiljača, kapitalnim budžetom iz 2014. godine predviđena je izgradnja Ski centra Cmiljača i Ski centra Žarski, oba na Bjelasici. Prema prostornom planu posebne namjene, Ski centar Cmiljača koji se nalazi na bjelopoljskoj stranu Bjelasice je predviđen kao komplementarno naselje zimskom centru Žarski koji se nalazi na mojковаčkoj strani Bjelasice. Investicioni elaborat za Ski centar Cmiljača je izgrađen u junu 2014. godine. Ulaganja su prema investicionom elaboratu predviđena na € 20 miliona. Prva faza realizacije projekta Ski centar Cmiljača je podrazumijevala izradu elektroenergetske mreže, putne infrastrukture hidrotehničke i telekomunikacione infrastrukture, žičare Z9 sa oko 3 km staza, izgradnju baznog objekta sa pratećim sadržajima i nabavku neophodne mehanizacije i opreme. Planirani rok za završetak prve faze je bila je 2016. godina, čime je trebalo da se stvore uslovi za rad Ski centra Cmiljača. Svi razumijemo da definisani rok nije bio ispoštovan. Dalje, druga faza realizacije projekta je podrazumijevala izgradnju sistema za osnježavanje staza. Znao zbog čega - zbog toga što malo koja zemlja ulaže u ski centre koji se nalaze na visini ispod 2000 m nadmorske visine. Deset godina sam radio u

banci i ta banka, velika međunarodna, koja ulaže u 50 zemalja, nijednom u tih 30 godina nije uložila u ski centar koji se nalazi na nadmorskoj ispod 2000 metara. Zbog čega - jer su to nerentabilni projekti, jer prosto nema sanijega, oni su dodatno rizični uz proces klimatskih promjena, to je valjda svakome jasno.

Međutim, kako je previše novca izdvojeno i do sada uloženo u ove projekte, naravno, mi kao Vlada moramo da završimo sa započetim. Prema investicionom elaboratu početak aktivnosti druge faze bio je planiran za 2016. godinu, a završetak u 2018. godini. Ova faza takođe nije započeta niti završena u predviđenom roku.

Dakle, do danas imamo ulaganja u Ski cenar Cmiljaču od preko 18 miliona eura. Investicionim elaboratom je predviđena izgradnja samo jedne četvorosjedne žičare Z9 gore spomenute koja kreće iz budućeg planinskog naselja Cmiljača. Međutim, umjesto izgradnje žičare Z9 počelo se sa realizacijom žičare Z7 koja se nalazi na drugoj lokaciji, a koja nije tretirana investicionim elaboratom, a sve na osnovu sporazuma između Direkcije javnih radova koja je, kao što ste rekli, u resoru profesora Mitrovića i Opštine Bijelo Polje. Vrijednost ove šestosjedne žičare je skoro 8 miliona, međutim ispitivanje rada žičare - ovo vjerujte kad čitam bude mi čudno - ne može se obaviti jer nema napajanja električnom energijom. Nedostaje i funkcionalna saobraćajnica kojom bi se moglo doći do žičare. Pored svega navedenog, 2018. godine kroz kapitalni budžet, pazite sad ovo, ugovorena je nabavka i kupljena šestosjedna žičara vrijednosti 9 miliona eura - mislim da smo zemlja koja je u posljednjih tri ili četiri godine kupila najviše žičara - koja je trebalo da se instalira u sklopu Ski centra Savin kuk na Durmitoru, na potezu koji je bio predviđen Prostornim planom posebne namjene za Durmitorsko područje, ali je zaključkom Vlade od 6. novembra 2020.godine, zbog toga što ta žičara nije mogla biti postavljena na Durmitoru zbog prepreka koje tamo postoje, u okviru prostornog plana i UNESCO predviđeno da se ova žičara iskoristi za povezivanje planinskih centara Žarske i Cmiljače na Bjelasici. Kupljena žičara trenutno je u skladištu Novog Volvoksa.

Što se tiče Đalovića pećine, projekat valorizacije Đalovića pećine se u kapitalnom budžetu nalazi isto 2014.godine. U novembru 2016.godine završena je izrada studije ekonomske opravdanosti turističke valorizacije sa idejnim rješenjem uređenja dijela pećine, za koji je ugovor zaključila isto tako Direkcija javnih radova, a kojom je predviđena ukupna investicija ovog projekta sa žičarom, putem i ostalom infrastrukturom u iznosu od skoro 12 miliona eura. U ovaj projekat je do sada uloženo 11,7 miliona eura, bez prethodno pripremljenog preciznog plana investicionih ulaganja i bez detaljnih planskih preduslova predviđenih prostorno-urbanističkim planom Opštine Bijelo Polje. O ovome bi vjerovatno opet profesor Mitrović mogao puno više da kaže.

Završavam, izvinjavam se.

Kada je u pitanju realizacija projekta valorizacije Đalovića pećine, u toku su radovi na realizaciji određenih stvari, mislim da ste većinu njih spomenuli, i završetak radova je bio planiran u 2021.godini. Oba projekta su takođe uvrštena u dio kapitalnog budžeta za 2021.godinu. Istovremeno, Ministarstvo ekonomskog razvoja radi na analizi zatečenog stanja svih preuzetih projekata i obaveza i u skladu sa sprovedenim studijama i potpisanim ugovorima će definisati dinamiku narednih koraka.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 15:03:51)

Zahvaljujem, ministre.

Pravo na komentar ima koleginica Pavićević. Izvolite. Eventualno i na dopunsko pitanje ukoliko želite.

VESNA PAVIĆEVIĆ (30.03.21 15:03:59)

Zahvaljujem

Da li je dio plana realizacije tih projekata to što će te kritikovati prethodnu Vladu, a sada ste rekli da je plan da se ovaj projekat završi u 2021.godini, znajući da smo imali pandemiju to nećete da priznate ni da pomenete. U svakom slučaju mislim da se nijedan projekat ne samo u Crnoj Gori i ne samo taj koji nas ponajviše interesuje zato što dolazim iz tog kraja, nego uopšte u bilo kojoj drugoj državi nije priveo kraju u datom roku zbog pandemije koja je ušla u sve te zemlje.

Ja pokušavam da vam vjerujem da ćete nastaviti tom planiranom dinamikom i to je odlično ukoliko to bude tako. Ali, gospodine Milatoviću, imam zebnju da nakon svih ovih obećanja koje ste imali u proteklih 100 dana ne dobijemo rezultat kakav su dobili građani Crne Gore, a to je povećanje cijena životnih namirnica, goriva, što udara direktno na porodični budžet. Zbog toga se plašim da ovo što ste sad obećali da ćete nastaviti, da li će to stvarno tako biti ili će biti onako kako je bilo u prethodnih 100 dana. Iz tog

tazloga vam poručujem da ću ja budno to pratiti i stalno ću vas na to opominjati na ono što ste danas obećali.

Na postavljeno pitanje prilikom izbora Vlade Crne Gore premijeru - zašto u njegovom ekspozu se samo u jednoj rečenici pominje riječ sjever, a ovaj kapitalni projekti apsolutno nijesu pomenuti - odgovor ... i premijer i resorni ministar jer je njima u ovom periodu i u tom ekspozu, u planu koji su napravili za ovaj period, bilo važnije revanšizam i ustoličenje partijskih istomišljenika nego obilazak radova kapitalnih projekata i briga za građane koji svoju budućnost vezuju za ove projekte.

Imajući u vidu da premijer za 100 dana nije posjetio Bijelo Polje, nedvosmisleno je stavio svima nama do znanja da ga ne interesuju ovi projekti, a bogami pokazao i nebrigu za građane toga kraja.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 15:06:43)

Zahvaljujem kolegici Pavićević.

Prelazimo na posljednje pitanje iz seta pitanja koja su upućena ministru ekonomije.

Posljednje pitanje će postaviti moja kolegica Milosava Paunović. Izvolite.

MILOSAVA PAUNOVIĆ (30.03.21 15:07:01)

Poštovani građani Crne Gore, poštovana predsjedavajuća, predstavnici Vlade i kolege poslanici, Na osnovu prava koja mi omogućava Poslovnik Skupštine Crne Gore postavicu pitanje ministru ekonomskog razvoja magistru Jakovu Milatoviću, a ono glasi:

Da li ste započeli rad na osnivanju fonda za razvoj sjevera? Ako jeste, u kojoj su fazi te aktivnosti, a ako niste, da li i kada planirate iste?

Pitanje je jako konkretno zato obrazloženje neko pretjerano nije ni potrebno, ali zbog građana naglasicu sljedeće:

Tokom predizborne kampanje proteklih parlamentarnih izbora održanih u avgustu 2020. godine najavljeno je osnivanje fonda za razvoj sjevera, a isto je obećao gospodin Zdravko Krivokapić i kao neposredni učesnik predizborne kampanje takođe ministar finansija i socijalnog staranja gospodin Miloško Spajić, kome sam prvobitno bila uputila ovo pitanje, ali mi je u odgovoru rečeno da je vaše ministarstvo nadležno. Ne treba posebno objašnjavati kakvo je stanje na sjeveru Crne Gore što se tiče privrede i industrije, koja praktično i ne postoji tj. koja je u proteklih nekoliko decenija potpuno uništena i kakav je standard i život građana na sjeveru Crne Gore. Osnivanje ovakvog fonda ne bi, naravno, riješilo sve probleme koji su evidentni na sjeveru države, ali bi moglo da pomogne razvoj poljoprivrede, turizma i drugih potencijala koje sjever Crne Gore posjeduje. Na taj način bi se doprinijelo ravnomjernom razvoju države i spriječio bar donekle odliv stanovništva koji je u ovom kraju već dugi niz godina prisutan.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 15:08:52)

Zahvaljujem se kolegici.

Pravo na odgovor ima ministar Milatović. Izvolite, ministre.

JAKOV MILATOVIĆ (30.03.21 15:09:01)

Zahvaljujem.

Poštovana poslanice Paunovic, hvala vam na pitanju.

Odgovor moj je sljedeći:

Prije svega želimo istaći da Ministarstvo ekonomskog razvoja u svojoj strukturi ima Direkciju za regionalni razvoj, ona se nalazi u odnosu na novu sistematizaciju rada Ministarstva u okviru direktorata kojih trenutno u Ministarstvu ima devet, za industrijski i regionalni razvoj. Ovdje nije gospođa Jelušić, ali vjerujte, Ministarstvo ekonomskog razvoja je možda u svom imenu malo, ali je poprilično veliko, evo nije tu ni ministarka Bratić, nego je naziv Ministarstva prosvjete, nauke i kulture taj koji možda nekako daje tome na značaju.

Ovaj direktorat se primarno bavi politikom regionalnog razvoja, odnosno kreiranjem i koordinacijom implementacije ove politike. Potreba za kreiranjem politike koja ima za cilj postizanje ravnomjernog socio-

ekonomskog razvoja Crne Gore stvaranjem uslova za povećanje konkurentnosti svih djelova naše zemlje i realizaciju njihovih razvojnih potencijala, nastala je 2010. godine. U fokusu pitanja koja je trebalo rješavati ovom politikom su pod broj jedan kontinuirana migracija stanovništva iz sjevernog prema središnjem i primorskom dijelu zemlje i nepovoljni ekonomski indikatori u ovom regionu, prvenstveno niži prihod po stanovniku i veća nezaposlenost. Vi to vjerovatno znate i bolje od mene s obzirom da dolazite sa sjevera.

Na drugoj strani, najviše realnih prirodnih resursa i komparativnih prednosti je zapravo u sjevernom regionu zemlje, koji predstavlja ogroman potencijal, a čija bi adekvatna valorizacija doprinijela ciljevima politike regionalnog razvoja. Da vam samo dam par činjenica brojčanih. Nedovoljan nivo razvijenosti sjevernog regiona potvrđuje indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave koji integriše četiri ključna socio-ekonomska pokazatelja - kretanje stanovništva, stepen obrazovanja, stopu nezaposlenosti i dohodak po stanovniku. Prema obračunu iz 2010. godine, koji radi Ministarstvo ekonomskog razvoja, od tadašnjih 11 opština na sjeveru njih devet je imalo indeks snažne nerazvijenosti, to je ispod 75. Čini mi se da Budva ima 130 ili 140. Dakle, u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju tretiraju se kao snažno nerazvijene. Shodno posljednjem obračunu iz 2020. godine, na žalost situacija nije previše drugačija. Od 13 opština sa sjevera 10 je u istoj situaciji kao što je bila 2010.godine. Naravno i broj opština je porastao u međuvremenu.

Ovo pokazuje da se u proteklih desetak godina uprkos ogromnom potencijalu vrlo malo postiglo na smanjivanju ovih regionalnih razlika. Shodno prethodnim izvještajima o realizaciji Strategije regionalnog razvoja Crne Gore, na godišnjem nivou realizovano je u prosjeku oko 500 projekata koji su trebali da doprinesu regionalnom razvoju. Međutim, postavlja se pitanje zapravo njihove optimalnosti i efikasnosti i adekvatnosti. Strategija regionalnog razvoja Crne Gore istekla je prošle godine, a kako aktivnosti nisu započete od strane prethodne Vlade, u ovoj godini Ministarstvo planira da intenzivira rad na kreiranju ovog značajnog dokumenta. Sveobuhvatnost politike regionalnog razvoja zahtijeva širok proces konsultacija o ovakvom konsultativnom procesu. Uz analizu dosadašnjih učinaka, vjerujemo da ćemo na dobar način definisati strateške ciljeve i dalje aktivnosti u pravcu zaista ravnomjernog regionalnog razvoja. Kreiranjem novog strateškog okvira čija je finalizacija planirana za I kvartal 2022. godine, imaćemo adekvatan osnov za definisanje konkretnih aktivnosti i mogućnosti da osnujemo fond za razvoj sjevera ili ja bih ga čak nazvao fond za regionalni razvoj, a po ugledu na Evropski fond za regionalni razvoj, čiji je cilj upravo ravnomjeran razvoj regiona u zemlji.

Dozvolite mi samo da dodam još jednu činjenicu. U kontekstu predmetnog fonda ne treba zanemariti i Egalizacioni fond koji trenutno postoji, a kojim se shodno Zakonu o finansiranju opština vrše finansijski transferi od bogatih opština ka manje bogatim opštinama. Od 15 korisnika Egalizacionog fonda, 12 su sa sjevera. Značaj međuresorne saradnje i dijaloga sa akterima na svim nivoima u kontekstu politike regionalnog razvoja, Ministarstvo ekonomskog razvoja prepoznaje i kroz inicijativu razmatranja mogućnosti da ponovno uspostavimo partnerski savjet za regionalni razvoj, koji prethodne dvije godine nije imao aktivnosti.

Sve gore navedene aktivnosti koje će Ministarstvo ekonomskog razvoja preduzeti u narednom periodu predstavljaju korake na putu ka unaprijeđenom modelu politike regionalnog razvoja, što je uslov za dugoročan i održiv razvoj zemlje, a fond za razvoj sjevera ili fond za regionalni razvoj je jedan od mogućih modaliteta ka ostvarenju tog cilja.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA BRANKA BOŠNJAK (30.03.21 15:14:48)

Zahvaljujem, ministre.

Poslanica Paunović ima pravo na odgovor i dodatno pitanje ukoliko želi. Izvolite.

MILOSAVA PAUNOVIĆ (30.03.21 15:14:53)

Neću postaviti dodatno pitanje, ali ću malo da iskomentarišem ovaj vaš odgovor.

Prije svega da se zahvalim na odgovoru i u pisanoj formi koji sam tražila, ali moram reći da nijesam baš u potpunosti zadovoljna njegovom sadržinom. Možda griješim, ali shodno vašem odgovoru koji ste mi dali ispada da sam poslaničko pitanje postavila napamet jer sam se koncentrisala isključivo na fond za razvoj sjevera koji je po vama samo jedan od modaliteta za ravnomjeran regionalni razvoj Crne Gore. Sa tim se ja svakako slažem, to jeste jedan od modaliteta, ali pored onih ostalih koji već postoje i koji, kao što vidimo i kao što je evidentno, nijesu dali ama baš nikakve rezultate. Pitanje sam postavila upravo iz ovog razloga koji sam navela, jer je to bilo predizborno obećanje građanima Crne Gore, koje su oni shvatili ozbiljno, koje je stiglo od strane samog premijera i zbog toga me je interesovalo dokle se stiglo, da li se

započelo prvo sa osnivanjem tog fonda, dokle se u tom pravcu stiglo, od kojih sredstava planirate da osnujete taj fond i tome slično. Zbog toga sam postavila ovo pitanje. Poznato je nama da se kroz programe Direkcije za razvoj od 2010.godine već krenulo u priču ravnomjernog socio-ekonomskog razvoja Crne Gore. Međutim, vidite i sami, iako je fokus bio na sjever Crne Gore, te mjere nijesu dale ama baš nikakve rezultate, jer je sjever u mnogo gorem stanju nego što je bio ranije iako se gro prirodnog bogastva Crne Gore i resursa Crne Gore upravo nalazi na sjeveru. Građani sjevera nijesu krivi zbog toga što je politika DPS-a dovela do toga da smo najnerazvijeniji dio Crne Gore i pored svih potencijala za razvoj, pored ogromnih prirodnih bogastava koja se tamo nalaze i otuda odlaze bez ikakvih rezultata i bez ikakvog boljitka po građane sjevera Crne Gore, na žalost. Nijesmo krivi ni što radi opstanka prethodne grupacija vlasti građani sjevera su dovedeni svjesno u stanje socijalne potrebe, pa imamo zbog toga veliku migraciju prema Podgorici, prema jugu Crne Gore, koji opet zbog te migracije imaju probleme, oni sami imaju socijalne probleme jer građani iz Berana, navodim primjer, dolaze da taksiraju po Budvi, da rade takve poslove, samim tim se stvaraju problemi i za sjever Crne Gore i za jug i za centralni dio Crne Gore. Plastično rečeno, ljudi nemaju osnovnih sredstava za izdržavanje svoje porodice i zbog toga se dešava migracija u ovom obimu koji imamo sada. Samo podatak da je gotovo u svim opštinama na sjeveru uključujući Berane stopa nezaposlenosti bilizu 50% je poražavajući. Treba reći da su podaci koje pojedine opštine daju, naravno u kojima je vlast i dalje DPS, i podaci koje daju zavodi za zapošljavanje netačni i da se fingiraju u cilju predstavljanja što bolje finansijske situacije, a realno stanje na terenu nije baš takvo.

U svom odgovoru ste pomenuli egalizacioni fond. Kada je o tome riječ, a vi to svakako znate, ja ću vam ipak reći radi javnosti podatak da je DPS u Opštini Berane tokom protekle godine zakinula, otela, uzela milion eura iz egalizacionog fonda i pored toga što su se u tom periodu postavili socijalni programi za pomoć opštinama koje su korisnici ovog fonda. Isključivo zbog razloga što je tada Opština Berane bila jedina opoziciona opština na sjeveru, a da je to tako govori podatak da je u okolnim opštinama Plavu, Bijelom Polju, Rožajama, za višemilionske iznose povećan egalizacioni fond dok je opštini Berane smanjen. Obrazloženje je bilo da je to zbog toga što imamo sada nove korisnike, a to su Opština Petnjica, Opština Tuzi, međutim istina ne odgovara tome.

Takođe, ću reći da je Opština Berane jedino imala godinama unazad pozitivan izvještaj Državne revizorske institucije kada je riječ o finansijskom poslovanju što potvrđuje da su ova sredstva trošena namjenski, racionalno i domaćinski. Ekonomska situacija je pogoršana od vremena kada je počela pandemija COVID-19 i u cilju da se olakša položaj... (prekdi).

Molim vas, dajte mi još malo vremena jer sam prilikom postavljanja pitanja bila racionalna upravo iz ovog razloga, nijesam iskoristila tri minuta.

Dala je olakšice svojim građanima u smislu poreskih olakšica, olakšica u vidu zakupa gradskog građevinskog zemljišta, komunalnih usluga, što je mnogo koštalo lokalnu upravu, ali se moralo u cilju interesa građana i poboljšanja njihovog položaja koji je ionako težak tokom pandemije. Uglavnom, sada je egalizacioni fond jedan od osnovnih izvora finansiranja mnogih opština koje su korisnici ovog fonda. Treba li to da bude tako, treba li on da bude jedini izvor? Naravno da ne treba, ali je nažalost tako. Upravo zato je potrebno raditi i stvarati ovakve programe kao što je fond za razvoj sjevera, da bismo osnažili sjever. Nazvali ga fondom za razvoj sjevera ili nekako drugačije to je sasvim nebitno, ali treba svi zajedno uz konsultacije, razgovor sa lokalnim upravama, institucijama, predstavnicima NVO sektora, da dođemo do nekog rješenja, jer ovaj fond svakako, kao što sam već naglasila, neće riješiti sve probleme koje imaju građani, to bi trebalo da se kreće u smislu stvaranja uslova za rad, uslova za razvoj privrede i novih radnih mjesta, a ne samo kroz davanja u vidu socijalne politike što je bilo okosnica politike DPS-a tokom ovih godina i zato smo došli dokle jesmo. Molim vas da imate u vidu da građani nemaju osnovnih sredstava za život, da lokalne uprave nijesu više u stanju, na sjeveru naročito, da riješe ovakve probleme i potrebno je angažovanje i nas kao zakonodavne vlasti i vas kao izvršne vlasti da zajedno radimo na tome da bi se promijenilo ovakvo stanje i poboljšao položaj građana, i to da bude kraće od 2022.godine, već sada da se krene na tom planu, ako sada nije ušlo u budžet ja se nadam da će 2022.godine nešto od toga biti realizovano. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:21:07)

Zahvaljujem kolegici Paunović.

S time smo iscrpili set pitanja upućenih ministru Milatoviću. Ja mu se zahvaljujem, njemu i njegovim saradnicama.

Prelazimo na set pitanja upućenih ministru Spajiću, on je u sali, ja ga pozdravljam. Prije nego što počnemo želim da prenesem stav Kolegijuma predsjednika Skupštine. S obzirom da ministru Spajiću ima oko 20 postavljenih pitanja, a vrijeme za naš rad je ipak ograničeno, dogovoreno je na Kolegijumu da večeras se postavi polovina, a sutra druga polovina. S obzirom da imamo sjednicu sledeću vezanu za

izbor i imenovanja u 13 časova, u 12, ali računam da je Odbor za bezbjednost u 10 časova, pa je ostavljena mogućnost da počne u 13 časova, 12 je ostalo, ali ako počene u 13 časova da ne bude iznenađenje.

Prva kolegunica koja postavlja pitanje ministru Spajiću je Zdenka Popović. Izvolite, kolegнице.

ZDENKA POPOVIĆ (30.03.21 15:22:53)

Zahvaljujem potpredsjedniče Skupštine, poštovane kolegнице i kolege, poštovani predstavnici Vlade,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika ministru Spajiću sam postavila sledeće poslaničko pitanje:

Koliki broj službenika i namještenika zaposlenih u ministarstvima i drugim organima, službama i agencijama državne uprave je vodio sudski postupak za ostvarivanje svojih prava iz rada i po osnovu rada počev od 01.01. 2016. godine do kraja 2020. godine?

Tražila sam od vas da mi date analitiku, odnosno podatke o broju zaposlenih koji su vodili sudski spor i iznosu sredstava koji je dosuđen zaposlenima na ime glavnog duga, i iznosu sredstava koji je država dužna da naknadi na ime dosuđenih sudskih troškova, kao i troškova prinudnog izvršenja ako ih je bilo.

Poštovani ministre Spajiću, ovo pitanje sam postavila iz razloga što sam godinama pratila i predloge budžeta i predloge završnog računa, od 2010.godine pa evo do 2020.godine. Imam podatak koliko su iznosili ovi sudski troškovi, sudski sporovi, troškovi izvršenja za period od 2012. godine do 2015. godine i onda me je interesovalo koliki su ti troškovi od 2016. godine do sada. U Predlogu budžeta za 2016. godinu, prateći ovu ekonomsku klasu 46 koja se odnosi na otplatu duga, na dio koji se odnosi na otplatu obaveza iz prethodnih godina, prikazan je izdatak od 69.265.707 eura, a onda prateći plan budžeta vidjela sam da je na toj poziciji bilo planirano 39,4 miliona. Dakle, ovdje je za 30 miliona probijen ovaj trošak i pitala sam se o čemu se radi, shodno članu 50 Poslovnika postavila pitanje tadašnjem ministru finansija o čemu se radi i on je odgovorio da se na ovoj stavci na ovoj klasi definišu i prikazuju izdaci po osnovu sudskih sporova, kao i izdaci koji se odnose na neplanirane troškove, ne iz one prethodne godine kako bi trebalo, nego iz tekuće godine, čime se direktno kršio član 48 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Tada mi je ministar finansija odgovorio za 2016. godinu da se 28,37 miliona eura odnosi na sudske odluke koje su izvršene na teret potrošačkih jedinica koje su uzrokovale te troškove. Najviše je isplaćeno iz budžeta Ministarstva unutrašnjih poslova 13,4 miliona eura, sudstva šest miliona, Ministarstva odbrane 2,5, pri čemu treba imati na umu da se od sudski naplaćenih 28,37 miliona eura najveći dio odnosi na troškove koji su plaćeni advokatima i kamate zbog neblagovremenog plaćanja. Vi ste mi u odgovoru na moje poslaničko pitanje dostavili tačnu analitiku, ja vam se zahvaljujem, jer sem za 2016. godinu, za 2017, 2018. i 2019. sam takođe tražila odgovor, nisam ga nikad dobila. Ja se zahvaljujem što ste mi dostavili odgovor kako bih mogla na pravi način da komentarišem.

Pošto sam prekoračila, nastaviću kasnije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:27:05)

Hvala, poštovana kolegнице.

Odgovor, ministar Spajić. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 15:27:10)

Uvažena poslanice Popović, hvala na pitanju.

Dobili ste sve podatke po godinama, ja neću čitati po godinama, pročitacu samo ukupne podatke.

Znači glavni dug ukupno je 28,7 miliona eura, ukupan broj predmeta je 14.438, to je taj broj službenika i namještenika koji je tužio državu. Najveći dio tih troškova se odnosi na Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo odbrane i Upravu policije.

Mislim da je to to, odgovor je koncizan, da ne bismo dužili. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:27:56)

Hvala na ekspeditivnosti.

Kolegнице Popović, izvolite pravo na komentar.

ZDENKA POPOVIĆ (30.03.21 15:28:04)

Zahvaljujem, poštovani ministre.

Poštovani građani, juče sam ukazala ko su privredni subjekti koji su opustošili budžet Crne Gore, oteli sve ono što nam je priroda dala. Danas čujemo kako su odgovorni ljudi u ministarstvima, službama, agencijama pustošili budžet Crne Gore. Nažalost, od 2016. godine se praktično kreše socijale, a istovremeno se ovako bahati, da tako kažem, nemam drugog izraza, i daju ogromna sredstva za sudske troškove, troškove izvršenja i kamate zbog neblagovremenog plaćanja.

Poštovani ministre, razlog za postavljanje ovog pitanja leži u činjenici što je javnost samo djelimično upoznata sa neodgovornim i nedomaćinskim trošenjem novca svih građana Crne Gore, posebno u slučajevima kršenja prava iz rada i po osnovu rada službenika i namještenika koji rade u organima, službama, agencijama državne uprave, jer umjesto dogovora sa zaposlenim i plaćanja glavnog duga, suočeni smo sa enormno visokim troškovima sudskih sporova, troškovima prinudnog izvršenja i kamata zbog neblagovremenog plaćanja. Ti su troškovi višestruko veći od glavnog duga što predstavlja jasnu odgovornost bivše državne administracije, nanošenja višemilionske štete budžetu bez ikakvog opravdanog osnova.

Podsjećam da su zaposleni uglavnom vodili sporove zbog kršenja prava iz rada i po osnovu rada i to zbog neisplaćenih zarada, naknada za prevoz, prekovremenog rada, naknada za neiskorišćeni godišnji odmor i druga prava definisana Zakonom o radu. Umjesto brzog funkcionisanja zaštitnika imovinsko-pravnih odnosa i korišćenja vansudskog rješavanja sporova, imamo ogroman izdatak po osnovu vođenja sudskih sporova bez ikakve odgovornosti rukovodilaca koji su svjesno zakinuli zaposlene po osnovu njihovog zagaranovanog prava. Što je interesantno, nije bilo do sada ni političke odgovornosti što me navodi na sumnju da je u većini slučajeva postojala namjera, odnosno dogovor sa advokatima i izvršiteljima, jer je država najbolji platiša. Razlog za moju sumnju leži u činjenici da se ni pravosnažne sudske odluke nisu sprovodile blagovremeno, već se po pravilu pribjegavalo prinudnom izvršenju pravosnažnih odluka.

Poštovani ministre, potrošačke jedinice protiv kojih su zaposleni najviše vodili sporove su, kao što ste i naveli, ministarstva unutrašnjih poslova, pravde, odbrane i finansija.

Podsjećam građane da je samo za period od 2012. do 2015. godine po osnovu izgubljenih sudskih sporova država platila 71 milion eura, pri čemu nijedan državni organ nije vodio evidenciju o vrsti spora, što je krajnje neprofesionalno i neodgovorno. Ministarstva čak nisu ni planirala sredstva u svojim budžetima za sudske sporove kako bi blagovremeno mogli da isplate novac po pravosnažnim rješenjima u zakonskom roku, kako bi se izbjegli troškovi izvršenja.

Evo ja ću samo pomenuti, recimo u 2017. godini zaista nevjerovatnu stvar, Uprava policije, glavni dug 1.498.208, a troškovi postupka, na brzinu sam sabrala, 1.470.000 eura. To je zaista skandalozno. Imamo Ministarstvo unutrašnjih poslova, glavni dug 2.077.000 eura, troškovi postupka 850.000 eura. Ministarstvo odbrane 1.000.000 eura, troškovi spora 765.000 eura. To je bilo samo u 2017. godini.

U 2018. godini takođe iste potrošačke jedinice, takođe enormi sudski troškovi, troškovi izvršenja Ministarstvo unutrašnjih poslova ponovo 1.500.000, troškovi postupka 740.000 eura, Uprava policije 1.800.000 eura, troškovi postupka 920.000 eura.

Ja zaista nemam riječi za ovakvu neodgovornost i za ovakvo bahaćenje i za ovakvo trošenje budžetskih sredstava svih građana Crne Gore i ja sam duboko ubijeđena da dolaskom nove vlasti staćemo na put ovom bezakonju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:33:23)

Hvala vama.

Kolega Raško Konjević je postavio dva pitanja. Molim ga da postavi prvo pitanje. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (30.03.21 15:33:31)

Zahvaljujem, potpredsjedniče. Pozdrav vama, pozdrav ministru Spajiću,

Možete da pričate, kolegice, slobodno, nećete me dekoncentrisati, nijeste u obavezi da slušate ni moje pitanje ni ministrov odgovor u tom sebgmentu.

Ministre, ja sam vas pitao nešto i nažalost tek nakon dva i po mjeseca sam dobio odgovor.

Ja sam vam 12.01. 2021. godine uputio dopis po članu 50 gdje sam vas na samom kraju pitao - takođe, potrebno je da mi dostavite i stvarne izdatke koji su shodno zakonu utvrđeni za sve potrošačke jedinice u prethodnoj fiskalnoj godini. Naravno, bez obzira na transparentnost o kojoj i vi često govorite, od 12.01. do današnjega dana taj odgovor nisam dobio. Da bih mogao da dobijem taj odgovor iskoristio sam institut poslaničkog pitanja, sada ste već bili u nekoj vrsti, rekao bih malo veće javne obaveze da mi odgovorite.

Imali smo spora u pravnom tumačenju niza određenih stvari, ne moramo se oko toga slagati, na kraju će i ovo ponašanje Ministarstva finansija biti pod lupom nekoga ko se ne bavi politikom kao ja i vi, nego Državne revizorske institucije i vidjećemo neđe u prvoj polovini naredne godine kakvo je ponašanje Ministarstva finansija bilo u tom segmentu.

Ono što je moje interesovanje bilo jeste da imajući u vidu član 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, da mi saopštite koliko je precizan iznos stvarno utrošenih sredstava potrošačkih jedinica Ministarstva finansija, Ministarstva rada i socijalnog staranja. Ovo iz razloga što smo primijetili, a i javnost je imala priliku da to vidi, da su mjesečna rješenja o ...(prekid) finansiranju različita. Ne bi bilo sporno da su ona manja od utvrđenog maksimuma nego je u martu mjesecu za potrošačku jedinicu Ministarstva kojim vi rukovodite taj iznos enormno povećan, otprilike sa oko 20 miliona na oko 40 miliona. Pitao sam vas da nam saopštite koji su to stvarni uzroci da bismo mogli da vidimo da li je došlo do probijanja limita koji bi predstavljao 1/12 vezano za ove dvije potrošačke jedinice. U januaru i februaru iznos za ministarstava finansija i socijalnog staranja je bio identičan 20.751.000, a u martu mjesecu je on duplo već - 41.555.000. Imajući u vidu da je okvirno taj iznos trebalo da iznosi nešto preko 200.000.000, molim vas za precizno pojašnjenje na bazi čega ste vi utvrdili da iznos od 41.000.000 za mart mjesec nije iznos kojim se probija 1/12 potrošačke jedinice, dakle u ovom slučaju dvije, Ministarstva finansija i dio Ministarstva rada i socijalnog staranja, jer segment rada više nije u ministarstvu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:37:08)

Hvala vama, kolega.

Odgovor na pitanje kolege Konjevića. Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 15:37:16)

Hvala, poslaniče Konjeviću.

Zašto se razlikuje budžet u martu u odnosu na februar i januar, najkraći odgovor je da smo mi imali otplatu kredita i glavnice i kamate koja je inače iz 2016. godine kad ste vi bili ministar, ako ne griješim, nemojte mi zamjeriti ako sam pogriješio u tome. U svakom slučaju taj kredit je iz prošlih vremena i mi smo u martu otplatili taj kredit. Zbog toga je ta razlika.

Mi kao Ministarstvo finansija kad dajemo mjesečni budžet naša jedina obaveza je da cjelokupan budžet bude 1/12 od prošlogodišnjih realnih izdataka. To je to. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:38:16)

Zahvaljujem.

Kolega Konjeviću, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (30.03.21 15:38:20)

Pogriješili ste zaduženje, to je bio april 2016. godine, nijesam bio ministar finansija, ali dobro, manje je sad to važno.

Ministre, ja sam vam i kod zaduženja govorio, ja čak i ne moram da imam neku vrstu sumnje u neku udobru namjeru, neke druge stvari. Isuviše se pozivate na vladavinu prava, vladaviina prava podrazumijeva striktnu primjenu zakona. Vi ste ušli u privremeno finansiranje odjednom. Neću da ulazim u cjelishodnost te odluke. Ali, ako ste već ušli u privremeno finansiranje onda mora da poštujuete član 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i nije tačno, ministre, da se to odnosi na ukupan budžet 1/12, dakle nije tačno, evo ja ću vam pročitati.

Član 37 kaže: "Ako se zakon o budžetu države, odnosno odluka o budžetu oštine ne donese do 31. decembra tekuće za narednu fiskalnu godinu", što se nama desilo, "Ministarstvo finansija, do njegovog

donošenja", vidjećemo kad će biti donijet, "potrošačkim jedinicama mjesečno odobrava sredstva do iznosa 1/12". Dakle, ne govori o ukupnim stvarnim izdacima nego kaže: "potrošačkim jedinicama mjesečno odobrava sredstva do iznosa 1/12". Vi ste meni uputili odgovor, ja naravno nijesam htio da ga komentarišem u prvom izlaganju, gdje ste mi konačno dali odgovor i kažete da je stvarni utrošak Ministarstva finansija, govorim o ukupnom iznosu za prethodnu fiskalnu godinu, bio 152 miliona i kažete mjesečno 12 miliona, Ministarstva rada i socijalnog staranja, ovdje računate rad i socijalno staranje, iako rad nije kod vas u resoru nego je u Ministarstvu ekonomije pa ste taj dio trebali tamo da prebacite, ali neka bude ukupno, 104 miliona, mjesečno osam miliona, to je 20 miliona. I onda kažete da ste, gle čuda, Odlukom o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica. Kakve veze, ministre, ima ta odluka sa privremenim finansiranjem jer ovo što vi mjesečno donosite to nijesu budžeti, ministre, to su rješenja o privremenom finansiranju gdje vi budžet DPS vlade iz 2020. godine uzimate za osnov servisiranja rada potrošačkih jedinica. Pa i to kad ukalkulišete, kažete - izvršeno je prilagođavanje itd. te je rješenjem o privremenom finansiranju rezerva definisana kao sastavni dio programske strukture Ministarstva rada i socijalnog staranja što na mjesečnom nivou iznosi devet miliona. Ako ja znam tri broja da saberem 12, 8 i 9 je do sad a i od sad bilo 29. Ako želite da pošujete zakon, da se pozivate na transparentnost i vladavinu prava, što ja podržavam da to radite, onda je strašno važno da se tako i ponašate u praksi. Dakle, da ne čekam odgovor na vaše pitanje od 12. 01., dopis koji sam vam uputio, odgovore sam dobio tek danas na poslaničko pitanje. Dakle, to je prva stvar sa aspekta transparentnosti, a sa aspekta vladavine prava znači da je ovaj član Zakona, član 37, nešto što vi morate da pošujete. Dovodite sebe u problem jednako kao kod zaduženja, kada ste mislili da kandidat za ministra može da radi sve ono što radi ministar. Možda je to vama, uvaženi ministre Spajiću, možda malo i smiješno, ali vjerujte, poštovanje zakona ima jednu i drugu stranu. Ako ga ne pošujete nekad možete, što ja vama ne želim, da dođete u određenu vrestu problema.

Prema tome, nema nijedne matematike, čak ni ova koju ste mi vi dostavili, da su odobrena sredstva po rješenju za privremeno finansiranje za mart mjesec mogla da iznose 41 milion eura, po čak odgovoru koji ste mi vi dostavili 12, 8 i 9, ugrubo govorim, možda je 29 do 30 miliona. Prema tome, prekršili ste član 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Ali, ovo vam više napominjem zbog toga što se stalno pozivate na vladavinu prava i striktno poštovanje zakona. O tome ćemo imati priliku da razgovaramo kad bude budžet ako uopšte ovaj budžet u ovom parlamentu dobije podršku parlamentarne većine, ali to ćemo vidjeti kroz dijalog koji bude povodom te tačke. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:43:18)

Zahvaljujem, kolega Konjeviću.

Ne može, nemate pravo, nemate pravo. Zato vam toplo preporučujem da koristite svoje vrijeme od pet minuta.

Drugo pitanje, kolega Konjeviću, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (30.03.21 15:43:34)

Zahvaljujem.

Ministre Spajiću, ako su danas novinski tekstovi tačni, kažem ako su, vidio sam da ste opet na neki način odustali od nečega što ste samo prije desetak dana vi sami saopštili, a saopštili ste da će Vlada da štedi, a da se štednja neće odnositi na građane. Ja negdje računam da su penzioneri takođe građani ove države. To povezujem sa mojim pitanjem: Zašto Vlada u ovakvim okolnostima nije poslala jednu poruku prema onima od kojih Vlada zavisi, od kojih svi mi zavisimo, a to je privreda u Crnoj Gori, posebno mikro, mali i srednji biznis koji čini 90% registrovanih preduzeća, čini mi se, ako dobro podatak držim u glavi, čini gotovo 70% zaposlenih u Crnoj Gori?

Ministre, posljednja analiza koja je urađena a da sam ja imao priliku da je pročitam je analiza koja apsolutno ukazuje da su naša opterećenja rada najveća u regionu i naravno ne krivim tu vas, da se razumijemo. Da to dovodi do manje konkurentnosti crnogorske privrede, da je opterećenje troškova rada nešto što je pod broj 1. što privreda negativno tumači i što utiče na njeno poslovanje, što poslodavce na neki način tjera u sivu ekonomiju. Samo jedan podatak, čini mi se da je maj 2020. godine, dakle da od 160.000 zaposlenih koji su registrovani u poreskoj upravi, registrovani u smislu da su ili plaćeni ili obračunati porezi u Poreskoj upravi, da druga institucija Monstat kaže da u Crnoj Gori ima oko 200.000 zaposlenih. Dakle, negdje nam 40.000 ljudi izmiče iz onoga što bi trebalo da bude prihod budžeta u tom segmentu. Moje konkretno pitanje je bilo - Zašto je Vlada dala negativno mišljenje na naš Predlog zakona koji mi uporno afirmišemo? Taj predlog zakona ima podršku i Unije poslodavaca i Privredne komore, a

odnosi se na potrebe crnogorske ekonomije da smanji enormno velike namete, odnosno enormno velike iznose koji su privredni potrebni zbog visokog opterećenja po osnovu rada, posebno u uslovima krize? U uslovima krize je posebno to potrebno iz razloga što ako ne zaštitimo poslodavce krenuće u masovna otpuštanja, na žalost, a već je 15.000 ljudi manje na našem tržištu rada zbog uslova krize.

Prema tome, moje konkretno pitanje - Zašto je Vlada dala negativno mišljenje i zašto imate slična obrazloženja kao što je imala i prethodna vlada - formiraćemo radnu grupu koja će nešto da analizira. Ja mislim da je to stota radna grupa vezano za to. Dakle, sa jedne strane. Sa druge strane, takođe sam vas pitao nešto što smo mi uzeli kao osnov, jer je Zakon u Srbiji u 90% stvari identičan, Zakon u Hrvatskoj veoma sličan, a radi se o zakonu koji porazumijeva da uspostavimo garantne šeme za pomoć privredi u uslovima krize. Stalno pričamo o pomoći privredi, o problemima sa likvidnošću itd. i tome slično. Prethodna vlada je pričala o nekom drugom paketu koji nikad nije primijenjen ili najvećim dijelom nije primijenjen. Dakle, jednako tako vi govorite već evo drugi - treći mjesec da ćete preko Investiciono-razvojnog fonda pomoći likvidnost malog i srednjeg biznisa, ništa od toga nema.

Ako to ne uradimo u susret pripremi turističke sezone, naša privreda, posebno mali i srednji biznis ovakvu vrstu krize teško da može da izdrži. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:47:53)

Zahvaljujem, kolega Konjeviću.
Ministre Spajiću, izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 15:47:58)

Hvala na pitanju, poslaniče Konjeviću.

Mi smo već reagovali na način tako što je usvojen paket mjera podrške privredi i građanima za prvi kvartal ove godine kojim je planirana izmjena Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. Šta je bila namjera tih mjera? Bila je namjera da se podstiče novo zapošljavanje koje je u ovom trenutku, složit ćete se, najbitnija stvar.

Što se tiče daljih reformi sistema oporezivanja plata i doprinosa, ja se potpuno slažem sa vama da je neophodna jedna duboka reforma tog sistema i mi smo već zajedno sa privrednim komorama, raznim privrednim komorama ušli u taj proces razmatranja. Mislim da vaš prijedlog je uperen u pravom smjeru, ali nije na pravi način urađen i mi ćemo u saradnji sa vama, ako dozvolite, rado raditi na istom predlogu za sljedeću godinu. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:49:08)

Zahvaljujem ministru Spajiću.
Komentar, kolega Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (30.03.21 15:49:13)

Odbiću vam na dobronamjernost, a malo manje političkog iskustva kad kažete mi smo pripremili izmjene zakona kojim bismo podstakli novo zapošljavanje. Će je zakon, ministre? Pa nemojte pitati kod mene, jer ja sam opozicija u Skupštini. Sve dok zakon ne stupi na snagu to o čemu vi pričate, da ste željeli da pomognete privredu, jednako je nuli. Jer zakon tek kad stupi na snagu može da proizvede određene posljedice.

Prema tome, pomoć privredi, ovo što vas ja pitam, u ova tri mjeseca po tom osnovu o kojem vi govorite je jednaka nuli ili je nema. Taj prijedlog zakona koji ste vi uputili Skupštini, on predviđa određene olakšice koje su vezane za novo zapošljavanje, to je dobra mjera, saglasan sam sa tim. Ali ovdje mi imamo, ministre, drugi problem a to su postojeća opterećenja po osnovu rada gdje svaki poslodavac u Crnoj Gori koji želi legalno da posluje kada uplati 1 euro zarade 0,64 centa plaća državi. Nema trika u ovakvim okolnostima, izvinjavam se na žargonu, ali nema trika u ovakvim okolnostima da je moguće voditi biznis u uslovima krize kovida koji traje godinu dana i imati ovakvu vrstu opterećenja.

Da vam ne čitam jer znate jednako kao i ja kolika su ta opterećenja u drugim državama. Na broju jedan smo, odnosno najveća opterećenja imamo, izuzev čini mi se Bosne i Hercegovine koja je negdje kao i mi. Da ne govorim o zemljama OECD-a gdje je prosjek nekih 41 ili 42%, kod nas je to 64%. Prema tome,

ja mislim da je to trebalo da bude mjera da se podstakne privreda. Od analiza, dok mi izanaliziramo itd. i tome slično, privreda u ovakvim okolnostima se već dobroano guši, dakle dobroano guši. Vi kažete - pomogli smo privredi, napisali smo predlog zakona. Zakon niko nije usvojio tri mjeseca, privreda ne radi ili najveći dio privrede u tom segmentu ne radi. Šta bi bila korist od smanjenja opterećenja na radu?. Mogućnost povećanja plata zaposlenih. Nova zapošljavanja, investicije, više novca bi ostajalo privredi. Smanjenje sive ekonomije, jer siva ekonomija u Crnoj Gori je na nivou 30%, a veliki dio te sive ekonomije je na tržištu rada. Ono što je ključno, zbog povoljnijih uslova za privredu, širenje poreske baze. Dakle, bez ovih stvari ova privreda i s kovidom i bez kovida ne može naprijed.

Ministre, nijeste referisali na to, samo želim dodatno da prokomentarišem. Ja mislim da nije pošteno, a vi ste o tome govorili kada ste negdje u javnim naastupima željeli da afirmišete, ja sam vas u tome podržao za stvari koje se tiču smanjenja javne potrošnje, pogledaćemo kako ste to u budžetu uradili, ali nije pošteno da ljude koji su plaćali doprinose za cio svoj životni vijek i koji na bazi tih plaćenih doprinosa imaju visoke penzije, nije pošteno da ih oporezujete sa nivoom oporezivanja, ako je tačno, 95%. Dakle, nije pošteno da neko ko je bio rukovodilac 20-30 ili 40 godina u nekom privrednom subjektu, recimo u nekoj banci, koji ima penziju 1.100, 1.200 ili 1.300, dakle država porezom tako optereti da njegovu penziju spusti, nisam zapamtio cifru do kraja, čini mi se na 700 ili 800 eura.

Ako ste već željeli da imate neku vrstu zahvata, zašto to nijeste uradili prema zaradama, nego prema stečenom pravu tih ljudi? Zašto nijeste oporezovali onaj sektor koji se odnosio recimo na ono gdje je vaše radno iskustvo? Zašto nijeste uveli progresivno oporezivanje za ljude koji rade između ostalog i u finansijskom sektoru u smislu zarada koje imaju, pa promijenili način oporezivanja? Dobili biste ovdje podršku za progresivno oporezivanje i u vlasti i u opoziciji, gotovo sam siguran, pa da na takav način zahvatite od onih koji imaju više. Vi ste se ovdje opredijelili da u uslovima kreiranja budžeta doslovce kaznite samo jednu kategoriju, onu kategoriju koja je uredno plaćala doprinose. To nije pošteno jer ti ljudi nijesu do tih penzija došli na bilo koji drugi način osim svojim radom proteklih 40 godina jer su vjerovatno imali znanje, dakle ne odnosi se ni na jednu, ni na drugu, ni na treću vladu, odnosi se na onu vladu prije 90-ih, između ostalog, dakle koji su stekli penziju koja danas iznosi recimo 1.000, 1.100 ili 1.200 eura. Nije pošteno da samo ta kategorija bude sankcionisana. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:54:39)

Zahvaljujem kolegi Konjeviću.

Ja se izvinjavam što ga nijesam prethodno najavio, riječ ima kolega Momo Koprivica, a neka se pripremi kolega Boris Mugoša. Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (30.03.21 15:54:53)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovana Skupštino, poštovani građani Crne Gore, uvaženi predstavnici Vlade,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore postavio sam poslaničko pitanje ministru finansija i socijalnog staranja gospodinu Spajiću, sljedeće sadržine:

Da li je u procesu realizacije Ugovora o plaćanju dijela poreskog duga imovinom poreskog obveznika "Ibon group" d.o.o Niksic, zaključenog dana 13. decembra 2013. godine između Vlade Crne Gore odnosno Ministarstva finansija tadašnjeg i "Ibon group" d.o.o Niksic, država preduzela bilo kakve aktivnosti na planu valorizacije ili iskorišćavanja tog stečenog prostora, dakle u smislu korišćenja ili ustupanja na korišćenje, davanja u zakup ili slično?

Javnost Crne Gore dobro zna da je negdje 2013. godine u aprilu, dakle skoro se navršava osam godina, Vlada donijela Uredbu o naplati poreskih potraživanja imovinom poreskog obveznika. Proteklo je dovoljno vremena da možemo sagledavati taj pristup tadašnje Vlade Crne Gore u odnosu na naplatu poreskog duga imovinom. Tu su dva ključna pitanja, prema mom mišljenju, da vidimo da li je u tom procesu, da li je kroz tu uredbu, da li je kroz taj institut došlo do sticanja bilo kakve pogodnosti za državu, da li je ona snizila neke izdatke i da li je ostvarila neke prihode, odnosno koristi za budžet, za građane Crne Gore kroz taj proces i da li su uopšte bile te nekretnine koje je dobijala u zamjenu za plaćanje poreza uopšte podesne za upotrebu, da li su imale ikakvu upotrebnu vrijednost.

Dakle, uveden je taj institut naplate poreskog duga imovinom. Dakle, umjesto da plate novac na ime poreza, određeni poreski obveznici su ustupali državi određene nekretnine koje su onda prelazile u svojinu države. Mnogi su tada znali otprilike čemu će to služiti. Bilo je i onih koji su tražili neka opravdanja, ali je vrijeme majstorsko rešeto. Dovoljno je proteklo vremena da možemo vidjeti koji su efekti tog procesa i, usudiću se da kažem, kolika je šteta nastala za državu i za državni budžet, koliko je propustila zbog toga

država u smislu da je mogla sa stečenim novcem na ime poreza da zadovoljava brojne javne potrebe koje se finansiraju u sistemu budžetskog finansiranja. Nekretnina je bilo sve više u državnoj svojini zahvaljujući tome, a konstantno su od te godine rasli izdaci u budžetu predviđeni za zakup objekata od strane države iz godine u godinu.

Gospodine Bulajiću, mi smo sugrađani, pa znate kao što i javnost zna za ovaj primjer. Posebno sam ga naveo kao jedan markantan primjer ovog poreskog obveznika Ibon grupe, zato što je on značajan i zanimljiv iz više razloga, ne samo da vidimo kako je došlo do ugrožavanja javnog interesa u tom slučaju nego da vidite kako je ta mahinacija bila zapravo slojevita, složena i imala je više faza. Ovo je malo poznato javnosti Crne Gore, da je 2007. država prodala Ibon grupi četiri nekretnine i zemljište za 230.000 eura, a 2013. godine samo jednoj nekretnini od te četiri nekretnine utvrđena je vrijednost od 390.000 eura, dakle ranije su sve četiri i zemljište vrijedele 230.000, kada je država prodavala tada su se obarale cijene, a kada je država trebala da kupi napumpane su bile cijene, pa je samo jedna nekretnina procijenjena na 390.000, oprošten dug od 230.000 i, suprotno uredbi, priznato pravo na poreski kredit na plaćanje budućih poreskih potraživanja od 150.000 eura.

Dakle, to govori kakva je samo tu mahinacija preduzeta. Inače, nije se moglo i po toj uredbi tako sticati poreski kredit, buduće potraživanje, jer je služila samo za izmirivanje onih poreskih obaveza koje su bile prisutne do stupanja na snagu te uredbe. Želim da na ovaj način sagledamo ovo pitanje i da pokušamo zajedno tražiti odgovore kako planirati, šta država da radi povodom tih nekretnina, kako da riješi to pitanje u okviru budžetskog sistema. Izvinjavam se zbog prekoračenja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 15:59:48)

Izvolite, gospodine ministre, odgovor.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 15:59:53)

Hvala, poslaniče Koprivica.

Vi ste sjajno iznijeli jednu nelogičnost ili nepravilnost iz prošlosti koju je nemoguće objasniti. Ne bih previše komentarisao taj dio, samo bih vam dao tehnički odgovor koji smo dobili od Uprave za katastar i državnu imovinu. Inače, ovaj odgovor je bio prije postavljenja trenutnog direktora tako da postoji šansa da se nešto promijenilo u međuvremenu.

Izjašnjenje od 23. februara 2021. godine, u kojem je navedeno da predmetni prostor ne koristi nijedna državna institucija, kao i da poslovni prostor nije bio predmet zakupa niti su se sprovodili javni pozivi za prodaju niti se stupao na korišćenje od dana kada se država upisala kao nosilac pravne svojine. Jedan od prvih zadataka koji smo mi novom direktoru postavili je da popiše državnu imovinu. Naš najveći problem ovdje je zato što mi stvarno ne znamo šta mi imamo od državne imovine. To je br. 1 problem. Tek kada budemo znali šta od državne imovine imamo, po kojim uslovima smo je stekli, u većini slučajeva u nekim jako nepovoljnim transakcijama po državu, mi ćemo moći da sudimo kako možemo da radimo po tome. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:01:17)

Da država ne zna šta posjeduje od imovine to je jako čudna stvar.
Kolega Koprivica, komentar. Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (30.03.21 16:01:26)

Zahvaljujem.

Uvaženi ministre Spajiću, dugujem iskrenu zahvalnost na otvorenosti i na spremnosti da se proslijedi odgovor. Takođe, zahvaljujem što mi je u vezi s ovim pitanjem po osnovu člana 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore stigla i cjelokupna dokumentacija, i to cijenim kao otvorenost. To je najbolja potvrda transparentnosti i uvođenja otvorenosti u Ministarstvo finansija i socijalnog staranja. Pošto smo nedavno imali priliku i na Cetinju da čujemo kako se ne poštuje član 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, moram reći da mi vaš prethodnik na funkciji ministra finansija za četiri godine prethodnog njegovog mandata nije poslao odgovor po članu 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, a ticao se nadzora u slučaju zaostalog dobitka u vezi igara na sreću, lutrije Crne Gore. Nikad nijesam dobio odgovor. Nijesam dobio odgovor

svojevremeno do Ministarstva prosvjete, iako znamo da su mnogi javni funkcioneri koji su bili i na tim funkcijama sada govore kako se prema njima ne poštuje član 50. Naravno, član 50 se treba poštovati i unaprijediće se mehanizmi, a u vezi komunikacije između Vlade i Skupštine, ali se svakako prisjetimo i onog kategoričnog Kantovog imperativa, radi tako da pravilo tvog rada može biti princip rada svih drugih ili, da možda malo banalizujem, postupaj prema drugima onako kako bi volio da drugi postupaju prema tebi. Dakle, imamo situaciju da oni koji ne žele da odgovore po članu 50 sada se žale kako nijesu dobili odgovore po tom osnovu. Veoma sam zahvalan zbog toga. Smatram da ćemo svakako kroz dalju reformu Poslovnika i Zakon o Skupštini kroz usvajanje Zakona o Vladi, a to posebno raduje, unapređivati tu komunikaciju i stvarati jaču obavezu i veći stepen odgovornosti svih članova Vlade u odnosu na ova pitanja.

Konkretno u vezi ovoga, želio bih samo kratak osvrt da iznesem. Naime, jasno je da ova nekretnina se ne koristi ni od jedne državne institucije. Dakle, država zahvaljujući tom postupku, konkretnom postupku nije snizila svoje izdatke u budžetu zato što je i dalje nastavila da plaća zakupnine u drugim prostorima. Takođe, nije ova nekretnina data ni u zakup, što znači da država nije ostvarila nikakav prihod. Čak ona nije ustupljena na korišćenje i bez naknade, što proizilazi iz vašeg odgovora, tako da se govori o tome da ona ne služi nikakvoj društvenoj svrsi danas.

Dakle, nije sproveden javni poziv za prodaju. Država nije ni pokušala da valorizuje to dobro. To je skandalozan pokazatelj. To govori o tome čemu je služila ta uredba i čemu je služio taj postupak. Služio je za svojevrsnu relaksaciju poreskih obveznika. Još znamo u doba knjaza Danila koji je uvodio red, donosio zakon da je neplaćanje poreza bilo tretirano kao izdaja zemlje. Mi znamo da danas ovo neplaćanje poreza ne samo što je pravni, ne samo što je ekonomski, to je i moralni problem. Neko zapravo uzima ono što mu ne pripada. Jedan dio novostvorene vrijednosti koju svi stvaramo pripada državi zato što stvara pravni sistem, pravni okvir, stvara ambijent. Imali smo u našoj prošlosti svijetle primjere kada su se neki naši veliki ljudi odricali onoga što im pripada, svojevremeno kada je Stanjevićima usvojen Zakonik i osnovan sud Sveti Petar ili tada mitropolit Petar I je predložio da sudije ne uzimaju naknadu, smatrajući da su imućni ljudi i oni su se složili. Otud onaj naziv kuluk za sud, kuluče, dakle rade bez naknade. Imali smo to u svojoj istoriji. Šta danas imamo. Da oni koji su najimućniji ne plaćaju ono što treba da plate, a najviše uživaju i najviše benefite su imali ...

... sistema i u pogledu sigurnosti i u bilo kom drugom pogledu. Dakle, to govori o tome koliko je došlo do erozije i ne samo pravnog sistema nego i elementarnih vrijednosti.

Na kraju, želim da informišem javnost i da se svi mi upoznamo kolike su razmjere bile ovih mahinacija. Govorio sam o odnosu države i Ibon grupe. Ibon grupa je ustupila tu ruinu, tu nekretninu državi koju ova, kako smo čuli iz preciznog i jasnog odgovora ministra finansija, za osam godina nije privedena namjeni i nije korišćena, a gledajte što je finale te prevare. Ta Ibon grupa se bavi izgradnjom građevinskih kompleksa. Jedan od njih je u privatnoj režiji sagradila 2015. i, gle čuda, 2015. godine je prodala državi za 400.000 eura nekretninu u Nikšiću na drugoj lokaciji. Država umjesto da privede namjeni onu nekretninu, onu ruinu koju je uzela prethodno od te Ibon grupe, uzima i kupuje njenu drugu privatnu nekretninu. To su najbolji pokazatelji.

Vi ste svjesni, gospodine Bulajiću, toga kako se devastirao i pravni sistem, ali i kako se rušio budžet zbog čega smo uskraćeni i za brojne vrtiće i za brojne socijalne stanove i za zadovoljenje brojnih javnih potreba. Cijenim vašu spremnost da se sačini registar državne imovine, pored ostalog i ovih nekretnina i da se preduzmu mjere. Mislim da će to biti jedan dobar potez u procesu ove sveobuhvatne reforme budžetiranja, odnosno reforme budžetskog sistema koju preduzimate. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:07:26)

I ne samo registar državne imovine nego registar mnogo čega drugog, registar bolesti, registar djece s posebnim potrebama itd. Desetine registara fali ovoj državi. To samo ukazuje da je posao pred ovim sazivom ogroman.

Hvala, kolega Koprivica.

Riječ ima kolega Boris Mugoša.

BORIS MUGOŠA (30.03.21 16:07:57)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani ministre Spajiću, postavio sam vam pitanje:

Da li Vlada Crne Gore planira da u okviru ovogodišnjeg budžeta stvori pretpostavke za osnivanje alimentacionog fonda?

Smatram da se radi o jednom izuzetno važnom instrumentu podrške samohranim roditeljima, namjerno kažem samohranim roditeljima jer tu ima i samohranih majki i očeva, naravno u mnogo većem procentu samohranih majki. Vidimo da je ovih dana i aktuelizovana priča oko tog instrumenta podrške. Prije desetak dana sam javno saopštio svoj stav jer mislim da su se stvorili uslovi da se krene konkretno u tu priču. Posebno mi je drago što su kolegice iz Parlamenta, u okviru Ženskog kluba Skupštine, kao jedan od prioriteta definisale upravo donošenje zakona o alimentacionom fondu, čak su rekli da je to potrebno u par narednih mjeseci sve formalno i zaokružiti.

U pitanju je jedan pravni institut koji postoji u mnogim zemljama u okruženju, odnosno Evropske unije. Imamo izuzetno kvalitetnu uporednu praksu na osnovu koje možemo koncipirati adekvatni mehanizam podrške samohranim roditeljima. Samo ću navesti primjer Hrvatske, gdje je donijet Zakon o privremenom izdržavanju. Našao sam podatke da je za pet godina implementacije toga zakona za 38% smanjen broj neplatiša alimentacije. Imamo u Sloveniji gdje je osnovan Javni garantni fond za izdržavanje, invalidsko osiguranje koji, takođe, služi za ovu namjenu. Možda je zanimljivo za građane, na primjer, imamo Dansku i Veliku Britaniju koje u slučaju da nesavjesni roditelj redovno ne plaća alimentaciju privremeno mu se zabranjuje upravljanje vozilom ili, čak, posjedovanje pasoša. Tako da postoji čitav jedan spektar mehanizama gdje se treba pomoći onim samohranim roditeljima koji, na žalost, s druge strane imaju nesavjesnog roditelja koji ne plaća alimentaciju za svoju djecu.

Važno je reći da je neplaćanje alimentacije ili nedavanje izdržavanja krivično djelo u Crnoj Gori. Ako pogledamo podatke, do sredine oktobra 2020, u toj godini je samo bilo pet uslovnih osuda za ovo krivično djelo, u 2019. godini 35 uslovnih, šest kazni zatvora i šest kazni rada u javnom interesu. Takođe, mi smo potpisnici Istanbulske konvencije u kojoj je definisano da je neplaćanje alimentacije jedan od težih oblika nasilja nad ženom i djecom. Ono što je veoma važno za ovu problematiku, zašto je ovo bitno za Crnu Goru. Bitno je jer u Crnoj Gori, prema nekim podacima, samo jedna trećina roditelja plaćaju uredno alimentaciju. Od 60% razvedenih brakova su brakovi s djecom, a od toga skoro u 80% je starateljstvo nad djetetom povjereno majci, a u 10% je povjereno ocu. Posebno je situacija dodatno komplikovana činjenicom da su izuzetno negativne posledice ove pandemije na roditelje koji su ostali bez posla. Imamo podatak da je u januaru 2020. bilo 193.000 zaposlenih, u januaru 2021. 159.000, što je ogroman pad za preko 30.000 zaposlenih. Takođe, imamo podatak da su zbog smanjenih zarada velikom broju naših sugrađana značajno smanjeni prihodi. Tu imamo podatak za pad lične potrošnje koja čini dominantni dio našeg bruto domaćeg proizvoda. Ako uporedimo tri kvartala 2019. s tri kvartala 2020. godine, to je drugi, treći i četvrti, taj pad lične potrošnje je preko 200 miliona eura.

Tako da sam siguran da je ovo pravo vrijeme da se stvore pretpostavke. U odgovoru na vaše pitanje, reći ću vam što podrazumijevam pod pretpostavkama. Nerealno je da u ovoj godini krenemo s tom pričom, ali možemo kroz određena izdvajanja finansijskih sredstava, nakon donošenja zakona, formirati taj fond da bi se onda u 2022. godini u budžetu predvidjela značajna finansijska sredstva za ovu namjenu. Nadam se da je ovo dovoljno nekih podataka za uvod, a sigurno ću kasnije u komentaru detaljnije objasniti pojedine segmente. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:12:25)

Hvala kolegi Mugoši.

Odgovor, ministar Spajić. Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 16:12:32)

Hvala, poslaniče Mugoša.

Ovo je bilo jako konstruktivno pitanje i tako ga smatram. Mislim da je vaša intencija prava i da idemo u pravom pravcu. Htio bih da naglasim da smo imali jako kratko vrijeme da bismo napravili jednu dubinsku analizu, a objasniću zašto je to problem. Imamo pobornike alimentacionog fonda kojeg ste pomenuli i to ima smisao. Međutim, imamo i pobornike koji kažu da nerad sudstva i nerad tog dijela vlasti ne može da se naplati iz budžeta. Znači, sudstvo da radi svoj posao ne bi bilo potrebe za tim fondom. U ovako kratkom roku nismo mogli da uključimo budžet za ovu godinu. Međutim, nadam se da ćemo radom u narednom periodu moći da razmotrimo to pitanje za budžet za 2022. godinu. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:13:36)

Zahvaljujem ministru.

Komentar, kolega Mugoša. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (30.03.21 16:13:40)

Zahvaljujem.

Kada se radi o sudstvu, što je tu problem. Na žalost je problem da mnoge samohrane majke iz raznih razloga ne prijavljuju svoje nekada muževe da im ne plaćaju alimentaciju i ne možemo se osloniti na taj dio. Moramo da stvorimo mehanizam da država preuzme plaćanje toga, a onda da država kroz zakonske i druge mehanizme naplaćuje to od obveznika alimentacije. Ima mnogo dobrih iskustava da se kreira adekvatan mehanizam.

Što mi možemo da uradimo ove godine. Možemo da, u narednih tri mjeseca do šest mjeseci donesemo zakon, da svi zajedno, mislim ako smo normalni ljudi da tu nema razlike između pozicije i opozicije, ali isto i s nevladinim sektorom, znam organizacije koje se godinama bave tom problematikom, s advokatima, pravosudnim sistemom jer oni imaju iskustvo iz prakse, da kreiramo svi zajedno taj zakon, u međuvremenu da radimo na bazi podataka, što je jedna porazna činjenica da mi i dalje nemamo bazu podataka samohranih roditelja, a posebno onih samohranih roditelja kojima se ne plaća alimentacija. Podsjećam sve nas da je oblast zaštite prava djeteta sveobuhvatno regulisana Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravima djeteta iz 1989. godine, gdje se kaže da država treba da pruži odgovarajuću podršku samohranim roditeljima i zakonskim starateljima u osiguravanju postizanja razvoja i rasta djeteta. Tako da država ima tu vrstu obaveze da pomogne samohranim roditeljima. Zašto sam rekao da stvorimo finansijske pretpostavke u budžetu. To ću predložiti i nadam se da ćemo to zajedno predložiti, na način, to smo radili u prethodnim godinama, da u opisnom dijelu obrazloženja budžeta, u stavci rezerva, mi ...(prekid) zaključak Skupštine da ukoliko stvore sve formalne pretpostavke da će se izdvojiti iz rezerve vjerovatno par desetina hiljada eura da se formira fond u ovoj godini. To ne znači da ćemo mi sad budžetirati nego ćemo reći u okviru opisnog dijela rezervi, na taj način činimo i rezervu transparentnijom. Ako se stvore formalne pretpostavke, ja sam siguran ako budemo radili intezivno stvorićemo zakonske, da izdvojimo iz rezerve tih 10, 20, 30 hiljada da formiramo fond, jer će fond morati da ima određenu strukturu ljudi koji će se time baviti, a onda u budžetu za 2022. godinu ćemo moći da nađemo određeni odmjerni sredstava koji će se isplaćivati iz fonda za alimentaciju.

Moram na kraju reći i pozdravio sam rad kolegice iz Ženskog kluba Skupštine, ono što mene nervira u Crnoj Gori što se problemima žena se najviše bave žene, što mi treba da čekamo da svaki problem žena one iniciraju, a ne oni koji te probleme stvaraju, a te probleme stvaraju muškarci. U tom dijelu sam siguran da ćemo malo promijeniti tu našu nakaradnu svijest, da ćemo zajedno koncipirati ne samo kad je ovo u pitanju, da ne pričamo o žrtvama nasilja gdje su takođe katastrofalni podaci. Moramo zajedno da iskoračimo i da koncipiramo određene mehanizme podrške ranjivim kategorijama naših građana. Potpredsjedniče, ako mogu minut dodatno pitanje?

Možete odmah da mi odgovorite, ministre, nije striktno vezano za ... (prekid) jedna situacija gdje građani zahtijevaju, odnosno jedan broj zaposlenih ljudi, možete i pisanim putem kasnije, to sve zavisi od vas. Dešava se po ovim mjerama vezano za epidemiološku situaciju da je definisano da ukoliko pređu vaspitno-obrazovne ustanove na online vid nastave, jedan od roditelja ili samohrani roditelji za dijete do 11 godina ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada. Naravno, postoje navedene institucije u kojima ne važi to zbog specifičnosti obavljanja djelatnosti, takstativno su navedene. Međutim, na kraju piše i to je po meni nevjerovatna definicija pa ću je pročitati, piše - organi, službe i pravna lica čija djelatnost je nezamjenjiv uslov života i rada građana. E sad što se dešava u praksi? Tu je, daje vaš državni sekretar objašnjenje - ako oba zaposlena rade u institucijama gdje nije dozvoljeno pravo plaćenog odsustva da može jedan od roditelja. Međutim, dešavaju se tumačenja tih institucija da to samo važi ako oba roditelja rade u istoj instituciji, što nije korektno, jer se u tim situacijama dešava da u porodicama nema ko da čuva dijete. Molim vas, tom dijelu mora da se napravi dodatno razjašnjenje svim institucijama, da im se kaže da ako oba roditelja rade u bilo kojoj instituciji gdje nije plaćeno odsustvo predviđeno, mora se dozvoliti jednom roditelju da bude sa djetetom. Druga stvar veoma važna je što mnoge institucije zloupotrebljavaju ovu široku definiciju koju sam naveo, a to su one koje nijesu takstativno nabrojane, svi smatraju da su baš njihove institucije te gdje nema plaćenog odsustva sa rada. Tako da vas molim (prekid).. sad ili kasnije. Ili nekim dopisom upozorite iz institucije, ako oba roditelja rade bez obzira u bilo kojoj instituciji da jedan roditelj mora da ima plaćeno odsustvo sa rada jer mora da brine o svome djetetu. Izvinjavam se što sam malo prekoračio. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:19:45)

Slažem se sa kolegom Mugošom da je važna tema.

Gospodine ministre, možete da odmah odgovorite, a možete i u pisanoj formi kasnije, kako hoćete.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 16:19:57)

Samo ću napomenuti da je državni sekretar Odović već spomenuo taj problem i mi se u principu slažemo sa vama tako da prenijećemo relevantnim institucijama.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:20:09)

Zahvaljujem, minsitre.

Prije nego što dam riječ kolegi Danilu Šaranoviću, sada ja kao predsjedavajući imam proceduru.

Kolege poslanici, obavještavam vas da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaje o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta sa izborne liste Odučno za Crnu Goru DPS Milo Đukanović, pa saglasno Poslovniku Skupštine konstatujem da su podnošenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeli poslaničkim mandati Miomiru M. Mugoši i Lidiji Kljajić. U ime Skupštine novim kolegama čestitam poslanički mandat.

Riječ ima Danilo Šaranović, a neka se pripremi Damir Šehović, ako me je čuo.

DANILO ŠARANOVIĆ (30.03.21 16:21:04)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Bulajiću, poštovana Skupštino, uvaženi ministri, uvaženi građani, Saglasno Poslovniku Skupštine Crne Gore, minsitru finansija i socijalnog staranja Milojkju Spajiću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Poštovani ministre Spajiću, u partnerstvu sa Vladom Crne Gore parlamentarna većina u Skupštini Cme Gore je predala u skupštinsku proceduru set zakona čijim usvajanjem se uvodi dječiji dodatak za svu djecu do 6 godina starosti, a povećava postojećim korisnicima, obezbjeđuju besplatni udžbenici za sve osnovce, povećava staračka nadoknada na 70% minimalne penzije i stvaraju preduslovi da minimalna zarada u Crnoj Gori ne može biti niža od 250 eura. Molim vas da mi odgovorite na pitanja koliki će biti ukupni fiskalni efekat ukoliko se ovi zakoni usvoje, koliki je broj građana na koje će se odnositi svaka izmjena zakona pojedinačno, te kako komentarišete tvrdnje da kod raspodjele socijalnih davanja u prethodnom periodu nije bilo poštovanja principa pravednosti i pravičnosti, odnosno da su u praksi prepoznate brojne zloupotrebe kada su u pitanju socijalna davanja po raznim osnovama.

Mislim da je pitanje i više nego konkretno, nije neophodno neko dodatno obrazloženje. Ja ću svakako nakon vašeg izlaganja dati komentar na vaš odgovor. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:22:53)

Zahvaljujem, kolega Šaranoviću.

Izvolite, gospodine ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 16:22:59)

Hvala, poslaniče Šaranoviću.

Samo bih htio da napomenem, Vlada je pokušala u vrlo kratkom vremenu da riješi neka pitanja koja su se decenijama odlagala i naravno da to ne možemo da riješimo preko noći čarobnim štapićem. To je svima jasno. Skupštinska većina stvarno je bila jako konstruktivna u radu zajedno sa vladom, došli smo do nekih jako dobrih rješenja za vrlo kratko vrijeme u socijalnoj politici ove Vlade. Naveli ste dječji dodatak za svu djecu do šest godina starosti, koji će da košta budžet otprilike 16 miliona eura godišnje ili 1,3 miliona eura mjesečno, a obuhvat te mjere će biti 44 hiljade djece u Crnoj Gori. Za obezbjeđivanje besplatnih udžbenika mjera će da nas košta otprilike oko četiri miliona eura godišnje, broj korisnika staračkih naknada za prva tri mjeseca je 3.311, to će budžet da košta oko tri i po miliona eura. Takođe, predloženo je povećanje minimalne zarade sa 222 na 250 eura, mi ćemo dati sve od sebe da u drugoj polovini godine u komunikaciji sa privredom dođemo do jednog rješenja koje će biti zadovoljavajuće i za privredu i za Vladu Crne Gore. Takođe penzije, ljudi koji primaju penzije do 222 eura, to ću isto da dodam kao jednu

stvar, možda nismo ni spomenuli. Imamo 48.638 korisnika i jednokratna uplata će da nas košta oko 2 i po miliona eura. Planiramo da ponovimo tu mjeru u budućnosti i ona će biti dio ovog budžeta koji je predložen. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:25:03)

Kolega Šaranoviću, izvolite komentar na odgovor.

DANILO ŠARANOVIĆ (30.03.21 16:25:10)

Zahvaljujem.

Poštovani ministre Spajiću, hvala na onako detaljnom i konkretnom odgovoru koji je bio mnogo sadržajni u pisanoj formi. Vjerujem da se vi i ja možemo saglasiti da jedan od ključnih temelja jedne odgovorne države je njena socijalna politika. Ako govorimo o socijalnoj politici koja je bila na snazi u našoj zemlji u prethodnom periodu onda možemo reći da ona nije bila ništa drugo osim jedan od najučinkovitijih mehanizama za izborne zloupotrebe. Uspostavljena praksa na kojoj je počivao poraženi režim značila je drastična uvećanja troškova za socijalna davanja u izbornim godinama, a koja su iznosila, siguran sam da je i vama poznat taj podatak, čak i do 80 miliona eura, dakle u izbornim godinama. Brojne su i konstantne bile zloupotrebe na tom terenu, a najčešće su se odnosile na selektivnost u raspodjeli socijalnih davanja i jednokratnih pomoći. Takođe, podsjetiću i na isplatu socijalne pomoći iz budžetske rezerve tokom prethodne izborne godine, a koja je kao što je svima poznato sprovedenja tajno. Ministre Spajiću, očekujem da građanima kao našim poslodavcima isto onako kako ste obećali po pitanju tajnih zaduženja prethodne vlasti date potpunu informaciju o isplati njihovih sredstava. Dakle, kome, kada i koliko.

Socijalna politika nije prepoznavala socijalno ugrožene građane, ali zato jeste miljenike režima i visoke državne funkcionere. Sjetićemo se glavnog aktera afere "koverta" koji je visoke funkcionere sa platama od po nekoliko hiljada eura darivao socijalnom pomoći. Sjetićemo se i direktora škola koji su uplaćivali donacije za izborne kampanje, a istovremeno su dobijali novčanu pomoć za kupovinu drva za ogrijev. Sjetićemo se i rukovodilaca koji su od države dobijali stanove pored tri postojeća jer, kako su govorili, nisu nijedan imali u Podgorici. Siguran sam da bi Super Hik, lik iz Alana Forda koji je uzimao od siromašnih da bi davao bogatima, odao priznanje ovakvom konceptu socijalne politike.

Ostaje nam samo da zaključimo da Crna Gora nije bila država socijalne pravde kakva bi saglasno Ustavu trebala biti, već država socijalne nepravde. Stoga, poštovani ministre, na nama i na vama je da tu nepravdu ispravimo. Sve manje od toga je naš zajednički poraz. Ne treba našim građanima Robin Hud, ali im treba odgovorna vlast koja će socijalnu politiku bazirati na principima pravičnosti, pravednosti i usmjeravati je na one kojima je najpotrebnije. Zbog svega navedenog smatram da donošenje ovih zakona mora uslijediti čim prije jer kome ako ne djeci, kome ako ne radnicima, kome ako ne onima koji su najugroženiji. Briga o svakome od njih mora biti na prvom mjestu svakome od nas. Jedino ako tako budemo radili će politika podjela, razdora i svađa biti konačno poražena. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:29:00)

Hvala vama, kolega.

Sledeće pitanje postavlja kolega Damir Šehović, a neka se pripremi Marko Milačić. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (30.03.21 16:29:15)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani ministre Spajiću, drage kolege,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Zašto Ministarstvo finansija i socijalnog staranja prilikom primjene instituta privremenog finansiranja na direktan i prilično očigledan način krši član 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kao i članove 82 i 147 Ustava Crne Gore?

Ovo pitanje nijesam postavio da bih u njemu politički poentirao, a mogao sam, nego da bih iza sebe ostavio pisani trag da sam ukazao na neadekvatnu primjenu instituta privremenog finansiranja čime sam želio da sačuvam svoj profesionalni i stručni dignitet budući da sam prije svega doktor ekonomskih nauka i predavač na Ekonomskom fakultetu, a tek nakon toga političar.

Drugi razlog zbog čega sam ovo pitao je moj pokušaj da dam skroman doprinos da se u perspektivi ovakve, moram reći kardinalne greške ne bi ponavljale jer nećete mi zamjeriti na opasci mi smo od sistema u ovoj oblasti napravili antisistem. Dakle, insistiram već mjesecima na tezi da se privremeno finansiranje u Crnoj Gori na nezakonit i neustavan način primjenjuje. Šta to, uvažene kolege i građani Crne Gore, znači? To znači da smo za ova tri mjeseca na nezakonit način potrošili 814 miliona eura koliko je kroz rješenja o privremenom finansiranju dodijeljeno potrošačkim jedinicama, odnosno to znači da su te potrošačke jedinice na protivpravan način tim sredstvima raspolagale.

Zbog kratkoće vremena neću biti u prilici da detaljno elaboriram ovaj svoj stav, ali ću ukazati samo na nekoliko ključnih, rekao bih najočiglednijih dokaza kojima potkrepljujem ovu tvrdnju. Prvo, Vlada je morala po analogiji sa dijelom propisa koji se odnosi na jedinice lokalne samouprave da u decembru mjesecu 2020. godine donese, odnosno utvrdi predlog odluke o privremenom finansiranju o kojoj se morao izjasniti Parlament. Umjesto toga, da idemo na institut privremenog finansiranja smo saznali putem tvitera ili putem pres konferencije, nijesam do kraja siguran. Nakon što je izvršena prekompozicija Vlade, nakon što su ukinuta gotovo sva ministarstva koja su nekad postojala, jedini zakonit način da se novoformiranim ministarstvima opredijele budžetska sredstva kojima bi ona na zakonit način raspolagala je bilo usvajanje rebalansa budžeta krajem 2020. godine. Umjesto toga, poštovane kolege, naša vlada se opredijelila da aktom niže pravne snage, uredbom, mijenja akt više pravne snage Zakon o budžetu za 2020. godinu i čak da uredbom utvrdi način finansiranja novoformiranih potrošačkih jedinica čime je na direktan način prekršen član 82 Ustava Crne Gore koji jasno prepoznaje nadležnost Skupštine kada je riječ o raspolaganju budžetskih sredstvima.

Rješenje za januar mjesec je nezakonito i neustavno. Nezakonito je zato što su sredstva dodijeljena nepostojećim potrošačkim jedinicama većini nepostojećih potrošačkih jedinica, a neustavno je zato što je prekršen član 147 budući da je to rješenje imalo retroaktivan karakter jer je donešeno 11. januara, a počelo je da se primjenjuje 1. januara. U konačnom rješenju za mart mjesec uvaženi ministre je po mom sudu nezakonito, u direktnoj suprotnosti je sa članom 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti zato što je pojedinim potrošačkim jedinicama uključujući i onu na čijem ste vi čelu dodijeljeno više budžetskih sredstava nego što bi po osnovu principa 1/12 njima moglo biti dodijeljeno čime je, kažem, prkršen ovaj zakon. Ne bih volio, iskreno vam ovo kažem, da vi ili bilo ko od vaših saradnika sutra ima problem zbog ovih nezakonitosti za koje sam uvjeren da su počinjene, već vam ovo isključivo dobronamjerno sugerišem i molim vas, da bismo svi skupa iz svega ovoga izvukli pouku, da pažljivije slušate ono što vam neki od nas iz parlamenta imaju reći u odnosu na neke teme i da sa više senzibiliteta pristupate onome što saopštava za to nadležna i meritorna Državna revizorska institucija jer i ona smatra isto što i ja govorim već mjesecima, samo što vam je to možda na indirektan način saopšteno kroz lične stavove pojedinih ljudi koji i te kako imaju autoriteta u toj instituciji. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:34:49)

Ministre Spajiću, izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 16:34:56)

Uvaženi poslanice Šehoviću,

Imali smo poslanika Konjevića koji je pročitao taj član 37 zakona i poslije toga tvrdi jednu stvar koja je potpuno suprotna onome što je čovjek pročitao. Tako da mi nije bilo jasno to pitanje njegovo, ali i vaše pitanje koje je istovjetno. Ponoviću taj član 37 ovog zakona koji kaže - ako se Zakon o budžetu države ne donese do 31. decembra tekuće za narednu fiskalnu godinu, Ministarstvo finansija do njegovog donošenja potrošačkim jedinicama mjesečno odobrava sredstva do iznosa 1/12. Znači, svim potrošačkim jedinicama, ne samo jednoj nego potrošačkim jedinicama, više njih, sve njih zajedno. Poenta je sljedeća: Mi smo imali prošle godine realnu potrošnju, realne, stvarne troškove za 2020. godinu dvije milijarde 45 miliona, odnosno 170 miliona mjesečno otprilike. Za januar je odobreno 164 miliona, za februar 169 miliona, za mart 169 miliona. Ja stvarno ne znam gdje vi vidite to prekoračenje.

Što se tiče Ministarstva finansija, u martu mi smo platili 15 miliona eura kamate koja je dospjela od duga iz 2016. godine. Toliko samo. Što se tiče toga da li je sistem ili antisistem to bih ja građanima ostavio, kad je bio sistem a kad antisistem, po mom skromnom mišljenju, prošle godine kad smo imali minus 15,2%

GDP, pad, kad smo imali 12% fiskalni deficit, kad smo imali rast nezaposlenosti nezapamćen u ovoj državi. Kad smo imali razne socijalne, druge probleme, a sad pokušavamo iz te vatre da izađemo na neki način. Ja lično ne bih komentarisao šta je sistem, šta je antisistem, ali po mom skromnom mišljenju ja mislim da je suprotno.

Toliko od mene. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:37:11)

Zahvaljujem, gospodine ministre.
Izvolite, kolega Šehoviću.

DAMIR ŠEHOVIĆ (30.03.21 16:37:17)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Ministre, kad sam rekao da od sistema pravimo antisistem onda sam mislio na način tumačenja i primjene instituta privremenog finansiranja za koji tvrdim, da ne kažem garantujem da se na pogrešan način tumači ne od vas nego od Ministarstva na čijem ste vi čelu, a moguće da je to stav vaših saradnika koji ste vi prihvatili. Mi ovdje imamo konceptualni problem. Konceptualni problem se sastoji u činjenici da se privremeno finansiranje zasniva na prošlogodišnjem Zakonu o budžetu. Znači zašto - da nebi niko, pa ni ministar finansija imao pravo da diskreciono sopstvenom odlukom troši ogroman novac. Nemate pravo kao ministar finansija da vi uprosječite stvari, da kažete kolika je potrošnja generalno na nivou svih potrošačkih jedinica bila u januaru mjesecu, pa da onda dodjeljujete potrošačkim jedinicama onoliko sredstava koliko procjenjujete da im je potrebno. Nemate pravo to da radite. Logika privremenog finansiranja je u tome da nijednoj potrošačkoj jedinici po ni jednoj stavci ne možete dodijeliti više od 1/12 stvarnih izdataka iz prethodne fiskalne godine jer se to onda ne bi zvalo privremeno finansiranje koje je zasnovano na prošlogodišnjem budžetu, nego bi se to zvalo pojedinačni mjesečni budžeti, a to nijesu mjesečni budžeti, jer vi nemate pravo da donosite mjesečni budžet, to pravo ima samo ovaj parlament kad je riječ o godišnjem budžetu.

Kad sam se već javio moram da vam ukažem na nekoliko stvari za koje ja cijenim da su na pogrešan način odrađene odnosno da je odrađen pogrešan redosljed poteza.

Vi, uvaženi ministre, nijeste donijeli fiskalnu strategiju za period mandata vaše Vlade, a bili ste dužni da to uradite. Zašto je fiskalna strategija važna? Ona je važna zato što ste je morali predložiti i morali ste je poslati Skupštini na usvajanje. Važna je i zbog toga što Vlada na osnovu te fiskalne strategije treba da utvrdi smjernice makroekonomske i fiskalne politike, a vi ste krenuli obrnutim redom - nemamo fiskalne strategije, a donijeli ste izmijenjene smjernice makroekonomske i fiskalne politike pri čemu institut revidiranih smjernica u zakonu ne postoji i postavlja se pitanje na osnovu čega ste donijeli te smjernice.

Takođe, želim da vam sugerišem da nije logično da krajem marta mjeseca nemamo program rada Vlade, nije logično da nijesmo ni do kraja marta mjeseca izašli sa Predlogom zakona o budžetu za 2021.godinu, već to danas zadnji dan bukvalno radite. Nije logično, uvaženi ministre, da dovedete ovaj parlament u situaciju da se izjašnjava o Predlogu zakona o budžetu za 2021. godinu, a da prethodno nijesmo usvojili završni račun budžeta za 2019.godinu.

Kažem vam još jednom, sve su ovo nelogičnosti koje ja vidim. Iz moje vizure cijenim da ovo nije dobra praksa, cijenim da zajedno jedni drugima treba da pomognemo da u narednom periodu ne bismo ulazili u ove proceduralne, a morao bih da kažem i suštinske propuste, jer i vi i ja imamo obavezu da čuvamo sistem, vi sa pozicije ministra finansija, ja sa pozicije člana Parlamenta. Ja sa svoje strane se trudim da vam ukazujući na ove stvari pomognem da možda neke stvari gledate iz drugačije perspektive i da svi zajedno probamo da izađemo iz ove situacije koja nije nimalo jednostavna i to je meni sasvim jasno.

Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:41:31)

Zahvaljujem, kolega Šehoviću.
Dajem riječ kolegi Marku Milačiću, a neka se pripremi kolega Peđa Sekulić.

MARKO MILAČIĆ (30.03.21 16:41:43)

Hvala, predsjedavajući Bulajiću, pozdrav za predstavnike Vlade i Ministarstvo finansija.

Moje pitanje je sljedeće:

Na koji način će vaše Ministarstvo otkloniti posljedice nezakonitog postupanja Komisije za povraćaj i obeštećenje, usled kojih je preko 500 porodica mještana Park šume Zagorič suočeno sa bezizlaznom situacijom i opasnošću da ostanu bez svojih domova?

Pročitacu obrazloženje a onda ću eventualno pojašnjenja u komentaru.

Preko 500 porodica su još od devedesetih godina prošlog vijeka uz saglasnost opštinskih organa izgradili svoje porodične kuće na tada opštinskom zemljištu u naselju tzv. Park šuma Zagorič. Ovo zemljište je odlukama Komisije za povraćaj i obeštećenje iz 2008. i 2011. godine vraćeno ranijim vlasnicima, postupak pred Komisijom je obilovao nepravilnostima. Dovoljno je reći da mještani koji su izgradili kuće na predmetnom zemljištu nijesu bili informisani ni da je postupak pokrenut, niti im je, kako je to zakon nalagao, bilo priznato svojstvo stranke u postupku.

U samom postupku donijeta je odluka koja po više osnova protivrječi važećim propisima. Prije svega, imperativna je odredba zakona da parkovi ne mogu biti predmet povraćaja, a Komisija je u trenutku donošenja rješenja imala ispred sebe važeći urbanistički plan kojim je jasno predmetna oblast definisana kao park i zaštitna šuma. Pored toga, nalazom vještaka građevinske struke utvrđeno je da je preko ¾ predmetnog lokaliteta u trenutku podnošenja zahtjeva za povraćaj ili obeštećenje već bilo zauzeto gradnjom, što bi takođe, shodno tada i danas važećem Zakonu o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, moralo voditi u odluci da zemljište ne može biti vraćeno jer je već izgrađeno, već da isključivo treba biti isplaćeno obeštećenje ranijim vlasnicima. Takođe, granice vraćenog zemljišta su utvrđene na nedopustivo proizvoljan način, po kazivanju nasljednika ranijih vlasnika, što je zaista apsurd. Konačno, neshvatljivo je da predstavnici stranaka koje su učestvovala u postupku Glavnog grada, Fonda za obeštećenje, Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore nijesu izjavili žalbu na prvostepeno rješenje Komisije, koje je potpuno suprotno ne samo utvrđenom činjeničnom stanju već i pravnim stavovima istih tih organa tokom postupka. U skladu sa nezakonitom odlukom Komisije, bivši vlasnici ne dobijaju pravično obeštećenje, već ih država usmjerava na sudove, gdje tužbom od novih vlasnika – mještana, koje je ranije opštinska administracija bukvalno naselila tu – potražuju naknadu u novcu, a sudovi nakon brojnih promjena stavova i pristupa, tu naknadu dosuđuju. Sada, pak, mještani mogu biti stranka u postupku. I sada se dolazi do ogromne nepravde i paradoksa – iako su gradnju i urbanizaciju ovog naselja finansirali iz sopstvenih džepova, često uz predizbornu pomoć opštinskih vlasti, mještani su danas dovedeni u situaciju da upravo oni, a ne opština koja je oduzela zemlju ranijim vlasnicima, budu obveznici vraćanja, te da u skladu sa sudskim odlukama, ranijim vlasnicima nadoknađuju zemljište po izuzetno visokim cijenama, jer su svojim radovima, dakle, upravo oni uvećali vrijednost zemljišta. Dovoljno je napomenuti da su Elektroprivreda i država u istom pojasu zemlju plaćali bivšim vlasnicima po devet eura, a danas se ljudi koji su doveli struju, vodu, put, telekomunikacije obavezuju da zbog toga što su upravo tim svojim radovima podigli vrijednost zemljišta isto plate i do 70 eura po kvadratu. Pitanje je adresirano upravo vama zato što je pomenuta komisija radila u okviru ranijeg Ministarstva finansija, a krizna situacija sve više postaje potencijalno socijalno, humanitarno, a bogami i političko pitanje, jer ako se ne nađe pravedno rješenje postoji opasnost da preko 500 porodica, 2.000 ljudi mahom skromnih životnih prilika budu prinudno iseljeni iz svojih domova u izvršnom postupku.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:46:25)

Odgovor, gospodine Spajiću, izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 16:46:32)

Hvala vam što ste ukazali na ovo vrlo teško pitanje.

Moram da priznam da nisam bio upoznat sa ovim predmetom i da imamo jedan ovdje tehnički odgovor i ne bih ga čitao sada. Koja je poenta? Poenta je da postoji presuda koja mora da se poštuje u ovom trenutku. Mi iz Ministarstva moramo po tome da postupimo. Međutim, napravićemo jedan tim koji će da se bavi ovakvim i sličnim slučajevima unutar imovinsko-pravnog direktorata. Jednostavno, ovakve nepravde ne treba da se dešavaju. Eto toliko od mene.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:47:12)

Pravo na komentar, kolega Milačić. Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (30.03.21 16:47:17)

... da u ovom trenutku vi ne možete dati pun odgovor na moje pitanje i hvala vam na odgovoru i jako me raduje što ste rekli da ćete formirati ovaj tim u okviru vašeg Ministarstva. Ako postoji politička volja mislim da je to ono šta je suštinsko. Ako date riječ, kao što ste dali, hvala vam u ime ovih ljudi koji žive ovdje u Podgorici, onda je to velika stvar i važan početak.

Želim da kažem da bi bilo jasnije, ti ljudi su potpuno sklonjeni sa mape u postupku. To nisu ljudi čije kuće tu nisu postojale. Sve vrijeme, godinama, oni su ohrabrivani da to rade. Dakle, ovdje imamo ugovore o zakupu građevinskog zemljišta sa Gradom, njihove, ljudi koji tamo žive. Ovdje imamo dokaze o plaćanju računa, ovdje imamo ucrtane objekte, ovdje imamo listove nepokretnosti. Dakle, to su ljudi koji su ovdje imali ugovor u širem smislu te riječi sa državom i Glavnim gradom. To su ljudi koji žele da plate ono što su izgradili u tom trenutku na opštinskom zemljištu, ali po ravnopravnim uslovima i po tržišnoj cijeni koja je bila u trenutku kada su oni izgradili svoje objekte. Ono što je takođe bitno, što je cilj, osim toga da budu ravnopravni, jeste da im se ispoštuje da budu stranka u postupku. Oni to nisu bili. Vodio se postupak mimo njihovog znanja, a oni žive na toj zemlji kao da ne postoje, a ja sam vam upravo sada rekao da oni imaju papire. Ogroman paradoks, dakle ono što sam rekao u obrazloženju, jeste da su upravo ti ljudi svojim novcem na neki način, tako da kažem, urbanizovali to zemljište.

Često kad neko kaže nelegalna gradnja to zvuči grubo, to često i što se nas tiče izaziva određene kritike, pa nas pitaju kako da urbanizujemo nešto što je nelagalo. Ja sam dobio nedavno poruku - vodi ih ti u svoj Brskut i Kuče pa ih tamo legalizuj. Nije to tako. Ovi ljudi su to radili vremenom, radili su sa opštinom, sa državom. Država je to ne tolerisala, trebalo je u nekom smislu da toleriše, nego ohrabivala. Imali ste gradonačelnike, ima li ste gospodina Miomira Mugošu koji je tamo dolazio, koji su pokazivali i ohrabivali ih da to rade i oni su to radili na opštinskom zemljištu. Ja samo želim da apelujem. U pravu ste, gospodine Ivanoviću, vlast je trgovala njihovim dušama i pokušavala da to uradi iz izbora u izbore koristeći njihovo slabo materijalno stanje, obećavajući iz izbora u izbore da će riješiti njihova pitanja. Ddolazili su ljudi iz Demokratske partije socijalista da im pred svake izbore to obećavaju. Veoma me raduje ovo vaše obećanje da će se formirati tim. Zaista znam koliko je posla pred ovim Ministarstvom, naročito pred vašim Ministarstvom, pred čitavom Vladom i često govorim ljudima da je sada najteže nametnuti temu zbog toliko posla i toliko obaveza i ne zna se šta je preče, ali zaista je vrlo važno, preko 2.000 ljudi ovo pomno prati, čuli su ovo obećanje. Još jednom molim, u vašem Ministarstvu nađite vrijeme da popričate sa tim ljudima detaljno o ovom veoma ozbiljnom problemu gdje oni žele samo da plate ono što su izgradili, ali po cijeni koja je u tom trenutku bila tržišna i da se uvažavaju njihove porodice, njihovo čitavo naselje. Priznaćete da 2.000 ljudi u Podgorici je broj koji ni po koju cijenu ne možemo da zanemarimo. Hvala vam puno na odgovoru i izvinjavam se za prekoračenje.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:51:29)

Hvala vama, kolega Milačiću.
Sledeći je kolega Predrag Sekulić, izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (30.03.21 16:51:39)

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.
Uvažene kolegice i kolege i gospodine ministre sa saradnicima,
Moje poslaničko pitanje glasi:

Koliko je novca prema podacima Ministarstva finansija od sticanja nezavisnosti 2006. godine uloženo u infrastrukturne projekte u Crnoj Gori?

Kao što znate, želja mi je bila da demistifikujemo ovo pitanje javnog duga, da znamo u što je Crna Gora potrošila novac koji se vodi kao javni dug. Podsjetimo se svi zajedno, javni dug je negdje bio prije ovog najnovijeg zaduživanja negdje preko tri i po milijarde eura. Znači vi ste u vašem odgovoru dali naznake, to se slaže s onim što ja imam, negdje oko 1,8 milijardi je uloženo u infrastrukturne objekte uz malo podsjećanje da smo negdje blizu milijarde bili dužni 2006. godine. Bez obzira što u vašem odgovoru negdje potencirate i pitanje javne potrošnje, samo da znamo da je većina onoga novca koji je uzela Crna Gora, uzela za izgradnju infrastrukture. Uz još jedno malo podsjećanje da je u vrijeme SFRJ Crna Gora bila jedna od najnerazvijenih republika bivše Jugoslavije. Znači, živjeli smo najčešće od tuđe torbice, živjeli smo od onoga šta nam daje fond za narazvijena područja kako god to djelovalo sa ove perspektive. Nismo imali

ni jednog metra auto puta, nismo imali riješena osnovna životna pitanja. Podsjećanje takođe da do prije 10-15 godina na crnogoskom primorju bila je srećna kuća koja je mogla da napiše da ima vode u toku turističke sezone. Samo da znamo odakle smo počeli, koja je to polazišna tačka. Znači počeli smo sa 37% prosjeka Evropske unije, danas smo negdje na 50%. Da li je dovoljno, nije dovoljno, stizali smo ono što je prosjek Evropske unije. Ne treba se upoređivati sa razvijenim državama Evropske unije, da se uporedimo sa državom Srbijom sa kojom smo bili u zajednici, da se uporedimo sa državama bivše nam zajedničke domovine i vidjećemo pitanje prosječne plate, prosječne penzije, bruto društvenog proizvoda, po svim parametrima Crna Gora je daleko iznad svih, a kažem još jedanput, počeli smo među posljednjima sa ljestvice.

Da znamo još jednu stvar, današnje države Evropske unije su zadužene mnogo više nego Crna Gora, Grčka 187%, Italija 149% GDP, Portugal 126%. Ako uzmemo i države eurozone, pošto su ovo uglavnom mediteranske države sa najvećim dugom, vidjećemo da i Francuska, Njemačka, Belgija itd. imaju dug preko 100%. Podsjećam, kriterijum iz Mastrihta je 60% javnog duga u odnosu na bruto društveni proizvod. U onom dijelu u kojem ste vi imali u informativnom pregledu, podsjećam i na to, dobro ste saopštili, 2019. godine Crna Gora je ispod 3% deficita budžeta. Po tom kriterijumu ispunjavamo ono što su kriterijumi Mastrihta. Da kažem još jedanput, samo da skinemo veo tajnovitosti kada govorimo o visokom javnom dugu. Naravno, mi ćemo imati prolazno vrijeme i za vaš javni dug, vi ste za tri dana zadužili nas otprilike za 17,18% ukupnog javnog duga. Tih neto 750 miliona je zaista visok iznos, to je nešto što će morati ova Vlada da odgovora u nekom narednom periodu. Gospodine ministre, samo ako zajedno uložimo napor da objasnimo građanima Crne Gore, vjerujem da ćemo doći do zajedničkog zaključka. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:55:23)

Zahvaljujem kolegi Sekuliću.
Gospodine ministre, odgovor na pitanje.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 16:55:31)

Zahvaljujem, poslaniče Sekuliću.

Kao što ste rekli, već sam odogovorio da su infrastrukturna podsticanja od nezavisnosti, uloženo je 1,8 milijardi eura u infrastrukturne projekte u Crnoj Gori. Međutim, te 2006. godine ja sam sticajem okolnosti dobio stipendiju za Japan i evo poslije 15 godina sam se vratio u Crnu Goru. Sreća u nesreći je da mogu da prepoznam tu Crnu Goru potpuno na isti način koja je bila 2006. godine. Znači ja ne vidim nikakav pomak infrastrukturni za tih 15 godina, vrlo malo se išta desilo. Jedino što ovako štrči kao infrastrukturni projekat koji je stvarno problematičan i koji nama stvara svakodnevne glavobolje je auto-put i taj auto-put koji ide od nigdje do nigdje i koji i dalje se gradi i imamo katastrofalne posledice po budžet i u sledećim godinama ćemo konstantno se tući sa raznim kreditorima, izvođačima itd. Hvala vam na tom sjajnom projektu, ali poenta priče je, evo ja sam otišao iz Crne Gore 2006. godine i vratio se prije doginu i po dana, dvije godine, nebitno, stvarno Crnu Goru gledam da je identična kao što je bila 2006. godine. Nikakvu specijalnu infrastrukturu do tih 1,8 milijardi, ne znam, evo građani mogu da sude da li osjećaju neke napretke ili ne. To je prva stvar.

Nije bitna samo cifra nominalna 1,8 milijardi, bitno je šta je urađeno sa tih 1,8 milijardi, a druga stvar je što se tiče duga. U tom periodu dug je porastao za neke tri milijarde eura i to što ste pomenuli zaduženje od 750 miliona eura, to je gros zaduženje. To zaduženje nije potrošeno. Ako to zaduženje nije potrošeno, to znači da ono ne ulazi u net zaduženje, nije zaduženost. Ja mogu sa tim novcem iz trezora sada da odem na berzu i otkupim taj dug. To nije pravi dug. Pravi dug je onaj koji smo zatekli, 3,8 milijardi eura iz prethodnog perioda, koji je potrošen u projekte koji su nevidljivi, nažalost. Ja sam očekivao kad se vratim u Crnu Goru, od 2006. godine do dana današnjeg, da vidimo neke sjajne infrastrukturne projekte, da vidimo neki sjajni uspjeh naše države. Nažalost ne vidi se to.

Što se tiče kreditnog uspjeha u odnosu na regionalne države, kreditni rejtnig sve o tome govori, najniži kreditni rejtnig u Evropi. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 16:58:23)

Hvala vama.
Komentar na odgovor, kolega Sekulić. Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (30.03.21 16:58:30)

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Da počnem sa tanjeg kraja. Kreditni rejting je opao sa vašom Vladom i jasno je naznačeno da je to zbog političke nestabilnosti. Vidjećete, gospodine ministre, kako će proći vaš budžet ovdje u Parlamentu. Znači toliko o kreditnom rejtingu. Opada sa dolaskom nove Vlade i sa političkom nestabilnošću koju ta nova Vlada sa 30-ak partija koje podržavaju vašu Vladu donosi. Da nemamo nikakvu dilemu.

Žao mi je što ne prepoznajete te nove stvari u Crnoj Gori. Dio novih stvari ne možete prepoznati. Da bismo sačuvali turizam, da bismo dobili onih 1,1 milijardu eura s turizmom morali smo da napravimo prečlašćavač otpadnih voda. To je veliki novac. Moramo da saniramo neke ekološke crne tačke iz vremena socijalizma i to je takođe veliki novac. Dozvolite, ako ne može neko drugi da vas povede mogu ja da vam pokažem put Risan - Žabljak kao jedan lijepi vidljivi infrastrukutni objekat.

Gospodine ministre, čini mi se da negdje pokušavate da sa političkom pričom skrenete sa priče o ekonomiji, što nije dobro. Ja zaista pokušavam da o ekonomiji pričamo sa brojkama. Znae li koliko je za tri godine ekonomske krize 2007, 2008, 2009. godine u Njemačkoj porastao javni dug - za preko 40%. Pazite, jedna velika Njemačka koja se oslanja na realnu ekonomiju mora da podiže nivo javnog duga. Većina evropskih država, pogledajte recimo primjer Belgije, više od 50% javnog duga je porastao nivo samo za tri godine ekonomske krize. Dozvolićete da ipak sa druge strane kada ste otišli budžet Crne Gore je bio težak 500 miliona. Sada, posle toliko godina kada dolazite, taj budžet je dvije milijarde, pa neće biti da se te dvije milijarde troše u ništa. Naravno, mogu da razumijem vaš koncept, kada budemo razgovarali oko budžeta imaćemo prilike da pričamo o tome. Vaš koncept je da negdje ujednačite sve, da oporezujete penzije, umjesto da oporezujete visoka primanja javnih funkcionera vi ćete oporezivati penzije. To je vaš koncept ekonomije. Poštovani gospodine ministre, plašim se da na taj način teško da ćemo doći do zajedničkog jezika kada govorimo o ekonomskim pitanjima i naravno ne treba da dolazimo. Uostalom mi smo vodili ekonomiju u jednom dugom periodu, imamo rezultate, znači pokazatelji su tu. Ja bih zaista volio zbog sebe i svoje djece, zbog svih nas, da vaši ekonomski pokazatelji budu mnogo bolji od naših ekonomskih pokazatelja, ali se plašim da je to za vas nedostižno. Kada uzimate prošlu godinu za primjer, pogledajte šta je bilo zadnjih šest mjeseci, jer zadnjih šest mjeseci vi imate parlamentarnu većinu i vi ste vlast. Po trenutku uzimanja mandata gospodina Krivokapića, vi ste vlast. Uporedite tih šest mjeseci sa naših šest mjeseci kojih god hoćete. Vidjećete da ste u zabludi što se tiče ekonomije i da idete lošim putem, da ne kažem stranputicom. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 17:01:26)

Hvala vama, kolega Sekuliću.

Posljednje pitanje za danas upućeno ministru Spajiću postaviće koleginya Simonida Kordić. Izvolite.

SIMONIDA KORDIĆ (30.03.21 17:01:41)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Moje pitanje ministru Spajiću:

Da li je Vlada u oblasti socijalnog staranja predvidjela mere za zaštitu prava dece koja su korisnici alimentacionog izdržavanja gde obveznik izdržavanja ne ispunjava svoje obaveze i da li će Predlogom budžeta biti predviđena sredstva za obezbeđenje takvih mera?

Mi u Crnoj Gori imamo rastući problem kod samohranih porodica koje imaju decu, pre svega maloletnu decu, odnosno decu najviše do 26 godina ukoliko su pri tom i redovni studenti, gde jedan od roditelja koji je obveznik izdržavanja ne ispunjava svoje obaveze. Tačnih podataka o broju ovakvih slučajeva na žalost nema, ta statistika se ne vodi, ali drugi statički podaci upućuju na akutno stanje u toj oblasti, jer u poslednjih deset godina broj razvedenih brakova u Crnoj Gori je praktično utrostručen što znači da mi sada godišnje imamo skoro 800 novih samohranih porodica. Od tog broja samohranih porodica u 93% slučajeva deca su dodeljena na staranje majci, a 96% obveznika izdržavanja dece koji tu svoju obavezu ne ispunjavaju su na žalost očevi. Tako se stvara čitava jedna socijalna kategorija koja je veoma ugrožena i koja je na putu ozbiljnog osiromašenja. O tome govori činjenica da je prosečan iznos izdržavanja za dete u Crnoj Gori mesečno 94 eura. To je ispod svakog minimuma potrebnog za biološki opstanak maloletnog deteta, osim ako ne uzmemo u obzir one čuvene MONSTAT-ove podatke od 2,6 eura dnevno potrebnih za hranu jednoj osobi koje ne bih dalje komentarisala.

Česti su slučajevi, čak više od jedne trećine je onih slučajeva gde obveznik izdržavanja ne plaća izdržavanje, on to čini duže od 24 mjeseca, znači duže od dve godine samohrani roditelj ne prima izdržavanje za dete koje je nužno i koje je dosuđeno. Na to treba dodati sudske postupke ukoliko do njih dođe koji traju i do 12 meseci, a nakon toga nastupa praktično horor izvršenja. Samo jedna trećina pravosnažnih sudskih presuda protiv obveznika izdržavanja koji ne ispunjava svoje pravo biva zapravo i primenjena, odnosno to potraživanje biva i naplaćeno, s tim što potražilac izdržavanja u izvršnom postupku ima dodatnu obavezu da da predujam za naknadu troškova izvršenja. Ta situacija je još gora od kada su uvedeni javni izvršitelji. To su sve nameti na već ozbiljno ugrožene i siromašne porodice koje su suočene sa problemom naplate izvršenja, pa čak i sudski izvršni postupak otežavaju njima tu takvu situaciju. Na sve to Centar za socijalni rad praktično ne koristi svoje zakonske mogućnosti pokretanja sudskog postupka, pokretanja tužbi i pokretanja predloga za izvršenje.

Zbog svega toga je veoma važno da se Vlada u oblasti socijalnog staranja posebno pozabavi ovim kategorijama koje su tradicionalno preskakane i koje su u jednoj meri izložene i nedostatku porodične i socijalne podrške. Čak postonji određeni nivo socijalne stigme zbog kojih majke retko zapravo ulaze u ove sudske procedure trudeći se da zaštite i sopstveno dete izuzimajući na taj način prinudnu naplatu obaveze od strane jednog od roditelja. Zato je ovo pitanje upućeno vama kao resornom ministru, jer se bojim da je ovo pitanje do sada u velikim krugovima zaobilazeno, a najčešće žene, ali ima na žalost i samohranih očeva, ostavljeni su sami sebi da se bore protiv sistema. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 17:06:17)

Hvala kolegini Kordić.
Izvolite, gospodine ministre, odgovor.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 17:06:23)

Hvala, poslanice Kordić.
Identično pitanje je postavio poslanik Mugoša, tako da ću skratiti priču.

Ovo je jedan problem koji sigurno zahtijeva sistemsko rješenje. Ova situacija je posljedica toga da sudstvo nije radilo svoj posao, dobrim dijelom, tako da ima i pobornika koji kažu da ne možemo novcem budžetskih obveznika da finansiramo nerad sudstva, a sa druge strane ja potpuno razumijem vašu namjeru i slažem se sa vama u kom pravcu razmišljate. U sljedećem budžetu za 2022. godinu ćemo razmotriti postojanje jednog takvog fonda. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 17:07:11)

Hvala.
Izvolite, komentar na odgovor.

SIMONIDA KORDIĆ (30.03.21 17:07:15)

Hvala.

Gospodine ministre, da je samo sudstvo u pitanju to bi možda bio i manji problem. Postoje naravno oblasti u kojima Vlada može neposredno da interveniše i drago mi je da ste prepoznali potrebu za intervencijom i da ćete uzeti u obzir u budžetu za narednu godinu, ali kao resorni ministar vi imate prostor i da tražite uvođenje određene zakonske regulative koja će omogućiti Vladi da neposredno interveniše u ovim oblastima. To je na kraju u skladu i sa smernicama Evropske unije i sa praksom na koju mi nailazimo u Evropskoj uniji.

Ovakva pojava neplaćanja izdržavanja na žalost nije rezervisana samo za Crnu Goru. Ona se pojavljuje i u drugim razvijenijim zemljama, ali tamo je taj sistem do te mere uređen da je država upravo učinila ono što ja sugerisem da treba da uradimo, posebno sada kada smo u poziciji kao parlamentarna većina da na to i utičemo. Imate različite modele, od Hrvatske, Austrije, Slovenije itd. gde država već unapred ima predviđene fondove za privremeno finansiranje upravo ovakvih potraživanja i finansiranja potreba dece. Ti modeli se kreću od ograničenog broja godina kada se takva davanja mogu pružiti do ograničenja uzrasta deteta negde do 15, negde do 21. godine. Ukoliko se time niste bavili do sada, mi ćemo vam rado pružiti podršku i pomoći u tome.

Na Ženskom klubu je nedavno raspravljano i o formiranju predloga leks specijalisa o alimentacionom fondu koji će biti upravo opredeljen na taj način da sva deca koja ne primaju dosuđeno izdržavanje od jednog od roditelja, mogu to dobiti direktno iz budžeta s tim što država onda može da preuzme na sebe procesuiranje onih osoba koje nisu ispunile svoje obaveze. Između ostalog i Krivični zakonik se bavi upravo ovim pitanjem i predviđa kaznu čak do dve godine zatvora u slučaju da roditelj ne ispunjava svoje obaveze. Retko porodice ulaze same u takvu proceduru, a u slučaju alimentacionog fonda država preuzima na sebe obavezu da pravi sve zakonske procedure pa i tu, i da između ostalog obezbedi naplatu, što je državi, složićemo se, mnogo lakše nego nekim samohranim roditeljima, da naplati svoje potraživanje uz takođe određeni kazneni korektiv koji će destimulisati ovakvo ponašanje.

Moramo da znamo da najugroženije kategorije stanovništva su upravo one kojima mi moramo najozbiljnije da se bavimo, jer to su one kategorije koje ostanu najčešće ispod radara, na koje se retko ko obazire, čak i naše neformalne socijalne strukture i porodične strukture često ih stavljaju u zapećak iz različitih razloga, često društvene stigme. Međutim, kao vlada i kao resorni ministar vi imate i pravo, a ja bih rekla da imate i obavezu upravo prema tim građanima koji često ostanu oni ljudi u poziciji tihe patnje na rubovima sistema. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 17:10:59)

Zahvaljujem kolegici Kordić.

Ja sam maloprije kolegicu Kordić najavio kao nekog ko za danas postavlja posljednje pitanje ministru Spajiću. Međutim, molim vas za razumijevanje i da uvažimo našu poštovanu kolegicu i njenu objektivnu potrebu, našu poštovanu kolegicu Kenanu Strujić. Dajem joj riječ. Izvolite.

KENANA STRUJIĆ (30.03.21 17:11:23)

Hvala, predsjedavajući.

Uvaženi predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, cijenjeni građani Crne Gore, ministre sa saradnicima,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavila sam pitanje ministru finansija i socijalnog staranja gospodinu Milojku Spajiću:

Poštovani ministre, kada će se nastaviti realizacija usluge Pomoć u kući za odraslo i staro lice sa invaliditetom?

Obrazloženje: Imajući u vidu koliko je ova usluga bila veoma značajna kako za same korisnike tako i za osobe koje su neposredno pružale uslugu, naročito u prethodnoj i ovoj godini zbog epidemiološke situacije, cijenim da Ministarstvo nije prepoznalo značaj istog programa. Prekidom pružanja usluga ogroman broj ljudi iz ranjive kategorije u vrijeme pandemije ostao je bez, za većinu njih, jedinog vida podrške i pomoći.

Moram napomenuti da je premijer u svom ekspezu rekao da će: "mjere socijalne zaštite i zaštite ranjivih kategorija stanovništva biti prioritet Vlade". Međutim, kao što smo svjedoci, već početkom godine ukinut je jedan od veoma dobrih programa koji je počeo sa implementacijom 2016. godine. Cijenim takođe da je napravljena greška zašto se isti nije nastavio imajući u vidu koliki je broj starih i penzionera u sjevernim opštinama koji žive sami bez svojih porodica, kojima je prosjek penzije oko 292 eura, konkretno govorim za Pljevlja, po posljednjim podacima koje je objavio MONSTAT u januaru ove godine, imamo preko šest hiljada penzionera što je, ako hoćete da priznate, veoma mali iznos da bi neko imao neke normalne uslove za život.

Crnogorsko društvo ubrzano stari. Međutim, naše institucije sve manje vode brigu o tome kako će realizovati određena sistemska rješenja o unapređenju položaja starih i invalidnih osoba. Svrha usluge ovog programa bila je socijalna i psihološka podrška pružanju pomoći pomenutim licima, tj. zadovoljavanje svakodnevnih životnih potreba u sopstvenim domovima kako bi se unaprijedio i održao kvalitet života. Usluga pomoći u kući pruža se kada je porodična podrška nedovoljna ili nije raspoloživa.

Molim odgovor.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 17:13:52)

Zahvaljujem kolegici Strujić Harbić.

Izvolite, gospodine ministre, odgovor.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 17:14:00)

Hvala poslanici Strujić.

Samo bih htio da napomenem da je tačno da je realizacija usluge Pomoć u kući zastala u jednom trenutku. Međutim, ona je zastala u jednom trenutku odlukom o pravilniku prethodnog ministra rada i socijalnog staranja od 25. novembra kada je cijena usluge u kući po korisniku po satu stavljena 1,28 eura i pružaoci usluga nisu bili spremni da rade po tim uslovima. Mi smo to ispravili, taj pravilnik, već imamo 911 prijava za ovu uslugu i već trećina otprilike je procesuirana i ti ljudi su opsluživani.

Eto toliko. Hvala. Tako da nije istina da je ta usluga ukinuta, samo da to potvrdim.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 17:14:52)

Hvala za odgovor.

Izvolite, kolegice, komentar.

KENANA STRUJIĆ (30.03.21 17:14:57)

Hvala, ministre Spajiću,

Ja sam odlično pročitala vaš odgovor. Prvi moj komentar na vaš odgovor biće, želim dopunska pitanja pa kasnije ću diskutovati.

Dopunsko pitanje: Da li smatrate da je ovaj period od tri mjeseca ipak predug s obzirom na trenutno stanje pandemije u kojoj su korisnici prepušteni sami sebi?

Pošto se iz vašeg odgovora da zaključiti da se broj korisnika smanjio u odnosu na prethodnu godinu, a biće ih 900, tako ste vi meni odgovorili, a ranije je bio 1.211. Maloprije pominjete da je cjenovnik usklađen na 2,47. Prethodno ministarstvo, koliko imam informaciju koju ste mi vi dostavili, nešto iznad 1,28 eura. Da li je ovdje zaista problem u pravilniku koji je donosilo prethodno ministarstvo na čelu sa gospodinom Kemalom Purišićem ili je problem u nečem drugom? Da li su zaista tri mjeseca korisnici 16 opština morali ostati bez ovakvog vida pomoći imajući u vidu koliko penzionera živi bez svoje djece i bližih srodnika? Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 17:16:14)

Hvala vama.

Gospodine ministre, možete odmah da odgovorite na dopunsko pitanje. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (30.03.21 17:16:18)

Brzo ću da odgovorim, 911 korisnika je prijavljeno što ne znači da u budućnosti neće biti 1.200 ili mnogo više od toga, tako da to razjasnimo.

Druga stvar, pružiocima usluga su bili nezadovoljni tim prethodnim pravilnikom i oni jednostavno su blokirali čitav proces. Da bismo odlokirali taj proces mi smo kontaktirali i UNDP i UNICEF i ostale organizacije sa kojima smo našli jednog eksperta koji nam je pomogao da nađemo neko kompromisno rješenje koje je bila ova cijena od 2,47 eura koju pominjete, koja je bila prihvatljivo rješenje za pružaoca usluga.

Druga stvar je bila koliko je urađeno za tri mjeseca Vlade. Mislim da 96.000 korisnika u ovim mjerama koje smo mi uradili za vrlo kratko i platili smo ih preko šest miliona eura, da je to bio jedan maksimum koji je moguć bio u ovim datim okolnostima. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 17:17:29)

Vi nemate pravo, izvinjavam se.

Na dodatno pitanje? Ne, vi ste postavili dodatno pitanje na koje je ministar dao odgovor i tu se završava priča kad je u pitanju dodatno pitanje.

Izvinjavma se, ali ne možete komentarisati.

Postavili ste pitanje pa je on odgovorio, a vi opet komentar na njegov odgovor i usput ste dali dodatno pitanje na koje je ministar sad dao odgovor i tu se završava.

Možete proceduralno ako hoćete. Izvolite.

KENANA STRUJIĆ (30.03.21 17:18:15)

Hvala vam, predsjedavajući, što ste tako široki.

Maloprije ste, ministre Spajiću, pomenuli da ste našli modus i da je to cijena od 2,47 eura. Da nisu pružioc i usluga bili zadovoljni, da se našao taj modus u kome će plaćati korisnici 2,47 eura po satu. Ja mislim da je ovo što je prethodno ministarstvo imalo cijenu 1,28 eura bilo sasvim prihvatljivo i da nije do pravilnika koji je donio ministar, odnosno resorno ministarstvo u prethodnom mandatu.

Ono što hoću sljedeće da vam kažem jeste da su korisnici, bilo ih je 1.200. Međutim, da li se sad pitate, ministre, zašto je smanjen broj na 900, znači razlika je 300 korisnika, u ovih 16 opština je pristalo na cijenu po satu od 2,47. Ovih 300 korisnika koji su možda neki na minimalnoj penziji neće imati mogućnost bilo kakvog korišćenja i bilo kakvih usluga od strane gerontodomaćica koje su bile uključene u prethodnom programu.

U vašem odgovoru moram primijetiti da ste apostrofirali sve na Crveni krst i na korisnike. Da li ste se pitali za 121 ženu koje dolaze iz ranjivih kategorija stanovništva, a to su samohrane majke, korisnice materijalnog i one osobe koje su teže zapošljive, šta je sa tim osobama koje su prethodna tri mjeseca izgubile naknadu koju su primale na mjesečnom nivou od 220 eura? Da li ste razmišljali u tom smjeru da vi kao resorni ministar izdvojite oko 80 hiljada za ova tri mjeseca i da 121 žena koja je socijalno ugrožena ima čak u tom iznosu naknadu koja joj predstavlja jedini izvor primanja?

Hvala, gospodine predsjedavajući. Izvinite, molim vas.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (30.03.21 17:20:17)

Ovo nije bila povreda Poslovnika. Izašao sam vam u susret da završite misao i nadam se da mi to kolege neće zloupotrijebiti.

Za današnji dan konstatujem da je sjednica završena.

Sjutra je ostalo još osam pitanja, a prvi koji će postaviti pitanje je Nikola Janović. U 10 sati nastavljamo sjednicu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:01:55)

Poštovane kolege,

Nastavljamo sa radom i prelazimo na preostala pitanja postavljena ministru finansija i socijalnog staranja, gospodinu Milojku Spajiću.

Prvo pitanje postaviće danas poslanik Nikola Janović. Izvolite kolega.

NIKOLA JANOVIĆ (31.03.21 10:02:14)

Hvala uvaženi predsjedavajući.

Želim da pozdravim moje kolege poslanice i poslanike, ministra Spajića sa saradnikom, poštovane građanke i građane Crne Gore.

Ministre Spajiću, u nešto više od tri mjeseca, pored toga što smo svjedoci da postoji problem sa transparentnošću, a na što Vam se ukazuje svaki dan iz Parlamenta, a i sa drugih adresa, postoji problem i kada su neke odluke u pitanju i dosta su upitne sa stanovišta poštovanja procedura i zakona.

Da podsjetim, najprije, bez donošenja rebalansa za 2020. godinu ušli ste u zaduženje od 750 miliona eura, ili 890 sa kamatama. Nakon toga, bez predloženog budžeta Skupštini Crne Gore odlučili ste se za privremeno finansiranje po članu 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti iako znate da po tom članu, vezano za te organizacione jedinice one više u 2021. godini u tom obliku i ne postoje. Nakon toga, a konačno vezano za moje pitanje, s obzirom da član 37 omogućava finansiranje u iznosu od 1/12 iznosa prošlogodišnjeg budžeta za organizacione jedinice, dakle u ovom proteklom periodu u prvom kvartalu mogli ste da opredijelite 3/12 tog iznosa, a vidjeli smo u medijima prethodnih dana i u nekim analizama da ste opredijelili značajno više od tog iznosa blizu 40%.

Moje pitanje tim povodom je da li, prvo da li je to tačno, a drugo ako je tačno kako komentarišete kršenje Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, konkretno član 37 koji se odnosi na privremeno finansiranje i na koji se vi pozivate? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:04:43)

Zahvaljujem kolega Janoviću.
Pravo na odgovor ministar Spajić. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (31.03.21 10:04:50)

Hvala potpredsjedniče.
Hvala poslaniče Janović.

Privremeno finansiranje već smo komentarisali par puta, ali evo nije zgoreg da se ponovi. Privremeno finansiranje je potpuno zakonito, ponovo ponavljam, ali izgleda da je potrebno. Privremeno finansiranje se vrši na taj način kada se stvarni troškovi iz 2020. godine koji su iznosili 2.045.000.000 podijele sa 12 i dobijemo broj od 170.486.000, taj broj služi kao reper, kao maksimum koji može da se potroši za dva tri mjeseca u 2021. godini.

Mi smo za januar odobrili 164.000.000, za februar 169.000.000 i za mart 169.000.000. Mislim da je to, da brojke same govore da ne moramo praviti zaključak. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:06:02)

Kolega Janović, izvolite, komentar na odgovor.

NIKOLA JANOVIĆ (31.03.21 10:06:07)

Hvala.

Ministre Spajiću, iz Vašeg odgovora se ne može zaključiti da ste ispoštovali član 37, zbog Vašeg kratkog odgovora. Činjenica je da ste određenom broju potrošačkih jedinica, to znam, u martu mjesecu opredijelili značajno veći iznos nego 1/12 koliko vam Zakon o budžetu to dozvoljava, a to znači da u ukupnom iznosu ste morali da prekoračite iznos što se tiče prvog kvartala, ali dobro.

Stiče se nekako utisak od kad ste na čelu Ministarstva da dosta proizvoljno tumačite norme, ja bih rekao i kreativno, na to vam se ukazuje svaki dan iz Parlamenta. Imali smo prilike da prije neki dan pročitamo i analizu jednog od člana Senata Državne revizorske institucije koji vam je u toj analizi jasno ukazano na hronologiju određenih, ajde da ja budem korektan i ne kažem nezakonitosti, već određenih propusta kada je u pitanju institut privremenog finansiranja.

Moram da Vam kažem da sam Vas slušao na Odboru kada ste obrazlagali zaduženje. Tada ste, ako sam dobro zapamtio rekli, citiraću: "Da ste nešto uradili mimo procedura međunarodnih da biste bili na crvenoj potjernici", tako nešto otprilike. Dakle, ovdje ne pričamo o međunarodnim procedurama već govorimo o tome da ste Vi ministar u Vladi Crne Gore i da morate da odgovarate pred našim zakonima i da sprovodite naše zakone na način na koji je to propisano. Ali dobro, uostalom to je Vaš problem.

Ono što je problem svih nas to je da možemo, mi teško možemo da vam vjerujemo kad vam u neke vaše odluke ne vjeruju vaši koalicioni partneri, dakle poslanici, vaši poslanici koji vas podržavaju. Takođe teško možemo da vjerujemo kada, onda kada ste uradili zaduženje ste kazali i Vi i vaš šef Krivokapić da se to uradilo iz razloga da se ne bi dirale plate i penzije. Međutim, juče smo vidjeli, barem čitali iz medija, da upravo ste to željeli, zahvat budžetu uradite preko najosjetljivije kategorije, dakle pensionera.

Najzad, teško da možemo da vam vjerujemo ako vi nijeste u stanju da realno sagledate stvari. Juče sam pažljivo slušao, bez obzira što kasnije nijesam bio u Parlamentu, ali sam kasnije poslušao sve Vaše odgovore. Kazali ste u jednom momentu da ste spletom okolnosti 2006. godine otišli iz Crne Gore i kada ste se vratili nakon 15 godina da praktično ništa se nije desilo i da Vi ne vidite išta da se u međuvremenu dogodilo.

Gospodine Spajiću, ako Vi nijeste u stanju da vidite jedan Porto Montenegro, jedan Portonovi, Luštica Bay, onda vidite da je prva faza autoputa blizu završetka izgradnje, da što se tiče, da je završen podvodni kabal koji spaja Crnu Goru i Italiju, da na kraju krajeva i Vaša omiljena teretana nalazi se u hotelu koji je dio svjetskog brenda i mnogi takvi hoteli koji su dio svjetskih hotelskih brendova su u Crnoj Gori. Da li mislite da bi to bilo moguće da Crna Gora kao država nije imala imidž, da Crna Gora kao država nije imala rejting i da svi ti investitori ne bi došli u Crnu Goru da Crna Gora nije bila otvoreno tržište? Ako Vi

nijeste u stanju da to sagledate ili nećete da to sagledate onda zaista mi imamo problem da Vam vjerujemo da li ste u stanju da donesete kao ministar finansija prave odluke u narednom periodu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:10:45)

Hvala kolega Janoviću.

Sljedeće pitanje postavlja kolega Nikola Rakočević, a neka se pripremi koleginja Jelena Božović. Izvolite kolega.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (31.03.21 10:10:58)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poštovani građani, uvaženi ministre,

Iskoristio sam pravo koje mi daje Poslovnik iz člana 187 i 188 da postavim uvaženom ministru finansija pitanje i na taj način da otpočnemo dijalog povodom teme koja zaokuplja crnogorsku javnost, a mislim da će, nažalost, i narednih mjeseci ona preokupirati javni prostor. Zašto kažem, nažalost, zato što bi bilo dobro da smo već u decembru tu temu stavili ad akta, odnosno da smo usvojili Zakon o budžetu, radi se o toj temi. Svakako bi bilo dobro da smo to uradili do 31. marta. Samo iz jednog razloga, ne političke prirode, već iz razloga potrebe da država ima budžet, da Vlada na čelu čijeg ministarstva ste uvaženi ministre, ima budžet kao krovni dokument koji determiniše sve poteze Vlade i sve programske politike.

Moje pitanje je, dakle, glasilo - Da li ćete do 31. marta, što vam je ustavna obaveza, predložiti Zakon o budžetu? Tada nijesam imao dilemu nikakvu da ćete to i učiniti iz razloga što vjerujem da ste imali dovoljno vremena od decembra do 31. marta da promislite programske politike koje ćete pretočiti u Zakon o budžetu iako je bilo dobro da to uradite već do kraja godine, do kraja kalendarske godine 2020. godine. Naravno, moramo biti poštteni pa reći da možda nije bilo dovoljno vremena da od sredine decembra kada ste krenuli u posao ministra pa do kraja decembra usvojite budžet, odnosno predložite budžet Skupštini, do duše istovremeno moramo primijetiti da ste ipak imali vremena da zadužite državu u prvih pet - šest dana Vašeg mandata. Ne mislim da nijeste to trebali učiniti, međutim, okolnosti pod kojima ste to uradili o tome ste govorili na odboru su, ajde da kažem, netransparentne.

Naravno, više brine kada je zaduženje u pitanju to što se to zaduženje prema informacijama koje sada imamo troši na tekuće izdatke, odnosno tekuće obaveze bolje reći, a ne na dospjele obaveze i na buduće kapitalne investicije. Naravno, to nije dio mog pitanja, ja neću iz razloga korektnosti komentarisati budžet budući da on još uvijek nije u proceduri, odnosno o njemu smo mogli samo iz medija čitati. Biće vremena da razgovaramo o tome.

Ono što je drugi dio mog pitanja koji me i te kako interesuje, budući da ovaj prvi sam pretpostavio da će biti odgovoreno upravo 31. marta kada ćete budžet i predložiti, a to je kako ćete se odnijeti prema parlamentarnoj većini ukoliko se utvrdi da u određenom periodu narednom, tu su me s pravom upozorili da to nije 31. mart, međutim, ovdje govorimo o nekom budućem periodu ukoliko se ustanovi da parlamentarna većina ne želi da podrži budžet koji ste predložili? Usaglasićete se da tada možemo govoriti o nepovjerenju parlamentarne većine prema Vladi, ne prema Vama, ali svakako prema radu Vlade. Dakle, mene interesuje kako ćete se odnijeti prema toj okolnosti ukoliko se ta okolnost i dogodi? Zašto? Zato što Ustav ne nalaže, ali vam daje pravo i mogućnost da predložite raspuštanje Skupštine. Ukoliko Parlament ne obavlja poslove iz svoje nadležnosti određeno vrijeme, odnosno duži vremenski period, a nadležnosti Skupštine su, između ostalog, i da donosi budžet.

To su mogućnosti, istovremeno i time ću i završiti, podsjetiću vas na jednu najavu parlamentarne opozicije sa početka mandata Skupštine kada smo kazali da sve one systemske zakone koji štite interes države Crne Gore, štite interes građana, štite interes privrede, a takav je Zakon o budžetu, smo spremni da u dijalogu, razgovoru, kompromisu donosimo zajednički. Dakle, mislim da bi bilo dobro da ste se i u prethodnom periodu otvorili prema parlamentarnoj većini i manjini. Neću vam to zamjerati, iz razloga što to nije bila praksa ni prethodnih Vlada, da budemo potpuno otvoreni, međutim, mislim da je ovo bio trenutak kada ste trebali pružiti ruku i staviti možda u radnu grupu za izradu budžeta neke poslanike. Pritom ne mislim na sebe, mislim naiskusne poslanike, poslanika Sekulića, poslanika Konjevića i tako dalje. Mislim da smo na taj način mogli doći do nekih rješenja koja bi bila zajednička.

U svakom slučaju budžet će biti u Skupštini, biće na odborima, tada ćemo razgovarati, priznati dobra rješenja, ukazati na ona koja mi smatramo da se mogu ispraviti na način na koji se mogu ispraviti i nadam se dijalogu. Do tada bilo bi dobro da crnogorska javnost ima na umu vašu viziju povodom eventualne odluke parlamentarne većine da ne podrži budžet u dugom roku trajanja. Ovo ne govorim zbog,

vjerujte, politike iz razloga što nećete mi zamjeriti, manje mi je važno da li Vlada ima podršku većine ili nema, mnogo mi je važno i meni, ali i građanima da li država ima budžet ili nema. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:16:45)

Zahvaljujem Vama.
Ministre Spajiću, izvolite odgovor.

MILOJKO SPAJIĆ (31.03.21 10:16:55)

Poštovani poslaniče Rakočeviću, poštovani kolega iz teretane,
Već sam Vam odgovorio što ste tiče 31.marta, 31. mart nije rok za, pismeno, neću sad da ne prelazmo preko te teme, za usvajanje u Skupštini budžeta, već Vlada ima obavezu po Ustavu da predloži Parlamentu. Da se ne držimo tog dijela.

Što se tiče hipotetičkih situacija šta će biti ako se nešto desi, ne bih o tome da špekulišem. Budžet će biti predat u Ustavom predviđenom roku i svi će imati priliku da daju svoje mišljenje, da daju svoje amandmane, jedva čekam da čujem i sa vaše strane potpuno otvoreno, evo kažem da uopšte nemam nikakav ego da prihvatim nečija druga rješenja ukoliko mislim da su bolja. Mislim da je to odgovor na Vaše pitanje.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:18:08)

Zahvaljujem ministru Spajiću.
Izvolite kolega Rakočeviću, komentar.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (31.03.21 10:18:14)

Hvala potpredsjedniče.

Da Vas podsjetim i kolega Janović je kolega iz teretane, takođe, ako ne politički, makar nas to povezuje.

U svakom slučaju zahvaljujem za kratak odgovor. Naravno, neću ići dalje od teme koju sam nametnuo za današnju našu raspravu, ipak želim samo da ukažem vrlo kratko da razlog zbog kojeg sam potencirao potrebu donošenja budžeta u Skupštinu Crne Gore je iz razloga da privremeno finansiranje koje, podsjetiću vas, kada su lokalne samouprave u pitanju traje tri mjeseca, oročeno je od tri mjeseca. Naravno, za centralni nivo to pravilo ne važi i jasno je da vi kao ministar možete predložiti Vladi da privremeno finansiranje traje, neću reći u nedogled već, vjerovatno, do decembra mjeseca tekuće godine, budući da za 2022. privremeno finansiranje ne bi moglo da povuče analogiju sa 2021, odnosno budžetom za 2021. godinu ako se on ne usvoji.

Međutim, ono što je važno Vama kao ministru, nama kao parlamentarcima, prije svega građanima i privredi, je da imamo budžet da bi se svi projekti, kapitalni, ali i svi oni projekti koji se tiču socijalnih davanja nastavili realizovati ili da bi se realizovali onako kako ste zamislili.

Zašto ovo govorim? Iz razloga što, vjerujte, razgovaram sa građanima. Mnogi mladi ljudi koji razmišljaju o start up kompanijama, da uđu u biznis, da formiraju mikropreduzeće, dakle ti ljudi nemaju sigurnost da uđu u privatni sektor i planiraju svoj budžet u situaciji kada ni država nema svoj budžet, ne zna kuda se fiskalno i finansijski kreće. Možete onda da zamislite, a Vi to bolje znate od mene, kako se onda odnose prema Crnoj Gori ozbiljni investitori, i domaći, i strani. Dakle, kako uložiti u državu koja nema u ovom trenutku svoju razvojnu perspektivu ili, ako je ima, a imaće je 31. marta sigurno u obliku budžeta, bio on loš ili dobar, ali neće taj budžet biti usvojen.

Zbog toga, insistiram na tom pitanju da otvorimo dijalog jer je vrlo potrebno Crnoj Gori da tu situaciju i, mogu reći slobodno krizu, prevaziđemo. Jer, privremeno finansiranje, kao što znate, kao što pretpostavljamo svi, nije ideja valjda Vlade da se kroz privremeno finansiranje sprovodi finansijska i fiskalna politika. Tim prije što vi morate doći u situaciju da prekršite zakon ukoliko se privremeno finansiranje nastavi u dugom roku, iz razloga što 1/12 neće biti dovoljna za potrošačke jedinice da nastave da funkcionišu. Neću govoriti o dijelu da je bio potreban rebalans budžeta i sada je kasno za to ili makar izmjena Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti koja je potrebna da bi se uskladila struktura potrošačkih jedinica koja je uredbom Vlade izmijenjenja u odnosu na 2020. godinu. S tim još nijeste zakasnili, ukoliko

smatrate da je potrebno. Neću dalje dužiti. Biće vremena i prilike da već od danas ili od sutra počnemo razgovore na temu budžeta i u javnom prostoru i u Skupštini. Vidjećemo da li će nas to dovesti do komunikacije koja može rezultirati i nekim rješenjima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:22:03)

Zahvaljujem kolegi Rakočeviću.

Sljedeće pitanje postavlja uvažena poslanica Jelena Božović, a neka se pripremi Ivan Mitrović koji je postavio dva pitanja. Izvolite.

JELENA BOŽOVIĆ (31.03.21 10:22:16)

Hvala, potpredsjedniče Skupštine.

Uvažene kolege poslanici i poslanice, predstavnici Ministarstva finansija, uvaženi građanke i građani,

Moje pitanje postavljam ministru finansija, gospodinu Spajiću - Koliko projekata koji su od strateškog značaja za razvoj Opštine Berane, a koje je Opština Berane kandidovala kao projekte na osnovu svojih strateških dokumenata koji su važni za razvoj grada, koliko je finansirano i opredijeljeno iz kapitalnog budžeta države u periodu od 2014. do 2020. godine"?

Obrazloženje.

Nakon poraza Demokratske partije socijalista i dolaska koalicije "Zdravo Berane" na vlast 2014. godine, pored naslijeđenih dugova koji su opterećivali budžet, Opština Berane i njeni građani godinama su trpjeli osvetu državne vlasti koju je predvodila Demokratska partija socijalista tako što su ovoj opštini opredjeljivali minimum iznosa iz državne kase dok su susjedne opštine pod kontrolom DPS-a i njenih koalicionih partnera dobijale mnogo veće iznose. Očekivali su da će na taj način slabiti otpor Beranaca prema odnarođenoj politici DPS-a, ali to je Berance činilo samo jačim, otpornijim, istrajnim, u namjeri da smijenimo vlast onakvu kakva je bila 30. avgusta na parlamentarnim izborima.

U periodu od 2014. do 2021. godine, Opština Berane kandidovala je brojne za razvoj grada važne projekte kao što su izgradnja regionalne stočne pijace, rekonstrukcija gradskih ulica, izgradnja mostova, izgradnja centra za prihvat životinja, izgradnja sistema za prečišćavanje otpadnih voda, rekonstrukcija Centra za kulturu, izgradnja nove zgrade Centra za kulturu, most u Štitarima, vodovod u Dapsiću, izgradnja gradskog bazena, rekonstrukcija Polimskog muzeja, nova zgrada vrtića i sl. Samo neki od tih projekata uspješno su realizovani i to mahom iz međunarodnih fondova. Imala sam malo detaljniju analizu. Međutim, cijeneći Vaše vrijeme i obaveze koje imate, izvukla sam samo neke podatke.

U 2016. godini kandidovano je 13 projekata u vrijednosti od 8.802.000. Te godine Beranama je opredijeljeno 1.576.103 eura, što je od ukupnog kapitalnog budžeta koji je te godine utrošen, 5,24%. Te godine, samo da napravim poređenje, za unapređenje ukupne turističke ponude iz kapitalnog budžeta utrošeno je pet miliona eura, a Beranama nije opredijeljen nijedan cent.

U 2017. godini kandidovali smo 14 projekata. U Izvještaju pod stavkom - izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture, ukupno je te godine opredijeljeno 1.384.000 eura, Beranama od tada do danas nije opredijeljen ni jedan jedini cent. Obećana je izgradnja nove zgrade Centra za kulturu koja još uvijek nije realizovana, a nije rekonstruisana ni postojeća zgrada. Da napomenem da Centar za kulturu nema osnovne elementarne uslove za rad kao što je grijanje. Očigledno da bivša vlast nije imala želju da ulaže u beransku kulturu. To smo se uvjerali i kroz mnoge druge projekte iz oblasti kulture gdje smo dobijali minimalne iznose. Te godine samo za unapređenje turističke ponude utrošeno je 9.076.000 eura, Beranama nije opredijeljen ni jedan jedini cent. Od ukupno 50.280.000, Opština Berane te godine je dobila 653.986 eura, odnosno ukupno 1,3% od ukupnog budžeta.

U 2019. godini od ukupnog budžeta koji je utrošen u iznosu od 62 miliona eura, Opština Berane je dobila je 0,82%. Imam još dosta podataka, ali pošto sam već prekoračila vrijeme, navešću samo još za 2020. godinu. Od ukupno 18 projekata i ukupnog iznosa koji je opredijeljen po osnovu kapitalnih projekata u iznosu od 51.700.000 eura, Opštini Berane je opredijeljeno svega 0,98% od ukupnog budžeta.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:26:59)

Ministar Spajić, odgovor. Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (31.03.21 10:27:05)

Poštovana poslanice Božović,

Prema podacima iz Uprave javnih radova, u periodu od 2014. do kraja 2020. godine sprovodile su se aktivnosti na realizaciji više projekata koje je Opština Berane kandidovala kao predlog za finansiranje iz kapitalnog budžeta države. Dostupni podaci pokazuju da je vrijednost utrošenih sredstava na realizaciji ovih projekata u beranskoj opštini u navedenom periodu otprilike 24,3 miliona eura. Zadržao bih se na tome. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:27:39)

Zahvaljujem.

Koleginice, komentar odgovora. Izvolite.

JELENA BOŽOVIĆ (31.03.21 10:27:45)

Možete i sami da vidite koliko su to minorni iznosi, a obuhvatili ste period od šest godina. Opet ponavljam da nemam vremena da se bavim ponovo detaljnom analizom.

Međutim, gospodine Spajiću, Vi ste posjetili sjever Crne Gore, tada smo se i upoznali, kada ste obišli sve one ruinirane fabrike i sav onaj užas koji se gore mogli da vidite. Tako da vjerujem da ste i prilikom planiranja ovog budžeta imali to u vidu. Opredijeljeni su, da budem poštena, neki projekti u većem iznosu koji su značajni za grad. Pomenuću izgradnju objekata sportske dvorane, postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda, izgradnja stambenih jedinica za raseljena lica. Dakle, da ne bude da želim da prikrijem ono što jeste uložena. Međutim, to su izuzetno mali iznosi i mala ulaganja u odnosu na ono koliko su dobile neke druge opštine.

Pravilnik koji se donosi na osnovu Zakona o regionalnom razvoju, koji svake treće godine utvrđuje Ministarstvo ekonomskog razvoja, u kojem je prikazan stepen razvijenosti opština u odnosu na crnogorski prosjek, Opština Berane je na nivou od 58,43% od prosjeka u Crnoj Gori i nalazi se na 18. mjestu po tom indeksu razvoja. Inače, da podsjetim da je Berane sedma opština po veličini u Crnoj Gori. Opštine koje su značajno razvijenije od Berana, Nikšić 93,54%, Pljevlja 78,55%, Mojkovac 73,48%, Bijelo Polje 64,78% koje pripadaju sjevernom regionu i na osnovu ovog indeksa možemo da vidimo da je drugim opštinama opredjeljivano mnogo više novca, a juče je o tome nešto više govorio i ministar Jakov Milatović.

Politika regionalnog razvoja koju definiše Zakon o regionalnom razvoju Crne Gore treba da obezbijedi ravnomjeran rast i razvoj svih jedinica lokalne samouprave zasnovane na konkurentnosti, inovativnosti, podsticaju zapošljavanja, što je u ovom slučaju izostalo. Južni dio crnogorske regije znatno je razvijeniji. Čuli smo i od poslanika Janovića da je tamo ulagano u elitne turističke komplekse, a pominje i neke velelepne teretane. Dakle, tačno je da je u to ulagano. Međutim, od toga građani Crne Gore nemaju nikakve koristi, posebno građani na sjeveru koji brinu o osnovnoj životnoj egzistenciji, a ove teretane o kojima se ovdje govorilo su zapravo daleko veći stupanj standarda života stanovnika u južnoj regiji.

Pomenula sam da je za projekte razvoja turizma na sjeveru opredjeljivano vrlo malo, gotovo ništa sredstava, tako da bih ovdje pomenula i ski centar Lokve koji pod hitno treba da uđe u prioritete i Opštine Berane i Vlade i da se nađe načina da ovaj ski centar dobije mjesto i poziciju na crnogorskoj turističkoj mapi onako kako to zaslužuje.

Predloge za kapitalne projekte za 2022. predali smo početkom marta tekuće godine, i po tom osnovu još uvijek nije odlučivano. Nadam se da ćete ove projekte koje smo kandidovali imati u vidu. Sjever je dugo godina nepravedno zapostavljan kao regija, potrebno je dugogodišnje kontinuirano ulaganje da bi ta nepravda bila ispravljena. Molim vas da shvatite ozbiljnost ove situacije kako bismo spriječili i odliv stanovništva sa sjevera na jug i odlazak naših građana van Crne Gore. Bojim se da se nikad više neće ni vratiti ovamo. Pominjala sam i neke druge opštine. To ne znači da smatram da njima ne treba opredjeljivati sredstva u onim iznosima kako je to bilo do sada. Međutim, ono što se traži i očekuje jeste da taj raspored finansija bude samo pravičniji. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:32:03)

Hvala Vama, koleginice.

Sada su na redu dva pitanja kolege Ivana Mitrovića.

Kolega Mitroviću, prvo pitanje. Izvolite.

IVAN MITROVIĆ (31.03.21 10:32:13)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Uvažene kolege poslanici, uvaženi građani Crne Gore, uvaženi ministre Spajiću,

Poslije svega što smo vidjeli u prethodna tri i po mjeseca kada je u pitanju rad ove Vlade, ali i poslije svega što smo čuli prethodnih dana u Parlamentu Crne Gore, svjedočimo, rekao bih, jednoj Vladi punoj skandala. Kidanja krila Montenegro airlinesu, katastrofalno upravljanje pandemijom korona virusa, zatim posljednji skandal koji smo slušali u Skupštini Crne Gore prije samo tri, četiri dana i nepriznavanja univerzalne vrijednosti građanske Crne Gore od strane jednog člana Vlade, pitam se, uvaženi ministre, da li je uopšte ovoj Vladi i smisleno postavljati pitanja koja se tiču života građana Crne Gore. Očigledno je cjelokupnoj javnosti Crne Gore da je ova Vlada i anticnogorska i da joj nije puno stalo do Crne Gore.

Bez obzira na to, uvažavajući građane koji su nam ukazali povjerenje, meni i svim poslanicima, uvažavajući činjenicu da iza svakog od nas stoje 4.000 građana, ponoviću jedno pitanje koje ste imali juče, u želji da još jednom cjelokupna javnost čuje od Vas odgovor na to pitanje i ponoviću ga iz razloga što ću imati, vjerovatno, drugačiji komentar u odnosu na to pitanje.

U skladu s članovima 187 i 188 Poslovnika, postavio sam sljedeće poslaničko pitanje - Da li je stopirana socijalna usluga - pomoć u kući koju je na kraju 2020. godine koristilo 1.200 korisnika pretežno starijih, samačkih domaćinstava u Crnoj Gori, a ako jeste, kada se planira nastavak pružanja ove usluge?

Kratko obrazloženje.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je 2016. godine pokrenulo projekat pomoći u kući. Taj projekat se pružao četiri godine do 31.12.2020. godine. Prve tri godine tog projekta realizacija je išla u saradnji sa javnim ustanovama i centrima za socijalni rad Crne Gore. U 2020. godini uslugu je pružao Crveni krst Crne Gore. Ko će tu uslugu pružati u 2021. godini mi ne znamo. Znamo, uvaženi ministre, da je ta usluga stopirana već tri mjeseca. Vi ćete reći, vjerovatno, u svom odgovoru, a ja ću kasnije u komentaru na Vaš odgovor na pitanje pokušati da Vam približim stvarnu situaciju zbog čega je ta usluga stopirana. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:35:24)

Hvala Vama što poštujete vrijeme.

Izvolite, gospodine ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (31.03.21 10:35:32)

Hvala, poslaniče Mitroviću.

Već sam odgovarao juče na isto pitanje, ali rezimiraćemo.

Bivša vlast je 25. novembra promijenila Pravilnik i time onemogućila rad pružaoca usluga. To je bilo jedno začepljenje koje smo mi otčepili početkom ove godine promjenom Pravilnika i samim tim smo imali 911 prijavljenih od kojih je preko trećina već procesuirana. Tako da Vam je to odgovor na pitanje.

Što se tiče Montenegro airlinesa i drugih poteza Vlade, u prvih tri mjeseca, Montenegro airlines je kompanija koja je primala nelegalnu državnu pomoć osam godina i kompanija koja se obavezala 2012. godine da će se restrukturirati, da će promijeniti odnos prema svojoj imovini, da će smanjiti broj zaposlenih i mnoge druge stvari. Ništa od toga se nije desilo. Ta kompanija je potpuno uništena u proteklih osam godina. Mi smo zatekli jednu ruševinu. Mi smo samo konstatovali stanje šta se tu dešava. Mi nijesmo ništa uradili da bi našao učinili toj kompaniji, samo da se zna. Drugo, ne bih osim ekonomskih tema.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:36)

Izvolite kolega Mitroviću, komentar.

IVAN MITROVIĆ (31.03.21 10:37:19)

Hvala na odgovoru.

Zaboravio sam na početku da Vam se zahvalim na odgovoru na poslaničko pitanje, imajući u vidu da sam imao priliku da ga čitam tokom jučerašnjeg dana. Mislim da je to rijetko, imajući u vidu da smo imali priliku da se u ovom domu dostavljaju poslanička pitanja prije postavljanja u samom plenumu.

Uvaženi ministre, upravo ste na kraju Vašeg izlaganja rekli ono što i ja Vama govorim. Očigledno je da se vi ne bavite bilo čim osim ekonomskim temama i u prethodna četiri mjeseca rada ove Vlade. Očigledna je činjenica da Vi još uvijek nijeste shvatili da ste ministar jednog resora koji je bio u prethodnoj Vladi, imajući u vidu da ste Vi ministar finansija i socijalnog staranja.

Kazaću Vam da to što je usvojen Pravilnik 25. novembra, kako ste kazali, ne može biti razlog da se 5. decembra taj pravilnik ne ukine. Imajući u vidu da je usluga bila na snazi do 31.12.2020, da ste Vi ministar u Vladi od 4. decembra 2020. godine i da ste imali tri mjeseca do sada da uradite ono što je u vašoj nadležnosti. Biću korektan, ministre, imajući u vidu da sam neko ko se i profesionalno još uvijek bavi sistemom socijalne i dječije zaštite u Crnoj Gori i kao poslanik u Parlamentu Crne Gore i kao čovjek koji je radio u tom sistemu duži vremenski period, prosto jedna sugestija i Vama da se uključite u rad toga resora. Jer, ovo što ste danas rekli, a tiče se ove usluge, nije u skladu sa onim što je realna slika kada je u pitanju pružanje ove usluge.

Zbog građana Crne Gore, treba da znate da ste Vi objektivno odgovorni, kao ministar finansija i socijalnog staranja, zbog toga što danas 1.200 staračkih domaćinstava nema svoju uslugu, da ste Vi objektivno odgovorni zbog toga što 120 geronto-domaćica ne ostvaruje svoju zaradu već tri mjeseca.

Kada se to desilo, ministre? Desilo se u trenutku najsloženije epidemiološke situacije u Crnoj Gori. Desilo se u trenutku kada iz jednog resora u Vladi predlažu građanima Crne Gore da ostanu u svojim domovima, a onim građanima kojima je najpotrebnija pomoć ukida se iz Vašeg resora, uvaženi ministre. Ovo pitanje sam postavio opet zbog toga što građani Crne Gore treba da znaju da se Ministarstvo finansija i socijalnog staranja u prethodna četiri mjeseca uopšte ne bavi pitanjem socijalnog staranja u Crnoj Gori. Toliko od mene.

Potpredsjedniče, mogu da pređem na drugo poslaničko pitanje?

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:40:28)

Kolega Mitrović, radi zapisnika moramo tako, drugo pitanje. Izvolite.

IVAN MITROVIĆ (31.03.21 10:40:37)

Uvaženi ministre, takođe u skladu sa članovima 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sam vam i sljedeće poslaničko pitanje - Da li planirate i kada izmjenu Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, u cilju stvaranja preduslova kako bi majke sa troje i više djece ostvarile pravo na doživotnu nadoknadu?

Obrazloženje.

Izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti iz 2015, a čija je odredba počela da se primjenjuje od 1.01.2016. godine, 22.051 majka ostvarila je pravo na naknadu po osnovu rođenja troje i više djece. Podsjećanja radi, pravo na naknadu ostvarile su žene s troje djece i 25 godina staža, kao i one koje su rodile najmanje četvoro djece i imale najmanje 15 godina staža. Visina naknada iznosila je 336 eura. Majke koje su 15 godina bile na evidenciji nezaposlenih Zavoda za zapošljavanje i imale su najmanje troje djece, ostvarile su, takođe, naknadu u iznosu od 192 eura. Naknade su potom umanjene, a potom ukinute da bi se određenim kategorijama ipak priznalo pravo na umanjenu naknadu na oročeni period u iznosu od 264 i 192 eura.

Uvaženi ministre, znam da nijeste bili u Crnoj Gori. Cjelokupan period od usvajanja ovog zakona 2015. preko Odluke Ustavnog suda iz aprila mjeseca 2017, pa sve do 30. avgusta 2020. godine i održavanja redovnih parlamentarnih izbora, tadašnja opozicija, a današnja parlamentarna većina u Crnoj Gori koju i Vi predstavljate, u izvršnoj vlasti je nebrojeno puta, što u ovom Parlamentu, što u javnosti, na različite načine optuživala Demokratsku partiju socijalista za nebrigu o majkama. S druge strane, majke korisnice naknada su, takođe, nebrojeno puta pozivane na proteste ispred Parlamenta kako bi se izborile za svoja, a kako je tada parlamentarna opozicija govorila, Ustavom zagarantovana prava. Takođe, jedno od čvrstih predizbornih obećanja dijela nove parlamentarne većine u susret 30. avgustu je bilo vraćanje naknada majkama odmah nakon parlamentarnih izbora.

Imajući sve navedeno u vidu, smatram potpuno legitimnim i opravdanim da Vam postavim navedeno poslaničko pitanje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:43:02)

Hvala Vama.
Izvolite, gospodine ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (31.03.21 10:43:06)

Poslaniče Mitroviću, ta naknadna pamet koju sada imate što se tiče Zakona o majkama je super, ali dok ste bili na vlasti DPS je trebala da pronađe neke načine, a ne da traži sada od nas u tri mjeseca da riješimo sve probleme ovog svijeta. To je prvo.

Ustavni sud, možda nijeste to pomenuli, proglasio je neustavnim taj zakon. Mi aktivno radimo da nađemo rješenje za tu situaciju koju ste nam ostavili. Jedna od mjera koja je korak prema tom rješenju je dječiji dodatak koji se uvodi ove godine kroz budžet. Najavili smo ga prije i to će sada da se realizuje.

Takođe, pomenuli ste socijalnu politiku da ne vodimo dovoljno računa. Prihvatam svaku konstruktivnu kritiku, ali hoću da kažem da ta kritika mi se ne čini konstruktivnom znajući da smo staračke naknade povećali, minimalna cijena rada je povećana sa 222 na 250 eura. Imamo, takođe, jednokratne pomoći penzionerima koji primaju ispod 222 eura, što je nekih 50.000 ljudi itd. Tako da građani sami mogu da presude ko je tu u pravu.

PREDSJEDAVAJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:44:32)

Hvala.
Kolega Mitroviću, komentar. Izvolite.

IVAN MITROVIĆ (31.03.21 10:44:38)

Rekao bih da je sve osim naknadna pamet Demokratske partije socijalista, a naknadna pamet je nove parlamentarne većine. Činjenica da ste prije 30. avgusta govorili jedno, a da danas radite drugo, to je naknadna pamet ne nas nego vas. Vi ste ministar u izvršnoj vlasti Crne Gore, znam da Vi nijeste odgovorni za tu činjenicu, ali morate da znate da ste vi ipak predstavnici one parlamentarne većine koja je do 30. avgusta zagovarala vraćanje naknada majkama.

Sada ste pokušali isto tako da, zaista neiskusno, dječiji dodatak, kažete građanima Crne Gore da dječijim dodatkom mijenjate naknade za majke. Kazaću vam da je i to jedna besmislica. Kazaću vam kao neko ko se bavi socijalnom politikom da je dječiji dodatak, a imaćemo raspravu u Parlamentu kada je ta stvar u pitanju, besmislica na onaj način kako ste to predvidjeli. Besmislica iz prostog razloga jer se cijeli svijet bori sa siromaštvom poslije ove nove narastajuće krize, sigurno da će borba biti još i veća, da se bruto nacionalni dohodak treba dijeliti, a vi ste ovim dječijim dodatkom usmjerili dječiji dodatak na sve one porodice u Crnoj Gori ne vodeći računa o najsiromašnijim i da uputite određena novčana sredstva onom dijelu najsiromašnijih građana.

Uvaženi ministre, Demokratska partija socijalista se nikada nije bavila ni kada su usvajane ove nadoknade demagogijom. Imajući u vidu da su one usvojene, čini mi se, 2015. u susret tada parlamnetarnim izborima 2016. godine, moramo se sjetiti da tada parlamentarna većina jeste glasala za zakon, a dio te parlamentarne većine nije bila Demokratska partija socijalista. Demokratska partija socijalista je kasnije poštovala Odluku Ustavnog suda i poštovala sve one obaveze koje su proizilazile iz Odluke Ustavnog suda dok se cjelokupan taj period kritika upućivala na račun Demokratske partije socijalista zbog toga što ne želi da implementira u sistem socijalne i dječije zaštite, uopšte u finansijski sistem Crne Gore jednu takvu neodrživu nadoknadu. To su govorile vaše kolege, Vi sada njih predstavljate, a ja ću zbog građana Crne Gore kratko da podsjetim na par stvari, uvaženi ministre, s obzirom da nijeste bili u Crnoj Gori šta su kolege govorile.

Zanimjela su lica naših žena, majki i sestara jer je Vlada Crne Gore čestitala novu godinu majkama s troje i više djece smanjenjem nadoknada sa 336 na 264 eura. Ovo je bio predstavnik jedne političke partije. Država je zakonom iz avgusta 2015. godine garantovala majkama Ustavom zagarantovano pravo. Vidjeli smo šta je Ustavni sud kasnije rekao o tim nadoknadama. Predstavnici jedne političke partije su rekli sve vrijeme trajanja krize izazvane pandemijom vlast nijednom riječju nije pomenula bivše korisnice naknada. Pitam Vas pred građanima, ministre Crne Gore, koliko ste ih vi puta pomenuli od 4. decembra 2020. godine do danas. Nijednom.

Da stvar bude jasna cjelokupnoj crnogorskoj javnosti, pročitacu vam i saopštenje potpredsjednice jedne od partija koje danas cine parlamentarnu vecinu. Ocekujem da ce nova Vlada ispraviti nepravdu prema majkama. Jer, novi saziv Skupštine odlicno zna da stečeno pravo ne može biti oduzeto. Upravo su oni davali podršku majkama na protestima koji su trajali tri i po godine i znaju odlicno da su potpisali inicijativu da ce vratiti majkama stečeno pravo ako preuzmu vlast. Uvaženi ministre, Vi ste predstavnik ovih ljudi. Vjerujemo da ce za razliku od prethodne Vlade nova Vlada ispoštovati član 147 Ustava Crne Gore i vratiti naknade za svih 22.051 majku u Crnoj Gori, koliko ih je koristilo ovu naknadu.

Uvaženi ministre, postavio sam Vam ovo pitanje da čuje cijelokupna crnogorska javnost što ja znam da je realno kada su u pitanju finansije Crne Gore, da nadoknada za majke neće biti, da ste ih u periodu borbe da dođete na vlast zloupotrebljavali u političke svrhe. Hvala.

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 10:49:27)

Hvala Vama, kolega.

Poštovane kolegice i kolege, s obzirom na najavljenju obavezu ministra finansija ja cu sada da objavim pauzu u očekivanju da ce to trajati najdalje sat vremena, a imajući u vidu da je to termin kada je zakazana nova sjednica Skupštine i molim Vas ministre da to imate u vidu. Tada ćemo da postavimo preostala tri pitanja uvaženih kolegica Bošnjak i Bogavac. Zahvaljujem i objavljujem pauzu do 12 h.

/pauza/

PREDSJEDAVALA STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 12:44:19)

Poštovane kolegice i kolege, poslije pauze nastavljamo rad.

Prvo pitanje, poslije pauze, postaviće kolegica Jovanka Bogavac, a neka se pripremi Branka Bošnjak koja ima dva pitanja.

Izvolite, kolegice Bogavac.

JOVANKA BOGAVAC (31.03.21 12:44:39)

Hvala, potpredsjednice Skupštine.

Ministre finansija i socijalnog staranja, gospodine Spajiću, kolege poslanici, građani Crne Gore koji pratite ovu sednicu,

Vladi Crne Gore, odnosno ministru Spajiću, postavila sam sledeće poslaničko pitanje - Da li se budžetskim sredstvima može predvideti vraćanje naknada majkama s troje i više dece ove godine? Ujedno apelujem na ministra da nađe mogućnosti da se pri planiranju budžeta napravi prostor za isplatu ovih naknada, naravno nakon što se obezbede svi zakonski uslovi za to.

Prethodno je poslanik Mitrović iz DPS-a postavio slično pitanje na istu ovu temu. Prosto ne mogu da verujem da DPS ima obraza da postavi ovo pitanje i da pita ministra iz nove Vlade o naknadama majkama sa troje više dece. Ne znam da li oni misle da svi mi imamo neku kolektivnu amneziju. Meni je to krajnje licemerno nakon što su godinama ignorisali sve proteste i molbe majki i u ovom Parlamentu glasali protiv izmena Zakona o socijalnoj i dečijoj zaštiti pre parlamentarnih izbora 2016. godine, a nakon što su usvojili većinu na tim izborima glasali i za njihovo ukidanje.

Ovim izmenama zakona je 2016. godine obezbeđena doživotna naknada za 22.051 majku sa troje i više dece. Ova naknada je na najbolji mogući način rešila tešku ekonomsku situaciju mnogim porodicama koje su živele na ivici egzistencije i uvažile ženu i majku kao stub porodice. Mnoge žene su se odrekle radnih mesta i penzija kako bi ostvarile ovo pravo, ali već tada je postojala doza bojazni da ce navedene zakonske izmene biti ukinute odmah nakon izbora. Za preko 22.000 porodica u Crnoj Gori ovom naknadom obezbeđen je pristojan život i barem privremen beg od siromaštva jer je, na žalost, već naredne godine tadašnja parlamentarna većina predvođena DPS-om nedugo posle parlamentarnih izbora prvo umanjila, a zatim i ukinula ove naknade. Sve to nakon Odluke Ustavnog suda da je navedena izmena zakona neustavna, a određenom broju žena koje su napustile radna mesta da bi stekle ovo pravo, omogućila da određen vremenski period imaju primanja podeljeno po grupama u ograničenom trajanju, a oko 4.700 majki koje su prethodno bile korisnice penzija vraćene su penzije. Međutim, najveći broj majki koje su bile nezaposlene, po nekoj proceni njih oko 13.000 ostale su bez ikakvih primanja.

Ni dugotrajni protesti majki zbog ove nepravde nisu pokolebali Vladu pravdajući se da su samo ispoštovali stav Ustavnog suda i da su sredstva potrebna za ove naknade preveliki teret za budžet. Pogrešna procena ili namerno pogrešno vođenje evidencije nezaposlenih kako bi se socijalna situacija prikazivala u boljem svjetlu nego što je to realno, dovela je do ogromne greške u iznosu potrebnom za ove naknade, pa je tadašnje Ministarstvo rada i socijalnog staranja predvidelo da će im godišnje za isplatu ovih naknada trebati 13 miliona eura, a nakon prijema svih 22.498 zahteva majki donošenja rešenja taj iznos je procenjen na oko 60 miliona što je samo pokazalo realnost socijalne potrebe i zabrinjavajuću nezaposlenost u Crnoj Gori, a posebno u ženskoj populaciji. Bivša poslanica Demokratskog fronta u ovom Parlamentu Željka Savković ostaće zapamćena po srčanoj i upornoj borbi za ovu naknadu i ne možemo pričati o ovoj temi, a da našu Željku ne pomenemo. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 12:48:32)

Zahvaljujem kolegincima.

Prije nego što dam riječ ministru Spajiću, moram samo da vas upozorim da se kad je institut poslaničkih pitanja ne raspravlja sa nekim ko nije ministar, a još pritom ko nije u sali. Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (31.03.21 12:48:55)

Hvala poslanice Bogavac.

Već sam pokušao da objasnim u odgovoru poslaniku Mitroviću na slično pitanje. Međutim, to ste odlično primijetili da ljudi koji su dali pravo, pa to pravo oduzeli pridikuju nama kako mi ne radimo dovoljno za tri mjeseca koliko smo već na vlasti. Tako da mislim to više govori o njima nego o nama.

Da li planiramo da uključimo Zakon o majkama ponovo u budžetu. Mi smo ograničeni Odlukom Ustavnog suda koji je tu mjeru prozvao neustavnom i mi tražimo neko održivo rješenje koje će zadovoljiti te ljude, a u isto vrijeme biti ustavno zakonito i biti fiskalno odgovorno. Jedan korak prema tome rješenju je dječji dodatak koji uključujemo u ovaj budžet i mnoge druge naknade koje će takođe biti dio ovog budžeta. To nije zadnja riječ ove Vlade, to je tek prvi korak i slažem se potpuno sa Vama da je to nedovoljan korak i mi planiramo da u mandatu ove Vlade radikalno unaprijedimo taj odnos prema porodici, prema djeci i prema majkama. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 12:50:26)

Zahvaljujem, ministru Spajiću.

Pravo na komentar.

Izvolite, kolegice Bogavac.

JOVANKA BOGAVAC (31.03.21 12:50:34)

Poštovani ministre Spajiću, zahvaljujem se na blagovremeno dostavljenom i opširnom, doduše negativnom odgovoru, koji sam donekle od Vas i očekivala. Mada sam se negdje nadala da će postojati neka veća doza empatije prema građanima Crne Gore koji su u stanju socijalne potrebe.

Ministre Spajiću, zabrinjavajuće socijalne probleme ogromnog broja građana Crne Gore stvorene tridesetogodišnjom vladavinom DPS-a ne možete rešiti tako što ćete ih gurati pod tepih i praviti se da ne postoje. Jednom naknadom od po 100 eura nezaposlenim građanima niste rešili problem rastućeg siromaštva u državi, kao nažalost ni uvođenjem dečijeg dodatka.

Ovo pitanje sam postavila zbog velikog broja naših građana koji nam se obraćaju sa molbom da se vrate naknada majkama jer su njihovim gubitkom izgubili osnovni izvor primanja u višečlanim porodicama, prvenstveno na severu Crne Gore. Postavila sam ga i zamolila vas da predvidite sredstva u budžetu za ovu namenu zato što građani Crne Gore od nas to očekuju, zato što smo im to obećali. Uzimajući u obzir Vaše nedavne izjave da planirate da napravite značajnu uštedu javne potrošnje u iznosu od oko 170 miliona eura i da planirate da povećate socijalna davanja posebno zbog teške ekonomsko-zdravstvene krize izazvane pandemijom korona virusa smatrala sam da bi postojao prostor da se vrate neprevedno ukinuta stečena prava majkama sa troje i više dece i ispravi ova višegodišnja nepravda.

Odgovorili ste mi ovako - za sada nije planirano da se Zakonom o dopunama Zakona o socijalnoj i dečijoj zaštiti vrati u skupštinsku proceduru jer bi to bilo suprotno Odluci Ustavnog suda Crne Gore UI 6/16 itd. pa samim tim nisu ispunjene zakonske pretpostavke za planiranje budžeta za te namjene.

Da li će Izmjene Zakona o socijalnoj i dečjoj zaštiti biti predmet odlučivanja ove skupštine o tome će odlučivati parlamentarna većina, a Pokret za promene će delovati amandmanski i tražiti da se sredstva za ovu namenu predvide budžetom. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 12:52:47)

Zahvaljujem, kolegici Bogavac.

Naredno pitanje postavlja kolegica Bošnjak, dva pitanja, i molim da postavi prvo pitanje.

Izvolite, kolegice.

BRANKA BOŠNJAK (31.03.21 12:53:34)

Pozdravljam Vas ministre Spajiću do Vas je vrlo teško doći, utjeha mi je što čujem da i članovi Vlade do Vas teško dolaze jer sam probala na ovu temu da pričam sa Vama iza pogleda javnosti, ali nijesam uspjela pa evo ovako ćemo pred licem javnosti.

Naime, moje pitanje je - Na pres konferenciji održanoj 3. marta 2021. godine ste izjavili da ste saglasni sa ministarkom zdravlja koja je javno podržala moj predlog dopuna Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, a onda ste se sjutra dan predomislili. Zašto i šta se desilo za manje od 24 h što Vas je natjeralo da promijenite mišljenje?

Svi ovdje koji nas gledaju i u ovoj sali znaju da ja već godinama pokušavam da vratim status, namjerno govorim da vratim status, jer nije u pitanju apsolutni iznos plate nego vraćanje statusa i položaja zdravstvenim radnicima, prije svega, ljekarima i univerzitetskim profesorima, a vi koji ste u inostranstvu školovani vjerovatno znate kakav status ti ljudi imaju u srećnim državama. Znači, ovdje iz Vašeg odgovora bih rekla da ste promašili temu jer pokušavate da meni spočitavate da ja diskriminišem i da ja hoću samo da se povećaju plate ljekarima i univerzitetskim profesorima, a vi hoćete da povećate plate svima.

Ono što je najvažnije ovdje jeste činjenica da ja hoću da vratim status ovim profesijama iz razloga što su u našoj državi ljudi iz ovih profesija potpuno poniženi. Znači, ne nalaze se u Zakonu o zaradama u javnom sektoru, a zakon prepoznaje ne mislim nikoga da uvrijedim, ali prepoznaje raznorazne savjetnike, zamjenike šefova kabineta koji imaju veću platu od ljekara subspecijalista ili od redovnih univerzitetskih profesora. To je nedopustivo. Želim da ove ljude uvrstim u zakon, a da li mi, pošto sam svjesna kakav je budžet i da budžet ne može da pokrije sve to, spremna sam da svi mi koji smo u kategorijama A i B zajedno snosimo teret ove razlike. Vi znate kad je počeo kovid mi smo takođe imali jedno, da kažem, rasterećenje na taj način što smo donirali i bio je smanjen onaj obračunski koeficijent zarade. Ministre, poslije se kolektivnim ugovorima i ja sam sigurna da mora se održati taj odnos između srednjeg medicinskog kadra ili administrativnog kadra i saradničkog na Univerzitetu sa profesorima Univerziteta i ovamo sa ljekarima specijalistima, subspecijalistima, ali mi kao društvo ne smijemo da dozvolimo da oni nijesu prepoznati u Zakonu o zaradama u javnom sektoru.

Imala sam razgovor sa sindikatima, bila sam spremna da mi zajednički nađemo rješenje da to, pošto je ova godina vrlo teška, da to ne ide odjednom nego da vidimo način da to ide u više koraka, ali nijesam uspjela da dođem do Vas. Ovaj zakon će biti stavljen na dnevni red, pretpostavljam, tražiću da se stavi na dnevni red, a mi smo ga svi u ovoj sali obećali i on će se usvojiti. Meni je žao, ali evo očekujem amandmansko djelovanje sa Vaše strane, meni je žao što nijesmo postigli dogovor ranije jer stvar je u tome da je nedopustivo da jedna država se tako ophodi prema ovim profesijama posebno u ovo vrijeme kovida.

Mi smo svi vidjeli koliko su nam ljekari značajni i koliko nam trebaju i sav medicinski kadar, a prema njima bez obzira što vi dajete ono jednokratno njima to nije to, to nije rješenje. Rješenje je da oni dobiju status koji zaslužuju po cijenu da se mi svi negdje zajedno solidarišemo i napravimo to da vratimo ove i da jačamo srednju klasu. Iza tih ljudi, to ću da napomenem, iza tih ljudi su 10 i više godina škole poslije završenog fakulteta. Znači, moramo voditi računa o njima iz razloga što je to nešto što je esencija, nama odoše ljudi i iz obrazovanja koji mogu da pokrenu ovu zemlju, odoše nam i zdravstveni radnici. Mi ćemo na kraju doći do toga da nema ko nas liječi nego da ih uvozimo sa strane i da nema ko da školuje našu djecu na Univerzitetu. Znači, status je u pitanju, a ne apsolutni iznos plata.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 12:58:50)

Zahvaljujem.
Ministar Spajić, odgovor na pitanje.
Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (31.03.21 12:58:57)

Hvala, poslanice Bošnjak na pitanju.

Evo pred svima se izvinjavam na tome što nismo došli u priliku da razgovaramo i prije ove sjednice, ali vjerujte da je priprema za budžet bila jako intezivna. Mislim da ova rasprava ne mora da bude oročena tim, pripremom za budžet. Ova rasprava treba da se nastavlja i pozivam Vas da se sastanemo odmah u aprilu i da počnemo razgovor na tu temu.

Mi smo već imali kontakte sa Sindikatom ljekara i mislim da taj razgovor već ide u dobrom pravcu. Potičem iz familije u kojoj su moja oba roditelja ljekari. Svjedočim tu situaciju od malih nogu, potpuno razumijem njihovu poziciju i potpuno razumijem razlog njihovog nezadovoljstva. Međutim, u ovoj godini u kojoj smo stvarno ostavljeni sa 15% pada GDP-a prošle godine, sa preko 10% fiskalnog deficita, sa ogromnim dugom, sa nefunkcionalnom privredom mi ne možemo dodatno da opterećujemo fiskalnim nametima. Potpuno se slažem sa Vama prilagođavanje unutar tog budžeta da li da ga nazovemo statusom to je sigurno jedna stvar o kojoj možemo da razgovaramo odmah.

Druga stvar o kojoj bi trebalo da razgovaramo, tačno da jednokratna naknada da to nije rješenje, potpuno se slažem sa Vama. Međutim, to je samo jedan signal tim ljudima da ih mi nismo zaboravili i da ih imamo na umu. Da sačekaju da nam daju vremena da analiziramo stvari i na pravi način donesemo odluku koja neće biti samo za povećanje ove godine i da se tu zaustave stvari. Mi želimo da donesemo odluku da za tri, četiri godine imamo tačan tajming i raspored povećanja i koeficijenata i plata i statusa kako god ga nazvali. Tako da rješenja koja mi želimo da pravimo uvijek treba da budu sistemska rješenja. Ne jednokratna rješenja, ne rješenja da bismo zadovoljili nekoga sad trenutno da li politički da li ovako da li onako, ne kažem da je Vaša namjera takva bila. Potpuno vjerujem u Vašu dobru namjeru, kao što se nadam da Vi vjerujete u moju dobru namjeru u ovom slučaju. Ponovo Vas pozivam da se sastanemo u aprilu i razgovaramo o ovoj vrlo bitnoj temi i imate otvorena vrata sa te strane. Isto bih Vas pozvao recimo problem profesora i problem ljekara nije u potpunosti identičan i možda bi mogli da, slažem se da je i problem profesora isto ima slične izazove i probleme, ali bismo, po mom mišljenju, ipak trebali da ga razdvojimo. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI STRAHINJA BULAJIĆ (31.03.21 13:02:02)

Hvala Vama.
Pravo na komentar odgovora.
Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (31.03.21 13:02:07)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

I kod profesora je problem statusa i tu je problem statusa. Ne kažem među ljekarima ima onih koji su hajde reći ću figurativno nazidali platu do neke, ali to je prekovremeni rad, to je odricanje, dežurstva. Isto kao što imate, evo radi javnosti ću reći, kao što imate i srednji medicinski kadar koji ima platu veću nego ljekari. Evo za februar mjesec, da javnost čisto čuje, u februaru mjesecu imate 1.497 srednjeg medicinskog kadra koji je primilo veću platu od 650 eura, a 284 ljekara je primilo manju platu 650 eura. Što znači da svaki šesti ljekar ima manju platu od svake treće ili četvrte medicinske sestre ili srednjeg medicinskog kadra. Znači, ovi što stižu to oni to stižu mukotrпно, ali mi moramo da ponudimo ljudima da oni imaju jednu sigurnost da ne moraju na ivici fizičke izdržljivosti da rade da bi imali neku platu koju u svim normalnim srećnim zemljama bi trebalo da imaju. To su neke profesije, nekad su se vrlo cijenili ti ljudi, to je ta bila zdrava srednja klasa, znači, sudije, ljekari i profesori. Mi smo njih sad omalovažili.

S druge strane problem kod profesora Univerziteta je sljedeći - ti profesori zbog male plate koju imaju oni uzimaju broj časova preko norme i time onemogućavaju mlađi kadar da napreduje jer su im oni izbore u zvanja vezali za normu. Na taj način se mi vrtimo u krug neko ima, a to je vrlo mali broj koji to ostvaruje, a mi smo ih doveli u situaciju da oni moraju to da rade da bi preživjeli. Moramo da povedemo računa i da vratimo status ovim profesijama, naravno uz sve dužno poštovanje i srednjeg medicinskog

kadra i administrativnog kadra na Univerzitetu jer to treba onda kolektivnim ugovorom da se usaglasi da bi imali tu proporciju onako kako treba da ona funkcioniše između jednih i drugih, ali mi ovdje moramo ministre nešto da radimo.

Pozivam Vas prije ove sjednice koja će ići, jer obećala sam i sigurno ću težiti da to ide na dnevni red, znači prije sjednice redovnog zasijedanja na kojoj će biti budžet jer Vi znate da ćemo mi sigurno ići sa amandmanima posebno za ljekare jer nećemo da dozvolimo da u vrijeme kovida mi izdvajamo najmanje sredstava za zdravstvenu zaštitu. Vi znate mi to nešto oko 300 eura po glavi stanovnika, Hrvatska tri puta više da ne kažem deset puta više Evropska unija, moramo da im pomognemo. Ovo što dajete ovu jednokratnu pomoć mnogo mi se ljudi obraća da recimo da i oni koji nijesu konkretno u kovid odjeljenju, ali imaju kontakt i imaju, da kažem, dodatno opterećenje oni nijesu dobili. Kažu, pa makar da su se nas sjetili da nama daju po 50 eura, a ovima neka daju 350 ili ne znam koliko ste davali, ali da ne pravimo i među njima razdor jer su ovo vrlo osjetljive teme.

Ministre Spajiću, možemo se sastati, ali kažem Vam da ću da tražim da to ide na dnevni red prve sljedeće sjednice pa zbog toga da imate u vidu da prije toga održimo sastanak. Imam još jedno pitanje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.03.21 13:06:06)

Zahvaljujem, poslanici Bošnjak.

Pozdravljam naravno i uvažene građane, uvažene poslanice i poslanike, uvaženog ministra Spajića, Posljednje pitanje ove posebne sjednice namijenjene poslaničkim pitanjima postaviće potpredsjednica Bošnjak.

Izvolite, potpredsjednice.

BRANKA BOŠNJAK (31.03.21 13:06:25)

Hvala, predsjedniče.

Ovo pitanje je vezano za socijalno staranje. Danas sam čula niz pitanja i s pravom je zabrinutost u vezi ovog dijela Vašeg resora. Moje pitanje glasi - Zašto nijeste uradili ama baš ništa po pitanju reforme resora socijalnog staranja već su još uvijek na svim pozicijama i u samom Ministarstvu i u centrima za socijalni rad, te u Crvenom krstu osvjedočeni kadrovi prethodnog režima prepoznati po raznim zloupotrebama i mahinacijama i ljudi koji su stvarno u stanju socijalne potrebe, a kojih ih je svakim danom sve više i dalje vape za pomoć, a ona završava samo kod probranih?

Ministre, imam nekako osjećaj da je Vama ovo višak, da se Vi mnogo više bavite finansijama iz razloga što Vam je to vjerovatno bliže, a da ste ovu socijalu potpuno zanemarili. Da ne bih prepričavala pročitacu Vam, pošto svakodnevno dobijam sa raznih adresa, zahtjeve za pomoć i ljudi koji su stvarno u stanju socijalne nužde kako oni razmišljaju na ovu temu i šta misle o novoj vlasti. Neću pominjati naravno imena.

Socijalne službe najčešće služe za zapošljavanje dobrih agitatora i sakupljača glasova. Muke i nevolje sa kojima građani dolaze kod socijalnih radnika najčešće služe za prepričavanje čaršiji i za evidentiranje u partijama kako bi osiromašene građane imali čime da ucjenjuju. Ukoliko se požalite da nemate da platite kiriju, struju, da kupite djeci hranu kažu vam da vam oni ne mogu pomoći ili zaprijetе oduzimanjem djece, nikad ili vrlo rijetko ne obilaze korisnike. Nepodobnim pronalaze nepostojeće razloge da im oduzmu socijalna davanja, a podobnima daju i šakom i kapom. To vam je jedno pitanje.

Onda kaže, zanimljivosti iz Nikšića. Prije izbora, prije pet mjeseci, izbori u avgustu, ljudi koji su situirani, imaju stalna primanja dobijaju socijalne stanove. Izbori u martu u Nikšiću, opet ista stvar, ljudi stalno zaposleni u državnim službama dobijaju rješenje za stanove, socijalne stanove u koje su se i bespravno uselili, a samohrani roditelji sa malodobnom djecom, pa i bebama i predatom dokumentacijom više od pola godine kažu im da nema slobodnih stanova. O čemu se ovdje radi? Predlog novoj Vladi pročešljajte svaki socijalno dobijeni stan od 2015. godine, otkrijte nepravilnosti i sankcionišite.

Evo juče. Gospođo Bošnjak, pišem Vam jer ne znam kome više da se obratim i molim za pomoć. Mi smo podstanari sa četvoro male djece, od kojih najstarije ima sedam godina, najmlađe nema dvije. Suprug radi sa minimalnom platom od 222 eura, a ja sam na Birou rada 12 godina. Drugih primanja nemamo osim suprugove plate, nije dovoljno za plaćanje ni kirije i režija i izdržavanje porodice. Nakupilo se 700 eura dugovanja za stan gdje smo, a nijesmo u mogućnosti da ih izmirimo i danas smo dobili otkazni rok od mjesec dana da se iselimo. Molim Vas pomozite.

Znači svaki dan na desetine ovih pisama stiže vjerovatno i drugim poslanicima. To vam je alarm da u centrima za socijalni rad i socijalnoj politici nešto ne štima. Dobijaju ljudi koji imaju, a oni koji su zaista u stanju socijalne nužde ne dobijaju. Da ne kažem šta je kovid kod njih. Šta da razmišljamo o ljudima koji su

zaraženi kovidom, a u stanju socijalne nužde koji uglavnom rade na crno da bi preživjeli, a sad ne mogu da izlaze i sad da ne kažem ovaj dio što ne rade ugostiteljski objekti gdje oni najčešće mogu nešto da odrade, niko o njima ne vodi računa.

Centri za socijalni rad su bedemi ovog prethodnog režima. Tu vam treba žestoka čistka i da se pravedno, na pravedan način reguliše i treba vam socijalni karton, pravi socijalni karton. Evo sa Vašom kolegicom iz javne uprave Tamarom Srzentić treba da napravimo, kao što znate, kao što funkcioniše u inostranstvu onaj da kažem socijalni broj gdje se ukuca taj broj i vi imate, ne morate da idete u banku oni vide jeste li kreditno sposobni, sve. Na osnovu tog broja daju vam kredit, a ne da nosite hiljadu papira i čuda i sve se zna. Kod nas je to totalno rasulo. Ako nemate u rekonstrukciji Vlade, ja vam kažem evo, hoću da vam kažem da više podataka ima nevladin sektor. Ja lično znam da Marina Medojević, koja je prepoznata po Banci hrane i koliko radi, više ona podataka ima i spiskova ljudi koji su se njoj obraćali nego centri za socijalni rad i to ne smije tako da bude. Država mora sistemski ovo da rješava.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.03.21 13:11:58)

Zahvaljujem poslanici Bošnjak i potpredsjednici Skupštine.
Sada pravo na odgovor ministar Spajić.
Izvolite ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (31.03.21 13:12:07)

Zahvaljujem poslanice Bošnjak.

Ja se ne bih složio sa Vašim konstatacijama da nije ništa urađeno po tom pitanju, ali bih se složio sa Vašim konstatacijama da je katastrofalno stanje u tom dijelu našeg ministarstva i generalno u čitavoj Crnoj Gori i da - sve je sprženo, tako je. Imamo jednu jako tešku situaciju da mi se na dnevnom nivou, evo ja u kabinetu dnevno dobijam stotine zahtjeva za pomoć koje mi blagovremeno gledamo.

Što se tiče reformi, jedna od krana reformi je dječiji dodatak. Taj dječiji dodatak nije samo donešen preko noći. Ja ne znam da li ste bili svjesni da smo mi sa UNICEF-om se vidjeli već u decembru i da smo počeli tu komunikaciju sa njima i samo za dva mjeseca mi smo već donijeli jedan vrlo kvalitetan predlog, po meni, dječijeg dodatka koji je samo prvi korak. Naravno, to je, složićemo se svi, to je jako težaj problem, socijalni problem i on će trebati da se rješava u kontinuitetu, ali to je prvi korak i učinjen je u samo prava tri mjeseca.

Druga reforma koju ću da najavim evo upravo sad je direkcija socijalne pravde koju je upravo formiramo u novoj sistematizaciji za naše ministarstvo i upravo ta direkcija za socijalnu pravdu će procesuirati sve zahtjeve tih ljudi koji misle da ih sistem nije čuo. Fond za zdravstvo ih nije prepoznao, Fond za PIO i bilo kakav drugi fond koji već postoji u sistemu ih nije prepoznao, socijalna davanja ih nijesu prepoznala. Na primjer, ljudi kojima je potrebno liječenje u inostranstvo, ljudima koji imaju bolesno dijete itd. To su te situacije koje će direkcija za socijalnu pravdu da kandiduje na budžetsku rezervu i iz budžetske rezerve transparentno i u korist građana da isplaćujemo takve stvari. Mislim da je to jedna velika stvar koja će da se desi Crnoj Gori u ovoj godini.

Što se tiče osvjedočenih kadrova prethodnog režima, ja sam čuo iste priče kao što Vi kažete i mi sad istražujemo na tim slučajevima, aktivno radimo na tim slučajevima. Ali ne možemo da otpustimo ljude za to što nam je neko rekao - on je dio nekog režima, on je uradio nešto, nama trebaju konkretni dokazi. I kako budemo dobijali te dokaze adekvatno ćemo reagovati i vjerujte mi da sva nepočinstva koja su počinjena neće proći nekažnjena. Ne samo u našem ministarstvu nego kroz čitavu Vladu Crne Gore. To je to. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.03.21 13:14:59)

Zahvaljujem ministru Spajiću.
Pravo na komentar poslanica Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (31.03.21 13:15:07)

Zahvaljujem predsjedniče.
Drago mi je što najavljujete tu direkciju.

Ono što sam ja vidjela na sajtu da se nije promijenila rukovodeća ekipa u Ministarstvu, u tom dijelu koji se odnosi na socijalni rad, a tu je politički dio priče gdje Vi treba da predložite neke ljude da tamo rade.

Gledam recimo onog Kuševiju, koji je nama poznat, možda vama nije, ali čula sam da je čovjek bio u optičaju da opet bude državni sekretar, a on je prepoznat u emisijama. Čovjek ima jahte, bavi se socijalom, imate takvih koliko hoćete da preispitate imovinu odakle neko ko je imao nekakvu platu od ne znam koliko, ajde nek bude 1.000 eura ili 1.100, odakle njemu tolika imovina. Znači to je ono što treba da odradimo, onaj zakon o ispitivanju porijekla imovine i ne znam specijalnom oporezivanju, ili već, ne znam vidjećemo ne znam kako ste sve to zamislili. I tu sam pokušala da pomognem i napravila da imate neki draft.

Centre za socijalni rad treba da reformišete, jer vama ni jedna komisija tamo ne izlazi na teren niti ih zanima. Oni sjede tamo i prema nekakvih papirima kako njima dune to rade. Ja radeći humanitarno i radeći sa Marinom u Banci hrane ranije znam kako oni funkcionišu. Mi im doniramo ogromne količine hrane, oni to doživljavaju kao dodatni posao, njima je to teret, oni se ljute na nas, a njihovo je bilo samo da pozovu te ljude da dođu da im mi taj dan to damo što smo dobili kao donacije. Znači njima je to teško, a ne oni da znaju. Vi znate u inostranstvu kako imate socijalnog radnika koji zna svakoga u tom kvartu i sve se tu vidi i sve se zna ko šta ima. Kod nas je to potpuno rasulo.

Slazem se da UNICEF radi nešto i vjerovatno pomaže. To mora mnogo brže jer je ovdje prethodni režim napravio socijalnu nepravdu, jedno ogromno raslojavanje i veliki dio je naroda u stanju socijalne potrebe i sa kovidom je još više. Znam kroz Ženski klub što ćemo sad raditi, oko 8.000 žena je ostalo u ovoj kovid krizi bez posla. Većina njih su ove samohrane majke ili one koje izdržavaju djecu jer ja pravim razliku između samohrane majke, odnosno onih koje se staraju o djetetu, a da je roditelj živ i da treba da plaća alimentaciju, ovaj alimentacioni fond mora pod hitno da ide. Da se sve pripremi možda da počne sljedeće godine ili da možda otvorimo da mogu i donacije da idu pa da se počne i na jesen sa njima, ali to mora da radimo. Dajte centre za socijalni rad oslobodite, dajte da se naprave novi upravni odbori, da se raspišu konkursi, jer to su bedemi bili. U Nikšiću isti su ti figurisali, isti su se bavili, žalili su se ljudi, znači neki su dobijali, a neki nijesu, to je takvo ogorčenje ovih ljudi u stanju socijalne nužde prema vama, odnosno prema novoj Vladi, prvenstveno prema vama zato što je to vaš resor tako da tu morate hitno da djelujete. Mi smo spremni da pomognemo, samo dajte da saradujemo i mnogo ih ima koji se nalaze u stanju socijalne potrebe i koji sve ovo prate, a svakim danom na žalost će ih biti sve više tako da moramo tu nešto da uradimo, jer to ne može gašenje požara, ja dam, doniram, ne znam 20 eura, 50 eura, to treba sistemski da se rješava. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.03.21 13:19:06)

Zahvaljujem, poslanici Bošnjak.
Izvolite, proceduralno poslanik Mitrović.

IVAN MITROVIĆ (31.03.21 13:19:16)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Procedura je u skladu sa članom 98 - "Poslanik ili drugi učesnik u pretresu može govoriti samo o predlogu koji je na dnevnom redu i u vremenu propisanom za izlaganje." Nećete mi zamjeriti predsjedniče, ali potpredsjednik Skupštine gospodin Bulajić gotovo uvijek kad neko izađe iz okvira onoga što jeste tema dnevnog reda o kome je posebno u ovom slučaju kada se pominju ljudi koji su bili službenici u prethodnoj Vladi Crne Gore. Posebno kada čujemo ovoliko paušalnih ocjena o nekim ljudima koji veze nemaju sa istinom, a ja zbog istine moram kazati da gospodin Kuševija, imajući u vidu da ga poznajem, imam brodić od 10.000 eura, da je njegov otac bio vlasnik kuće u Tivtu, da je njegov otac prodao kuću ima novac od te prodaje kuće i od toga je kupio taj brodić od 10.000 eura. Tako da mislim ovo gledaju građani Crne Gore i uvaženi predsjedniče, nemojte mi zamjeriti, ali moramo da čuvamo dignitet onih ljudi koji su radili u institucijama sve dok se ne dokaže da su radili u suprotnosti sa zakonom. Hvala i izvinite.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (31.03.21 13:20:34)

Zahvaljujem, poslaniku Mitroviću, zahvaljujem ministru Spajiću i članovima Vlade.

Dozvolio sam i vama da onako da iznesete svoje stavove iako sada kada bi tumačili da li ste imali pravo reći sve saglasno Poslovniku bilo bi diskutabilno, ali da budemo maksimalno korektni, Vi ste u tom dijelu korektni, dao sam Vam mogućnost. Pretres uređuje jedan dio Poslovnika na posebnoj sjednici,

poslanička pitanja drugi dio Poslovnika kao što smo mi tako su i druge naše kolege javni funkcioneri, svi mi ovdje kao javni funkcioneri u ovoj sali i izvan ove sale smo podložni sudu javnosti. Shvatio sam da se radi o pozivima na preispitivanje svega onoga o čemu je govorila potpredsjednica Skupštine. Svi smo mi ovdje podložni preispitavanju svi javni funkcioneri naravno moraju biti uvijek spremni na sve to. Vjerujte da je ovo jedna demokratska arena, siguran sam da je tako doživljavamo i da imaju mogućnost obje strane da saopšte svoja mišljenja. Često ukazujem i na Ustav Crne Gore koji prosto kaže da poslanik ne može biti pozvan na krivičnu ili drugu odgovornost ili pretvoren za izraženo mišljenje ili glasanje u vršenju svoje poslaničke funkcije, znači poslaniku je Ustav naravno dao mogućnost, dao slobodu, dao pravo da bi imali transparentnost, javnost rada i da bi imalu tu kontrolnu ulogu. Slažem se da se mora voditi računa, da se trebamo držati svega onoga što je profesionalni dio obavljanja funkcije i nas ovdje i naših kolega, da ne idemo izvan okvira toga. Zaista, nijesam razumio da se išlo izvan okvira toga, ali sam korektnosti radi i zbog Vaše korektnosti pristupa koji imate dozvolio da pojasnite i da dijelom i odgovorite na stavove koji su iznešeni. Zahvaljujem.

Ovim je Prva posebna sjednica Prvog redovnog Proljećnjeg zasijedanja u 2021. godini završena. Samo evo par napomena da bi se dogovorili, daćemo vrlo kratku pauzu od 15 minutaka da bi stručna Služba stvorila tehničke pretpostavke za početak naredne sjednice, ali molba da se ne udaljavamo i molba da podstaknemo kolege da se pribiže i uđu u plenarnu salu kako bi što prije počeli sa radom i kako bi što prije završili današnji radni dan. Zahvaljujem i očekujem brzi početak naredne sjednice. Hvala.